Lettere

6
3-f
53

L.

6
2 E
26

6-3. f. 53

Digitized by Google

Collegij Montis Sancti Societatis Jesu Cat. inscr.

MATTHAEII DEVARII LIBER
DE GRAECAE LINGVAE PARTICVLIS.

AD ALEXANDRVM FARNESIVM CARDINALEM S. R. E. VICECANCELLARIVM.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EM. II

Ex libris Recessus De Urbe

SS. Joannis et Pauli 1817

BIBL. SS. IO. & PA. DE URB.

ROMÆ,

Apud Franciſcum Zannettum. M.D.LXXXVIII.

PERMISSV SVPERIORVM.

MATTHAEI DEVARII LIBER

DE GRAECAE LINGUAE PARTICULIS

AD ALEXANDRUM FARNESIUM CARDINALEM S.R.E. VICECANCELLARIUM.

ROMAE,

Apud Franciſcum Zannettum. M.D.LXXXVIII.

SUPERIORUM PERMISSU.

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI ALEXANDRO FARNESIO CARDINALI S. R. E. VICECANCELLARIO.

MATTHAEVS Deuarius auunculus meus, Cardinalis ampliſſime, multos quidem libros reliquit octo ac viginti annis a ſe conſcriptos, quo tempore in tuorum numero familiarium ad ſupremum vſque vitæ diem (quæ tua fuit erga illum humanitas) domi tuæ verſatus eſt. Ex quibus ego libris hunc potiſſimum, quem de Græcæ linguæ particulis inſcripſit, iampridem ſtatueram in lucem edere. quamquam diuturna & accurata Græcorum librorum tractatione illud erat facile conſecutus; vt quis eſſet Græcarum particularum vſus, quæ vis ac notio, non modo ipſe perſpiceret ac teneret; verum alijs quoque tradere poſſet, deque illarum natura facillime diſputare. Huc accedit, quod viri docti permulti, & Græcæ linguæ peritiſſimi non ſemel me cohortati ſunt, vt hoc opus in hominum aſpectum lucemque proferrem, quod non exiguam cenſerent vtilitatem ad omnes manaturam, qui aut Græce loqui vel ſcribere aliquando velint, aut certe ſcriptores Græcos cupiant legendo non primoribus tantum labris (vt dicitur) deguſtare, verum etiam penitus introſpicere: cum ex vna plerumque particula loci cuiuſpiam ſententia pendeat vniuerſa. Nemo enim adhuc vno volumine comprehendit, quæcumque ad eam rem illuſtrandam & explicandam pertinent: nemo diſtincte atque diſpoſite: nemo certa ratione ac via de illis egit: nemo certe clarius ac facilius harum particularum vim, naturamque perſecutus eſt: quibus tamen peritorum huius linguæ ſententia, nihil eſt pene in Græcorum libris difficilius ad intelligen-

dum, nihil obſcurius. Atque inter eos, qui mihi, vt hunc librum ederem, ſuaſerunt, grauiſſimus in primis auctor fuit Hieronymus Rouerius Cardinalis ampl ſſimus, cuius tantum apud me valet auctoritas, quantum apud omnes valere debet, quibus tanti viri ſapientia, probitas, grauitas non ſit inaudita. quin etiam eo plus me, vt opinor, mouere debet, quo mihi eſt eiuſdem integritas doctrinaque perſpectior fortaſſe, quam ceteris, quibus cum eo familiariter agere minus contigit. etenim eſt ille quidem cum grauiſſimarum diſciplinarum iuriſque ciuilis ac Pontificij, tum Græcæ linguæ peritia clarus; vt eius nominis fama vix vlli iam pene dicam mortalium eſſe poſſit obſcura: idem tamen ita me pro ſua humanitate atque in Græcam nationem beneuolentia, in ſuis domeſticis eſſe voluit; vt & mihi iam prope ſingularem viri ſapientiam, & probitatem propius liceat intueri, & magnum in primis apud me pondus Cardinalis optimi ac ſapientiſſimi debeat habere ſententia. Quare cum fructus vberes ex hoc libello percipi poſſe viri doctiſſimi atque grauiſſimi arbitrarentur; illud m. ei muneris eſſe maxime videbatur, vt & auunculi nomen, quoad eius fieri poſſet, immortalitati commendarem, & Græcæ linguæ perdiſcendæ ſubſidia eiuſdem ſtudioſis hominibus ſine inuidia proderem. Verum vt hoc pietatis officium ad hoc vſque tempus differrem, multæ me res propemodum coëgerunt. Primum enim cum decem fere ipſos extremos ætatis annos idem auunculus meus aduerſa valetudine conflictaretur aſſidue, me Romam Corcyra paucis ante menſibus, quam e vita diſcederet, eo conſilio reuocarat, vt ipſi cum in alijs libris tum in hoc poliſſimum deſcribendo ac diſponendo præſto eſſem, niſi vita ipſum antea defeciſſet. Cum enim id maxime ageret, ac tibi adhuc fideliter, Pater ampliſſime, nauaret pro viribus operam, ſeptuaginta natus annos diem ſuum obijt, præclaris, vt initio dicebam, relictis ingenij doctrinæque monimentis. ex quibus hæc ipſa de Græcæ linguæ particulis eruditiſſima diſputatio in varias diſperſa ſchedulas, fuit cum a me diligentius colligenda, & ad certam quamdam reuocanda methodum ac viam; tum à viris doctis atque prudent bus accurate per otium recognoſcenda. Deinde vero exiguis facultatibus auunculo relictis, non dum licuit efficere, quod optabam, neque vero liceat hoc tempore, niſi tua mihi benignitas, Princeps illuſtriſſime, ſubueniat: quam in operibus egregijs & in ijs præſertim ſubleuandis adhibere ſoles, qui te ſedulo fideliterque coluerint. in quibus quoniam iure poteſt Matthæus Deuarius numerari; cum tibi ſit is diuturna tot annorum conſuetudine penitus cognitus atque perſpectus: tui ipſius teſtimonio grauiſſimo fretus pauca quædam hoc loco percenſere non dubitabo; quibus eiuſdem virtus, atque doctrina teſtata & conſi-

gnata

gnata poſteris relinquatur; quippe qui ætatem ſemper in ſtudijs rerum honeſtiſſimarum cum laude traduxerit. Natus eſt igitur Matthæus Corcyræ honeſta Deuariorum familia ex ijs, quæ Latinum ritum in Chriſtiana religione ſectantur. Cum vix annum octauum ageret, Romam a Ioanne Laſcari perductus eſt, viro Græcarum litterarum, Latinarumq. ſcientia nobili, quo tempore idem Laſcaris Leonis decimi Pontificis Maximi iuſſu ex varijs Orientis locis ingenuos pueros delegerat, ex quibus tum primum eſt Græcum Romæ Collegium, quam ſcholam Græcam nuncupabant, ad montis Quirinalis radices inſtitutum: cuius quidem extat adhuc in Sophoclem ſcholiorum monimentum, quæ ex illo Collegio prodierunt. ibi igitur Deuarius a tanto doctore, ſumma docentis atque diſcentis cura litteris Græcis eruditus, obſcura quæque ac recondita eius linguæ myſteria ita celeriter arripuit; vt ipſe deinde per ſe ex veteribus Græcis oratoribus, hiſtoricis, poetis, philoſophis tamquam ex fontibus omnem hauſerit non modo linguæ cognitionem atque verborum, verum etiam rerum ſcientiam pulcherrimarum. Quare, cum iam illius doctrina celebraretur; a Nicolao Rodulpho Cardinali accerſitus domum humaniſſime receptus eſt: apud quem per illud tempus ita multi varijs diſciplinarum generibus inſtructiſſimi florebant (ex Græcis quidem Conſtantinus Rallius, Nicolaus Soffiano, Chriſtophorus Condoleus, Deuarij condiſcipuli & contubernales: ex Latinis vero atque Italis Nicolaus Maiorana, idemq. poſtea Malfectæ delectus Epiſcopus, Franciſcus Priſcianenſis, Donatus Giannottus, Pater Leonardus Malaſpina, Matthæus Herculanus, Petrus Craſſus, qui eſt Epiſcopus creatus deinde Viterbij) vt eius Cardinalis domus iure, quoddam ſapientiæ domiciliũ appellari potuiſſe videatur. Mei porro auunculi opera Rodulphus in Græcis potiſſimum explicandis auctoribus vtebatur, quem ſuæ quoque bibliothecæ peramplæ & copioſæ præfecerat. Ergo Deuarius quindecim annis quibus ſuperſtes Rodulphus Cardinalis fuit, Indicem vberrimum in Euſthathium Homeri interpretem confecit, qui adhuc extat à Paulo III. fe. re. editus, auo tuo, Cardinalis ampliſſime; qui quanti ſemper fecerit viros doctos ac ſapientes tum alijs rebus permultis aperte ſatis oſtendit, tum vel hac vna non obſcure ſignificauit; cum vel propter illum ipſum a Deuario ſuſceptum Indicis conficiendi laborem, menſtruam illi penſionem aſſignarit, quam eidem poſtea, quoad viueret, Pius Quartus attribuit: eumq. Vaticanæ bibliothecæ primum Græcorum codicum inſtituit Correctorem: in qua nimirum eiuſdem apparent monimenta præclara in deſcriptis libris ab illius bibliothecæ librarijs, ab ipſo vero non ſine magno celeberrimæ bibliothecæ ornamento correctis. Vita functo Rodulpho, Camillus Columna M. Antonium filium hodie Cardinalem, & quidem

hoc

hoc dignitatis honoriſq. gradu digniſſimum, Deuario Græcis litteris tradidit imbuendum: cum quo Matthæus triennio partim Romæ, partim ſtudiorum grauiorum cauſſa Piſis ita verſatus eſt, vt ab eo & in honore haberetur, & vnice diligeretur. Verum cum is Patauium profectus eſſet ad philoſophiæ ſpatium decurrendum, eſſetq. Deuario, ne ſuo muneri librorum corrigendorum deeſſet, Romæ remanendum; a te, Cardinalis ampliſſime, accitus eſt, & benigniſſime ſemper pro ſumma tua facilitate humanitateq. tractatus. In tua igitur honeſtiſſima domo ætatem reliquã Deuarius traduxit: cum præclare ſecum agi putaret, quod ſe et principis ampliſſimi patrocinium nactum eſſe, & in celeberrimorum virorum numerum videret adſcriptum, qui doctrinis eſſent omnibus exculti, quibus tuam domum ſemper ornatam eſſe voluiſti, quã tamen eos viciſſim non minus ornaret, quam ab ipſis ornaretur. Vbi enim niſi domi tuæ, Pater ampliſsime (vt a Poetica incipiam facultate) velut in Pindo aliquo monte vel Parnaſſo Franciſcus Maria Molza, Laurentius Gambarus, Bernardus Cappellus, alijq. permulti poetæ noſtra ætate præſtantiſsimi floruerunt? Vbi vmquam plures, quam domi tuæ, aut eloquentiæ laude, aut variarum, pulcherrimarumq. rerum cognitione præſtantes? Ex quibus ſi Romulum Amaſæum, Annibalem Carum, Carolum Gualteruccium, Fuluium Vrſinum (cuius mentio nobis erit alias infra non ſine laude ipſi debita facienda) Guidum Lolgium, Antonium Aelium Epiſcopum deinde Polenſem, alterum item Antonium Aelium Mirandulanum, qui Caſſertæ item eſt poſtea præfectus Epiſcopus, Ioannem Baptiſtam Poſſeuinum, Hieronymum Mercurialem noſtra ætate medicum celeberrimum: ſi vel hos inquam (vt cæteros quamplurimos taceam) proferre velim, nemo, vt opinor, erit, cui fuerit horum eruditio, vel conſuetudine familiari perſpecta, vel etiam fama ipſa, & auditione cognita, qui mendacij nos poſsit vel temeritatis accuſare. Quid? non ne vt ex equo Troiano fortiſsimi viri, ita è domo tua, quæ ſemper doctrinarum omnium etiam diuinarum ſeminarium quoddam fuit, non modo Epiſcopi permulti, hoc eſt Eccleſiæ orthodoxæ paſtores; verum etiam Cardinales nonnulli, hoc eſt Reip. Chriſtianæ lumina, & ſummi etiã Pontifices prodiere? quorſum ego Marcellum Ceruinum hoc loco nominem? qui ob inſignem virtutis & ſapientiæ laudem ad ſupremum ſacerdotium eſt euectus: qui cum diu tecum olim familiariterq. vixiſſet, grauiſsimo tuo teſtimonio, vt par eſt, non ſua, a qua longiſsime aberat, ambitione; virtutum ſuarum quaſi gradibus ad ſacros ac ſummos honores aſcendit: quem tamen videtur Deus oſtendere potius mortalibus voluiſſe, quam dare; quippe qui paucis diebus fuerit in Apoſtolico illo faſtigio ſuperſtes, vt & illum tanto honore digniſsimum, & nos tanto paſtore

nõ ſatis fortaßе dignos eſſe declararet. Omitto Bernardinum Maſſæum, & Ardinghellium Cardinales, qui illud purpuræ decus e domo tua retulerunt, quod illorum merita poſtulabant. Ioannes Antonius Facchinettus, qui cum primum Romam venit, in tuorum numero domeſticorum cum ſumma laude verſatus eſt: inde Tridentino Concilio interfuit, tum Venetias a Pio V. miſſus legationem ſumma cum dignitate obiit; deinde à Gregorio XIII. Cardinalis creatus eſt: vel vnus poteſt, eſſe huius rei teſtis idoneus, qui nunc in hoc ſacroſancto Patrum Collegio magno apud omnes eſt in honore, ob legum humanarum ac diuinarum ſcientiam; quibus potiſsimum fultus præſidijs, multa & grauiſsima onera pro dignitate ſuſtinet in Eccleſia ſancta pro viribus ſubleuanda. Verum ne in hac re longius digrediar, quam aut leges epiſtolæ patiantur, aut vires meæ ferre poſſint, ad inſtitutam de auunculo meo narrationem reuertamur. Is ergo domi tuæ Tridentinum Concilium & catechiſmum Pij Quinti iuſſu in Græcum ex Latino conuertit. Florentinum Conciliũ tum primum Græce editũ emendauit. Longum eſſet alias præterea eius lucubrationes atque opera perſequi. Quid? epigrãmata Græca quam multa, quam eleganter, ornateq. conſcripſit? ex quibus non nulla, quibus Farneſia familia fere celebratur, in hoc volumen inſerenda exiſtimaui; vt & quantum illius in te familiamq. tuam ſtudium fuerit, facile intelligatur: & Farneſiæ familiæ nomen etſi per ſe ſatis ornatum, quo hic etiam libellus ornatur, viciſsim tamen, quantum eſt in nobis, his quoque verſibus illuſtretur. Equidem aliquot ante annis ſub Gregorio Pont. Max. Tridentinum Concilium typis excudendum curaui, quod (vt modo dicebam) auunculus meus Græce conuerterat, antea tamen, eodem iubente Pontifice, recognitum, & cum Latino collatum exemplo tum a Gulielmo Sirleto Cardinali noſtra ætate religionis ac doctrinæ laude præſtanti, tum a Fuluio Vrſino familiari tuo, quem paulo ante honoris cauſſa nominauimus: viro cum ſplendore generis, tum eruditione ac Latinarum Græcarumque litterarum cognitione præclaro: is ita ſuam in ea re operam nauauit egregiam, vt & quod amicitia illi ſumma cum auunculo meo interceſſerat, & quod ambo ſimul coniunctiſsime vixerant, non maiorem adhibere diligentiam (ſi viueret) auctor ipſe potuerit. Reliquum eſt, vt & catechiſmus, & alia nonnulla auunculi opuſcula deſcribantur, & viris doctis recognoſcenda tradantur. quod ipſe eiuſdẽ Fuluij Vrſini, aliorumq. ope, Deo bene iuuante, præſtare conabor. quæ deinde tuo dicata nomini libenter ſinam in manus hominum peruenire, quemadmodum hæc iam diſputatio de particulis prodit, auctoritatis tuæ fulta præſidio; atque ita prodit, vt cum eidem Fuluio Vrſino tuiq. ſtudioſiſsimo, tum Sirleto ipſi Cardinali vehementer probata ſit, eademq.

a M.

a M. Antonio Mureto paulo ante, quam e vita diſcederet, accurateque recognita. de cuius viri doctrina, eloquentia, Græcæ Latinæq. linguæ ſcientia quid attinet dicere? cum inter omnes, qui recte ſentiunt, vt puto, conueniat; eum eruditione, dicendi facultate, Græcarumq. litterarum laude noſtra ætate pares fortaſſe (vt leuiter dicam) pauciſſimos, ſuperiorem certe habuiſſe neminem? Iam vero ſicut mei auunculi conſilium illud erat, vt Concilium ſummo Pontifici dedicaretur, quod ipſi eſſet illud negotium a ſummo Pontifice datum; ita hoc opuſculum de particulis, quippe proprium fœtum ac ſuum, tui ſplendore nominis illuſtrari cupiebat; nempe cuius domus, vt ante dixi, ſemper doctis viris, ac ſapientibus patuit: quorum voces te iam inde a pueritia vſque adeo delectarũt, vt cum illorum ſermonibus, atque ingenij tui præſtantia animique uirtute magnas tibi opes parauceris prudentiæ, conſilij, grauitatis; te nunc in ſacro patrum ampliſſimorum Collegio principem locum tenere: teq. vnum vni Pontifici maximo ſecundum eſſe iure lætemur: te denique (ſi humano res tanta pendenda iudicio ſit) illo ipſo loco, quo nullus eſt in terris celſior, eſſe digniſſimum arbitremur. Ergo dum tuo patrocinio, Cardinalis ampliſſime atque optime, tutum eſſe libellum hunc, atque ornatum volo; ſimul, credo, auctoris videbor obſequi voluntati, & mihi ipſe quoque aliqua ex parte ſatisfacere, qui non minus profiteor me amplitudinis tuæ ſtudioſum eſſe cultorem, quam vel auunculus fuerit, vel quam a me auunculum coli, obſeruariq. par ſit. Quare tui quondam clientis & familiaris primitias hilari vultu ac libenti (vt ſoles) animo accipere ne graueris, meq. ipſum Matthæi Deuarij ſororis filium in tua eſſe tutela, obſecro, patiaris: vt dum ſimul auunculi memoriam conſeruas, meumq. hoc erga te ſtudium, & qualecumque officium minime contemnis; ſi forte me vires in hac ipſa re præſtanda deficiant; tu me pro tua ſumma humanitate ac benignitate ſuſtentes. Vale.

Illuſtriſ. ac Reuerendiſſ. Dominationis tuæ

Deditiſſimus, & humillimus ſeruus

Petrus Deuarius.

ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΤΟΥ ΔΕΒΑΡΗ

ΕΙΣ ΦΑΡΝΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

ΡΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΔΕΛΦΩΝ ΦΑΡΝΕΣΙΩΝ.

Δὶς δύο τίκτ' ἄνακας Ἱερωνύμη, ὡς τετόρων δὴ
Κόσμων. τέτταρας εἷς οὐ χάδεν ἡγεμόνας.

ΠΕΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΦΑΡΝΕΣ.

Πᾶς τις Ἀλεξάνδροιο δέμας καὶ εἶδος ἀγητὸν
Ἀθρέων, μηδ' ὁτιοῦν ἄλλο γ' ἐπιστάμενος,
Ἄξιον ἂν φαίη βασιληΐδος ἔμμεναι ἀρχῆς·
Κοὐδενί γ' εὔξαιτ' ἂν φῦναι ὁμοιότερος.
Οἵτινες οὖν ἀρετὰς δεδαήμεθα τοῖο ἄνακτος,
Ἔνδικά μιν σεβόμεσθ' ἶσα μάκαρσι θεοῖς.

Τῷ αὐτῷ βιβλίον αὐτοῦ δωρούμενος.

Εἴ τι λόγοι, μουσέων τε πόνος, πόλεμόνδε κιόντι;
Δεῖγμ' ὅτι καὶ μουσέων ἄξιον ἠδὲ λόγων,
Ἔσσεται ἔργον ἄρηος, ὅπερ πυκινόφρονι βουλῇ
Ἐνρῖκος βασιλεὺς Φαρνεσίου τελέσει.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ, ΚΑΙ ΕΝΡΙΚΩ τῷ βασιλεῖ συμμαχοῦντος.

Θησέος οὐδὲν ἄνευ κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος
Ὡς λόγος ἀρχαῖος, πρίν ποτ' ἔρεξε μέγα.
Καὶ νῦν Φαρνεσίοιο νόῳ βουλῇ τε καὶ ἀλκῇ,
Ἐνρῖκος βασιλεὺς πίσυνος, δυσπετέως
Κόσμου λυμαντῆρα, πέλωρ κακὸν ἀργαλέον τι,
Εἴρξει. καὶ δυσμὰς εἰς δνοφερὰς πελάσει.

Φαρνησίων μέγα κῦδος Ἀλέξανδρ᾽, οὐκ ἀνεχοίμην
　Ὧν περ ἔχω περὶ σεῦ, μηδὲν ἀμειβόμενος.
Τῷ, καίπερ σέο κῦδος ἀγακλυτὸν ἐς τόσον ἦρθη,
　Ὥστ᾽ ἀνέφικτον ἔμμεν ῥήσεσιν ὑμνοπόλων,
Ἔμπης οὐ θεμιτόν μοι, ὅτ᾽ εὖ κατὰ μοῖραν ὑπάρχει,
　Τοὔνεκα καὶ χάζεσθαι μηδ᾽ ὀλίγως ἐνέπειν.
Κεινὰ μὲν οὖν πολλοῖσι λάχες, κράτος ἠδὲ καὶ ἀρχάς,
　Πλοῦτόν τ᾽ ἐκ φυτῶν τ᾽, ἐκ γενετῶν τ᾽ ἱερατῶν.
Πᾶσι μὲν ἐκτὰ βροτοῖς, ἅγ᾽ ἑκὼν οὐκ αὖτις ἕλοιτο,
　Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τύχης κείμεν᾽ ὑπ᾽ ἀστασίῃ.
Τοὔνεκεν ὧν λάχες, ἀλλ᾽ ἐκτήσαο πολλὸν ἀμείνω.
　Ἠθῶν κόσμον ἅπαντ᾽, ἐκ μαθέων τε λόγων.
Ἔξοχα δ᾽ ὧν τέλος ἐστί, θεῷ ἐναλίγκιον ἄνδρα
　Ἐκτελέειν, προὔχοντ᾽ ἴδμονα τοῦδε βίου.
Ὧν, εἰ μὴ νέμεσίς τι θεῶν τὸν ἔχοντα κολούσῃ,
　Οὔτε βίη μερόπων, οὔτε τύχης ἀφέλοι.
Ταῦτ᾽ οὖν ἀθανάτοις σε φίλον θνητοῖσί τ᾽ ἀγαστόν,
　Ἄξιον ἠδ᾽ αἴνων τεῦξαν ἀπειρεσίων.
Οὐκ ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔχω φράσαι, οὔτι ὄνοσθε
　Ὡς δύναμ᾽ ἐκτίνων χρεῖος ὀφειλόμενον.
Τῷ, νῦν προφρονέως τεύχω τάδε· εἰσόκεν αὖθις
　Δαίμονες εὐμενίῃ, κρεῖττον ἔχω παρέχειν.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΕΞΟΡΙΣΤΩ ΕΠΙ ΙΟΥΛΙΟΥ Γ'.

παράκλησις.

Κῆν με τεῆς πατρίδος δαίμων ἐρατῆς ἀπερύκει
  Νῦν γε συνηθείης Φαρνέσι' ἀκέστατε,
Οὐ διὰ τοῦτ' ἔμαθον γνώμην καὶ θυμὸν ἐρύξειν
  Τοῦ μήτ' ἐνδικέως ἶσα θεοῖσι σέβειν.
Τοὔνεκα νῦν μοι ἔπεισι σέθεν πέρι ταῦτα φατίζειν·
  Ἀργαλέον περ ἐὸν χρῆν φάτιν ἐσσομένων.
Πρῶτα μὲν οὔτι σε δηρὸν ἀποπλάγξεσθαι ὀΐω
  Οὔτε φίλης πάτρης οὔτ' ἐρατῶν κτεάνων.
Ὃν ῥά τι γὰρ φιλέει θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἐπὶ δηρὸν
  Κεῖνος ἀνὴρ ἔχοι αὖ ποτε δυσμορίην.
Οὐδὲ μὲν ἠελίοιο περίδρομος ἠδὲ σελήνης
  Οὔτε νόος μερόπων δὴν κατὰ ταυτὸ μένει.
Τά ῥ' οἵ σ' ἀπεκρύψαντο πάρος κακὰ μηχανόωντες
  Αἶψά τις ἐκ τούτων σοῦ ὕπερ αὐτίδ' ἔλοι.
Καὶ τότ' ἔπειτα βίην ἀναλήψαι ἣν πρὶν ἔχεσκες
  Δυσμενέων θεόθεν σοῦ καταβαλλομένων.
Ἔνθεν ἀνακτορίης ἐπιβήσεαι· ἧ ἔνι Πάππος
  Πρόδρομος ἔπλε σέθεν, κλεινὰ θέμεθλα βαλών.
Καὶ τότε μοι μέμνησο κλεηδόνος ἣν σοι ἐγὼ νῦν
  Σὺν θεῷ δ' εἰρήθω, οὐκ ἀλίην ἐνέπω.
Τόφρα δὲ κηδόμενός περ ἀνάσχεο μηδ' ἀπόειπε
  Αἰεὶ ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσι θαλπόμενος.
Τούς τε χάλως μηγέτι πάντας πυκινῶς ἀνασείειν
  Καὶ σὺν Ἀθηναίῃ πάντοτε χεῖρα κίνει.
Οἶδα μὲν οὖν ὅτι νῦν δόξω δελφῖνα διδάσκειν,
  Ἠδ' αἰετὸν δίεπειν εἰρεσίην πτερύγων.
Ἀλλά γε καὶ παῖδας ποτ' ἐπιπαρέχοντας ὁρῶμεν
  Τοὺς σταδιεῖς ἀθλῶν ἔγγιον ἐρχομένους,
Τούς τε κυβερνήτας μάλα καίρια πολλάκι ναῦται
  Νουθετέουσι νόῳ κίνδυνον ὀσσόμενοι.
Τοὔνεκα μή τι λίην σύ γ' ἐμὴν φαύλιζε ἐφετμὴν
  Καὶ μέγας ὀρθοῖτ' αὖ καὶ ὑπὸ μικροτέρου.

ΕΙΣ ΡΑΥΝΟΥΤΙΟΝ ΦΑΡΝΕΣΙΟΝ
τὸν Καρδινάλιν.

Πῶς κ᾽ ἀγέραστον ἄναξ Ραῦνουτιε, εἰ σέ τ᾽ ἄμεμπτος
   Τλαίην σ᾽ ἐξ ἐμάθεν, τοῖον ἐόντα, μένειν;
Ος γε τύχης πάρα πολλὰ λαβὼν γέρα, πολλὰ δὲ μᾶλλον
   Εκ φύσεως: γενετῆς εἵνεκα λαμπροτάτης,
Ευφυΐης τε νόου, καὶ σκιέεος ἔξιος ἐσθλῆς,
   Τοῖς δὲ μὲν οὐκ ἀγαπῶν, εὗρες ἀρείοτερα.
Κτησάμενος γνώμῃ τε τεῇ μελέτῃ τε πόνῳ τε,
   Κόσμον ἅπαντ᾽ ἀρετῶν, ἠδὲ μαθήματα λόγων.
Ταῦτ᾽ αὖ, πῶς κατὰ μοῖραν ἔχοι βροτὸς αἴτι γεραίρειν,
   Οντα τύχης γεράων φέρτερα καὶ φύσεως;
Τῷ, μακαριζέμεναι μᾶλλον πρέπει, ὅς τις ἑαυτῷ
   Κτήσατο φραδμοσύνῃ τάξιν ἐν ἀθανάτοις.

ΠΑΥΛΟΥ ΦΑΡΝΕΣΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ἀρχιερέος Επιτάφιον.

ΠΑΥΛΟΥ Αρχιερῆος ὑπερτάτου ἐνθάδε Ρώμη
   Πατρὶς ἄνακτος ἑοῦ λείψανα νῦν σέβεται.

Α Λ Λ Ω Σ.

Παῦλον Φαρνέσιον τρίτον ἀρχιερῆα μέγιστον
   Ρώμη πατρὶς, ἄνακτ᾽ ἐνθάδε νῦν σέβεται.

Α Λ Λ Ω Σ.

Παῦλον Φαρνέσιον τρίτον ἀρχιερῆα μέγιστον
   Ρώμη ἑόν ποτ᾽ ἄνακτ᾽ ἐνθάδε νῦν σέβεται.

ΩΡΑΤΙΟΥ ΦΑΡΝΕΣΙΟΥ
ἐπιτάφιον.

Τίπτε τοσόνδ' ἐσπεύσας ἀμείλιχε βάσκανε μοῖρα
Ἐκ βιότου καθελεῖν κύδιμον Ὠράτιον,
Ἠΐθεον θαλερὸν παναώριον; ἢ τάχ' ἔδεισας
Μήποτε κυδαλίμοις ἔργμασιν ἠδ' ἀρεταῖς,
Ἀθάνατός τε γένοιτ', ἠδὲ σὴν ὅγε κῆρ' ὑπαλύξει;
Ἀλλὰ γὰρ εἵνεκα τοῦδ' ἤμβροτες οὐκ ὀλίγον.
Ζῶν γὰρ ὅγ', εἰσέτι σοῖο ὑπήγετ' ἀεὶ ἀστάτῳ αἴσῃ,
Νῦν δὲ θανών, καλὴν σφραγῖδ' ἔθηκε βίῳ.
Ταύτην οὔτε χρόνος καθέλοι ποτέ, οὔτε σὺ αὐτή.
Τοῖ' ὅγε τῶν ἰδίων τέρματ' ἔθηκε πόνων.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΡΑΝΟΥΤΤΙΟΥ ΦΑΡΝΕΣΙΟΥ
τοῦ Καρδινάλεως.

Ἦν ἄρα κἀν μακάρεσσι παρ' ἀξίαν ὄλβον ἐχόντων
Ἀμφ' ἀγαθοῖς νέμεσις, θέσπιν ἔχουσα βίην.
Ἦ ῥά σ' ἔγ' αἰθερόποισιν ἀεξόμενον μέγ' ὄνειαρ,
Εἷλε Ρανούτι' ἄναξ πρώϊμον ἐκ βιότου.
Ἀλλὰ γὰρ εἴ γε δίκῃ μάκαρες διέπουσιν ἅπαντα,
Οὔτις ἀεὶ ἐκπίσσοι ὧν ἄξιος ὢν τηλέθει.
Τοὶ ῥὰ σὺ μὲν μεγάλοιο θεοῦ παρ' ἀκήρατα δῶρα
Ἔνδικά κεν κομίσαι ἄξια σῶν καμάτων.
Τοῖς δὲ σοῦ αὖθ' οὐ ἅμαρθεν ἀνάξια σοῖο συναίμοις
Πήματος ἐκ μεγάλου, ὄλβος ἕποιτο μέγας.
Λοιπὸν ἄναξ θνητοῖς ἐντεύξεσι σαῖς ἐπαρήγοις,
Αὐτόθεν, ὄφρ' ἔτι νῦν κόσμος ὄναιτο σέθεν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ τὸν Θεολόγον.

Αὐτὸν μὲν σε πάλαι Πάτερ οὐρανὸς ὄλβιον ἴσχει
Γηθοσύνη μακάρων φαιδρὸν ἄγοντα βίον.
Λείψανα σεῦ δὲ λαθόντα πολὺν χρόνον ἀκλεὲς αὔτως
Ῥώμη ἐν ἠγαθέῃ, λιτὸν ἔχοντα τάφον.
Γρηγόριός σφε Πάπας τρισκαιδέκατος, σοφίην σεῦ
Καὶ πρὶν ἀγαιόμενος θεσπεσίους τε λόγους,
Ἄρτι δὲ καὶ γραικοῖς θεόθεν δειχθεὶς ἐπίκουρος,
Καί σφισιν εὖ μαθίην πάτριον αὖ κατάγων,
Χώρῳ ἐνὶ ζαθέῳ νηῷ ἵδρυσε κόσμησέν τε,
Ἔθνεσιν ἑσπερίοις πᾶσι σέβας τελέθειν.
Ἵλαθι δὴ πάτερ ἁγνέ, καὶ εὔχεο θεῖον ἄνακτα
Γρηγόριον μετὰ σοὶ κ' ἐν μακάρεσσιν ἔχειν.

ΕΙΣ ΙΟΥΛΙΟΝ ΤΟΝ ΜΕΓΙΣΤΟΝ ἀρχιερέα, ἐπὶ τῇ εὑρέσει τῆς τοῦ Ὁμηρικοῦ ἀγάλματος κεφαλῆς.

Τίπτε τοσόνδε λαθοῦσαν ὑπὸ χθονὶ Μαιονίδαο
Τὴν ἱερὰν κεφαλὴν νῦν ἀνέφηνε χρόνος;
Ἦ μέγα δεῖγμα πέλει τόδ' Ἰούλιε, δεῖσθαι ἀοιδοῦ
Οἷος ὅδ' ἔργα σέθεν κοὐδὲν ἀφαυρότερον.

Θεῖε πάτερ τὸ τέταρτον ἐν ἀρχιερεῦσι λελογχὼς
  Εἵνεκεν εὐσεβίης κλεινὸν ἄκουσμα Πίου,
Ἔστι σοι ἡμετέρων ἀχέων μέλει, ὧν τάχα θεία
  Αἴσῃ τὸ Γραικῶν πολλὰ πέπονθε γένος,
Σῶσον, ἐπεὶ δύνασαί γε τὸ δύσμορον, ἠδ' ἔτι πολλὰς
  Σφῶν ἀρετὰς προγόνων ἀντίδοσιν παρέχοις.
Τῶν δὲ πολὺ προτέρων μέγα κήδεο δέσποτα, καὶ τοὺς
  Κείνων κυδαλίμοις ἀμφικόμει καμάτοις.
Καὶ σοφίης συνάγων καλὰ λείψανα ὅσα ποθ' Ἑλλὰς
  Παλλάδος ἠδὲ Πάλας καρποφόρησε πέδον.
Εἴποτε ταῦτα τύπων γονίμοις καταθεὶς ἐν ἀρούραις,
  Οὔ γ' ἐπιλησμοσύνης φάρμακον ἀντίδοτον,
Δεῖξε Προμηθῆος πυκινὸς νόος, αὐτὰρ Ἀθήνης
  Ἥφαιστος φραδέως γλύψεν ἐφημοσύναις,
Ὄψε ὑπεξαναδύντ' ἀγαθῆς ἀπὸ πυθμένος αἴης
  Ἄρτια καὶ πολλῷ (θαῦμα) φαεινότερα.
Τοῖα δὲ νῦν παρέχων σύγ' ὀνείατα, οἷά τις Ἑρμῆς
  Ἀντιθέης τε σέβας κ' αὐτὸς ἴσῃ μερόπων.
Σόν τε κλέος περίπυστον ἐς οὐρανὸν ἀστερόεντα
  Ἥξει, καὶ γαίης τέρματα καὶ πελάγους.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Πρὶν μὲν Ἄθων ὤρυξεν ὁ βάρβαρος· ὃν πρὸ Φιλίππου
  Δεύτερον ὑβρίζειν ἤθελεν ἀλλόμενος,
Πρόκλησιν μεγάλην ἀπανήνατο τέκτονος ἐσθλοῦ
  Ἐξ ὄρεος τεύξειν εἰκόν' ὑποσχομένου.
Νῦν δέ τι θερμὸς Πίος, τὰ πρὶν Διοκλητιανεῖο,
  Τέτρατος ἀρχιερεὺς ὁ κλυτὸς οὐκ Μεδίκων,
Εἰς τόδ' ἐρείπι' ἀμαυρὰ δυσώνυμ' ἀεικέα τ' ἔμπης,
  Φράγμα βέβηλον ἰόντ' ἐργασίης ἀνόμου,
Ἐς θεομήτορος ἁγνὸν ἁγνῆς ἕδος ἥρμοσε, θείῳ
  Κόσμῳ ἀνορθώσας συγνὰ θέμεθλα δόμου.
Δεικνὺς ὅσον θεόθεν κατέχει κράτος· ὃς τὰ βέβηλα
  Σύμβολ' ἀγιστείης σεπτὰ τίθησι μερόπων.

ΕΙΣ ΜΑΡΚΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΝ
Κολοῦμναν τὸν Καρδινάλιν.

Ἐκ προγόνων λαμπρὸν φῦναι, λαμπρῶς τε τραφῆναι,
Ἀξιέων τε λαχεῖν ἔνδικα σεμνοτάτων
Καλὰ μὲν δεκτά τε, Μάρκε· τάδ' ἀθρόα σοί γ' ἐνυπάρχει·
Ἀλλ' ἀρεταῖς ἥττω ταῖς σαῖς παραβαλλόμενα.
Πῶς οὖν οὐκ ἂν ἀγαστὸς ἔοι, καὶ κύδιμος ὄντως,
Ὃς τὰ μέγιστα φύσει μικρ' ἀπέδειξε νόῳ;

ΕΙΣ ΓΑΒΡΙΗΛ ΠΑΛΕΟΤΤΟΝ
τὸν Καρδινάλιν.

Γάβριελ ἀθανάτοις ἐπιείκελε, τίς κε κατ' αἶσαν
Σὰς ἀρετὰς ἐνέποι, τῶν κλέος εὐρὺ πέλει,
Εὐσεβίην, πινυτήν τε, σαοφροσύνην, σοφίην τε,
Δρηστοσύνην τ' ἔργων, εὐεπίην τε λόγων;
Ἀνθ' ὧν εἴ σε κλέος θηρεόμενον ἤδεα θνητὸν,
Κ' αὐτὸς ὑπὲρ τοίων εἶχον ἴσως τι λέγειν.
Νῦν δ' ἐπεὶ (εὖ γε) σὺ πάντα θεοῦ ἐς κῦδος ἀνάπτεις,
Ἐς τί βροτὸς πονέοι τ' ἀμφ' ἃ μέμηλε θεῷ;

ΕΙΣ ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΚΑΡΑΦΟΝ
τὸν Καρδινάλιν.

Ἀθανάτοις πολύθεστε, διοτρεφὲς αἷμα λελογχὼς,
Εὖχος ἀείμνηστον τῆς Καράφων γενεῆς,
Θαυμαίνω ὅτι Καῤῥάφαν ἀποφώλιος ὄχλος
Κικλήσκει σε, δέον κλῆσιν ἔχειν Καράφης.
Οὐδὲ γὰρ ἡ φιάλη κλυτὸν ὔμμιν οὔνομ' ἔδωκεν, 7
Ἀλλὰ χάρις γεραρῆς ἠγάθεόν τε φάος.

ΒΙΚΕΝΤΙΩ ΛΑΟΥΡΩ ΤΩ ΚΑΡΔΙΝΑΛΕΙ.

Οὐ στιβαρὸν σύμπηγμα μελῶν, οὔτ' ἄρ' ἄνθος ἥβης
Οὐ γλαφυρὴ σκελέων σύνθετος ἁρμονίη,
Οὔτε τύχης δῶρα, οὐκ εὐγενίης φάος ἐσθλόν,
Οὔτε τι τῶν ἐκτὸς τῶν συναπολλυμένων
Ἀνθρώποιο φυλὴν λογικοῦ ζώοιο καθιστᾷ,
Οὔτε τις ἀνθρώπου δ' ἔρατ' ἐπωνυμίην
Ἐκ τούτων· πολλὸν γὰρ ἀποπρόθεν εἰσὶ νόοι,
Τῷ νοεροὶ λεγόμεσθ' ἄνδρες ἐπιχθόνιοι·
Ὃς οὖν πλεῖστα νόῳ δύναται νοέειν φρονέειν τε,
Οὗτος ἄρ' ἀνθρώπου ἔξοχα εἶδος ἔχει.
Τίς δὲ πλέον πάντων ἤδη φρονεῖ, ἢ ὃς ἑαυτοῦ
Τῆς νοερᾶς ψυχῆς πλεῖστα πρόνοιαν ἔχει;
Τοῦτο Λάουρε φίλιστε μέγ' ἔξοχον ἔργον ἔχων σὺ
Ἐνδίχ' ὑπὲρ θνητοὺς ἄνδρας ἔμμεν δοκέεις.

ΕΙΣ ΞΥΣΤΟΝ Ε´. ΑΚΡΟΝ
ἀρχιερέα.

Καὶ σοφίῃ Ξύστε πρόμος ὤν γε σύ, κάρτεΐ τ᾽ ἄκρος,
  Καὶ μεγαλοφροσύνῃ τὴν πρὸ σέθεν προφέρων·
Οὔποθ᾽ ὑπ᾽ ἀπειλαίης ὑπολίζονα δόξαι ἔθεσθαι
  Ἐν κομιδῇ μουσέων καὶ σοφίης τροφίμων·
Οἷς θεόθεν μὲν ἀεὶ τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ,
  Τῇ δὲ τύχης κακίῃ λυγρὸν ἔχουσι βίον.
Ἀλλ᾽ ἄνα μουσοπόλων μέγα κήδεο, ὡς γὰρ ἔπειτα
  Σὸν γένος ἀθανάτοις δηθὰ κλεϊζόμενος.

Πέτρου Δεβαρῆ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.
ΕΙΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΝ ΡΩΒΕΡΟΝ
τὸν Καρδινάλιν.

Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένος ἔξοχα πάντων
  Γνώριμος εὐσεβίης ἔργμασιν ἠδὲ λόγοις·
Καὶ πρὶν ἄτε χρυσὸς μὲν ἐλάμπεο Ῥώβερε ἥρως
  Εἰς σὲ σοφῶν πάντων ὄμματ᾽ ἐφελκόμενος.
Χοίνικος ὡς δ᾽ ἐδαῒς πυρσὸν γ᾽ ὑπένερθε πυκάζει
  Ἀλλ᾽ ἐπὶ λαμπτῆρος πᾶσι τιθεῖ φαέθειν·
Τὼς σὺ ἄναξ συνάγων σοφίης καλὰ λείψανα πάντα,
  Φέγγος ἔφυς μερόπων φραδμοσύνῃσι νόου.
Ἦ νύ σε τοῖον ἔφηνε μέγας θεός, ὄφρα ποθ᾽ ὕψου
  Χριστοσεβῶν σκοπιῆς στήσῃ ἐπ᾽ ἀκροτάτης.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΝΤΥΓΧΑΝΟΝΤΑ ἄδηλον.

Καλὸν ἄτερ νεύρων ἐτύχθη δέμας ἡμιτέλεστον
Δῶμά τ' ἄνευ κονίης, νάϋς ἄνηλος ἔῃ,
Καὶ βαλάνων χατέουσα πύλη, καὶ ἄδεσμος ἄμαξα,
Καὶ ζῶον τελέθει αὐχένος ἀμέτοχον.
Τοὔνεκα τήνδε δέχου βίβλον φιλόμουσε φιλέλλην
Παλλάδης γλώττης εἰ φρένας εἷλεν ἔρως.
Ἑλλαδικῆς δώσει κονίης σοι νεῦρα, καὶ ἥλους,
Καὶ δεσμοὺς φραστέων, κἀυχένα, καὶ βαλάνους.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Γόρδιον ἄστυ Φρυγῶν πολυχρύσου ἅρμα τυράννου
Εἶχεν κρυπταδίοις ἑλλεδανοῖσι δεθέν.
Οἱ δέ γε μαντιπόλων εὖ εἰδότες ἅρμα λύοντα
Τάξειν τῆς φρυγίης φάσκον ἀνακτορίης.
Τοῖος ἐν ἑλλαίνων διαλέκτῳ γρῖφος ἐτύχθη
Δύσλυτος, εἴδησίς γ' ἑλλαδικῶν μερίδων.
Ταῖς εἰδὼς, Κέκροπος γλώττης ἐπιδέξεται οἶος
Γλώττης νικάστης ὄγκον ἀνακτορέων.
Φέρτατος ἡλικίων Δεβαρῆς μέγα κῦδος Ἀθηνῶν,
Τόνδε τὸν ἀργαλέον γρῖφον ἔλυσε μόνος.
Σοὶ δ' ὄλβου σφετέρου ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω,
Ἀργαλέον γρῖφον δείξατο τόνδε λύειν.
Μάνθανε, καὶ λῦσον, καὶ ῥ' ὄλβου τύγχανε τοῦδε,
Τόν τε φίλει μεγάλων ἔξοχα κοιρανιῶν.

IOSEPHI CASTALIONIS.

EX *Atticis oris in Vrbem Romuli*
Secum camanas qui reduxit Atticas;
Apudque magni Cardinalem nominis
Secum lepores collocauit Atticos;
FARNESI in ædes Deuaris reuertitur;
Refert lepores atque rurſus Atticos.

THOMÆ MANCINI.

ALME *Caſtalidum pater Sororum;*
Vatum præſidium, decuſque; ſacri
Splendor purpurei nitens Senatus;
Vrbis gloria, ſpes & vnica Orbis
FARNESI; nitidum tibi libellum,
Quem iam Deuarius diſertus ille,
Ille Deuarius tuus perennis
Seruulus pepigit, nepoſque Petrus
Offert ex animo, precor, benignè
Sumas. id meruit, puto, libellus
Cultus, vndique, dulcis, eruditus.
Sin minus; pietas, id, in te, amorque
Auctoris meruit; meretque grata
Donantis, dubio procul, voluntas.

EIVSDEM.

QVAE *doctè ſcripſit, compreſſerat, aurea Græca*
Matthæus linguæ dogmata Deuarius.
At quæ non ſcripſit, Petrus, prodeſſe futuræ
Dum ſtudet ætati, protulit inde nepos,
Debendum vtrique eſt; ſed cui mage, non ſcio; cum nec,
Vtilius quid ſit, promere, vel facere.

MATTHAEI DEVARII PRAEFATIO:

IN TRACTATVM DE GRAECAE LINGVAE PARTICVLIS.

CONSTITVI de Græcæ linguæ vocibus quibuſdam agere. quæ tametſi rem ipſæ per ſe nullam fere ſignificant; tamen in aliarum vocum conſtructione poſitæ vim aliquam habent, efficacitatemq; ſeu emphaſim, aut certe qualitatem aliam ſermoni tribuunt. Cuius naturæ eæ voces ſunt, quæ ſtructuræ orationis quaſi nexus quidam aliarumque vincula adhibentur; quæque in ea potiſſimum Orationis parte, quam Græci Grammatici σύνδεσμον, Latini cõiunctionem vocant, reponuntur; modiquę alicuius aut ordinis veluti ſigna ſunt. continuandique aut tranſeundi, aut interrogandi, aut dubitandi, aut ratiocinandi, aut qualitatem aliam referendi vim habent. Exempli cauſa γε & ἂν particulæ nihil per ſe ſignificant; ſed tamen in aliarum vocum conſtructionem receptæ, γε quidem diminuendi quaſique coërcendi facultatem habet, vt apud Latinos certe, ſaltem, & dumtaxat. ἂν vero verbis appoſita efficit, vt quod illa alioqui fieri factumue eſſe ſignificarent, id poſſe tantum, aut potuiſſe fieri ſignificent. Vt ſi dicas, ἔγραψα ἄν, non ponis te ſcripſiſſe, ſed potuiſſe ſcribere. Idque munus voces huiuſmodi præſtant, aut per ſe ſin-

gulæ poſitæ, aut aliæ alijs inter ſe certa quadam ratione coniunctæ. In qua quidem huiuſmodi vocũ coniunctione, ſi ſuã vnaquæq; vim notionemque retineat, tunc in conſtructionis reſolutione ad diuerſa ſingulæ referuntur. ſin duæ vel tres vnum ſenſum conficiant, & ita in vnum (vt ita dicam) conſpirent; fit vt vnam eius ordinis vocem cæteræ adiuuent, ſuamq; ipſæ ſignificationem deponant. quo fit vt ex pluribus vocibus nonnunquam ſimul iunctis ſenſus fiat nullius vocis proprius earũ quæ poſitæ ſunt, interdũ etiã ab omnibus alienus: vt in ἄλλοτι & ἄλλοτι ἤ demonſtrabimus. Nam illud in primis animaduertẽdum eſt, permagni referre vtrum particulæ duæ vel plures per appoſitionem quandam, vt ita dicam, aggregentur, in qua ſingulæ vim ſuam & ſignificationem retineant; an ad certæ cuiuſdam & propriæ notæ conſtitutionem coniungantur. Quæ enim certas ac proprias notas conſtituunt, ſiue duæ ſint, ſiue plures, in vnam ſignificationem coëunt, & (vt dictum eſt) aut vna, aut omnes ſuam ſignificationem immutant ſeu deponunt, vel etiam vnius ſignificationem adiuuant: vt εἰ conditionalis in εἰμὴ exceptiuæ conſtitutione. Sic in ἄλλωστε & χαὶ ταῦτα, ideſt alioquin, & præſertim, binæ particulæ in qualibet voce in vnum ſenſum conueniunt: qui neutrius ſenſum ſapit. Eæ vero quæ per appoſitionem aggregantur, ſicut à ſe inuicem ſolutæ ſunt, ita ex ipſis nihil euadit quod vnum ſit: ſed ad diuerſa ſingulæ referuntur. quod fit in ἀμὴν ἀλλά, & alijs, de quibus paſſim in hoc commentario admonebimus. Quod qui non animaduerterunt, plures nobis huius generis vocum formas, quàm ferat earum natura, tradiderunt. Nec ſolum diſiunctas particulas duas vel tres in vnam redegerunt, & vnicum ſimul omnibus ſenſum tribuerunt; vt cũ docent ἀλλ᾽ ὅταν, pro antequam & priuſquam accipi; ſed etiam ſingulis ac ſimplicibus fere omnibus multas, æquiuocas etiam & alienas plures quam opus eſt, ſignificationes tribuerunt. non enim animaduerterunt (vt paulo ante di-

te diximus) quænam à ſe inuicem ſolutæ, altera alteri ap ponatur,& quæ ad certæ ac propriæ notę conſtitutionē in vnū conueniant. nec viderunt nō opus eſſe ſignificationes vnius vocis multiplicare, cum vna eademq; cuiuſq; vocis ſignificatio plerunq; eſſe deprehendatur; ſi vel id quod deeſt ſuppleatur aliunde, ac ſubintelligatur, vel dictum repetatur, vel forma aliqua locutionis cōmutetur, vel id quod longius progreſſum eſt, ad ea quibus iungi debet, referatur. Intereſt enim vtrū plura voce aliqua ſignificari dicas, an propter diuerſas rationes, diuerſoſq; vt ita dicam, reſpectus, eandemq; vocē ad plura ſignificata deduci: dum à primaria ſignificatione, licet paulum, non prorſus tamen recedit. cuius diſtinctionis ignoratio cauſa fuit, cur plura & diuerſa ſignificata omnibus fere his particulis nonnulli tribuerint: etiā illis in quas nulla cadit homonymia. Verbi cauſa ἀλλὰ particula, cum μειωτικῶς accipitur, licet à ſua ſignificatione nonnihil deflectat; aduerſatiuam tamen vim nō prorſus amittit: nec idcirco, vt aequiuoca vox habenda eſt. Nam μειωτικῶς etiam accepta, aduerſatur quodammodo poſitioni alicui: vt in illo VI. Polit. καὶ εἰ μὴ πᾶσι δυνατὸν, ἀλλὰ κατὰ φυλάς: vt ſuo loco fuſius dicetur. Inter aduerbia etiam monoſyllaba quædam, vt ναὶ, νὴ, μὰ, quæ nihil per ſe ſignificant, ſed modi & affectus, vel alterius qualitatis ſigna ſunt. alia quoq; quæ per ſe aliquid ſignificant, vt που & ποτὲ: quatenus extra propriam ſignificationem στοχαστικῶς, vel ἀοριστολογικῶς accipiuntur; nec non vt ἤτοι & ὅτοι, quatenus ordinis membrorum hypotheticarum argumentationum ſigna fiunt, & vt vox εἶτα, quatenus emphaſim & vim interrogationibus tribuit, & αὐτίκα, quatenus exempli nota fit: ea ratione huiuſmodi aduerbia in hoc commentario locum habent. In alijs porro orationis partibus voces quædam inueniuntur, quæ quanquam per ſe aliquid ſignificant, quia tamen nonnihil à propria ſignificatione deflectunt, earum quas ſupra diximus vocum ordinem ſubeunt; modumque aut efficacitatem,

tem, aut emphaſim, aut qualitatē aliam aut ornatum, vel quandam, vt ita dicam, plenitudinem tribuunt orationi. Cuiuſmodi eſt inter nomina relatiuum ὅσον, in ἀμήχανον ὅσον, & ὑπερφυὲς ὅσον, & ſimilibus locutionibus. Et inter participia vox ἔχων. in locutionibus παίζεις ἔχων, & ληρεῖς ἔχων. Inter verba etiā vox ἔστιν: vocibus ὅτε, οὗ, & ὡς præpoſita, earū ſignificationē adiuuat. in locutionibus ἔστιν ὅτε, ἔστιν οὗ, & ἔστιν ὡς. ideſt aliquādo, alicubi, & aliquomodo, ſeu quodammodo. Fit enim vt non paucæ voces in quibuſdam Orationis partibus, præter propriam ſignificationē aliam quandam vim, & qualitatem ex modo ſermonis acquirant: quod (vt dictum eſt) πάνυ particulæ accidit. quæ cum affirmandi & aſſeuerandi vim habeat, in argumentis tamen à minori ad maius, vel à maiori ad minus, à ſua natiua ſignificatione deflectens, modo multo magis, modo multo minus ſignificat: vt ſuo loco declarabitur. Nam ſicut pleræq; particulæ ſermonem afficiunt, modumq; ipſi & qualitatem quandam tribuunt, ſic ipſarum nonnullæ ex modo & qualitate ſermonis afficiuntur. ſunt item aliæ nonnullæ voces eiuſmodi naturæ, vt ἐλλειπτικῶς ſubaudiantur: quas reliquæ Orationis partes, quæ ipſis ad plenitudinem orationis indigent, implicita quadam vi ſua referant: compendiumq; & elegantiam orationi adeo affectæ præſtent. vt in locutionibus ἐμὴν χάριν, & σὴν χάριν, διὰ præpoſitio ſubintelligitur. & in ſynecdoche ἡ κατὰ. Porro voces etiam aliæ eius naturæ ſunt; vt propter defectum aliquem, cum quid eſt ſubintelligendum, vel ex ſuperioribus reperēdum, vim ſuam immutare, vel plura quædam ſignificare videantur. quod his etiam accidit, quæ ad remotiora non ad proxima referuntur. Cum tamen ex ſuppletione eius quod deeſt, aut repetitione, vel etiam figuratæ cuiuſdam locutionis conuerſione (quibus in hoc commentario ad vindicandum cuiuſq; particulæ natiuum ſenſum, veluti quibuſdam inſtrumentis vtar) appareat ſingulas vnam certam habere notionem, quam perpetuo in Oratione qualibet quadam

ex parte

ex parte retineant. quanquam, vt ſupra dictum eſt, nonnullæ aliquantum à ſua primaria & natiua ſignificatione deflectunt. De quibus omnibus vocum generibus non ut aliquid per ſe nonnullæ ſignificãt, neq; vt de materia Orationis, ſed quatenus alias voces adiuuant, in hoc libro agitur. ex quibus quodnam Orationi commodum accedat, inde perſpicere licet; ſi conſideremus paſſim ex Oratione demptis huiuſmodi vocibus, quam eneruata atque inefficax & diſſoluta futura ſit. Cuius rei argumentum ſumere poterimus in ijs particulis, quas coniũctiones Grammatici dicunt, ſi propoſita ſcriptoris alicuius periodo quapiam, vt Ariſtotelis illa, ἐπειδὴ πᾶσαν πόλιν ὁρῶμεν κοινωνίαν τινὰ οὖσαν, καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἕνεκεν συνεστηκυῖαν. τοῦ γὰρ εἶναι δοκοῦντος ἀγαθοῦ χάριν πάντα πράττουσι πάντες, δῆλον, & reliqua; ex ipſa clauſula ſubtrahantur, & nudæ reliquæ orationis partes proferantur. Cum enim orationis cuiuſq; locutiones certa quadã ratione aliæ ab alia pendeant, ſingulæque in membra quædam diuidantur, ipſaque mẽbra, nimirum antecedens, & conſequens, ſigna quædam comitentur; profecto qui ſignorum huiuſmodi vim atque indicationem ignorat; ne membrorum quidem nexum & ſeriem, totiuſque orationis modum qualitatemq. percipiet. Cumque parum interſit tollatur ne de medio particularum vſus, an non intelligatur, vel ipſæ male adhibeantur & applicentur; non omnino operam perdet qui in his exponendis, quique in intelligendis induſtriam ſtudiumque poſuerit. ſi enim ordinis, & efficacitatis orationis certa ſigna conſtituerimus; fiet vt non opinione ducti ex apparente ſententia locutionis cuique particulæ modo hanc, modo illam ſignificationem tribuamus. quod illis quoque accidit, qui præſumpta opinione de huiuſmodi particularum vi & poteſtate facile iudicant; ſed ex ipſarum etymologia potius & primaria notione, particulæ cuiuſque facultatem & multiplicem vſum perſpiciemus: & quisnam ex ſingulis modus & efficacitas aut alia qualitas

litas

litas ſingulis locutionibus & earum membris accedat, certa quadam ratione intelligemus. Verum cum ipſæ particulæ omnes præter paucas, nihil commune inter ſeſe habeant, quo altera ab altera pendeat: ita vt vna non poſſit ſine alterius cognitione intelligi, idcirco vt ſingulæ quæque in literarum ordine ſuas primas literas habent, ita ordine deſcribentur. Illud tamen hoc loco animaduertendum videtur, earum particularum, quas παραπληρωματικὰς vocant, non eſſe vnum quoddã genus, cuius voces ſemper ſolum ad orationis ornatum, & quaſi rimarum orationis explementum adhibeantur, ſed aliorum fere omnium generum nonnullis vocibus accidere, vt aliquando nihil in locutionibus ſignificent; ſed vel ornatus vel metri gratia, præſertim à Poëtis vſurpẽtur. Earum etiam vocum, quæ à propria ſignificatione deflectentes alienam à ſuo genere vim habere videntur, nonnullæ inter παραπληρωματικὰς collocantur à Grammaticis, vt που, & ποτὲ, & οὖν: cum tamen propriam vim ἀοριστολογικὴν, & στοχαστικὴν habeant: ut in ipſa ſingularum particularum tractatione dicetur.

MATTHAEI DEVARII

De Græcæ Linguæ particulis, & alijs quibuſdam vocibus, eiuſdem nexui & compendioſæ elegantiæ deſeruientibus.

DE PARTICVLA ΑΛΛΑ. *Et compoſitis ex* Ἀλλὰ *&* *ex* Ἄλλο.

CAPVT PRIMVM.

ΑΛΛΑ coniunctio tam inter copulatiuas, quàm inter aduerſatiuas numeratur à Grãmaticis. eſt enim vi quidẽ & poteſtate aduerſatiua, munere vero & functione inſtructura orationis copulatiua; quippe quæ ſicut complures aliæ, orationem connectit. quare aliquando in ea ſpecie quæ præcipuo nomine copulatiua vocatur reponi poteſt, cum pro καὶ, vel δὲ, accipitur. Habet autem vim ἐναντιωματικὴν, & διαφορετικήν: ideſt, aduerſatiuam, & differentiæ ſignificatiuam. Quæ quidem facultates ita ſe habent, vt quæ aduerſatiua eſt, διαφορετικὴ etiam ſit: non item ſemper quæ διαφορετικὴ, etiam aduerſatiua. Vis enim διαφορετικὴ conſtat ipſa per ſe & princeps eſt in huius particulæ ſignificatione, quippe quæ ab ἄλλο nomine deducitur. apud Homer. Ὀδυσ. ά. διαφορετικὴ vis perſpicitur in illis carminibus, ὦ πάτερ ἡμέτερε, καὶ λίην κεῖνος ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ.

θρω. ἀλλά μοι ἀμφ' ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ. quaſi diceret, illum quidem miſſum faciamus, ſed ad Vlyſſem cuius cura me angit, tranſeamus. Aduerſatiuam vero vim præ ſe fert hæc particula in ſermonibus in quibus aliquid negantes, aliud ponimus quam quod prius poſitum eſt: Vt, οὐ χῖος, ἀλλὰ κῖος, vel totum quidem cōcedimus, verum negamus qualitatem vel conditionem aliquam. Vt in Epigrammate: τοῦτο τὸ βυβλίδιον εἶχες πάλαι, ἀλλὰ τὸ βῆτα. Οὐκ ἐπιγιγνώσκω, ἄλλο γὰρ ἐγράφετο. In hac eadem ſignificatione reſpondet particulæ μὲν, & pro δὲ accipitur. Vt ſiquis dicat, μικρὸν μὲν, ἀλλὰ καλὸν: quod etiam μικρὸν μὲν, καλὸν δὲ, dici poteſt. In quo ſenſu differt à δὲ, quòd hic quidem non ſine μὲν, ἀλλὰ vero plerumque ſine eo dicitur. Cuius exempla paſſim occurrunt apud auctores. Cum itaque talem ſenſum præſeferat, ab ἄλλο nomine, quod διαφορικὸν appellatur, deriuari videtur, eiuſque ſignificationem retinere. per ἀλλὰ namque coniunctionem, ἄλλο, ideſt aliud, ponimus quàm quod ſupra poſitum eſt. Qua ratione fit, vt diſtinguendi ac definiendi vim habeat. Varius autem eſt apud auctores vſus huius particulæ. cuius tamen modi omnes prædictam naturam & originem aliqua ratione redolent. Præcedit enim τοὺς παρακελευστικοὺς λόγους, id eſt hortatorios & ſuaſorios ſermones, vt ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες. Vbi συμπερασματικῶς, & ἀποστατικῶς, pro ὥστε accipitur, & quiddam præter ea quæ poſita ſunt videtur inferre. & tunc pro quare, & quapropter accipitur. Vt apud Virg. quare agite. & in hoc ſignificatu accipitur apud Platonem. VII. νόμων. ἀλλ' ὅστις τοῦ ζῆν ἡμῶν καὶ τοῦ φρονεῖν μάλιστα ἐστὶ κηδεμὼν &c. quamobrem ſiquis &c. Et hac ratione in approbationibus & aſſenſibus recipitur. Vt ἀλλά μοι δοκεῖς καλῶς λέγειν. Sic cum aliquid faciendum proponitur, ἀλλὰ χρὴ τοῦτο πράττειν, aſtipulamur. vt ſæpe apud Platonem. Vbi etiam συμπερασματικῶς, & ἐπιλογικῶς accipitur. vt proxime dictum eſt. Conuenit enim epilogis ὁ ἀλλὰ, quemadmodum etiam ὁ καὶ,

Hippo-

Hippocrates, ἀλλὰ περὶ μὲν ἀδύνατον οὐ λομένης ἐν ἑτέρῳ λόγῳ γεγράψεται. In conſequentia etiam ſermonis hanc eandem vim habet. vt apud Ariſtoph. in Ranis. οὐδὲν ποιεῖς γὰρ, ἀλλὰ τὰς λαγόνας ἀπόδος. nihil agis eo modo quo cœpiſti; quare vel propterea latera eius contunde. In qua etiam ſignificatione ὁ ἀλλὰ aduerſatiuum ſenſum aliqua ex parte ſapit. cum enim aliquid diximus, eo repudiato, aliud proponimus. Valet etiam per ſe tantundem quod ἀλλὰ καί. ideſt, ſed etiam: Vt οὐκ ἐκινδύνευσεν, ἀλλ᾽ ἔπαθεν. quod per inde valet, ac ſi dixiſſet οὐ μόνον ἐκινδύνευσεν, ἀλλὰ καὶ ἔπαθεν: non tantum periclitatus, verum etiam paſſus eſt. Ponitur etiam pro imo vero, & quin etiam, vel ſed potius: Plutarch. in Lycurg. οὐ πόλεως ἡ σπάρτη πολιτείαν, ἀλλ᾽ ἀνδρὸς ἀσκητοῦ βίον ἔχουσα: non ciuitatis inſtitutionem, ſed potius viri ad virtutem ſe exercentis, & ſapientis vitam ducens. Differt autem ab eo quod approbantis, & conſentientis eſt, eo quòd in illo quidem abſolute ponitur, & nullam particulam præcedentem reſpicit. hic vero ad οὐ negatiuam refertur, vt in proxime citato exemplo, οὐ πόλεως: ἀλλ᾽ ἀνδρὸς. ſic apud eundem in Romulo. εἰ δὲ τοῦτο μὴ λέγεται καλῶς, ἀλλὰ ἐχρῶντο ῥωμαῖοι τότε τῷ ὀνόματι τῆς ταλασίας. Quorum verborũ ſenſus eſt, quod ſi res non ita habet vt quidam aſſerũt, ſed vtebantur Romani Talaſiæ nomine: Vbi nõ recte ἀλλὰ particulam pro nam cauſatiuo accipi docet Lexicographus, vertẽs verba illa, ἀλλ᾽ ἐχρῶντο &c. nam vtebantur. Differt etiam ὁ ἀλλὰ à proxime dicta ſignificatione in ſuperiori illo exemplo, οὐκ ἐκινδύνευσεν. ἀλλ᾽ ἔπαθεν. quod illis quidem id quod prius ponitur, continetur in poſteriore. qui enim malum aliquod paſſus eſt, antequam in illud incideret non longe abfuit ab eo. hoc autem plane eſt periclitari: continetur itaque prius in poſteriore. In hoc autem exẽplo, οὐ πόλεως πολιτείαν, ἀλλ᾽ ἀνδρὸς ἀσκητοῦ βίον ἔχουσα, id quod poſterius eſt, non refert quod prius eſt, imo multum ab illo diſtat, in quo τὸ ἀλλὰ ſuam propriam & præcipuam vim, ideſt τὴν διαφορικὴν obtinet. οὐ πόλεως πολιτείαν,

ἀλλ' ἀνδρὸς ἀσκητοῦ βίον. negat enim vrbem Spartam, ciuitatis inſtitutionem habuiſſe; ſed hominis ſapientis, & ad virtutem ſe exercentis vitam inſtituiſſe contendit. Habet itaque eam vim vt ad ea, quæ poſita ſunt aliquid addere videatur, vt in exemplo, οὐκ ἐκινδύνευσεν, ἀλλ' ἔπαθεν. & multis alijs in locis. In quibus ὁ ἀλλὰ per ſe idem valet quod ἀλλὰ καί. cũ tamen ad ſermonis integritatem requiratur expreſſio καὶ particulæ, non ſolum in conſequẽtia ſermonis, vt in proxime dicto exemplo, ſed etiam in principio comprehenſionis clauſulæ: vt apud Xenophontem, 3. ἀπομνημ. Vbi poſteaquam Socrates Antiſthenis cuiuſdam laudes quaſdam expoſuit, ſubiungit: ἀλλὰ καὶ φιλόνεικος Ἀντισθένης ἐστίν. In conſequentia vero orationis vtitur τῷ ἀλλὰ, pro ἀλλὰ καὶ etiam Ariſt. in 3. Politic. πολίτου ἀρετὴν λεκτέον οὐ παντὸς, οὐδ' ἐλευθέρου μόνον, ἀλλ' ὅσοι τῶν ἔργων εἰσὶν ἀφειμένοι. Quorum verborum ſenſus eſt, Non ad omnem ciuẽ pertinebit virtus illa de qua dictum eſt, neque ad illum, qui ſolum liber ſit, niſi ſolutus quoque ab omni opere ſit: & erit ſeries verborum talis; οὐ δὲ μόνον ἐλευθέρου, ἀλλὰ καὶ ἀφειμένου τῶν ἔργων τῶν ἀναγκαίων, ſic apud Plutarchum. οὐ πλούσιοι μόνον εἶναι ἀξιοῦσιν, ἀλλ' εἰ μὴ ἔχουσι. & reliqua. non ſolum ſe diuitijs dignos arbitrantur, ſed etiam &c. Vbi lexicographus totam vocem ἀλλ' εἰ μὴ, niſi, ſignificare docet. ſupprimens ἀλλὰ particulæ ſignificationem. Cum tamen in eiuſmodi particularum oppoſitione ipſum ἀλλὰ ſuam natiuam ſignificationem retineat. nec à ſibi appoſitis particulis naturam ſuam immutari aut ſupprimi patiatur. Quemadmodum putat lexicographus, qui immutari quidem ἀλλὰ ſignificationem putat in ἀλλ' ὅταν, & quibuſdam alijs, in quibus tamen vis ἀλλὰ particulæ nequaquã immutatur, ſupprimi autem eiuſdem particulæ vim arbitratur in ἀλλ' ἔγωγε, quod, equidem, interpretatur, & in multis alijs aggregatis ἀλλὰ particulæ adiunctarum ſignificationem tribuit. quippe qui ex particulæ alicuius ſubſecutione putat ἀλλὰ coniunctionis ſignificationem

immu-

immutari. vt cum ἀλλὰ pro, atqui, accipi aſſerit, ſi poſt ἀλλὰ, μᾶλλον δὲ ſubſequatur: vt apud Demoſthenē, ἀλλὰ πολλοῦ μᾶλλον δὲ τοῦ παντὸς δεῖ. quæ lexicographus, atqui longe ſecus res habet, & imo nihil horū reperietur, latine reddidit. Vbi tamen ἀλλὰ non tam pro, atqui, ἐναντιωματικῶς, quam pro, ſed διαφορικῶς accipitur. quippe cum ad præcedentem negationem referatur. eſt enim integer ſenſus. οὐκ ἔστι τοῦτο, ἀλλὰ πολλοῦ δεῖ, μάλλον δὲ τοῦ παντός. ideſt, res non ita ſe habet, ſed multum abeſt, imo vero toto cœlo diſtat. Multa præterea huic particulæ inepte tribuit lexicographus ex aliarum particularum adiunctione. Quæ operæ pretium eſt hoc loco recenſere, ne Tirones decipiantur. Ac primum quidem quod ait ἀλλὰ per ſe pro ὅταν accipi adiecta γε particula, ſe ipſe refellit cum dicit ἀλλά γε pro, at certe, atqui, & verumtamen accipi. Deinde quod pro num, & an, vt πότερον, & ἆρα accipiatur. & pro rationali γὰρ, multisque alijs, nulla auctoritate confirmat. Sciendum autem, non ex omnis particulæ adiunctione, ἀλλὰ coniunctionis vim & ſignificationem immutari, ſed ex paucarum admodum. qualis eſt ἢ diſiunctiua. ex qua fit ἀλλ' ἢ, quod, niſi, & præterquam ſignificat, de quo infra. Cæterum ἀλλὰ tam ſola per ſe quam νὴ Δία vocibus ſubiecta obiectionibus conuenit, vt apud latinos particula, at: Ariſtot. 2. Ethicorum: ἀλλ' ἴσως τοιοῦτός τίς ἐστιν, ὥστε μὴ ἐπιμεληθῆναι, ἀλλὰ τοῦ τοιοῦτος γενέσθαι αὐτὸς αἴτιος ἀνειμένως ζῶν. Vbi ἀλλὰ, non ſolum obiectioni, ſed etiam reſponſioni ſeruit. non aliter quam ſi in obiectione νὴ Δία vocibus ſubijceretur. vt apud Demoſthenem: νὴ Δί' ἀλλ' ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἕστηκε. At enim ipſæ litteræ. cui obiectioni his verbis reſpondet: ἀλλ' ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως, παρὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἕστηκεν. de quibus ſuo loco fuſius. Non ſolum autem alternis obiectionibus, ſed etiam alternis oppoſitionibus deſeruit apud Ariſtophanem in Pluto. καρ. τί δῆτ' ἂν εἴης ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ὤν; ἑρμῆς. παρὰ τὴν θύραν στροφαῖον ἱδρύσασθέ με. καρ. στροφαῖον, ἀλλ' οὐκ ἔργον ἔστ' οὐδὲν στροφῶν. ἑρμῆς.

ἀλλ' ἐμπολαῖον. καρ. ἀλλὰ πλουτοῦμεν. ἑρμῆς. ἀλλὰ δόλιον. καρ. δόλιον; ἥκιστά γε. ἑρμῆς. ἀλλ' ἡγεμόνιον. καρ. ἀλλ' ὁ θεὸς ἤδη βλέπει. quorum exemplorum prior pars, non minus quam poſterior per, at, particulam latine efferretur. ac prior quidē illa vim *μειωτικὴν* habet. altera autem oppoſitiuam. Porro obiectiones ſi cum interrogatione fiant, ſolet ὁ ἀλλὰ viciſſim percontationibus & reſponſionibus aptari. vt apud Demoſthenem: τί γὰρ καὶ βουλόμενοι μετεπέμπεσθ' ἂν αὐτούς, ἐπὶ τὴν εἰρήνην; ἀλλ' ὑπῆρχεν ἅπασιν. ἀλλ' ἐπὶ τὸν πόλεμον. ἀλλ' αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε. In cuius exempli vltima parte τὸ ἀλλὰ priore loco poſitum, vim habet τοῦ πότερον ἢ ἆρα. in poſteriore autem, cum interrogationi reſpondet, ſignificat, at, vel atqui. Vbi non minus quam alibi aduerſatiuam vim præſefert. opponit enim aliquid, ex quo infertur remotio præcedentis propoſitionis. Xenoph. 2. ἀπομνημ. ἐὰν δέ σου προσκατηγορήσω ἔφη ὅτι διὰ τὸ ἀγασθαι αὐτὸν, καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτόν. ἆρα μὴ διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ αὐτῷ μοι ἔφη ἐγγίγνεται εὔνοια πρὸς οὓς ἂν ὑπολάβω εὐνοϊκῶς ἔχειν πρὸς ἐμέ. interrogatus enim, nunquid exiſtimaturus eſſet in ſe crimen conferri, reſpondet, imo ego cum aliquem mihi conciliare volo, eam ineo rationem qua me ſuſpicaris ægre laturum. ex quo infert, non eo animo ſe fore, vt arbitretur, in ſe crimen conferri, ſi eo modo concilietur. ſic apud Ariſtophanem in Pluto ἀλλ' ὦ νεανίσκε οὐκ ἐῶ τὴν μείρακα μισεῖν σε ταύτην. Νε. ἀλλ' ἔγωγ' ὑπερφιλῶ. ideſt imo vero pluſquam credi poſsit amo. ſuperaddit enim aliquid negando ea quæ præceſſerunt. vt ſit ſenſus: tantum abeſt vt oderim, vt etiam ſupra modum amem. Aduerſatiuam quoque naturam ſapit, cum *μειωτικῶς* accipitur. ponitur enim ὁ ἀλλὰ, quemadmodum ὁ γὲ, pro ſaltem; vt apud latinos certe, & at certe. Ariſtoph in Nebulis: ἔπειτ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα, τῶν αἰσχύλου λέξαι τί μοι. & paulo infra, σὺ δ' ἀλλὰ τούτων λέξον τι τῶν νεωτέρων. ſic apud Ariſtotelem 3. Politic. ἡ δὲ βελτίστη πόλις οὐ ποιήσει βάναυσον πολίτην. εἰ δὲ καὶ οὗτος πολίτης, ἀλλὰ πολίτου ἀρετὴν ἣν εἴπομεν λεκτέον οὐ παντὸς

οὐδ' ἐλευθέρου μόνον &c. quod ſi ciuis habendus eſt certe virtus quam diximus non omnis ciuis erit. In VI. etiam Polit. ἀλλά, pro attamen, & at certe vſus eſt, καὶ εἰ μὴ πᾶσι δυνατόν, ἀλλὰ κατὰ φυλάς. Vbi ſi nomen δυνατὸν repetatur, ἀλλὰ κατὰ φυλὰς δυνατόν, apparebit in ἀλλὰ vis aduerſatiua. Porro μειωτικῶς acceptum, γε, & οὖν, particulis copulatur ἐκ παραλλήλου. & fit ἀλλάγε. Vt Iliad. primo. ἀλλάγε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον. & ἀλλ' οὖν. quod & ἀλλ' οὖν γε dicitur. quod interruptum vt plurimũ inuenitur apud auctores, & idem quod ὅμως, vel ἀλλ' ὅμως ſignificat, ideſt, tamen, attamen, veruntamen. Iſocr. in Panegyr. εἰ δὲ καὶ παραπέπτει, ἀλλ' οὖν τούς γε λόγους ὥσπερ χρησμοὺς εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον κατέλιπον. ſic Plato in Apolog. ἀλλ' οὖν δαιμόνιά γε νομίζω κατὰ τὸν σὸν λόγον. Ariſtot. εἰ καὶ μὴ δι' ἀκριβείας, ἀλλ' οὖν εἰς τυπώδη μάθησιν. Iſocrates. ἀλλ' οὖν ἐπίσι γε ἀναιδείαις ὑπερέχουσιν.

Ἀλλὰ etiam ſola exceptiue accipitur, vt ἀλλ' ἤ. ξενοφ. ἀπομνημ. γ'. ἤρετο αὐτὸν εἰ καὶ φορτίον ἔφερε. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ' ἔφη, ἀλλὰ τὸ ἱμάτιον. Vbi vel μόνον vox ſupplenda eſt, vel ipſum ἀλλὰ pro ἀλλὰ μόνον accipiendum. nam & ipſum ἱμάτιον inter φορτία ducendum eſt. Dicitur enim ὁ ἀλλὰ interdum ἐλλειπτικῶς, & aliquid præſupponit quod breuitatis gratia omittatur. Quæ cauſa eſt cur ἀλλὰ cui aliquid deeſt ad orationis perfectionem ipſum abundare videatur: vt apud Ariſtophanem in Nebulis: τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμ' ἄν, ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου. Quæ locutio plena eſſet hoc modo, τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμ' ἄν, μὴ ἐπ' ἀξίας τινὸς μεγάλης, ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου, non modo non magno aliquo pretio, ſed ne ciceris quidem: ideſt ne cicere quidem vno: quibus verbis vilitatem pellis ſeniorum oſtendit. quos excoriatum iri aſſerit, ſi iuuenis ille qui illic loquens inducitur, perſuadere poſsit ab ipſis filijs parentes eſſe verberandos. Accipitur etiam ἐλλειπτικῶς, licet non abundare videatur. vt cum in eadem fabula inducitur pater metuens obiurgare filium illis verbis: ὦ τί σ' εἴπω. ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. Vbi deeſt ad ſenſus abſolutionem, ἀλλ' ἐὰν εἴπω, αὖθις αὖ τυ-

πτήσο-

πείσομαι. Sunt fortaſſe & alij modi quibus huius particulæ vſus continetur: quos diligens obſeruator poterit ex auctorum lectione ſibi colligere. Reſtat vt animaduertatur particulam hanc multis alijs præponi, ex quibus nihil prorſus ſignificationi eius accedit, neque demitur, quicquid opinetur lexicographus. Qui ἀλλ᾽ἔγωγε duas voces vnica voce, equidem, interpretatur. Inter particulas appoſitas ἀλλὰ coniunctioni eſt etiam τοι. vt apud Galenum in primo Methodi. Ἀλλά τοι κἂν κειμήλιον γέ τι τῶν λόγων ἔχειν σε παρακελεύσῃ. Quas voces pro, atqui, & at vero, & certe accipi docet Budæus. Et nonnullas alias huiuſmodi appoſitiones ſeu adiunctiones, ἀλλὰ particulæ, cum alijs non vt voces in quibus ὁ ἀλλὰ præcedit in ordine conſtructionis, ſed vt formales quaſdam notas deſcribit. & ſignificationem cuique minime conuenientem tribuit. vt cum docet, ἀλλὰ χρὴ, licet ſit & eſto, ſignificare. cum tamen, ſed oportet ſignificet, vt ſupra dictum eſt.

Ἀλλ᾽ὅταν.

Ἀλλ᾽ὅταν etiam, antequam, & priuſquam ſignificare docet, afferens Plutarchi exemplum, ἰσχάδας δ᾽οὐκ ἂν ἔφη φαγεῖν ὠνίας κομισθείσας, ἀλλ᾽ὅταν τὴν φέρουσαν κτήσηται χώραν. In qua locutione vox ἀλλ᾽ὅταν, εἰμὴ ὅταν ſignificare poſſet, ſi tempus τοῦ φαγεῖν ὠνίας, indicare certum auctor vellet, & non potius τὸ φαγεῖν ὠνίους omnino excludere. id enim ſpectat qui loquitur vt neget ſe venales ficus vnquam comeſturum, ſed tunc demum ſe comeſturum, quando producentem regionem acquiſiuiſſet. & ſic repetendæ erunt voces ἔφη φαγεῖν. vt ſit integra locutio, οὐκ ἔφη φαγεῖν ὠνίας, ἀλλ᾽ὅταν τὴν φέρουσαν κτήσηται χώραν, τότε φάγεσθαι. fallitur autē lexicographus ex eo quod putat ἀλλὰ particulæ & ὅταν aduerbij ſubſequentis propriam vtriuſque ſignificationem ſupprimi, & tertium quoddam ex ipſis reſultare. Sic ἀλλ᾽ὅτι καὶ, verumetiam, & multo magis, docet ſignificare. Budæus quoque ex ἀλλὰ coniunctione quibuſdam alijs

parti-

particulis appoſita, formales notas conſtituit. Inter quas ἀλλ᾽οὐ, & ἀλλ᾽οὐκ, & ἀλλ᾽οὐχὶ deſcribit. Quas voces vt ἀλλὰ μὴ, non autem, vel non potius ſignificare docet, afferens exemplum Gregorij, τίς γὰρ ἐγγυητὴς ὅτι μέχρι τὴν θεραπείαν τὸ τέλος, ἀλλ᾽οὐκ ὀφείλοντας ἡμᾶς τὸ κειτήριον ὑποδέχεται. Vbi ἀλλὰ copulatiue tunc accipitur pro καὶ, vt ipſemet Budæus interpretatur, & non potius: item pro non etiam accipi docet in illo Gregorij: ἀλλ᾽οὐχ ὁ μακάριος ἐκεῖνος. non item ſic fecit beatus ille vir. in quo exemplo διαφορικὸν eſt τὸ ἀλλά. Interrogatiue etiã accipi docet in illo Demoſth. ἀλλ᾽οὐκ ἂν τοῦτο εὐθέως εἴποιεν. quod, imo vero non ne ſtatim dicerent? latine reddidit. Et ἀλλ᾽οὐχὶ pro eodem accipi in illo Demoſthenis: ἀλλ᾽οὐχὶ σὺ τοιοῦτος. quod, an non tu talis, latine reddidit. Vbi ἀλλὰ non interrogatiua magis quam aduerſatiua eſt. tametſi nonnunquam interrogatiue proferatur. vt apud Ariſtophanem in Pluto: ἀλλ᾽οὐ λαχοῦσ᾽ἔπινες ἐν τῷ γράμματι. Atqui aliud eſt interrogatiue proferri, aliud interrogationis ſignum eſſe. Nam verborum ſecundæ perſonæ tametſi interrogatiue omnes proferri poſſunt, nemo tamen inter ſigna interrogationis ipſas commemoraret. Apud Iſocr. etiam πρὸς Νικοκλ. inuenitur τὸ ἀλλὰ οὐ negationi præpoſitum, μᾶλλον comparatiuo reſpondens. ἀλλὰ μᾶλλον αἱρεῖνται συνεῖναι τοῖς συνεξαμαρτάνουσιν, ἀλλ᾽οὐ τοῖς ἀποτρέπουσι. Vbi videtur ἀλλ᾽οὐ loco ἢ particulæ ſelectiuæ accipi, cum tamen ἀλλ᾽οὐ pro καὶ οὐ poſitum ſit. Nam ſi paſsim ſenſum verborum ſequamur, & quæ quadrare poſſent vocabula idem ſignificare dicamus, atque ea quæ recepta ſunt, plena erunt omnia enallages. Non igitur quia in hoc loco Iſocratis ἢ ſelectiuum quadrat ideo ἀλλ᾽οὐ pro ἢ ſelectiuo accipi dicendum, nec idem cum illo ſignificare. Nec nego ſub ἀλλὰ particula huiuſmodi voces deſcribendas eſſe: ſed non ideo eſſet ἀλλὰ particulæ, & adiunctarum vis & ad diuerſa cuiuſque relatio ſupprimenda. locutiones etiam eſſent explicandæ ſupplendo quod ad orationis abſolutionem deeſt:

Atque

Atque obſeruandum in quibus nam ὁ ἀλλὰ, vim natiuam retineat ſuam: & vbi amittat vel alteret. Quod mox agendum eſt.

Ἀλλ᾽ ἄρα.

Ἀλλ᾽ ἄρα vox, ex ἀλλὰ & ἄρα conſtans, exceptiuam vim habet. & pro εἰ μὴ, ideſt, niſi, accipitur. Ariſtot. 3. Ethic. τὸ δ᾽ ἑκούσιον οὐ πᾶν προαιρετὸν, ἀλλ᾽ ἄρα γε τὸ προβεβουλευμένον. Vbi ἀλλ᾽ ἄρα γε, pro ἀλλὰ μόνον accipi videtur in ſenſu exceptiuo & limitatiuo, propter γε limitatiuam particulam. dicit enim, non omne ſpontaneum eligibile eſſe, ſed id tantum cuius conſultatio anteceſsit. Quando autem ἄρα interrogatiuo iungitur, ἀλλὰ particula ſuam retinet ſignificationem. Ἀλλ᾽ ἄρα enim, ſed nunquid ſignificat. & eſt principium quæſtionis ſeu dubitationis. Quod officium per ſe etiam præſtat ἀλλὰ particula, vt ſupra dictum eſt: Ariſtot. primo Ethic. ἀλλὰ πῶς δὴ λέγεται, οὐ γὰρ ἔοικε τοῖς γε ἀπὸ τύχης ὁμωνύμοις. ἀλλ᾽ ἄρά γε τῷ ἀφ᾽ ἑνὸς εἶναι, ἢ πρὸς ἓν ἅπαντα συντελεῖν; ἢ μᾶλλον κατ᾽ ἀναλογίαν. Galen. lib. 3. de different. pulſuum, τί ποτ᾽ οὖν ἐστὶν ὃ βούλεται δηλοῦν ὁ ῥοῖζος, εἰ μὴ τὸ τάχος. ἀλλ᾽ ἆρά γε τὸ τάχος τῆς πληγῆς; cuius interrogationis reſponſionem ſubiungit: ἀλλ᾽ οὕτω πάλιν ἅμα δυοῖν ἔσται τὸν ῥοιζόν πεποιημένος.

Ἀλλὰ γάρ.

Ἀλλὰ γάρ: Obiectionibus conuenit. vt, atqui, apud latinos. ex eoque, at enim, & ſed enim, ductum eſſe videtur. ἀλλὰ γὰρ φήσει τις, at enim dicet aliquis. Dicitur etiam in hoc ſenſu cum ἴσως aduerbio. Iſocr. in Paneg. ἀλλὰ γὰρ ἴσως διὰ τὰς συνθήκας ἄξιον ἐπισχεῖν. Accipitur etiam aduerſatiue pro ἀλλ᾽ ὅμως. ſine obiectione. Iſocr. ad Nicoclem. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐν τοῖς λόγοις χρὴ τοῖς περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιζητεῖν τὰς καινότητας: veruntamen in ſermonibus qui ad mores & vitam inſtituendam pertinent, nouitatem ſpectare non oportet. Inuenitur etiam interruptum aliarum vocum interpoſitione in ſenſu aduerſatiuo, apud Ariſtophanem in Nebulis. ἀλλ᾽ οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. αὐτὶ τί: ἀλλὰ γὰρ

οὐκ ἐθέλει μανθάνειν. & in Pluto: confirmare quidam contendit τὴν πενίαν, quæ in ea fabula inducitur ἐριννὺν eſſe in illis verbis: ἴσως ἐριννύς ἐστιν ἐκ τραγῳδίας. βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν. quibus alter opponit, ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας. at faces non habet quas ἐριννύες habere ſolent. in quo ſenſu τὸ γὰρ otioſum eſſe notauit Interpres. quod tamen minime otioſum eſt. reddit enim cauſam quare non ἐριννὺς arbitranda ſit. quæ negatio in ἀλλὰ aduerſatiua implicite continetur. vt ſit integra locutio, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐριννύς, οὐ γὰρ ἔχει δᾷδας, atque ita vbiq. in alijs exẽplis ſeruari poteſt vis cauſatiua particulæ γὰρ, ſupplendo aliquid extrinſecus, tametſi non adeo vbique commode; vt in illo Ariſtophanis loco in Nebulis: ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός. ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. ſimpliciter quidem exponitur, pro attamen. vt ſit ſenſus, ex repetitione ſupradictorum. quod quamuis ſit mihi filius bonæ indolis & ingenij, tamen minime diſcere vult. ſiquis autem cauſatiuam vim τοῦ γὰρ ſeruare velit, non repetendum ſed ſupplendum erit extrinſecus, ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος τοῦ καλὸν κἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι. οὐ γὰρ ἐθέλει μανθάνειν. Sic in ſupradicto Iſocratis ad Nicoclem loco, dupliciter interpretari poſſumus voces ἀλλὰ γὰρ: altero quidem modo ſupprimendo vim cauſatiuam particulæ γὰρ, pro ἀλλ' ὅμως repetendo præcedentia: ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων, ὅμως &c. & ſic ὁ ἀλλὰ ad ſuperiora referetur. γὰρ autem pro ὅμως acceptum, ad ſubſequentia. Hoc itaque modo ὁ γὰρ ἀντὶ τοῦ ὅμως deſeruiet. Altero autem modo ſi cauſatiuam eius vim ſeruare volemus, non repetenda erunt quæ ſupradicta ſunt, ſed ſupplendum aliunde aliquid. totus locus Iſocratis eſt: καὶ μὴ θαύμαζε εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων ἐστὶν ἃ καὶ σὺ γινώσκεις, οὐδὲ γὰρ ἐμὲ τοῦτο διέλαθεν, ἀλλ' ἠπιστάμην, ὅτι τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων, οἱ μέν τι τούτων εἰρήκασιν, οἱ δὲ ἀκηκόασιν, οἱ δὲ ἑτέρους ποιοῦντας ἑωράκασι. poſt quæ ſubijcit. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐν τοῖς λόγοις τοῖς περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιζητεῖν χρὴ τὰς καινότητας. In quibus ὁ ἀλλὰ ἐλλειπτικῶς ad ſubintelligenda referetur. vt ſit plena lo-

cutio. ἀλλ᾽ οὐδὲν διαφέρει, ideſt nihil refert an prius ab alijs hæc eadem dicta ſint. quorum cauſam continet ὁ γὰρ cum repetitione negationis. οὐ γὰρ ἐν τοῖς λόγοις τοῖς περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιζητεῖν χρὴ τὰς καινότητας &c. ſic in Panegyrico de Perſarũ Rege loquens: εἰ δὲ ἀντιπάλων ὄντων ἡμῶν καὶ λακεδαιμονίων, προσθέμενος τοῖς ἑτέροις, ἐπικυδέστερα τὰ πράγματα τούτων ἐποίησεν, οὐδέν ἐστι τοῦτο σημεῖον τῆς ἐκείνου ῥώμης, ἐπεὶ καὶ περὶ χίων ἔχοιμεν ἂν εἰπεῖν ὡς ὁποτέροις ἐκεῖνοι προσθέσθαι βουληθεῖεν, οὗτοι κρείττους ἦσαν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐκ τούτων δίκαιον σκοπεῖν τὴν βασιλέως δύναμιν &c. In quibus negat probari poſſe Perſarum Regis potentiam inexpugnabilem eſſe, ex eo quod inter duos inter ſeſe pugnantes, vtri ille acceſſerit, victorem reddat. nam de alijs etiam dici poteſt. nimirum Chijs, quos tamen non inexpugnabiles eſſe conſtat. In quibus ſi repetamus ſuperiora, ὁ γὰρ, pro ὅμως deſeruiet. ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτω γινομένων, ὅμως &c. ſin autem vim cauſatiuæ particulæ γὰρ ſeruare voluerimus, ſupplendum erit aliunde: ἀλλ᾽ οὐ δεῖ οὕτω σκοπεῖν. & ſic ὁ ἀλλὰ aduerſatur ſuperioribus, & negat quod poſitum eſt. Cuius aduerſationis cauſa redditur per γὰρ particulam, ſupplendo verba quædam, vt ſit integra locutio, οὐ γὰρ δίκαιον ἐκ τούτων σκοπεῖν τὴν βασιλέως δύναμιν. Patet ita ἀλλὰ γὰρ non eſſe formalem notam, ſed ex duarum particularum appoſitione conſtare. quarum ἀλλὰ ſuperiora tollit propter vim aduerſatiuam. γὰρ autem vel pro ὅμως accipitur reſpondens aduerſationi, vel ſi cauſatiue accipiatur, deſtructionis cauſam reddit. ſignum autem aduerſationis eſt ſubſequens negatiua, quæ ſemper repetenda eſt in redditione cauſæ. vt in ſupradictis exemplis videre licet. ἀλλ᾽ οὐδὲν ὄφελος τοῦ υἱοῦ, οὐ γὰρ ἐθέλει μανθάνειν. & in reliquis omnibus. Interdum ἀλλὰ γὰρ ſimpliciter, pro ἀλλ᾽ ὅμως aduerſatiuo ſine redditione cauſæ accipitur. vt apud Herodotum in prima, qui de Ionicæ nationis quibuſdam loquens, dicit, βασιλέας δὲ ἐστήσαντο οἱ μὲν, αὐτῶν λυκίους ἀπὸ γλαύκου γεγονότας, οἱ δὲ, καύκωνας πυλίους ἀπὸ κόδρου, οἱ δὲ καὶ συναμφοτέρους. ἀλλὰ γὰρ περιέχονται τοῦ ὀνόματος μᾶλλον

μᾶλλον τι τῶν ἄλλων ἰώνων. Ideſt, tametſi Reges ſibi alienigenas conſtituerint, tamen Ionum nomen plus quam alij, ſibi vindicant. Vbi nullo modo cauſatiua vis particulæ γὰρ ſeruari poteſt, neque enim quidquam aliunde ſupplere poſſumus. Ariſtoph. ἀχαρνεῦσιν. Οἴμοι τάλας μυστωτὸν ὅσον ἀπώλεσα ἀλλ᾽ ἐκ λακεδαίμονος γὰρ ἀμφίθεος ὅδί.

Ἀλλ᾽ ἅπερ.

Ἀλλ᾽ ἅπερ: ſed ſi, ſignificat, vt apud Ariſtotelem: χρησίμης δ᾽ οὔσης τῆς θεραπείας πρὸς οὐδὲν, ἀλλ᾽ ἅπερ πρὸς τὸν πόλεμον. In cuiuſmodi locutionibus, ἀλλ᾽ ἅπερ, niſi, exceptiuæ particulæ, & formalis notæ ſenſum præſefert. quod ſi ad plenam loquendi formam reducatur, non amplius formalis nota videbitur ſed ἀλλὰ quidem ſuam propriam ſignificationem retinebit. Verbi gratia, ſi in ſupradicta Ariſtotelis locutione repetantur præcedentia, fiet integra locutio hoc modo. χρησίμης δ᾽ οὔσης τῆς θεραπείας πρὸς οὐδὲν, ἀλλ᾽ ἅπερ ἐστὶ χρήσιμος, πρὸς τὸν πόλεμον μόνον χρησίμης οὔσης, ideſt ſed ſi alicubi vtilis eſt, ad ſolum bellum eſt vtilis. ex qua locutionis explanatione & μόνον excluſiuæ particulæ ſuppletione, exceptionis vis apparet in ἀλλ᾽ ἅπερ. & inde fit vt idem quod εἰ μή που ſignificare videatur: ideſt niſi forte. vel ἀλλ᾽ ἤ. Ariſtot. in 5. Ethicorum: οὐδὲν γὰρ παρὰ τὴν αὐτοῦ πάσχει βούλησιν. ὥς τε οὐκ ἀδικεῖται διά γε τοῦτο, ἀλλ᾽ ἅπερ βλάπτεται μόνον. quod ſi quid patitur, damno fortaſſe non etiam iniuria afficitur. Theophraſtus: τὴν δ᾽ ἄμπελον οὔ φασι δεῖν ἀποκονίειν. ἢ ὅλως ἅπτεσθαι περικάζοντας τοῦ βότρυος, ἀλλ᾽ ἅπερ ὅταν ἀπομελανθῇ: quod ſi quando id faciendum ſit, tum certe demũ cum vua nigra iam fuerit. Galen. plena locutione: ἀλλ᾽ ἅπερ οἷόν τε: dixit primo, περὶ διαγν. σφυγ. ἀλλ᾽ ὅπηγε μὴ ἔστι πάντας τοὺς σφυγμοὺς, ἀλλ᾽ ἅπερ οἷόν τε ἔστι μόνους τοὺς σφοδροὺς, αἰτιάσεις δῆλον. Vnde patet ἀλλ᾽ ἅπερ exceptionis vel excluſionis notam eſſe. nec ſimpliciter formale quoddam, ſed ἀλλὰ ad præcedentem negationem referri: ἅπερ ſuppletione alicuius vocis ſubaudiendæ; vel repetitione cuiuſpiam ex

ſuperioribus, conditionalem vim obtinere. vt in particula εἴπερ plenius declarabitur. Apud Ariſtoph. in Nebul. ἀλλ' εἴπερ interruptum inuenitur, ἔπειτ' ἀπὸ ταῤῥοῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ. Vbi neceſſario requiritur repetitio verbi καταφρονεῖν. eſt enim integra locutio; ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ καταφρονεῖν βούλει. In ſuperiori autem illo Ariſtotelis exemplo ſuſpicari poſſet aliquis, ἀλλ' ἤπερ per η, ſcribendum eſſe. de qua particula infra dicetur in hoc ſenſu.

Ἀλλ' εἰ ἄρα.

Ἀλλ' εἰ ἄρα etiam videtur exceptiue accipi: vt apud Sextum Empiricum. οὐκ ἄρα κοινή ἐστιν ἀμφοτέρων ἡ ἄνθρωπος προσηγορία καὶ ἡ αὐτὴ φωνὴ, ἀλλ' εἰ ἄρα ἰδία ἑκατέρου. & paulo infra: οὐκ ἄρα ἡ Θέωνος ὅρασις ἡ αὐτή ἐστι τῇ Δίωνος, ἀλλ' εἰ ἄρα ἰδία ἑκατέρου, Vbi ἀλλ' εἰ ἄρα pro ſimplici ἀλλὰ differentiali plane accipitur. non enim limitatiue, neque ſecundum quid negat τὴν Δίωνος ὅρασιν τὴν αὐτὴν εἶναι τῇ Θέωνος, ſed ſimpliciter aſſerens diuerſum eſſe. ac ſi diceret. ἀλλ' ἰδία ἑκατέρου. quare ἀλλ' εἰ ἄρα, pro ſimplici ἀλλὰ accipiendum in vtroque ex ſupradictis locis, in quibus rectius forte ἀλλ' ἤ, loco ἀλλ' εἰ legeretur. nam ἀλλ' ἤ etiam pro ſimplici ἀλλὰ ponitur: vt apud Ariſtophanem in Pace. ἀλλ' οὐδέ γ' εἷλκον οὐδὲν ἀργεῖοι πάλαι, ἀλλ' ἢ κατεγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων. Vt de ἀλλ' ἤ proxime dicetur.

De ἀλλ' ἤ particula exceptiua.

Ἀλλ' ἤ, ideſt niſi, & præterquam, exceptiua formalis nota; ex ἀλλὰ & ἤ, ideſt quam, diſcretiua ſeu ſelectiua particula conſtat. ex vſu autem vocis huius duplex naſcitur opinio de prima eius parte: nempe, vtrum ἀλλὰ coniunctio ſit, an ἄλλο nomen διαφορικόν. cum enim occurrunt nobis huiuſmodi locutiones, qualis eſt illa apud Platonem ſecundo de Repub. οὐδὲν ἐθέλουσιν ἐπαινεῖν, ἀλλ' ἢ τὸν πλοῦτον. ideſt, nihil aliud quam opes & diuitias laudare volūt. & apud Ariſtophanem in Ranis, ἀλλ' ἐξόλοιθ' αὐτῷ κοάξ,

οὐδὲν γὰρ ἐστ᾽ ἄλλ᾽ ἢ κοάξ. & in Pluto, vbi ſeruus interrogat quendam qui eius dominum quærebat: τί δ᾽ ἐστὶν ὦ βέλτιστε; ad quam interrogationem factam per nomen τί, reſpondet ille. τί γὰρ ἄλλ᾽ ἢ κακῶς; in huiuſmodi locutionibus videtur non ἀλλὰ coniunctio, ſed ἄλλο neutrum nomen colliſam vltimam habens, præponi particulæ ἢ diſcretiuæ. eſt autem re vera primaria hæc & originalis ratio conſtitutionis vocis huius. quippe cum ipſa etiam ἀλλὰ coniunctio ab ἄλλο nomine deducatur. poſtea vero factum eſt vt ἀλλ᾽ ἤ, tanquam vnica vox ſimpliciter accipiatur, & negatiuas propoſitiones adſtringat, ſicut affirmatiuas πλὴν, & εἰμή: pro quibus nonnũquam accipitur: vt apud Ariſtoph. in Veſpis. ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα, νῦν γνώμην ἐμὴν οὐδέποτέ γε ἀλλ᾽ ἢ τῆς φακῆς πεπλησμένος: ἀντὶ τοῦ πλὴν τῆς φακῆς πεπλησμένος. ipſum autem πλὴν, loco ἢ, poſtponitur ἄλλο nomini. vt apud eundem in Auibus, τὰ παρόντα θύματα, οὐδὲν ἄλλο πλὴν γένειόντ᾽ ἐστὶ καὶ κέρατα, vbi οὐδὲν ἀλλ᾽ ἢ γένειόντ᾽ ἐστὶ καὶ κέρατα dici poterat. Contra ipſum ἀλλ᾽ ἢ poſtponitur particulæ πλὴν, & fit πλὴν ἀλλ᾽ ἤ, ἐκ παραλλήλου: vt apud Ariſtot. οὐ γὰρ ἄνθρωπον ὑγιάζει ὁ ἰατρεύων πλὴν ἀλλ᾽ ἢ κατὰ συμβεβηκός. niſi forte πλὴν pro expoſitione ἀλλ᾽ ἢ poſita extra ſeriẽ, in ſeriem irrepſerit. Cæterum prout exceptiua eſt, & ſimpliciter ſub vna voce conſideratur; exempla eius paſsim occurrunt apud autores, vt apud Iſocratem: δόξαν καλὴν οὐχ οἷόν τε ἀλλ᾽ ἢ τοὺς ἀρετῇ διενεγκόντας κτήσασθαι: ideſt bonam exiſtimationem nemo ſibi parare poteſt, niſi qui virtute cæteris antecellit. Ariſtot. quinto Ethicorum: εἰ δ᾽ ἐκέρδανεν, ἐπ᾽ οὐδεμίαν μοχθηρίαν ἀλλ᾽ ἢ ἐπ᾽ ἀδικίαν. ſed ſi lucratus fuerit, ad nullam aliam prauitatem quam ad iniuſtitiam refertur. cum autem præcedente nomine ἄλλο, vel eius aliquo caſu, nihilominus ſequitur ἀλλ᾽ ἢ vox exceptiua, tunc vel abundare primam eius partem dicendum eſt, vel certe non ἄλλο nomen, ſed ἀλλὰ coniunctionem eſſe: vt apud Platonem in Apologia. τίνα ἄλλον εἰπεῖν ἔχουσιν οἱ βοηθοῦντες ἐμοί, ἀλλ᾽ ἢ τὸν ὀρθὸν καὶ δίκαιον; & quarto de Repub.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

εἰς ἄλλοτι ἀποβλέψας ἢ δειλίαν, ἢ ἀνδρείαν πόλιν εἴποις, ἀλλ' ἢ εἰς τοῦτο τὸ μέρος ὃ προσπολεμεῖ τι, καὶ στρατεύεται ὑπὲρ αὐτῆς. Iſocr. in Panegyr. circa principium: ἄλλως aduerbium præpoſuit ἀλλ' ἢ particulæ: εἰ μηδαμῶς ἄλλως οἷόντ' ἦν δηλοῦν τὰς αὐτὰς πράξεις, ἀλλ' ἢ διὰ μιᾶς ἰδέας, ἔχοι ἄν τις ὑπολαβεῖν: quod etiam ſine ἄλλως aduerbio dici potuiſſet. Ac tunc ἀλλ' ἢ nõ præterquam, ſed aliterquam ſignificaret. Quod officium cum ipſum ἀλλὰ aliquando per ſe præſtet: Vt apud Galen. quarto, περὶ διαγν. σφυγμῶν. οὐδὲ γὰρ οὗτοι δι' ἄλλοτι βιαίαν ἔχουσι τὴν πληγὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀχρείεστον αὐτῶν σκληρότητα. Patet ἀλλ' ἢ quoque primam partem non ἄλλο nomen, ſed ἀλλὰ coniunctionem eſſe, quam tamen ab ipſo ἄλλο nomine deduci, & eius naturam referre iam ſupra dictum eſt. Dubitatur tamen ne non in ſupradicto Galeni loco ἀλλὰ pro ἀλλ' ἢ deprauate legatur. Quemadmodum etiam apud Ariſtot. 3. Polit. ἕνα μὲν γὰρ διαφέρειν κατ' ἀρετὴν, ἢ ὀλίγους ἐνδέχεται, πλείους δ' ἤδη χαλεπὸν ἠκριβῶσθαι πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν, ἀλλὰ μάλιστα τὴν πολεμικήν. αὕτη γὰρ ἐν πλήθει γίνεται. In quibus cum Ariſtot. concedat bellicam virtutem in multitudine ineſſe poſſe, neceſſe eſt, vt vel ἀλλὰ exceptiue accipiatur, vel certe loco eius ἀλλ' ἢ legatur. quorum vtrumque habet vim adſtringẽdæ proximæ propoſitionis πλείους δ' ἤδη χαλεπόν. quæ quamuis affirmatiua videatur, tamen negatiuum ſenſum habet. Atque ita conſtat verum eſſe quod ſupra dictum eſt ἀλλ' ἢ voces negatiuas propoſitiones coërcendi vim habere. Valet enim χαλεπόν ἐστιν, idem quod οὐ ῥᾴδιον. quod aduerſatur τῷ ἐνδέχεται. ita vt ſit ſenſus; πλείους δ' ἤδη οὐκ ἐνδέχεται ἠκριβῶσθαι &c.

Ἀλλ' ἢ, etiam accipitur, ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ μόνον. Ariſtoph. εἰρήνη ἀλλ' οὐδέν γ' εἷλκον οὐδὲν ἀρχαῖοι πάλαι, ἀλλ' ἢ κατηγῶν τῶν ταλαιπωρουμένων. ideſt ἀλλὰ μόνον κατηγῶν.

Ἀλλ' ἦ. vltima circumflexa, interrogatiuum eſt. ex ἀλλὰ, & ἦ aſſertiua conſtans. Plato in Gorgia. ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν τῆς ἑορτῆς ἥκομεν καὶ ὑστεροῦμεν;

Ἀλλὰ μή.

Ἀλλὰ μή. duæ voces ſunt. quæ interrogatiue prolatæ, ἆρα μὴ particulam ſubſequuntur, ipſique ſuccedunt. Vbi plures interrogationes deinceps exponuntur: Vt apud Xenophontem 4. ἀπομνημ. τί δὲ δὴ βουλόμενος ἀγαθὸς γενέσθαι συλλέγεις τὰ γράμματα; ἆρα μὴ ἰατρός; καὶ ὁ Εὐθύδημος; μὰ Δί᾽ ἔφη οὐκ ἔγωγε. καὶ ὁ Σωκράτης: ἀλλὰ μὴ ἀρχιτέκτων βούλει γενέσθαι; οὐκοῦν ἔγωγ᾽ ἔφη ὁ Εὐθύδημος: ἀλλὰ μὴ γεωμέτρης ἔφη ὁ Σωκράτης ἐπιθυμεῖς γενέσθαι; οὐ δὲ γεωμέτρης ἔφη ὁ Εὐθύδημος. ἀλλὰ μὴ ἀστρολόγος; ὡς δὲ καὶ τοῦτο ἠρνεῖτο, ἀλλὰ μὴ ῥαψῳδὸς ἔφη. ex quibus patet ἆρα μὴ interrogationis formam eſſe. ἀλλὰ μὴ autem non aggregatum quoddam ex duabus prædictis particulis, ſed ipſarum vtramque ſeorſum proprium officium præſtare. μὴ quidem interrogationis repetitionem, ἀλλὰ autem tranſitionis notam. quod clarius patet vbi μὴ non interrogatiuum, ſed negatiuum habet. Vt apud Demoſthenem: πάνυ γὰρ περὶ τοῦτο γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, εἰ τουτὶ τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγώ. In quibus patet ἀλλὰ coniunctionem diſiunctam eſſe a μὴ negatiua. Sic in ἀλλὰ μήποτε. ἀλλὰ aduerſatiua, vel tranſitiua, ſuam ſignificationem retinens, præcedit μήποτε dubitatiuam. quæ particulæ non vt aggregatum formale habendæ ſunt, ſicut neque καὶ μήποτε, neque alia huiuſmodi, quæ μήποτε dubitandi notam præcedere poſſunt. ſed ſingulæ ad diuerſa referendæ ſunt: etiam ſi Budæus vt formale ſignũ ἀλλὰ μήποτε deſcribat. & ex ἀλλὰ, & μήποτε conſtare dicat. afferens exempla ex Theophraſto. ἀλλὰ μήποτε οὐ τοῦτο ᾖ τὸ εἶπον. ἀλλὰ τὸ προειρημένον. quod an potius interpretatur. Alterũ item ex eodem affert exemplũ, ἀλλ᾽ ὃ λέγουσιν οἱ πολλοί. διὰ τί τὸ κερασβόλον ἀτέραμνον γίνεται, μήποτε ἄγαν εὐήθες ᾖ. in quo exemplo intelligitur ἀλλὰ μήποτε non eſſe formalẽ notam, & pro an potius accipi, vt docet Budæus, ſed μήποτε per ſe ſignum eſſe dubitationis. ἀλλὰ etiã ſeorſũ, locutioni inſeruire. pro quo, δὲ, vel alia quæpiam coniũctio poni poterat. μήποτε δὲ, μήποτε γὰρ, μήποτε τοίνυν. & aliæ cõplures.

Ἀλλὰ μήν.

Ἀλλὰ μὴν: συλλογιστικὸς σύνδεσμος, pro atqui, vel at vero aſſumptionibus conuenit. quæ conſequens, ideſt poſteriorem partem orationis, aut aſtruit, aut deſtruit. vt, ſi hoc eſſet, ſequeretur hoc: atqui hoc non ſequitur, ergo illud prius non eſt. Lucian. ad probandum Deos eſſe, vſus eſt ἀλλὰ μὴν in aſtructione antecedentis contra regulam. εἰ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ καὶ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. Ponitur etiã in principio orationis vt 2. ἀπομνημ. καὶ ὁ Ἀρίσταρχος, ἀλλὰ μὴν ἔφη ὦ Σώκρατες ἐν πολλῇ γε εἰμὶ ἀπορίᾳ. Vbi non συλλογιστικῶς eo modo quo ſupra, ſed aduerſatiue ponitur. cum enim Socrates dixiſſet, χρὴ δὲ τοῦ βάρους μεταδιδόναι τοῖς φίλοις, ἴσως γὰρ ἄν τι σε καὶ ἡμεῖς κουφίσαιμεν. Ariſtarchus obijcit difficile eſſe id quod Socrates dixerat: ἴσως γὰρ ἄν τι σε καὶ ἡμεῖς κουφίσαιμεν, & in tertio circa principium: interrogatus quidam a Socrate quid eum præceptor docuiſſet, reſpondet, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἤρξατό με διδάσκειν εἰς ὅπερ καὶ ἐτελεύτα. τὰ γὰρ τακτικὰ, καὶ ἄλλο οὐδὲν ἐδίδασκε. ad quæ Socrates refert. ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε πολλοστὸν μέρος ἐστὶ στρατηγίας. inferens, non poſſe aliquem imperatoriæ artis peritum fieri, ſi ſolum inſtruendi acies peritiam, nihil præterea ſit adeptus.

Ἀλλὰ μὴν aliquando interruptum inuenitur, quarumdam aliarum vocum interpoſitione. Plato in Epiſt. ἀλλὰ ποῖον μὴν τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐρώτημα;

Ἀλλὰ νὴ δία.

Ἀλλὰ νὴ δία: obiectionis nota, in qua vox ἀλλὰ aduerſatiua concurrit tanquam forma. νὴ δία vero, vt qualitas. nam illud formæ rationem habet, qua præſente res conſiſtit. qua abſente res perit. ſed cum ἀλλὰ per ſe obiectiones conſtituat ſine voce νὴ δία, patet νὴ δία non eſſe formale obiectionis membrum, ſed qualitatem obiectioni tribuere. quod ironice, ſeu deriſorie oſtendat intelligi. vt apud Demoſthenẽ πρὸς Λεπτίνην. ἀλλὰ νὴ δία ἐκεῖνο ἴσως εἴποι. hoc eſt, ſed ſcilicet hoc dicturus eſt. quæ ironia ſeu deriſio auda-

ciam

ciam arguentis præſefert. tunc enim εἰρωνευόμεθα cũ abundare nos probationibus confidimus. fiunt autem obiectiones & ſine ironia, ἀλλὰ particula adhibita, vt in ἀλλ᾽ ἴσως, & ἀλλὰ γὰρ ἴσως. & tunc obiectio fit per modum inſtantiæ. nam cum ἀλλὰ aduerſatiuam vim habeat, indicat partem aliquam rei concedi, partem negari. vt dictum eſt vbi de ἀλλὰ agitur. Cum vero ſine ἀλλὰ fiunt obiectiones, non inſtantiæ, ſed ſimplices obiectiones ſunt, vt εἴποι δ᾽ ἄν τις, dicat quiſpiam. quæ obiectiones modo ſeu ſigno obiectionis carent. Porro ἀλλὰ νὴ δία pro νὴ δί᾽ ἀλλὰ accipi docet Budæus. cum tamen hoc inter ſe differant, quod in ἀλλὰ νὴ δία vox νὴ δία non concedentis eſt, ſed aut ironiam ſignificat, aut certe ſuperuacanea eſt in νὴ δί᾽ ἀλλὰ. tametſi ipſum etiam obiectionibus deſeruiat, conceſſionemque alicuius propoſitionis præcedentis vel ſubintellectæ ſignificet. vt ſuo loco dicetur.

Αλλο τι.

Aλλο τι, duo nomina ſunt: ἄλλο διαφορετικὸν, & τί ἀόριστον. Plato in Gorgia: εἰ μή τι ἦν τοῖς ἀνθρώποις πάθος, τοῖς μὲν, ἄλλο τι, τοῖς δὲ, ἄλλο τι. ἄλλο τι etiam pro τί ἄλλο inuenitur ſubſequente, ἢ, particula. de qua infra. Per ſe autem ἄλλο τι interrogationis formale ſignum eſt. in quo prædicta nomina ſuam primogeniam ſignificationem deponunt, & pro, πότερον, & ἆρα, & eiuſmodi interrogandi ſignis accipiuntur. cuius vocis vſus frequens eſt apud Platonem. ex quo ea exempla proferam, in quibus apertius mihi videtur prædicta ſignificatio in propoſitis vocibus perſpici poſſe. In Theæteto itaque inducitur Socrates aſſerens contingere, vt quæ aliquis animo percipit, ea quandoque ſenſu quoque aliquo, nempe viſu vel auditu, vel tactu percipiat. quandoque vero mente ſolum teneat, non item ſenſu. quã propoſitionem antequam inferat proponit exemplum quoddam. & interrogat aduerſarium, concedat ne, an neget quod propoſuit. exemplum eſt: ἐγὼ εἰδὼς Θεόδωρον, καὶ ἐν ἐμαυτῷ μεμνημένος οἷός ἐστιν, ἄλλο τι ἐνίοτε μὲν ὁρῶ αὐτὸν, ἐνίοτε

δὲ οὔ; καὶ ἅπτομαι ποτὲ αὐτοῦ, ποτὲ δὲ οὔ; καὶ ἀκούω, ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν αἰσθάνομαι. τοτὲ δ' αἴσθησιν μὲν οὐδεμίαν ἔχω περὶ αὐτοῦ, μέμνημαι δὲ οὐδὲν ἧττον καὶ ἐπίσταμαι αὐτὸς ἐν ἐμαυτῷ; ad quæ reſpondet qui cum illo diſputat, πάνυ μὲν οὖν. interrogat enim Socrates an detur, vt quem aliquis nouit, interdum quoque ipſum videat, aut audiat, aut tangat, aut alio ſenſu quodam percipiat. interdum vero neque videat, neque audiat, neque alio modo ſentiat, ſed tantum memoria ipſum teneat. Quæ omnia cum concedat qui cum eo diſputat, infert ſupradictam propoſitionem, his verbis contentam: ὅτι ἔστι μὲν ἃ οἶδε τίς αἰσθάνεσθαι. ἔστι δὲ καὶ μὴ αἰσθάνεσθαι. In ſupradicto igitur exemplo vox ἄλλοτι conſtituentium nominum ſignificationem prorſus deponit, & aliam formam induit. neque enim pro quid aliud, neque pro aliud quid accipi poteſt, ſed πότερον, & ἆρα ſignificare videtur, ac ſi legeretur, ἆρα ἐνίοτε μὲν ὁρῶ, ἐνίοτε δὲ οὔ; Nam quod ſuſpicari poſſet aliquis vocem ἄλλοτι iuxta ſui ἐτυμολογίαν ideſt iuxta conſtituentium partium ſignificationem, pro ἄλλοτι ἀορίστως, ideſt aliud quiddam, aut interrogatiue pro τί ἄλλο ideſt quid aliud ſecundum τί nominis duplicem ſignificationem accipi poſſe; id neutro modo locum habet. Nam ἀόριστον ἄλλοτι, nullo modo quadrat. Quis enim ſenſus erit Platonis illorum verborum, ſciens ego Theodorum, & memoria tenens qualis nam ſit, aliud quiddam modo ipſum video, modo non video. interrogatiue etiam acceptũ, abſurdum ſenſum reddet: Sciens ego Theodorum, & memoria tenens qualis ipſe ſit, quid aliud modo video, modo non video? At dicet aliquis deeſſe, ἤ, particulam, legendumque eſſe ἄλλοτι ἤ. At nos ἄλλοτι ἤ aggregatum, interrogatiue ponimus accipi: in ipſoque interrogatiue accepto, τί particula duplicem ſui ſignificationem præſefert. aut enim interrogatiue accepta, præcedit totum aggregatum, & tunc pro τί ἄλλο ἤ vſurpatur, aut ſuo loco permanens τί particula, ἀορίστως accipitur, quamuis interrogatiue totum aggregatum proferatur. ſi igitur in ἄλλοτι ἤ in-

terro-

terrogatiuo aggregato, τί ἀόριστον faciamus, erit prædictorum Platonis verborum ſenſus talis: Sciens ego Theodorum, & memoria tenens qualis ſit, aliud quiddam quam modo ipſum video, modo non, vt dictum eſt. Ad quæ eſſet congrua reſponſio non πάνυ μὲν οὖν, quam facit aduerſarius in loco ſupradicto, ſed οὐδὲν ἄλλο. Quæ debetur ἄλλο τι ἢ vocibus ſi in ſua ſignificatione proxime dicto modo acciperentur. quemadmodum accipiuntur in ſophiſta apud eundem in illis verbis: καὶ ἐὰν δὶς τρία, ἢ τρὶς δύο, ἢ τέτταρά τε καὶ δύο λέγωμεν, πότερον ἐν πᾶσι τούτοις τὸ αὐτὸ ἢ ἕτερον λέγομεν; θεαιτ. ταὐτό. σω. ἆρ' ἄλλο τι ἢ ἕξ; θεαιτ. οὐδέν. ideſt nunquid aliud quoddam quam ſex? ad quæ reſpondet aduerſarius, nihil. Patet itaque τί minime ἀορίστως accipi poſſe in ἄλλο τι aggregato in propoſito Platonis loco. in quo ex reſponſione quam facit aduerſarius, patet interrogatiue totam locutionem proferri debere. ſi autem τί interrogatiue acceptũ præponatur toti aggregato, pro τί ἄλλο ἤ, illatiuum & aſſertiuum ſenſum propoſitioni tribuet. Cumque aſſertiones in diſputationibus aduerſarij aſſenſione indigeant, aſſenſuſque aduerſarij non ſumendus, nec narratione exponendus, ſed interrogatione extorquendus ſit, patet ἄλλο τι ἢ aggregatum, ex ἄλλο, & τι, nominibus, & ἢ particula, cuius illatiua ſignificatio in affirmationem conuertitur, non poſſe accipi in propoſito Platonis loco; in quo Socrates non aſſerit, nec ſumit, ſed petit ab aduerſario concedat ne an neget; vt qui quendam nouit, eum ſenſu etiam quandoque percipiat. &c. vt ſupra. Cæterum nihil cauſæ eſt cur voci ἄλλο τι illatiuam ſignificationem tribuamus cum ad hoc ſignificandum οὖν particulam ſibi adiungat, & fiat ἄλλο τι οὖν, de quo infra. Nec nego nonnulla eſſe loca, in quibus iure ſuſpicari poſſumus ἄλλο τι, pro ἄλλο τι ἢ perperam in codicibus ſcribi. & contra ἄλλο τι ἢ pro ἄλλο τι. Verum ea omnia, illaque item in quibus recte ἄλλο τι ſcribitur ſupradicto modo examinando, tum verã ſcripturam, tum vocis propoſitæ ſignificationẽ comperiemus.

Ἀλλ' ὅτι.

Ἀλλ' ὅτι autem, ex ἀλλὰ colliſam vltimam habente, & ὅτι cauſatiuo conſtat. & niſi quod, vel præterquam quod ſignificat. vt apud Syneſium. ὁ δὲ παρὰ πόδας ἐποίει τὸν κίνδυνον, οὐχ ὅπερ ἦν, ἀλλ' ὅτι πᾶσιν ἱστίοις ἡ ναῦς ἐφέρετο. Vbi patet priorem partem vocis huius non ἄλλο nomen quod ſupradictum ὅπερ repetat, ſed ἀλλὰ coniunctionem eſſe, pro ἢ diſcretiua, vel πλὴν exceptiua acceptam: vt ſit, οὐχ ὅπερ ἦν ἢ ὅτι, vel πλὴν ὅτι &c.

Ἀλλ' ὅτι, etiam ex ἀλλὰ & ὅτι, tam cauſatiuo, quam expoſitiuo reſpondet τῷ οὐχ ὅτι: propter ἀλλὰ vim aduerſatiuam. Plato quarto de Repub. οὐκ αὖ οἶμαι ἀξιοῖ λέγειν ὅτι ὁ αὐτὸς ἕστηκέ τε καὶ κινεῖται, ἀλλ' ὅτι τὸ μέν τι αὐτοῦ ἕστηκε, τὸ δὲ, κινεῖται. eodem modo fieret oppoſitio τοῦ ἀλλὰ ad ὅτι cauſatiuum, οὐχ ὅτι ἐκλείπει ἡ σελήνη, διὰ τοῦτο ἡ γῆ ἐπιπροσθεῖ, ἀλλ' ὅτι ἐπιπροσθεῖ ἡ γῆ, διὰ τοῦτο ἐκλείπει ἡ σελήνη. Ἀλλὰ enim per ſe quoque aduerſatur præcedenti negationi. vt οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κεῖος. vt de ipſo dictum eſt.

Ἄλλο τι ἤ.

Ἄλλο τι ἤ, ex ἄλλο, & τί nominibus, & ἤ particula diſcretiua ſeu ſelectiua conſtat. In quo aggregato τί particula modo ἀόριστον eſt, vt infra declarabitur. modo ἐρωτηματικόν. & tunc pro τί ἄλλο ἤ, ideſt quid aliud quàm, vel præterquã accipitur. vt apud Herodotum in Clio. εἰ δ' ἐθελήσει τούτου τελευτήσαντος ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς, ἄλλο τι ἢ λείπεται ἐνθεῦτεν ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος. Quandoque ἐρωτηματικῶς acceptum interrogationis ſignum aliquod ante ſe habet, propter quod quamuis tota clauſula interrogatiue proferatur, non ideo ipſum ἄλλο τι interrogationis ſignum eſſe dicitur. quippe cum ſingulæ ipſius particulæ propriam ſignificationem retineant. Præcedit autem interdum alterum τί, interrogatiue prolatum. & tunc τί, in ἄλλο τι ἀόριστον eſt. Vt in Critone. τί φῶμεν πρὸς ταῦτα ὦ Κρίτων; ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν. ἀντὶ τοῦ, τί ἄλλο ἤ, quid aliud quam fatea-

faceamur. Quandoque ἆρα μὴ interrogatiua itidem nota præcedit. vt in Phædone: ἆρα μὴ ἄλλο τι ἡγούμεθα εἶναι τὸν θάνατον, ἢ τὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἀπαλλαγήν. ideſt, num aliud quid arbitramur eſſe mortem quam animæ diſceſſum à corpore; Nonnunquam ἆρα ſolum præcedit, vt in ſupra citato loco Platonis in ſophiſta. ἆρ' ἄλλο τι ἢ ἕξ. ex quibus colligitur, ἄλλο τι ἢ vocem, quantumuis interrogatiue proferatur, non tamen interrogationis ſignum eſſe: quippe cum ſemper conſtituentium particularum ſignificationem retineat. At in formalibus notis, voces aut vna aut omnes quæ vnamquamque conſtituunt ſuam propriam ſignificationem deponunt, & aliam quandam induunt. quæ non admodum ſapit conſtituētium naturam. Vt proxime dictum eſt de ἄλλο τι formali nota. Dicitur etiam ſine interrogatione, cum negatio præcedit, οὐκ ἄλλο τι ἢ, nihil aliud quam; vel εἰ conditionalis. vt in ſympo. σκόπει οὖν ὅταν τοῦτο λέγῃς, εἰ ἄλλο τι λέγεις, ἢ τόδε. & tunc τὶ nomen ἀόριστον eſt. ſiue autem τὶ interrogatiuum ſit, ſiue ἀόριστον, ſemper ἢ particula ad ἄλλο nomen refertur. ſiue mox deinceps ipſum ſubſequatur, ſiue quibuſdam interpoſitis.

Nonnunquam loco ἢ, ἀλλ' ἢ particula ponitur. vt apud Platonem quarto de Repub. εἰς ἄλλο τι ἀποβλέψας ἢ δειλίαν, ἢ ἀνδρείαν πόλιν εἴποις τις, ἀλλ' ἢ εἰς τοῦτο τὸ μέρος ὃ προπολεμεῖ τε καὶ στρατεύεται. tunc vero videtur nomen ἄλλο repeti propter diſtantiam ἢ particulæ ab ἄλλο τι.

Dicitur etiam ἄλλο τι ἢ, aggregatum in principio interrogationis poſitum. vt apud Platonem in Apolog. καί μοι δεῦρο εὖ μελετᾶ, εἰπέ, ἄλλο τι ἢ περὶ πλείστου ποιεῖ ὅπως ὡς βέλτιστοι οἱ νεώτεροι ἔσονται; Vbi vocem ἄλλο τι verbo περὶ πλείστου ποιεῖ; ἢ, particulam τῷ ὅπως applicabimus, vt ſit ἄλλο τι περὶ πλείστου ποιεῖ, ἢ ὅπως &c.

Ἀλλο τι οὖν.

Ἀλλο τι οὖν pro οὐκοῦν illatiuo ſæpe accipitur apud Platonem. vt primo de repub. inductione infert Socrates, nullam artem id quod ſibi vtile eſt proſpicere, & curare,

ſed rei

ſed rei ſubiectæ circa quam verſatur. Quod etiam in arte medica ait fieri in illis verbis, ἄλλο τι οὖν, ἦν δ᾽ ἐγώ, οὐδὲ ἰατρὸς οὐδεὶς καθ᾽ ὅσον ἰατρός ἐστι, τὸ τῷ ἰατρῷ συμφέρον σκοπεῖ, ἀλλὰ τὸ τῷ κάμνοντι. poſt quæ ſubiungit alteram illationem: οὐκοῦν καὶ ὁ κυβερνήτης &c. ex qua illatione patet ἄλλο τι οὖν. etiam vt οὐκοῦν illatiuum eſſe. etiam ſi interrogatiue proferretur. In Gorgia etiam illatiue accipitur. & poſt οὐκοῦν ſubſequitur. colligit enim ibi Socrates actiones omnes non per ſe, ſed finis gratia ſuſcipi. & cum ex quibuſdam ſingularibus hoc induxiſſet, addit. οὐκοῦν καὶ οἱ πλέοντες οὐ τοῦτο βούλονται ὃ ποιοῦσιν. & proinde, ἄλλο τι οὖν οὕτω καὶ περὶ πάντων ἄν τις πράττῃ. οὐ τοῦτο βούλεται ὃ πράττει, ἀλλ᾽ ἐκεῖνο οὗ ἕνεκα πράττει.

Ἄλλως τε καί.

Ἄλλως τε καί. præſertim aggregatum ex ἄλλως, quod eſt aliter, & τε, & καί coniunctionibus, limitatiuum eſt. & poſt ſe habet condicionem, vel cauſam ſubſequentem ſiue expreſſam, ſiue tacitam, ἄλλως τε καὶ εἰ, & ἄλλως τε καὶ ἐπειδή, ἄλλως τε καὶ ἐάν. Accipitur autem modo pro multo magis, modo pro multo minus. quando enim negatiua præcedit, pro multo minus accipitur, vt ſi dicas: οὐκ ἀδικητέον τινά, ἄλλως τε καὶ εἰ φίλος εἴη. nullus iniuria afficiendus eſt, multo minus ſi amicus. cum vero affirmatiua præcedit, multo magis ſignificat: vt apud Xenophontem primo ἀπομνημ. ἔφη δεῖν τοὺς μηδὲν ὠφελίμους πάντα τρόπον κωλύεσθαι, ἄλλως τ᾽ ἐὰν καὶ θρασεῖς ὦσι: præſertim ſi temerarij ſint, ideſt, multo magis coërcendi ſunt ſi temerarij ſint, & in ſecundo, καὶ μὴν τούτων ἐγὼ τῶν μαθημάτων πάλαι ἐπιθυμῶ, ἄλλως τε καὶ εἰ ἐξαρκέσει μοι &c. Notandum autem condicionem ſiue cauſam interdum non expreſſe ſed implicite poni per participiū: quod tamen in condicionem reſoluitur. vt apud Thucydidem: ἄλλως τε καὶ προειπόντων: præſertim vero cum prædixerint: Iſocr. οὐ δεῖ διὰ μακροτέρων ἐπαίνων, ἄλλως τε καὶ συντόμως ἔχοντα, ideſt ἄλλως τε καὶ εἴ τις ἔχοι. vel ἐπειδή τις ἔχει. Ariſtoph. δεῖ ἀποδοῦναι τὰ χρήματα, ἄλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πε-

περα-

πεπραγότι, ideſt ἐπειδὴ κακῶς πέπραγα. ſic Xenoph. ſecundo, ὑπομνημ. δοκεῖ δέ μοι κρεῖττον εἶναι ἢ δεῖσθαί τινος, ἄλλως τε καὶ μηδὲν ἔχοντα. ideſt, ἐπειδὴ οὐδὲν ἔχω &c.

Differt à voce, καὶ ταῦτα; quod illa non argumentatur, ſed ſolum condicionis intenſionem denotat. vt de illa dictum eſt. Ponitur tamen ἄλλως τε etiam pro καὶ ταῦτα, ſine condicionalis ſubſecutione. vt apud Iſocratē in Panegyr. τίνος γὰρ ἂν τολμήσαιμι ἱκετεύειν τοὺς ἥττους αὐτῶν, ἄλλως τε καὶ περὶ πραγμάτων οὐκ ἰδίων, ἀντὶ τοῦ, καὶ ταῦτα περὶ πραγμάτων. Vnde patet propter modum loquendi, & annexas particulas magis quam ſenſu, & ſignificatione has inter ſe particulas differre.

De Particula Ἀμέλει Cap. 2.

Ἀμέλει præter verbalem ſignificationem, in qua idem quod θάρρει, ideſt confide, & bono animo eſto ſignificat, vt apud Ariſtophanem in Nebulis, πῶς ἂν μάθοι ποθ' οὗτος ἀπόφευξιν δίκης; στρεψ. ἀμέλει δίδασκε. θυμόσοφος ἔφυ φύσει. Vbi cum dubitet Socrates num poſſit adoleſcentulus quidam Rhetoricæ & Dialecticæ idoneus eſſe auditor, pater Socratem bono animo eſſe iubet. ac ſi diceret: doce modo: nã addiſcentem videbis. Et paulo infra apud eundem: σω. πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν; στρεψ. ἀμέλει καλῶς. bono animo eſto, ne dubita ne non ſim optime percepturus quicquid docueris. & rurſum στρεψ. τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον στόμωσον οἵαν ἐς τὰ μείζω πράγματα. σωκρ. ἀμέλει. κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν. Dicitur etiam cum affectu querimoniæ & comminationis ab eo qui ſe iniuria affectum eſſe arbitretur. vt apud eundem in Ranis. Διον. κατάθου τὸ δέρμα. ξανθ. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι. Διον. τὸ δὲ προσδοκῆσαί σ' οὐκ ἀνόητον καὶ κενόν, ὡς δοῦλος ὢν καὶ θνητὸς Ἀλκμήνης ἔσῃ. ξανθ. ἀμέλει. καλῶς. ἔχ' αὔτ', ἴσως γάρ τοι ποτὲ ἐμοῦ δεηθείης ἂν εἰ θεὸς θέλοι. Quod ita pronuntiandum eſt, quemadmodum hodie videmus indignabundos homines proferre. querimoniæ iuncta comminationis verba indicem digitum tranſuerſum ori admouentes, vel etiam mordentes. In quo etiam ſenſu verbi imperatiui ſignifica-

gnificationem præſefert. A qua ſignificatione non parum declinat cum aduerbialiter pro nempe, & nimirum, videlicet, ſcilicet, & vtique accipitur. vt apud Plutarch. *συμποσ. ή. ἐφ' ᾧ καὶ φασὶν ἐξευρεθέντι θῦσαι τὸν Πυθαγόραν. πολὺ γὰρ ἀμέλει γλαφυρώτερον τοῦτο καὶ μουσικώτερον ἐκείνου τοῦ θεωρήματος ὅ:* & reliqua. multo enim videlicet elegantius &c. Qua ratione inter has particulas in hoc commentario deſcribitur vox hæc, vt quæ non vt materiale vocabulum, aliquid ſignificet, ſed quæ alijs ornamentum & efficacitatem afferat. ad quem ſcopum particularum tractationem dirigimus. vt in præfatione dictum eſt. Ponitur & in aſſumptione, vel quaſi aſſumptione. vt *ἀλλὰ μὴν* & *καὶ μὴν*, pro atqui, apud Lucian. *ἠξίου γὰρ τὸν πλούτου καταφρονεῖν διδάξαντα, πρέποντι ἑαυτὸν παρέχειν ὑψηλότερον λημμάτων. ἀμέλει καὶ πράττων ταῦτα διετέλει.* eſt enim ſenſus, oportere eũ qui verbis docuiſſet contemnendas eſſe diuitias, re etiam ſuperiorem ſe omni lucro oſtendere. At ille talem ſe oſtendebat. Ex cuius conſequentis poſitione, videtur poni antecedens aliquod.

De ἂν Particula *αἰθ' ὤν*, & *αἰθ' ὅτου*. Cap. 3.

AN particulæ vim *δυνητικὴν*, & *ἀοριστολογικὴν*, ideſt potentialem, & indefinitæ orationis effectricem, tametſi omnes fere grammatici agnoſcunt, tamen earum facultatum velut immemores, particulam hanc in eo quod ipſi conſtituunt expletiuarum, & ſuperuacanearum particularum genere collocant. ſicut & complures alias, quas propter peculiarem quandam ſignificationem, in nullo eorum generum in quæ illi coniunctiones diſtribuunt, collocare poſſunt. In qua re quid abſurdius accidere poteſt, quàm vt quibus vim aliquam & ſignificationem tribuunt, eas non à potiori facultate, ſed à deteriori denominent, quamuis interdum præter ſui generis facultatem, vt ſuperuacaneæ accipiantur. neque enim tale coniunctionum genus conſtituendum eſt, in quo non niſi ſuperuacaneæ particulæ

collo-

collocentur, quæ inferciendi tantum orationem, & quaſi rimas eius explendi officium præſtent. nam quas illi παραπληρωματικὰς vocant, quum pro diuerſa earum ſignificatione alia ad aliud coniunctionum genus pertineat, propriamque ſignificationem ſui generis vnaquæque habeat, quod illi etiam imprudentes fatentur, dum particulam ἂν, eiuſque συνώνυμον κεν, & alias quaſdam quas inter expletiuas collocant, in alijs etiam generibus recenſent. Nonnunquam tamen apud auctores, & præſertim poëtas ornatus ſiue metri gratia ſua nudatæ ſignificatione, accipiuntur. nec ſolum ab vno genere coniunctionum in aliud nonnullas particulas transferunt; ſed ex aduerbijs etiam voces alias propriam & peculiarem habentes ſignificationem, inter παραπληρωματικὰς coniunctiones traducunt. vt αὖ aduerbium temporis, & που locale ſeu coniecturale, & δῆτα aſſeuerandi, & alias nonnullas. & ſic id quod vocibus quibuſdam diuerſarum partium orationis accidit, vt videlicet tanquam expletiuæ & ſuperuacaneæ aliquando accipiantur; id ac ſi vnum quoddam genus eſſet, in vnius partium orationis modum redigunt. Porro ἂν particula omnibus modis verbalibus iungitur, vno imperatiuo excepto. Optatiuo namque & ſubiunctiuo ad diſtinguendam vtriuſque modi multiplicem ſignificationem, vt mox declarabimus: Indicatiuo vero & infinito, nec non & participiorum vocibus ad immutandam naturalem vocum illarum ſignificationem, iungitur. Cum itaque earum vocum quæ Optatiuo modo tribuuntur, ea ſignificatio, à quo modus ille denominatur, manifeſta ſit & nominata; aliæ autem ſignificationes, nec nominatæ nec adeo manifeſtæ; neceſſe erat ſigno aliquo ipſas ab optandi ſenſu & vocum modi illius æquiuocatione diſcerni atque diſtingui. Hæc igitur particula potentialem modum, qui æquiuoce ſub optandi modi vocibus dicitur, ab optãdi modo diſtinguit. cuius rei ſignum eſt, quod cum Optandi modus per ſe ſine vllo ſigno ſuam ſignificationẽ præſeferat: vt in illo Theo-

gnidis: ἀλλά μοι εἴη ζῆν ἐκ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν. & apud Sophoclem: ὦ παῖ γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος. & Iliad. α. ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν. & alibi ſexcēties apud auctores, ſi illiuſmodi vocibus particulam hanc addas, nō optatiuum amplius, ſed potentialem ſenſum habebunt. Vt ſi dicas, ὦ παῖ γένοιο ἂν πατρὸς εὐτυχέστερος. & ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ἂν ἐκπέρσαι. & ἀλλά μοι εἴη ἂν ζῆν. tunc voces εἴη, & γένοιο, & δοῖεν, non optandi, ſed potentialis modi euadent. Patet igitur ex eo quod Optandi ſenſus particulam hanc reſpicit, modum illum cui neceſſario adhæret, diuerſum ab illo eſſe quamuis voce conueniat. Porro potētialis modi exempla innumerabilia ſunt apud auctores. in ijs illud Ariſtot. eſt in tertio Ethic. δυνατὰ δὲ ἃ δι' ἡμῶν γένοιτο ἄν. ideſt, quæ per nos fieri poſſunt: & apud Aeſch. οὐ γὰρ ἂν κάμνω ἀποστήσας. ideſt ἀφιστάναι δυνηθείης. quod Ariſtoph. expreſſit in Pluto. οὐ γὰρ ἂν πορίσαι τί δύναιο ἀγαθόν; Nec vero potentialis modi voces tantum, ſed eæ etiam quæ per verba debeo & volo explicantur. cum Optatiui modi vocibus æquiuoce dicuntur. à cuius æquiuocatione ἂν particulæ adiumento diſtinguitur. Voluntatis quidem ſenſus ſub optandi voce eſt apud Ariſtophanem in Pluto: φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηροὺς, ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις; Interrogat enim an prauos homines vitare, & ad bonos poſthac ſe velit conferre. Neque enim optat vt id præſtet, nec dubitat an poſſit, ſed interrogat an velit. eiuſmodi eſt illud eiuſdem ἐν εἰρήνῃ. κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι. Accipitur enim ibi πλέοι ἄν, non pro nauigare poſſet, vel deberet, ſed pro nauigare vellet. perinde ac ſi dixiſſet, προαιροῖτ' ἂν πλεῖν. Sic in Veſpis: ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμ' ἄν, οὗ με νῦν ἀποστερεῖς. equidem vitam hanc cum quocunque alio bono nollem commutare. neque enim ἀπεύχεται, nec poſſe negat ſe hanc vitam cum alia commutare. ſed nolle ſe ait. & quod ad electionem & inſtitutum ſuū attinet, id minime ſe facturum profitetur. Sic apud Demoſth. πρὸς Λεπτίνην: ὅτι δ' ὑμεῖς καὶ κατὰ τὰς κοινὰς πράξεις καὶ κατὰ τ' ἄλλα πάντα ἄμεινον, ἐκείνων

προτ-

προσήκει, τοῦ χάριν ἂν τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ἠθῶν ὀλιγωροῦντες, ἐκεῖνα διώκοιτε; Vbi per vocem διώκοιτε, neque optat vt ſequantur, neque poſſe negat (falſum enim eſſet) ſed cur ſequi alienas conſuetudines velint, interrogat: inferens minimè debere ipſos id facere, qui ſenſus Optandi modi ſenſui aduerſatur. Nam ſi enunciatiue proferas hanc ipſam interrogatiuam Demoſth. locutionem hoc modo: οὐκ ἔσθ' ὅτου χάριν ἂν τὴν ὑμετέραν ἠθῶν ὀλιγωροῦντες, ἐκεῖνα διώκοιτε, tunc optandi modus clarius apparebit: erit enim ſenſus, nullam eſſe cauſam cur hoc velint. Modus quoque is, qui oportere vel debere ſignificat, tametſi aliquando per obliqua Indicatiui tempora & ἂν particulam effertur, tamen hoc fit cum de re præterita eſt ſermo. Vt apud Iſocratem in Archidamo. οἳ δικαίως ἂν ἐξ ἁπάσης τῆς ἀσίας ὑπερωρίσθησαν. Vbi id notandum eſt, niſi de re præterita ſermo ſit, non poſſe hunc modum per indicatiuum efferri. ſi enim de re præſenti aut futura eſſet ſermo, per Optandi vocẽ diceretur, ἐξορισθεῖεν ἄν, vt apud Homer. Iliad. β'. τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις, ideſt, non deberes Regibus maledicere. nõ enim negat ipſum velle, aut poſſe maledicere, ſed oſtendit non debere. Porro modus quo oportere ſignificamus, etiam ſine ἂν particula per optatiui voces exprimitur. vt in illo ſenario apud Ariſtophanem in Veſpis. ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην, quam quiſque norit artem, in hac ſe exerceat. In quo exemplo deeſt ἂν particula. quæ verbo ἔρδοι debetur. qui modus quamuis ſub imperandi modo reduci poſſit; ſcilicet quamuis in ſupradicto exemplo vocẽ ἔρδοι, per ἐρδέτω interpretari poſſimus, id tamen per enallagen accidit. Nec vero modorum & aliarum partium enallage partes ipſas confundit, ita vt non formaliter altera ab altera diſtinguatur. Ita volendi modus à potentiali modo ac debendi formaliter differt: tametſi nonnulla occurrunt quæ ſub omnes hos modos reduci poſſunt vt illud Sophoclis in Aiace: ἀθήν. σίγα νῦν ἑστὼς καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων. ὀδυσ. μένοιμ' ἄν, ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν. Vbi μένοιμ' ἄν.

pro volo manere,& pro poſſum,& pro debeo manere,accipi poteſt.magis tamen ad voluntatis modum accedit. vt apud Ariſtoph.in Equit. Δημ. βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσι φράσω;Νικ.οὐ χεῖρον.Δημ.λέγοιμ' ἂν ἤδη.Vbi λέγοιμ' ἂν.manifeſte pro βούλομαι λέγειν accipitur.Alibi debendi ſenſum habet,vel potentialem:vt in Equit.ἀλ.ἄφες ἀπὸ βαλβίδων ἐμέ τε καὶ τουτονί.Δημ.δρᾶν ταῦτα χρή,ἄπιτον.ἀλ.ἰδού.Δημ. θέοιτ' ἄν. quod pro, poteſtis, vel debetis currere, accipi poteſt. Sic ἐν ἐκκλησιαζ.πρεσβ.πρόσθου δὴ τὸν στέφανον.γυνὴ.ἰδού. πρεσβ. λέγοις ἄν. ideſt licet loqui, vel debes. Nec vero in Optatiui modi vocibus duntaxat vim δυνητικὴν,& voluntatis, ac debendi ſenſum obtinet, ſed in Indicatiui quoque modi, et infiniti & participiorum vocibus. Tanta enim eſt huius particulæ vis, vt Indicatiui quoque modi obliquis temporibus appoſita,cum ipſis prædictos modos referat. De cuius particulæ conſtructione cum Indicatiui modi vocibus, ſciendum originalia tempora, præſens videlicet & futurum,nec non præteritum perfectum,cum directe & definite eſſe,vel factam eſſe,vel futuram rē aliquam enuntient, & in actu ponant, minime obliquorum modorum ſenſum recipere poſſe: nec eorum quidem ſigna quæ actum tollunt,& ad potentiam redigunt.cuiuſmodi eſt ἂν particula, quæ ceteris omnibus Indicatiui modi vocibus appoſita, eas addicit condicioni aut tacitæ aut expreſſæ, vt potentialem vel voluntatis modum referant, & ſimpliciter actū deponant,vt ἔγραφον ἄν,ideſt ſcriberem niſi hoc eſſet.& ἐγεγράφειν ἄν.& ἔγραψα ἄν.ideſt,ſcripſiſſem niſi &c.Quæ condicio exprimitur apud Sophoclem in Aiace.κἂν ἐξέπραξεν, εἰ κατημέλησ' ἐγώ.& quidem effeciſſet,ſi ego neglexiſſem.Sic Iſocr. in Areopag. ὧν οὐδὲν ἂν ἔπραξαν, εἰ μὴ πολὺ τὴν φύσιν διήνεγκαν. quorum nihil efficere potuiſſent, niſi &c. Sine condicionis quoque ſubſecutione per ἂν particulam & per Indicatiui voces, actus tollitur,& potentialis vel debendi vel voluntatis modus efficitur. Voluntatis modi exemplū eſt apud Iſocr.in Paneg.οἳ πολὺ ἂν ἥδιον τὴν ἀσίαν ἐπόρθουν,ἢ

πρὸς ἀλλήλους ἐκινδύνευον. Vbi ἐπόρθουν ἄν, pro πορθοῖεν ἂν dictum eſt. ideſt, prædari vellent. In illo vero Demoſthenis ὅτι τῶν ἀδικημάτων ἂν ἐμέμνητο τῶν ἑαυτοῦ, ἔτι περὶ ἐμοῦ γέγραφεν. Particula ἂν actum tantummodo tollit. non item ad potentiam reducit, cum de re præteriti temporis ſit ſermo: non enim potuiſſe, vel voluiſſe, nec debuiſſe illum mentionem facere affirmat, ſed futurum fuiſſe, vt ſeipſum accuſaret, ſi ſe accuſare aggreſſus eſſet. Vbi vox ἐμέμνητο non tam pluſquam perfecto, quam præterito imperfecto tribui poteſt. Cæterum præterito quoque perfecto iungi particulam hanc Budæus ait, tametſi Gaza negauerit. afferens contra Gazæ præceptum ex Iſocrate περὶ τῆς ἀντιδόσεως exemplum: ἐκείνως ὑμᾶς ἡγοῦμαι τάχιστ᾽ ἂν ἀφεῖσθαι τῆς δόξης ταύτης. ex quo tamen exemplo non colligitur Indicatiui præterito perfecto iungi particulam hanc; cum ἀφεῖσθαι vox non Indicatiui ſed infinitiui modi ſit. Iungitur etiam pluſquā perfecto Indicatiui apud Xenophōtē in Oeconomico ὅτι μὲν δεῖ τὰ γράμματα ἐπίστασθαι ἠκηκόειν ἄν. Vbi δυνητικῶς, vel potius ἀοριστολογικῶς, & στοχαστικῶς accipi videtur, pro ἀκήκοα δήπου, vel οἶμαι ἀκηκοέναι. quod tamen planius per optatiuū ἀκηκόοιμι ἂν diceretur. Eſt & alia loquendi forma cum per Indicatiui modi parataticum & Aoriſtum rē præteritā & factam, non vt factam, ſed quæ fieri poſſet, vi huius particulæ ſignificamus. hoc autem eſt actum ad potentiam reducere. Qui modus à ſuperiore in quo condicio ſubſequitur eo diſtat, quod in illo (vt condicio indicat) nihil in eſſe ponitur, in hoc vero, id quod iam fuit in actu, ad potentiam reducimus ſine vlla condicione. exempla huius ſunt apud Ariſtophanem in Pluto. ἀλλ᾽ ἀργυρίου δραχμὰς ἂν ἤτησ᾽ εἴκοσι. καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀμπέχονον χιτώνιον ἐκέλευσεν ἄν. πυρῶν τ᾽ ἂν ἐδεήθη μεδίμνων τεττάρων. & in Veſpis. οὐ μὴν περὶ τοῦ γ᾽ ἐφολκὸς ἦν, ἀλλὰ πρῶτος ἦγεν ἂν ἄλλον. & paulo infra ἀλλ᾽ ὁπόταν ἀντιβολοίη τις αὐτόν, κάτω κύπτων ἔφη ἄν, λίθον ἕψεις. Sic Xenoph. primo ἀπομνημ. περὶ μὲν οὖν τῶν ταῦτα πραγματευομένων τοιαῦτα ἔλεγεν. αὐτὸς δ᾽ ἂν περὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἂν ἀεὶ

διελέ-

διηγεῖτο. In huiuſmodi autē exemplis ἀοριστολογικὴν ἔννοιαν præſefert ἂν particula. De qua eius facultate quia περὶ τῆς δυνητικῆς ſatis ſupra dictum eſt, mox nonnulla dicēda ſunt, & expendendum quibus nam verbalium modorum in hac ſua facultate iungatur: ſi tamē, quod ſupradictum eſt, particulam ἂν cum futuro Indicatiui non coniungi, quomodo id intelligi debeat declarauerimus. Nam in materia quidem neceſſaria ſiue abſolute, ſiue cum condicione enuntietur futurum Indicatiui, cum ἂν particula non colligatur: in contingenti vero materia nihil prohibet futurum Indicatiui modi ἂν particulam admittere δυνητικῶς; cum de natura futuri contingētis ſit nihil definite ponere. Galen. in primo de cauſ. pulſuum. εἰ γάρ τι καὶ παρεῖται κατὰ ταύτας, ῥᾳδίως ἐκ τῶν προειρημένων ἂν εὑρεθήσεται. facile inueniri poterit. non enim neceſſario inuentum iri, ſed poſſe inueniri ait. Sic Xenoph. quinto παιδείας. ὅσῳ δ' ἂν κουφότερον συσκευαζώμεθα, τόσῳ τὰς ἐπιούσας ἡμέρας ἥδιον ἂν ἀριστήσομέν τι καὶ δειπνήσομεν. poterimus prandere, & cænare. Quod vero apud Iſocr. legitur in Areopag. ἡμεῖς γὰρ ἢν οὕτως οἰκῶμεν τὴν πόλιν, ὥσπερ νῦν οἰκοῦμεν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἂν βουλευσόμεθα, καὶ πολεμήσομεν, καὶ βιωσόμεθα, καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ κακὰ πεισόμεθα καὶ πράξομεν &c. Vbi futurum tempus quia à condicione pendet, non neceſſario ponit futuram eſſe rem de qua eſt ſermo. & ideo potentialem ſenſum recipit.

Porro facultas ἀοριστολογικὴ, non ſolum ita vt proxime dictum eſt, conuenit obliquis temporibus Indicatiui modi, quando videlicet quod in actu fuit, non vt in actu, ſed ſub potentiæ ſpecie recitatur, vt in exemplis ſupra citatis. & alibi apud Ariſtoph. in Pluto: καί τοι τότε ὅτ' εἶχον οὐδὲν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς. ὁ δ' ἂν ἐκαλλιερεῖτό τις. & in ſimilibus: verum etiam ſi de re præteriti temporis & in actu poſita ſub nulla potentiæ ſpecie ſit ſermo, paratatico Indicatiui conuenit, vt infra declarabitur. In ſubiunctiui vero modi vocibus facultas ἀοριστολογικὴ coniuncta eſt τῇ δυνητικῇ; ita tamen vt vis quidem δυνητικὴ prædicato

verbo ſemper adhæreat, vel certe ſupprimatur, ἀοριστολογικὴ autem adiunctæ parti tribuatur. ὅ,τι ἂν εἴπῃς. quicquid vel quodcunque dixeris, ideſt dicere poteris. Interdum enim vis δυνητικὴ ſupprimitur. vt apud Iſocr. in Plataico, ὅτι μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐξουσίαν ἤλπισαν ἔσεσθαι ποιεῖν ὅ,τι ἂν βουληθῶσι, quodcunque voluiſſent. & alibi apud alios auctores. In Optatiui vero vocibus non ſemper vtramque facultatem in vnum redigi contingit. Nam ſi de re præterita Optandi vocibus vtamur, patet prædicato verbo, quod definite dici neceſſe eſt, facultatem δυνητικὴν, quæ ad futurum tempus refertur, tribui non poſſe. tunc autem ἂν particula à verbo recedat, & adiunctæ parti adhæreat neceſſe eſt: vt apud Demoſthenem in ſecundo κατὰ φιλίππου. ἐκόλαζον δ' οὔπω, καὶ ἐτιμωροῦντο οὓς ἂν αἴσθοιντο δωροδοκοῦντας. Sic apud Aphtinium. ἐμαρτύρησε δὲ αὐτῷ καὶ θουκυδίδης ὁ μαθητής. ὅτι ᾧ ἂν σύμβουλος γένοιτο, ἄριστα ἐκεῖνος ἀπήλλαττεν ἐν ταῖς δίκαις. in quibus exemplis cum de re præterita & definita ſit ſermo, voces verbales minime δυνητικῶς accipi poſſunt. Quippe cum facultas δυνητικὴ, vt paulo ante dictum eſt, indefinitũ ſenſum efficiat, & ad futurum tempus referatur. nec vero ſub debendi aut voluntatis modum redigi poſſunt, quæ hac ratione potentialem ſenſum habere non poſſunt. Vnde patet ἂν particulam in huiuſmodi locutionibus prædicatis verbis iungi non poſse. ſi enim iungeretur, vtique vnũ ex ſupradictis modis efficeret. Reſtat igitur vt adiunctæ parti tribuatur in cõſtructionis diſtributione, minimeque δυνητικῶς, ſed ἀοριστολογικῶς accipiatur. οὓς ἂν quoſcunque, & ᾧ ἂν cuicunque. cuius rei argumentum eſt, quod ſi de re indefinita & futura loquamur; tunc ἂν particula non ſolum ἀοριστολογικῶς adiunctis partibus, ſed etiam δυνητικῶς verbis ipſis applicabitur. vt apud Platonem in Sympoſ. ζητεῖ δὲ οἶμαι καὶ οὗτος τὸ καλὸν, ἐν ᾧ ἂν γεννήσειεν. Vbi non ſolum ἐν ᾧ ἂν, ſed & γεννήσειεν ἂν, ideſt generare poſsit. Nec in nominibus duntaxat, & articulis hoc accidit, ſed etiam in aduerbijs. vt ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου: ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας, καὶ

πηνίκα

πηνίκα λαμπρῶς, ad quæ reſpondet: *ἡνίκα ἂν εἴπῃ τι κατὰ τούτων δέοι*. Vbi *ἡνίκα ἂν ἀοριστολογικῶς*, & *δέοι ἂν δυνητικῶς*, quatenus ad futurum refertur, dicere poſſumus. quanquam ſuſpicari poſſet aliquis verbum *δέοι*, cum neque Optandi, nec debendi, nec voluntatis, nec potẽtialis modi ſenſum habeat, nec ad præteritum tempus referri poſſit; idcirco ne in optatiui quidem modi voce ſcribi debere, ſed in ſubiunctiui potius: quoniam Indicatiui nec vocem nec ſenſum habere poteſt. Nam cum Indicatiuus modus directe res enũtiet, & in actu ponat, reliqui oblique, ita vt neceſſe vel non eſſe, nec fore vel non; nec fuiſſe vel non, ex ipſis colligatur: optandique vocum qualitates minime *δέοι* voci applicari poſſint, vt dictum eſt; reſtat vt ſubiunctiui modi eſſe dicatur. Porro per ſe quoque Subiunctiui modi vocibus competit *ἂν* particulæ facultas *ἀοριστολογική*. vt apud Platonem in Phædro. *καλὸν γοῦν ὦ σώκρατες εἶδος ἢ καταπεπονηκὼς ὁ τοῦτο λαβών*. Vbi *καταπεπονηκὼς ᾖ*, pro *καταπεπονήκῃ* dictum eſt. In quo exemplo Budæus *ᾖ* pro *εἴη* dictum eſſe docet. cũ tamen non *δυνητικῶς*, ſed *ἀοριστολογικῶς*, vel potius *στοχαστικῶς* intelligatur. *δυνητικῶς* etiam iungi cum ſubiunctiuo *ἂν* particulam idem Budæus affirmat. quod exemplo Iſocratis ex Panegyr. probat: *οὕτω γὰρ ἀμφοτέρων ὑμεῖς πεπείρασθε, ὥστ' ἄν τις ἂν διδάξηται περὶ αὐτῶν*. In quo tamen exemplo vt recte quis vim *δυνητικὴν* tribuerit *ἂν* particulæ, ſic minime aſſeuerare poterit recte per *ἦτα* ſcribi penultimam vocis *διδάξηται*, & non potius *διδάξειεν* in Optatiui voce: vt ſit pro *διδάξαι δυνηθείητε*. Cum igitur non verbis ſed adiunctis uerbo partibus adhæreat *ἂν* particula in ſignificatione *ἀοριστολογικῇ*, contingit nonnunquam vt indicatiui quoque modi præteritis iungi videatur *ἀοριστολογικῶς*. idque de re pręterita & in actu poſita. Quod abſurdiſſimum eſſe videtur his qui non animaduertunt non verbo ſed adiunctę parti tribui *ἂν ἀοριστολογικόν*. vt apud Herodotum in Clio: inducitur Aſtyages ſeruo cuidam imperans, vt Cyrum nuper natum perdat, in illis verbis: *λάβε τὸν ἂν Μανδάνη ἔτικε παῖδα*. Vbi

parti-

particula ἂν in conſtructionis diſtributione non verbo ſed articulo applicanda eſt: τὸν ἂν, ideſt ὃν ἄν. ideſt quemcunque vel qualemcunque peperit, ſeu pepererit Mandane. Quod ſi de re futura eſſet ſermo, per Optatiui vocem diceretur ὃν ἂν τέκοι, quicquid paritura ſit. ſic apud Ariſtophanem in Veſpis. inducitur quidam qui cum in ius aduerſarium vocaſſet, iſque non ita commode reſpondiſſet; ipſe teſtem admonet, vt quidnam ille reſponderit, memoriæ mandet. Verba ſunt: ἀλλ᾽ οὐκ σὺ μέμνησ᾽ αὐτὸς ἅ᾽ν ἀπεκρίνατο. Vbi cum ἅ᾽ν colliſum pro ἃ ἂν legatur, vel ex ipſa colliſione ἂν particulam articulo ἃ applicari manifeſtum eſt. vt ſit ſenſus, vt non modo quæ poſtremo dixerat aduerſarius, ſed omnia quæcunque prius dixiſset, memoriæ mandaret. Infinitiui quoque modi vocibus nonnullas qualitates tribuit hæc particula, per quam tum voluntatis tum potentialis modus refertur. exemplum voluntatis eſt apud Demoſthenem ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου. ἆρά γε μικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησι ἡμῶν δοκῶ, ἢ μικρὰ ἀναλῶσαι ἂν τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθέλειν οἱ πλούσιοι; eſt enim ἀναλῶσαι ἂν pro voluiſſe impendere. Potentialis exempla frequenter occurrunt. quale eſt illud Iſocr. ἐν τῷ περὶ τῆς ἀντιδόσεως: ἐκείνως ὑμᾶς ἡγοῦμαι τάχιστ᾽ ἂν ἀφεῖσθαι τῆς δόξης ταύτης, liberari poſſe. In illo vero Demoſthenis ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας: ἀλλὰ πάντα ταῦθ᾽ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἂν ἑαλωκέναι, non potentialem modum efficit ἂν particula, cum de re præterita & certa ſit ſermo, ſed actus tantum per ἂν particulam tollitur, & tacitæ vel expreſſæ condicioni verbum ſubijcitur. Exprimitur etiam potentialis, & voluntatis modus per futurum infinitiui modi ἂν particulæ iunctum. idque plerunque præcedentibus verbis νομίζω, φημὶ, ἐλπίζω, προσδοκῶ, & ſimilibus. Iſocr. in Buſir. ἐνόμιζε γὰρ τοὺς τούτων ὀλιγωροῦντας, τυχὸν ἂν καὶ τῶν μειζόνων καταφρονήσειν, negligere potuiſſe, vel etiam neglecturos facile fuiſſe. Aeſch. περὶ τῆς παραπρεσβείας: futuro infiniti tribuit ἂν particulam: τὴν τάξιν τοῦ πρέσβεως λέγειν οὐκ ἂν ἔφη παραλιπεῖν, οὐδ᾽ ἐπιτρέψειν τινί. Nam & aoriſto iungitur

ijſdem verbis præcedentibes. tunc enim aoriſto vim futuri tribuit in ſenſu potentiali, vt infra paulo docebimus. vt apud Xenophontem ἀπομνημ. ſecundo. ἐξ ὧν ἐλπίζω σφόδρα ἄν σε τῶν καλῶν ἔργων ἐργάτην ἀγαθὸν γενέσθαι. Vbi γενέσθαι ἄν, ideſt poſſe fieri, vel futurum eſſe ſignificat. Debēdi exempla in infinito in promptu non habeo, puto autē multa inueniri apud auctores. Participijs etiam potentialem ſenſum tribuit hæc particula. vt apud Iſocr. in Panegyr. ἔνεστιν οὐδαμῶς ἂν ἄλλως ἡσυχίαν ἄγουσαν, πλὴν εἰ δόξειε ταῖς πόλεσι, & reliqua. Vbi ἄξουσαν in futuro fortaſse rectius legeretur. eſt enim ſenſus, Græciam nullo modo in poſterum quieſcere poſſe niſi &c. Nam cum ad illud vſque tempus non quieuiſset, deliberādum erat quonam modo in poſterum quieſcere poſset.. Aoriſti certe vocibus participiorum iuncta particula hæc, futuri ſignificationem ipſis tribuit in ſenſu potentiali. Demoſth. κατὰ μειδίου: τοῦ δὲ μηδένα ὑβρίζειν τὸ λοιπὸν, τὸ δίκην τὸν ἀεὶ ληφθέντα διδόναι, μόνον αἴτιον ἂν γενόμενον. Ne autem in poſterum quiſquam iniurius ſit, hoc ſolum præſtiturum, ſi vt quiſque damnatus fuerit, ita debitam pœnam luerit. γενόμενον ἂν pro γενησόμενον dixit. Sic Iſocr. in Areopag. εὑρίσκω γὰρ ταύτην ἂν μόνην γενομένην καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν γενομένην ἂν, pro γενησομένην dixit. & alibi. οὐκ ἂν οἴεσθε τοὺς βαρβάρους προξένους αὐτῶν πάντας ὑμᾶς ποιήσασθαι, pro ποιήσεσθαι. ſic Ariſtot. 4. τῶν μετὰ τὰ φυσικά. οἱ ποιηταὶ τὸν ἄτλαντα ποιοῦσι τὸν οὐρανὸν ἔχειν ὡς συμπεσόντα ἂν ἐπὶ τὴν γῆν. tanquam alioquin in terram collapſurum. Vbi ſubauditur condicio, & vi ἂν particulæ actus tollitur, & ad potentiam reducitur. ſic apud Demoſthenem: ἡμεῖς δ' οἱ μεμψάμενοι πολλὰ καὶ δίκαια ἂν ἐκείνοις: qui ſuccenſere potuiſsemus. de præterita enim re δυνατικῶς loquitur, actu ad potentiam redacto. Quod ſexcenties apud alios quoque auctores iuuenitur. In indicatiuum etiam condicioni ſubiectum participiorum voces adiumento ἂν particulæ reſoluuntur. Vt apud Demoſthenem. πρὸς ἄφοβον: ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἂν ἐξελέγξαι ζητῶν,

ἐζήτησεν ἂν μὴ τὸν παῖδα τὸν γράφοντα τὰς μαρτυρίας. In quo exemplo Budæus alterum ἂν δυνητικὸν, alterum παραπληρωματικὸν eſse cenſet. cum tamen neceſſario apponatur participio ad condicionem indicandam. quæ neceſſario hic requiritur. non enim ponit aduerſarium rem proferre voluiſſe; imo oſtendere vult noluiſſe ipſum rem proferre, concludens hoc modo. Si rem proferre voluiſſet, profecto puerum popoſciſſet. quod cum non fecerit, patet ipſum noluiſſe. Quod autem hæc particula hunc ſenſum participijs tribuat, patet ex loco Iſocratis in Panegyr. καὶ τοιούτου πολέμου περιστάντος τὴν ἀσίαν, τί δεῖ τὰ συμβησόμενα προλέγειν; Vbi quamuis de re futura quæ conditionem habeat loquatur, tamen propter defectum ἂν particulæ, latet huiuſmodi ſenſus, ita vt de re præterita loqui videatur. Vt enim τὸ ἂν nonnũquam abundat geminatum, ſic interdum deeſt non ſolum in participijs, ſed in modis etiam verbalibus, in quibus nonnunquam neceſſario requiritur: vt apud Demoſthenem: ταῦτα μοι πάντα πεποίηται. καὶ οὐδείς ποτε εὗρε τὸ κατ' ἐμὲ οὐδὲν ἐλλειφθέν. Vbi aperte deeſt ἂν δυνητικὸν, vt ſit εὕροι ἄν, inuenire poſſet. Sic in debendi ſenſu & ſubiunctiui voce apud Plutarchum de Cicerone: γινώσκω ὃν φύγω, οὐ γινώσκων πρὸς ὃν φύγω: fugere debeam. Vbi ἂν articulo applicata, verbo quoque ſuam ἀοριστολογίαν impertitur. Ceterum exempla in quibus participia particulæ ἂν ſociata, in condicionem reſoluuntur, non pauca inueniuntur. Ariſtoph. in Neb. μαμμᾶν δ' ἂν αἰτήσαντος, ἐξέφερον ἄρτον. Vbi αἰτήσαντος ἄν, pro εἰ ᾔτησας dictum eſt. Subauditur etiam ἄν, non ſolum πρὸς περιουσίαν, verum etiam ἐξ ἀνάγκης: vt in proxime dicto Iſocratis loco in Panegyr. vbi de re futura & quæ nondum actu erat, vt de præterita loqui videtur, propter defectum huius particulæ: καὶ τοιούτου πολέμου περιστάντος τὴν ἀσίαν, τί δεῖ τὰ συμβησόμενα προλέγειν; Vbi περιστάντος ἄν, legendum eſſet, vt in condicionem Oratio reſolui poſſit, ἐὰν περιστῇ: Sic in Plataico: τούτοις μὲν γὰρ, εἰρήνης οὔσης, οὐ προσήκει μνησικακεῖν περὶ τῶν τότε γενομένων. ἐκεῖνοι δὲ ἐν τῷ

πολέμῳ προδοθέντες, εἰκότως ἂν παρ' ἡμῶν τὴν μεγίστην δίκην ἐλάμβανον. Cum enim participiorum præterita tempora adiumento huius particulæ in conditionem reſoluantur, & ex actu ad potentiam reducantur, ſi deſit hæc particula, participij vox in ſua ſignificatione remanet. & præteritæ rei narrationem repræſentat. vt in proximo exemplo Iſocratis: Vbi cum Platæenſes excuſet, quod tempore belli à Lacedæmoniorum amicitia non receſſerint, metu id ipſos feciſſe ait. nam ſi hoc feciſſent, iure optimo vt proditores Lacedæmonijs pœnas dediſſent. quare in conditionem reſoluendum eſt participium *προδοθέντες*, & pro, *εἰ προεδόθησαν*, exponendum. quod ſine *ἂν* particula fieri non poteſt. & idcirco ipſam ſubintelligi neceſſe eſt. Sic infra in eadem oratione: *οἷς νῦν τἀναντία ψηφισάμενοι, πολλοὺς ἐπιθυμεῖν ποιήσετε τῆς ὑμετέρας φιλίας*, ſubauditur *ἂν*, vt ſit, *ψηφισάμενοι ἂν*, pro *ἐὰν ψηφίσησθε*. Illud etiam animaduertendum eſt, verba nonnunquam adiumento huius particulæ ſubintelligi à ſuperioribus repetenda, vel ex *ἀναλόγου* ſubaudienda. Vt apud Platonem in Phædro: *δόξαν μὲν ἔγωγ' ἂν συγχωροίην. τὰ δ' ἕτερα ταῦτα οὐκ ἄν.* repetendum enim eſt verbum *συγχωροίην*. & apud Iſocr. in Panegyr. *τοσαύτην ἐποιήσαντο σπουδὴν ὅσην περ ἂν τῆς ἑαυτῶν χώρας πορθουμένης.* Vbi repetendum eſt verbũ, vt ſit integra oratio. *ὅσην περ ἐποιήσαντο ἄν*, ideſt tantũ ſtudij & feſtinationis adhibuerunt, quantum adhibere potuiſſent, ſi ſuum agrum vaſtari vidiſſent. Quanquam in Iſocratis hoc exemplo ſuſpicari poſſet aliquis *ἂν* particulam participio iunctam, in condicionem reſolui poſſe, vt ſit, *πορθουμένης ἄν*, pro, *εἰ ἐπορθεῖτο*. De qua particulæ huius facultate cum participij vocibus, iam ſupra dictum eſt. Alibi certe apud Iſocr. clare patet repeti debere verbum, *οὐχ ὡς συμμάχοις ἡμῖν προσηνέχθησαν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰς τοὺς πολεμιωτάτους ἐξαμαρτεῖν ἐτόλμησαν.* Vbi *ἐξ ἀναλόγου* verbum *ἐξήμαρτον*, ſupplendum eſt. *ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἐξήμαρτον εἰς τοὺς πολεμιωτάτους, οὕτως εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτεῖν ἐτόλμησαν.*

Ἀνθ᾽ ὧν.

Ἀνθ᾽ ὧν: vox ex ἀντὶ præpoſitione,& ὧν genitiuo plurali articuli neutri relatiui conſtans, cauſatiuum ſenſum habet.&,pro his,ad verbum ſonat.ideſt propterea quod. Ariſtophanes in Pluto: ἢ σφῷ ποιήσω σήμερον δοῦναι δίκην ἀνθ᾽ ὧν ἐμὲ ζητεῖτον ἐνθένδ᾽ ἀφανίσαι. Lucian. ἀπόδος τὸν ναῦλον ἀνθ᾽ ὧν σε διεπορθμευσάμην.ex quibus patet ὧν genitiuum cum nullo expreſſo antecedente concordare.aut enim nullum tale præcedit,vt in citato Ariſtophanis loco; aut ſiquid præcedit, vt apud Lucianum τὸν ναῦλον, cum illo non concordat: nam τὸν ναῦλον, ἀνθ᾽ οὗ congrue diceretur. Vnde patet ὧν genitiuum adeo in hac voce coniunctum eſſe ἀντὶ præpoſitioni, vt non ſeorſum, ſed ſimul cum ipſa aliquid ſignificet.

Ἀνθ᾽ ὅτου.

Ἀνθ᾽ ὅτου: etiam ex eadem præpoſitione, & ὅτου, ideſt οὗ genitiuo ſingulari articuli relatiui neutri conſtans, idẽ quod, ἀνθ᾽ ὧν, ſignificat: οὐκ οἶδα ἀνθ᾽ ὅτου, neſcio cur & quamobrem, vel quare. Lyſias περὶ τῶν φυγόντων, χρὴ πυνθάνεσθαι ἥτις ἦν αὐτοῖς ἔχθρα πρὸς τὴν πόλιν ἀνθ᾽ ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν. In quo exemplo vox ὅτου cum expreſſo antecedente, quod eſt nomen ἔχθρα, non concordat. dicendum enim alioqui fuiſſet ἔχθρα, ἀνθ᾽ ἧς. Vnde patet in his etiam vocibus poſteriorem ita priori annexã eſſe, vt nihil ſeorſum ſignificet, ſed ſimul cauſatiuum ſignum conſtituat. Nec obſtat quo minus formalis nota dicatur eſſe, quod pluralis genitiuus ὧν, in ἀνθ᾽ ὧν; & ὅτου ſingularis in ἀνθ᾽ ὅτου, ad genitiuos πραγμάτων, & πράγματος extrinſecus ſubintellectos referant. Quia quæ actu adſunt, excludunt ea quæ in potentia ſubintelliguntur. Secus in ἀφ᾽ ὧν, quod vt formale ſignum vt ἀνθ᾽ ὧν Budæus videtur accepiſſe.cum dicat, ἀφ᾽ ὧν vox eſt ſimilis ἀνθ᾽ ὧν. Demoſthenis exemplum afferens: καὶ προσήκει τοῖς βοηθείας δεῖσθαι δοκοῦσιν ἀφ᾽ ὧν ἔπραττον οὗτοι αὐτοῖς βοηθεῖν ἐκείνοις. In quo exemplo ad πραγμάτων ſubſtantiuum extrinſecus ſubintellectũ refertur articulus ὧν. quod

ſubſtan-

ſubſtantiuum ipſe etiam Budæus expreſſit. cum verba illa ἐξ ὧν ἔπραττον, ex iſtorum rebus geſtis latine reddat, eſt enim (vt ipſe docet) ἀφ' ὧν ἔπραττον, idem quod διὰ τὰ τούτοις πεπραγμένα.

De Particula Ἄρα & alijs quibuſdam. Cap. IV.

Ἄρα παροξύτονον, collectiuum & illatiuum eſt in poſteriori parte ratiocinationis poſitum. vt in illo exemplo Luciani: εἰ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοί, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. Quod aliquando latet ex eo quod prior pars argumenti ſubticetur, vel ex ſuperioribus pendet: vt apud Lucianum. Ἕλληνες ἄρα ὑμεῖς ὦ ξένοι. ac ſi dixiſſet, οὐκοῦν Ἕλληνες ὑμεῖς. quæ illatio ex ſuperioribus pendet. Sic in locutionibus ἔμελλον ἄρα, ἔμελλες ἄρα, ἔμελλεν ἄρα. vox ἄρα illatiua, & collectiua eſt. vt quæ effectus cuiuſdam nota eſt. cuius cauſa ſubticetur, vel ex ſuperioribus petēda eſt. Ariſtoph. in Nebul. φεύξῃς δ' ἔμελλον ἄρα κινήσειν σ' ἐγώ, quibus verbis infert fore vt fugaret & pelleret quendam. cuius effectus illati prius cauſam poſuerat in proximo ſuperiori carmine κεντῶν ὑπὸ τὸν πρωκτόν σε τῷ διαφόρῳ. vt ſit illatio: pungā te, vnde fiet vt te expellam: vel pupugi te; vnde factum eſt vt te expulerim. Similiter in Veſpis. cum dixiſſet: παῖε τῷ ξύλῳ. καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην ἔντυφε τὸν Σελλαρτίου, infert, ἆρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ. Quod etiam argumentum ita explicatur. baculo vos percutiam, & fumo ſuffocabo. vnde fiet vt vos diſcutiam. vel percuſſi & ſuffocaui. vnde factum eſt, &c. Vlyſses etiā apud Homerum Odyſſ. ι. ex his quibus Polyphemum affecerat infert. κύκλωψ οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι; quaſi colligēs qui ita ſociorum interfectorem vltus fuerit, eum minime nequam hominem cenſeri poſſe. Ex quibus exemplis hoc videlicet Homeri, & vltimo illo Ariſtophanis, notandum ἄρα particulam non ſolum poſtponi prædictis verbis, quod plerunque fit; ſed etiam

aliquan-

aliquãdo præponi. Apud Ariſtophanem etiam in Veſpis; quamuis ἀσυλλογιστικῶς, vel βεβαιωτικῶς accipi videatur, tamen ad ſenſum συλλογιστικὸν redigi poteſt. locus eſt in quo herus quidam ingratum animum ſeruo obijcit. quod cum nonnulla in eum beneficia contuliſſet, ille tamen immemor eſſet, qui herum iuſſu filij coërceret. Verba Ariſtophanis ſunt: οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυνὶ μ' ὦ κάκιστον θηρίον; οὐδ' ἀναμνησθεὶς ὅθ' εὑρὼν τοὺς βότρυς κλέπτοντά σε, προσαγαγὼν πρὸς τὴν ἐλάαν ἐξέδειρ' εὖ κἀνδρικῶς, ὥστε σε ζηλωτὸν εἶναι, σὺ δ' ἀχάριστος ἦσθ' ἄρα. In quibus σὺ δ' ἀχάριστος ἦσθ' ἄρα, concluſio eſt argumenti quo vtitur ad probandum ingrati animi vitium. cuius concluſionis nota eſt ἄρα particula. Antecedẽs continetur in ſupra expoſitis. Quorum ſenſus eſt; ego te olim tali & tali beneficio ſum proſecutus, tu vero immemor es. Vnde fit, vt merito ingratus dicendus ſis. Eſt etiam ἀσυλλογιστικὸν, vt apud Xenophontem, ὦ Ζεῦ καὶ πάντες θεοὶ οἵους ἄρα ἔχομεν ἑταίρους: quales tandem & quales nam ſodales habemus & c. Sic apud Ariſtophanem in Pluto: οἵοις ἄρ' ἀνθρώποις ξυνῶν, ἠγνόουν; ac ſi dixiſſet οἵοις ποτέ. Additum etiam condicionibus dubitatiuis, auget τὸν στοχασμὸν, vt που particula, ἐὰν ἄρα οἷός τε ὦ: ſi forte potero. εἰ μὴ ἄρα, niſi forte, εἴ τις ἄρα ἀνάξιός ἐστιν apud Demoſthenem. ſiquis fortaſſe indignus eſt. Per ſe etiam στοχαστικῶς accipitur cum emphaſi quadam prolatum, vt affirmatiuum ſenſum acquirat, vt in illo Epigrammate: ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι οἵ ποτε Μήδων παισὶν, & cætera. ſic apud latinos aduerbium igitur, nonnunquam accipi opinor. Vt apud Ouidium 13. Metamorph. Vbi Aiax inducitur dicẽs. Tutius eſt igitur fictis contendere verbis, Quam pugnare manu. Quam locutionem non interrogatiue, ſed eo modo quo ἄρα apud Græcos paulo ante dictum eſt, & in eodem ſenſu arbitror pronuntiandam eſſe. ſic apud Ariſtoph. in Auibus πειθ. ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις τί ἐστι; προμ. ὅτι ἐστὶ Τριβαλλοί. πειθ. μανθάνω. ἐντεῦθεν ἄρα τοὐπιτριβείης ἐγένετο. Vbi τὸ ἄρα non poteſt eſſe συλλογιστικὸν, nam ex eo quod Dij Τριβαλλοὶ appellantur, nõ

ſequi-

ſequitur quod inde τὸ ἐπιζιβέωης denominetur, ſed conie-ctura eſt à vocum vicinitate tracta.

Dicitur & cum γε particula ἄραγε in proxime dicta ſignificatione. Præponitur etiam τοῦ οὖν συλλογιστικοῦ ἐκ παραλλήλου. Plato quinto de Repub. ἄρ' οὖν ἐκ τοῦ τοιοῦδε τὸ τοιόνδε γίνεται. & idem quod οὐκοῦν, & τοίνυν. ſignificat.

Dicitur etiam, ἄρ, vnica ſyllaba pro δή. Iliad. ή. ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες ἀχαιοί.

Ἆρα.

Ἆρα vero penultima inflexa, & ſola per ſe, dubitandi ſeu quærendi nota eſt. & cum γε, & μὴ, & οὖν particulis ἆρά γε, ἆρα μὴ, ἆρ' οὖν, idem ſignificat. hoc eſt nunquid, & nonne. fit autem nonnunquam vt ἆρα interrogatiue prolatum, ſi negatio ſubſequatur, illatiuum euadat. Quippe cum interrogationes cum negatione factæ affirmationem inferant. Vt apud Xenophontem: ἆρά γε οὐ χρὴ πάντα ἄνδρα ἡγήσασθαι τὴν ἐγκράτειαν ἀρετῆς εἶναι κρηπῖδα; quod perinde valet, ac ſi dixiſset οὐκοῦν χρὴ, vel χρὴ τοίνυν. Interdum negatio ſubſequens, ſimplicis aſsertionis ſine illa affirmatione, ſenſum habet. vt apud Demoſthenem: τίνας οὖν δίχα ὑπολαμβάνετε δεῖσθαι τὸν φίλιππον, ἆρ' οὐ πολέμου κράτος καὶ νίκην; nonne belli.

Ἆρα ποτὶ, nunquid, aliquando, vtrum tandem, apud Syneſium. ἆρα ποτὶ τὴν ἱερὰν σου κεφαλὴν προσπτύξομαι;

Ἆρα μὴ etiam nunquid & vtrum ſignificat. Xenophon ſecundo, ἀπομνημ. ἐὰν δέ σου προσκατηγορήσω ὅτι διὰ τὸ ἀγαθὸς αὐτὸν, καὶ ἐνοίκως ἔχεις πρὸς αὐτὸν, ἆρα μὴ διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; nunquid calumnia peti te cenſebis?

Ἀτὰρ, & Αὐτὰρ.

Ἀτὰρ, & Αὐτὰρ, quomodo apud poëtas accipiantur, ſatis ex Euſtathio, & alijs grammaticis conſtat. cum autem Ἀτὰρ apud Atticos quoque inueniatur, nonnihil nobis etiam dicendum eſt. Ariſtoph. in Pluto. ἀτὰρ pro ἀλλὰ, &

ἀλλ'-

ἀλλ' ὅμως vſus eſt. οὐ ψεύδῃ τούτων οὐδὲν, ἀτὰρ οὐχ ἧττόν γ' οὐδὲν κλαύσῃ. quorum verborum ſenſus eſt. Quamuis hæc vere dixeris, attamen nihilo propterea minus te male perdam. Inuenitur & ἀτὰρ γὰρ apud eundem, vt ἀλλὰ γὰρ, interruptum tamen. ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ἀτὰρ φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ. Apud Platonem οὖν particulam ſuperuacaneam poſt ſe habet in ſecundo de Repub. ἀεὶ μὲν δὴ τὴν φύσιν τοῦ Γλαύκωνος ἠγάμην. ἀτὰρ οὖν καὶ τότε πάνυ γε ἥσθην. tamen eo tempore potiſſimum oblectatus ſum.

Ἄττα.

Ἄττα, ἀντὶ τοῦ, τινὰ, vel τίνα cum ſpiritu tenui, differt ab ἅττα aſpirato. quod ἅτινα ſignificat. Ἄττα igitur cũ tenui ſpiritu, quando ἀορίστως, ἀντὶ τοῦ τινὰ accipitur, multis adiectiuis ſubijcitur: vt πόλλ' ἄττα, ὀλίγ' ἄττα, ἕτερ' ἄττα. Interrogatiuis etiam in hac eadem ſignificatione iungitur. vt ποῖ' ἄττα, πόσ' ἄττα. ideſt ποῖα τινὰ, πόσα τινά. Videtur etiam ἀντὶ τοῦ ποτὲ ἀορίστου ἐπιρρήματος accipi apud Ariſtoph. in Auibus. Vbi inducitur quidam cum dicat ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς. ad quæ alter πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο. vbi ἄττα vel ἀντὶ τοῦ ποτὲ accipitur, vel certe ἀργὸν ἐστιν, vt δῆτα. ac ſi dixiſſet. πότε δῆτ' ἀπώλετο. quãdo nam perijt? vt recte annotauit Interpres. Per ſe etiam ἀντὶ τοῦ τινὰ ἀορίστως accipitur. Plato, καὶ ἐκτείνας ἑαυτὸν τῷ ἐγγὺς ἄττα προσκεκυφώς. ad aurem ſe admouens quædam dixit. Subiungitur etiam ſubſtantiuis nominibus in eodem ſignificatu. πράγματ' ἄττα, ἀντὶ τοῦ πράγματα τινὰ. οὕτω νέους ὄντας εἰς δείματ' ἄττα νομιστέον. ideſt εἰς δείματα τινά. Ἄττα vero interrogatiue acceptum nulli ſubiungitur, imo ipſi ποτὲ aduerbium ſubiungitur. Demoſthen. ὁ δὲ πρεσβεύων Αἰσχίνης οὑτοσί πῶς καὶ ἄττα ποτὲ διηλέχθη; ideſt πῶς καὶ τίνα ποτέ.

Ἀτεχνῶς.

Ἀτεχνῶς, aduerbium iuxta ſui ἐτυμολογίαν ſine arte ſignificat. & dicitur de re quæ ſuapte natura talis eſt, vel fit: nõ quæ techna ideſt dolo talis appareat. Ariſtoph. in Pluto: ἐπειδὴ δέ μου τύχωσ' ἀληθῶς, καὶ γένωνται πλούσιοι, ἀτεχνῶς ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ. Plato in Apologia. ἀτεχνῶς οὖν ξένως

νως ἔχω τῆς ἐνθάδε λέξεως. Vbi idẽ quod πάνυ, vel ὅλως. ideſt omnino, & prorſus ſignificare videtur. Sic infra, παῖδες ὄντες ἔνιοι καὶ μειράκια ἀπηχῶς. Similiter apud Ariſtophanem in Ranis. καὶ μὴν ἀπηχῶς παμπόνηρα φαίνεται. Vbi interpres ἀπηχῶς inquit ἀντὶ τοῦ ὅλως, καὶ ἀδόλως. poſt quæ ſubdit, πέχνας γὰρ ἔλεγον τοὺς δόλους. ex quibus elicit ἐτυμολογίαν huius aduerbij: propter quam idem quod plane ſignificare videtur. Alibi etiam apud Ariſtophanem conuenit ipſi hæc eadem ſignificatio in Nebulis: Vbi cum Socrates deſcribat fulminis naturam, quod videlicet ſit ventus incluſus in nubibus, qui poſtmodum vi caloris eliditur, ſubdit is qui cum illo agit, id ſibi plane accidiſſe, his verbis: νὴ Δία, ἐγὼ γοῦν ἀπηχῶς ἔπαθον τουτί διασίοισι. Vbi ἀπηχῶς pro ἀκριβῶς, ideſt prorſus vel omnino ſignificat. ex quo fit vt σαφῶς, ideſt aperte, & perſpicue ſignificet. cuius ſignificationis exempla paſſim occurrunt apud auctores.

Αὖ.

Αὖ particulam grammaticorum quorundam errorem ſecutus Budæus, παραπληρωματικὸν nominat. & mox pro δὴ tranſitiuo accipi, Platonis auctoritate probare ſe putãs, affert ex ipſo verba hæc. καὶ κριτίαν δέ που πάντες ἴσμεν οὐδένος ἰδιώτην ὄντα. τῆς δ' ἑρμοκράτους αὖ περὶ φύσεως καὶ τροφῆς. & reliqua. addit præterea, particulam hãc, viciſſim & rurſum, hoc eſt contra, & ex aduerſo ſignificare. afferens ex Demoſthene exemplum: οὐδ' ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐχθρῶν τρόπαιον ἀφ' ἡμῶν. ἡμῖν δ' αὖ ἀπὸ πολλῶν: Et aliud ex Ariſtide. ἀνθ' ὧν αὖ καὶ πρώτη πόλεων ἥδε ἐτίμησεν ἐκεῖνον, ideſt, quamobrem prima hæc omnium ciuitas viciſſim illum ornauit. Nec animaduertit in citato etiam Platonis exemplo, hoc idem quod modo dictum eſt ſignificare particulam hanc. Deſignat namque plerumque oppoſitionem quandam. vt in ſupradicto Platonis loco: τῆς δ' ἑρμοκράτους αὖ: Hermocratis vero contra. Iungitur & αὖθις aduerbio repetitionis, in eodem ſignificatu ἐκ παραλλήλου ex quo per apocopen dici videtur. Ariſtoph. ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. & De-

moſth.

moſth. καὶ τούτων ἔπειτ' αὖθις αὖ πεπρακότων. Grammaticorum autem error eſt vt particulas cuiuſque generis ſi ſemel aut iterum apud auctores otioſæ inuentæ fuerint, inter παραπληρωματικὰς (vt genus aliquod) collocent.

Αὐτίκα.

Αὐτίκα aduerbium probationibus ſeruit, cum ſigno vel exemplo, & ſimpliciter argumento aliquo, inducimus aliquid eſſe vel non eſſe. Xenoph. quarto, ἀπομνημ. ἐδίδασκε δὲ καὶ μέχρις ὅτου δέοι ἔμπειρον εἶναι ἑκάστου πράγματος τὸν ὀρθῶς πεπαιδευμένον. αὐτίκα γεωμετρίαν μέχρι τούτου ἔφη δεῖν μανθάνειν, ἕως ἱκανός τις γένοιτο γῆν μέτρῳ ὀρθῶς διανεῖμαι. In quibus cũ in vniuerſum propoſuerit oſtendendum quatenus ſingulæ artes addiſcendæ eſſent, ſubiungit exemplum geometriæ. Hoc idem præſtat particula γοῦν. vt ſuo loco dicetur. Porro αὐτίκα, in promptu eſſe probationem ſignificat. Ariſtoph. in Pluto, cum per illa verba: ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ μεῖζον δυνάμενον, proponat probandum Plutum plus poſſe, quam Iouem; ſubijcit, αὐτίκα γὰρ ἄρχει διὰ τίνα ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν; καρ. διὰ τ' ἀργύριον. πλεῖστον γὰρ ἔστ' αὐτῷ. Apud eundem in Auibus, inducitur quidam ſuadens auibus μὴ πέτεσθε πανταχῇ κεχηνότες. ὡς τοῦτ' ἄτιμον ἔργον ἐστί, quod probans addit: αὐτίκα ἐκεῖ παρ' ἡμῖν τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ. ac ſi dixiſſet, πρῶτον μὲν γὰρ ἐκεῖ παρ' ἡμῖν &c. & infra probare volens non Deos à principio ſed aues hominum imperiũ habuiſſe, dicit: ὡς οὐχὶ θεοὶ τοίνυν τῶν ἀνθρώπων τὸ παλαιὸν ἦρχον, ἀλλ' ὄρνιθες, πόλλ' ἐστὶ τεκμήρια τούτων. deinde adiungit, τεκμήριον. αὐτίκα δ' ὑμῖν πρῶτ' ἐπιδείξω τὸν ἀλεκτρυόν' ὡς ἐτυράννει. & rurſus, παρὰ μὲν φίλου οὐ μάθοις ἂν οὐδέν. ὁ δ' ἐχθρὸς αὐτὸς ἐξηνάγκασεν. αὐτίχ' αἱ πόλεις παρ' ἀνδρῶν ἔμαθον ἐχθρῶν κοὐ φίλων. & infra probare cũ velit Dijs alas conuenire, exemplo id probat, αὐτίκα νίκη πέτεται πτερύγοιν χρυσαῖν. Interdum ſubticetur id quod probandum eſt. Vnde fit vt αὐτίκα huiuſmodi ſenſum non retinere videatur. Vt in Auibus eiuſdem, inducitur Geometra quidam inſtrumenta geometriæ ſecum afferens. interro-

gatuſque quid nam eſſent, reſpondet, κανόνες ἀέρος: deinde mox addit. αὐτίκα γὰρ ἀὴρ τὴν ἰδέαν ἐστὶν ὅλος κατὰ πνιγέα μάλιστα. Vbi per αὐτίκα γὰρ, probatur inſtrumenta illa apta eſſe ad metiendum aerem, ſubdit enim προσθεὶς οὖν ἐγὼ τὸν κανόν' ἄνωθεν τουτονὶ τὸν καμπύλον, μετρήσω, &c.

Αὐτός.

Αὐτὸς pronomen, non ſemper nomen aliquod, vel perſonam pronominis refert, ſed qualitatem aliquando perſonæ: & emphaſim quandam, cum oppoſitione aut tacita, aut expreſſa. Expreſſa quidem, vt apud Ariſtophanem in Ranis. ὅτ' ἐγὼ μὲν Διόνυσος υἱὸς σταμνίου αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ τοῦτον δ' ὀχῶ. Tacita vero vt αὐτὸς τοῦτ' ἔπραξα. vbi ſubintelligitur καὶ οὐ δι' ἄλλου. Quandoq; emphaſim quidē deſignat ſine vlla oppoſitione: vt apud Ariſtophanem in Pluto, οὐκ ἂν εἰ δοίης γέ μοι τὸν πλοῦτον αὐτόν. Quemadmodum & oppoſitionem ſine emphaſi. Iliad. π'. αὐτὸς μὲν ἐγὼ μενέω, ἀλλ' ἕταρον πέμπω. Cum autem loco nominum articulis ſubiectorum plerumque accipiatur, ob eam cauſam, ne idem nomen repetatur, vt in illo Iliad. ν'. ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν, αὐτὸς πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ. Idem enim præſtat pronomen αὐτός, ac ſi repetitum fuiſſet, nomen ζεὺς cū articulo. Cum itaque fere nomen aliquod actu expreſſum referat, interdum tamen ſubintellectum quoque aliquod nomen & non expreſſum refert, vt dicitur in dicto illo Pythagoreorum, αὐτὸς ἔφα. in quo pronomen αὐτὸς Pythagoram deſignabat. Articulo autem iūctum pronomen αὐτὸς, non ſolum refert nomen aliquod, verum etiam ταυτότητα ſignificat, ideſt eandem rem vel perſonam ſubeſſe prædicationi denotat, vt ſi illud Homeri, αὐτὸς πάλιν τρέπεν ὄσσε, ὁ αὐτὸς τρέπεν ὄσσε diceretur.

Ἄχρι & μέχρι.

Ἄχρι, & μέχρι, tam loci quam temporis aduerbia quatenus conſtructionem recipiunt in hoc commentario locum non haberent, niſi τοῦ articulo, & alijs quibuſdam vocibus in ſignificatione temporis iungerentur. quæ cum

nomen χρόνον referant, compendij gratia ſubintelligendũ, idcirco hic deſcribentur. cum nobis propoſitum ſit, non modo particulas coniunctionales perſequi, nec non eas voces, quæ extra propriam ſignificationem, orationis adminicula fiunt; verum etiam illas, quæ compendium afferunt orationi. Hæc itaque aduerbia non tantum οὗ genitiuo articuli relatiui iuncta, ſed etiam adiectiuorum πᾶς, & τίς compendioſas locutiones efficiunt. Vt enim ἄχρις οὗ, & μέχρις οὗ dicimus, ſic ἄχρι, & μέχρι τινὸς ἀορίστως. & ἄχρι & μέχρι τίνος; interrogatiue. ſed & μέχρι παντὸς, idem quod διὰ παντὸς ſignificat. ideſt ſine temporis præfinitione. Dicitur & ἄχρι τοῦδε, & μέχρι τοῦδε ſubintellecto genitiuo χρόνου. ſociatur etiam cum multis alijs vocibus in conſtructione, de quibus non eſt inſtituti noſtri tractare. Illud autem non omittendum, finalem litteram, σ, aut addi, aut adimi, vt vocalis, aut conſonans dictionis conſequentis poſtulat. Significat etiam limitationem, vt apud Sextum πυῤῥων. ὑποτυπω. ἄχρι καὶ τοὺς παῖδας ὁρῶμεν διαστελλομένους. quæ limitatio argumenti a minori ad maius vim habet. quaſi dicat, ſi pueri, multo magis adulti. Id quod & Italica & aliæ quædam vulgares dialecti videntur imitari, Inſin' i fanciulli vediamo &c.

De Γάρ particula. Cap. V.

Γάρ, αἰτιολογικὸς σύνδεσμος, probationibus ſeruit. confirmamus autem aliquid vel infirmamus allegatione cauſæ. non ſolum rei eſſentiæ, verum etiam ratiocinationis & conſequentiæ. Vt in Oreſte Euripidis, cum Electra propoſuiſſet nullum eſſe tam graue malũ & infortunium, quod humanum genus ferre non poſſit, ſubdit, ὁ γὰρ μακάριος, & quæ ſequũtur. afferens cauſam non cur hoc ita ſe habeat, ſed vnde hoc ſequatur & probetur: inductione aſtruens quod propoſuit. cum enim Tantalus hoc & hoc ſuſtinuerit, Pelops item & Atreus & Agamemnon, eiuſque filius

Oreſtes, manifeſtum fit verum eſſe omnis generis mala & infortunia homines poſſe perferre. Ponitur etiam in principio periodi modo propinqui alicuius cauſam afferens, modo remotioris. exempla vtriuſque ſunt in Iſocratis Panegyrico. πρὸς χιλίας καὶ διακοσίας τριήρεις ναυμαχεῖν ἐτόλμησαν. οὐ μὴν ἐλάθησαν. καταισχυνθέντες γὰρ οἱ πελοποννήσιοι &c. hic ad proximum οὐκ ἐλάθησαν refertur. Paulo autem infra, ad remotius, ἃ δὲ ἐστιν ἴδια καὶ τῆς ἡγεμονίας ἄξια, ταῦτα δ' ἐμὸν ἔργον εἰπεῖν ἐστι. τοσοῦτον γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν διέφερεν &c. In quibus γὰρ non ad proximum refertur, ταῦτ' ἐμὸν ἔργον εἰπεῖν ἐστι, ſed ad ἴδια καὶ τῆς ἡγεμονίας ἄξια. quod remotius eſt. Vnde fit vt inchoatiuum narrationum abſque cauſæ redditione videatur. tametſi non negem etiam ſine vllius cauſæ redditione in principio narrationum hanc particulam inueniri. Vt apud Ariſtophanem in Pluto. Vbi ſeruus nuntiãs ea quæ in Pluti illuminatione acciderant, inducitur dicẽs, ἄκουε τοίνυν ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλὴν σοι πάντ' ἐρῶ. In quibus particula ὡς cauſam aſsignat, cur attente audire debeat alter interlocutorum, poſt quæ narrationem aggreditur. ὡς γὰρ τάχιστα ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεὸν &c. Vbi præcedens ὡς particula, excludit vt de γὰρ poſsimus dicere, cauſam reddere cur ſit ſeruus audiendus. Sic Ariſtot. 2. Politic. aggrediens narrationem. ἀρχὴν δὲ πρῶτον ποιητέον ἥπερ πέφυκεν ἀρχὴ τῆς σκέψεως. ἀνάγκη γὰρ ἤτοι πάντας πάντων κοινωνεῖν τοὺς πολίτας, ἢ μηδενός. Interrogationibus etiam & reſponſionibus adhibetur particula γὰρ, in quibus latet cauſatiua ſignificatio. cum tamen ex præcedentibus pendeat, & explicatione egeat. vt apud Aeſchinem. σὺ γὰρ ἂν κώμην ἀποστήσαις; negat enim Demoſthenem id præſtitiſſe, vt Thebani à Philippi ſocietate deficerent. arguens à minori. cum tu vicum vnum nequeas ad defectionem ſolicitare & prouocare, multo minus ciuitatibus quas narras defectionem perſuaſeris. ſic apud Ariſtophanem in Pluto. Inducitur ἡ πενία proprias laudes exponens. παρ' ἐμοὶ δ' ἐστὶ ταῦτ' ἄπορα. & quæ ſequuntur, ad quam Chremylus. σὺ

γὰρ ἂν πορίσαι τί δύναι' ἀγαθόν; Vbi interrogatio in aſſertionē cōuertenda eſt, ſupplendo, nego te commoda quæ narras præſtare poſſe, ad quæ referenda eſt cauſa, σὺ γὰρ &c. tu namque nihil præter talia & talia incommoda præſtare ſoles, ea videlicet quæ ibi exponit Chremylus. In reſponſionibus etiam tam affirmatiuis quam negatiuis accidit vt ſupplendum ſit aliquid ad quod cauſatiuum γὰρ referatur. vt apud Ariſtophanem in Pluto. Χρε. ἔπειτ' ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς ἐνθάδε μενεῖς; Ερμ. τὰ γὰρ παρ' ὑμῖν ἐστι βελτίω πολύ. Vbi deeſt repetitio verbi affirmati μενῶ videlicet, ad quod refertur cauſæ aſſignatio. Sic ſæpe apud Platonē, vt in Cratylo cum Socrates inducatur dicens: ἆρα ταῦτα μόνα ἐστὶ τῶν πρώτων ὀνομάτων, ἢ καὶ ἄλλα πολλά; reſpondeatque Hermogenes, οἶμαι ἔγωγε καὶ ἄλλα, replicat Socrates, εἰκὸς γάρ. in quibus ſupplendum eſt, ὀρθῶς οἴει καὶ ἄλλα εἶναι. ad quæ refertur, εἰκὸς γάρ. vt ſit ſenſus; recte tu quidem ſentis alia quoque nomina præter expoſita eſſe ex numero primorum. nam & veriſimile eſt alia quoque eſſe, & non ſupradicta tantum. & in Theæteto, cum Theætetus ipſe dicat: οὔκουν εἰκός γε; ſubiungit Socrates, οὐ γάρ. Vbi ſupplendum eſt, καλῶς ποιεῖς ἀποφάσκων μὴ εἶναι εἰκός. recte negas veriſimile eſſe, deinde ſubdendum, οὐ γάρ ἐστιν εἰκός, neque enim veriſimile eſt. & infra proponit Socrates, τὸ δέ γε φαίνεσθαι, αἰσθάνεσθαι ἐστίν. ad quæ Theætetus, ἔστι γάρ. Vbi ſupplendum eſt, ὁμολογῶ τὸ φαίνεσθαι εἶναι αἰσθάνεσθαι. ἔστι γάρ. Vnde fit vt γὰρ ταῖς συγκαταφάσεσι, καὶ ταῖς συναποφάσεσι ſeruire dicatur, & vim cauſatiuam ſopire. Vt apud Ariſtophanem in Nebulis. Vbi non interrogationem, ſed enunciationem ſubſequitur. Στρεψ. ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. Φειδιπ. νὴ τὸν Δί', ἐνδίκως γάρ. Vbi ſupplendum eſt aliquid, vt ſit integra locutio: νὴ τὸν Δία καλῶς ποιεῖς ὑφορώμενος, ἐνδίκως γὰρ τύπτοις ἄν. & in Ranis, cum quidam dicat, ἤλγησεν, οὐκ ἤκουσας, reſpondet alter, οὐκ ἔγωγε. ad quæ prior ille, οὐδὲν ποιεῖς γάρ. quibus aſſentitur illum non doluiſſe. cuius cauſam reddit, οὐδὲν ποιεῖς γάρ. vt ſit ſenſus, iure negat ſe doluiſſe, nā tu nihil proficis eo modo quo facis ipſum cædens,

dens, quare percute latus eius. Latet præterea eiuſdem particulæ natiua ſignificatio, cum ad remotiora refertur, vt in Pluto Ariſtophanis, interrogatus herus à ſeruo quidnam ipſi Apollinis oraculum reſpondiſſet, ſubiungit, πύσει, σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοδί, ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιὼν, ἐκέλευσε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι. Vbi ὁ γὰρ, non reddit cauſam cur ſeruo herus reſpondeat, ſed ad potiſſimam quæſtionem, cur Plutum cæcum tam obſtinate ſequeretur. huius autem cauſa eſt, quia iuſſu Apollinis hoc facit. Obſcuratur eiuſdem ſignificatio, cum interrogationem vel alioquin figuratam locutionem ſubſequitur. niſi enim figurata locutio ad enũtiatiuam reducatur, ægre animaduerti poteſt quo modo in propria ſignificatione cum præcedentibus quadret. Vt apud Ariſtophanem in Pluto, Paupertas ad Chremylum, & eius ſocium inducitur, cum dicat: ποῖ ποῖ τί φεύγετε; οὐ μενεῖτον; ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἐξολῶ κακοὺς κακῶς. In quibus ſi locutio illa, τί φεύγετε; οὐ μενεῖτον in enũtiationem conuertatur, μὴ φεύγετε ἀλλὰ μένετε, planum erit, verba illa, ἐγὼ ὑμᾶς ἐξολῶ, cauſam continere cur fugere non debeant, quippe cum quocunque fugiant, ipſos male perdituram ſe illa profiteatur. ſic paulo infra in eadem fabula, cum Chremylus ad paupertatẽ dicat, ἐνέκραγες ἡμῖν οὐδοτιοῦν ἠδικημένη, reſpondeatque illa, ἄληθες, οὐ γὰρ δεινότατα δεδράκατον ζητοῦντες ἐκ πάσης με χώρας ἐκβαλεῖν; particula γὰρ cauſatiua, refertur ad ſubaudiẽda hæc δικαίως ἐνέκραγα. poſt quæ interrogatiua locutio οὐ γὰρ δεινότατα δεδράκατον, in δεινότατα γὰρ δεδράκατον enuntiatiuam conuertenda eſt. & ſic quadrabit γὰρ particula in ſenſu cauſatiuo, alioquin otioſa videretur. ſic infra, vbi dicit idem Chremylus, τί ἡμῖν λοιδορεῖ οὐδοτιοῦν ἀδικουμένη; reſpondet Paupertas, οὐδὲν γὰρ ὦ πρὸς τῶν θεῶν νομίζετε ἀδικεῖν με; Vbi ὁ γὰρ niſi referatur ad ſupplẽda hæc, σὺ λέγεις με οὐδὲν ἠδικημένην λοιδορεῖσθαι, cõuertaturque interrogatiua in enuntiatiuam, οὐδὲν γὰρ νομίζετε ἀδικεῖν με τὸν πλοῦτον ἀναβλέψαι ποιοῦντες, aut propriã ſignificationẽ immutabit, aut certe otioſum erit.

Inueni-

Inuenitur etiam ὁ γὰρ ἐλλειπτικῶς pro alioquin in eiuſmodi locutionibus qualis eſt illa in 6. τῶν μετὰ τὰ φυσικά: οὔτε λόγῳ, οὔτε χρόνῳ, οὔτε γενέσει οἷόν τε τὰ πάθη τῆς οὐσίας εἶναι πρότερα. ἔσται γὰρ χωριστά. Vbi ſupplendum eſt conditionalem, cui adhæreat ὁ γὰρ, & formabitur antecedens ratiocinationis ex repetitione ſuperioris concluſionis. εἰ γὰρ τὰ πάθη τῆς οὐσίας εἴη πρότερα. ex quo ſequitur conſequens, ἔσται χωριστά.

Interrogatiuo autem τί poſtpoſitum, fit τί γὰρ nota interrogationis. vt τί δαί: vt apud Xenophontē ſecundo ἀπομνημ. Socrates orditur quæſtionem, τί γὰρ ὅς τις δαπανηρός. & poſt illius quæſtionis abſolutionem, alteram aggreditur per eandem particulam. τί γὰρ ἔφη, &c. Vnde patet præpoſitam quidem ſuam ſignificationē retinere, & in poſtpoſitas ſibi particulas quodammodo dominari: poſtpoſitam vero ſuã vim amittere, & præpoſitis ſeruire. totum enim τί γὰρ interrogationis ſignum eſt, & non ne, vel nunquid ſignificat: vt ſuo loco dicetur. Poſtponitur etiam τῷ οὐ negandi aduerbio. & interrogatiue cum quadam indignatione profertur. ex qua tamē interrogatione, affirmatio infertur. Vt apud Ariſtophanem in Pluto: Vbi inducitur quidam qui dicat: τί ποτ' ἐστὶν ὃ πέπονθας ἄνθρωπε κακόν; ad quæ alter, οὐ γὰρ σχέτλια πέπονθα νυνὶ πράγματα. non ne grauia perpeſſus ſum? Porro confirmationes & infirmationes, quæ à ſigno fiunt, per γοῦν particulam plerumque fiunt, vt de ipſa dicetur. Nonnunquam tamen ὁ γὰρ in his etiam adhibetur, præcedente animaduerſione argumenti à ſigno, quæ eſt, σημεῖον δέ, vel τεκμήριον δέ, vel huiuſmodi alia. Iſocr. in Panegyr. τὰς κληρουχίας ἡμεῖς εἰς τὰς ἐρημουμένας τῶν πόλεων φυλακῆς ἕνεκα τῶν χωρίων, ἀλλ' οὐ διὰ πλεονεξίαν ἐξεπέμπομεν, σημεῖον δὲ τούτων, ἔχοντες γὰρ χώραν &c. Quod autem γὰρ particula ex γὲ & ἄρ idest ἄρα conſtet, illud quoque fidem facit, quod γὰρ quandoque συλλογιστικῶς pro ἄρα accipi videtur. vt apud Ariſtophanem in Acharn. Vbi inducit legatos Athenienſium ad populum narrantes iter in Perſidem, in illis verbis. πρεσβ. καὶ δῆτα ἐξεχόμεθα διὰ τῶν καϋστρίων πεδίων ἐσκηνη-

μϑύοι ἐφ' ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμϑυοι, ἀπολλύμϑυοι. Ad quæ interlocutor Δικαιόπολις: σφόδρα γὰρ ἐσωζόμην ἐγὼ παρὰ τὴν ἔπαλξιν ἐν φορυτῷ κατακείμϑυος. Super quibus verbis interpres. ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπήντησεν ἀγανακτῶν. εἰ γὰρ ὑμεῖς ἀπόλλυσθε, ἐσωζόμην ἄρα ἐγώ. ideſt à contrarijs indignabunde colligit, quod ſi illi ſe peſſum datos querãtur qui adeo molliter cubarent & delicate degerent, ſequitur vt ipſe ſalutem & commodum conſequeretur qui ſuper ſarmenta ad mœniorum propugnacula cubaret. Poteſt tamen & cauſatiuus ſenſus ſeruari: vt concedat ironice verum eſſe quod dixerant legati, ſe ſcilicet peſſum datos nimijs delicijs. Nam ſe propter ærumnas ſalutem conſecutum eſſe. Planior tamen eſt prior explanatio.

Γάρ etiam aduerſatiuam vim præſefert in dubitationibus negatiue cum interrogatione prolatis. vt apud Athanaſiũ ἐν τοῖς πρὸς ἀντίοχον ζητήμασι. τίνος χάριν οἱ πιστοὶ σταυροὺς μϑὺ ἀντιτύπους τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ποιοῦμϑυ. τῆς δὲ λόγχης ἢ τοῦ καλάμου, ἢ τοῦ σπόγγου, ἀντίτυπα οὐ κατασκευάζομϑυ, ἅγια γάρ εἰσι καὶ ταῦτα. tametſi ea quoque Dominici corporis tactu ſanctificata fuerint. In ſimili locutione Ariſtoph. τὸ καί τοι aduerſatiuo loco γὰρ vſus eſt in Nebulis: καὶ πῶς ὦ μῶρε σὺ εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς δῆτ' οὐχὶ Θέωρον ἐνέπρησεν, οὐδὲ Σίμων' οὐδὲ Κλεώνυμον, καί τοι σφόδρα γ' εἰσ' ἐπίορκοι. Vbi loco καί τοι cauſatiua γὰρ potuit adhiberi. σφόδρα γάρ εἰσιν ἐπίορκοι. affirmatis enim enuntiationibus, quæ à negatiue prolatis interrogationibus inferuntur, reſpondet cauſalis γὰρ, vt ſi dicas, εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους ὁ Ζεύς. ὤφειλε δήπου Θέωρον καὶ Σίμωνα καὶ Κλεώνυμον βάλλειν. σφόδρα γάρ εἰσιν ἐπίορκοι. Sic ſi illud Athanaſij in enũtiationem reſoluas, hoc modo. ἐπειδὴ τοῦ σταυροῦ ἀντιτύπους σταυροὺς ποιοῦμϑυ, ὠφείλομϑυ καὶ τῆς λόγχης, καὶ τοῦ καλάμου, καὶ τοῦ σπόγγου ἀντίτυπα ποιεῖν. & ſic quadraret quod ſequitur, ἅγια γάρ εἰσι καὶ ταῦτα.

De particulis Γε, γέ τοι, γοῦν. Cap. VI.

Γε, particula at, ſaltem, & certe ſignificat. Ariſtot. 10. Ethic. τοῖς σφετέροις τέκνοις καὶ φίλοις εἰς ἀρετὴν συμβάλλεσθαι,

ἢ παραι-

ἢ παραιρᾶσθαί γε. Demoſth. εἰ μὴ ὅλον, μέρος γε ἐπιβάλλει τῆς βλασφημίας. Si non ſumma, at pars quædam, vel certe pars quædam. Hoc idem ſignificat ἀλλὰ coniunctio. Vnde ambo ἐκ παραλλήλου quandoque iunguntur. Vt Iliad. A' ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ. Quod etiam interpoſitione οὖν interrumpitur, & fit ἀλλ' οὖν γε.

Iungitur & τῷ οὖν παραπληρωματικῷ, in hoc eodem ſenſu, & fit, γοῦν. de quo infra.

Γε etiam pro γοῦν accipitur in probationibus à ſigno. Iſocr. in Paneg. de Perſarum moribus loquens: καὶ τὰ μὲν ταπεινῶς, τὰ δὲ ὑπερηφάνως ζῶντες. τῶν μὲν συμμάχων καταφρονοῦντες, τοὺς δὲ πολεμίους θεραπεύοντες. cuius ſignum affert; τὴν μέν γε μετ' Ἀγησιλάου στρατιὰν ὀκτὼ μῆνας διέθρεψαν. τοὺς δ' ὑπὲρ αὐτῶν κινδυνεύσαντας ἑτέρους τοσοῦτον χρόνον τὸν μισθὸν ἀπεστέρησαν. Significat etiam idem quod μὲν οὖν. ideſt, imo. vt in Equitibus Ariſtophanis, interrogatus quidam μῶν ἐκ καλῶν εἶ κἀγαθῶν; reſpondet, ἐκ πονηρῶν γε. pro, ἐκ πονηρῶν μὲν οὖν. imo vero à prauis originem duco. Alibi in eadem Fabula: κλέπτ' ὁμολογῶ κλέπτειν. σὺ δ' οὐχί. ἀλλ' ἄρτι. κἀπιορκῶ γε βλεπόντων. imo vero tametſi furantem quis viderit, periurio nego me furtum feciſſe. In qua ſignificatione habet vim ſuperaddendi: vt ſit ſenſus. Non modo furor, verumetiam periurio nego. Viciſſim μὲν οὖν, pro γε apud eundem. Vt de μὲν οὖν dicetur. Aſtruit etiam à ſigno vel exemplo, vt γοῦν, & γέ τοι. Ariſtoph. in Equit. αἴθεσθαι τις εἶ; μῶν ἔκγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνου; τοῦτό γέ σου τοὔργον ἀληθῶς γενναῖον καὶ φιλόδημον. Aſtruit enim ab Harmodio originem quandam trahere à ſigno & argumento, quod opus quoddam generoſum fecerit. Ponitur & pro ſimplici γὰρ cauſatiuo. apud Ariſtophanem ἐν εἰρήνῃ. Vbi cum dicat quidam, ψυχὴν δ' ἐξεσώσα, ſubdit alter, κατήσχυνας γε τοκῆας. quaſi cauſam reddens cur illi ſucceſſerit, vt animam ſuam ſeruaret; quod videlicet turpiter ſe ex acie ſurripuerit & fugerit.

Iungitur & δὴ & τοι, παραπληρωματικοῖς, & fit γε δὴ Gregorius: ὥς γε δὴ ὁ ἐμὸς λόγος, dumtaxat, vt mea eſt ſententia.

Et γέ τοι. Xenoph ἀλλ' ἐκεῖνο γέ τοι ἔφη εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἠμέληκας. illud quidem certe ſcio non neglexiſti. Plato. καὶ λόγῳ γέ τοι ἔφη αὖ γένοιτο ἥτε θέα καὶ ἡ κρίσις, ratione vero, vel atqui ratione.

Præponitur etiam γε particula, μὴν aduerſatiuo, & fit γε μήν. in quo non adeo apparet γε particulæ vis περιγραφικὴ, vel μειωτικὴ ſicut μὴν particulæ vis aduerſatiua. quippe cum totum γε μὴν, pro μέν τοι, ideſt tamen, accipi videatur. Notandum tamen in tranſitione, ſeu in principio locutionis ἀποστατικῶς ſermonem inchoantis, & ſimpliciter vbi nihil præceſſerit quod limitatione egeat, tunc totam vocem γε μὴν puram vim aduerſatiuam obtinere. vt apud Ariſtoph. in Equitibus: καὶ μὴ δέδιθι. οὐ γάρ ἐστιν ἐξῃκασμένος: ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελε τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι, πάντως γε μὴν γνωσθήσεται. Vbi vero præceſſerit aliquid quod limitatione indigeat, tunc γε particula ſuam vim περιγραφικὴν obtinet. vt apud Xenophontem, multis tum boni tum mali equi ſignis expoſitis, ſubiūgitur τοὺς γε μὴν ὄρχεις δεῖ μὴ μεγάλους ἔχειν τὸν ἵππον. Quod ex reſolutione eius vocis manifeſtum fit. Vt ſi dicas, τοὺς γε ὄρχεις ὅμως δεῖ μὴ μεγάλους ἔχειν. & erit ſenſus. Vt aliquis concedat alia, teſticulos quidem certe non magnos habere equū oportet.

Γέ τοι etiam, ex γε & τοι conſtans, aſtructiua eſt alicuius propoſiti, cum aliquid allegamus pro ſigno, & argumento, vel exemplo. In quo ſenſu γοῦν etiam accipitur, de quo infra. Ariſtoph. σφηξί. οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ ὦ ἀλεκτρυών; νὴ τὸν δί', ἐπιμύει γέ τοι. & ὄρνισιν: ἆρ' ἀπειλοῦσι νῷν. οἴμοι κεχήνασι γέ τοι. & in Pluto. ἐρινύς ἐστιν ἐκ τραγῳδίας. βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν. & infra. ἔοικε δ' ἐπὶ κῶμον βαδίζειν. στέφανον γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται. et alibi in Veſpis: ὁδί τις ἕτερος ἔρχεται καλούμενός σε. τὸν γέ τοι κλητῆρ' ἔχει.

Γοῦν, ex γε & οὖν componitur, & eſt περιγραφικόν. ideſt limitatiuum, vt, quidem, apud latinos. Plato in Phædone, τουτονί γοῦν τὸν λόγον τὸν πρὸς ἁρμονίαν θαυμαστῶς μοι εἶπες. ideſt, ſermonem quidem hunc de harmonia mire mihi expoſui-

pōſuiſti. Demoſt. καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο ἐπαισχύνθην ἀπὸ τῆς πρεσβείας, ἐμὲ γοῦν διεφθαρμένος ᾐσθάνετο. hoc eſt ἐμέ γε. habet enim vim determinandi, & circumſcribendi, ſicut dumtaxat. In hoc ſenſu, quidem, aduerbio vtitur Cicero. Omnes ſuos charos habet: me quidem ſe ipſo chariorem. ἐμὲ γοῦν. Seruit etiam probationibus, cum aliquod ſignum, vel exemplum, & argumentum allegamus ad confirmandum quod intendimus, vt apud Plutarchum in Demetrio. τρεῖς δὲ περὶ λιμῷ καὶ τὴν ἄλλων ἀπορίαν γενέσθαι. ἁλῶν γοῦν μέδιμνον ὠνοῦντο τετταράκοντα δραχμῶν. γοῦν enim ἀντὶ τοῦ γὰρ ſæpe dicitur, vt γε Xenoph. in Sympoſ. de Dijs loquens. καὶ μὴν ὅτι νομίζομεν αὐτοὺς δύνασθαι καὶ εὖ καὶ κακῶς ποιεῖν, καὶ τοῦτο σαφές. πάντες γοῦν αἰτοῦνται τοὺς θεοὺς τὰ μὲν φαῦλα ἀποτρέπειν, τἀγαθὰ δὲ διδόναι. Sic apud Ariſtophanem in Pluto. μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν εὖ ἴσθ᾽ ὅτι. κρατοῦσι γοῦν ἐν τοῖς πολέμοις ἑκάστοτε ἐφ᾽ οἷς ἂν οὗτος ἐπικαθέζηται μόνος. & in Veſpis. ὦ λύκε δέσποτα γείτων ἥρως. σὺ γὰρ οἷς περ ἐγὼ κεχάρησαι τοῖς δακρύοισι τῶν φευγόντων ἀεὶ καὶ τοῖς ὀλοφυρμοῖς. ᾤκησας γοῦν ἐπίτηδες ἰὼν ἐνταῦθ᾽ ἵνα ταῦτ᾽ ἀκροῷο. Latet autem prædictus ſenſus interdum propter formam locutionis. vt apud Ariſtophanem in Pluto. Vbi cū ἡ πενία dixiſſet ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ᾽ ἐμοῦ, τοῦ πλούτου δ᾽ ἐστὶν ὑβρίζειν, addit Chremylus: πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστι, καὶ τοὺς τοίχους διορύττειν, quibus ironice aſſentitur verum eſſe quod ἡ πενία propoſuit. ironice id argumento confirmans. quod ſic explicatur. verum eſt τὴν κοσμιότητα οἰκεῖν παρὰ σοί, cuius rei argumentum eſt, quod τὸ κλέπτειν κόσμιόν ἐστι. quæ omnia vt ironicum ſenſum habent, ſic & ironice etiam proferenda ſunt.

Eſt etiam γοῦν μειωτικὸν pro certe, vel quidem certe, & idem quod γε δή, & ἀλλά γε ſignificat. Demoſth. ἡ δὲ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἀπολογία, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο, τοὔνομα γοῦν ἔχει φιλάνθρωπον, ἀντὶ τοῦ, τοὔνομά γε δή, at certe nomen, ſic ſæpe Galen. vt ſecundo de caut. pulſ. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ φόβος. ὁ γοῦν ἰσχυρὸς ἀνωμάλως ἐργάζεται τοὺς σφυγμούς. Vbi γοῦν ſicut γε

περιγραφικῶς, ideſt limitatiue accipitur. & paulo infra: ἔστι δ᾽ ὅτι πλέονι προθυμίᾳ χρησάμενος, καὶ θᾶττον καὶ μᾶλλον ἐνέργησε πρὸς γοῦν ὀλίγον. & rurſus: ἡ μὲν γὰρ στέρησίς ἐστιν ἀπάσης τῆς ἐνεργείας, πρὸς γοῦν τὴν αἴσθησιν.

Accipitur etiam particula γοῦν pro, imo, apud Ariſtophanem in Veſpis. Vbi inducitur quidam ad ſeruum dicens, ἀλλ᾽ ὦ πόνηρε ἥξουσιν ὀλίγον ὕστερον οἱ συνδικασταὶ παρακαλοῦντες τουτονί. Quibus denuntiat fore vt mox patris ſodales affuturi ſint. Ad quæ opponit ſeruus, τί λέγεις; ἀλλὰ νῦν ὄρθρος βαθύς, negans poſſe tam multo mane illos adeſſe. quæ refellens alter, ait, νὴ τὸν Δία, ὀψὲ γοῦν ἀνεστήκασί γε. ideſt imo vero ſero hodie ſurrexerunt, præ eo quod ſolent facere. deſtruens à fortiori ſerui oppoſitionem. ac ſi diceret, imo mirum eſt quod iam diu non affuerint.

De particula Δέ. Cap. VII.

Δὲ coniunctio, vt particulæ μὲν reſpondet, ipſamque ſubſequitur, partitiuam vim habet. & in partitionibus cũ ipſa adhibetur. τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν ἀγαθοί, οἱ δὲ φαῦλοι. Oppoſitionis item ſeu differentiæ ſignum eſt. vt σὺ μὲν οἴει με παίζειν, ἐγὼ δὲ σπουδάζων λέγω. Quam ſignificationem etiam ſine præcedente μὲν obtinet, vt in illo Demoſth. ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ᾽ ἐφοίτων. ἐτέλεις, ἐγὼ δ᾽ ἐτελούμην. & apud Hippocratem, ὁ βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρή. Accipitur etiam in hac eadem ſignificatione loco ἀλλά, vt μικρὸν μὲν, καλὸν δέ. ideſt, paruũ quidem, verumtamen pulchrum & elegãs. Adhibetur etiam in tranſitionibus narrationis: acciditque vt ſi tranſitio ἀποστατικῶς, & abrupte fiat, nihil opus ſit præcedente μέν. ſi enim præcedat μέν, tunc erit tranſitio miſſa cum continuatione. vt ſæpe apud Xenoph. ὁ μὲν δὴ Κῦρος, vel, & ὁ μὲν Κῦρος ταῦτα ἔπραττεν. ὁ δὲ Ἀστυάγης &c. continuatur namque præcedens epilogus cum exordio ſubſequentis narrationis. Aequiualet etiam τῷ, καί, συμπλεκτικῷ, vt in proximo Hippocratis loco. vbi præter primum δέ, reliqua

omnia

omnia quæ ſequuntur,copulatiua ſunt. ὁ δὲ καιρὸς ὀξὺς, ἡ δὲ πεῖρα σφαλερή. neque enim ſingula illa κόμματα primo opponi dicendum eſt. ſic in argumentis in quibus præpoſtere minor præcedit. deinde maior aſſumitur. maior mediante δὲ minori annectitur. vt, πᾶς ἄνθρωπος ζῶον. πᾶν δὲ ζῶον οὐσία. Vbi δὲ pro καὶ accipi manifeſtum eſt. In hoc eodẽ ſenſu in interrogationibus iteratis, pro καὶ adhibetur. Demoſth. ποῖος γὰρ στρατηγὸς Ἀλον, ποῖος δὲ φωκέας ἀπολώλεκε. τίς δὲ Δωρίσκον, τίς δὲ κερσοβλέπτην, τίς δὲ ἱερὸν ὄρος, τίς δὲ πύλας. Quandoque ἀντιθετικὴν vim habet, & ἀλλὰ ſenſum refert in huiuſmodi interrogationis repetitione apud eundem: εἶτα λέγεις ὡς οὐδὲν ὅμοιός εἰμι ἐκείνοις ἐγώ, σὺ δ᾽ ὅμοιος αἰσχίνη, ὁ δ᾽ ἀδελφὸς ὁ σός, ἄλλος δέ τις τῶν νῦν ῥητόρων. In qua loquẽdi forma Cicero & Terentius autem particula vſi ſunt, vt annotauit Budæus. Ponitur etiam ἀντὶ τοῦ δὴ, & præſertim ἐν ταῖς ἀποδόσεσιν. ideſt in principio conſequentis longiorum periodorum, pro repetitione eius quod proponitur. Iſocr. in Panegyr. ἃ δέ ἐστιν ἴδια καὶ τῆς ἡγεμονίας ἄξια, καὶ τοῖς προειρημένοις ὁμολογούμενα, ταῦτα δ᾽ ἐμὸν ἔργον ἐστὶν εἰπεῖν. Sic apud Platonem, οἳ δ᾽ ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἁμαρτημάτων, τούτους δὲ ἡ προσήκουσα μοῖρα ῥίπτει εἰς τάρταρον, hos vtique, hos vero. Quo Ciceronem vſum eſſe teſtatur Budæus de Diuinat. Quod enim is qui diuinat prædicit, id vero futurum eſt, τοῦτο δὲ, vel τοῦτο δή. Quæ repetitiones vbi prior periodi pars longior eſt, videntur neceſſario fieri ad reaſſumendum ea quæ fuerũt propoſita. Vbi vero prior pars μονοκόμματος eſt, non ad neceſſitatem, ſed potius ad ornatum dictæ particulæ adhibentur. Accipitur etiam δὲ pro ἔτι, ideſt etiam. & apponitur τοι, καὶ, ἐκ παραλλήλου. Ariſtot. 10. Ethic. ὥστε ἡ τοῦ θεοῦ ἐνέργεια μακαριότητι διαφέρουσα, θεωρητικὴ ἂν εἴη, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δὲ ἡ ταύτῃ συγγενεστάτη, ad εὐδαιμονικωτάτη, ideſt humanarum etiam actionum, quæ ad hanc proxime accedit; quam beatiſſimos reddit. Demoſth. εἰ μέν τοι ῥήτωρ ἐστὶν οἷος ἐνίους τῶν λεγόντων ἐγώ, καὶ ὑμεῖς δὲ ὁρᾶτε: & vos quoque: in qua ſignificatione accipitur etiam δὲ

parti-

particula. Seruit præterea δὲ coniunctio mutilis quibuſdã locutionibus, refertque oppoſitum eius, quod ſub præcedenti μὲν proponitur. & pro ἀλλὰ διαζευκτικῶς accipitur. vt apud Ariſtotelem: ἡ μὲν οὖν δοῦλος, οὐκ ἔστι φιλία πρὸς αὐτόν, ἡ δ' ἄνθρωπος. Vbi ſupplendum eſt. ἔστι φιλία πρὸς αὐτόν. ſed quatenus homo eſt, amicitia cum eo eſt. Idem alibi: διὸ κἂν δόξειεν οὐκ ἐξεῖναι υἱῷ πατέρα ἀπείπασθαι, πατρὶ δ' υἱόν, ſupple δόξειεν ἐξεῖναι ἀπείπασθαι, patri vero licet filio nuntium remittere, ſeu filium abdicare. In quibus exemplis cum in priori parte negetur aliquid, hoc idem in poſteriore affirmatum iteratur: ſic apud Theophraſtum, τῶν δὲ ξύλων τὰ χιστὰ μὲν ὅλως ἀρραγῆ, διὰ τὸ γυμνωθεῖσαν τὴν μήτραν ξηραίνεσθαι. τὰ δὲ πελεκητὰ καὶ στρογγύλα, διὰ τὸ ἐναπολῆφθαι τὴν μήτραν. Vbi ex contraria cauſa contrarius quoque effectus, τοῦ ἀρραγῆ ſupplendus eſt poſt vocem στρογγύλα, vt ſit integra locutio, τὰ δὲ πελεκητὰ καὶ στρογγύλα, ῥηκτά, vt ita dicam, ſeu διάρρηκτα, quam loquendi formam niſi quis obſeruauerit, facile decipi poterit. ſimilis ἔλλειψις eſt in locutionibus, σημεῖον δέ, & τεκμήριον δέ, & ἀπόδειξις δέ. nam in his quoque ſubaudiendum eſt præter verbum ſubſtantiuum, pronominis quoque demonſtratiui caſus aliquis, τούτου, vel τούτων. Demoſth. οὐ γὰρ Αἰσχίνης ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, ἀλλ' ἡ εἰρήνη δι' Αἰσχίνην διαβέβληται. σημεῖον δέ, εἰ γὰρ ἡ μὲν εἰρήνη, & reliqua, huius autem rei argumentum eſt. quam loquendi formam pleniorem protulit Ariſtot. de morbis equorum loquens: λαμβάνει δὲ καὶ εἰλεός, σημεῖον δὲ τῆς ἀρρωστίας, & quæ ſequuntur.

Iungitur & alijs particulis, puta δή, quæ ſimul tranſitionibus ſeruiunt. vt apud Demoſthenem: ἐὰν δὲ δὴ καὶ πρὸς ἃ τοῖς ἐχθροῖς συμφέρει, quod ſi &c. In qua ſignificatione Ciceronem porro aduerbio vſum eſſe docet Budæus. cuius verba illa: Neque enim perfacete dicta, neque porro hac ſeueritate digna: οὐ δὲ δὴ τῆς ἐνταῦθα σεμνότητος ἄξια, Græce reddidit. Iungitur & cum γε Demoſth. πένης μὲν ἴσως ἐστὶν οὐ πονηρὸς δέ γε. Vbi tamen γε vim ſuam μειωτικὴν & περιγρα-

φικὴν

φικὴν obtinet. τοι etiam παραπληρωματικῶς huic particulæ adijcitur. που autem non ſemper ἀργῶς ipſi iungitur. Nam in illo Iliad. β'. αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα εἵαται ἐν μεγάροισι που, ϛοχαϛικῶς accipitur. & cum verbo εἵαται conſtruitur. cui etiam localiter adijci poteſt. Inuenitur etiam δαὶ diphthongo ſcriptum δὲ coniunctionis loco, in repetitis interrogationibus. vt Iliad. κ'. ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν; ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα. ποῦ δέ οἱ ἵπποι; πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί; In quibus δαὶ vltimo loco poſitum, coniunctionem eſſe ait Apollonius grammaticus. negans articulum αἱ colliſo δὲ, ſubiectum eſſe hoc loco. Apud Ariſtophanem etiam ſæpe inuenitur δαὶ pro δὲ, poſitum in interrogationibus. vt in Ranis. Διο. οὐκ ἂν βαδίσαιμι τὴν ὁδὸν ταύτην. Ηρ. τί δαί; & infra in eadem fabula: παν. τί δαὶ τὸ πολὺ τεῖχος οὐκ εἴρηκά πω. & in Pluto, χρε: οὐκ αἰτοῦσιν ἀργύριον οἱ χρηστοί. καρ. τί δαί; & infra in eadem fabula: Δικ. τί δαὶ τέχνην τίν' ἔμαθες. Συκ. οὐ μὰ τὸν Δία. In quibus omnibus locis ex metro carminum patet δαὶ longam requiri ſyllabam.

Δὲ etiam ἐφολκόν ἐστι μόριον, ideſt, adiectitia particula, articuliſq. præpoſitiuis iunctum, demonſtratiui pronominis ſignificationem compoſito tribuit. eſt enim, ὅδε, ἥδε, τόδε, pro, οὗτος, αὕτη, τοῦτο. quæ voces vt compoſitæ ſub vno accentu ſuper primam poſito, proferuntur. in ipſiſq. δὲ particula nihil commune habet cum δὲ coniunctione. cuius rei ſignum eſt quod cum prædictis vocibus δὲ coniunctio interdum conſtruitur. cum dicimus ὅ, δε δὲ, pro οὗτος δέ. Vbi δὲ fruſtra iteraretur, ſi δὲ ſyllaba coniunctio eſſet. Et hoc differunt propoſitæ voces ab ὁ δὲ, ἡ δὲ, τὸ δὲ. in quibus δὲ coniunctio eſt, & reſpondet τῷ μὲν, in partitionibus. cum dicimus, ὁ μὲν, ὁ δὲ, pro οὗτος μὲν, οὗτος δέ. quæ potentia referunt ſubiectum aliquod. ſi enim actu adſit ſubiectum, non neceſſario reſpondet τῷ ὁ μὲν, niſi illud quoque ſuo ſubiecto præponatur. ὁ μὲν Δημοσθένης ταῦτα εἶπεν. ὁ δὲ Νικίας ἔλεξε τοιάδε. Nominibus quoque τοῖος, & τόσος, & τηλίκος,

iungitur τὸ δὲ μόριον. Vnde fit, τοσόσδε, τοιόσδε, vnico accentu ſuper vltimam nominis poſito prolata: τοιόσδε, τοιάδε, τοιόνδε, τοσόσδε, τοσήδε, τοσόνδε. Hæc eadem δὲ particula formalis terminatio eſt aduerbiorum ad locum, οἶκονδε, οἴκαδε, μεγάραδε: Quæ particula ſi voci in σ terminatæ addatur, ex σ & δ fit littera ζ, vt ἀθήνασδε, ἀθήναζε.

De particula Δεῖνα, δὴ, & compoſitis δήποτε, & alijs ſimilibus. Cap. VIII.

Δεῖνα vox, quæ tribus generibus cum diuerſis articulis conuenit, ὁ δεῖνα, ἡ δεῖνα, τὸ δεῖνα. quidam, quædã, quoddam. vel hic talis, vt vulgus hominum nũc loquitur, Idem quod τις, & τι ἀόριστον ſignificant. Quare male Lexicographus hac voce Græcos vti dicit cum certum hominem ſignificare volunt, neque tamen nominare. Contra enim incertam & indeterminatam perſonam hac voce ſignificant. Demoſth. περὶ τῆς συντάξεως: καὶ περιέσαι ὑμῖν ἐκ τῶν πραγμάτων ὁ δεῖνα, τοῦ δεῖνος, τὸν δεῖνα εἰσήγγελλε. male item tribus perſonis vocem hanc accommodari dicit, cum incertam perſonam ſignificet. quæ quidem qualitas non niſi tertiæ conuenit, cum prima & ſecunda præſentes eſſe ponantur, & determinatæ. Dicitur & geminatum, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, pro hic, & ille. Demoſth. τοῦ φιλίππου δὲ οὔτε κατειπεῖν τούτων εἶχε καλῶς, οὔτ' εἰπεῖν ὅτι ἀλλ' ἔχουσιν ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα. ſic dici poteſt in fœminino genere ἡ δεῖνα καὶ ἡ δεῖνα. & in neutro apud Philoſtratum de Empuſa, τὸ δεῖνα γινομένη, καὶ τὸ δεῖνα αὖ. Patet igitur ex ſupradictis exemplis vocem δεῖνα. tribus generibus, articulorum adiumento, nominatiuoque & accuſatiuo caſui, cum cuiuſque caſus proprio articulo tribui. Genitiuo vero, & datiuo voces δεῖνος, & δεῖνι, cum cuiuſque itidem proprio articulo, deſtinari. Demoſth. τοῦ δεῖνι μεμφόμενος, καὶ τὸν δεῖνα ἀνάξιον εἶναι φάσκων. Qui quidem obliqui ex monoſyllabo recto, cuius vſum non habemus, deduci videntur.

Δή.

Δή.

Δή particula διαβεβαιωτικὸν μόριον appellatur à Grammaticis, ideſt affirmantis, & aſſeuerantis. Videtur autem primaria eius ſignificatio eadem eſſe atque ἤδη aduerbij temporis. Vt apud Ariſtoph. in Pluto, καὶ δὴ βαδίζω. & in Auibus, καὶ δὴ πίνειν πρῶτα διδάσκω. In quibus exemplis, mox, & iam, ſignificat. Vnde & præſentis temporis verbo iungitur, ad ſignificandum τὴν ἑτοιμότητα τοῦ πράγματος. Ponitur etiam per ſe in hac eadem ſignificatione, ſine καὶ. vt apud Xenophontem, ὡς δὴ ἕκαστα τούτων βούλεσθε περαίνοιτο, τοῦτο δὴ πειρῶμαι λέγειν. Vbi etiam præſentis temporis verbo iungitur, pro τοῦ ἤδη πειρῶμαι. In hoc ſenſu accipitur, ἐν τῷ φέρε δή, & δεῦρο δή, ideſt age iam. & in loquendi formis quæ videntur obſecrantis eſſe, qualis eſt Iliad. ε. ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος. Quam ſignificationem habet etiam in locutione κατάκειδε δή apud Ariſtophanem in Ranis. Sic dicitur ἐν ἱππεῦσιν: ἴθι δὴ κάλεσον. τὸν πρεσβύτην Κλέωνά μοι.

Significat porro idem quod δὲ pro etiam accepto. Ariſtot. in 10. Ethicorum: τῷ μὲν γὰρ ἐλευθερίῳ δεήσει χρημάτων πρὸς τὸ πράττειν τὰ ἐλευθέρια. καὶ τῷ δικαίῳ δὴ εἰς τὰς ἀνταποδόσεις. & iuſto vero, ideſt iuſto quoque. vt rectè annotauit Budæus.

Accipitur ſæpe & pro οὖν collectiuo. Iſocr. ἐκ δὴ τούτων ῥᾴδιον καταμαθεῖν ὅτι καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἡ πόλις ἡμῶν ἡγεμονικῶς εἶχε. & ſimpliciter pro οὖν. Vt apud Platonem in Sympoſio. εἶεν δή, ὦ ξένοι· τοιοῦτος ὢν ὁ ἔρως τίνα χρείαν ἔχει. Vnde ἐκ παραλλήλου præponitur ipſi οὖν. vt apud eundem in Politico. τί δὴ οὖν ἔφη ὁ Σωκράτης οὐ πάντες ἐρᾶν φαμέν.

Subiungitur etiam τῷ δὲ in tranſitionibus orationis, vt dictum eſt vbi de Δέ coniunctione agitur. Plato in Timæo: τὸ μὲν οὖν προοίμιον θαυμασίως ἀπεδεξάμεθά σου. τὸν δὲ δὴ νόμον ἡμῖν ἐφεξῆς πέραινε. Eundem vſum præſtat ἐν τῷ οὐδὲ δή, ideſt nec vero. Sic apud Platonem in Sympoſio. Εὐδαίμονας δὲ δὴ λέγεις, οὐ τοὺς τἀγαθὰ καὶ καλὰ κεκτημένους; Quæ locutio

inter rogatiue proferenda eſt:Nam & interrogatiue tranſitiones fieri nihil prohibet. Quæ cauſa fuit cur Budæus interrogationibus δὴ particulam inſerendam cenſuerit, cum tamen potiſſimum tranſitioni ſeruiat cui accidit interrogatio. Accipitur etiam ſæpe παραπληρωματικῶς.

Iungitur huic particulæ etiam aduerbium, ποτε, ἀορισολογικὸν ἐγκλινόμενον, & fit δήποτε. quod nunquam per ſe conſiſtere poteſt, ſed ſemper ſubijcitur articulo alicui relatiuo, vel nomini, aut aduerbio itidem relatiuis: ὃς δήποτε, ὃ δήποτε, ὅστις δήποτε, ὅτι δήποτε, οὗ δήποτε, ᾧ δήποτε, & ὅπου δήποτε, ὅτῳ δήποτε. ſimiliter in reliquis caſibus & numeris omnium generum. exemplum vſus, ὃ δήποτε, eſt illud, ὅτι γὰρ διδάξειεν ὃ δήποτε, τιμῆσαι τὸν μαθόντα ἐκέλευεν. cum quid vis doceret. idem per ὁπουοῦν dici poteſt. ſic οἷος δήποτε, οἷον δήποτε, ὅσος δήποτε, ὅπως δήποτε. Poſtponitur & interrogatiuis tã pronominibus, quam aduerbijs aggregatum δήποτε, vt τί δήποτε, πῶς δήποτε.

Δήπου.

Δήπου, ἐκ τοῦ, δή, βεβαιωτικοῦ, καὶ τοῦ πού ϛοχαϛικοῦ. vtriuſque naturam refert. adhibetur enim in aſſertionibus in quibus ϛοχασμὸς quoddãmodo ſubeſt. vt apud Demoſthenem, μέμνησθε γὰρ δήπου τοῦθ' ὅτι. meminiſtis enim vtique, vel nimirum. Quæ tamen aſſeueratio in ϛοχασμὸν conuertitur. eſt enim ac ſi diceres, meminiſtis enim vt opinor. ſic δήπουθεν apud Galenum, τί γὰρ ἔϛαι νόσου αἴτιον; οὐδὲν δήπου, id eſt, nihil credo. Interdum apertius apparet ὁ ϛοχασμὸς, vt in illis Plutarchi de Phocione. ἐπεὶ δὲ ἑώρα πάντας ἀποδεχομένους τὸν λόγον, ἐπιϛραφεὶς πρὸς τοὺς φίλους, εἶπεν: οὐ δήπου κακόν τι λέγων ἐμαυτὸν λέληθα, ideſt, enim vero haud credo malum quodpiam verbum imprudenti mihi excidiſſe. Idem in Cicerone, οὐ δήπου καὶ Βατίνιος δειπνῆσαι παρ' ἐμοὶ βούλεται. Nempe haud opinor Vatinium quoque apud me cœnare velle. quæ locutiones interrogatiue etiam proferri, & intelligi interdum poſſunt. Sicut etiam apud Ariſtophanem in Ranis. διόνυς. ἐπίσχες οὗτος. ξανθ. τί δ' ἐστὶν, οὐ δήπου μ' ἀφήσεις

δ[illegible]

διάνοιῃ ἂν δοκοίης αὐτοῖς. & ἐν Ἀχαρνεῦσιν: ὁ δὲ δή τίς ποτ' ἐστὶν, οὐ δήπου στράτων. Sic in Pluto legi puto, οὔκουν δήπου τῆς πενίας πτωχείαν φαμὲν εἶναι ἀδελφήν; non οὐκοῦν. & eſt ſenſus. non ne igitur πενίας πτωχείαν, ſororem eſſe dicimus. & in Auibus. Ἐυέλπ: νὴ Δί' ὄρνις δῆτα, οὐ δήπου ταώς. Nam & negationi iuncta που particula, eundem ſenſum præſefert. & tam ἐρωτηματικῶς, quam στοχαστικῶς accipi poteſt. vt apud eundem in Ranis: Διόν. Βδίοχες οὗτος, οὔπω σπουδὴν ποιεῖς ὅτι ἤ σε παίζων Ἡρακλέα γ' ἐσκεύασα. Vbi etiam στοχαστικῶς intelligi poteſt, non equidem te ſerio agere puto. quod tamen μετὰ βαρύτητος καὶ χλευασμοῦ proferri debet. vt Italice, Non credo già &c.

Δῆθεν.

Δῆθεν, quaſi vero, aduerbium quo vtimur, cum veriſimilem ſiue fictam cauſam deſignare volumus: cuius loco πρόφασιν vocabulo vſus eſt Homerus, ἰλ. π'. κλαῖον Πάτροκλον πρόφασιν. σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη. quod Πάτροκλον δῆθεν dici poteſt. Sic apud Ariſtoph. ἐν ἱππεῦσιν: οὔκουν ἐν ἀργῷ οἷα πράττεις λανθάνει. πρόφασιν μὲν ἀργείους φίλους ἡμῖν ποιεῖ. ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ λακεδαιμονίοις ξυγγίνεται. quod etiam ἀργείους δῆθεν φίλους ἡμῖν ποιεῖ dici poteſt.

Δῆτα.

Δῆτα, particula confirmandi vim habet. Ariſtoph. ἐν ἱππεῦσιν. κλε. ὦ δῆμε, δεῦρ' ἔξελθε. νὴ Δί' ὦ πάτερ. Αλ. ἔξελθε δῆτ' ὦ δημίδιον φίλτατον. quibus ὁ ἀλλαντοπώλης confirmat quod ὁ κλέων propoſuit. Sic in Auibus. Πεισθ. ὦ 'γαθὲ ἀλλ' οὑτοσί καὶ δή τις ὄρνις ἔρχεται. Εὐελπ. νὴ Δί' ὄρνις δῆτα. Vbi iuri iurando vox δῆτα, additur ad cumulum affirmationis. quippe quæ modo συγκαταφατικὴν vim habeat cum affirmationes confirmat, modo συναποφατικὴν, quando negatiuis hoc præſtat, vt οὐ δῆτα. ſicut etiam ἐρωτηματικὴν, vt in τί δῆτα; & ἀπαγορευτικὴν, nec non ἀπευκτικὴν, vt in μὴ δῆτα. Porro Budæus vacare interdum particulam hanc putat. afferens exempla tum ex Demoſthene, καὶ δῆτα θαυμάζω πῶς οὐ λογίζῃ. tum ex Syneſio, καὶ δῆτα διαλέξομαι πρὸς σέ. & Xenophon-

phonte: πολλοὺς δὲ λόγον ἐχόντων τινῶν περὶ αὐτοῦ ἤκουον, καὶ δῆτα ἠρόμην. Docetque ſicut negatio ſæpe abundat, ſic etiam affirmationem redundare. Quod vt concedamus de δῆτα vere dici, non tamen de affirmatiuis in vniuerſum concedendum eſt. multoque minus de proprie dictis affirmatiuis. Sunt enim propriæ affirmatiuæ, quibus in reſponſionibus vtimur, quales ſunt, ναὶ, κομιδῆ, καὶ μάλα, πάνυ γε, πάνυ μὲν οὖν, & nonnullæ aliæ: quæ ab aſſertiuis differunt, quod aſſertiuæ affirmationem adiuuant, non autem efficiunt. Quæ vero notæ iurandi ſunt, & adiuuant & efficiũt. Porro ſicut affirmatiuas nunquam abundare, ſeu vacare aſſerere poſſumus, ita vt nullum vſum ſenſui aut locutioni præſtent, ſic & δῆτα in ſupradictis exemplis non penitus vacare comperiemus. Nam in illis Demoſthenis, καὶ δῆτα θαυμάζω, vox δῆτα, equidem, vel & quidem verti poteſt, & locutioni qualitatem quandam confert. quam θαυμάζω verbũ per ſe præſtare non poteſt. In Syneſij quoque exemplo vox δῆτα profecto ſignificat, vel pro δὴ accipitur, ac ſi dixiſſet, καὶ δὴ διαλέξομαι πρὸς σὲ, ideſt iamque tecum colloquar. Sic apud Xenophontem, καὶ δῆτα ἠρόμην, iamque interrogabam, ideſt interrogare cœpi. Nam pro δὴ accipi particulam hãc, ipſe quoque Budæus teſtatur, citans Ariſtophanis verba illa in Pluto, τί δῆτα σοι τίμημ' ἐπιγράψω, ideſt, quam tandem multam irrogabo tibi. & apud Athenæum, τί δῆτ' ἔφη δεδοίκατε, quid nam, vel quid tandem. hoc idem ἐν εἰρήνῃ videtur ſonare. τρυγ. ἐγὼ τὰ δόρατα ταῦτ' ὠνήσομαι. Δορυξ. πόσον δίδως δῆτα; pro, πόσον δὴ δίδως;

Διά.

Διά, accuſatiuo iuncta, cauſam ſignificat, vt apud Ariſtophanem in Pluto. τί λέγεις; δι' ἐμὲ θύουσιν αὐτῷ; ſic διὰ σὲ, δι' ἐκεῖνον, puta διὰ στρατηγόν. Quæ locutiones ſic dicũtur, vt τὸ ἐμὸν μέρος, τὸ σὸν μέρος, τὸ ἐκείνου μέρος, ideſt, quantum in me, vel in te, vel in illo eſt. Demoſth. ἐπεὶ διά γε ὑμᾶς αὐτοὺς, πάλαι ἂν ἀπολώλειτε. quantum in vobis fuit. quod

etiam,

etiam, & per vos, dici poteſt. nam & Latine locutio hæc ad verbum dicitur, vt recte annotauit Budæus. ſic Ouidius dixit: Ipſe quidem per me ſoſpes tutuſque fuiſſes. & Plautus. at tum ægrota, ſi vis per me quidem ætatē. quod δι' ἐμέ γε Græce diceretur. Dicitur hoc idem & per aduerbium ἕνεκα genitiuo iunctum. Ariſtoph. λάβε δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα σκοτοδασυπυκνότριχά τὴν ἄϊδος κυνῆν. Idemque per χάριν, apud Herodotum. εὐγενέας χάριν πολὺ τῶν ὁπαξιδῶν ἀπηξίωτο. Quod ad generis nobilitatem attinet.

Δ'οὖν.

Δ'οὖν, pro, ὅμως, ex δὴ, & οὖν: ita dicitur vt ἀλλ' οὖν, pro ἀλλ' ὅμως, apud Platonem in Apolog. ἀλλ' οὖν δαιμόνιά γε νομίζω. Vt dictum eſt vbi de ἀλλὰ agitur. Sic δ' οὖν. Plutarch. in Galba. χαλεπῶς μὲν καὶ μόλις, ἔπεισε δ' οὖν τοὺς στρατιώτας αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀνειπεῖν. ideſt vix quidem & ægre; tandem tamen militibus perſuaſit vt Galbam pronuntiarent Imperatorem. Vnde patet non compoſitam vocem δοῦν, ſed δ' οὖν duas voces ſibi appoſitas eſſe; quarum δὴ coniunctio præcedentem μὲν reſpicit. Vide vocē κᾆδουν. Δοῦν, etiā pro γοῦν, vt in probationibus accipitur. Ariſtoph. in Auibus. βούλει τὸν μισθὸν λαβὼν μὴ πράγματ' ἔχειν ἀλλ' ἀπιέναι; ἐποπ. νὴ τοὺς θεοὺς ἐκκλησιάσαι δ' οὖν ἐδόμην οἴκοι μένων. Vbi per hæc verba ἐκκλησιάσαι δοῦν, probat ſe velle abire

De particulis Ἐὰν, εἰ, & εἰς: cum compoſitis. Cap. IX.

Ἐὰν, διστακτικὸς σύνδεσμος vocatur à grammaticis. eſtque conditionalis, eo ab εἰ differens, quod hic cum poſterum tempus reſpiciat, ſubiunctiuo iungitur. Vt, ἐὰν χωλῷ παροικήσῃς, ὑποσκάζειν μαθήσῃ. εἰ vero, ponitur indifferenter, ſine reſpectu temporis alicuius. nam omnibus fere temporis partibus iungitur, vt de ipſo dicetur. Dicitur interdum ἐὰν cum verbo ἐξ ἀναλόγου ex ſupradictis petendo, vt apud Demoſthenem κατὰ Μειδίου. θάῤῥει νὴ Δία φήσει τις.

ἂν,

αἰ, εἰ γὰρ ἔτ' οὐδὲν ὕβρεως ἥσθη. ἐὰν δὲ, τί τότ' ὀργιεῖσθε, νῦν ἀφέντες. Vbi, ἐὰν δὲ, principium eſt reſponſionis ad præcedentem obiectionem. quæ cum negatiua ſit, affirmatiuam reſponſionem requirit. quemadmodum ſi affirmatiua eſſet, ἐὰν δὲ μὴ ſubſequeretur. vt ſi diceres alicui, πείθομαί σοι, πάντα τἀγαθὰ γενήσεται. ille vero reſponderet, ἐὰν δὲ μὴ γένηται. Dicitur & ἂν, & ἤν, pro ἐὰν. Ariſtoph. in Pluto. ἢν γὰρ τὰ βέλτιστ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ. Vbi ἤν, ſubiunctiuo iungitur pro ἐὰν.

Εἰ.

Ei, particula condicionalis in locutionibus ex antecedenti & conſequenti conſtantibus, voces omnes antecedentis præcedit, tametſi antecedens aliquando præpoſtero ordine conſequens ſubſequatur. Vt apud Demoſthenem, ὅτι τῶν ἀδικημάτων ἂν ἐμέμνητο τῶν ἑαυτοῦ εἴ τι περὶ ἐμοῦ γέγραφε. In huiuſmodi itaque condicionibus, omnibus temporibus indicatiui modi iungitur: puta cum præſenti, εἰ πυνθάνη, ἀκὸς ὕσω. cũ paratatico, εἰ ἐν ἦν ὁ ἄνθρωπος οὐδέποτ' ἂν ἤλγει. cum præterito perfecto, vt in exemplo proximo Demoſthenis, ὅτι τῶν ἀδικημάτων ἂν ἐμέμνητο τῶν ἑαυτοῦ, εἴ τι περὶ ἐμοῦ γέγραφε. Vbi ἐγεγράφει puto ſcribendum eſſe. & ſic eſſet pluſquam perfecti exemplum. cum Aoriſto vero, vt εἰ ἐμοίχευσεν, διὰ ἀκολασίαν γίνεται ἡ ἐπαναφορά. εἰ δὲ ἐπάταξεν, διὰ ὀργήν. v. Ethic. præteriti perfecti exempla cum εἰ non deſunt apud auctores. puta ſi in exemplo Demoſthenis antecedens eſſet de re incerta, & conſequẽs pro certo poneretur, tunc dixiſſet, εἰ γέγραφέ τι περὶ ἐμοῦ, ἐλέγξω αὐτὸν ψευδόμενον.

Iungitur etiam futuro. Thucyd. ὑμᾶς δὲ εἰ κτενεῖτε ἡμᾶς, καὶ χώραν τὴν πλαταΐδα θηβαΐδα ποιήσετε, ἐν πολεμίᾳ τοὺς ἡμετέρους πατέρας καταλείψετε. Non ſolũ autem indicatiuo & optatiuo, ſed etiam ſubiunctiuo iungitur. Vt clare patet apud Galen. 2. de cauſis pulſuum: εἰ δέ τις σφαλῇ περὶ τὴν ἐνέργειαν, διαφθερεῖ ταύτῃ τὴν ἰσότητα. Vbi vox σφαλῇ ſubiunctiui modi eſt niſi quis σφαλείη contẽdat ſcribendum eſſe.

Non

Non ſemper autem condicionalis eſt εἰ particula, eo modo quo in argumentis hypotheticis adhibetur. ita vt poſita condicione, ſequatur aliquid. Nonnunquam enim in narrationibus recipitur poſt verbum ἐρωτῶ, & ſua ſynonyma: & tunc præſenti iungitur. Ariſtoph. in Veſpis, ἤρετο εἰ τὴν ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα. Quæ obliqua narratio nõnunquam recta fit, mutata prima vel etiam tertia perſona in ſecundam. Vt Actorum cap. primo: Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες, ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν &c. & inde fit, vt εἰ interrogatiuũ eſſe videatur propter formam locutionis. Iungitur etiam Optatiui modi vocibus, cum de re futura inducitur quiſpiam voluntatem, vel ſententiam alicuius explorans, ἤρετο εἰ ἐπιχειρέοι τῷ πράγματι, vtrum rem eſſet aggreſſurus, vel, aggredi vellet.

Geminari etiam ſeu iterari particulam εἰ annotauit Budæus apud Xenophontem in Oeconomico. οἶμαι δ' ἂν εἰ καὶ ἐπὶ πῦρ ἐλθόντος σου, καὶ μὴ ὄντος παρ' ἐμοὶ, εἰ ἄλλο σε ἡγησάμην ὁπόθεν εἴη λαβεῖν, οὐκ ἂν ἐμέμφου μοι. cuius exemplũ ſecutũ eſſe Ciceronem ſecundo de Oratore docet Budæus. Quæ tamẽ repetitio in dicto Xenophontis loco iure ſuſpecta mendi haberi poteſt: cum in tam breui periodo fiat, quæ alioquin in longiore admittenda eſſet. Apud Ariſtophanem in Veſpis particula εἰ, prorſus vacare videtur, cum dicit, πάντα πέπρακται, κ' οὐκ ἔστιν ὅπως οὐδ' εἰ σέρφω διαδῦναι. eſt enim, pro, οὐδὲ σέρφω. Vide infra vocem οὐδ' εἰ.

Pro ὅτι etiam vel διότι accipi particulam hanc annotauit Budæus, afferens exempla ex Demoſthene: τί γὰρ δήποτε μνησικλέα μὲν ἐκείνας εἰ παρὰ τῶν τὰ μέταλλα ἐωνημένων εἴκοσιν ἐξέλεξε δραχμὰς. καὶ Κηφισοφῶντα γραφὴν ἱερῶν χρημάτων, εἰ τρισὶν ὕστερον ἡμέραις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔθηκεν ἑπτὰ μνᾶς. & aliunde ex eodem, καὶ τοὺς ἀρκάδας ἀπήγγελεν ὡς ἔχαιρεν εἰ προσέχει τοῖς πράγμασιν ἤδη ἡ τῶν ἀθηναίων πόλις. & rurſus, οὐδ' ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταύταις αἰσχίνης τὴν ἑλλάδα εἰ παρὰ τοῖς συμμάχοις ὑπὸ τῶν πρέσβεων ὑβρίζονται. cuius particulæ vſus in huiuſ-

modi ſenſu rebus dubijs proprius eſt, quàs tametſi credimus, pro certis tamen affirmare non poſſumus. Vt in illo exemplo: καὶ τοὺς ἀρκάδας ἀπήγγειλεν ὡς ἔχαιρον εἰ προσέχοι τοῖς πράγμασιν ἤδη ἡ τῶν ἀθηναίων πόλις. Cum vero res certæ ſub condicione proferuntur, tunc actus ad potentiam reducitur.

Pro vtinam etiam accipi vocem, εἰ, annotauit Budæus. In quo ſenſu ab εἴθε aduerbio per apocopen deriuari videtur. Vt apud Platonem 4. de Repub. ὅρα ἂν ἐάν πως πρότερον ἐμοῦ κατίδῃς, καὶ ἐμοὶ φράσῃς. εἰ γὰρ ὤφελον ἔφη pro εἴθε ὤφελον, vt, ſi, apud Latinos. Virgilius 6. Aen. Si nunc ſe nobis ille aureus ilice ramus oſtendat. pro, vtinam ſe oſtendat.

Εἰ βούλει δὲ.

Εἰ βούλει δὲ, pro εἰ δὲ βούλει καθ' ὑπερβιβασμὸν, ideſt, quod ſi mauis, intenſiuum ſenſum habet, vt, imo vero. exempla εἰ δὲ βούλει affert Budæus ex Iuliano, ἀλλ' ἤδη καὶ μικρῷ γλύμματι μεγάλης τέχνης ἔργον ἐγκλεῖσαι, οἷον καὶ τὸν τέττιγα, καὶ τὴν μέλιτταν, εἰ δὲ βούλει καὶ τὴν μυῖαν. & ex Ariſtide. καὶ μαρτύριόν γε δυοῖν τοῖν καλλίστοιν ἀνδρείας καὶ φιλανθρωπίας. εἰ δὲ βούλει λέγω δικαιοσύνης ἀντὶ φιλανθρωπίας. ex Gregorij autem ſermone exemplũ, εἰ βούλει δὲ. τοὺς μὲν ἐν λόγῳ δεινοὺς τῇ πράξει, τοὺς πρακτικοὺς δὲ τῷ λόγῳ νικήσας. εἰ βούλει δὲ, λόγῳ μὲν, τοὺς εὐδοκίμους ἐν λόγῳ, πράξει δὲ, τοὺς πρακτικωτάτους ὑπερβαλών. Hic autem δὲ coniunctionis ὑπερβιβασμὸς à ſecundo loco ad tertium quæ fit in locutione, εἰ βούλει δὲ, alibi etiam ſæpe ſolet fieri. qualis eſt in proximo Gregorij exemplo. τοὺς πρακτικοὺς δὲ, pro, τοὺς δὲ πρακτικούς. Quod autem dicit Budæus εἰ δὲ βούλει, vel εἰ βούλει δὲ, eodem fere modo ἐλλειπτικῶς dici quo, εἰ δ' ἄγε, non video quo pacto conueniat. Nam in εἰ δ' ἄγε, ſubauditur verbum βούλει, vel vt Budæus mauult, μὴ πισεύῃς locutio. vt Iliad. α'. εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι, ideſt, εἰ δὲ βούλει, ἄγε δὴ πειράθητι. & infra in eodem libro, εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι ὄφρα πεποίθῃς, ideſt, age iam tibi capite annuam. Et in θ'. εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε θεοί.

Inue-

Inuenitur etiam εἰ pro εἴθε, ab eodem κατὰ ἀποκοπὴν formatum, in εἰ ὤφελον, pro εἴθε ὤφελον. Apud Platonem libro 4. de Republica.

Eἰ δὲ μή.

Eἰ δὲ μή. vox ex εἰ δὲ condicionali, & μὴ negatiua conſtans. reſpondet τῷ εἰ μὲν, cum repetitione verbi ſubiecti τῷ εἰ μὲν, & ſic iuxta ſui ἐτυμολογίαν, quod ſi non, id eſt, ſin minus, ſignificat. & in hac ſignificatione ſæpe in deductionibus quas vocãt ad impoſſibile, vel inconueniens, affirmatiuas propoſitiones confirmat. καταφατικῶς autẽ negatiuas etiam probat in eadem deductione. vt apud Ariſtotelem. εἰ δὲ δὴ καθ' ἑκάστου ἐνδέχεται λέγοντα ἀληθεύειν. εἰ δὲ μὴ συμβήσεται τἀναντία τοῦ αὐτοῦ κατηγορεῖν. Vbi εἰ δὲ μὴ, pro, εἰ δὲ, vel, εἰ γὰρ, vſurpatur, cum repetitione verbi præcedentis. vt ſit ſenſus. εἰ γὰρ ἐνδέχεται, ideſt, quod ſi quis contingere affirmet, ſequetur &c. & tunc εἰ δὲ μὴ, non ad verba ſed ad ſenſum refertur. vt in proximo loco Atiſtotelis, non ad verba ἐνδέχεται ἀληθεύειν, referendum eſt, ſed ad ſenſum auctoris: Quod niſi ita ſe habet vt ego dico, ſequetur &c. Sic apud Demoſthenem περὶ τῆς παραπρεσβείας: ὁ μὲν τοίνυν ὑπὲρ ὑμῶν γράψας μὴ ἄγειν πρὸς φίλιππον ὅπλα, εἰ δὲ μὴ, θανάτῳ ζημιοῦσθαι, &c. εἰ δὲ μὴ, pro, εἰ δὲ vſurpatur: Apud Gregorium proprie τῷ εἰ μὲν reſpondet. κατὰ εὐνομίου. εἰ μὲν οἷόν τε πάσας ὁδεύτεον τὰς ὁδοὺς, εἰ δὲ μὴ, ὅτι πλείστας. Sic Cicero: Si hortos inſpexeris, dederis mihi quod ad te ſcribam: ſin minus, ſcribam tamen aliquid.

Reſpondet itaque vox εἰ δὲ μὴ voci εἰ μὲν in contradictorijs partitionibus. In ſimplicibus autem partitionibus in quibus non contradictoria, ſed diuerſa opponuntur, τῷ εἰ μὲν, non εἰ δὲ μὴ, ſed εἰ δὲ reſpondet. Vt εἰ μὲν τόδε εἴποις, ἀποκρινοῦμαι τόδε εἰ δὲ ἄλλο τι, οὐδὲν πρὸς ἐμέ. Porro εἰ δὲ, negatiuas poſitiones ſubſequitur cum repetitione verbi præcedentis. Additurque interdum τῷ εἰ δὲ, particula ἄρα συλλογιστικόν. vt apud Demoſthenem κατὰ μειδίου. ἐπὶ παραιρεθεὶς οὗτος τὰ ὄντα, ἴσως μὲν οὐκ ἂν ὑβρίζοι. εἰ δ' ἄρα, κρείττονος ἄξιος

ἔσται. Vbi poſt εἰδ' ἄρα, verbum ὑβρίζοι ſupplendum eſt, ex præcedentibus repetitum. vt ſit, εἰδ' ἄρα ὑβρίζοι, quod ſi pergat iniuriam facere. quandoque loco εἰδ' ἄρα, ἐὰν δὲ ſubſequitur negatiuas poſitiones.

Εἰ καί.

Εἰ καὶ, & ſi, formalis nota, quæ & καὶ εἰ, dicitur. ideſt, & ſi quamuis, quanquam ex εἰ ſimplici condicione fit condicio poſitiua. in qua voce, καὶ coniunctio ſuam deponit ſignificationem, & formali notæ cedit. Nonnunquam, εἰ καὶ materialiter accipitur, & tunc καὶ ſuam exercet ſignificationem. vt apud Chryſoloram de formatione datiui pluralis 5. declinationis, εἰ δὲ οὐ σύμφωνον ἔχει, πρὸ τοῦ, ι, καὶ τὸ, υ, προσλαβοῦσα, εἰ καὶ ἡ εὐθεῖα τοῦτ' ἔχει, ἐν διφθόγγῳ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν. ideſt, quod ſi nomen ante, ι, finalem datiui ſingularis nullam habet conſonantem, tunc pluralis numeri datiuus, ante, οι, finalem ſyllabam amplius litteram υ aſſumit, modo hæc nominatiuo quoque inſit. Quo in loco, εἰ καὶ, duæ voces ſunt ſibi appoſitæ, nec, & ſi, ſed ſi, & vel, ſi etiam, vel, quod ſi, ſignificant. in qua appoſitione τὸ, καὶ ſuperaddēdi vim habet. Significat etiam, ſi modo, addita ἄρα particula coniecturali, & idem quod ἐὰν ἄρα, ſignificat. Sextus πρὸς ἀστρολόγους: μεθ' ἡμέραν οὐδὲν τῶν προειρημένων δυνατόν ἐστι παρασημειοῦσθαι, μόνας δὲ εἰ καὶ ἄρα τὰς τοῦ ἡλίου κινήσεις. Vbi, εἰ καὶ ἄρα, detrahit conceſſioni factæ, ſolis videlicet tantum motus denotari poſſe. ſi modo ſignificatio aliqua ex ſtellis haberi poteſt. de obſeruatione ſtellarum in genituris loquens. Idem alibi. ἐξ ἀνάγκης ἠκολούθησε τὸ μὴ πᾶσαν φαντασίαν ἀληθείας εἶναι κριτήριον: ἀλλὰ μόνην, εἰ καὶ ἄρα, τὴν ἀληθῆ.

Εἰ μή.

Εἰ μὴ, niſi, condicio negatiua eſt, in qua μὴ verbo clauſulæ tribuitur. poniturque in antecedente condicionaliū ratiocinationum. nec non ſimplicium poſitionum. Vt in Eclogio illo quod Alexandro tribuitur, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἤμην, Διογένης ἂν ἤμην. id eſt, niſi Alexander eſſem. Ple-

rumque antem quia præpoſtere efferuntur membra huiuſmodi locutionum, fit vt membrum quod natura antecedit, ſecundum locum habeat. Demoſth. οὐκ ἦν τοῦ πρὸς ἡμᾶς πολέμου πέρας, οὐδ' ἀπαλλαγὴ Φιλίππῳ, εἰ μὴ Θηβαίους ἐχθροὺς ποιήσει τῇ πόλει. Xenoph. οὐκ ἂν προσήγετο, εἰ μὴ ὅτι ἐπίστευεν ἀληθεύσειν. Idem, οὐδὲν ὄφελος εὔνους εἶναι, εἰ μὴ καὶ ὠφελεῖν δυνήσονται. Sic apud Ariſtophanem in Nebulis, περίειδε νῦν ἐμοὶ εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν, ἡμιεκτέον. Vbi ſubintelligendum eſt verbũ, φῄς, &, ὅτι, coniunctio, vt ſit integra locutio εἰ μὴ φῄς ὅτι τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον, περίειδε νῦν ἐμοὶ quod ſi negas'.

Εἰ μὴ etiam pro ὅτι μὴ, ideſt quod non quia, & εἰ pro ὅτι vt dictum eſt. Aeſchin: εἰ μὴ δέδωκε δίκην οὐκ ἀγαπᾷ. pro, ὅτι μὴ δέδωκε. Quæ locutio clarius per infinitiuum effertur, οὐκ ἀγαπᾷ μὴ δεδωκέναι δίκην. non eſt contentus quod pœnas non dederit. Sic reſoluitur dictum illud cap. 23. Eccleſiaſtic. καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννήθης. pro, θελήσεις μὴ γεννηθῆναι.

Εἰ μὴ etiam præterquam ſignificat in ſenſu exceptiuo, & eſt formalis nota, in qua τὸ μὴ ſuam deponit ſignificationem. Ariſtoph. in Veſpis. καὶ τοὔψον ὅπλον οὐδὲν ἀλλ' εἰ μὴ ἔσθιε. pro πλὴν ἔσθιε. ideſt, nihil aliud tibi agendum quàm comedendũ. In quo ſenſu εἰ μὴ τῷ πλὴν καὶ τῷ ἐκτὸς ſubiungitur, & fit πλὴν εἰ μή. De quo ſuo loco dicetur. Sic & ἐκτὸς εἰ μή. Lucian. περὶ πένθους. ἐκτὸς εἰ μὴ τὴν ἀποδὸν ἡμᾶς σπεῖσθε πεπιστεύκατε. Vbi τὸ μὴ nihil negat: nam nec verbo tribuitur. ſicut enim in ſupra citato loco Ariſtophanis τὸ μὴ non tribuitur τῷ ἔσθιε: non enim præcipit nec vetat quo minus comedat, imo ſuadet vt comedat; ſic apud Lucianum, τό, μὴ, nulli verborum quæ in clauſula ſunt competere poteſt. neque enim μὴ σπεῖσθε, nec μὴ πεπιστεύκατε dici poteſt. Quare vt, εἰ δὲ μὴ, ſæpe pro εἰ δὲ conditione affirmatiua accipitur. Vt de ipſo dictum eſt, ſic in ſenſu exceptiuo τό, εἰ μὴ pro, εἰ, affirmatiua conditione ponitur. Nonnumquam etiam propter loquendi modum, exceptiuum ſenſum videtur habere τό, εἰ μὴ, exercereque μὴ negatiuæ ſignificationem: quæ tamen verbo

tribui-

tribuitur in conſtructionis diſtributione. Vnde colligitur, non exceptiuum, ſed condicionale eſſe τὸ εἰ μὴ. vt ſi dicas, ποίησον τοῦτο εἰ μὴ θέλεις με ἀποθανεῖν. Quæ locutio ſic reſoluitur: ποίησον τοῦτο εἰ θέλεις με μὴ ἀποθανεῖν. Si vero dixeris, μὴ ποιήσῃς τοῦτο εἰ μὴ θέλεις με ἀποθανεῖν, tunc exceptiuum ſenſum habebit τὸ εἰ μὴ. in quo τὸ μὴ otioſum erit. quia non infinitiuo ἀποθανεῖν (quod potius affirmare intendit qui loquitur) ſed verbo θέλεις, quod in clauſula principem locum habet, tribuitur.

Εἴπερ.

Εἴπερ, ex εἰ condicionali, & περ limitatiuo conſtans, ſimplicis condicionis plerunque notam habet. limitatione tantum ab εἰ differens. In qua ſignificatione duplicem ἔλλειψιν patitur, in diuerſis loquendi formis. aut enim verbum ſubaudiendum deſiderat, vt apud Ariſtophanem in Nebulis, ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ. Vbi verbum βούλει ſubintelligitur; cum repetitione verbi ὑπερφρονεῖν. vt ſit integra locutio, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ βούλει ὑπερφρονεῖν, ſi modo, ſi tandem deſpicere vis. Plena locutione vſus eſt Ariſtoph. in Ranis, εἶτ' οὐχὶ Σοφοκλέα πρότερον ὄντ' Εὐριπίδου, μέλλεις ἀναγαγεῖν εἴπερ ἐκεῖθεν δεῖ σ' ἄγειν. In hac eadem loquendi forma adiungitur ipſi particula ἄρα συλλογιστικὸν, & παραγραφικὸν ἐκ παραλλήλου τοῦ περ: quod eaſdem qualitates deſignat: Syneſ. τοῦτο μὲν οὐκ ἔστιν ὅλως φιλίαν ἀπαιτεῖν, ἀλλ' ἔχθραν ἀπαιτεῖν. ἤρκει γὰρ εἴπερ ἄρα τὸ μὴ συναγανακτῆσαι. τὸ δὲ προσαγανακτῆσαι πόρρω δεινῶν. Vbi εἴπερ ἄρα ſi quidem vel ſi modo ſignificat, & ἐλλειπτικῶς dicitur. eſſet enim integra locutio, εἴπερ ἄρα τοῦτο ἔδει ποιεῖν, ſi quidem id erat faciendum. ſic apud Galen. primo περὶ διαγνώσ. φανερὸν μὲν γὰρ ὡς οὐκ ἐνδέχεται κατὰ τὸν τοιοῦτον τρόπον τῆς ἐπαφῆς αἰσθέσθαι τὴν πρότερον τῆς διαστολῆς. λοιπὸν οὖν εἴπερ ἄρα, ἐν ταῖς θλιβούσαις ἐπιβολαῖς αἰσθέσθαι. Vbi verbum ἐνδέχεται, ex ſuperioribus repetendum eſt. Et tertio eiuſdem tractatus. οὔκουν οἷόν τι φωρᾶσαι τῆς διαστάσεως ἁπάσης τὴν κίνησιν, ἀλλὰ μόνον τοῦ ἔξω πέρατος. ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς συστολῆς, εἴπερ ἄρα τὴν ἀρχὴν μό-

ἵλω καὶ τὴν ὑποχώρησιν, ἄλλο δὲ οὐδέν. Vbi οἷόν τι φωρᾶται ex ſu perioribus repetendum eſt.

Dicitur etiam cum ἀλλὰ præpoſito, propter negationem præcedentem, vt eiuſdem tractatus libro quarto. ὥστε οὐδ' αἰσθητῶς διαγνωστὸς ὁ τόνος, ἀλλ' εἴπερ ἄρα διὰ σημείου τινός. Alteram ἔλλειψιν patitur particula εἴπερ, cum totum conſequens locutionis omittitur, in hypotheticis locutionibus, vt apud Homerum Iliad. α'. ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι ἀχαιοὶ ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται. Vbi deeſt conſequens κατ' ἀποσιώπησιν, vt Grammatici vocant. ſic infra eiuſdem libri, εἴπερ γὰρ κ' ἐθέλῃσιν ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς ἐξ ἑδέων στυφελίξαι, ὁ γὰρ πολὺ φέρτερός ἐστι. Significat etiam condicionem poſitiuam, cum pro ἐπειδὴ accipitur. vt apud Ariſtot. ſexto: Politic. ἓν δὲ τὸ ζῆν ὡς βούλεταί τις. τοῦτο γὰρ τῆς ἐλευθερίας ἔργον εἶναι φασίν, εἴπερ τοῦ δούλου ὄντος τὸ ζῆν μὴ ὡς βούλεται. ſic in communi hominum locutione ſæpe, ſi, pro quoniam vſurpatur.

Εἴπερ, etiam vt, εἰ ἄλλο nominis omnibus caſibus in omnibus generibus præpoſitum, intenſionis notam habet. Gregor. χρέος δὲ, εἴπερ ἄλλο τι, τοῖς ἀγαθοῖς τά τε ἄλλα, &c. Demoſthen. ἄξιον δὲ, εἴπερ περί που ἄλλου, καὶ περὶ τοῦδε διελθεῖν.

Εἰς.

Εἰς, præpoſitio, prout compendioſis locutionibus ſeruit, in hoc Commentario locum habet. qualis eſt illa locutio apud Pauſaniam. καὶ τὰ μὲν εἰς Μέδουσαν οὕτως ἔχει. vel οὕτως εἰρήσθω. in cuiuſmodi locutionibus adiectiuum nomen vel participium articulo τὰ ſubijciendum ſubauditur. vt ſit, καὶ τὰ μὲν εἰς Μέδουσαν ἀνήκοντα, vel προσήκοντα. ideſt, ea quæ ad Meduſam attinent.

Εἶτα, & Ἔπειτα.

Εἶτα, & ἔπειτα, aduerbia ſunt τάξεως. Quæ præter notam ſignificationem, interrogatione cum quadam indignatione & vehementia proferuntur. vt apud Ariſtophanem in Pluto. ὦ μιαρώτατε ἀνδρῶν ἁπάντων εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν; & infra, εἶτ' οὐ διαπέμπεις καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους; & in Nebulis.

lis. εἶτ' ἄνδρα τὸν αὐτὸν τί χρὴ περιϊέναι; οὐδέποτέ γε &c. In quo ſenſu accommodatur etiam ἔπειτα. Vt de ipſo dicetur.

Præſefert autem indignationem & vehementiam, tum propter vim interrogationis, tum etiam quia illatiuum eſt, & ex quibuſdam præmiſſis ſubſequitur. ex præmiſſis autem veris noſtro iure videmur aliquid inferre, ideoque illatum ſub interrogationis forma pro maiori efficacitate proferimus. Alioquin ſi præmiſſæ, aut antecedẽs dubiũ, & inualidũ eſſet, ridiculũ eſſet interrogatiue inferre aliquid. Iuxta igitur ſui etymologiam & præcipuam ſignificationem εἶτα particula (prout conſecutionem ſignificat) hũc quoque ſecũdarium ſenſum habet. quippe cum illatio natura præmiſſis poſterior ſit. Porro interrogatiuam formam ſi detraxeris, particula εἶτα idem erit quod οὐκοῦν, & τοίνυν & reliquæ particulæ, quas συλλογιστικὰς Græci grammatici vocant. Iſocr. in Panegyrico, cum multa crimina obiecíſſet his qui Athenienſium Imperium incuſabant, infert: εἶτα οὐκ αἰσχύνονται τὰς μὲν ἑαυτῶν πόλεις οὕτως αἰσχρῶς διαθέντες, τῆς δ' ἡμετέρας ἀδίκως κατηγοροῦντες. cuius locutionis ſenſus eſt, cum igitur proprias ipſi patrias adeo male tractarint, ſequitur vt pudere ipſos conueniat ciuitati noſtræ maledicere, atque ita Italorum illi formulæ reſpondet. e poi non ſi vergognano trattando così iniquamente le loro città &c. De quo particulæ huius ſenſu nonnulla in ὅτε particula dicta ſunt.

Abundare etiam videtur interdum particula εἶτα, vt apud Ariſtophanem in Ranis: οὐ γὰρ δὴ γελοῖον ἦν εἰ ξανθίας δοῦλος ὤν, ἐν στρώμασι μιλησίοις ἀνατετραμμένος κινῶν ὀρχηστρίδ' εἶτ' ἤτησεν ἀμίδα. Vbi ſimpliciter conſequentiam ſignificat, cui fortaſſe reſpõderet latina particula (tamen.) Alibi conſequentiam cum emphaſi abſurdi quando videlicet aliquid ex non cauſa ſequitur. vt apud Ariſtophanem in Pluto: πῶς αὖ εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε, οἷσοι προσῆκον μηδὲν εἶτ' ἀπηχθάνῃ. tamen ſtomacharis. Et rurſus, τὸν μισθὸν τὸν κοινικὸν, ῥήτωρ ὤν, εἶτ' ἀποτρώγει. neque enim ex eo quod nihil ad ſyco-

Sycophantam illum pertinebant negotiationes;ſequi deberet, vt ſibi inimicitias comparare velit. nec ex eo quod Rethor eſſet alius quidam, ſequitur vt comicorum mercedem vſurpare debeat. Atque etiam tum Latinæ particulæ,tamen,reſpondebit.cum ſit rethor, comicorum tamen mercedem vſurpat ac deuorat.

Accipitur etiam, εἶτα, pro, demum, denique, ceterum. vt apud Ariſtophanem in Auibus: Sycophanta quidam interrogatus quis nam eſſet, & quorſum veniſſet,reſpondet, *κλητήρ εἰμι νησιωτικὸς καὶ συκοφάντης. εἶτα δέ: μοι πτερὰ λαβὼν κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος.* Vbi εἶτα, *ἀντὶ τοῦ λοιπὸν*,ceterum,alas vt mihi commodes opus eſt,vt ſurſum deorſumque celeriter curſitem ad homines in ius vocandos. Et ſic εἶτα, cauſatiuum ſenſum habet pro, quare, & quapropter.

Ἐμοὶ.

Ἐμοὶ datiuus primæ perſonæ pronominum. quod & *μοι* ſine prima ſyllaba dicitur, ſi ſimpliciter primam perſonā ſine emphaſi aut oppoſitione deſignare opus ſit,poſtponitur ſemper cuidam orationis parti, cui proprium accentum tranſmittit. Contra *ἐμοὶ*, quod ſemper proprium accentum obtinet, ſemper itidem emphaſim aut oppoſitionē deſignat. Si enim dicas *μέλει μοι*,vel *μελήσει μοι*, ſimpliciter curæ tibi eſſe aliquid,vel fore aſſeris. Si vero, *ἐμοὶ μελήσει*, tibi ſoli, vel tibi præ ceteris alijs curæ fore ſignificas. Neque parum intereſt vtrū *μελήσει ἐμοὶ* dicas an *ἐμοὶ μελήσει*. Nam hoc maiorem emphaſim habet. Idem accidit *σοί*, ſecundæ perſonæ,quod ſemper *μονοσύλλαβον* eſt ſoloq. accentu denotat *ἔμφασιν* aut oppoſitionem. Nam ſimpliciter acceptum,ſemper *ἐγκλίνεται*, ideſt præcedētis dictionis accentu nititur, vel certe ſuum præcedenti tranſmittit. Sin *ἔμφασιν*, aut oppoſitionem denotare opus ſit, proprium accentum retinet, verboque plerumque proxime præponitur. Ariſtoph. in Pluto, *σοὶ λέγω τοῦτο οὐκ ἐμοί*. Hac eadem ratione numero multitudinis vtriuſque pronomi-

nis voces in conſtructionem veniunt. & idcirco illud. Luciæ. 12. διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω, maiorē emphaſim, habet, quam ſi, διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν dixiſſet.

Ἕνεκα ἐμοῦ.

Ἕνεκα ἐμοῦ: ſic dicitur, vt δι' ἐμὲ, de quo ſupra. ideſt, quantum in me eſt, vel quod ad me attinet. Ariſtoph. in Acharnenſibus. λάβε δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα τὴν ἄϊδος κυνῆν. Sic Xenoph. ἀλλ' ἐξέσται ἡμῖν ἐκείνου ἕνεκα πρὸς τὸ ἡμέτερον συμφέρον πάντα τίθεσθαι. & Demoſth. οὐδὲ γὰρ καὶ εἰ πάνυ χρηστός ἐστιν ὡς ἐμοῦ γ' ἕνεκα ἔστω, βελτίων ἐστὶ τῆς πόλεως. Vide in dictione διά.

Ἐπεί.

Ἐπεὶ, particula in ordine orationis, παρασυναπτικὴ vocatur à grammaticis, vt quæ in condicionalibus locutionibus antecedenti ſeruiens, ipſam cõnectit cũ conſequente. Poteſtate autem eſt αἰτιολογικὴ. vt quæ non ſolum conſequentiæ cauſa eſt in condicionalibus, ſed etiam eſſentiæ rei cauſam reddit in ſimplicibus locutionibus. vt apud Ariſtophanem in Pluto: χαρ. καὶ τούς γε παῖδάς φασι ταυτὸ τοῦτο δρᾶν. χρεμ. οὐ τούς γε χρηστοὺς, ἀλλὰ τοὺς πόρνους. ἐπεὶ αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί. ac ſi dixiſſet, οὐ γὰρ αἰτοῦσιν ἀργύριον οἱ χρηστοί. & infra. καρ. κακόδαιμον ὀσφραίνῃ τι. δικ. τοῦ ψύχους γ' ἴσως. ἐπεὶ τοιοῦτον ἀμπέχεται τριβώνιον: quoniam huiuſmodi pallium induitur.

Seruit etiam probationibus in allegatione ſigni alicuius, eo modo quo etiam γὰρ, vt de ipſo dictum eſt. Ariſtoph. in Pluto: οἴμοι τάλας, μῶν καὶ σὺ μετέχων καταγελᾷς; ἐπεὶ πόθεν θοἰμάτιον εἴληφας τοδί; ἐχθὲς δ' ἔχοντ' εἶδόν σ' ἐγὼ τριβώνιον. Vbi Sycophanta probare intendit id quod interrogatiue propoſuit, μῶν καὶ σὺ μετέχεις; probatio autem eſt, ἐπεὶ εἰ μὴ μετεῖχες, πόθεν ἂν ἔσχες τὸ ἱμάτιον τοδί; nam niſi particeps eſſes &c. ſic Iſocrates, excuſans ſe non infenſo animo in Lacedæmonios inuectum fuiſſe, increpationemque à calumnia differre docens, in illis verbis, τὸν γὰρ αὐτὸν λόγον οὐχ ὁμοίως ὑπολαμβάνειν δεῖ μὴ μετὰ τῆς αὐτῆς διανοίας λεγόμενον, ſubdit. ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔχομεν αὐτοῖς ἐπιτιμᾶν. Vbi ἐπεὶ con-

firmat

firmat quod dicit ſe non ad detrahendum Lacedæmonijs dixiſſe ea quæ dixerat, nã cum multa alia poſſet receſere, tamẽ omittit. Inquo ſenſu acceptũ ἐπεὶ, fit vt in probationibus affirmatiuarum propoſitionum idem fere ſignificet quod εἰ δὲ μή. Plato in Gorgia, οὐκ οἴῃ ἐξελήλέγχθαι ὦ σώκρατες ὅταν τοιαῦτα λέγῃς ἃ οὐδεὶς ἂν φήσειεν ἀνθρώπων; ἐπεὶ ἔρου τινὰ τούτων. quod ſi mihi non credis, percontare horum aliquẽ. Aduertendum autem, ſi ad affirmatiuam poſitionem probandam adhibeatur ἐπεὶ particula, tunc pro εἰ δὲ μὴ accipi: vt proximo exemplo Platonis. in quo interrogatio affirmationem infert. Valet enim ac ſi dixiſſet, ὅταν τοιαῦτα λέγῃς ὦ σώκρατες ἐξελέγχῃ δήπουθεν. Cum vero ad negationẽ probandam adhibetur, pro εἰ δὲ accipitur. Ariſtoph. in Nebul. ἀλλ' ὦ πόνηρε ταῦτά γ' ἐςὶν οὐκ ἄῤῥενα, ἐπεὶ πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν ἀμυνίᾳ, quod ſi negas hæc eſſe maſculina, dic quæſo quo nam modo vocares Amyniam? & in Veſpis. νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ. ἣν οὐδεὶς ἂν γνοίη ποτ' οὐδ' ἂν ξυμβάλοι, εἰ μὴ πύθοιθ' ἡμῶν. ἐπεὶ τοπάζετε. eſt enim ἐπεὶ, pro, εἰ δὲ μή. vel potius, εἰ δὲ φατὲ ξυμβαλεῖν ἂν, τοπάζετε. quod ſi conijcere vos poſſe arbitramini, facite periculũ. vel, alioquin, facite periculum. Sic apud Syneſium. de quodam ſeruo vinoſo. πλεύσει δεδεμένος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. μὴ γὰρ ἐς κοίλην ναῦν, ἐπεὶ θαυμάσῃς εἰ συχνὰ τῶν κεραμίων ὑμῖν ἐνδεῆ ποιήσει. Vbi ſi ad præceptum affirmatiuum referatur ἐπεὶ particula, pro, εἰ δὲ μὴ accipitur. ſin ad propinquius μὴ γὰρ ἐς κοίλην ναῦν, cum negatio præcedat, pro, εἰ δὲ, poſitum erit. repetitur enim tota propoſitio cum contraria qualitate, εἰ δὲ ἐς κοίλην ναῦν πλεύσεται. Dicitur & ἐπεὶ τοι. Lucian. in Epiſt. Saturnalibus. εἰ γοῦν ἐπίσταισθε τοὺς φόβους καὶ τὰς μερίμνας ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐπεί τοι οἴεσθέ με αὐτὸν οὕτως ἄν ποτε κορυβαντιᾶσαι, & reliqua. Vbi pro εἰ δὲ μή, vel εἰ γὰρ μὴ ponitur. probat enim affirmatiuam poſitionem φευκτέον εἶναι τὸν πλοῦτον. cuius contrarium deſtruens infert, εἰ γὰρ μὴ ἦν φευκτέον, quod niſi ita eſſet, cenſes me &c. Habet autem καὶ μετάληψιν ſenſum hunc parti-

cula ἐπεί. quatenus idem valet quod γάρ, quod pro alioquin accipitur. vt de ipſo dictum eſt. Accipitur etiam τὸ ἐπεί, in ſenſu aduerbij temporis, pro quum, & poſteaquã. Plutarch. ἐπεὶ δὲ ὤφθη ὁ στόλος. ſic, ἐπεὶ δὲ ἐδείπνησεν, αἰτεῖ τοῦ, μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο πρὸς τῇ πύλῃ. poſteaquam ad portam venit. Iungitur etiam τὸ τάχιστα aduerbio in hac ſignificatione, vt τάχιστα ἐπεί. quod etiam ἐπεὶ τάχιστα. κατὰ μετάθεσιν, pro τάχιστα ἐπεί. ideſt τάχιστα μετὰ τό. quod etiã pro ἐπειδὴ dicitur. Demoſth. ἐπειδὴ τάχιστα ἐξουσία ἐγένετο. ſimul atque poteſtas facta eſt, vel, ſtatim vt poteſtas data eſt. In qua ſignificatione interdum infinitiuo iungitur. vt apud Platonem in Sympos. ἐπεὶ δὲ γενέσθαι ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀγάθωνος ἀνεῳγμένην καταλαμβάνειν τὴν θύραν. Idem in 10. de Repub. ἐπεὶ δὲ κατὰ σχολὴν σκέψασθαι, κόπτεσθαί τε καὶ ὀδύρεσθαι. In cuiuſmodi locutionibus verbum extrinſecus eſt ſubintelligendum.

Ἐπειδή.

Ἐπειδή. ex ἐπεί, & δή, particula conſtat. & pro, vt coniunctio eſt, παρασυναπτικὸν μέρος à grammaticis appellatur. quo nomine poſitiuas condiciones conſtituit. & in antecedenti parte primum locum obtinet. & conſequens aliquod promittit. vt, ἐπειδὴ τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ἐπίστασθαι συμβαίνει περὶ πάσας τὰς μεθόδους. poſt quæ conſequens pars clauſulæ expectanda eſt. nam ſi ſine ἐπειδὴ dixiſſet, τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ἐπίστασθαι συμβαίνει &c. clauſula ibi per ſe terminaretur, nec ipſi ſubſequens aliquod deberetur. Cum itaque particula hæc nexũ afferat orationi, & ab ἐπεί, qui συναπτικὸς dicitur deriuetur, merito vt ἀπὸ τοῦ συνθέτου παράσυνθετον, ſic ἀπὸ τοῦ συναπτικοῦ παρασυναπτικὸν appellatur, atq; ita Latinæ particulæ, quoniã, reſpondet, & Italicę cauſali, poiche. Nec cõſequentiæ modo cauſatiuũ eſt, ſed rei quoque modo cauſam deſignat, modo ſignum. Vnde ſæpe pro γὰρ cauſali, vel διὰ τό, & ἕνεκα τοῦ accipitur. Et tunc poſtponitur in ſerie orationis. Accipitur etiam pro aduerbio tẽporis, vt de ἐπεὶ dictum eſt, à quo deriuatur ἐπειδή. cui ſi

adda-

addatur ἂν particula, fit ἐπειδὰν aduerbium temporis. quod propter, ἂν, ἀοριστολογικὸν, ſemper futurum reſpicit. & idcirco ſubiunctiuo iungitur. Lucian. εἴρητο δὲ αὐτοῖς ἐπειδὰν ἴδωσι παρεληλυθότας τοὺς πολεμίους ἐπανίστασθαι. mandatum ipſis fuerat vt vbi hoſtes viderint, inſurgerent. quod per Optatiuum aptius diceretur; ἐπειδὰν ἴδοιεν, ſimul atque hoſtes vidiſſent, ſi rei præteritæ narrationem reſpiciamus. ſed reſpectu temporis quo mandatum dabatur, recte per ſubiunctiuum dictum eſt, ἐπειδὰν ἴδωσι, ac ſi ὁπόταν ἴδωσι, diceres.

Ἔπειτα.

Ἔπειτα, etiam eiuſdem claſſis cum εἶτα, ipſum quoque interrogatiue cum quadam indignatione, & vehementia, quemadmodum εἶτα profertur. Ariſtoph. in Pluto: ἔπειτ᾽ ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς ἐνθάδε μενεῖς. & in Nebulis: ἔπειτ᾽ ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς, ἀλλ᾽ οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ. ita Italice, e poi tu diſpregi &c. Ponitur etiam præpoſtere in ſua propria ſignificatione. quod ſiquis non animaduerterit, putabit abundare aduerbium hoc, aut certe hærebit circa eius ſignificationem. vt apud Ariſtoph. in Pluto inducitur quidam qui adoleſcentem laudat, quod ſe à vetulæ cuiuſdam conſuetudine ſubtraxerit, δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν. ἔπειτα πλουτῶν οὐκ ἔθ᾽ ἥδεται φακῇ. πρὸ τοῦ δ᾽ ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντα κατήσθιεν. Eſt enim ordo. δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν, εἰ πρὸ τοῦ μὲν ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντα κατήσθιεν. ἔπειτα πλουτῶν οὐκ ἔθ᾽ ἥδεται φακῇ. Vbi τάξεως aduerbium erit. Quę ſignificatio in narrationum tranſitionibus quibuſdam obſcuratur, propter præpoſterum & figuratũ ordinē narrationis. vt in illis carminibus ὀδυσ. δ΄. νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ αἰγύπτου προπάροιθε. φάρον δέ ἑ κικλήσκουσιν. Vbi multis Pharon Inſulã deſcribens poëta, ſubdit, ἔνθα με εἴκοσιν ἤματ᾽ ἔχον θεοί. & ὀδυσ. κ΄. ſimilē narrationē auſpicatur. νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται. Vbi etiam in deſcribenda Inſula illa, multis verſibus conſumptis, ſubdit: ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν. quæ

narra-

narrationes: vt natura ſermonis requirit ordinarentur; hoc modo. ἔπειτα ἐς νῆσον ἥτις ἐστὶν αἰγύπτου προπάροιθεν, ἣν φάρον καλοῦσιν, εἴκοσιν ἤματα ἔχον με οἱ θεοί. In altero loco: ἔπειτα ἐς νῆσον λάχειαν κατεπλέομεν, ἣ πάρεκ τοῦ λιμένος τετάνυσται: & reliqua; ſi ſic ordinaretur narratio, manifeſtum eſſet, ἔπειτα aduerbium, id quod ordine temporis prius, & poſterius eſt ſignificare, & pro, μετὰ ταῦτα accipi. Videtur etiã abundare in illo carmine Iliad. ε'. οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, cum tamen illatiuum ſit, & pro quare & qua propter accipiatur. Inducitur enim ibi Minerua ad Diomedem dicens, σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω, καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι. ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν, ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον, οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι. Quorum verborum ſenſus eſt, Cum ego tibi ſemper aſſiſtam teque tuear, nimirum vel propter laſſitudinem à pugnando deſtiteris, vel propter timiditatem: quod ſi ita eſſet, ſequeretur vt minime è Tydeo procreatus eſſe dicerere. Illatiue itẽ accipitur Iliad. κ'. εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετε αὐτὸν ἑλέσθαι, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ. & reliqua. eſt enim conſequentia: Cum poteſtatem detis mihi arbitratu meo ſocium deligendi, ſciamque Vlyſſem talẽ & talem eſſe, ſequitur vt hunc ipſum ceteris omnibus præponam. ſic ὀδυσσ. α'. πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν. & reliqua. cũ Vlyſſes talis & talis ſit, ſequitur vt non obliuiſcar cauſam eius. In eodem libro temporis conſequentiam ſigificat in ſermone hypothetico. εἰ μὲν γὰρ δὴ τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι νοστῆσαι Ὀδυσῆα, ἑρμείαν μὲν ἔπειτα νῆσον ἐς ὠγυγίην ὀτρύνομεν. ideſt, ſi Vlyſſem ad ſua reducere ſtatuimus, ſequitur, ideſt, reliquum eſt, vt Mercurium ad inſulam, in qua commoratur Vlyſſes, mittamus. ex quibus patet duplicem eſſe conſequentiam & illationem, alteram quidem rationis, vt poſito aliquo ſequatur ex propoſitis, alteram temporis, vt poſt aliquod ſequatur aliud faciendum.

De

De particulis Ἐξ ὧν, ἀφ' ὧν, & ἔξω, alijſque nonnullis. Cap. X.

Ἐξ ὧν & ἀφ' ὧν: quaſi formales & complexæ voces deſcribuntur à Budæo. Quarum exempla affert ex Demoſth. καὶ περιέστηκε τοῖς βοηθείας δεήσεσθαι δοκοῦσιν ἀφ' ὧν ἔπραττον οὗτοι, αὐτοῖς βοηθεῖν ἑτέροις ἐξ ὧν ἐπιβεβούλευταί μοι. Et rurſus, δηλοῖς δ' ἐξ ὧν ζῇς. Quas voces per τμῆσιν etiam elegantius efferi docet. vt apud Demoſthenem, ἐκ μὲν ὧν αὐτοὶ συνεβούλευον, pro ἐξ ὧν μὲν αὐτοὶ, & alibi: ἐκ δὲ ὧν ἡμᾶς ἐρεῖν ἔφασαν. pro ἐξ ὧν δέ: ſic ἐκ γὰρ ὧν, apud Herodianum, pro ἐξ ὧν γάρ. Quæ quidem τμῆσις, nihil aliud eſt, niſi reductio prædictarum coniunctionum, μὲν videlicet, & δὲ, & γὰρ, ad locum ſibi congruentem: Vt dictum eſt de vocibus εἰ δὲ βούλει, & εἰ βούλει δέ. Ceterum cum vniuſcuiuſque prædictarum vocum ſingulæ partes in conſtructionis diſtributione ad diuerſa referantur, ſeorſumque ſingulæ ſuum officium præſtent, nihil eſt cur ipſas vt complexas & formales deſcribamus. Nam ſic & δι' ὧν, & καθ' ὧν, & περὶ ὧν, & alias huiuſmodi deſcribere oporteret. nec enim vt de ἀνθ' ὧν, in qua ὧν genitiuus nonnunquam nulli antecedenti reſpondet: Sic de his dici poteſt: in quibus ὧν genitiuus præpoſitioni ſeruiens adiuncti quoque verbi caſum introducit. puta ſupradicta exempla ἀφ' ὧν ἔπραττον οὗτοι, ſic reſoluimus, ἀπ' ἐκείνων ἃ ἔπραττον οὗτοι, & ἐξ ὧν ἐπιβεβούλευταί μοι, ἐξ ἐκείνων ἃ ἐπιβεβούλευταί μοι, vel ἃ ἐπεπράξατε πεισθέντες ἐμοί. Quare illud Iſocratis in Panegyrico, τὰ δὲ κοινὰ τῶν συμμάχων οὐδὲν τοιοῦτον κατασκευάζουσιν ἐξ ὧν αὐτοῖς ἔσται & reliqua, rectius ἐξ οὗ fortaſſe legeretur αἰτὶ τοῦ δι' ὅ, ideſt propter quod.

Ἔξω.

Ἔξω, aduerbium locale, extra ſignificat, interdum pro vltra, vel præter additamentū ſignificat, & idem quod amplius ſonat. vt apud Iſocratem in Panegyr. τί γὰρ ἂν καὶ βουληθεῖμεν ἡμῖν προσγενέσθαι μέλλουσι βασιλεῖ πολεμεῖν, ἔξω τῶν νῦν ὑπαρχόντων; ad ea quæ nobis ad ſunt? ac ſi dixiſſet

περὶς τοῖς νῦν ὑπάρχουσι. Cuius ſignificationis ratio eſt, quod id quod alicui quantitati additur, extrinſecus ipſi accedit.

Ες.

Ες præpoſitio quæ εἰς plerumque dicitur, interdum terminum loci vel temporis ſignificat. vt apud Latinos, ad, pro, vſque. Herod. ἐς τὸ ἐξεῖλε, donec expugnauit. ſic dicitur ἐς ἐμὲ vſque ad mea tempora. Hunc ſenſum habet etiam in vocibus ἐς τὸ παραυτίκα, ideſt, in præſens tempus. & εἰς ἀεὶ, in perpetuum. & εἰσαῦθις, in poſterum, ἐς δεῦρο, hucuſque. Sic apud Sophoclem: ἐς πότε; quouſque; interrogatiue; pro μέχρι πότε, ἐς πότε λήξει πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμός; exempla localis ſignificationis non deſunt apud Auctores.

Εστε.

Εστε, ex ἐς prædictum ſenſum habente, & τε particula fit ἔστε aduerbium loci & temporis. cui aduerbio additur ἂν, & fit ἔστ᾽ ἂν. Xenoph. 3. ἀπομνημον. ἔστ᾽ ἂν δὲ ἢ χειμῶνα ἢ πολεμίους δείσωσι, τὰ κελευόμενα ποιοῦσιν. ideſt, donec & quandiu tempeſtatem vel hoſtes verentur, imperata faciunt homines. Differt ἔστε, ab ἔστ᾽ ἂν. quod ἔστε certum definitumque ſpatium ac terminum deſignat, & idcirco præterito iungitur, ἔστε ἦλθεν ἀνέμενα, expectaui donec venit. ἔστ᾽ ἂν propter vim ἂν particulæ, futurum reſpicit, & interminatum ſpatium ſignificat. vt ſi dicamus, ἀνάμενον ἔστ᾽ ἂν ἔλθῃ. expecta dum vel quo ad veniat. vt in illo carmine, ἔστ᾽ ἂν ὕδωρ τε νάοι καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι.

Ετι τοίνυν.

Ετι τοίνυν, duæ voces ſunt appoſitæ, neque formalem notam conſtituunt, ſed ſeiunctim vnaquæque ſuam vim indicat. nam ἔτι, adhuc, & amplius, vel præterea, τοίνυν, igitur, vel itaque ſignificat. ex quarum vocum appoſitione tranſitio continuationi iuncta deſignatur. Demoſth. ἔτι τοίνυν ἴσως ἐροῦσιν. atq; illud etiam fortaſſe dicturi ſunt. idem, ἔτι τοίνυν εἰ μηδένα μηδὲν ἔχοντα ἔχομεν δεῖξαι τῶν πρέσβεων.

βίων. In quibus exemplis & ſimilibus, ſi τέτοις particulam demas, tranſitio quidem remanebit, continuatio peribit, vt ſi diceres, ἔτι εἰ μηδένα μηδὲν ἔχοντα ἄχρι δόξαι &c.

Ἐφ᾽ ὅσον.

Ἐφ᾽ ὅσον, ideſt ἐπὶ ὅσον, limitatiua vox eſt, quando nomen ὅσον nulli ſubſtantiuo expreſſo, vel ſubaudito ſubijcitur. & ſignificat quatenus, & in quantum: ſicut & καθ᾽ ὅσον, Theophr. περὶ ὧν λεκτέον ἴσως ἐφ᾽ ὅσον ἔχομεν ἱστορίας. quatenus, & inquantum hiſtoriam nouimus. Quum vero accuſatiuus, χρόνον ſubauditur, limitatiua temporis eſt vox ἐφ᾽ ὅσον. Quo modo intelligi poteſt apud Ariſt. in 8. Ethic. ἐπὶ τοσοῦτον γάρ εἰσιν ἡδεῖς, ἐφ᾽ ὅσον ἐλπίδας ἔχουσιν ἀγαθοῦ: eatenus, quatenus, vel tamdiu quamdiu. Et in hoc ſenſu accepit Latinus interpres Euangelij ſecundum Matthæũ cap. 25. ἐφ᾽ ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τῶν ἀδελφῶν μου, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Vbi Latinus interpres, quamdiu feciſtis vni de fratribus meis, mihi feciſtis.

Ἐφ᾽ ᾧ.

Ἐφ᾽ ᾧ, pro, ἐπὶ τῷ. ſi ad nomen aliquod referatur, tunc ᾧ articulus eſt. vt apud Ariſt. καὶ οἱ πέρδικες δύο ποιοῦνται τῶν ᾠῶν σηκούς. καὶ ἐφ᾽ ᾧ μὲν ἡ θήλεια, ἐπὶ θατέρῳ δὲ ὁ ἄρρην ἐπῳάζει. & ſic illud ᾧ, vt articulus ſumitur. cum vero ad nullum nomen expreſſum refertur, pactum & conditionem deſignat. Quod etiam ἐφ᾽ ᾧτε dicitur πλεονασμῷ τοῦ τε, & varie conſtruitur. & minus quidem ab articuli natura recedit quando infiniti vocibus coniungitur. Ariſtoph. ἐφ᾽ ᾧτ᾽ ἐκεῖσε μηδέποτε μ᾽ ἐλθεῖν ἔτι, & ἐφ᾽ ᾧτε μετέχειν, ideſt, ἐπὶ τῷ μετέχειν. Cum vero indicatiui modi vocibus iungitur, tunc magis ab articuli natura recedit. præſertim ſi cum ſubiũctiuo copuletur. vt apud Pauſaniam in Laconicis. τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ μακρότατον αἰτηχθεῖσιν ἐποιήσατο ὁ Ἀντίγονος εἰρήνην ἐφ᾽ ᾧτε σῖτον ἐπαγάγῃ φρουρὰν ἐς τὸ μουσεῖον. Qui locus mendi ſuſpectus eſt. exempla conſtructionis huius vocis cum indicatiui vocibus ſexcenta ſunt apud auctores. Thucydides: οἱ μὴ ἀπάραντες εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἀλλ᾽ ἐμφιλοχωρήσαντες,

tribuitur in conſtructionis diſtributione. Vnde colligitur, non exceptiuum, ſed condicionale eſſe τὸ εἰ μὴ. vt ſi dicas, ποίησον τοῦτο εἰ μὴ θέλεις με ἀποθανεῖν. Quæ locutio ſic reſoluitur: ποίησον τοῦτο εἰ θέλεις με μὴ ἀποθανεῖν. Si vero dixeris, μὴ ποιήσῃς τοῦτο εἰ μὴ θέλεις με ἀποθανεῖν, tunc exceptiuum ſenſum habebit τὸ εἰ μή. in quo τὸ μὴ otioſum erit. quia non infinitiuo ἀποθανεῖν (quod potius affirmare intendit qui loquitur) ſed verbo θέλεις, quod in clauſula principem locum habet, tribuitur.

Εἴπερ.

Εἴπερ, ex εἰ condicionali, & περ limitatiuo conſtans, ſimplicis condicionis plerunque notam habet. limitatione tantum ab εἰ differens. In qua ſignificatione duplicem ἔλλειψιν patitur, in diuerſis loquendi formis. aut enim verbum ſubaudiendum deſiderat, vt apud Ariſtophanem in Nebulis, ἴτ' αὖτ' ἀπὸ ταρροῦ τούς θεοὺς ὑπερφρονεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ. Vbi verbum βούλει ſubintelligitur; cum repetitione verbi ὑπερφρονεῖν. vt ſit integra locutio, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ βούλει ὑπερφρονεῖν, ſi modo, ſi tandem deſpicere vis. Plena locutione vſus eſt Ariſtoph. in Ranis, εἶτ' οὐχὶ Σοφοκλέα πρότερον ὄντ' Εὐριπίδου, μέλλεις ἀναγαγεῖν εἴπερ ἐκεῖθεν δεῖ σ' ἄγειν. In hac eadem loquendi forma adiungitur ipſi particula ἄρα συλλογιστικὸν, & περιγραφικὸν ἐκ παραλλήλου τῷ περ: quod eaſdem qualitates deſignat: Syneſ. τοῦτο μὲν οὐκ ἔστιν ὅλως φιλίαν ἀπειπεῖν, ἀλλ' ἔχθραν ἀναπεῖν. ἤρκει γὰρ εἴπερ ἄρα τὸ μὴ συνανιᾶσθαι. τὸ δὲ προσανιάσαι πόρρω δεινόν. Vbi εἴπερ ἄρα ſi quidem vel ſi modo ſignificat, & ἐλλειπτικῶς dicitur. eſſet enim integra locutio, εἴπερ ἄρα τοῦτο ἔδει ποιεῖν, ſi quidem id erat faciendum. ſic apud Galen. primo περὶ διαγνώσ. φανερὸν μὲν γὰρ ὡς οὐκ ἐνδέχεται κατὰ τὸν τοιοῦτον τρόπον τῆς ἐπαφῆς αἰσθέσθαι τὸν πρότερον τῆς διαστολῆς. λοιπὸν οὖν εἴπερ ἄρα, ἐν ταῖς θλιβούσαις ἐπιβολαῖς αἰσθέσθαι. Vbi verbum ἐνδέχεται, ex ſuperioribus repetendum eſt. Et tertio eiuſdem tractatus. οὔκουν οἷόν τε φωρᾶσθαι τῆς διαστάσεως ἁπάσης τὴν κίνησιν, ἀλλὰ μόνον τοῦ ἔξω πέρατος. ὥσαύτως δὲ καὶ τῆς συστολῆς, εἴπερ ἄρα τὴν ἀρχὴν μόνην

ϊλω καὶ τὴν ἀποχώρησιν, ἄλλο δὲ οὐδέν. Vbi οἷόν τι φωρᾶσαι ex ſuperioribus repetendum eſt.

Dicitur etiam cum ἀλλὰ præpoſito, propter negationem præcedentem, vt eiuſdem tractatus libro quarto. ὥστε οὐδ' αἰσθήσει διαγνωστὸς ὁ τόνος, ἀλλ' εἴπερ ἄρα διὰ σημείου τινός. Alteram ἔλλειψιν patitur particula εἴπερ, cum totum conſequens locutionis omittitur, in hypotheticis locutionibus. vt apud Homerum Iliad. α'. ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι ἀχαιοὶ ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται. Vbi deeſt conſequens κατὰ ἀποσιώπησιν, vt Grammatici vocant. ſic infra eiuſdem libri, εἴπερ γὰρ κ' ἐθέλῃσιν ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς ἐξ ἑδέων στυφελίξαι, ὁ γὰρ πολὺ φέρτερός ἐστι. Significat etiam condicionem poſitiuam, cum pro ἐπειδὴ accipitur. vt apud Ariſtot. ſexto: Politic. ἓν δὲ τὸ ζῆν ὡς βούλεταί τις. τοῦτο γὰρ τῆς ἐλευθερίας ἔργον εἶναι φασίν, εἴπερ τοῦ δούλου ὄντος τὸ ζῆν μὴ ὡς βούλεται. ſic in communi hominum locutione ſæpe, ſi, pro quoniam vſurpatur.

Εἴπερ, etiam vt, εἴ τι ἄλλο nominis omnibus caſibus in omnibus generibus præpoſitum, intenſionis notam habet. Gregor. χρέος δὲ, εἴπερ ἄλλο τι, τοῖς ἀγαθοῖς τά τε ἄλλα, &c. Demoſthen. ἄξιον δὲ, εἴπερ περί του ἄλλου, καὶ περὶ τοῦδε διελθεῖν.

Εἰς.

Εἰς, præpoſitio, prout compendioſis locutionibus ſeruit, in hoc Commentario locum habet. qualis eſt illa locutio apud Pauſaniam. καὶ τὰ μὲν εἰς Μέδουσαν οὕτως ἔχει. vel οὕτως εἰρήσθω. in cuiuſmodi locutionibus adiectiuum nomen vel participium articulo τὰ ſubijciendum ſubauditur. vt ſit, καὶ τὰ μὲν εἰς Μέδουσαν ἀνήκοντα, vel προσήκοντα. ideſt, ea quæ ad Meduſam attinent.

Εἶτα, & Ἔπειτα.

Εἶτα, & ἔπειτα, aduerbia ſunt τάξεως. Quæ præter notam ſignificationem, interrogatione cum quadam indignatione & vehementia proferuntur. vt apud Ariſtophanem in Pluto. ὦ μιαρώτατε ἀνθρώπων ἁπάντων εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν; & infra, εἶτ' οὐ διαπέμπεις καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους; & in Nebulis.

lis. εἶτ' ἄνδρα τὸν αὐτόν τί χρὴ περιεῖναι; οὐδέποτέ γε &c. In quo ſenſu accommodatur etiam ἔπειτα. Vt de ipſo dicetur.

Præſefert autem indignationem & vehementiam, tum propter vim interrogationis, tum etiam quia illatiuum eſt, & ex quibuſdam præmiſſis ſubſequitur. ex præmiſſis autem veris noſtro iure videmur aliquid inferre, ideoque illatum ſub interrogationis forma pro maiori efficacitate proferimus. Alioquin ſi præmiſſæ, aut antecedẽs dubiũ, & inualidũ eſſet, ridiculũ eſſet interrogatiue inferre aliquid. Iuxta igitur ſui etymologiam & præcipuam ſignificationem εἶτα particula (prout conſecutionem ſignificat) hũc quoque ſecũdarium ſenſum habet. quippe cum illatio natura præmiſſis poſterior ſit. Porro interrogatiuam formam ſi detraxeris, particula εἶτα idem erit quod οὐκοῦν, & τοίνυν & reliquæ particulæ, quas συλλογιστικὰς Græci grammatici vocant. Iſocr. in Panegyrico, cum multa crimina obieciſſet his qui Athenienſium Imperium incuſabant, infert: εἶτα οὐκ αἰσχύνονται τὰς μὲν ἑαυτῶν πόλεις οὕτως ὠμῶς διαθέντες, τῆς δ' ἡμετέρας ἀδίκως κατηγοροῦντες. cuius locutionis ſenſus eſt, cum igitur proprias ipſi patrias adeo male tractarint, ſequitur vt pudere ipſos conueniat ciuitati noſtræ maledicere, atque ita Italorum illi formulæ reſpondet. e poi non ſi vergognano trattando così iniquamente le loro città &c. De quo particulæ huius ſenſu nonnulla in ὅτε particula dicta ſunt.

Abundare etiam videtur interdum particula εἶτα, vt apud Ariſtophanem in Ranis: οὐ γὰρ δὴ γέλοιον ἦν εἰ Ξανθίας δοῦλος ὤν, ἐν στρώμασι μιλησίοις ἀνατετραμμένος κινῶν ὀρχηστρίδ' εἶτ' ᾔτησεν ἀμίδα. Vbi ſimpliciter conſequentiam ſignificat, cui fortaſſe reſpõderet latina particula (tamen.) Alibi conſequentiam cum emphaſi abſurdi quando videlicet aliquid ex non cauſa ſequitur. vt apud Ariſtophanem in Pluto: πῶς αὖ εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε, εἴ σοι προσῆκον μηδὲν εἶτ' ἀπεχθάνῃ. tamen ſtomacharis. Et rurſus, τὸν μισθὸν τὸν κοινῶν, ῥήτωρ ὤν, εἶτ' ἀποτρώγῃ. neque enim ex eo quod nihil ad

ſyco.

Sycophantam illum pertinebant negotiationes;ſequi deberet, vt ſibi inimicitias comparare velit. nec ex eo quod Rethor eſſet alius quidam, ſequitur vt comicorum mercedem vſurpare debeat. Atque etiam tum Latinæ particulæ,tamen,reſpondebit.cum ſit rethor, comicorum tamen mercedem vſurpat ac deuorat.

Accipitur etiam, εἶτα, pro, demum, denique, ceterum. vt apud Ariſtophanem in Auibus: Sycophanta quidam interrogatus quis nam eſſet, & quorſum veniſſet,reſpondet, κλητήρ εἰμι νησιωτικὸς καὶ συκοφάντης. εἶτα δέομαι πτερὰ λαβὼν κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος. Vbi εἶτα, ἀντὶ τοῦ λοιπὸν,ceterum,alas vt mihi commodes opus eſt,vt ſurſum deorſumque celeriter curſitem ad homines in ius vocandos. Et ſic εἶτα, cauſatiuum ſenſum habet pro, quare, & quapropter.

Ἐμοὶ.

Ἐμοὶ datiuus primæ perſonæ pronominum. quod & μοι ſine prima ſyllaba dicitur, ſi ſimpliciter primam perſonā ſine emphaſi aut oppoſitione deſignare opus ſit,poſtponitur ſemper cuidam orationis parti, cui proprium accentum tranſmittit. Contra ἐμοὶ, quod ſemper proprium accentum obtinet, ſemper itidem emphaſim aut oppoſitionē deſignat. Si enim dicas μέλει μοι,vel μελήσει μοι, ſimpliciter curæ tibi eſſe aliquid,vel fore aſſeris.Si vero, ἐμοὶ μελήσει, tibi ſoli, vel tibi præ ceteris alijs curæ fore ſignificas. Neque parum intereſt vtrū μελήσει ἐμοὶ dicas an ἐμοὶ μελήσει.Nam hoc maiorem emphaſim habet.Idem accidit σοὶ, ſecundæ perſonæ,quod ſemper μονοσύλλαβον eſt ſoloq. accentu denotat ἔμφασιν aut oppoſitionem. Nam ſimpliciter acceptum,ſemper ἐγκλίνεται, ideſt præcedētis dictionis accentu nititur, vel certe ſuum præcedenti tranſmittit. Sin ἔμφασιν, aut oppoſitionem denotare opus ſit, proprium accentum retinet, verboque plerumque proxime præponitur. Ariſtoph. in Pluto, σοὶ λέγει τοῦτο οὐκ ἐμοί. Hac eadem ratione numero multitudinis vtriuſque pronomi-

nis voces in conſtructionem veniunt. & idcirco illud. Luciæ. 12. διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω, maiorē emphaſim, habet, quam ſi, διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν dixiſſet.

Ἕνεκα ἐμοῦ.

Ἕνεκα ἐμοῦ: ſic dicitur, vt δ' ἐμὴ, de quo ſupra. ideſt, quantum in me eſt, vel quod ad me attinet. Ariſtoph. in Acharnenſibus. λάβε δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα τὴν αἴδος κυνῆν. Sic Xenoph. ἀλλ' ἐξέσαι ἡμῖν ἐκάνου ἕνεκα πρὸς τὸ ἡμέτερον συμφέρον πάντα πίθεσθ. & Demoſth. οὐδὲ γὰρ καὶ εἰ πάνυ χρηστός ἐστιν ὡς ἐμοῦ γ' ἕνεκα ἔστω, βέλτιον ἐστὶ τῆς πόλεως. Vide in dictione διά.

Ἐπεί.

Ἐπεὶ, particula in ordine orationis, παρασυναπτικὴ vocatur a grammaticis, vt quæ in condicionalibus locutionibus antecedenti ſeruiens, ipſam cōnectit cū conſequente. Poteſtate autem eſt αἰτιολογική. vt quæ non ſolum conſequentiæ cauſa eſt in condicionalibus, ſed etiam eſſentiæ rei cauſam reddit in ſimplicibus locutionibus. vt apud Ariſtophanem in Pluto: καρ. καὶ τούς γε παῖδάς φασι ταυτὸ τοῦτο δρᾶν. χρεμ. οὐ τούς γε χρηστοὺς, ἀλλὰ τοὺς πόρνους. ἐπεὶ αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί. ac ſi dixiſſet, οὐ γὰρ αἰτοῦσιν ἀργύριον οἱ χρηστοί. & infra. καρ. κακόδαιμον ὀσφραίνῃ τι. δικ. τῶ ψύχους γ' ἴσως. ἐπεὶ τοιοῦτον ἀμπέχεται τριβώνιον: quoniam huiuſmodi pallium induitur.

Seruit etiam probationibus in allegatione ſigni alicuius, eo modo quo etiam γὰρ, vt de ipſo dictum eſt. Ariſtoph. in Pluto: οἴμοι τάλας, μῶν καὶ σὺ μετέχων κατάγελᾶς; ἐπεὶ πόθεν θοἰμάτιον εἴληφας τοδί; ἐχθὲς δ' ἔχοντ' εἶδόν σ' ἐγὼ τριβώνιον. Vbi Sycophanta probare intendit id quod interrogatiue propoſuit, μῶν καὶ σὺ μετέχεις; probatio autem eſt, ἐπεὶ εἰ μὴ μετεῖχες, πόθεν ἂν ἔσχες τὸ ἱμάτιον τοδί; nam niſi particeps eſſes &c. ſic Iſocrates, excuſans ſe non infenſo animo in Lacedæmonios inuectum fuiſſe, increpationemque à calumnia differre docens, in illis verbis, τὸν γὰρ αὐτὸν λόγον οὐχ ὁμοίως ὑπολαμβάνειν δεῖ μὴ μετὰ τῆς αὐτῆς διανοίας λεγόμενον, ſubdit. ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔχομεν αὐτοῖς ἐπιτιμᾶν. Vbi ἐπεὶ con-

firmat quod dicit ſe non ad detrahendum Lacedæmonijs dixiſſe ea quæ dixerat, nã cum multa alia poſſet recẽſere, tamẽ omittit. In quo ſenſu acceptũ ἐπεὶ, fit vt in probationibus affirmatiuarum propoſitionum idem fere ſignificet quod εἰ δὲ μή. Plato in Gorgia, οὐκ οἴῃ ἐξεληλέγχθαι ὦ σώκρατες ὅταν τοιαῦτα λέγῃς ἃ οὐδεὶς ἂν φήσειεν ἀνθρώπων; ἐπεὶ ἔρου τινὰ τούτων. quod ſi mihi non credis, percontare horum aliquẽ. Aduertendum autem, ſi ad affirmatiuam poſitionem probandam adhibeatur ἐπεὶ particula, tunc pro εἰ δὲ μὴ accipi: vt proximo exemplo Platonis. in quo interrogatio affirmationem infert. Valet enim ac ſi dixiſſet, ὅταν τοιαῦτα λέγῃς ὦ σώκρατες ἐξελέγχῃ δήπουθεν. Cum vero ad negationẽ probandam adhibetur, pro εἰ δὲ accipitur. Ariſtoph. in Nebul. ἀλλ' ὦ πόνηρε ταῦτά γ' ἔστ' οὐκ ἄῤῥενα, ἐπεὶ πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν ἀμυνίᾳ; quod ſi negas hæc eſſe maſculina, dic quæſo quo nam modo vocares Amyniam? & in Veſpis. νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ. ἣν οὐδεὶς ἂν γνοίη πότ' οὐδ' ἂν ξυμβάλοι, εἰ μὴ πύθοιθ' ἡμῶν. ἐπεὶ τοπάζετε. eſt enim ἐπεὶ, pro, εἰ δὲ μή. vel potius, εἰ δὲ φατὲ ξυμβαλεῖν ἂν, τοπάζετε. quod ſi conijcere vos poſſe arbitramini, facite periculũ. vel, alioquin, facite periculum. Sic apud Syneſium. de quodam ſeruo vinoſo. πλεῖστα δεδιμένος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. μὴ γὰρ ἐς κοίλην ναῦν, ἐπεὶ θαυμάσῃς εἰ συχνὰ τῶν κεραμίων ὑμῖν ἐνδεῆ ποιήσει. Vbi ſi ad præceptum affirmatiuum referatur ἐπεὶ particula, pro, εἰ δὲ μὴ accipitur. ſin ad propinquius μὴ γὰρ ἐς κοίλην ναῦν, cum negatio præcedat, pro, εἰ δὲ, poſitum erit. repetitur enim tota propoſitio cum contraria qualitate, εἰ δὲ ἐς κοίλην ναῦν πλεύσεται. Dicitur & ἐπεί τοι. Lucian. in Epiſt. Saturnalibus. εἰ γοῦν ἐπίσταισθε τοὺς φόβους καὶ τὰς μερίμνας ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐπεί τοι οἴει με αὐτὸν οὕτως ἄν ποτε κορυβαντιᾶσαι, & reliqua. Vbi pro εἰ δὲ μὴ, vel εἰ γὰρ μὴ ponitur. probat enim affirmatiuam poſitionem φευκτέον εἶναι τὸν πλοῦτον. cuius contrarium deſtruens infert, εἰ γὰρ μὴ ἦν φευκτέον, quod niſi ita eſſet, cenſes me &c. Habet autem καὶ μετάληψιν ſenſum hunc parti-

cula ἐπεὶ. quatenus idem valet quod γὰρ, quod pro alioquin accipitur. vt de ipſo dictum eſt. Accipitur etiam τὸ ἐπεὶ, in ſenſu aduerbij temporis, pro quum, & poſteaquã. Plutarch. ἐπεὶ δὲ ὤφθη ὁ ϛόλος. ſic, ἐπεὶ δὲ ἐδείπνησεν, αἰτεῖ τοῦ, μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο πρὸς τῇ πύλῃ. poſteaquam ad portam venit. Iungitur etiam τῷ τάχιϛα aduerbio in hac ſignificatione, vt τάχιϛα ἐπεὶ. quod etiam ἐπεὶ τάχιϛα. καὶ μετάθεσιν, pro τάχιϛα ἐπεὶ. idest τάχιϛα μετὰ τὸ. quod etiã pro ἐπειδὴ dicitur. Demoſth. ἐπειδὴ τάχιϛα ἐξουσία ἐγένετο. ſimul atque poteſtas facta eſt, vel, ſtatim vt poteſtas data eſt. In qua ſignificatione interdum infinitiuo iungitur. vt apud Platonem in Sympos. ἐπεὶ δὲ γενέσθαι ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀγάθωνος ἀνεῳγμένην καταλαμβάνειν τὴν θύραν. Idem in 10. de Repub. ἐπεὶ δὲ καὶ χολὴν σκέψασθαι κόπτεσθαί τε καὶ ὀδύρεσθαι. In cuiuſmodi locutionibus verbum extrinſecus eſt ſubintelligendum.

Ἐπειδὴ.

Ἐπειδὴ. ex ἐπεὶ, & δὴ, particula conſtat. & pro, vt coniunctio eſt, παρασυναπτικὸν μέρος à grammaticis appellatur. quo nomine poſitiuas condiciones conſtituit. & in antecedenti parte primum locum obtinet. & conſequens aliquod promittit. vt, ἐπειδὴ τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ἐπίϛασθαι συμβαίνει περὶ πάσας τὰς μεθόδους. poſt quæ conſequens pars clauſulæ expectanda eſt. nam ſi ſine ἐπειδὴ dixiſſet, τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ἐπίϛασθαι συμβαίνει &c. clauſula ibi per ſe terminaretur, nec ipſi ſubſequens aliquod deberetur. Cum itaque particula hæc nexũ afferat orationi, & ab ἐπεὶ, qui συναπτικὸς dicitur deriuetur, merito vt ἀπὸ τοῦ συνθέτου παράσυνθετον, ſic ἀπὸ τοῦ συναπτικοῦ παρασυναπτικὸν appellatur, atq; ita Latinæ particulæ, quoniã, reſpondet, & Italicę cauſali, poiche. Nec cõſequentiæ modo cauſatiuũ eſt, ſed rei quoque modo cauſam deſignat, modo ſignum. Vnde ſæpe pro γὰρ cauſali, vel διὰ τὸ, & ἕνεκα τοῦ accipitur. Et tunc poſtponitur in ſerie orationis. Accipitur etiam pro aduerbio tẽporis, vt de ἐπεὶ dictum eſt, à quo deriuatur ἐπειδὴ. cui ſi

ãddatur ἂν particula, fit ἐπειδὰν aduerbium temporis. quod propter, ἂν, ἀοριστολογικὸν, ſemper futurum reſpicit. & idcirco ſubiunctiuo iungitur. Lucian. εἴρητο δὲ αὐτοῖς ἐπειδὰν ἴδωσι παρεληλυθότας τοὺς πολεμίους ἐπανίστασθαι. mandatum ipſis fuerat vt vbi hoſtes viderint, inſurgerent. quod per Optatiuum aptius diceretur, ἐπειδὰν ἴδοιεν, ſimul atque hoſtes vidiſſent, ſi rei præteritæ narrationem reſpiciamus. ſed reſpectu temporis quo mandatum dabatur, recte per ſubiunctiuum dictum eſt, ἐπειδὰν ἴδωσιν, ac ſi ὁπόταν ἴδωσιν, diceres.

Ἔπειτα.

Ἔπειτα, etiam eiuſdem claſſis cum εἶτα, ipſum quoque interrogatiue cum quadam indignatione, & vehementia, quemadmodum εἶτα profertur. Ariſtoph. in Pluto: ἔπειτ' ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς ἐνθάδε μενεῖς. & in Nebulis: ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ. ita Italice, e poi tu diſpregi &c. Ponitur etiam præpoſtere in ſua propria ſignificatione. quod ſiquis non animaduerterit, putabit abundare aduerbium hoc, aut certe hærebit circa eius ſignificationem. vt apud Ariſtoph. in Pluto inducitur quidam qui adoleſcentem laudat, quod ſe à vetulæ cuiuſdam conſuetudine ſubtraxerit, δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν. ἔπειτα πλουτῶν οὐκ ἔθ' ἥδεται φακῇ. πρὸ τοῦ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντα κατήσθιεν. Eſt enim ordo. δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν, εἰ πρὸ τοῦ μὲν ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντα κατήσθιεν. ἔπειτα πλουτῶν οὐκ ἔθ' ἥδεται φακῇ. Vbi τάξεως aduerbium erit. Quę ſignificatio in narrationum tranſitionibus quibuſdam obſcuratur, propter præpoſterum & figuratũ ordinẽ narrationis. vt in illis carminibus ὀδυσ. δ'. νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ αἰγύπτου προπάροιθε. φάρον δέ ἑ κικλήσκουσιν. Vbi multis Pharon Inſulã deſcribens poëta, ſubdit, ἔνθα με εἴκοσιν ἤματ' ἔχον θεοί. & ὀδυσ. κ'. ſimilẽ narrationẽ auſpicatur. νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται. Vbi etiam in deſcribenda Inſula illa, multis verſibus conſumptis, ſubdit: ἔνθα καταπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν. quæ

narra-

narrationes: vt natura ſermonis requirit ordinarentur, hoc modo. ἔπειτα ἐς νῆσον ἥ τις ἐστὶν αἰγύπτου προπάροιθεν, ἣν φάρον καλοῦσιν, εἴκοσιν ἤματα ἔχον με οἱ θεοί. In altero loco: ἔπειτα ἐς νῆσον λάχειαν κατεπλέομεν, ἣ πάρεκ τοῦ λιμένος τετάνυσται: & reliqua; ſi ſic ordinaretur narratio, manifeſtum eſſet, ἔπειτα aduerbium, id quod ordine temporis prius, & poſterius eſt ſignificare, & pro, μετὰ ταῦτα accipi. Videtur etiã abundare in illo carmine Iliad. ε΄. οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, cum tamen illatiuum ſit, & pro quare & qua propter accipiatur. Inducitur enim ibi Minerua ad Diomedem dicens, σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω, καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι, ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν, ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον, οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι. Quorum verborum ſenſus eſt, Cum ego tibi ſemper aſſiſtam teque tuear, nimirum vel propter laſſitudinem à pugnando deſtiteris, vel propter timiditatem: quod ſi ita eſſet, ſequeretur vt minime è Tydeo procreatus eſſe dicerere. Illatiue itẽ accipitur Iliad. κ΄. εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετε αὐτὸν ἑλέσθαι, πῶς ἂν ἔπειτ' ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ. & reliqua. eſt enim conſequentia: Cum poteſtatem detis mihi arbitratu meo ſocium deligendi, ſciamque Vlyſſem talẽ & talem eſſe, ſequitur vt hunc ipſum ceteris omnibus præponam. ſic ὀδυσ. α΄. πῶς ἂν ἔπειτ' ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, ὃς πέρι μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν. & reliqua. cũ Vlyſſes talis & talis ſit, ſequitur vt non obliuiſcar cauſam eius. In eodem libro temporis conſequentiam ſigificat in ſermone hypothetico. εἰ μὲν γὰρ δὴ τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι νοστῆσαι ὀδυσῆα, ἑρμείαν μὲν ἔπειτα νῆσον ἐς ὠγυγίην ὀτρύνομεν. ideſt, ſi Vlyſſem ad ſua reducere ſtatuimus, ſequitur, ideſt, reliquum eſt, vt Mercurium ad inſulam, in qua commoratur Vlyſſes, mittamus. ex quibus patet duplicem eſſe conſequentiam & illationem, alteram quidem rationis, vt poſito aliquo ſequatur ex propoſitis, alteram temporis, vt poſt aliquod ſequatur aliud faciendum.

De particulis ἐξ ὧν, ἀφ᾽ ὧν, & ἔξω, alijſque nonnullis. Cap. X.

Ἐξ ὧν & ἀφ᾽ ὧν: quaſi formales & complexæ voces deſcribuntur à Budæo. Quarum exempla affert ex Demoſth. καὶ προειστήκει τοῖς βοηθείας δεήσεσθαι δοκοῦσιν ἀφ᾽ ὧν ἔπραττον οὗτοι, αὐτοῖς βοηθεῖν ἑτέροις ἐξ ὧν ἐπείσθητέ μοι. Et rurſus, δηλοῖς δ᾽ ἐξ ὧν ζῇς. Quas voces per τμῆσιν etiam elegantius efferi docet. vt apud Demoſthenem, ἐκ μὲν ὧν αὐτοὶ συνεβούλευον, pro ἐξ ὧν μὲν αὐτοὶ, & alibi: ἐκ δὲ ὧν ἡμᾶς ἐρεῖν ἔφασαν. pro ἐξ ὧν δὲ: ſic ἐκ γὰρ ὧν, apud Herodianum, pro ἐξ ὧν γάρ. Quæ quidem τμῆσις, nihil aliud eſt, niſi reductio prædictarum coniunctionum, μὲν videlicet, & δὲ, & γὰρ, ad locum ſibi congruentem: Vt dictum eſt de vocibus εἰ δὲ βούλει, & εἰ βούλει δέ. Ceterum cum vniuſcuiuſque prædictarum vocum ſingulæ partes in conſtructionis diſtributione ad diuerſa referantur, ſeorſumque ſingulæ ſuum officium præſtent, nihil eſt cur ipſas vt complexas & formales deſcribamus. Nam ſic & δι᾽ ὧν, & καθ᾽ ὧν, & περὶ ὧν, & alias huiuſmodi deſcribere oporteret. nec enim vt de ἀνθ᾽ ὧν, in qua ὧν genitiuus nonnunquam nulli antecedenti reſpondet: Sic de his dici poteſt: in quibus ὧν genitiuus præpoſitioni ſeruiens adiuncti quoque verbi caſum introducit. puta ſupradicta exempla ἀφ᾽ ὧν ἔπραττον οὗτοι, ſic reſoluimus, ἀπ᾽ ἐκείνων ἃ ἔπραττον οὗτοι, & ἐξ ὧν ἐπείσθητέ μοι, ἐξ ἐκείνων ἃ ἐπείσθητέ μοι, vel ἃ ἐπράξατε πεισθέντες ἐμοί. Quare illud Iſocratis in Panegyrico, τὸ δὲ κοινὸν τῶν συμμάχων οὐδὲν τοιοῦτον κατασκευάζουσιν ἐξ ὧν αὐτοῖς ἔσται & reliqua, rectius ἐξ οὗ fortaſſe legeretur αἰτὶ τοῦ δι᾽ ὅ, ideſt propter quod.

Ἔξω.

Ἔξω, aduerbium locale, extra ſignificat, interdum pro vltra, vel præter additamentū ſignificat, & idem quod amplius ſonat. vt apud Iſocratem in Panegyr. τί γὰρ ἂν καὶ βουληθείημεν ἡμῖν προσγενέσθαι μᾶλλον βασιλεῖ πολεμεῖν, ἔξω τῶν νῦν ὑπαρχόντων; ad ea quæ nobis adſunt? ac ſi dixiſſet

πρὸς τοῖς νῦν ὑπάρχουσιν. Cuius ſignificationis ratio eſt, quod id quod alicui quantitati additur, extrinſecus ipſi accedit.

Ες.

Ες præpoſitio quæ εἰς plerumque dicitur, interdum terminum loci vel temporis ſignificat. vt apud Latinos, ad, pro, vſque. Herod. ἐς τὸ ἐξεῖλε, donec expugnauit. ſic dicitur ἐς ἐμὲ vſque ad mea tempora. Hunc ſenſum habet etiam in vocibus ἐς τὸ παραυτίκα, ideſt, in præſens tempus. & εἰς ἀεὶ, in perpetuum. & εἰσαῦθις, in poſterum, ἐς δεῦρο, hucuſque. Sic apud Sophoclem: ἐς πότε; quouſque; interrogatiue; pro μέχρι πότε, ἐς πότε λήξεις πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμὸς; exempla localis ſignificationis non deſunt apud Auctores.

Εστ.

Εστε, ex ἐς prædictum ſenſum habente, & τε particula fit ἐς τε aduerbium loci & temporis. cui aduerbio additur ἄν, & fit ἔστ' ἄν. Xenoph. 3. ἀπομνημον. ἔστ' ἂν δὲ ἢ χειμῶνα ἢ πολεμίους δείσωσι, τὰ κελευόμενα ποιοῦσιν. ideſt, donec & quandiu tempeſtatem vel hoſtes verentur, imperata faciunt homines. Differt ἔστε, ab ἔστ' ἄν. quod ἔστε certum definitumque ſpatium ac terminum deſignat, & idcirco præterito iungitur, ἔστε ἦλθεν ἀνέμενα, expectaui donec venit. ἔστ' ἂν propter vim ἂν particulæ, futurum reſpicit, & interminatum ſpatium ſignificat. vt ſi dicamus, ἀνάμενον ἔστ' ἂν ἔλθῃ. expecta dum vel quo ad veniat. vt in illo carmine, ἔστ' ἂν ὕδωρ τε νάοι καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι.

Ετι τοίνυν.

Ετι τοίνυν, duæ voces ſunt appoſitæ, neque formalem notam conſtituunt, ſed ſeiunctim vnaquæque ſuam vim indicat. nam ἔτι, adhuc, & amplius, vel præterea, τοίνυν, igitur, vel itaque ſignificat. ex quarum vocum appoſitione tranſitio continuationi iuncta deſignatur. Demoſth. ἔτι τοίνυν ἴσως ἐροῦσιν. atq; illud etiam fortaſſe dicturi ſunt. idem, ἔτι τοίνυν εἰ μηδένα μηδὲν ἔχοντα ἔχομεν δεῖξαι τῶν πρέσβεων.

βιων. In quibus exemplis & ſimilibus, ſi τείνω particulam demas, tranſitio quidem remanebit, continuatio peribit, vt ſi diceres, ἔτι εἰ μηδένα μηδὲν ἔχοντα ἄρχομεν δῆξαι &c.

Ἐφ' ὅσον.

Ἐφ' ὅσον, ideſt ἐπὶ ὅσον, limitatiua vox eſt, quando nomen ὅσον nulli ſubſtantiuo expreſſo, vel ſubaudito ſubijcitur. & ſignificat quatenus, & in quantum: ſicut & καθ' ὅσον, Theophr. περὶ ὧν λεκτέον ἴσως ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἱστορίας. quatenus, & inquantum hiſtoriam nouimus. Quum vero accuſatiuus, χρόνον ſubauditur, limitatiua temporis eſt vox ἐφ' ὅσον. Quo modo intelligi poteſt apud Ariſt. in 8. Ethic. ἐπὶ τοσοῦτον γάρ εἰσιν ἡδεῖς, ἐφ' ὅσον ἐλπίδας ἔχουσιν ἀγαθοῦ: eatenus, quatenus, vel tamdiu quamdiu. Et in hoc ſenſu accepit Latinus interpres Euangelij ſecundum Matthæũ cap. 25. ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τῶν ἀδελφῶν μου, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Vbi Latinus interpres, quamdiu feciſtis vni de fratribus meis, mihi feciſtis.

Ἐφ' ᾧ.

Ἐφ' ᾧ, pro, ἐπὶ τῷ. ſi ad nomen aliquod referatur, tunc ᾧ articulus eſt. vt apud Ariſt. καὶ οἱ πέρδικες δύο ποιοῦνται τῶν ᾠῶν σηκούς. καὶ ἐφ' ᾧ μὲν ἡ θήλεια, ἐπὶ θατέρῳ δὲ ὁ ἄρρην ἐπωάζει. & ſic illud ᾧ, vt articulus ſumitur. cum vero ad nullum nomen expreſſum refertur, pactum & conditionem deſignat. Quod etiam ἐφ' ᾧτε dicitur πλεονασμῷ τοῦ τε, & varie conſtruitur. & minus quidem ab articuli natura recedit quando infiniti vocibus coniungitur. Ariſtoph. ἐφ' ᾧτ' ἐκεῖσε μηδέποτε μ' ἐλθεῖν ἔτι, & ἐφ' ᾧτε μετέχειν, ideſt, ἐπὶ τῷ μετέχειν. Cum vero indicatiui modi vocibus iungitur, tunc magis ab articuli natura recedit. præſertim ſi cum ſubiũctiuo copuletur. vt apud Pauſaniam in Laconicis. τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ μακρότατον αἰτισχοῦσιν ἐποιήσατο ὁ Ἀντίγονος εἰρήνην ἐφ' ᾧτε σφίσιν ἐπαγάγῃ φρουρὰν ἐς τὸ μουσεῖον. Qui locus mendi ſuſpectus eſt. exempla conſtructionis huius vocis cum indicatiui vocibus ſexcenta ſunt apud auctores. Thucydides: οἱ μὴ ἀπάραντες εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἀλλ' ἐμφιλοχωρήσαντες,

παρέδωκαν ἑαυτοὺς τοῖς Θετταλοῖς δουλεύειν καθ᾽ ὁμολογίας ἐφ᾽ ᾧτε μήτε ἐξάξουσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας, μήτε ἀποκτενοῦσι. Sic apud Pauſaniam. ἐφ᾽ ᾧτε βοηθήσει. idem Pauſan. alibi cum præſenti indicatiui, mendoſe (vt opinor) Μελάμπους ὁ Ἀμυθάονος ἔπαυσε στάσεως τῆς νόσου, ἐφ᾽ ᾧτε αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς Βίας τῆς Ἀναξαγόρα τὸ ἴσον ἔχουσιν. ἕξουσιν enim mihi legendum videtur in futuro Indicatiui. quo modo etiam ἐφ᾽ ᾧ conſtruitur apud Thucydidem, ἐφ᾽ ᾧ τοὺς ἄνδρας κομιοῦνται. Quod aoriſto indicatiui iunxit Syneſius. καὶ τὸν ἥλιον ἄδειν ἐπὶ ῥητοῖς ἄνθρωπος ἐφ᾽ ᾧ Γεννάδιον ἔγραψεν. αὐτὴ τοῦ ἐγράψατο. ideſt, qui in tenebris carceris vinctus detinebatur, in lucem extractus eſt pactis conditionibus. quare Gennadium detulit. quod planius de futuro diceretur, vt Gennadium deferret: quanquam aoriſtus ſæpe videtur habere vim futuri, præſertim ſi adſit vel intelligatur particula ἄν. Dicitur & ἐφ᾽ ὅτῳ. nam ὅτου, & ὅτῳ, pro οὗ, & ᾧ, articuli vocibus accipiũtur. Lucian. ἐφ᾽ ὅτῳ συνεῖναι τοῖς νέοις. Affert aliud exemplum Budæus, ἐμὲ δὲ μηδὲν ἔχεις ἐφ᾽ ὅτῳ τοῦτο ποιήσεις. Vbi cũ ὅτῳ articulus ad nomen μηδὲν referatur, ſuam natiuam habet conſtructionem, nec inter voces extra propriam ſignificationem & conſtructionem acceptas, quales in hoc commentario recenſentur, collocandus eſt, vt in præfatione operis admonuimus.

Εφ᾽ οἷς, etiam in hoc ſenſu inuenitur, vt apud Syneſium, καὶ ἐφ᾽ οἷς γὰρ Σεκουνδον εὖ ἐποίησας, ἡμᾶς ἐτίμησας. καὶ ἐφ᾽ οἷς οὕτω γράφων τιμᾶς, ἐξηρτήσω σαυτοῦ καὶ ἐποίησας εἶναι σούς. ideſt, in eo quod. Quo in loco particula hæc cum ad nullum nomen referatur, aduerbialiter accipitur.

Εφ᾽ ὅ, etiam legitur apud Syneſium, pro ἐφ᾽ ᾧ, mendoſe vt opinor, οἶμαί σου τὴν θεσπεσίαν ψυχὴν ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο καταπεμφθῆναι ἐφ᾽ ὃ κοινὸν ἀγαθὸν αἰθερίοις εἶναι. Vbi librarius ſecutus caſum præcedentis articuli, in eodem formauit ἐφ᾽ ὅ. cum meo iudicio ἐφ᾽ ᾧ legi debeat. quod & ἐπὶ τῷ dici poteſt. ideſt, ad hoc, vt.

Ἑως τέως.

Ἑως: aduerbium temporis, genitiuo nominum conſtruitur, ἕως ἑσπέρας, vſque ad veſperam. verbalibus vocibus iunctum, reſpondet τῷ τέως. quod tamen plerumque ſupprimitur ſubintelligendum. Nam ſi præſenti indicatiui modi iungatur, vt ſi dicas, ἕως εἰμὶ καὶ πνέω, ſupplendũ eſt aliquid, quod futurum tempus reſpiciat, puta τέως ποιήσω, vel οὐ ποιήσω. & tunc ſignificat donec, & quoad, ſic dictum eſt illud, ἕως ἐμπνεῖ τι, καὶ δύναται. quoad ſpirat, & poteſt. ſin paratatico iungatur, tunc conſequens quod erit ſubintelligendum, pręteritum tempus reſpiciet. vt ἕως ἔζη, τέως τοῦτ' ἐποίησε. donec viuebat, ideſt, quamdiu vixit, tamdiu id egit. Poteſt & aoriſti vocibus iungi hoc modo, πολλὴν χάριν οἶδα τοῖς ἀνέμοις οἳ τέως, vel ἐπὶ τοσοῦτον ἔπνευσαν ἕως τὸν πλοῦν ἤνυσα. quarum locutionum conſequens præteritum itidem requirit. ſic τέως παρέμεινεν ἕως ἐξέγραψα. Præterito perfecto, nec non pluſquam perfecto non ſatis probe iungitur: cum futuro commode copulatur. μεῖνον ἕως γράψω. Quod per aoriſtum coniunctiui addito ἂν commodius dicitur, ἕως ἂν γράψω, donec ſcribam. Iungitur & ſine ἂν coniunctiuo modo. vt apud Syneſium, ἀλλ' ἡμῖν γε τοῖς ἀνθρώποις οὔπω καθαρὸς ἕως ἀναπολόγητος ᾖς. ideſt, quamdiu. Nam & coniunctiuus modus ταῖς ἀοριστολογίαις conuenit, & vim particulæ ἂν in ſe continet cum de futuro loquimur. ſecus ſi de præterito vt de præterito. nam & de re prętęrita vt de futura loquimur ad tempus quod nõ dũ aduenerat in actu, reſpicientes. & ſic dictum eſt apud Syneſium: δύο ἐφεξῆς ἐπιμείναντες ἡμέρας, ἕως ἂν ἀφυβρίσῃ τὸ πέλαγος. dũ pelagus deſæuiret. Vbi ſi in forma rei præteritæ loqueretur, ἕως ἀφύβρισε dixiſſet. ſed poſito tempore quo manere ſtatuerat, recte per coniunctiuum locutus eſt.

De particula H in varijs formis, & compoſitis ἤπου, & alijs quibuſdam. Cap. XI.

H: in forma datiui ſingularis articuli relatiui, feminini generis, ἀντὶ τοῦ ὡς ponitur. Plato. 2. de Repub. μηδα-

μῶς ἀποκάμῃς ἢ σοὶ δοκεῖ διεξιών. tuo arbitratu diſſerens ſic vt tibi viſum fuerit. In quo Platonis exemplo iuxta articuli naturam datiuum ὁδὸς nominis refert. ac ſi dixiſſet ᾗ σοι δοκεῖ ὁδῷ διεξιών. quod tamen verbum ab itinere ad ſermonem tranſlatum eſt. ſed ſæpe pro ὡς ſimpliciter accipitur. ſic Gaza ex Cicerone, ᾗ μάλιστα δυνατόν, quam maxime poſſumus, vertit. Apud Ariſtotelem ſæpe limitatiuũ eſt, & pro qua, hoc eſt, vt, & quatenus, poſitum eſt: δύναμις λέγεται ἡ μὲν ἀρχὴ κινήσεως ἢ μεταβολῆς ἐν ἑτέρῳ ᾗ ἕτερον. vt in alio, vel qua eſt aliud, & ea ratione, qua aliud eſt. ſic in 8. Ethic. εἴτε διὰ τὸ χρήσιμον φιλοῦντες, διὰ τὸ αὐτοῖς ἀγαθὸν στέργουσι καὶ οἱ δι' ἡδονήν, διὰ τὸ αὐτοῖς ἡδύ. καὶ οὐχ ᾗ ὁ φιλούμενός ἐστιν, ἀλλ' ᾗ ὁ χρήσιμος. Quod etiam vox καθὸ præſtat. quæ vox ad nomen μέρος refertur. & ſic, ᾗ, particula in ſenſu limitatiuo, καθ' ὃ μέρος ſignificat. Habet etiam vim illatiuam particula hæc, & ſignificat quo, & quo circa. vt apud Ariſtotelem in primo Politic. ᾗ καὶ δῆλον ὅτι οὐκ ἔστι φύσει τῆς χρηματιστικῆς ἡ καπηλική. & in 3. ᾗ καὶ φανερὸν ὅτι δεῖ περὶ ἀρετῆς ἐπιμελὲς εἶναι τῇ γ' ὡς ἀληθῶς ὀνομαζομένῃ πόλει. ideſt, quare, vel, qua propter perſpicuum eſt. Reſpondet etiam τῷ ταύτῃ particula hæc. Quæ voces ſimul poſitæ, eatenus, quatenus, vel eo, quo, ſignificant in ſenſu limitatiuo. Gaza in tranſlatione libri de ſenectute, ταύτῃ μακαριώτερος, ᾗ ἀξίωμα μὲν μεῖζον, πόνον δ' εἶχεν ἐλάσσω. Quod Cicero, hoc beatior quo auctoritatis habebat plus, laboris minus. Accipiuntur etiam voces hæ ſimul poſitæ, pro οὕτως ὡς. vt apud Ariſtot. ᾗπερ ἡ τοῦ ὑγροῦ, ταύτῃ καὶ ἡ τῆς γονῆς γίνεται ἀπόκρισις. Vbi præcedit vox ᾗ, quæ ἀντὶ τοῦ, ὡς, ὁμοιωματικοῦ ponitur. cui reſpondet τὸ ταύτῃ, ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀνταποδοτικοῦ. Qui tamen ordo non eſt perpetuus. ſignificant etiã idẽ quod τόσον ὅσον. vt Gaza ex libro de ſenectute: τί γὰρ ἀτοπώτερον τοῦ, ταύτῃ, πλείω ζητεῖν ἐφόδια, ᾗ, ἐλάσσων ὁδὸς καταλείπεται. Quod Cicero dixit, Quo vitæ reſtat minus, eo plus viatici quærere. Ex quibus exemplis varia ratio voces has collocandi perſpicitur.

ἤ.

H disiunctiua coniunctio, μετὰ ψιλῆς καὶ ὀξείας ſcribitur. quæ particula propter ſermonis defectum ſæpe εἰ δὲ μὴ vocis ſenſum refert; & tam affirmatiuarum, quam negatiuarum propoſitionum probationibus conuenit. & affirmatiuas quidem probans οὐ negationem habet ſubſequẽtem. vt in Phæd. Platonis: πᾶσα ἀνθρώπου ψυχὴ φύσει τεθέαται τὰ ὄντα, ἢ οὐκ ἂν ἦλθεν εἰς τόδε τὸ ζῶον. Vbi ἢ cum ſubſequente negatiua, pro εἰ δὲ μὴ accipitur. quod ſi non ita eſſet, ſequeretur &c. Sic apud Ariſtoph. in Pluto: ἢν ταῦτ' αἰτήσῃ, τετταράκοντα βούλεται. ἢ φησὶν οὐκ εἶναι βιωτὸν αὐτῷ τὸν βίον. Cum autem negatiuam probamus, ἢ particula ſola ſine negatione vtimur. vt in primo ἀπομνημ: Xenoph. ἀλλὰ μὴν ἔργον γε οὐδαμῶς ληπτέον, ἢ ταχὺς ἐξελεγχθήσεται γελοῖος. Vbi ἢ particula pro εἰ δὲ, & verbo repetendo accipitur. εἰ δὲ λάβοι ἔργον, ideſt, quod ſi opus capeſſat. Retinet autem quodam modo diſiunctiuam naturam in hac etiam ſignificatione. duo namque proponuntur, quorum alterum ſubticetur. ſic in Pluto Ariſtoph. ἀναγκάσαι δίκαιόν ἐστι τὸν εὖ παθόντα ὑπ' ἐμοῦ, πάλιν μ' ἀντευποιεῖν. ἢ μηδὲν τοῦ δικαίου ἀγαθὸν ἐστ' ἔχειν. eſt enim ſenſus, aut cogendus eſt mihi viciſſim bene facere, aut nullo beneficio afficiendus. ſic vbique particulę diſiunctiuus ſenſus in hac ſignificatione ſeruari poteſt. Porro quod apud Ariſtoph. legitur: οὐκ ἂν φθάνοιτον τοῦτο πράττοντ', ἢ τί γ' ἂν τις ἔχοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν ἔτι; Ibi particula ἢ, pro εἰ δὲ μὴ accipitur. Nam negatio præcedens in illis verbis οὐκ ἂν φθάνοιτον, affirmationi æquiualet. locutio enim οὐκ ἂν φθάνοις τοῦτο ποιῶν, mox, & iam iam hoc facies, vel hoc tibi accidet, ſignificat.

Eodem modo ἢ particula accipitur apud Platonem in Apolog. οὗτοι δὲ τάχα ἂν οὓς ἄρτι ἔλεγον, μείζω τινὰ ἢ κατ' ἄνθρωπον σοφίαν σοφοὶ εἶεν, ἢ οὐκ ἔχω ὅ, τι λέγω.

Inuenitur etiam ἢ ὀξύτονον in interrogatione. cuius pars quædam reticetur, vel implicite in quibuſdam præcedentibus continetur. vt apud Xenoph. 2. ἀπομνημ: ἢ λανθάνουσι

θάνασίσει οἱ ἄλλων ϖρυκράντων καὶ φυτ(ευ)σάντων τόν τι σίτον τέμνοντες καὶ δενδροκοποῦντες. Vbi pars interrogationis ſubticetur. ſubauditur enim οἶδα, vel tale quid oppoſitum verbo λανθάνειν. Et in hoc ſenſu quamuis quodammodo diſiunctiuam vim habeat, non tamen ad impoſſibile vel abſurdum aliquod deducit. Atque ita patet hunc interrogandi modum non parum à ſuperiore illo differre. illo inquam apud Ariſtophanem. ἢ πῶς ἂν ἔχοι τις ἂν δίκαιον αἰτιᾶσθαι. qui in enuntiationem conuertendus eſt.

Diſiunctiuum etiam ἢ in priore membro diuiſionis ſubticetur. vt apud Galenum in Epitome pulſuum. ἡ γάρ τοι χρεία τῆς τῶν σφυγμῶν γενέσεως αὐξανομένη, μέχρι μὲν αὐ ἱκανὸν αὐτῇ τὸ μέγεθος τῆς διαστολῆς ᾖ, οὐδὲν ὅλως εἰς αἰσθητὸν τάχος ἀλλοιοῖ τὴν κίνησιν, ἢ παντάπασιν εὔλογον. Vbi vel priori illi membro οὐδὲν ὅλως particula ἢ diſiunctiua præponenda eſt, vt ſit, ἢ οὐδὲν ὅλως &c. vel certe illud poſterius ἢ, pro εἰ δὲ, vel ἀλλ' ἢ exceptiuo accipitur.

Præſefert autem particula hæc vim diſiunctiuam, in huiuſmodi locutionibus, in quibus ſubticetur alterum ἢ antecedenti applicandum. Præponuntur enim duo quædam, quorum ſiquis alterum neget, alterum concedat neceſſe eſt. Quæ argumentandi ratio, deductioni ad abſurdum perſimilis eſt. & ad conditionalium argumentorum formam reducitur. Præponenda itaque eſt altera diſiunctiua in antecedenti omnium ſupradictorum exemplorum. puta in Platonis illo, ἢ πᾶσα αἰθερίας ψυχὴ φύσει τεθέαται τὰ ὄντα, ἢ οὐκ ἂν ἦλθεν. ideſt, aut concedendum eſt animam humanam entia omnia perſpexiſſe, aut ipſam nō veniſſe. Quod ſi detur ipſam veniſſe, perſpexiſſe quoque entia omnia concedendum eſt. Xenophontis quoque illud: ἀλλὰ μὴν, ἢ τοι ἔργον γε οὐδαμοῦ λείπεται, ἢ ῥᾳδίως ἐξελεγχθήσεται ψευδόμενος, & illud Ariſtoph. ἢ οὐκ ἂν φθάνοιτον τοῦτο πράττοντε, ἢ οὐδὲν ἂν ἔχοι τις δίκαιον αἰτιᾶσθαι ἔτι. conuertendū enim eſt interrogatiuū cōſequēs in enunciatiuū. & rurſus Platonis alterū, ἢ μείζω τινὰ σοφίαν σοφοὶ εἶεν, ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω.

H.

H.

Η μετὰ ψιλῆς καὶ περισπωμένης, interrogandi vim habet. Plato 1. de Repub. ἦ ὀρθῶς σοι δοκῶ ἂν εἰπεῖν οὕτω λέγων, ἦ οὔ; ὀρθῶς ἔφη. Sic apud Euripidem in Hippolyto. Inducitur Hippolytus dicens: ὄλωλα. καὶ δὴ νερτέρας ὁρῶ πύλας. Ad quæ Theſeus, ἦ τὴν ἐμὴν ἄναγνον ἐκλιπὼν φρένα; ideſt, nunquid pollutum me relinquis? Ad quæ Hippolytus, οὐ δῆτα. Huic particulæ adiungitur, που, ἀοριστολογικὸν, vel παραπληρωματικὸν. & fit ἦ που. Quod non ſolum affirmatiuum, ſed etiam interrogatiuum eſt; de quibus infra. Quod autem apud Ariſtophanem legitur, ἦ τῶν πονηρῶν ἦσθα καὶ τοιχωρύχων, τὸ, ἦ, non tam interrogatiuum, quam affirmatiuum videtur. Cum enim queratur quidam ſe propter Pluti illuminationem perditum eſſe, argumentatur alter illũ improbũ eſſe. quia enim Plutus non niſi improbos homines perdit, ille autem ſe perditum à Pluto profitetur: ſequitur vt improbus ſit, quæ concluſio non interrogatione petenda, ſed illatione aſtruenda eſt. Apud eundẽ in eadẽ fabula legitur. ἦ μὴν ὑμεῖς γ᾽ ἔτι μ᾽ ἐνταυθοῖ μεταπέμψεσθον. Vbi apparet ἦ. particulam affirmandi vim habere. ipſique μὴν particulam affirmatiue acceptam ἐκ παραλλήλου apponi, Apud Homerum etiam affirmatiuum eſt in illis carminibus, ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ᾽ ἔσσεται. & alibi: ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός. In hac etiam ſignificatione που particula τῷ ἦ apponitur, & fit ἦ που aſſeuerandi nota. De qua mox dicendum.

H που.

Ex accentu vocis ἦ που patet ipſam non eſſe vocem compoſitam, ſed που ἀοριστολογικῶς, vel etiam στοχαστικῶς, vel aliter acceptum, ἦ, affirmatiuo per appoſitionem ſociari. Cum autem, ἦ, particulæ duplex ſit ſignificatio, vt proxime dictum eſt, ἦ που itidem vocis, quæ ex ipſa conſtat, vis duplex erit. aut enim interrogationis erit, aut aſſeuerationis nota. exemplum interrogationis eſt apud Ariſtoph. in Pluto: τί δ᾽ ἐστὶν; ἦ που καὶ σὺ συκοφάντρια ἐν ταῖς γυναιξὶν ἦσθα;

ad quæ

ad quæ reſpondet ἡ γραῦς, μὰ δί᾽ ἐγὼ μὲν οὔ. In quibus, verba τί δ᾽ ἐστὶν: quæ interrogatiuum ſenſum habent, interrogatiue etiam ἤ που particulam accipi manifeſte declarant. ſimiliter in Nebulis ἤ που legitur interrogatiue, interruptum τί nominis interpoſitione. τίς οὑτοσί ποτ᾽ ἔσθ᾽ ὁ θρηνῶν; ἤ τί που τῶν Καρκίνου τίς δαιμόνων ἐφθέγξατο; quis nam eſt hic qui luget? nunquid Carcini Poetæ dæmonum quiſpiam locutus eſt? Quam quidem interrogandi ſignificationem cum Budæus quoque tribuat ἤ που particulæ, exempla tamen quæ ad hoc indicandum affert, aptius aliter quam vt ipſe interpretatur, ſonare videntur: vt infra declarabitur. ea tamen ſunt tũ ex libro 10. Platonis de Repub. μίμησιν ὅλως ἔχοις ἄν μοι εἰπεῖν, ὅ, τί ποτ᾽ ἐστίν, οὐδὲ γάρ τοι αὐτὸς πάνυ ξυννοῶ τί βούλεται εἶναι. ἤ που ἄρ᾽ ἔφη ἐγὼ ξυννοήσω. ideſt, vt idẽ Budæus interpretatur, vtrum igitur ego intelligam, cum tu non percipias? Aliud exemplum affert ex Antiphonte, ad probandam vim interrogatiuam ἤ που particulæ, ὅπου δὲ καὶ τοῦ λόγου ἠξίουν τιμωρίαν λαμβάνειν, ἦ που τὸν ἔργῳ προδόντα τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις, οὐ μεγάλαις ἂν ζημίαις ἐκόλασαν; In quo exemplo docet ἤ που οὐ voces, vtrum ne, ſignificare. Porro affirmatiuam quoque ſignificationem vocis ἤ που agnoſcit Budæus. qui ἤ που pro nimirum, vtique & profecto accipi docet. afferens aliud exemplum ex Demoſth. κατ᾽ Ἀριστοκράτους. εἰ περὶ τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἤδη κεκριμένων τοσαύτη σπουδὴ γίνεται, ἤ που περί γε τοῦ μήτε ἑαλωκότος μήτε ἐγνωσμένου πάνδεινον γράφειν, ὡς ἔκδοτος ἐστίν, &c. ideſt, vt ipſe interpretatur, longe vtique grauiſſimum eſt de homine nec damnato nec conuicto huiuſcemodi legẽ ferre. Poſt quę quaſi ex alio principio docet ἤ που & ἤ πουγε multo magis, ſignificare. ad hancque ſignificationem accedere proxime citatum exemplũ Docet præterea multo minus ἤ που particulã ſignificare, & τὸ ὅπου ſubiungi, afferens exempla ex Plutarcho & Athenæo. Quaſi vero in exemplis quæ ſupra adduxerat ad probandum ἤ που particulæ interrogatiuam & affirmatiuam ſignificationem,

non

non ad eumdem hunc ſenſum reducantur. Nã in eo quod ex decimo Platonis de Repub. affert, τὸ ἤ πȣ, non interrogatiue, ſed affiirmatiue in ſenſu ironico pro multo minus accipitur. Semper enim particula hæc cum pro multo minus, aut multo magis accipitur, affirmatiue non interrogatiue vſurpatur. Nam cum interrogatio ex dubitatione proueniat, non poteſt idem in affirmationem conuenire. Notandum autem; quando pro multo magis accipitur, directe & ſimpliciter affirmatiuam vim obtinere: multo minus autem, non niſi ironice ſignificare poſſe. vt in propoſito Platonis loco libri x. de Republica: Inducitur Socrates interrogans eum qui ſecum diſputat, quid nam ſit imitatio, ſe enim non ſatis percipere quid nã ſit. ad quæ ille. ἤπου ἄρ᾽ ἔφη ἐγὼ ξυννοήσω: ideſt, nempe ergo inquit ego percipiam. Ex quibus verbis colligit ſe multo id minus percipere poſſe. eſt enim integrum argumentum: Si tu o Socrates non percipis; vel cum tu non percipias, multo minus ego percipiam quid nam imitatio ſit. non igitur interrogatiue, ſed affirmatiue accipitur ἤ που particula, in ironico tamen ſenſu; vt, multo minus ſignificet. Nam directè & ſimpliciter pro multo magis ſemper accipitur: vt in exemplo Demoſthenis. εἰ περὶ τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἤδη κεκριμένων τοσαύτη σπουδὴ γίνεται ὅπως λόγȣ καὶ κρίσεως τύχωσι, ἤπου περί γε τȣ͂ μήτε ἑαλωκότος μήτε ἐγνωσμένȣ πότερον δέδρακεν ἢ οὔ, τοιοῦτον γράφειν ὡς ἔκδοτος ἔστιν, ideſt, ſi enim de homicidis iam damnatis tantum ſtudij adhibitum fuit, vt cauſæ dicendæ poteſtas illis data ſit; vtique grauiſsimum eſſet de homine non dum conuicto huiuſmodi legem ferre. Cuius conſequentis ſenſus eſt, multo maius adhibendum ſtudium vt qui non dum conuictus eſt, dicendi cauſam impetret poteſtatem. Apertius apparet particulam hanc pro multo magis accipi in loco illo Iſocratis. ὅπου γὰρ Ἀθηνόδωρος καὶ Καλλίστρατος ὁ μὲν ἰδιώτης, ὁ δὲ φυγάς, οἰκίσαι πόλεις οἷοί τε γεγόνασιν, ἤπου βȣληθέντες ἡμεῖς πολλȣ̀ς ἂν τοιούτȣς τόπȣς δυνηθείημεν κατασχεῖν. ideſt, ſi enim

Athenodorus & Calliſtratus, hic priuatus ille exul vrbes condere potuerunt; multo magis nos huiuſmodi loca obtinere poſſemus. Cum igitur in conſequentijs, quas vocant, ἤπου particula adhibetur, ſemper ſecundum affirmatiuam ſui ſignificationem accipitur. Quæ ſi à minori ad maius fiant, ἤπου directe & pure multo magis ſignificat. Contra ſi à maiori ad minus fiant conſequentiæ, tunc ἤπου pro multo minus accipitur: ironice tamen ſemper vt ſupra dictũ eſt. Affirmatiuæ enim locutiones euadunt ſi ironice proferantur, negatiuæ: & hinc fit vt ἤπυ particulæ, propter modum pronuntiandi, negatiuum ſenſum tribuamus, & pro multò minus accipiamus vt dictum eſt: Contra, negatiuæ locutiones ironice prolatæ, affirmatiue accipiuntur. & inde quoque fit vt ἤπυ particula, cum negatio ipſi ſubijcitur, affirmatiuum ſenſum retineat, & ſimul cum negatione pro multo magis accipiatur. vt in exemplo Antiphontis. ὅπυ δὲ καὶ τῦ λόγυ ἠξίουν τιμωρίαν λαμβάνειν, ἤπυ τὸν ἔργῳ προδιδόντα τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις ὐ μεγάλαις ἂν ζημίαις ἐκόλασαν. In quo exemplo ſi deeſſet ὐ negatio, ἤπυ in ſua directa ſignificatione pro multo magis acciperetur: ſi autem negationem recte adeſſe non mendoſe aſcribi fateamur; cogemur vtique totum conſequens prædicti exempli ironice pronuntiare, hoc modo. Enim vero non magnis ſupplicijs affeciſſent eum qui re ipſa ciuitatem hoſtibus prodidiſſet. Præterea cum in antecedenti conſequentiarum plerumque præcedat εἰ conditionalis, vel ὅπυ aduerbium loci, pro ὁπηνίκα temporis aduerbio acceptum, vt apud Latinos Quando; hinc fit vt interdum cum huiuſmodi ſigna deſint, antecedenſque conſequentiæ ſupprimatur, vel ſub alia forma loquendi implicitè contineatur, lateat vis argumentationis; ἤ πυ, quæ particula in ſua pura ſignificatione affirmatiua remanere videatur. vt in loco Platonis x. de Repub. Vbi Socrates, μίμησιν ὅλως ἔχοις ἂν μοι εἰπεῖν ὅ, τί ποτ' ἐστίν, ὐ δὲ γάρ τοι αὐτὸς πάνυ ξυννοῶ. ad quæ qui cum eo diſputat, ἤπου

ἄρ' ἔφη-

ἄρ' ἔφη ἐγώ. Continetur enim in extremis his verbis huiuſmodi conſequentia: ſi tu o Socrates non intelligis quid nam ſit imitatio, multo minus ego intelligam. Sic etiam in exemplo quod affert Budæus ex Plutarcho in politicis præceptis, cum antecedens in alia forma loquendi ſine condicionali proferatur, ſupprimitur argumentationis modus. Vbi cum auctor de quibuſdam agendis homini politico diſſeruiſſet, adiungit: οὐ τίνων οὐ δὲ τούτων ἐπιμελητέον ἐστὶ παρέργως, ἤπου τῶν περὶ τὸν βίον καὶ τὸ ἦθος ἀμελητέον. Quorum verborum ſenſus eſt: ſi hæc ſupradicta videlicet non negligenter curanda ſunt, certe multo minus negligenda ſunt quæ ad vitam pertinent. In quibuſdam etiam locutionibus ἤπου particula ne dum ſignificare videtur. quod tamen in multo minus reducitur; vt recte ſenſit Budæus. Vt apud Atheneum libro 10. ἀδύνατον δὲ καὶ Φαῖδρον κατὰ Σωκράτην εἶναι, ἤπου γε καὶ ἐρώμενον αὐτοῦ γεγονέναι, ideſt fieri non poteſt vt Phædrus ætate Socratis natus fuerit nedum vt amaſius eius fuerit. Quæ ſententia in argumenti formam reducitur hoc modo, ſi Phædrum ne ætate quidem Socratis natum eſſe dici poteſt, multominus ipſius amaſium fuiſſe dicendum eſt. negato enim toto, negantur ſingulæ partes. In epiſtola etiam Iuliani ad Iamblichũ, ἤπου pro nedum accipitur, vt idem ſenſit Budæus, exemplum eſt, ἐχρῆν μὲν ἡμᾶς μὴ τολμᾶν αἰδρὸς ἀκοαῖς τοσούτου καταθαρσεῖν, ᾧ καὶ ὀφθέντι μόνον ἀντιβλέψαι δυσχερὲς, ἤπου τὴν πάνσοφον ἁρμονίαν κινοῦντι πρὸς ἴσον ἐλθεῖν. ideſt nedum mouenti concentum doctiſſimum. Cuius argumenti vis ſi explicetur, ἤπου, multo magis ſignificare apparebit, eſt enim ſenſus, ſi verba facere coram tali viro difficile eſt, cuius vel ſolus aſpectus reuerentiam affert, multo magis difficile erit ſeſe eidem opponere loquenti. Vbi ἤπου multo minus etiam ſignificabit, ſi conuertatur antecedens ex affirmatiuo in negatiuum, hoc modo; ſi coram tali viro verba facere, non facile eſt, multo minus illi ſe ſe opponere facile erit. Ea enim eſt natura argumentationum huiuſmodi, vt ſi prior

pars affirmetur, affirmetur etiã poſterior: ſi negetur prior, negetur etiam poſterior. Atque ita ἤ που particula in hiſce argumentationibus recepta, modo multo magis, modo multo minus ſignificabit: non ſolum iuxta realem argumentandi rationem (in qua ſi id quod minus videtur, ineſſe ponatur, id etiam ponitur quod magis videtur, & contra, ſi id quod magis videtur ineſſe negetur, id quoque negatur quod minus videtur) ſed etiam iuxta conuerſionem locutionum ex affirmatiuis in negatiuas. & contra, ἤ που particulæ ſenſus mutatur, vt proxime oſtenſum eſt in Iuliani ſupradicto exemplo. Accipitur etiam pro ſimplici aſſertione ἤ που vox. & tunc particula που, aut ἀοριστολογικὴ erit, aut παραπληρωματική. παραπληρωματική, vel certe τοπικὴ ἀοριστολογικῶς accipitur in carminibus illis Iuliani: ἀλλοίην ὁρόω δονάκων φύσιν. ἤ που ἀπ' ἄλλης χαλκείης τάχα μᾶλλον ἀνεβλάστησαν ἀρούρης. & ſic ἢ erit aſſertiuum. Quod ſi ἢ interrogatiuum ſit, ἤ που vox, nunquid, ſignificabit. & που particula παραπληρωματικὴ erit. Nec obſtat quod omnia quæ ſequuntur aſſertiue proferuntur, ἄγριοι, ἠδ' αἰ ἀνέμοισιν ὑφ' ὑμετέροις δονέονται, ἀλλ' ὑπὸ ταυρείης προθορὼν σπίλυγγος αὐτῆς νέρθεν εὐτρήτων καλάμων ὑπὸ ῥίζαν ὁδεύει. vſu venit enim vt ex interrogatione in narrationem tranſeatur, & contra. Aduerbium etiã τάχα στοχαστικὸν aduerſatur aſſertiuo ſenſui. nec enim ſimul aſſerere & dubitare poſſumus. hoc modo: Enim vero fortaſſe ab alia quapiã terra ortum illæ arundines habuere.

ἦ γάρ.

Ἦ γὰρ vox, interrogatiue accipitur, & ex ἦ & γὰρ particulis, quarum vtraque interrogationibus ſeruit, conſtituitur. collocatur autem vox ἦ γὰρ, in extrema parte non ſolum interrogationis, ſed etiam propoſitionis & illationis: quæ non poteſt per ſe ſumi, ſed indiget aduerſarij conſenſu ad extorquendum ipſius aduerſarij aſſenſum, vel certe reſponſionem aliquam. Vt apud Lucian. ἐνδέχεται μέντοι καὶ τὴν τύχην ἀληθεῦσαι. ἦ γάρ; non ne? pro quo alibi,

ἦ τί φῄς; dixit. Interrogamus autem dupliciter particulæ huius adminiculo. aut enim alteram partem contradictionis determinate extorquere nitimur ab aduerſario, vt Plato in Gorg. οὐκοῦν ἤν τις ἀποκτείνῃ τινὰ, οὗτος δήπου ποιεῖ ἃ δοκεῖ αὐτῷ. ἦ γάρ; πῶ. ναί. aut vtramlibet. vt apud eūdem ibidem, Socrates quæſitis rebus quibuſdā, ſubiicit: ἦ γὰρ ἀληθῆ σοι δοκῶ λέγειν ὦ πῶλε, ἢ οὔ;

ἦ γὰρ ἄν.

Ἦ γὰρ ἄν: ex ἦ & γὰρ, & ἂν conſtat, non ex ἢ γὰρ, & ἄν. nam, ἦ γὰρ, vt dictum eſt, interrogandi vox eſt. in hoc vero aggregato non interrogandi, ſed aſſeuerandi ſignum eſt. Accipitur enim ἦ γὰρ ἂν, pro alioqui, quam ſignificationē huic voci tribuit γὰρ particula; quæ per ſe quoque hoc idē præſtat, vt loco ſuo dictum eſt. & ſic ἦ particula affirmat tantum. ἂν vero verbo in ſingulis clauſulis poſito, tribuitur: vt in illo primi Iliad. ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο. λωβήσαιο ἂν dicimus in diſtributione vocum. & ſic ἦ pro nempe, & vtique accipietur. ſic apud Chryſoſtomum: ἦ γὰρ ἂν ὑποπτεύσαντες ἔφυγον. Vbi etiam particula ἂν verbo ἔφυγον applicatur. eſtque ἦ γὰρ ἔφυγον ἄν, pro ἔφυγον γὰρ ἄν. ideſt alioqui fugiſſent. In quo exemplo particula ἂν tollit actū verbi ἔφυγον, & ad potentiam reducit: Vt fuſius dictum eſt ſupra cap. 3. vbi de ἂν particula agitur.

Ἤδη.

Ἤδη: ideſt iam, & mox, aduerbium temporis. Ariſtoph. in Ranis, οὐ τάχ' ἀλλ' ἤδη ποιῶ. eſt autem termini ſignū; à quo incipit quid eſſe. vt apud Ariſtot. in 3. Politic. ἕνα μὲν γὰρ διαφέρειν κατ' ἀρετὴν ἢ ὀλίγους ἐνδέχεται. πλείους δ' ἤδη χαλεπόν. Vbi per ἤδη aduerbium includuntur ὁ εἷς καὶ οἱ ὀλίγοι. cum vero ὀλίγοι eſſe deſierint, & πολλοὶ eſſe cœperint, excluduntur ab eo vt poſſint virtute præſtare. Profertur etiam interrogatiue aduerbium hoc; tum per ſe, vt apud Ariſtoph. in Auibus: πεισθ. λέξον δέ μοι, ἤδη σ' ὁ πατὴρ εἰσήγαγ' εἰς τοὺς φράτορας; Ηρακλ. οὐ δῆτ' ἐμέ γε. tum etiam ποτὲ aduerbio iunctum ἐκ παραλλήλου, vt in Ranis, ἤδη ποτ' ἐπεθύμησας ἐξαίφνης ἔθνους.

ἦ μάλα δή.

Ἠ μάλα δὴ, vox affirmandi, ex tribus particulis aggregata, qua ſæpe Homerus vtitur ἐν τοῖς στοχασμοῖς, ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός. & alibi, ἦ μάλα δή τινα Κύπρις ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα τρωσὶν ἅμ' ἕσπεσθαι, πρὸς χρυσῇ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα. Vtitur hac eadem voce in affectibus admirationis, vel indignationis, præcedente voce, ὢ πόποι: vt ὀδυσ. δ'. ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ ἵκετο. & infra in eodem libro: ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες. & ὀδυσ. λ'. ὢ πόποι ἦ μάλα δὴ γόνον ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς ἐκπάγλως ἤχθηρε.

ἦ μήν.

Ἠ μὴν, aggregatum ex ἦ affirmatiuæ ſignificationis, & μὴν particula, quæ itidem affirmandi adminiculũ eſt. Qua ratione τῷ ναὶ, etiam affirmandi aduerbio apponitur in ναὶ μὴν, vt dicetur vbi de μὴν particula agetur. Porro ἦ μὴν, affirmandi ſignum eſt. Ariſtoph. in Pluto. ἦ μὴν ὑμεῖς γ' ἔτι μ' ἐνταυθοῖ μεταπέμψεσθον. ſic Plato in Euthydemo. ὦ Ζεῦ ἔφην ἐγὼ ἦ μὴν καὶ πρότερόν γε ἡ μῖν ἐφάνη καλὸν τὸ ἐρώτημα. Vnde iureiurando apponitur. Demoſth. κατὰ παίδων ὀμνὺς ἦ μὴν ἀπολωλέναι Φίλιππον ἂν βούλεσθαι. Hac eadem ratione ſponſionibus etiam conuenit. Demoſth. ἐγγυητὰς καταστῆσαι τοῦ ὀφλήματος ἦ μὴν ἐκτίσειν. quod & ſine ἦ μὴν, quod ad ſenſum attinet, dici poterat, ἐγγυητὰς καταστῆσαι τοῦ ἐκτίσειν τὸ ὄφλημα, ſic illud ſupra ex Demoſt. κατὰ παίδων ὀμνύς ἀπολωλέναι Φίλιππον ἂν βούλεσθαι. Vnde patet ornamenti locum obtinere vocem hanc cum ſponſioni aut iureiurando adhibetur. ſecus in ſimplicibus affirmationibus, in quibus neceſſario adhibetur. Nam ſi Ariſtoph. illud, ἦ μὴν ὑμεῖς γε &c. ſine hac voce diceretur, ὑμεῖς γ' ἔτι μ' ἐνταυθοῖ μεταπέμψεσθον, qualitate quidem affirmatiua eſſet propoſitio, careret autem non ſolum ornamento, ſed etiam affectu & efficacitate, & ſimplex narratio videretur.

ἤπου.

ἦπου.

Ἦ που, duæ voces ſunt, vt patet ex accentu circumflexo quo prima profertur. de qua voce quia ex ἦ particula manat, ſtatim poſt illam dictum eſt.

Ἤ που, itidem tametſi ſub prioris particulæ acuto accentu profertur, non tamen vt vnica vox παροξύτονος dicenda eſt; nam duæ voces ſunt. quarum poſterior που videlicet ἐγκλιτικὸν, cum accentu careat, præcedentis grauem in acutum conuertit. in qua voce τὸ ἢ modo diſiunctiuum eſt, modo ſelectiuum. itidemque που, modo στοχαστικῶς accipitur, modo βεβαιωτικῶς, vel certe παραπληρωματικῶς. Plato in Phædro, δῆλον δὲ ὅτι τινῶν ἀκήκοα ἤπου Σαπφοῦς τῆς καλῆς, ἢ Ἀνακρέοντος τοῦ σοφοῦ, ἢ καὶ συγγραφέων τινός. In quo exemplo quamuis loco, ἤτοι, diſiunctiue ponatur, tamen που, non βεβαιωτικῶς, vel παραπληρωματικῶς vt τοι, in ἤτοι, ſed στοχαστικῶς meo iudicio accipitur. Cum autem ἤπου ſelectiue accipitur, tunc που particula vacare videtur, quemadmodum περ, in ἤπερ: vt apud Platonem in 4. de legibus: ὁ δὴ θεὸς ἡμῖν πάντων χρημάτων μέτρον ἂν εἴη μάλιστα. καὶ πολὺ μᾶλλον ἤπου τις ἄνθρωπος. ideſt, ac multo magis quàm quiſquam hominum.

ἢ οὔ.

Ἢ οὔ, duæ particulæ ſunt, videlicet ἢ diſiunctiua coniunctio; & οὐ negandi aduerbium, ἔδει ὁμολογεῖν ταῦτα ἢ οὔ. Vbi negatio repetit verbum præcedens, oporteret hæc concedere vel non concedere. Quæ diſtinctio interrogatiue etiam profertur. vt ſæpe apud Platonem: ἢ γὰρ ἀληθῆ σοι δοκῶ λέγειν ὦ Πῶλε ἢ οὔ; & alibi, ἐρρήθη ταῦτα ἢ οὔ; dicta ne hæc fuerunt an non? ſuntque huiuſmodi interrogationes problematicæ. Vnde factũ eſt, vt ἢ οὔ formalis nota videatur, pro non ne, vel an non, accipi, vt ſæpe apud Platonem, ἢ οὐ δοκεῖ σοι, non ne tibi videtur. Ad quam interrogationem reſpondet alter ἔμοιγε. Aduertendum tamen in hac etiam loquendi forma, ἢ diſiunctiuum eſſe, ſi ad pleniorem loquendi formam oratio reducatur. eſt

enim

enim plenus ſermo, δοκεῖ σοι ταῦτα ἢ οὐ δοκεῖ σοι. & ſic ἢ iuxta ſui naturam problematicam interrogationem efficiet.

ἤτοι.

Ἤτοι, diſiunctiua coniunctio, idem quod ἢ ſignificat. hoc tantum ab illo differt, quod ἤτοι ſemper præcedit, ἢ ſubſequitur, ἤτοι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον. eſt etiã ἤτοι ἐπιλογικὸν καὶ καταστατικὸν ἐννοίας, loco μὲν. cui reſpõdet particula δέ. vt ſæpe apud Hom. Iliad. α΄. ἤτοι ὅγ᾽ ὡς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο. τοῖσι δ᾽ ἀνέστη &c. ac ſi dixiſſet, καὶ ὁ μὲν οὕτως εἰπών. in quo ſenſu ſubiũgitur τὸ ἀλλά, ipſiq. μὲν apponitur ἐκ παραλλήλου, ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖθις. Iungitur & ſimpliciter τῷ μὲν, ἐκ παραλλήλου. vt Iliad. γ΄. ἀλλ᾽ ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε. quibus reſpondet ὁ ἀλλὰ loco δέ. ἀλλ᾽ ὅτε δὴ, & reliqua. ſic Iliad. ε΄. σοὶ δ᾽ ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ᾽ ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω. ἀλλά σε ἢ κάματος &c. Valet etiam per ſe idẽ quod μέν. differt, quod μὲν ſemper alicui voci poſtponitur; ἤτοι omnes ambitus voces præcedit. Interdum aduerbiũ eſt διασαφητικὸν, vel ἐπεξηγητικὸν, vt ἤγουν. Ariſtot. 5. Ethic. τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ παράνομία, ἤτοι ἡ ἀνισότης. in qua ſignificatione frequentiſſime accipitur apud expoſitores.

ἵνα.

Ἵνα, cauſalis coniunctio deſignat cauſam finalem, quæ ſemper futurum reſpicit, ſiue rei nondum factæ cauſam aſſignemus, ſiue rei præteritæ cauſam narremus, qua adductus aliquis aliquid fecit. & ſic plerumque cum ſubiunctiui modi aoriſtis, qui futuri vim habent, ἵνα particula cohærebit, vt ποίησον, vel ἐποίησα τόδε ἵνα τόδε γένηται, vel etiam γένοιτο, ſi δυνητικῶς loqui volumus, ideſt, vt poſſit hoc euadere. ſic Ariſtoph. in Auibus. ἐπεὶ τί γάρ μ᾽ ἐκάλεσεν ἤγες; πρὸς τί ἵν᾽ ἀκολουθοίης ἐμοί. Qui modus narrationibus rei præteritæ conuenit, vt ἐποίησε τόδε ἵνα φοβηθείην ἐγώ. Ita cum negatiue cauſam aſſignamus, μὴ negatiuam ἵνα particulæ iungimus, ἵνα μὴ γένηται, vel, ἵνα μὴ γένοιτο, id quod à Latinis quoque ſcriptoribus ſeruari videmus, vt cum cauſam finalem

nalem afferunt negatiue, particulis vt ne, ſimul iunctis eleganter vtantur. Iungitur & præteritis indicatiui particula hæc cum rem non factam, factam vellemus. vt apud Dinarchrum, ἵνα ἀπηλλάγμεθα. quod in forma optandi dixit; vtinam hoc & hoc fuiſſet, vt hoc vel hoc liberati eſſemus. ſic ἔδει παραδοῦναι τὸν οἰκέτην εἰς βάσανον ἵνα ἐξῆν αὐτοῖς μαρτυρείας παρέχεσθαι τῷ γεγονότι. Dicitur & ἱνατί, pro εἰς τί, vel ἐπὶ τί, ad quid. hoc eſt, quorſum, quare, quamobrem? Accipitur etiam pro loci aduerbio vox ἵνα, frequenter apud Poëtas: & omnibus fere temporibus, Indicatiui modi, nec non aliorum modorum iungitur. Ariſtoph. in Nebul. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι, ideſt ὅπου, ideſt quo in loco. & ἵναπερ ὥρμητο apud Lucianum. & ἵνα ἂν cum ſubiunctiuo ἀορισολογικῶς, vt πατρὶς γάρ ἐστι πᾶσ' ἵν' ἂν πράττῃ τις εὖ. In quo ſenſu genitiuis nominū iungitur. Sophocl. in Aiace, οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ. Quæ conſtructio omnibus localibus aduerbijs conuenit. ἐνταῦθα τῆς ὁδοῦ, ἐκεῖ τοῦ σαδίου &c. Accipitur item pro ὅπως, modi ſeu qualitatis aduerbio apud Ariſtophanem, ταῦθ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεοὺς ἵν' ἂν κελεύσω 'γώ σε, ἀντὶ τοῦ ὅπως, eo modo quo ego te iurare iuſſero. Deſignat præterea cauſam efficientem, & accipitur pro διὰ τό. in Epigrammate, ἀλλ' ἵν' ἀφαρπάξῃ Βρισηΐδα πρὶν Ἀγαμέμνων τὴν δ' Ἑλένην ὁ Πάρις πτωχὸς ἐγὼ γενόμην. ἀντὶ τοῦ διὰ τὸ ἀφαρπάξαι τὸν Ἀγαμέμνονα. propterea quod Agamemnon Briſeidem rapuit.

Καθὸ, & Καθ' ὅτι.

Καθὸ, ſecundum quod ſignificat, vt quod ex κατὰ præpoſitione, & ὁ articulo conſtat, quemadmodum ex διὰ, & παρὰ, & eodem articulo, fit διὸ & παρὸ. Quæ voces omnes ſi articulus ad nullum nomen referatur, pro cauſalibus aduerbijs adhibentur. Nam & καθὸ & παρὸ, idem quod διὸ ſignificant. & compoſite ſub vno accentu proferuntur. Porro καθὸ limitatiuum eſt, & ad nomen μέρος refertur, vt dictum eſt vbi de ᾗ, limitatiuo agitur. & ſignificat quatenus, & in quantum. Dicitur & καθ' ὅτι. quod propter τι

ἀόριστον limitationem interminatam deſignat. & τὶ particulam habet ſubſequentem, καθ' ὅ,τι ἂν σοι δοκῇ, vt tibi videtur, vel videbitur, vel viſum fuerit. cuius vocis vltima, in proximo exemplo, naturam articuli præſefert; & ad nomẽ μέρος refertur. ſic etiam in illo, καθ' ὅτι τοῦ ᾠοῦ ἐγκοίληνε, qua parte ouum exinaniuit. Plerumque autem loco aduerbij qualitatis vſurpatur, vt καθ' ὅ,τι πόλις ἄριστα οἰκήσεται, pro ὅπως, ideſt qua ratione ciuitas optime gubernetur. ſic καθ' ὅ,τι Ἱπποκράτης παραινεῖ. pro quemadmodum Hippocrates præcipit.

Καθ' ὅσον.

Καθ' ὅσον, limitatiuum, in quantitate reſpondet τῷ καθ' ὅτι, pro qualitatis aduerbio accepto. καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμὶ, quãtum poſſum. καθ' ὅσον ἀνθρώπῳ οἷόν τε, quantum ab homine præſtari poteſt. In qua etiam voce nomen ὅσον, ad nomen μέρος refertur. καθ' ὅσον πρὸς τὴν πόλιν ἑώρα. ea parte qua vrbem aſpiciebat. ſimpliciter autem limitatiuum ſenſum habet. & eatenus, quatenus, & in quantum ſignificat.

De Particula Καὶ, & compoſitis & μέ. Cap. XII.

Καὶ copulatiua coniunctio, nomen nomini connectit, & verbum verbo: & alias partes eodem modo. in medioque eorum quæ per ipſam copulantur locata, vnica, ſimplexque adhibetur, nec aliam ſibi ſimilem requirit: vt Σωκράτης καὶ Γλάτων περιπατεῖ, vel περιπατοῦσι: ſic in verbis, Σωκράτης περιπατεῖ καὶ διαλέγεται. & in participijs, ποιῶν καὶ λέγων. quod ſi in principio vnius præceſſerit, in alterius quoque principio repetatur neceſſe eſt. vt ſi καὶ περιπατεῖ dixeris καὶ διαλέγεται, vel aliud huiuſmodi ſubdas neceſſe eſt. & ſic geminari particulam καὶ in eadem clauſula contingit. Nam quod geminari apud Atticos particulam hanc dicit Budæus, vt apud Plutarchum, καί τι καὶ λόγον τινὰ διέπραξεν. & apud Iſocratem in Buſiride, καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς περὶ τὴν φρόνησιν ἐπιμελείας, & in καὶ μὴν καὶ: neſcio an ſu-

an ſupradictis, & huiuſmodi exemplis conueniat. certè nec vacare ſecundo loco poſita καὶ particula dici poteſt, non plus quàm in vocibus præcedentibus, nec ſanè idem officium præſtare. Quare ſuperaddendi vim in huiuſmodi dicendum eſt habere particulam καί. Nam & ſuperaddendi facultatem habet, & pro etiam ſæpe ponitur. vt apud Iſocratem in Panegyr. Κόνωνα μὲν ὃς ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσας τὴν λακεδαιμονίων ἀρχὴν κατέλυσεν, ἐπὶ θανάτῳ συλλαβεῖν ἐτόλμησαν. Θεμιστοκλέα δὲ ὃς ὑπὲρ τῆς ἑλλάδος αὐτοὺς κατεναυμάχησε, καὶ μεγίστων δωρεῶν ἠξίωσαν. In quibus καὶ, pro ἀλλὰ καὶ accipitur. & præſupponit repetitionem ſuperiorum cum negatione. ergo ſuperior Iſocratis locutio ad integritatem reducenda eſt hoc modo. Θεμιστοκλέα δὲ οὐ μόνον οὐ συνέλαβον ἐπὶ θανάτῳ, ἀλλὰ καὶ μεγίστων δωρεῶν ἠξίωσαν. Ita quod apud Platonem dictum eſt, ἄχρηστοι μὲν γὰρ καὶ γυναιξὶ, ſi conuertatur, planius fiet hoc modo, ἄχρηστος μὲν γὰρ μὴ ὅτι ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γυναιξὶ. Additur etiam hæc particula nominibus ex parte prædicati ſeu conſequētis poſitis, quod interdum fallere lectorem poteſt, cum ea nomina quibus præponitur, ex parte ſubiecti recipi videantur. Eadem ambiguitas verbis accidit propter καὶ particulæ appoſitionem. Ariſtot. ἔτι δ' εἰ φύσει κινεῖται, κἂν βίᾳ κινηθείη, κἂν εἰ βίᾳ, καὶ φύσει. ideſt iam ſi natura mouetur, & vi quoque mouebitur. quod ſi vi, etiam natura. exemplum in nominibus eſt illud Ariſtot. de Araneis, εἰσὶ δὲ τῶν ἀραχνῶν οἱ γλαφυρώτατοι καὶ λεπτότατοι, καὶ τεχνικώτατοι. Araneorum autem ij qui elegantiſſimi ſunt, & corpore ſtrigoſiſſimo, etiam artificio præſtantiſſimi. Vbi ſi verbum ſubſtantiuū adeſſet, ambiguitatem vtique tolleret. puta ſi, καὶ γλαφυρώτατοι εἰσὶ dictum fuiſſet. Quare alterum exemplum eorum quæ ex Quintiliano affert Budæus ad oſtendendum Latinos hanc quoque Græci ſermonis formam imitatos eſſe, non plane conuenit: cum in illo, verbum ſubſtantiuū prædicato adhæreat. exemplum eſt, ſed non qui maxime imitandus eſt, & ſolus imitandus eſt. Alterum magis ac-

cedit ad Græcam formám propoſitam, ſi portorium Rhodijs locare honeſtum eſt, & Hermocreonti conducere. In quo repetendæ ſunt voces honeſtum eſt . Quam repetitionem apud Latinos Quoque particulæ deberi patet per aliud exemplum quod idem Budæus affert: corrumpi mores in ſcholis putant, nam & corrũpuntur interim: ſed domi quoque . Vbi repetendum eſt verbum corrumpuntur . Vacat etiam apud Atticos interdum particula hæc , Gregor. ὅτι μὲν φανερῶς οὕτως ὁ λόγος ἐκβάλλει τὸν υἱὸν τῆς θεότητος, τί χρὴ καὶ λέγειν. Synes. ἵν' εἰδῶμεν ὅτι καὶ λέγει. & alibi. καὶ γὰρ εἴτι καὶ λέγοιεν ἀληθές.

Καὶ, etiam idem per ſe valet quod καίπερ, vel κἂν, apud Ariſtophanem in Pluto, ἐὰν δὲ σύζυγον λάβω τινὰ καὶ σύκινον, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον θεὸν ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην. Vbi καὶ σύκινον, pro κἂν σύκινον, ideſt quamuis debilem & imbecillum & fragilem ſicut ficulneæ lignum.

Ponitur etiam ὁ καὶ in poſteriori parte τῶν παραβολῶν ἐλλιπῶς τοῦ οὕτως, vt dicetur vbi de aduerbio οὕτως agetur. & ſimpliciter in poſteriori parte proportionum qualitatis vel quantitatis. necnon in collationibus ſimilium & diſſimilium, refert nomen ſeu aduerbium prioris partis prædictarum collationum. Ariſtot. in 4. τῶν μετὰ τὰ φυσ. ὅλως δὲ τὸ καθ' ὃ ἰσαχῶς καὶ τὸ αἴτιον λέγεται. Vbi ὁ καὶ refert aduerbium ἰσαχῶς. & pro ὁσαχῶς, vel pro ὡς, vel certe ἐλλειπτικῶς τοῦ ὡς ponitur. vt ſit ἰσαχῶς ὡς καὶ τὸ αἴτιον. Ita καὶ æque ac & perinde vt ſignificat. quemadmodum apud Latinos atque particula. Paus. in Atticis, ἢν δὲ τύχῃ βαλών τις ψηφίδι κατὰ ταῦτα, οὕτως τι ἤχησε καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα. ἀντὶ τοῦ, ὡς κιθάρα. perinde vt cithara pulſata reſonat. Gregor. ἴσα καὶ παίδων ὁ τιμιώτατος, æque atque liberũ chariſsimus. Ariſtot. εἰκός τι τοὺς προτέρους Ἕλληνας ὁμοίους εἶναι, καὶ τοὺς τυχόντας καὶ τοὺς ἀνοήτους. perinde vt ſtultos fuiſſe. Theophr. τοῦτο δὲ ὅμοιον τῇ ὄψει καὶ τὸ βούκερας, ſimile eſt aſpectu fæno Græco. In cuiuſmodi locutionibus ſi voces ad grammaticum ordinem redigantur, καὶ ſuam natiuam ſignificationem obtinebit.

vt ſi

vt ſi illud Ariſtotelis ſic dicatur, εἰκὸς τοὺς πρώτους ἥλικας καὶ τοὺς αἰσθήτους ὁμοίους εἶναι Pariter illud Theophraſti ſic ordinandum eſt: τοῦτο δὲ καὶ τὸ βύκερας ὅμοια τῇ ὄψει. ſic in diſſimilitudine ὁ καὶ, ἀντὶ τῶν διαφορικῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιρρημάτων adhibetur. Ariſtot. ἔστι γὰρ ἑτέρα ἡ χρηματιστικὴ καὶ ὁ πλοῦτος ὁ κατὰ φύσιν. Alia eſt atque naturales diuitiæ. Quæ locutio ſic reducenda eſt. ἡ χρηματιστικὴ καὶ ὁ πλοῦτος ὁ κατὰ φύσιν εἰσὶν ἕτερα, ἤγουν διάφορα. ſic alibi apud eumdem, οὐ τὸ εἶναι ἕτερον καὶ τῶν κατηγοριῶν. quod ſic reducitur, οὐ τὸ εἶναι καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν ἐστὶν ἕτερον. quod commodius diceretur, οὐ τὸ εἶναι ἕτερον ἐστι τοῦ τῶν κατηγοριῶν; Vnde fit vt ὁ καὶ in diſſimilium collatione pro ἢ ideſt quam accipi videatur. ſic Ciceronem 2. de Oratore, ac, particula vſum eſſe docet Budæus. Ingenioſi enim eſt vim verbi in aliud ac ceteri accipiant poſſe dicere, Vbi ac copulatiua pro quam ſelectiua vſus eſt.

Accipitur etiam ſæpe ἐξηγητικῶς, vt apud Ariſtoph. in Pluto: κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἦν, interpretatur enim quid intelligat per hæc verba κακῶς ἔπραττον. quæ nihil aliud ſibi volunt quàm, πένης ἦν.

Καὶ μὴν, Καὶ μέν τοι, Καὶ μὲν δὴ &c.

Ceterum voces in quibus καὶ geminari & ſuperuacanea eſſe videtur, re vera autem ſuperaddendi facultatem habet, ſunt καὶ μὴν, & καὶ μέν τοι, & καὶ μὲν δή. Quibus appoſita καὶ particula, καὶ μὲν δὴ καὶ, & καὶ μέν τοι καὶ, & καὶ μὴν καὶ, voces non vt formales notas, ſed ſeiunctim appoſitas efficit. exemplum καὶ μέν τοι καὶ, eſt apud Galenum 1. de cauſ. pulſuum. καὶ μέν τοι καὶ βραδὺς σαφῶς μὲν ἐπὶ ταῖς ἀξιολόγοις τῆς χρείας ὑπαλλαγαῖς· οὐ σαφῶς δὲ ἐπὶ ταῖς ἐλάττοσι. Exemplum vocum, καὶ μὲν δὴ καὶ, eſt illud Iſocr. in Panegyr. καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν τεχνῶν τάς τε πρὸς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου χρησίμας, καὶ τὰς πρὸς ἡδονὴν, τὰς μὲν εὑροῦσα, τὰς δὲ δοκιμάσασα, χρῆσθαι τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι παρέδωκε. Vbi prædictis vocibus in principio cõprehenſionis tranſitiue vſus eſt. in quibus καὶ ſuperaddit ijs quæ ab auctore ſupra dicta fuerant, ea quæ in proxima

compre-

comprehenſione de artium inuentione ſubiecit.

Καὶ μή.

Καὶ μὴ, & non, vel non autem, duæ voces ſunt, quæ in conſtructione ad diuerſa referuntur. Quare in formalium numero vt vnica vox non ſunt recipiendæ, vt dicetur, Vbi de μὴ particula agetur.

Καὶ ταῦτα.

Καὶ ταῦτα, idque, vel præſertim, auget condicionem. vt apud Ariſtoph. in Pluto. Vbi Iouis ſacerdos inducitur dicens, ἀπόλωλ᾽ ὑπὸ λιμοῦ, καὶ ταῦτα τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός. idque cum Iouis &c. Vbi, καὶ ταῦτα, auget condicionem. ac ſi dixiſſet, & ſi minime conueniret Iouis ſacerdotem fame perire, tamen &c. In eadem: οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα, οὗτος δ᾽ ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται, καὶ ταῦτα ἀποκρινομένου τὸ παράπαν οὐδὲ γρῦ. idque cum &c. quanquam minus conueniret ſequi cœcum non reſpōdentem quàm ſi reſponderet, tamen &c. Idem ἐν εἰρήνῃ, κοὐδ᾽ οἶδε γ᾽ ἄλκον οὐδὲν ἀργεῖοι πάλαι, ἀλλ᾽ ἢ καταγελῶν τῶν ταλαιπωρουμένων, καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἄλφιτα. tametſi magis conueniret ipſos ἥκειν & minus καταγελᾶν τῶν ταλαιπωρουμένων. quid ita? quod μισθοφοροῦσι διχόθεν. apud Ciceronem & alios claſſicos ſcriptores Latinos ſæpe reperietur particula compoſita; Idque, eadem ſignificatione, qua apud Græcos καὶ ταῦτα. vt in 1. de off. apud M. Tul. Quamquam te Marce fili annum iam audiētem Cratippum, idque Athenis &c. Interdum quoque pro καίπερ, hoc eſt quamquam, vel tametſi vſurpatur hæc particula. vt apud S. Baſil. initio homiliæ nonæ in Hexaemeron. οὐδὲ γὰρ Ἐλισσαῖον ὡς φαῦλον ἑστιάτορα παρῃτοῦντο οἱ τότε, καὶ ταῦτα λαχάνοις ἀγρίοις ἑστιῶντα τοὺς φίλους. Nam ne Eliſaeum quidem vt malum conuiuatorem repudiarunt, qui eo tempore fuerunt, tametſi oleribus agreſtibus amicos exciperet.

Καί τοι.

Καί τοι. Atqui, etſi formalis nota, ex καὶ & τοι conſtans, vt καίπερ ex καὶ & περ. hoc ab illa differens, quod καίπερ parti-

participio ſemper iungitur hæc, tam verbo quam participio. Exempla καί τοι, ſunt apud Ariſtophanem, οὔτοι μὰ τὴν δήμητρα δύναμαι μὴ γελᾶν. καί τοι δάκνω γ' ἐμαυτὸν ἀλλ' ὅμως γελῶ. & alibi apud eumdem, πῶς δῆτ' οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν, οὐδὲ Κλεώνυμον, καί τοι σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι. Cum participio etiam inuenitur in principio periodi, vt apud expoſitorem Gregorij, καί τοι δὲ γλυκεῖαν οὖσαν τὴν γεῦσιν, ὅμως πικρὰν ὠνόμασεν.

Notandum autem vocem hanc modo περιοδικῶς adhiberi, quando ὅμως aduerſatiua ſubſequitur, & fit ſermo bimembris inſtar hypothetici, vt in illo exemplo, καί τοι δάκνω γ' ἐμαυτὸν, ἀλλ' ὅμως γελῶ: modo ἀποφαντικῶς ſeu ἐπιλογικῶς vt in altero: καί τοι σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι. & ſic ſermo reducitur ad formam Categorici, vt apud eumdem in Pluto. πῶς ἀνακηρύττει τοὺς νικῶντας κοτίνου στεφάνῳ, καί τοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν εἴπερ ἐπλούτει. argumentatur enim nequaquam eſſe diuitem eum qui in adeo celebri ludo oleaſtri corona donat Athletas. Sic apud Ariſtot. 2. Politic. φανερὸν τοίνυν ἐκ τούτων ὡς οὔτε πέφυκε μίαν οὕτως εἶναι τὴν πόλιν ὥσπερ λέγουσί τινες. καὶ τὸ λεχθὲν ὡς μέγιστον ἀγαθὸν ἐν ταῖς πόλεσιν. ὅτι τὰς πόλεις ἀναιρεῖ. καί τοι τό γε ἑκάστου ἀγαθὸν σώζει ἕκαστον. In quibus καί τοι continet ſententiam, ex qua propoſitio argumentationis deducitur, τὸ τῆς πόλεως ἀγαθὸν σώζει τὴν πόλιν. deinde ſubijcienda eſt aſſumptio. τὸ λίαν ἑνοῦν τὴν πόλιν οὐ σώζει ἀλλ' ἀναιρεῖ. Vnde ſequitur, ὅτι τὸ λίαν ἑνοῦν τὴν πόλιν οὐκ ἀγαθὸν, quod ibi intendit probare. Differt præterea à καί περ, quod illud aduerſatiuum ſolummodo eſt hoc etiam illatiuum ſeu collectiuum. Quarum ſignificationū modo alterutram, modo vtramque præſefert. Porro vis aduerſatiua nonnumquam manifeſta eſt, vt in proximo Ariſtoph. exemplo, Plerumque vero quia ad remotiora refertur, non adeo perſpicue apparet. vt apud Xenophontem lib. 2. ἀπομνημ. Cum Socrates inuectus eſſet in eos qui amicos contemnunt, ſubiungit, καί τοι πρὸς ποῖον κτῆμα παραβαλλόμενος φίλος ἀγαθὸς, οὐκ ἂν πολλῷ κρείττων φανείη;

Ideſt

ideſt, Atqui cui nam poſſeſsioni comparatus probus amicus nō multo melior appareat? Quibus intendit Socrates damnare quod homines illi faciunt, & ſimul rationem reddere quare id minime facere debeant. Nam propter vim aduerſatiuam, deſtruit præcedens quippiam, eiuſque oppoſitum ponit vna cum probatione deſtructionis. vt in proxime dicto Xenophontis loco. Vbi cū ἐπιφωνηματικῶς propoſuerit male nonnullos homines parui amicos facere, ſubiungit quod dictum eſt. καίτοι πρὸς ποῖον κτῆμα &c. quibus infert minime conuenire amicos parui facere, quo refellitur id quod propoſuerat, ac ſimul affertur ratio, quamobrem amici magnifaciendi ſint. ſi interrogatio πρὸς ποῖον κτῆμα &c. in enuntiationem conuertatur, hoc modo, φίλος γάρ τοι ἀγαθὸς πρὸς πᾶν ἄλλο κτῆμα παραβαλλόμενος, κρείττων φανείη. Apud Ariſtophanem etiam vox καίτοι collectiua eſt, concluſioniſque illatiua in Pluto: Vbi cum ἡ πενία expoſuiſſet incommoda vitæ hominum affutura ſi diuites omnes fiant, dixiſſetque, ἔτι δ' οὐχ ἕξεις οὔτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν &c. ſubijcit, καίτοι τί πλέον πλουτεῖν ἐστὶ πάντων τούτων ἀποροῦντας. ac ſi diceret, τί οὖν πλέον, vel ὥστε τί πλέον, ideſt quare nihil iuuat diuitem eſſe ſi bonis illis vita careat. In cuiuſmodi ſitu poſita καίτοι particula ἐπιλογικῶς, & ἀποστατικῶς adhibetur vt dictum eſt. Ponitur etiam poſt longas narrationes interdum ad ſimpliciter exponendam ſententiam aliquam ſeu iudicium & cenſuram de ſupradictis faciendam. vt multis in locis apud Iſocratem in Panegyr. quorum & ille eſt, in quo cum multis in Lacedæmonios inuectus eſſet, ſubiungit, καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον τοὺς προεστῶτας τῶν Ἑλλήνων, ἕνα μὲν ἄνδρα (Regem Perſarū intelligit) τοσούτων ἀνθρώπων καθιστάναι δεσπότην, τὰς δ' Ἑλληνίδας πόλεις μηδὲ αὐτὰς ἑαυτῶν ἐᾶν εἶναι κυρίας. & ſubinde cū quædam alia contra eoſdem attuliſſet, moxque ſuaſiſſet quid ipſis agendū eſſet ad Græcorū animos ſibi conciliandos, & priora maledicta delenda, infert: καίτοι χρὴ τοὺς φύσει καὶ μὴ διὰ τύχην μέγα φρονοῦντας τοιούτοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν. &c.

In qui-

In quibus omnibus locis & ſimilibus τὸ καίτοι, aduerſariuam aliqua ex parte vim retinet. Quandoque etiam ἐπιλογικῶς poſitum, præter vim aduerſatiuam, argumentandi quoque ſignum eſt. Vt ſæpe apud eundem Iſocratem in eadem oratione. Vbi cum de Athenienſium nobilitate & antiquitate diſſeruiſſet, vt probaret Imperium Græcorum illis conuenire, ſubijcit: καίτοι χρὴ τοὺς εὐλόγως μέγα φρονοῦντας καὶ περὶ τῆς ἡγεμονίας δικαίως ἀμφισβητοῦντας, τοιαύτην ἀρχὴν τοῦ γένους ἔχοντας φαίνεσθαι. In quibus implicite continetur concluſio annexa maiori propoſitioni in ſupradictis verbis contentæ, Græcorum videlicet Imperium ad eos pertinere qui talem originem habuerint. cui propoſitioni addenda eſt aſſumptio, ſiue minor ex ſupradictis, Athenienſes videlicet huiuſmodi originem habuiſſe. ex quibus infertur, ad Athenienſes pertinere Græcorum Imperium. Et infra antiquam nobilitatem Athenienſium probãs, καίτοι περὶ τίνων χρὴ μάλιστα πιστεύειν ἢ περὶ ὧν ὅ τε θεὸς ἀναιρεῖ καὶ πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων συνδοκεῖ &c. ex quibus cõficitur maior ſeu propoſitio argumenti, hoc modo: quæ Deorũ reſponſis affirmantur, & Græcorũ decreto ſancita ſunt, his maxima fides habenda eſt. deinde ſubiungenda eſt aſſumptio ex ſuperioribus colligenda: Quæ ego dico de Athenienſium nobilitate, Apollinis oraculo & Græcorũ decreto ſancita ſunt. Quod quidem aſſumptum non exprimitur, ſed ea tantum ex quibus id probatur recenſentur. Vnde ſequitur his quæ de Athenienſium nobilitate dicta ſunt maximam fidem habendam eſſe. ſic plurimis alijs in locis, quæ longum eſſet recenſere.

Accipitur etiam vt ἄγε, & ἔπειτα ἐπιλογικῶς, cum quadam indignatione. Iſocr. in eadem oratione. Vbi cum Perſarum Regi omnia ex ſententia ſuccedere dicat propter Græcorum diſcordias, & incuriam, nonnullaque exponat quæ eamdem ob cauſam Regi acceſſerant, ſubijcit, καίτοι τινὲς θαυμάζουσι τὸ μέγεθος τῶν βασιλέως πραγμάτων. poteſt tamen hoc aduerſatiue etiam accipi, ac ſi di-

xiſſet, *καί περ οὖν διὰ τὰς ἡμετέρας στάσεις καὶ ἀπεχθείας οὕτως ηὐξημένων τῶν τοῦ βασιλέως πραγμάτων, ὅμως τινὲς θαυμάζουσι τὸ μέγεθος.* & cetera.

Ex Budæo nihil aliud de hac particula habemus niſi àtqui, & verũ, & ſed, ſignificare. & per at particulã interdum eamdem expreſſam eſſe à M. Tullio. tum pro quamquã accipi aduerſatiua. quæ quidem vox nõ vt aduerſatiua, ſed vt figurata aliquando accipi videtur apud Virgilium, cum dicat, Quamquam o, ſi ſolitæ quicquam virtutis ineſſet. & apud Ciceronem in Dialogo de ſenectute, Quanquam o Dij boni, quod *καί τοι ὦ θεοὶ πανάγαθοι*, Gaza tranſtulit. Præterea pro, & quidem, hanc vocem Budæus nonnunquam Latine dici teſtatur. vt apud Ciceronem. Et quidem cuius temperantiæ fuit de M. Antonio dicentem, maledicto abſtinere? *καί τοι ποίας ἐγκρατείας* &c. Item collectiuam eſſe particulam, vt *τοίνυν* & *τοιγαροῦν*, ideſt proinde vel itaque. Quibus omnibus ſignificatis exempla autorum applicat. quæ quidem ſignificata omnia ad ea quæ ſupra ſunt à nobis expoſita, facile reuocari poſſunt. Interdum etiam tacitæ & ſubintelligendæ obiectioni ſatisfacit: vt apud Ariſtophanem in Pluto: Inducitur *ἱερεὺς*, dicens, *θύειν ἔτ' οὐδεὶς ἀξιοῖ*. Ad quæ *Καρ. τίνος οὕνεκα*, reſpondet *ἱερεὺς, ὅτι πάντες εἰσὶ πλούσιοι. καί τοι τότε ὅτ' εἶχον οὐδὲν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς*. In quibus vox *καί τοι* aduerſatiua vt *καὶ μὴν* occurrit ad id quod obijcere poſſet aliquis, homines videlicet non ſolere ſacrificia offerre. ad quod ſacerdos, atqui, inquit, cum eſſent pauperes hoc agebant.

Καὶ μὴν.

K*αὶ μὴν*. aggregatum ex *καὶ* & *μὴν* aduerſatiua particula aduerſandi ſignum eſt; vt *καί τοι*. Ariſtoph. in Pluto: cum Plutus cæcus de Ioue dixiſſet, *οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ*: reſpondet Chremylus, *καὶ μὴν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους*. ideſt, atqui propter probos ab hominibus honoratur. Sic alibi in eadem fabula. Vetula quædam inducitur

ducitur querens ſe deſtitutam ab adoleſcente, eo quod di-ues factus, eius deſereret conſuetudinē. verba vetulę ſunt: καὶ μλὼ πρὸ τοῦ γ' ὁσημέραι ἐπὶ τλὼ θύραν ἐβάδιζ᾽ ἀεὶ τλὼ ἐμλὼ. pro quo καί τοι dici poterat, καί τοι πρὸ τοῦ &c. Vbi καὶ μλὼ, non ad ea quæ proxime dixit is qui cum ea loquitur, ſed continuantur cum his quæ ipſa ſupra dixerat: καὶ πρὸς, ἐπὶ τούτοις εἶπεν ἐπιπέμπων ὅτι πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. ideſt & præterea dixit hæc & hæc. Atqui ante hac quotidie ad fores aduentabat meas. Vbi cum ad remotiora referatur hæc particula, fit vt vis aduerſatiua ſupprimatur. Sic alibi niſi ſuppleatur aliquid in ſenſu, fieri non poteſt, vt aduerſatiuam vim retineat. vt apud eumdem in eadem fabula, inducitur quidam ad ſycophantam dicens, κατάθου ταχέως θοιμάτιον. ἐπειθ᾽ ὑπόλυσαι. Ad quæ ſycophanta, καὶ μλὼ προσελθέτω πρός μ᾽ ὑμῶν ἐνθαδὶ ὁ βουλόμενος. atqui accedat ad me veſtrum aliquis. in quibus ſubintelligendum eſt ad ſenſus integritatem, quamuis adeo audacter mihi imperetis vt veſtem deponam & calceamenta; accedere tamen ad me, & manus mihi inijcere nemo veſtrum audebit. ſic paulo infra cum ſycophanta dixiſſet, ἄπειμι, τ δ᾽ ἰσχυρὸν τοῦτον θεὸν ἐγὼ ποιήσω σήμερον δοῦναι δίκλω. Ad quæ alter. καὶ μλὼ ἐπειδὴ τλὼ πανοπλίαν τλὼ ἐμλὼ ἔχων βαδίζεις, ἐς τὸ βαλανεῖον τρέχε. ideſt, vt ſint hæc quæ dicis, tamen ad balneum te velociter confer. Quorum verborum ſenſus eſt, Quanquam adeo nobis minaris, nihil tamen proficies: quare ad balneum te confer. Et infra in eadem fabula inducitur ἡ γραῦς dicens, ἐγὼ δὲ τί ποιῶ, Ad quæ Καρίων, τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν ἱδρυσόμεθα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε poſt quæ cum ἡ γραῦς nonnulla interpoſuiſſet, ad eaque reſpondiſſet ὁ Καρίων, demum ὁ Καρίων, καὶ μλὼ πολὺ τῶν ἄλλων χυτρῶν τἀναντία αὗται ποιοῦσι. in quibus καὶ μλὼ cum ſuperioribus illis verbis continuatur, τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν ἱδρυσόμεθα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε. ideſt, ollas quibus Plutum Deum ſtatuemus, ſuper caput geſtabis. quamquam ollis iſtis contra quam reliquis accidit.

Videtur etiam accipi pro ἀλλὰ μὴν, in eadē fabula: Vbi inducitur ſycophanta qui dicit de ſe, ὅτι χρηστὸς ὢν καὶ φιλόπολις πάσχω κακῶς. quibus obſtans alter interlocutorū, dicit: σὺ φιλόπολις, καὶ χρηστός; poſt quam interrogationem vrget Sycophanta, ὡς οὐδεὶς ἀνήρ. quæ Sycophantæ verba euertere intendens qui cum eo diſputat, ſubijcit, καὶ μὴν ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναί μοι, γεωργὸς εἶ, ἢ ἔμπορος, ἢ τέχνην τινὰ ἔμαθες; quorum ſingula cum negaſſet Sycophanta, & confeſſus eſſet ſe ex curioſis negotiationibus victum quęrere, infert ille, πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε; Quorum verborum ſenſus eſt, ſi tu probus vir eſſes, exerceres vtique aut agriculturam, aut mercaturam aut artem quampiam aliam, ſed nullam harum exerces, ergo fieri non poteſt vt vir probus ſis. Antecedens & euerſio eius continetur implicite in interrogationibus γεωργὸς εἶ, ἢ ἔμπορος &c. quibus extorquet ab aduerſario confeſſionem antecedētis. euerſionis autem ſignum eſt vox καὶ μὴν, quæ pro ἀλλὰ μὴν accipitur, vt dictum eſt. conſequentis autem illatio cum interrogatione fit in illis verbis, πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε; Poteſt tamen καὶ μὴν aduerſatiue etiam accipi, vt καίτοι, pro deſtructione eius quod dixerat Sycophanta ſe probum virum eſſe. vt dicat qui contradicit, καὶ μὴν οὔτε γεωργὸς εἶ, οὔτε ἔμπορος &c. atqui neque agricola es, neque mercator. qui tamen ſenſus ad ſupradictaam argumentationem reuocatur. Vnde patet particulā hanc modo ſimpliciter aduerſatiuam eſſe, modo cum argumentatione, vt dictum eſt de καίτοι particula.

Iam enim alibi quoque adnotauimus, particulis fere omnibus præter natiuam vim & ſignificationem, qualitates etiam alias quaſdam accidere quæ non mutare, ſed augere cuiuſque ſignificationem dicendæ ſunt. vt de propoſita particula dicimus, quæ cum aduerſatiua ſit, tamen præter vim aduerſandi, fit vt interdum etiam ratiocinatiuæ locutioni ſeruiat. Ponitur etiā ἀποστατικῶς particula hæc cum rem inſperato & de improuiſo accidentem ſigniſi-

gnificare volumus. tunc vero aduerſatiua vis ſupprimitur propter defectum cuiuſdam vocis ſubintelligendæ: vt apud Ariſtoph. in Pluto Anus illa ſuperius dicta inducitur dicens. καὶ μὴν τὸ μειράκιον τοδί προσέρχεται. cuius locutionis ſenſus eſt: Quamquam ego minime ſperabam adoleſcentem ad me amplius rediturum, attamen ipſe nunc aduenit. In quibus omnibus huiuſmodi locutionibus ſi ſuppleatur aliquid, facile aduerſatiua vis huius particulæ ſemper apparebit.

Adhibetur etiam in principio clauſulæ pro ἀλλὰ μὴν. vt apud Iſocratem in paneg. Vbi cum probaſſet Athenienſes auctores hominibus fuiſſe bonarum artium, & agriculturæ, poſtea, quia poſſet aliquis dicere, quid hoc tanti refert? ſubiungit Iſocr. καὶ μὴν ὅσης προσήκει τιμῆς τυγχάνειν τοὺς τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίους, πάρεργον διδάσκειν. Qui ſenſus magis competit ἀλλὰ μὴν particulæ, propter ἀλλὰ deriuationem ab ἄλλο nomine, vt ſuo loco dictum eſt. quo fit vt in hoc hæ particulæ conueniant, quod ſuperaddendi ſenſum habent, propter καὶ & ἀλλὰ notionem, quibus primo hæc vis & notio ineſt.

Καὶ δή.

Καὶ δὴ, vox, ex καὶ & δὴ conſtat. in qua δὴ tametſi ſubiungitur, eo quod natura nunquam præponitur, tamē in hoc aggregato potior eſt. quippe cum tota vis aggregati in eo conſiſtat: ſignificetque idem quod ἤδη, ideſt iā & mox. Ariſtoph. in Pluto, καὶ δὴ βαδίζω, ideſt mox, & iam iam pergam. & in Auibus, καὶ δὴ τοίνυν πρῶτα διδάσκω. Vbi δὴ per ſe idem quod καὶ δὴ præſtare poſſet hoc modo. πρῶτα δὴ τοίνυν διδάσκω &c. ac ſi dixiſſet, ἤδη τοίνυν πρῶτα διδάσκω. Demoſth. περὶ τῆς εἰρήνης: ἴστε δή ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι καὶ μόνον ἐν τοῦτ' εἰπεῖν, καὶ δὴ καὶ περὶ ὧν παρελήλυθα ἐρῶ. Apud Platonem etiam καὶ δὴ λέγω, pro iam iam dicam inuenitur. Eodem fere modo accipitur vox καὶ δὴ in illo Demoſthenis, ὡς ἐὰν πρότερός τις εἴπῃ τὰ προσόνθ' ἑαυτῷ περὶ ἄλλου, καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα. Ideſt (vt Budæus interpretatur) Quaſi vero ſiquis

ro ſiquis de altero dicere occupaſſet quæ ſibi ineſſe vitia noſſet continuo ita futurum eſſet vt alteri ineſſent ipſa. Cuius Græcæ locutionis poſteriorem illam partem; καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα, recte idem Budæus pro, καὶ δὴ τούτων οὕτως ἐχόντων, accipienda ſenſit. quippe cum in diſtributione conſtructionis particula ὡς ad verbũ aliquod referatur, & εἰ particulam ſubintelligendam reſpiciat. vt ſit ordo ambiius, ὡς εἰ καὶ δὴ ταῦτα οὕτως εἶχε. Quam particulam ex accuſatiuo participij non poſſumus elicere, ſicut ex genitiuo plagiaſmi, ὡς δὴ τούτων οὕτως ἐχόντων. qui plagiaſmus ſuapte natura in verbum & εἰ conditionalem reſoluitur. Alibi etiam in eodem ſenſu vtitur καὶ δὴ voce Demoſthenes, τὰς μὲν συμφορὰς πάντα τὸν χρόνον κυρίας αὐτοῖς γεγενημένας, τὰς δὲ δωρεὰς ἃς αὐτὶ τούτων ἔλαβον καὶ δὴ λελυμένας, id eſt protinus ſolutas & reuocatas, ſeu abrogatas. Sic Greg. εἰς Βασίλειον, ἓν δὲ ἢ δύο εἰπών, ἐπ' αὐτὸν καὶ δὴ τρέψομαι. ideſt continuo ad eum me conuertam. Significat itaque vox καὶ δὴ, continuo, & protinus. tametſi in Demoſthenis verbis illis, καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα, particula δὴ βεβαιωτικῶς etiam intelligi poſſet, vt dicat, quaſi vero ſiquis alteri quæ ſibi inſunt vitia obiecerit, re vera ita eſſe cenſeretur. in reliquis vero expoſitis exemplis ſenſus hic δὴ, particulæ non congruit.

Κἄν.

Κἂν vox, ex καὶ & ἂν conſtat. eſtque formalis nota, in qua ἂν modo in ſua ſignificatione manet, modo pro ἐὰν conditionali accipitur. Quando itaque in ſua ſignificatioue manet, tunc vox κἂν vehementiore ſpiritu profertur, conſtruiturque omnibus verbalibus modis, quibus ἂν particulam conſtrui dictum eſt. Indicatiuo videlicet, vt apud Sophocl. in Aiace, κἂν ἐξέπραξεν εἰ κατημέλησ' ἐγώ. & apud Demoſth. ἐπὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ μηδὲν πεπραχότας ἀνθρώπους κἂν ἐπῄνουν καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον. Optatiui vocibus iunctum eſt, in illo Ariſtoph. in Nebulis: κἂν προσκαταθείμην γ' ὥστ' ὀμόσαι τριώβολον. in quibus locutionibus κἂν ſic diſtribuitur.

tur. καὶ ἐξέπραξεν ἄν, καὶ ἐπῄνουν ἄν. καὶ προσκατεθεῖλεν ἄν. Vbi ἂν actum tollit, & potentiam ſupponit. Cum vero ἂν pro ἐὰν accipitur, remiſſo ſpiritu profertur. conſtruiturq. vox κἂν tum optandi vocibus, vt apud Iſæum, ἀλλ' ὁμοίως ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα κἂν ἐν τῷ πατρῴῳ μένοι τις οἴκῳ κἂν ἐκποιηθείη. tum ſubiunctiuo, pro & ſi, ideſt an ſi. Vt apud Demoſt. κἂν ἀναγκασθῇ που συντυχεῖν, ἀποπηδήσει ἡδέως. Sic alibi πότερ' ἂν μηδὲν ἀδικῶν φαίνηται ἢ κἂν ἀδικῶν σκοπεῖται; ideſt vtrū ſi innocens ſit, an etiam ſi nocens & pœnæ obnoxius. Iungitur item huic voci conditionalis εἰ, & fit κἂν εἰ. in qua voce particula κἂν, pro ſimplici καὶ accipitur. & idcirco Indicatiui & Optandi vocibus adhæreſcit: quibus εἰ conditionalis conuenit. Demoſth. κἂν εἰ πάντα ταῦτα ὑπῆρχεν, ἐκεῖνο δὲ μὴ προσῆν. & ſi omnia hæc adeſſent. Optandi voci iunxit Ariſtot. κἂν εἰ βίᾳ κινηθείη, καὶ φύσει. quod ſi vi moueri poteſt, etiam natura moueri poterit. ſic Demoſth. νῦν δέ μοι δοκεῖ κἂν ἀσέβειαν εἰ καταγνώσοι τις τὰ προσήκοντα ποιήσειν. In quo exemplo voce κἂν εἰ, interrupta κατὰ τμῆσιν vſus eſt. Præponitur & negatiuæ conditioni εἰ μὴ, particula κἂν, & fit κἂν εἰ μὴ. in qua voce particula κἂν, itidem pro ſimplici καὶ accipitur. Ariſtot. κἂν εἰ μὴ δι' ἄλλην αἰτίαν ἀλλὰ διὰ ταύτην. ideſt, καὶ εἰ μὴ. ſi minus ob aliam cauſam, certe ob hanc. Sic Gregor. κἂν εἰ μὴ παύοισθε κωμῳδοῦντες. ideſt, καὶ εἰ μὴ, & ſi non deſinitis, vel, quanquam & quamuis non deſinatis.

Κοὐδ' οὖν.

Κοὐδ' οὖν. quatuor particulæ ſunt, καὶ, οὐ, δὲ, οὖν. apud Ariſtoph. in Auibus: κοὐδ' οὖν εἴπερ ταῦτα δοκεῖ δρᾶν, ὁπλισάμενοι παρέθενθ' ὑμᾶς, ἀλλὰ, & reliqua. Quarum particularū priores duæ verbo παρέθεντο tribuuntur, καὶ οὐ παρέθεντο. reliquæ duæ εἴπερ conditionem ſubſequuntur, εἴπερ δ' οὖν ταῦτα δοκεῖ δρᾶν. & erit ordo verborum, καὶ οὐ παρέθεντο ὑμᾶς ὁπλισάμενοι εἴπερ δ' οὖν δοκεῖ ταῦτα δρᾶν. In quibus vox δ' οὖν; pro γοῦν, quod eſt μειωτικῶς audiendum, & verbo tribuendum, καὶ οὐ παρέθεντο γοῦν ὑμᾶς ὁπλισάμενοι, ἀλλὰ &c. vel potius pro ὅμως, vt ſit, εἴπερ, ὅμως. Vide vocem δ' οὖν.

Μά.

enim plenus ſermo, δοκεῖ σοι ταῦτα ἢ οὐ δοκεῖ σοι. & ſic ἢ iuxta ſui naturam problematicam interrogationem efficiet.

ἤτοι.

HΤοι, diſiunctiua coniunctio, idem quod ἢ ſignificat. hoc tantum ab illo differt, quod ἤτοι ſemper præcedit, ἢ ſubſequitur, ἤτοι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον. eſt etiã ἤτοι ἐπιλογικὸν καὶ καταστατικὸν ἐννοίας, loco μὲν. cui reſpõdet particula δὲ. vt ſæpe apud Hom. Iliad. α'. ἤτοι ὅγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη &c. ac ſi dixiſſet, καὶ ὁ μὲν οὕτως εἰπών. in quo ſenſu ſubiũgitur τὸ ἀλλὰ, ipſiq. μὲν apponitur ἐκ παραλλήλου, ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖθις. Iungitur & ſimpliciter τῷ μὲν, ἐκ παραλλήλου. vt Iliad. γ'. ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε. quibus reſpondet ὁ ἀλλὰ loco δὲ. ἀλλ' ὅτε δὴ, & reliqua. ſic Iliad. ε'. σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω. ἀλλά σε δὴ ἢ κάματος &c. Valet etiam per ſe idẽ quod μὲν. differt, quod μὲν ſemper alicui voci poſtponitur; ἤτοι omnes ambitus voces præcedit. Interdum aduerbiũ eſt διασαφητικὸν, vel ἐπεξηγητικὸν, vt ἤγουν. Ariſtot. 5. Ethic. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ παρανομία, ἤτοι ἡ ἀνισότης. in qua ſignificatione frequentiſſime accipitur apud expoſitores.

ἵνα.

Iνα, cauſalis coniunctio deſignat cauſam finalem, quæ ſemper futurũm reſpicit, ſiue rei nondum factæ cauſam aſſignemus, ſiue rei præteritæ cauſam narremus, qua adductus aliquis aliquid fecit. & ſic plerumque cum ſubiunctiui modi aoriſtis, qui futuri vim habent, ἵνα particula cohærebit, vt ποίησον, vel ἐποίησα τόδε ἵνα τόδε γένηται, vel etiam γένοιτο, ſi δυνητικῶς loqui volumus, ideſt, vt poſſit hoc euadere, ſic Ariſtoph. in Auibus. ἐπεὶ τί γάρ μ' ἐκεῖθεν ἦγες; πρέσβυ ἵν' ἀκολουθοίης ἐμοί. Qui modus narrationibus rei præteritæ conuenit, vt ἐποίησε τόδε ἵνα φοβηθείην ἐγώ. Ita cum negatiue cauſam aſſignamus, μὴ negatiuam ἵνα particulæ iungimus, ἵνα μὴ γένηται, vel, ἵνα μὴ γένοιτο, id quod à Latinis quoque ſcriptoribus ſeruari videmus, vt cum cauſam finalem

nalem afferunt negatiue, particulis vt ne, ſimul iunctis eleganter vtantur. Iungitur & præteritis indicatiui particula hæc cum rem non factam, factam vellemus. vt apud Dinarchrum, ἵνα ἀπηλλάγμεθα. quod in forma optandi dixit; vtinam hoc & hoc fuiſſet, vt hoc vel hoc liberati eſſemus. ſic ἔδει παραδοῦναι τὸν οἰκέτην εἰς βάσανον ἵνα ἐξῆν αὐτοῖς μαρτυρείας παρέχεσθαι τῶν γεγονότων. Dicitur & ἱνατί, pro εἰς τί, vel ἐπὶ τί, ad quid. hoc eſt, quorſum, quare, quamobrem? Accipitur etiam pro loci aduerbio vox ἵνα, frequenter apud Poëtas: & omnibus fere temporibus, Indicatiui modi, nec non aliorum modorum iungitur. Ariſtoph. in Nebul. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι, ideſt ὅπου, ideſt quo in loco. & ἵναπερ ἄρμητο apud Lucianum. & ἵνα αὖ cum ſubiunctiuo ἀοριστολογικῶς, vt πατρὶς γάρ ἐστι πᾶσ' ἵν' ἂν πράττῃ τις εὖ. In quo ſenſu genitiuis nominũ iungitur. Sophocl. in Aiace, οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ. Quæ conſtructio omnibus localibus aduerbijs conuenit. ἐνταῦθα τῆς ὁδοῦ, ἐκεῖ τοῦ σταδίου &c. Accipitur item pro ὅπως, modi ſeu qualitatis aduerbio apud Ariſtophanem, ταῦθ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεοὺς ἵν' ἂν κελεύσω γώ σε, αντὶ τοῦ ὅπως, eo modo quo ego te iurare iuſſero. Deſignat præterea cauſam efficientem, & accipitur pro διὰ τό. in Epigrammate, ἀλλ' ἵν' ἁρπάξῃ Βρισηΐδα πρὶν Ἀγαμέμνων τὴν δ' Ἑλένην ὁ Πάρις πτωχὸς ἐγὼ γενόμην. ἀντὶ τοῦ διὰ τὸ ἁρπάξαι τὸν Ἀγαμέμνονα. propterea quod Agamemnon Briſeidem rapuit.

Καθὸ, & Καθ' ὅτι.

Καθὸ, ſecundum quod ſignificat, vt quod ex κατὰ præpoſitione, & ὁ articulo conſtat, quemadmodum ex διὰ, & παρὰ, & eodem articulo, fit διὸ & παρό. Quæ voces omnes ſi articulus ad nullum nomen referatur, pro cauſalibus aduerbijs adhibentur. Nam & καθὸ & παρὸ, idem quod διὸ ſignificant. & compoſite ſub vno accentu proferuntur. Porro καθὸ limitatiuum eſt', & ad nomen μέρος refertur, vt dictum eſt vbi de ᾗ, limitatiuo agitur. & ſignificat quatenus, & in quantum. Dicitur & καθ' ὅτι. quod propter τι

ἀόριστον limitationem interminatam deſignat. & ἂν particulam habet ſubſequentem, καθ'ὅ,τι ἄν σοι δοκῇ, vt tibi videtur, vel videbitur, vel viſum fuerit. cuius vocis vltima, in proximo exemplo, naturam articuli præſefert; & ad nomẽ μέρος refertur. ſic etiam in illo, καθ'ὅτι τοῦ ᾠοῦ ἐγκοίλῃνες qua parte ouum exinaniuit. Plerumque autem loco aduerbij qualitatis vſurpatur, vt καθ'ὅ,τι πόλις ἄριστα οἰκήσεται, pro ὅπως, ideſt qua ratione ciuitas optime gubernetur. ſic καθ'ὅ,τι Ἱπποκράτης παραινεῖ. pro quemadmodum Hippocrates præcipit.

Καθ'ὅσον.

Καθ'ὅσον, limitatiuum, in quantitate reſpondet τῷ καθ'ὅτι, pro qualitatis aduerbio accepto. καθ'ὅσον οἷός τ'εἰμὶ, quãtum poſſum. καθ'ὅσον ἀνθρώπῳ οἷόν τε. quantum ab homine præſtari poteſt. In qua etiam voce nomen ὅσον, ad nomen μέρος refertur. καθ'ὅσον πρὸς τὴν πόλιν ἑώρα. ea parte qua vrbem aſpiciebat. ſimpliciter autem limitatiuum ſenſum habet. & eatenus, quatenus, & in quantum ſignificat.

De Particula Καὶ, & compoſitis & μά. Cap. XII.

Καὶ copulatiua coniunctio, nomen nomini connectit, & verbum verbo, & alias partes eodem modo. in medioque eorum quæ per ipſam copulantur locata, vnica, ſimplexque adhibetur, nec aliam ſibi ſimilem requirit. vt Σωκράτης καὶ Πλάτων περιπατεῖ, vel περιπατοῦσι: ſic in verbis, Σωκράτης περιπατεῖ καὶ διαλέγεται. & in participijs, ποιῶν καὶ λέγων. quod ſi in principio vnius præceſſerit, in alterius quoque principio repetatur neceſſe eſt. vt ſi καὶ περιπατεῖ dixeris καὶ διαλέγεται, vel aliud huiuſmodi ſubdas neceſſe eſt. & ſic geminari particulam καὶ in eadem clauſula contingit. Nam quod geminari apud Atticos particulam hanc dicit Budæus, vt apud Plutarchum, καί τοι καὶ λόγον τινὰ διέσπειραν. & apud Iſocratem in Buſiride, καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς περὶ τὴν φρόνησιν ἐπιμελείας, & in καὶ μὴν καὶ: neſcio an ſu-

an ſupradictis, & huiuſmodi exemplis conueniat. certè nec vacare ſecundo loco poſita καὶ particula dici poteſt, non plus quàm in vocibus præcedentibus, nec ſanè idem officium præſtare. Quare ſuperaddendi vim in huiuſmodi dicendum eſt habere particulam καὶ. Nam & ſuperaddendi facultatem habet, & pro etiam ſæpe ponitur. vt apud Iſocratem in Panegyr. Κόνωνα μὲν δὲ ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσαντα τὴν λακεδαιμονίων ἀρχὴν καταλύσειν, ἐπὶ θανάτῳ συλλαβεῖν ἐτόλμησαν. Θεμιστοκλέα δὲ ὃς ὑπὲρ τῆς ἑλλάδος αὐτοὺς κατεναυμάχησε, καὶ μεγίστων δωρεῶν ἠξίωσαν. In quibus καὶ, pro ἀλλὰ καὶ accipitur. & præſupponit repetitionem ſuperiorum cum negatione. ergo ſuperior Iſocratis locutio ad integritatem reducenda eſt hoc modo. Θεμιστοκλέα δὲ οὐ μόνον οὐ συνέλαβον ἐπὶ θανάτῳ, ἀλλὰ καὶ μεγίστων δωρεῶν ἠξίωσαν. Ita quod apud Platonem dictum eſt, ἄχρηστοι μὲν γὰρ καὶ γυναιξὶ, ſi conuertatur, planius fiet hoc modo, ἄχρηστος μὲν γὰρ μὴ ὅτι ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γυναιξὶ. Additur etiam hæc particula nominibus ex parte prædicati ſeu conſequẽtis poſitis, quod interdum fallere lectorem poteſt, cum ea nomina quibus præponitur, ex parte ſubiecti recipi videantur. Eadem ambiguitas verbis accidit propter καὶ particulæ appoſitionem. Ariſtot. ἔτι δ' εἰ φύσει κινεῖται, κἂν βίᾳ κινηθείη, κἂν εἰ βίᾳ, καὶ φύσει. ideſt iam ſi natura mouetur, & vi quoque mouebitur, quod ſi vi, etiam natura. exemplum in nominibus eſt illud Ariſtot. de Araneis, εἰσὶ δὲ τῶν ἀραχνῶν οἱ γλαφυρώτατοι καὶ λαγαρώτατοι, καὶ τεχνικώτατοι. Araneorum autem ij qui elegantiſſimi ſunt, & corpore ſtrigoſiſſimo, etiam artificio præſtantiſſimi. Vbi ſi verbum ſubſtantiuũ adeſſet, ambiguitatem vtique tolleret. puta ſi, καὶ γλαφυρώτατοι εἰσὶ dictum fuiſſet. Quare alterum exemplum eorum quæ ex Quintiliano affert Budæus ad oſtendendum Latinos hanc quoque Græci ſermonis formam imitatos eſſe, non plane conuenit: cum in illo, verbum ſubſtantiuũ prædicato adhæreat. exemplum eſt, ſed non qui maxime imitandus eſt, & ſolus imitandus eſt. Alterum magis ac-

cedit ad Græcam formam propoſitam, ſi portorium Rhodijs locare honeſtum eſt, & Hermocreonti conducere. In quo repetendæ ſunt voces honeſtum eſt. Quam repetitionem apud Latinos Quoque particulæ deberi patet per aliud exemplum quod idem Budæus affert: corrumpi mores in ſcholis putant, nam & corrũpuntur interim: ſed domi quoque. Vbi repetendum eſt verbum corrumpuntur. Vacat etiam apud Atticos interdum particula hæc, Gregor. ὅτι μὲν φανερῶς οὕτος ὁ λόγος ἐκβάλλει τὸν υἱὸν τῆς θεότητος, τί χρὴ καὶ λέγειν. Synes. ἵν' εἰδῶ μὲν ὅτι καὶ λέγει. & alibi. καὶ γὰρ εἴ τι καὶ λέγοιεν ἀληθὲς.

Καὶ, etiam idem per ſe valet quod καίπερ, vel κἂν, apud Ariſtophanem in Pluto, ἐὰν δὲ σύζυγον λάβῃ τινὰ καὶ σύκινον, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον θεὸν ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην. Vbi καὶ σύκινον, pro κἂν σύκινον, ideſt quamuis debilem & imbecillum & fragilem ſicut ficulneæ lignum.

Ponitur etiam ὁ καὶ in poſteriori parte τῶν παραβολῶν ἐλλιπῶς τοῦ οὕτως, vt dicetur vbi de aduerbio οὕτως agetur. & ſimpliciter in poſteriori parte proportionum qualitatis vel quantitatis. necnon in collationibus ſimilium & diſſimilium, refert nomen ſeu aduerbium prioris partis prædictarum collationum. Ariſtot. in 4. τῶν μετὰ τὰ φυσ. ὅλως δὲ τὸ καθ' ὃ ἰσαχῶς καὶ τὸ αἴτιον λέγεται. Vbi ὁ καὶ refert aduerbium ἰσαχῶς. & pro ὁσαχῶς, vel pro ὡς, vel certe ἐλλειπτικῶς τοῦ ὡς ponitur. vt ſit ἰσαχῶς ὡς καὶ τὸ αἴτιον. Ita καὶ æque ac & perinde vt ſignificat. quemadmodum apud Latinos atque particula. Paus. in Atticis, ἢν δὲ τύχῃ βαλών τις ψηφίδι κατὰ ταῦτα, ἠχεῖ, ὥσπερ τι ἤχησε καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα. αἴτι τοῦ, ὡς κιθάρα. perinde vt cithara pulſata reſonat. Gregor. ἶσα καὶ παίδων ὁ τιμιώτατος, æque atque liberũ chariſſimus. Ariſtot. εἰκός τε τοὺς πρώτους Ἕλληνας ὁμοίους εἶναι, καὶ τοὺς τυχόντας καὶ τοὺς ἀνοήτους. perinde vt ſtultos fuiſſe. Theophr. τοῦτο δὲ ὅμοιον τῇ ὄψει καὶ τὸ βούκερας, ſimile eſt aſpectu fæno Græco. In cuiuſmodi locutionibus ſi voces ad grammaticum ordinem redigantur, καὶ ſuam natiuam ſignificationem obtinebit.

vt ſi

vt ſi illud Ariſtotelis ſic dicatur, εἰκὸς τοὺς πρεσβύτας ἥλικας καὶ τοὺς αἰσθητοὺς ὁμοίους εἶναι Pariter illud Theophraſti ſic ordinandum eſt: τοῦτο δὲ καὶ τὸ βύκερας ὅμοια τῇ ὄψει. ſic in diſsimilitudine ὁ καὶ, ἀντὶ τῶν διαφορικῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιῤῥημάτων adhibetur. Ariſtot. ἔστι γὰρ ἑτέρα ἡ χρηματιστικὴ καὶ ὁ πλοῦτος ὁ κατὰ φύσιν. Alia eſt atque naturales diuitiæ. Quæ locutio ſic reducenda eſt. ἡ χρηματιστικὴ καὶ ὁ πλοῦτος ὁ κατὰ φύσιν εἰσὶν ἕτερα, ἤγουν διάφορα. ſic alibi apud eumdem, οὐ τὸ εἶναι ἕτερον καὶ τῶν κατηγοριῶν. quod ſic reducitur, οὐ τὸ εἶναι καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν ἐστὶν ἕτερον. quod commodius diceretur, οὐ τὸ εἶναι ἕτερον ἐστὶ τοῦ τῶν κατηγοριῶν; Vnde fit vt ὁ καὶ in diſsimilium collatione pro ἢ ideſt quam accipi videatur. ſic Ciceronem 2. de Oratore, ac, particula vſum eſſe docet Budæus. Ingenioſi enim eſt vim verbi in aliud ac ceteri accipiant poſſe dicere, Vbi ac copulatiua pro quam ſelectiua vſus eſt.

Accipitur etiam ſæpe ἐξηγητικῶς, vt apud Ariſtoph. in Pluto: κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἦν, interpretatur enim quid intelligat per hæc verba κακῶς ἔπραττον. quæ nihil aliud ſibi volunt quàm, πένης ἦν.

Καὶ μὴν, Καὶ μέν τοι, Καὶ μὲν δὴ &c.

Ceterum voces in quibus καὶ geminari & ſuperuacanea eſſe videtur, re vera autem ſuperaddendi facultatem habet, ſunt καὶ μὴν, & καὶ μέν τοι, & καὶ μὲν δὴ. Quibus appoſita καὶ particula, καὶ μὲν δὴ καὶ, & καὶ μέν τοι καὶ, & καὶ μὴν καὶ, voces non vt formales notas, ſed ſeiunctim appoſitas efficit. exemplum καὶ μέν τοι καὶ, eſt apud Galenum 1. de cauſ. pulſuum. καὶ μέν τοι καὶ βραδὺς σαφῶς μὲν ἐπὶ ταῖς ἀξιολόγοις τῆς χρείας ὑπαλλαγαῖς: οὐ σαφῶς δὲ ἐπὶ ταῖς ἐλάττοσι. Exemplum vocum, καὶ μὲν δὴ καὶ, eſt illud Iſocr. in Panegyr. καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν τεχνῶν τάς τε πρὸς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου χρησίμας, καὶ τὰς πρὸς ἡδονὴν, τὰς μὲν εὑροῦσα, τὰς δὲ δοκιμάσασα, χρῆσθαι τοῖς ἄλλοις ἔδωκε παρέδωκε. Vbi prædictis vocibus in principio cōprehenſionis tranſitiue vſus eſt. in quibus καὶ ſuperaddit iis quæ ab auctore ſupra dicta fuerant, ea quæ in proxima

compre-

comprehenſione de artium inuentione ſubiecit.

Καὶ μή.

Καὶ μή, & non, vel non autem, duæ voces ſunt, quæ in conſtructione ad diuerſa referuntur. Quare in formalium numero vt vnica vox non ſunt recipiendæ, vt dicetur, Vbi de μή particula agetur.

Καὶ ταῦτα.

Καὶ ταῦτα, idque, vel præſertim, auget condicionem. vt apud Ariſtoph. in Pluto. Vbi Iouis ſacerdos inducitur dicens, ἀπόλωλ᾽ ὑπὸ λιμοῦ, καὶ ταῦτα τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός. idque cum Iouis &c. Vbi, καὶ ταῦτα, auget condicionem. ac ſi dixiſſet, & ſi minime conueniret Iouis ſacerdotem fame perire, tamen &c. In eadem: οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα, οὗτος δ᾽ ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται, καὶ ταῦτα ἀποκρινόμενος τὸ παράπαν οὐδὲ γρῦ. idque cum &c. quanquam minus conueniret ſequi cœcum non reſpõdentem quàm ſi reſponderet, tamen &c. Idem ἐν εἰρήνῃ, οὐδ᾽ οἶδα γ᾽ ἄλλον οὐδὲν ἀργύριοι πάλαι, ἀλλ᾽ ἢ καταγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων, καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἄλφιτα. tametſi magis conueniret ipſos ἥκειν & minus καταγελᾶν τῶν ταλαιπωρουμένων. quid ita? quod μισθοφοροῦσι διχόθεν. apud Ciceronem & alios claſſicos ſcriptores Latinos ſæpe reperietur particula compoſita; Idque, eadem ſignificatione, qua apud Græcos καὶ ταῦτα. vt in 1. de off. apud M. Tul. Quamquam te Marce fili annum iam audiẽtem Cratippum, idque Athenis &c. Interdum quoque pro καίπερ, hoc eſt quamquam, vel tametſi vſurpatur hæc particula. vt apud S. Baſil. initio homiliæ nonæ in Hexaemeron. οὐδὲ γὰρ Ελισσαῖον ὡς φαῦλον ἑστιάτορα παρῃτοῦντο οἱ τότε, καὶ ταῦτα λαχάνοις ἀγρίοις ἑστιῶντα τοὺς φίλους. Nam ne Eliſaeum quidem vt malum conuiuatorem repudiarunt, qui eo tempore fuerunt, tametſi oleribus agreſtibus amicos exciperet.

Καί τοι.

Καί τοι, Atqui, etſi formalis nota, ex καὶ & τοι conſtans, vt καίπερ ex καὶ & περ. hoc ab illa differens, quod καίπερ

parti-

participio ſemper iungitur hæc, tam verbo quam participio. Exempla καί τοι, ſunt apud Ariſtophanem, οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα δύναμαι μὴ γελᾶν. καί τοι δάκνω γ᾽ ἐμαυτὸν ἀλλ᾽ ὅμως γελῶ. & alibi apud eumdem, πῶς δῆτ᾽ οὐχὶ Σίμων᾽ ἐνέπρησεν, οὐδὲ Κλεώνυμον, καί τοι σφόδρα γ᾽ εἴσ᾽ ἐπίορκοι. Cum participio etiam inuenitur in principio periodi, vt apud expoſitorem Gregorij, καί τοι δὲ γλυκεῖαν οὖσαν τὴν γεῦσιν, ὅμως πικρὰν ὠνόμασεν.

Notandum autem vocem hanc modo διαιρετικῶς adhiberi, quando ὅμως aduerſatiua ſubſequitur, & fit ſermo bimembris inſtar hypothetici, vt in illo exemplo, καί τοι δάκνω γ᾽ ἐμαυτὸν, ἀλλ᾽ ὅμως γελῶ: modo ἀποφαντικῶς ſeu ἐπιλογικῶς, vt in altero: καί τοι σφόδρα γ᾽ εἴσ᾽ ἐπίορκοι. & ſic ſermo reducitur ad formam Categorici, vt apud eumdem in Pluto. πῶς αἰ᾽ ἀκηρύττει τοὺς νικῶντας κοτίνῳ στεφάνῳ, καί τοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν εἴπερ ἐπλούτει. argumentatur enim nequaquam eſſe diuitem eum qui in adeo celebri ludo oleaſtri corona donat Athletas. Sic apud Ariſtot. 2. Politic. φανερὸν τοίνυν ἐκ τούτων ὡς οὔτε πέφυκε μίαν οὕτως εἶναι τὴν πόλιν, ὥς περ λέγουσι τινές. καὶ τὸ λεχθὲν ὡς μέγιστον ἀγαθὸν ἐν ταῖς πόλεσιν. ὅτι τὰς πόλεις ἀναιρεῖ. καί τοι τόγε ἑκάστου ἀγαθὸν σώζει ἕκαστον. In quibus καί τοι continet ſententiam, ex qua propoſitio argumentationis deducitur, τὸ τῆς πόλεως ἀγαθὸν σώζει τὴν πόλιν. deinde ſubijcienda eſt aſſumptio. τὸ λίαν ἑνοῦν τὴν πόλιν οὐ σώζει ἀλλ᾽ ἀναιρεῖ. Vnde ſequitur, ὅτι τὸ λίαν ἑνοῦν τὴν πόλιν οὐκ ἀγαθὸν, quod ibi intendit probare. Differt prætereà à καί περ, quod illud aduerſatiuum ſolummodo eſt; hoc etiam illatiuum ſeu collectiuum. Quarum ſignificationũ modo alterutram, modo vtramque præſefert. Porro vis aduerſatiua nonnumquam manifeſta eſt, vt in proximo Ariſtoph. exemplo. Plerumque vero quia ad remotiora refertur, non adeo perſpicue apparet. vt apud Xenophontem lib. 2. ἀπομνημ. Cum Socrates inuectus eſſet in eos qui amicos contemnunt, ſubiungit. καί τοι πρὸς ποῖον κτῆμα παραβαλλόμενος φίλος ἀγαθὸς, οὐκ ἂν πολλῷ κρείττων φανείη;

Ideſt

ideſt, Atqui cui nam poſſeſsioni comparatus probus amicus nõ multo melior appareat? Quibus intendit Socrates damnare quod homines illi faciunt, & ſimul rationem reddere quare id minime facere debeant. Nam propter vim aduerſatiuam, deſtruit præcedens quippiam, eiuſque oppoſitum ponit vna cum probatione deſtructionis. vt in proxime dicto Xenophontis loco. Vbi cũ ἐπιφωνηματικῶς propoſuerit male nonnullos homines parui amicos facere, ſubiungit quod dictum eſt. καί τοι πρὸς ποῖον κτῆμα &c. quibus infert minime conuenire amicos parui facere, quo refellitur id quod propoſuerat, ac ſimul affertur ratio, quamobrem amici magnifaciendi ſint. ſi interrogatio πρὸς ποῖον κτῆμα &c. in enuntiationem conuertatur, hoc modo, φίλος γάρ τοι ἀγαθὸς πρὸς πᾶν ἄλλο κτῆμα παραβαλλόμενος, κρείττων φανείη. Apud Ariſtophanem etiam vox καίτοι collectiua eſt, concluſioniſque illatiua in Pluto: Vbi cum ἡ πενία expoſuiſſet incommoda vitæ hominum affutura ſi diuites omnes fiant, dixiſſetque, ἔτι δ' οὐχ ἕξεις οὔτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν &c. ſubijcit, καίτοι τί πλέον πλουτεῖν ἐστι πάντων τούτων ἀποροῦντας. ac ſi diceret, τί οὖν πλέον, vel ὥστε τί πλέον, ideſt quare nihil iuuat diuitem eſſe ſi bonis illis vita careat. In cuiuſmodi ſitu poſita καίτοι particula ἐπιλογικῶς, & ἀποστατικῶς adhibetur vt dictum eſt. Ponitur etiam poſt longas narrationes interdum ad ſimpliciter exponendam ſententiam aliquam ſeu iudicium & cenſuram de ſupradictis faciendam. vt multis in locis apud Iſocratem in Panegyr. quorum & ille eſt, in quo cum multis in Lacedæmonios inuectus eſſet, ſubiungit, καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον τοὺς προεστῶτας τῶν Ἑλλήνων, ἕνα μὲν ἄνδρα (Regem Perſarũ intelligit) τοσούτων ἀνθρώπων καθιστάναι δεσπότην, τὰς δὲ Ἑλληνίδας πόλεις μηδὲ αὐτὰς ἑαυτῶν ἐᾶν εἶναι κυρίας. & ſubinde cũ quædam alia contra eoſdem attuliſſet, moxque ſuaſiſſet quid ipſis agendũ eſſet ad Græcorũ animos ſibi conciliandos, & priora maledicta delenda, infert: καίτοι χρὴ τοὺς φύσει καὶ μὴ διὰ τύχην μέγα φρονοῦντας τοιούτοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν. &c.

In qui-

In quibus omnibus locis & ſimilibus τὸ καί τοι, aduerſatiuam aliqua ex parte vim retinet. Quandoque etiam ἐπιλογικῶς poſitum, præter vim aduerſatiuam, argumentandi quoque ſignum eſt. Vt ſæpe apud eundem Iſocratem in eadem oratione. Vbi cum de Athenienſium nobilitate & antiquitate diſſeruiſſet, vt probaret Imperium Græcorum illis conuenire, ſubijcit: καίτοι χρὴ τοὺς ἐπὶ τοῖς λόγοις μέγα φρονοῦντας καὶ περὶ τῆς ἡγεμονίας δικαίως ἀμφισβητοῦντας, τοιαύτην ἀρχὴν τοῦ γένους ἔχοντας φαίνεσθαι. In quibus implicite continetur concluſio annexa maiori propoſitioni in ſupradictis verbis contentæ, Græcorum videlicet Imperium ad eos pertinere qui talem originem habuerint. cui propoſitioni addenda eſt aſſumptio, ſiue minor ex ſupradictis, Athenienſes videlicet huiuſmodi originem habuiſſe. ex quibus infertur, ad Athenienſes pertinere Græcorum Imperium. Et infra antiquam nobilitatem Athenienſium probãs, καίτοι περὶ τίνων χρὴ μάλιστα πιστεύειν ἢ περὶ ὧν ὅ τε θεὸς ἀναιρεῖ καὶ πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων συνδοκεῖ &c. ex quibus cõficitur maior ſeu propoſitio argumenti, hoc modo: quæ Deorũ reſponſis affirmantur, & Græcorũ decreto ſancita ſunt, his maxima fides habenda eſt. deinde ſubiungenda eſt aſſumptio ex ſuperioribus colligenda: Quæ ego dico de Athenienſium nobilitate, Apollinis oraculo & Græcorũ decreto ſancita ſunt. Quod quidem aſſumptum non exprimitur, ſed ea tantum ex quibus id probatur recenſentur. Vnde ſequitur his quæ de Athenienſium nobilitate dicta ſunt maximam fidem habendam eſſe. ſic plurimis alijs in locis, quæ longum eſſet recenſere.

Accipitur etiam vt ἄγε, & ἔπειτα ἐπιλογικῶς, cum quadam indignatione. Iſocr. in eadem oratione. Vbi cum Perſarum Regi omnia ex ſententia ſuccedere dicat propter Græcorum diſcordias, & incuriam, nonnullaque exponat quæ eamdem ob cauſam Regi acceſſerant, ſubijcit, καίτοι τινὲς θαυμάζουσι τὸ μέγεθος τῶν βασιλέως πραγμάτων. poteſt tamen hoc aduerſatiue etiam accipi, ac ſi di-

xiſſet, καίπερ οὖν διὰ τὰς ἡμετέρας στάσεις καὶ ἀπεχθείας οὕτως ηὐξημένων τῶν τοῦ βασιλέως πραγμάτων, ὅμως τινὲς θαυμάζουσι τὸ μέγεθος. & cetera.

Ex Budæo nihil aliud de hac particula habemus niſi àtqui, & verũ, & ſed, ſignificare. & per at particulã interdum eamdem expreſſam eſſe à M. Tullio. tum pro quamquã accipi aduerſatiua. quæ quidem vox nõ vt aduerſatiua, ſed vt figurata aliquando accipi videtur apud Virgilium, cum dicat, Quamquam o, ſi ſolitæ quicquam virtutis ineſſet. & apud Ciceronem in Dialogo de ſenectute, Quanquam o Dij boni, quod καί τοι ὦ θεοὶ πανάγαθοι, Gaza tranſtulit. Præterea pro, & quidem, hanc vocem Budæus nonnunquam Latine dici teſtatur. vt apud Ciceronem. Et quidem cuius temperantiæ fuit de M. Antonio dicentem, maledicto abſtinere? καί τοι ποίας ἐγκρατείας &c. Item collectiuam eſſe particulam, vt τοίνυν & τοιγαροῦν, ideſt proinde vel itaque. Quibus omnibus ſignificatis exempla autorum applicat. quæ quidem ſignificata omnia ad ea quæ ſupra ſunt à nobis expoſita, facile reuocari poſſunt. Interdum etiam tacitæ & ſubintelligendæ obiectioni ſatisfacit: vt apud Ariſtophanem in Pluto: Inducitur ἱερεὺς, dicens, θύειν ἔτ' οὐδεὶς ἀξιοῖ. Ad quæ Καρ. τίνος οὕνεκα, reſpondet ἱερεὺς, ὅτι πάντες εἰσὶ πλούσιοι. καί τοι τότε ὅτ' εἶχον οὐδὲν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς. In quibus vox καί τοι aduerſatiua vt καὶ μὴν occurrit ad id quod obijcere poſſet aliquis, homines videlicet non ſolere ſacrificia offerre. ad quod ſacerdos, atqui, inquit, cum eſſent pauperes hoc agebant.

Καὶ μὴν.

Καὶ μὴν. aggregatum ex καὶ & μὴν aduerſatiua particula aduerſandi ſignum eſt; vt καί τοι. Ariſtoph. in Pluto: cum Plutus cæcus de Ioue dixiſſet, οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ: reſpondet Chremylus, καὶ μὴν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους. ideſt, atqui propter probos ab hominibus honoratur. Sic alibi in eadem fabula. Vetula quædam inducitur

ducitur querens ſe deſtitutam ab adoleſcente, eo quod diues factus, eius deſereret conſuetudinē. verba vetulę ſunt: *καὶ μὴν πρὸ τοῦ γ' ὁσημέραι ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζ' ἀεὶ τὴν ἐμήν.* pro quo *καί τοι* dici poterat, *καί τοι πρὸ τοῦ* &c. Vbi *καὶ μὴν*, non ad ea quæ proxime dixit is qui cum ea loquitur, ſed continuantur cum his quæ ipſa ſupra dixerat: *καὶ πρὸς, ἐπὶ τούτοις εἶπεν ἀποπέμπων ὅτι πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι*. ideſt & præterea dixit hæc & hæc. Atqui ante hac quotidie ad fores aduentabat meas. Vbi cum ad remotiora referatur hæc particula, fit vt vis aduerſatiua ſupprimatur. Sic alibi niſi ſuppleatur aliquid in ſenſu, fieri non poteſt, vt aduerſatiuam vim retineat. vt apud eumdem in eadem fabula, inducitur quidam ad ſycophantam dicens, *κατάδου ταχέως θοἰμάτιον. ἔπειθ' ὑπόλυσαι.* Ad quæ ſycophanta, *καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἔμ' ὑμῶν ἐνθαδὶ ὁ βουλόμενος*. atqui accedat ad me veſtrum aliquis. in quibus ſubintelligendum eſt ad ſenſus integritatem, quamuis adeo audacter mihi imperetis vt veſtem deponam & calceamenta; accedere tamen ad me, & manus mihi inijcere nemo veſtrum audebit. ſic paulo infra cum ſycophanta dixiſſet, *ἄπειμι, τῷ δ' ἰσχυρὸν τοῦτον θεὸν ἐγὼ ποιήσω σήμερον δοῦναι δίκην.* Ad quæ alter. *καὶ μὴν ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν τὴν ἐμὴν ἔχων βαδίζεις, ἐς τὸ βαλανεῖον τρέχε*. ideſt, vt ſint hæc quæ dicis, tamen ad balneum te velociter confer. Quorum verborum ſenſus eſt, Quanquam adeo nobis minaris, nihil tamen proficies: quare ad balneum te confer. Et infra in eadem fabula inducitur *ἡ γραῦς* dicens, *ἐγὼ δὲ τί ποιῶ*, Ad quæ *Καρίων*, *τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν ἱδρυσόμεθα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε* poſt quæ cum *ἡ γραῦς* nonnulla interpoſuiſſet, ad eaque reſpondiſſet *ὁ Καρίων*, demum *ὁ Καρίων*, *καὶ μὴν πολὺ τῶν ἄλλων χυτρῶν τἀναντία αὗται ποιοῦσι*. in quibus *καὶ μὴν* cum ſuperioribus illis verbis continuatur, *τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν ἱδρυσόμεθα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε*. ideſt, ollas quibus Plutum Deum ſtatuemus, ſuper caput geſtabis. quamquam ollis iſtis contra quam reliquis accidit.

Videtur etiam accipi pro ἀλλὰ μὴν, in eadē fabula: Vbi inducitur ſycophanta qui dicit de ſe, ὅτι χρηστὸς ὢν καὶ φιλόπολις πάσχω κακῶς. quibus obſtans alter interlocutorū, dicit: σὺ φιλόπολις, καὶ χρηστός; poſt quam interrogationem vrget Sycophanta, ὡς οὐδεὶς ἀνήρ. quæ Sycophantæ verba euertere intendens qui cum eo diſputat, ſubijcit, καὶ μὴν ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναί μοι, γεωργὸς εἶ, ἢ ἔμπορος, ἢ τέχνην τινὰ ἔμαθες; quorum ſingula cum negaſſet Sycophanta, & confeſſus eſſet ſe ex curioſis negotiationibus victum quęrere, infert ille, πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε; Quorum verborum ſenſus eſt, ſi tu probus vir eſſes, exerceres vtique aut agriculturam, aut mercaturam aut artem quampiam aliam, ſed nullam harum exerces, ergo fieri non poteſt vt vir probus ſis. Antecedens & euerſio eius continetur implicite in interrogarionibus γεωργὸς εἶ, ἢ ἔμπορος &c. quibus extorquet ab aduerſario confeſſionem antecedētis. euerſionis autem ſignum eſt vox καὶ μὴν, quæ pro ἀλλὰ μὴν accipitur, vt dictum eſt. conſequentis autem illatio cum interrogatione fit in illis verbis, πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε; Poteſt tamen καὶ μὴν aduerſatiue etiam accipi, vt καίτοι, pro deſtructione eius quod dixerat Sycophanta ſe probum virum eſſe. vt dicat qui contradicit, καὶ μὴν οὔτε γεωργὸς εἶ, οὔτε ἔμπορος &c. atqui neque agricola es, neque mercator. qui tamen ſenſus ad ſupradictaam argumentationem reuocatur. Vnde patet particulā hanc modo ſimpliciter aduerſatiuam eſſe, modo cum argumentatione, vt dictum eſt de καίτοι particula.

Iam enim alibi quoque adnotauimus, particulis fere omnibus præter natiuam vim & ſignificationem, qualitates etiam alias quaſdam accidere quæ non mutare, ſed augere cuiuſque ſignificationem dicendæ ſunt. vt de propoſita particula dicimus, quæ cum aduerſatiua ſit, tamen præter vim aduerſandi, fit vt interdum etiam ratiocinatiuæ locutioni ſeruiat. Ponitur etiā ἀποστατικῶς particula hæc cum rem inſperato & de improuiſo accidentem ſigni-

gnificare volumus. tunc vero aduerſatiua vis ſupprimitur propter defectum cuiuſdam vocis ſubintelligendæ: vt apud Ariſtoph. in Pluto Anus illa ſuperius dicta inducitur dicens. καὶ μὴν τὸ μειράκιον τοδὶ προσέρχεται. cuius locutionis ſenſus eſt: Quamquam ego minime ſperabam adoleſcentem ad me amplius rediturum, attamen ipſe nunc aduenit. In quibus omnibus huiuſmodi locutionibus ſi ſuppleatur aliquid, facile aduerſatiua vis huius particulæ ſemper apparebit.

Adhibetur etiam in principio clauſulæ pro ἀλλὰ μὴν. vt apud Iſocratem in paneg. Vbi cum probaſſet Athenienſes auctores hominibus fuiſſe bonarum artium, & agriculturæ, poſtea, quia poſſet aliquis dicere, quid hoc tanti refert? ſubiungit Iſocr. καὶ μὴν ὅσης προσήκει τιμῆς τυγχάνειν τοῖς τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίοις, πάρεργον διδάσκειν. Qui ſenſus magis competit ἀλλὰ μὴν particulæ, propter ἀλλὰ deriuationem ab ἄλλο nomine, vt ſuo loco dictum eſt. quo fit vt in hoc hæ particulæ conueniant, quod ſuperaddendi ſenſum habent, propter καὶ & ἀλλὰ notionem, quibus primo hæc vis & notio ineſt.

Καὶ δή.

Καὶ δή, vox, ex καὶ & δή conſtat. in qua δή tametſi ſubiungitur, eo quod natura nunquam præponitur, tamē in hoc aggregato potior eſt. quippe cum tota vis aggregati in eo conſiſtat: ſignificetque idem quod ἤδη, ideſt iā & mox. Ariſtoph. in Pluto, καὶ δή βαδίζω, ideſt mox, & iam iam pergam. & in Auibus, καὶ δή τοίνυν πρῶτα διδάσκω. Vbi δή per ſe idem quod καὶ δή præſtare poſſet hoc modo. πρῶτα δή τοίνυν διδάσκω &c. ac ſi dixiſſet, ἤδη τοίνυν πρῶτα διδάσκω. Demoſth. περὶ τῆς εἰρήνης: ἔστι δή ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ μόνον ἐν τοῦτ' εἰπεῖν, καὶ δὴ καὶ περὶ ὧν παρελήλυθα ἐρῶ. Apud Platonem etiam καὶ δὴ λέγω, pro iam iam dicam inuenitur. Eodem fere modo accipitur vox καὶ δὴ in illo Demoſthenis, ὡς ἐὰν πρότερός τις ἅπτει τὰ προσεόνθ' ἑαυτῷ περὶ ἄλλων, καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα. Ideſt (vt Budæus interpretatur) Quaſi vero ſiquis

ro ſiquis de altero dicere occupaſſet quæ ſibi ineſſe vitia noſſet, continuo ita futurum eſſet vt alteri ineſſent ipſa. Cuius Græcæ locutionis poſteriorem illam partem; καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα, recte idem Budæus pro, καὶ δὴ τούτων οὕτως ἐχόντων, accipienda ſenſit. quippe cum in diſtributione conſtructionis particula ὡς ad verbũ aliquod referatur, & εἰ particulam ſubintelligendam reſpiciat. vt ſit ordo ambitus, ὡς εἰ καὶ δὴ ταῦτα οὕτως εἶχε. Quam particulam ex accuſatiuo participij non poſſumus elicere, ſicut ex genitiuo plagiaſmi, ὡς δὴ τούτων οὕτως ἐχόντων. qui plagiaſmus ſuapte natura in verbum & εἰ conditionalem reſoluitur. Alibi etiam in eodem ſenſu vtitur καὶ δὴ voce Demoſthenes, τὰς μὲν συμφορὰς πάντα τὸν χρόνον κυρίας αὐτοῖς γεγενημένας, τὰς δὲ δωρεὰς ἃς αὐτὶ τούτων ἔλαβον καὶ δὴ λελυμένας, id eſt protinus ſolutas & reuocatas, ſeu abrogatas. Sic Greg. εἰς Βασίλειον, ἓν δὲ ἢ δύο εἰπὼν, ἐπ' αὐτὸν καὶ δὴ τρέψομαι. ideſt continuo ad eum me conuertam. Significat itaque vox καὶ δὴ, continuo, & protinus. tametſi in Demoſthenis verbis illis, καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα, particula δὴ βεβαιωτικῶς etiam intelligi poſſet, vt dicat, quaſi vero ſiquis alteri quæ ſibi inſunt vitia obiecerit, re vera ita eſſe cenſeretur. in reliquis vero expoſitis exemplis ſenſus hic δὴ, particulæ non congruit.

Κἂν.

Κἂν vox, ex καὶ & ἂν conſtat. eſtque formalis nota, in qua ἂν modo in ſua ſignificatione manet, modo pro ἐὰν conditionali accipitur. Quando itaque in ſua ſignificatioue manet, tunc vox κἂν vehementiore ſpiritu profertur, conſtruiturque omnibus verbalibus modis, quibus ἂν particulam conſtrui dictum eſt. Indicatiuo videlicet, vt apud Sophocl. in Aiace, κἂν ἐξέπραξεν εἰ κατημέλησ' ἐγώ. & apud Demoſth. ἐπεὶ δικαίαν εἶχον καὶ μηδὲν πεπραχότας ἀνθρώπους κἂν ἐπῄνουν καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον. Optatiui vocibus iunctum eſt, in illo Ariſtoph. in Nebulis: κἂν προσκαταθείην γ' ὥς' ὀμόσαι τριώβολον. in quibus locutionibus κἂν ſic diſtribuitur.

tur. κὴ ἐξέπεπραξεν ἄν, κὴ ἐπῄνουν ἄν. κὴ προσκατέστησεν ἄν. Vbi ἂν actum tollit, & potentiam ſupponit. Cum vero ἂν pro ἐὰν accipitur, remiſſo ſpiritu profertur. conſtruiturq. vox κἂν tum optandi vocibus, vt apud Iſæum, ἀλλ᾽ ὁμοίως ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα κἂν ἐν τῷ πατρῴῳ μένοι τίς οἴκῳ κἂν ἐκποιηθείη. tum ſubiunctiuo, pro & ſi, ideſt an ſi. Vt apud Demoſt. κἂν ἀναγκασθῇ πω συντυχεῖν, ἀποπηδήσει διδιώς. Sic alibi πότερ᾽ ἂν μηδὲν ἀδικῶν φαίνηται ἢ κἂν ἀδικῶν σκοπεῖτε: ideſt vtrũ ſi innocens ſit, an etiam ſi nocens & pœnæ obnoxius. Iungitur item huic voci conditionalis εἰ, & fit κἂν εἰ, in qua voce particula κἂν, pro ſimplici κὴ accipitur. & idcirco Indicatiui & Optandi vocibus adhæreſcit: quibus εἰ conditionalis conuenit. Demoſth. κἂν εἰ πάντα ταῦτα ὑπῆρχεν, ἐκεῖνο δὲ μὴ προσῆν. & ſi omnia hæc adeſſent. Optandi voci iunxit Ariſtot. κἂν εἰ βίᾳ κινηθείη, κὴ φύσει. quod ſi vi moueri poteſt, etiam natura moueri poterit. ſic Demoſth. νῦν δέ μοι δοκεῖ κἂν ἀσέβειαν εἰ καταγνώσκοι τις τὰ προσήκοντα ποιήσειν. In quo exemplo voce κἂν εἰ, interrupta κατὰ τμῆσιν vſus eſt. Præponitur & negatiuæ conditioni εἰμὴ, particula κἂν, & fit κἂν εἰμὴ. in qua voce particula κἂν, itidem pro ſimplici κὴ accipitur. Ariſtot. κἂν εἰμὴ δι᾽ ἄλλην αἰτίαν ἀλλὰ διὰ ταύτην. ideſt, κὴ εἰμὴ. ſi minus ob aliam cauſam, certe ob hanc. Sic Gregor. κἂν εἰμὴ παύσησθε κωμῳδοῦντες. ideſt, κὴ εἰ μὴ, & ſi non deſinitis, vel, quanquam & quamuis non deſinatis.

Κοὐδ᾽οῦν.

Κοὐδ᾽οῦν. quatuor particulæ ſunt, κὴ, οὐ, δὲ, οῦν. apud Ariſtoph. in Auibus: κοὐδ᾽οῦν εἴπερ ταῦτα δοκεῖ δρᾶν, ὁπλισάμενοι παρέθενθ᾽ ὑμᾶς, ἀλλὰ, & reliqua. Quarum particularũ priores duæ verbo παρέθεντο tribuuntur, κὴ οὐ παρέθεντο, reliquæ duæ εἴπερ conditionem ſubſequuntur, εἴπερ δ᾽οῦν ταῦτα δοκεῖ δρᾶν. & erit ordo verborum, καὶ οὐ παρέθεντο ὑμᾶς ὁπλισάμενοι εἴπερ δ᾽οῦν δοκεῖ ταῦτα δρᾶν. In quibus vox δ᾽οῦν; pro γοῦν, quod eſt μεσωτικῶς audiendum, & verbo tribuendum, καὶ οὐ παρέθεντο γοῦν ὑμᾶς ὁπλισάμενοι, ἀλλὰ &c. vel potius pro ὅμως, vt ſit, εἴπερ ὅμως. Vide vocem δ᾽οῦν.

Μά.

Μά.

Μὰ, iurandi particula, quam per ſe poſitam negare docet Budæus; afferens exemplum ex Pluto Ariſtoph. in quo introducitur quidam Sycophantæ obijciens, ἦ τῶν πονηρῶν ἦσθα καὶ τοιχωρύχων. Ad quæ reſpondet Sycophanta, μὰ δί᾽ οὐκ ἔγωγε. quod alibi quoque confirmat, vocem νὴ δία interpretando, aſſerens ſic dici ἐν τῇ καταφάσει τὸ, νὴ δία, vt ἐν τῇ ἀποφάσει τὸ, μὰ δία. Vt autem concedamus particulam hanc per ſe negare, ex ſupradicto tamen Ariſtophanis exemplo nequaquam id elicere poſſumus. quippe cum ibi vox μὰ δία non per ſe negatiuam locutionem efficiat, ſed auxilio negationis ſubſequentis in οὐκ ἔγωγε. Eſt autem iurandi hæc particula tam affirmationi quam negationi cōmunis. & vt voces quæ μέσαι apud Græcos appellantur, ſi aliquid addatur, bonum vel malum ſenſum habent: ſic particula hæc affirmationis vel negationis appoſitione, aut affirmatiuam, aut negatiuam locutionem efficit. negatiuam quidem, vt apud Homerum, οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα. Affirmatiuam vero, vt apud Ariſtophanē in Pluto: ἐκ τῶν ἐμῶν γὰρ καὶ μὰ δία δειπνήσετον. & apud Homerum: καὶ μὰ τόδε σκῆπτρον. Iliad α΄. Quod exemplum afferens Budæus, & Xenophontis item aliud, in quibus καὶ μὰ δία, pro νὴ δία accipitur; tamen in his omnibus μὰ particulam ſuperuacaneam eſſe docet: in qua tamen vis iurandi conſiſtit. καὶ enim & οὐ non iurandi, ſed affirmandi & negandi ſunt notæ. Affirmationi itaque ſociata μὰ particula, affirmatiuū iuſiurandum efficit; negationi autem, negatiuum. Verum quia vt plurimum negationem annexam habet, idcirco negatiuæ nomen obtinuit, cum tamen per ſe affirmatiua ſit, vt apud Ariſtoph. in Pluto: Interrogat quidam ſeruū: οὐ δῆτα πῶς ἑώρας ὦ κάκιστ᾽ ἀπολούμενε; Ad quæ reſpondet ſeruus, ἐκ τοῦ ξιβυνίου, ὅπως γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας μὰ τὸν δία. Vbi μὰ τὸν δία, plane pro νὴ τὸν δία accipitur; cum iuſiurandum affirmatiuum ſit; negatioque in οὐκ ὀλίγας, illud non faciat negatiuum, ſed nomen ὀλίγας in ſuum oppoſitum conuertat.

tat.idem nãquē valet οὐκ ὀλίγας,quod πολλάς.Porro quando negationi iungitur, tunc negatio interdum præcedit. vt in præcedenti Homeri exemplo: οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα.Et apud Ariſtoph. in Pluto. οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα χαιρήσεις ἔτι. & multis alijs in locis. plerumque tamen ſubſequitur. vt in exemplo Xenophontis, quod affert Budæus,vbi agit de μή τοι particula: διπλῆν ἡμῖν δίκαιον καὶ τὴν εὐωχίαν παρέχειν. μὰ Δί᾽ εἶφη μή τοιγε ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Vbi tametſi μή τοι,pro οὔτοι interpretatur Budæus, non tamen animaduertit negationē hanc cauſam eſſe cur μὰ Δία negatiuum ſenſum habeat.& idcirco docet μὰ Δία per ſe negare, μή τοι γε ornatus cauſa negationem conduplicare. Negatio autem refertur ad id quod ſupra dixit, δίκαιον διπλῆν τὴν εὐωχίαν παρέχειν, quod intendit negare. ſubſequentis autem negationis exempla non pauca inuenies apud auctores. Ariſtoph. μὰ τὸν Ἀπόλλω ἐγὼ μὲν οὔ. Idem in Nebulis, μὰ τὴν ἀναπνοὴν, μὰ τὸ χάος, μὰ τὸν ἀέρα, οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ᾽ ἄγροικον οὐδένα. & in Quibus, μὰ γῆν, μὰ νεφέλας, μὰ παγίδας, μὰ δίκτυα, μὴ ἐγὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω. & plurimis alijs in locis. Præcedit etiam negatio apud Demoſth. ἀλλ᾽ οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως ἡμάρτετε, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας. Vbi negationem οὐ, abundare ait Budæus,& μὰ per ſe negare, applicans huic exemplo regulam, Quod negationes interdum redundēt apud Atticos.Quæ regula nihil ad rem facit. Quippe cum hoc loco negatio minime ſuperflua ſit, ſed ex præcedentibus repetatur,& orationi integritatem tribuat.Quæ ſi deeſſet,ex præcedentibus vtique ſupplenda & ſubintelligenda eſſet. Nonnunquam negatio & præcedit & ſubſequitur. vt in Pluto Ariſtoph. Vbi cum dicat Sycophanta, οὐκ ἐπ᾽ ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ᾽ ἔστον ἠδεί. reſpondet alter, μὰ τὸν Δία οὔκουν τῷ γε σῷ σάφ᾽ ἴσθ᾽ ὅτι. Interdum negatio neque ſubſequitur neque de proximo particulæ μὰ apponitur. ſed remotius petenda eſt,& huic applicanda. vt apud Ariſtoph. in Pluto: Vbi inducitur ſeruus cum hero colloquens, οὐ γάρ με τυπτήσεις στέφανον ἔχοντά γε, ad quæ herus, μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἀφελὼν τὸν

στέφανον ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς. repetenda enim eſt tota negatiua locutio, μὰ δία οὐ τυπτήσω σε ἔχοντα τὸν στέφανον, ἀλλ' ἀφελὼν τὸν στέφανον τυπτήσω σε. minime te coronatum cædam, ſed corona priuatum cædam. Quia igitur negatio non apponitur expreſſe, idcirco videtur μὰ per ſe negatiua eſse. Aliud exemplum ſupradicto ſimile, habemus in eadem fabula. Vbi cum ad Pluti cæci petitionē in illis verbis contentā, ἄφετόν με νῦν, reſpondeat Chremylus, μὰ δί' ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεθά σου, ex ἀλλὰ coniunctione monemur, verbū ſupra adhibitum, cum negatione repetendum eſse. μὰ Δία οὐκ ἀφήσομεν, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεθα. nequaquam te dimittemus, immo magis quam antehac detinebimus. eiuſmodi autem ſuppreſſio negationis, negatiuum nomen μὰ particulæ tribuit. Sic infra in eadem fabula, interrogatus Chremylus cur Plutum cum amicis non communicaret, reſpondet, οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ. poſt quæ interponit qui cum illo loquitur: τί φῄς οὐ τοῖς μεταδοῦναι; at ille pergit, μὰ δία, δεῖ γὰρ πρῶτα. connectens μὰ δία, tam cum præcedenti illa negatione, οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ, quam cum poſteriore hac, οὐ τοῖς μεταδοῦναι. vt ſit totus ſenſus, non dum eo loci res eſt vt cum amicis Plutum communicare poſſim. cuius cauſam ſubiungit, δεῖ γὰρ πρῶτα &c. Paulo infra in eadem fabula, eadem particula præcedentem negationem reſpicit. Vbi cum inducantur interlocutores, medicum quærentes ad curandam Pluti cæcitatem, negat Chremylus inueniri poſse medicum idoneum, qui hoc præſtare poſsit: ἀλλ' οὐκ ἔστι ſupple ἰατρὸς. idem negat qui cum eo loquitur, οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ. poſt quæ ſubdit Chremylus. μὰ δί' ἀλλ' ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην κράτιστόν ἐστιν. negans enim quemquam eſse medicum qui hoc præſtare poſſit, quod pridem ipſi in mentem venerat agendum eſse affirmat. Sic in Ranis cum quidam dicat, οὐδὲν ποιεῖς γὰρ, ἀλλὰ τὰς λαγόνας ἀπόδει, reſpondet alter, μὰ τὸν δία: ἀλλ' ἤδη πάρεχε τὴν γαστέρα. in quibus repetenda eſt tota ſuperior locutio, μὰ τὸν δία οὐδὲν ποιῶ, Nihil me hercule proficio,

quare

quare ventrem præbe. Quandoque etiam negatiue accipitur vox μὰ δία, propter cauſam negatiuam quæ ſubſequitur. vt apud Plutarch. περὶ ἀδολεσχ. de Ariſtotele philoſopho: ἑτέρῳ δή τινι τοιούτῳ μετὰ πολλοὺς λόγους εἰπόντι κατηδολέσχησά σου φιλόσοφε. μὰ δία εἶπεν. οὐ γὰρ προσεῖχον.

Aduertendũ præterea in illo Ariſtophanis, μὰ δί' ἀλλ' ἀφελὼν τὸν στέφανον, μὰ δί' ἀλλὰ non eſſe formam aggregatam, ſed μὰ δία præcedens, aliquid negare. ἀλλὰ vero aduerſari his quæ per μὰ δία negantur. quod fit etiam in νὴ δί' ἀλλά: Vt ſuo loco dicetur.

De particula Μὲν, & compoſitis. Cap. XIII.

Μὲν, per ſe ſine δὲ ſubſequente; περιγραφικὸν eſt, vt γε. Demoſth. περὶ τῶν ἐν χεῤῥον. καὶ ἔγωγε αὐτὸς μὲν τεθνάναι μᾶλλον ἂν ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι βουλοίμην. Vbi ἔγωγε, & αὐτὸς μὲν ἐκ παραλλήλου poſita, augent τὸν περιορισμὸν, ἤγουν τὴν περιγραφήν. in eo autem quod ſequitur, οὐ μὴν ἀλλ' εἴ τις ἄλλος λέγει καὶ ὑμᾶς πείθει, quamuis τὸ οὐ μὴν ἀλλὰ, pro δὲ accipiatur, non tamen huic μὲν reſpondet, ſed alij μὲν ſupra poſito in illis verbis, αἰσχρὸν μὲν νὴ τὸν δία καὶ ἀνάξιον ὑμῶν. cui μὲν poſt multa interpoſita, reſpondet prædictum οὐ μὴν ἀλλὰ, quod pro δὲ accipitur. περιγραφικὴν itaque & περιοριστικὴν δύναμιν habet μὲν particula per ſe poſita. cuius vſus exempla non deſunt apud auctores. Ariſtoph: in Pluto. ἐγὼ μὲν οἰμώζειν λέγω σοι. quod μὲν ad nullum δὲ refertur. Idem ἐν εἰρήνῃ: οὔπω μὲν ἐκκαλύψομαι. οὔπω μὲν, pro οὔπω δὴ dixit. Cum autem reſpondet πλὴν, δὲ, vel πλὴν ἀλλὰ, vel πλὴν οὐ μὴν ἀλλὰ, vel alij huiuſmodi voci, quæ pro δὲ accipiatur, tunc concedendi, ſeu aliquid ponendi vim habet. quod tamen oppoſiti vel diuerſi cuiuſdam affirmatione ſub δὲ particulæ ductu deſtruitur. Vt apud Demoſth. in exordio τοῦ περὶ τῶν ἐν χεῤῥονήσῳ ἔδει μὲν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι τοὺς λέγοντας ἅπαντας μήτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα, μήτε πρὸς χάριν. ἐπειδὴ δὲ ἔνιοι, & quæ ſequũtur. & in exordio τοῦ περὶ τῆς εἰρήνης Δημοσθένους ὁρῶ,

μὲν τὰ παρόντα πράγματα δυσκολίαν ἔχοντα. & poſt multa, οὐ μὴν ἀλλὰ &c. Habet etiam vim concedendi, etiam ſi non remoueatur id quod ſub δὲ particula ſubditur. Interdum enim vniuerſale aliquod proponentes ſub μὲν particula, poſtea ſub δὲ ſtrictius aliquod ſubijcimus, vt in illo Iſocratis. ἐν πολλοῖς μὲν διεστώσας εὑρήσομεν τὰς τῶν σπουδαίων γνώμας. πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν. ſic Demoſth. ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις ἰδεῖν δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παροῦσι. Plærumque autem prædictæ particulæ ſibi reſpondentes διαφορικῶς intelliguntur. vt quæ differentia ſeu diuerſa vel oppoſita ſeiungunt. Demoſth. κατὰ Φιλίπ. ἀλλὰ διαμένω λέγων ἐξ ὧν ἐγὼ μὲν πολλὸν ἔλαττον εἰμὶ. ὑμεῖς δὲ εἰ πείθεσθέ μοι μείζους ἂν εἴητε. & paulo infra, ἐξ ὧν ἐγὼ μὲν πρῶτος ὑμῶν ἔσομαι, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων ὕστατοι. & rurſus, ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις αὐτὴ βαδιεῖται, ἐπὶ τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ δεῖ προσάγειν. & alibi, ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων, εἰκότως δύσκολος καὶ δύστροπος εἰμὶ, Φίλιππος δὲ &c. cuius vſus exempla ferè innumerabilia ſunt apud auctores. Fiunt autem huiuſmodi oppoſitiones interdum per ſolam δὲ, ſine præcedente μὲν. Demoſth. ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δὲ ἐφοίτων. ἐτέλεις, ἐγὼ δὲ ἐτελούμην. ſic Hippocr. ὁ βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, Vt dictum eſt vbi de δὲ agitur. Non minus frequēs eſt vſus harum particularum ἐν τοῖς μερισμοῖς, præcedentibus articulis. vt in illis Iliad. χ΄. ἡ μὲν γὰρ ὕδατι λιαρῷ ῥέει. ἡ δ' ἑτέρη θέρει προρέει εἰκυῖα χαλάζῃ. & millies alibi apud auctores. cuius ſenſus ſunt illa quoque vocum paria, τὸ μὲν, τὸ δὲ, & τὰ μὲν, τὰ δὲ, & τοῦτο μὲν, τοῦτο δὲ. quæ aduerbialiter pro partim & partim, vel cum & tum, accipiuntur, vel primū, deinde. Quorum exempla vide apud Budæū. Eo autē modo ſibi inter ſe reſpondent ſupradictæ particulæ, vt ſemper μὲν præcedat, δὲ ſubſequatur. tametſi per ſe quoque δὲ ſtare poſſit non ſolum μεταβατικῶς, ſed etiam διαφορικῶς. vt paulo ante dictum eſt. Nonnunquam autem poſt duo μὲν, duo δὲ inueniuntur in duplici diuiſione ſeu oppoſitione, vt in exordio τοῦ κατὰ φιλίππου α΄. εἰ μὲν περὶ καινοῦ-

τινος

νος τρᾶπήδετο λέγειν, ἐπισχὼν αὖ ἴσως οἱ πλεῖστοι γνώμlω ἀπεφήναντο εἰ μὲν ἤρεσκε τί μοι, ἡσυχίαν ἦγον. εἰ δὲ μὴ, τότ᾽ αὖ αὐτὸς ἐπιχείρlω ἃ γινώσκω λέγειν. ἐπεὶ δὴ δὲ &c. Vbi prius μὲν poſteriori δὲ, poſterius priori reſpondet. In partitionibus etiam, duobus quibuſdam præpoſitis τὸ μὲν, ad prius poſitū; δὲ autem ad poſterius refertur. Ariſtot. in 4. Ethic. ἴδοι δ᾽ ἄν τις καὶ ἐκ τῶν κωμῳδιῶν τῶν παλαιῶν καὶ τῶν καινῶν. τοῖς μὲν γὰρ lῶ γελοῖον ἡ αἰσχρολογία, τοῖς δὲ ἡ ὑπόνοια. Vbi τοῖς μὲν refert τῶν παλαιῶν, quod prius poſitum eſt. τοῖς δὲ, ad καινῶν refertur, quod poſterius eſt. Quod Ciceronem quoque feciſſe Budæus affirmat.

Μέν τοι.

Μέν τοι, vox ex μlὼ & τοι vtroque affirmantis ſigno, aſſeuerandi vim habet. Xenoph. οὐδενὸς γὰρ ὀργιζόντος ὀμνύοντες, καλόν με φατὶ εἶναι. κἀγὼ μlὼ τοι πιστεύω. pro κἀγὼ δήπου. Dicitur ſæpe cum quodam vehementi affectu. qui ex eo quod repetentes id quod aliquis propoſuit, hac voce vtimur, deprehenditur. Xenoph. ἦ καὶ ἐμὲ ἔφη δεῖσθαι ταῦτα ποιεῖν; δεῖσθαι μlὼ τοι ἔφlω ἐγώ. Ariſtoph. vocem hanc cum νὴ Δία ſociauit. ἐν εἰρήνῃ, ad augēdam aſſeuerationem, Τρυγαῖος, κἄκις᾽ ἀπόλοιο παιδάριον, τῷ καί ποτ᾽ εἶ. παῖς. ἐγώ; τρυγ. σὺ μlὼ τοι νὴ Δία. Quam vocem Budæus per vero Ciceronem expreſſiſſe docet. illudque Xenophontis, δεῖσθαι μlὼ τοι, te vero inquam interpretatur. Dicitur etiam cum affectu, licet nihil quod dictum fuerit repetatur. Xenoph. καὶ αἰσχύνει μlὼ τοι ὦ σοφιστὰ ἐλεγχόμενος. Vbi neſcio an recte Budæus ſenſerit ornatus vel explendæ orationis gratia eſſe hanc vocem vſurpatam. præſertim cum illam eodem modo, quo ſupra interpretetur. quod enim mox ſequitur apud Xenoph. νὴ Δί᾽ ἔφη ὁ Σωκράτης αἰσχύνεσθαι μlὼ τοι, & patere tu quidem o ſophiſta te conuinci. patiatur vero inquit Socrates, latine reddidit. in quo exemplo repetitio verbi αἰσχύνεσθαι, ſuperioribus excēplis ſuffragatur.

Μέν τοι, etiā pro ἀλλὰ, & δὲ aduerſatiua accipitur, quando plerumque μlὼ particulæ reſpondet. Ariſtot. λέγουσι δὲ

τοὺς κηφῆνας κνεῖα μὲν πλάττειν, μελιτουργεῖν μέν τι οὐδὲν, pro ἀλλ' οὐδὲν μελιτουργεῖν, vel μελιτουργεῖν δὲ οὐδὲν. quod & verũ, & ceterum latine dici Budæus docet. Dicitur & ſine præcedente μὲν, Ariſtoph. περιγίνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μέν τοι μηδ' ἐπιλείπειν. Vbi pro αὖθις, ideſt rurſus, & vice verſa poſitum eſſe docet Budæus, nec non pro etiam accipi, quemadmodum vocem vero apud Ciceronem. Quamquam mihi quidem pro ἀλλὰ hic quoque accipi videtur; vt ſit μὴ μέν τι μηδ' ἐπιλείπειν, pro ἀλλ' οὐδ' ἐπιλείπειν. Subſequitur quandoque vocem hanc particula αὖ, quæ tametſi ad verbum aliquod refertur, tamen eo quod immediate apponitur τῷ μέν τοι, componi cum illo videtur: quod & Budæus tradidit, quanquam vel ἐκ τῶν προσῳδιῶν, quibus hoc aggregatum μέντ' αὖ ſcribi recepimus, non compoſitam voce μέντ' αὖ, ſed voces appoſitas eſſe conſtat, quarum μέν τοι aſſeuerandi, αὖ (vt de ipſo dictum eſt) actum tollendi, facultatem habet. vſus harum vocum frequens eſt. Demoſth. δικαίως μέντ' αὖ ἀπέθανον. Idem, μαίνοιτο μέντ' αὖ. Vbi τὸ αὖ, verbo ἀπέθανον, tribuendum, ἀπέθανον αὖ. ideſt morte affectus fuiſſem. ſic μαίνοιτο αὖ, ideſt furore agitaretur. Quare non vt formalis nota deſcribendum eſt τὸ μέντ' αὖ, cum partes eius ad diuerſa referantur.

Μὲν οὖν.

Μὲν οὖν. duæ voces ſunt, quæ plerumque tranſitioni ſeruiunt, quæ à M. Tullio, vt Perionius recte monet, verti ſolent illis latinis particulis, equidem, interpoſita fere aliqua voce, alias Atque ita, alias Itaque: quaſi illud μὲν redundet. interdum vero idem auctor has voces vnica illa interpretatur: Igitur, nulla habita ratione particulæ prioris, μὲν. vt illud in li. de vniu. quẽ ex Platonis Timæo cõuertit, νὺξ μὲν οὖν ἡμέρα τε γέγονεν οὕτω. Nox igitur & dies ad hũc modum & ob has generata cauſas &c. tranſitiones autem aut continuatiue fiunt, aut inchoatiue, ἀποστατικῶς ſeu ἐπιλογικῶς. qualis eſt apud Ariſtoph. in Pluto: Vbi ſeruus cum multa de Domini ſui dementia, qui Plutum cœcum ſe-

quere-

quererur, conqueſtus eſſet, ſubijcit ἀποστατικῶς· ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως σιγήσομαι, & reliqua, atque equidem tacere nullo modo poſſum. Demoſth. poſt procemium quo attentionem captauerat, ſubiungit itidem ἀποστατικῶς. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεὶς, ὅτι &c. cui reſpondet δὲ eodem in loco. ἡμεῖς δὲ οὐκ οἶδ᾽ ὅντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. Xenoph. continuatiue vſus eſt, χαλεπὸν μὲν οὖν ἐστι τοὺς οἰκείους περιορᾶν ἀπολλυμένους. ἀδύνατον δὲ τοσούτους τρέφειν. Ac difficile quidem eſt &c. Signum autem inchoationis, vel continuationis eſt ſubiecti identitas, vel diuerſitas. Nam ſi de eodem ſubiecto fiat ſermonis tranſitio, continuata eſſe dicetur: ſin de alio, aut diuerſo; inchoata κατὰ ἀπόστασιν. Significat etiam immo, & immo vero quā ſępiſſime, & poſtponitur fere ſemper alijs partibus Orationis. ſicut etiam τῷ πάνυ, aduerbio. vt cum dicimus, πάνυ μὲν οὖν: aſſentientes aliquid. ideſt, prorſus quidē, immo vero. Rariſſime autem ipſum præponitur τῷ γὲ, & fit μὲν οὖν γε, ideſt quin etiā, quin immo. Additur etiam μὴ particulæ: & habet ſenſum limitatiuum, vt γέ. Ariſtoph. in Pluto: ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι πάντ᾽ ἐρῶ. γυ. μὴ δῆτ᾽ ἔμοιγ᾽ εἰς τὴν κεφαλήν. καρ. μὴ τἀγαθὰ ἃ νῦν γεγένηται. γυ. μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα. Vbi τὸ μὲν οὖν, pro γε περιγραφικῶς accipitur. ſicut viciſſim τὸ γε pro μὲν οὖν interdum, vt de γε dictum eſt. Apponitur etiam τῷ, οὐ, ἀποφατικῶς, in proxime dicta ſignificatione, ideſt περιγραφικῶς, & fit, οὐ μὲν οὖν. quod Budæus προπαροξυτόνως proferendum cenſet. qui Demoſthenis verba illa οὐ μὲν οὖν ἦν εἰπεῖν ἑτέρῳ, tum nulli alij dicendi locus erat, vel nulli certe, latine reddidit. Apud Lucianum etiam οὐ Θρασυκλῆς οὗτος ἐστίν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος. ideſt, vt placet Budæo, profecto ipſe eſt, non alius. In quibus tamen exēplis immo, & immo vero ſignificat τὸ μὲν οὖν. negatio autem verbo tribuitur in conſtructionis diſtributione, vt in ſupradicto Demoſthenis loco, οὐκ ἦν μὲν οὖν εἰπεῖν ἑτέρῳ. immo nemini dabatur dicendi locus. & apud Lucianū, οὐ μὲν οὖν ἄλλος ἐστίν. οὐκ ἄλλος μὲν οὖν ἐστίν. ideſt immo nullus

alius

alius eſt. Vnde patet non vt vnicam vocem προσπαρεξυντόνως οὐμὲνοῦν eſſe pronuntiandum, cum diuiſim conſtruatur. atque adeo neque vt formale ſignum deſcribendum eſt in ordine οὐ, particulæ: ſicut nec μὴ μὲν οὖν. Pro οὐμὲν etiam & οὐμὲν τοι vſurpatur interdum.

De particulis Μέχρι, Μέχρις, Μὴ & compoſitis. Cap. XIV.

Μέχρι, quod & μέχρις dicitur, ſi vocalis littera ſubſequatur, quatenus articuli relatiui genitiuis iunctum, compendium affert orationi, in hac diſputatione deſcribitur, vt dictum eſt vbi de ἄχρι agitur. Quibus autem præterea partibus iungatur, vide Budæum, & Vocabulorum ſcriptorem. quorum vterque, vt cetera omnia, de his vocibus recte ſcripſerit, ſic non apte ἂν particulam his adiungi putauit, ita vt μέχρις ἂν, & ἄχρις ἂν, vt formales notas conſtituerit. Nam vt ἂν vocibus his apponatur, non tamen ipſis in cõſtructionis diſtributione, ſed verbo in vnaquaque comprehenſione poſito, tribuitur: idque multo magis ſi genitiuus οὗ interueniat; vt in exẽplo quod ex Athenaeo affert Budæus, μέχρις οὗ ἂν ὑπολαβὸν τὸ ὕδωρ κατενέγκῃ. nec minus ſi περ particula intercipiat locum medium inter μέχρις, & οὗ. vt apud Ariſtotelem: μέχρι περ οὗ ἂν εἷς ᾖ. ideſt quouſque vnus ſuperſit. Nam & ſi ſupra cap. 3. vbi de ἂν agitur, dictum ſit hanc particulam nonnunquam à verbo recedere, & adiunctarum alicui partium adhærere, id tamen fieri intelligendum eſt, quando verbum ipſum ἀοριστολογίαν recipere non poteſt. ſed in ſupradictis exemplis & ſimilibus cum de futuro eſt ſermo, optime quadrat ἀοριστολογικὴ ἔννοια. quare verbo ἂν particula non vocibus μέχρις, & ἄχρις tribuẽda eſt. Cuius rei argumentum eſt, quod ſi de præterito per Indicatiui modi verbum loquamur, minime vti poterimus ἂν particula, puta ſi dixeris ἀνέμεινα μέχρις ἦλθε. Vnde patet ex eo quod verbum exigit, non ex dictarum vocum natura particulã ἂν locutioni accedere.

Μή.

Μή, particula indicatiuo iuncta, ſine reſpectu alicuius
verbi præcedentis, pro, οὐ negandi ponitur in recta &
pura enuntiatione. Apud Ariſtoph. in Auibus: *μὰ γῆν, μὰ
νεφέλας, μὰ παγίδας, μὰ δίκτυα, μὴ 'γὼ νόημα κομψότερον ἤκου-
σά πω.* Quod tamen raro fit. nam & ipſe Ariſtophanes ali-
bi in hac eadem forma iurandi οὐ particula conſueta vſus
eſt in Nebulis, *μὰ τὴν ἀναπνοὴν, μὰ τὸ χάος, μὰ τὸν ἀέρα οὐκ
εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα.* In obliquis tamen & miſtis
enuntiationibus μὴ, pro οὐ, fere ſemper accipitur, & indi-
catiuo nonnunquam iungitur. vt apud Demoſth. *οὐ γάρ-
ἐστιν οὐδεὶς πρόξενος αὐτῆς ὅτῳ μὴ δέδωκεν ὁ δῆμος.* Vbi μὴ
δέδωκε, non eſt primaria enuntiatio, ſed pars enuntiatio-
nis. ſic alibi apud eundem, *τίνος ἕνεκα εἰ τὰ μάλιστα μὴ τινὲς
ἀλλὰ πάντες ἦσαν ἀνάξιοι, τ' αὐτῶν ἠξίωσεν ἡμᾶς τι κἀκείνους; μή-
τινες* dixit in obliqua enuntiatione. In qua μήτινες, non eſt
integra enuntiatio, ſed antecedentis membrum. Iungitur
itidem indicatiuo modo in interrogationibus. Plato, *μή σε
κατακωλύω ὦ Ἰχόμαχε;* nunquid te moror? & Lucian. *μήτις
ἄλλος τοῦτο γνωρίζει;* nunquid alius quiſpiam. & alibi Plato:
μή που ὦ Κέβης καὶ σέ τι τούτων ἐτάραξεν. Itidem quando in-
terrogationes per verbum *ἐρωτῶ* remiſſius fiunt, μὴ indi-
catiuo iungitur. Plutarchus, *καὶ περὶ τὸν φόρον ἠρώτησε μὴ βα-
ρεῖς εἰσὶ.* In cuiuſmodi interrogationibus ſi μὴ nulli encliti-
cæ particulæ præponitur, duplici graui accētu ſignatur a
librarijs antiquis. quod fit ad indicandam vim pronun-
tiationis, qua differt ab ea ſignificatione, qua μὴ, pro ἵνα
μὴ accipitur. Iungitur etiam præterito indicatiui modi
pro ἵνα μή. Lucian. *ἀριθμήσω αὖθις τὸ χρυσίον, μήτι με πρῴην
διέλαθε.* ne forte me aliquid latuerit. Vbi ſi de futuro eſſet
ſermo μὴ διαλάθῃ, per ſubiunctiuum dixiſſet. Sic etiam ſi
verbum *δέδοικα*, vel *φοβοῦμαι* præcedat, vel aliud horum
συνώνυμον, μὴ, particulam; indicatiuus ſubſequitur. vt apud
Demoſth. *καὶ τὸ χρόνον γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβείαν, δέδοικα
μὴ λήθην ὑμῖν ἐμπεποίηκεν.* Quod etiam per præteritum opta

tiui dici poteſt μὴ ἐμπεπτώκοι. Sic Thucydid. νῦν δὲ φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν. in quibus exemplis cum στοχαστικῶς ſermo fiat de re præterita cuius effectus incertus erat, præteritorum vocibus iungitur, & ἀπορηματικὸν ſenſum habet. Philoſtr. in hoc ſenſu οὐ negatiuam, μὴ particulæ ſubiunxit, quia verbum negare intendit, δέδοικα μὴ οὐδ' ἡσυχίαν ἤγαγεν ἀλλ' ἠνώχλει καθεύδοντι. Plato de re præſenti, præſentis voci μὴ particulam iunxit. ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ. quæ locutio tam enunciatiue, quam interrogatiue proferri poteſt. Imperatiuo modo iuncta particula μὴ, ἀπαγορευτικὸν eſt. Ariſtoph. μὴ φρόντιζε μηδὲν ὦγαθέ: & alibi, καὶ μὴ δέδιθι, οὐ γάρ ἐστιν ἐξηκασμένος. In quo ſenſu ſubiunctiuo etiam iungitur, μὴ ποιήσῃς. & ſubiũgitur τῷ, οὐ, vt apud Ariſtoph. in Nebul. οὐ μὴ σκώψῃς ὥσπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι. Vbi οὐ cum accentu acuto, ſeorſum legitur. Optatiui modi vocibus iungitur ἐν τοῖς ἀπευκτικοῖς λόγοις, vt μὴ γένοιτο. & cum deuouemus, ſeu malum aliquod ſub condicione nobis imprecamur more obſtinate iurantium, μὴ ἱκοίμην εἰς ὥρας εἰ τόδε τι εἶπον, ἢ ἐποίησα, vel εἰ μὴ ἐποίησα. Seruit præterea Optatiuo cum rem præteritam vt præſentem narramus. Demoſth. ἐπειδή με μὴ πείθοιεν. quod ſi res præterita, vt præterita narraretur, ἐπειδή με οὐκ ἔπειθον dictum eſſet. Subiunctiuo modo multifariam iungitur hæc particula, nam & per ſe, & verbo aliquo præcedente introducta. Per ſe, abſolute ſubiunctiuis non iungitur, niſi in ſenſu ἀπαγορευτικῷ, μὴ εἴπῃς, in quo ſenſu ſæpe verbum ſubticetur. vt apud Dinarchum, μὴ ὦ Ἀθηναῖοι μή. δεινὸν γὰρ καὶ αἰσχρόν. Vbi ſubiunctiui, vel certe Imperatiui, aut etiam Optatiui modi verbum ſubauditur. huiuſmodi locutio eſt apud Chryſoſt. μὴ, παρακαλῶ. in qua μὴ, non ad verbum παρακαλῶ, ſed ad aliquam ſupradictorum modorum vocem refertur. Sic in illa locutione, μὴ ὦ σῶτερ, μὴ ὦ ἐγδόθεις. μὴ ἀπευκτικῶς accipitur, ad vocem γένοιτο relata. Deprecandi etiam ſenſum habere dici poteſt locutio illa μὴ ὦ σῶτερ. ſicut etiam Di-

narchi

narchi illa, μὴ ὦ Ἀθηναῖοι: Accipitur etiam per ſe μὴ particula pro ἵνα μὴ ſubiunctiuo iuncta. vt apud Pauſaniam: τὰς δὲ ἀσπίδας ἐπαληλιμμένας εἶναι πίσσῃ μὴ ὁ χρόνος αὐτὰς λυμήνηται. ſic Iſæus: ἔδοξεν αὐτῷ διαθέσθαι τὰ ἑαυτοῦ μὴ ἔρημον καταλείπῃ τὸν οἶκον. quod ſi narratiue diceretur de re præterita, καταλείποι Optatiui voce diceretur.

Μὴ, etiam ἀντὶ τοῦ μήποτε ἀπορηματικῶς aliquando ponitur: Ariſtot. μὴ γὰρ ἓν τῶν ἀδυνάτων ᾖ πόλιν ἄξιον εἶναι καλεῖν τὴν φύσει δούλων, neſcio an impoſſibile ſit. in quo ſenſu ἐλλειπτικῶς accipitur. nam plene & integre verbis σκοπῶ, vel ὁρῶ, vel huiuſmodi alijs tam in Indicatiuo modo quam in Imperatiuo formatis ſubijcitur. Xenoph. ἐγὼ γάρ τοι ἀκούων τοῦ μὲν, ὅτι προδέδωκεν αὐτὸν φίλος, τοῦ δὲ, ὅτι μίαν ἀντ' αὐτοῦ εἵλετο, σκοπῶ μὴ ἐπαγωγὸν ᾖ ἀποδίδοσθαι. Galen. in imperatiuo modo præcedens verbum formauit, ἐπισκέπτου μὴ τὸ σκιρρῶδες τοῦτο πάθος ἐν ταῖς μήτραις ᾖ. Infinitiuis etiam iungitur repetitis ex ſupra affirmatis. in qua repetitione modo μὴ, modo, οὐ, optimi auctores vſurpant. Ariſtot. 2. Politic. πότερον πάντων βέλτιον κοινωνεῖν, ἢ τινῶν μὲν, τινῶν δ' οὔ; hic οὐ negatiua vſus eſt negando nomen βέλτιον, cui adhæret verbum ἐστί. & ſic negatur tota propoſitio ἢ οὐκ ἔστι βέλτιον κοινωνεῖν. Paulo ſupra μὴ κοινωνεῖν dixit in illis verbis, ἀνάγκη γὰρ ἤτοι πάντας πάντων κοινωνεῖν, ἢ τινῶν μὲν, τινῶν δὲ μή. hic ſolum infinitiuum negatur. nomen ἀνάγκη cui adhæret verbum ἐστὶν, affirmatiue repetitur. vt ſit, τινῶν μὲν ἀνάγκη ἐστὶ κοινωνεῖν, τινῶν δὲ ἀνάγκη ἐστὶ μὴ κοινωνεῖν. & ſic propoſitio remanet affirmata. ſolum κοινωνεῖν (quod eſt pars prædicati) negatur. In vniuerſum autem, infinitiuis non niſi verbo vel aduerbio vel alia Orationis parte præcedente, apponitur. ſine quorum aliquo præcedente, infinitiuus modus conſiſtere nō poteſt. totidemque modis negatur infinitiuus μὴ particulæ adiumento, quot modis etiam affirmatur. εἴπερ ἔσεσθαι, εἴτε μὴ ἔσεσθαι. ὤμοσεν εἰπεῖν, ὤμοσε μὴ εἰπεῖν. Apponiturque ἐξ ἀνάγκης vbi negare infinitiuum oportet. Quod ſi verbum negatiuæ vel prohibitiuæ facultatis præceſſerit infi-

nitum, tunc μὴ infinito appoſitum, ἐκ περιουσίας apponitur. vt, ἠρνήσατο μὴ λαβεῖν. ſic ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν. apud Ariſtoph. κωλύω μὴ διαφθεῖραι. Item ſi verbum negatum præceſſerit, οὐ δύναμαι μὴ γελᾶν. Itidem ſi negatio vel priuatio, vel prohibitio implicite in verbo continetur, τί μέλλομεν μὴ ποιεῖν; quid ceſſamus agere? eſt enim μέλλειν idem quod ἀργεῖν. ſic ἀπιστῶ μὴ δυνήσεσθαι, propter vim priuatiuã expreſſam. Μὴ, etiam præpoſitum πλαγιασμῷ, idem valet quod εἰ μὴ. vt, μὴ παρακρουσθέντων ὑμῶν. pro, εἰ μὴ παρεκρούσθητε. ſic apud Gregor. πῶς γὰρ ἂν ὑπέστη ἢ συνέστη τόδε μὴ θεοῦ τὰ πάντα καὶ οὐσιώσαντος καὶ συνέχοντος; Vbi μὴ οὐσιώσαντος τοῦ θεοῦ. pro, εἰ μὴ ὁ θεὸς οὐσίωσε τὰ πάντα. Porro participio quoque præponitur hæc particula; cui vim ſui contrarij tribuit; vt τοῦτό ἐστιν ἀνδρὸς μὴ μεθύοντος. vel, τοῦτο οὐκ ἔστιν ἀνδρὸς μὴ μεθύοντος. vt apud Platonem, καὶ τοῦτο πράττειν οὐκ ἀνδρὸς μὴ μεθύοντος. Præponitur item, μετὰ, præpoſitioni. cui contrarij ſignificationem tribuit. eſt enim μὴ μετὰ, idem quod χωρὶς. vt apud Demoſthenem περὶ τῆς παραπρεσβείας: ἐξομόσασθαι μὲν οὖν μὴ μετ᾽ αἰτίας τινὸς δεινὸν ἦν. ideſt, χωρὶς αἰτίας: ſic apud Ariſtot. ἀδύνατον μὴ ἐπιμελείᾳ διαπονῶν ἐπιμελὴς εἶναι περὶ ἐφεστῶτας. nam μὴ ἐπιμελείᾳ, idem valet, quod μὴ μετὰ ἐπιμελείας. quod χωρὶς ἐπιμελείας ſignificat. Habet etiam vim negatiue repetendi nomen quod ſupra affirmatum fuerit; vt apud Platonem: κρίνειν φύσιν φιλόσοφον καὶ μὴ, ſupple φιλόσοφον, vt ſit καὶ μὴ φιλόσοφον. idem alibi, καὶ ὥσπερ ὑπὸ τῶν πεττεύειν δεινῶν οἱ μὴ, ἀποκλείονται. vbi repetendum eſt nomen δεινοὶ, vt ſit, οἱ μὴ δεινοί. In quibus locutionibus non οὐ, ſed μὴ particula vtuntur auctores, propter participium ſubaudiendum. vt in ſupradictis exemplis, φύσιν φιλόσοφον οὖσαν. καὶ μὴ φιλόσοφον οὖσαν. & ὑπὸ τῶν ὄντων δεινῶν οἱ μὴ ὄντες δεινοί. ſic in εἰ δὲ μὴ, & in ἀλλὰ μὴ, & alijs huiuſmodi omnibus ſemper μὴ particula ex ſuperioribus aliquid repetit. vt de ſingulis loco proprio dictum inuenies. his duntaxat, ex quibus & ex μὴ formales notæ euadunt. in quarum numero non eſt ponendum καὶ μὴ. quod fecit Budæus, qui proxime

dicta

dicta Platonis καὶ μὴ vocibus, quaſi formalem notam conſtituentibus applicauit.

Μήν.

Μὴν, particula, vt plurimum aduerſatiua eſt; niſi alicui alij particulæ ſubijciatur: quamuis Budæus parum ſibi conſtans, modo pro γὰρ, & γοῦν, modo pro αὖ, accipi doceat. & quamuis animaduertat in exēplis quę affert, μὴν particulam ὅμως ſignificare, non tamen id affirmare audet. exempla ſunt, Πλάτων τοῖς Δίωνος οἰκείοις. εἰς Συρακούσας διαπορευθῆναι, ἴσως μὲν κατὰ τύχην, ἔοικε μὴν τότε μηχανωμένῳ τινὶ τῶν κρειττόνων ἀρχὴν βάλλεσθαι τῶν νυνὶ πραγμάτων. tametſi videtur Deorum aliquis; & cetera. ſic alibi apud eundem, ἡμετέροιν μὴν τρίτον συγχωρῆσαι τούτοις δεῖν ἕπεσθαι τέχνην. humanius tamen eſt hoc quoque tertium concedere. Dicitur & ὅμως μὴν ἐκ παραλλήλου. quo Gaza vſus eſt. Qui locum illum Ciceronis de ſenectute, Quę tamen omnia dulciora fiunt, ὅμως μὴν ταῦτα πάντα ἡδίω γίνεται, vertit. Cum autem μὴν alteri particulę ſubijcitur, παρέλκει, vel certe aduerſatiuam vim deponit, vt in τί μὴν interrogatiuo.

Aduertendum autem multum intereſſe vtrum particulæ alicui ſubijciatur, an ſimpliciter apponatur. Cum enim vim ſuam ſupprimit, vel immutat, tunc ſubijci alicui dicitur, vt in τί μήν. Cum vero ſuam vim retinet, tunc apponi dicitur, vt in ἀλλὰ μὴν, οὐδὲ μὴν, καὶ μὴν, & nonnullis alijs, de quibus ſingulis ſuo loco dicitur. Subijcitur etiam τῷ ἤ, καὶ τῷ ναὶ, particulis affirmandi: & fit ναὶ μὴν, & ἢ μήν: in quibus μὴν, minime aduerſandi eſt, ſed ipſum quoque affirmandi vim præſefert:

Μὴ γάρ.

Μὴ γὰρ, ex μὴ prohibendi & abominandi ſigno, & γὰρ cauſali appoſitis conſtat. nec formalis nota eſt, quippe cū vtraque particula ſuum officium præſtet. in quo aggregato γὰρ particulæ vis cauſalis perſpicietur ſi μὴ in οὐ reducatur. Synesius ἀλλὰ τόγε περιαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα ὁ δαίμων ἡμᾶς ἀφαιρήσεται. μὴ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσειε. ideſt, abſit

enim

enim vt propoſito quoque noſtro fortuna præualeat. Vbi ſi ſenſus ἀπευκτικὸς, in enuntiationem traducatur hoc modo, οὐ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσει, γὰρ particulæ vſus manifeſtus erit. ſic alibi apud eundem, εἴσομαι γὰρ τὸ μηκέτι περαιτέρω προελθεῖν τὴν ἀσχημοσύνην ἡμῶν. μὴ γὰρ εἴποιμι τῆς ἐκκλησίας. ideſt, abſit enim vt Eccleſiæ turpitudinem dicam. Vbi etiam ſi, οὐ γὰρ εἴποιμι, dixiſſet, γὰρ particulam non otioſam eſſe manifeſtū eſſet. ſic in illo Demoſth. τίς οὐχὶ κατέπτυσεν αὖ σου; μὴ γὰρ τῆς πόλεώς γε μηδ' ἐμοῦ. ideſt (vt recte Budæus interpretatur) quis in caput tuum non deſpuiſſet? abſit enim vt ciuitatis vel meum caput dicam. μὴ γὰρ in ſenſu ἀπευκτικῶς dixit, ac ſi οὐ γὰρ ἀποφαντικῶς dixiſſet, quod attinet ad vſum τοῦ γὰρ particulæ. Non igitur formalis nota eſt τὸ μὴ γὰρ, ſed duæ voces ſunt ſibi appoſitæ. quibus additur δὴ, vt in priori exemplo Syneſij. Additur & γε, licet non immediate, Vt in exēplo Demoſthenis, μὴ γὰρ τῆς πόλεώς γε. Μὴ γὰρ etiam præter μὴ particulæ vim dubitatiuam, dubitatiue decernendi ſenſum habet indicatiui verbo iūctum. Ariſtot. μὴ γὰρ οὐ μάτην τὴν πρὸς αὐτὸν αὐτὸς ἔχει φιλίαν ἕκαστος. patet autem ex indicatiui verbi natura, in affirmandi ſenſu huiuſmodi locutiones fieri. Notandum autem non formalem notam eſſe τὸ μὴ γὰρ in prædicto Ariſtotelis loco, ſed γὰρ, ad cauſæ redditionem ſpectare. Vide μήποτε.

Μὴ δῆτα.

Μὴ δῆτα. duæ voces ſunt ſibi appoſitæ. quarum μὴ prohibentis eſt, δῆτα aſſeuerandi. Quare non vt formalis nota habendum eſſet μὴ δῆτα, ſicut nec οὐ δῆτα. Ariſtoph. φέρε νῦν ἐγὼ τῶν ἔνδοθεν καλέσω τινά. καρ. μὴ δῆτα, ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἐξελήλυθα. Vbi μὴ δῆτα vox, prohibitio eſt cum affectu aſſeuerandi, quemadmodum οὐ δῆτα negatio cum aſſeueratione. Interdum μὴ, ἀπευκτικὸν eſt, ideſt abominandi cum ſupradicto affectu. Demoſth. μὴ δῆτ' ὦ πάντες θεοὶ μηδεὶς τοῦθ' ὑμῶν ἐπινεύσειε. Vbi μὴ δῆτα, pro Dij auertant, vel Dij prohibete, dictum eſt. Nec ideo vt formalis nota habendum eſt hoc aggregatum μὴ δῆτα, cum vtraque particula ſuam

pro-

propriam ſignificationem retineat. Nam illas formales notas eſſe dicimus, in quibus conſtituentes voces ſingulas, aut omnes, aut certe vna quæpiam ſuam ſignificationem quadamtenus immutat, vel omnino deponit.

Μὴ ὅτι.

Μὴ ὅτι, pro οὐ μόνον, ideſt, non ſolum, accipitur. cui reſpondet ἀλλὰ aduerſatiua, aut ſola ſi affirmare verbum oportet; aut οὐδὲ negationi iuncta, ſi negare opus ſit. Plato in Apologia. οἶμαι ἂν μὴ ὅτι ἰδιώτην τινὰ, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐαριθμήτους ἂν εὑρεῖν. Hic affirmatur verbum οἶμαι; vt ſit, οἶμαι μὴ μόνον ἰδιώτην τινὰ, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὑρεῖν ἂν &c. Alibi negatur verbum, & ſic τὸ ἀλλὰ, οὐδὲ negationi iungitur. vt apud Ariſtidem· μὴ ὅτι τῇ ἰδίᾳ μεταστάντων, ἀλλ' οὐδὲ τῇ κοινῇ. Et hinc fit vt modo, non ſolum, modo, non ſolum non, vocem hanc ſignificare dicat Budæus. Interdū etiam in poſteriore parte ambitus collocatur vox μὴ ὅτι, & tunc ἀλλὰ particula quę ipſi debetur, non habet locum in priore parte, niſi conuertatur locutio. Plato Dionyſio, ἐγὼ οὐδὲ ἀνθρώπῳ μὴ ὅτι δὴ θεῷ παρακελευσαίμην ἂν δρᾶν τοῦτο. ſic Gregor. τὸ δὲ πῶς γεγένηται, οὐδὲ ἀγγέλοις ἐννοεῖν μὴ ὅτι γε σοὶ συγχωρήσομεν. Quæ locutiones ſi conuertantur, habebit locum τὸ ἀλλά. Patet etiā ex his exemplis γε & δὴ particulas, voci huic adiungi ſolere. Interrupta etiam γὰρ particulæ interpoſitione inuenitur vox μὴ ὅτι, apud Galenum; qui μὴ γὰρ ὅτι, dixit, pro, μὴ ὅτι γάρ.

Μὴ οὐ, & Μὴ οὐκ.

Μὴ οὐ, & μὴ οὐκ, ſi vocalis ſubſequatur, quod & μὴ οὐχὶ, dicitur. vox eſt in qua οὐ negatio apponitur μὴ particulę ad verbum aliquod negandum, quod alioqui per ſimplicem μὴ particulam non negaretur. Cum igitur verbum δέδοικα, vel φοβοῦμαι, vel aliud his συνώνυμον præceſſerit μὴ dubitandi particulam, verbumque aliud ſubſequatur, quod negare opus ſit, neceſſe eſt μὴ particulæ negatiuam οὐ, ſociare. Philoſtr. δέδοικα μὴ οὐδ' ἡσυχίαν ἤγαγεν, ἀλλ' ἐνώχλει καθεύδοντι. quæ dubitatio in negatiuum στοχασμὸν reſoluitur, ac ſi

ac ſi dixiſſet, ſuſpicor ipſum non quieuiſſe, ſed dormienti moleſtum fuiſſe. id latine ita redderetur: Vereor ne non quieuerit, atque adeo ne dormienti moleſtus fuerit. Secus ſi deſit οὐ negatio, dubitatiua locutio in affirmatiuum ϛοχασμὸν reſoluitur. vt in illo Demoſth. καὶ τὸ χρόνον γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβείαν πολὺν, δέδοικα μὴ λήθην ὑμῖν ἐμπεποίηκε. Quodq. multum tēporis interceſſerit, vereor ne obliuionem vobis induxerit. quod perinde valet, ac ſi dixiſſet, ſuſpicor vobis obliuionem induxiſſe. Præterea ſi negatum verbum vel nomen, vel certe negationem aut priuationē, aut prohibitionem implicite in ſe continens præceſſerit, ſequaturque infinitiuus, tunc οὐ negatio pene otioſa, μὴ particulam comitatur. Xenoph. οὐδεὶς ἀντιλέγει μὴ οὐ λέξειν δὲ, τί ἕκαστος ἡγεῖται πλείστου ἄξιον ἐπίστασθαι. Vbi μὴ οὐ, quominus ſignificat. Nullus contradicit quominus quiſque dicturus ſit. Lucian. οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐκ ἀμβλύτερον δεδορκέναι τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον. nullo pacto fieri poteſt quin alter oculus obtuſius cernat. Plato, οὐ ῥᾴδιον πολλὰ κακὰ δρῶντα τοὺς ἄλλους, μὴ οὐχὶ καὶ πάσχειν. difficile eſt quin is qui multis malis alios affecerit, ipſe quoque mala multa patiatur. Idem alibi, οὐ γάρ ἐστι τὰ γραφέντα μὴ οὐκ ἐκπεσεῖν, fieri non poteſt quin ſcripta aliquando excidant, ideſt in manus hominum veniant. ſic apud Syneſium: ὁ γὰρ περιτυχὼν καὶ κερδαίνας νόμους ἀδραστείας αἰδέσεται μὴ οὐχὶ μικρόν τι μέρος ἀποδάσασθαι τῷ χαρισαμένῳ πολλαπλάσια: ideſt, diuinam verebitur vltionem, niſi paruam quandam portionem impertierit ei qui multa donauerit. Quod αἰδέσεται μὴ ἀποδάσασθαι dici poterat, ideſt, verebitur non impertire. Nam verbum αἰδεῖσθαι, negationem implicite continet, quamobrem & conſtructionem hanc ſuſcipit. Quippe cum αἰδεῖσθαι, ideſt vereri, idem valeat quod μὴ θαῤῥεῖν, ideſt non audere. ſic Lucianus verbum διαφέρειν, pro δεῖν, & ἐλλείπειν vſurpauit. ſimilemque conſtructionem ipſi tribuit, cum dicit, μόνῃ τῇ μορφῇ διαφέρουσι μὴ οὐχὶ πρόβατα εἶναι. ac ſi dixiſſet, μόνῃ τῇ μορφῇ ἐλλείπουσι μὴ οὐχὶ πρόβατα εἶναι. quod ἐλλείπουσι τοῦ πρόβατα

εἶναι,

εἶναι, planius diceretur. ideſt ſola forma & imagine differunt ſeu diſtant quominus pecora ſint. Quæ quidem vocis huius vis & ſignificatio, patet, cum verbis expreſſam negationem continentibus adiungitur. Vt in illo Ariſtidis: οὐκ ἀπαρνεῖται μὴ κοσμεῖν: non abnuit quin ornet. ſic Aeſchines, ſi recte memini, οὐκ ἀρνοῦμαι μὴ οὐκ ἐρωτικὸς γεγονέναι. Cohæret etiam participijs propoſita vox, & idem valet quod εἰ μὴ, ideſt, niſi. Lucian. οὐκ ἂν ἀξιόπιστος ἦν λέγων μὴ αὐτὸς πρότερον φανεὶς οἷος εἰμί. Vbi μὴ φανεὶς, pro εἰ μὴ φανείην, dictum eſt. Iūgitur etiam datiuo nominum vox hæc apud Demoſth. ἐπεὶ πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν αἱ τῶν φωκέων μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ. Vbi οὐ, plane otioſum eſt. Idem enim præſtaret per ſe μὴ particula. eſt enim μὴ χρόνῳ, idem quod μὴ μετὰ χρόνου. vt in illo Ariſtot. ἀδύνατον μὴ ἐπιμελείᾳ διαπο-τῶν ἐπιμελῶς εἶναι τοὺς ἐφεστῶτας. Vbi μὴ ἐπιμελείᾳ, itidem pro μὴ μετ᾽ ἐπιμελείας dictum eſt. vt Demoſth. alibi dixit, ἐξομόσασθαι μὲν δὴ μὴ μετ᾽ αἰτίας τινὸς δεινὸν ἦν. quod idem valet quod, χωρὶς αἰτίας. vt ſupra dictum eſt, cum de μὴ particula ageretur. Reſtat animaduertendum Budæum homonymia deceptum, hanc eādem ſignificationem tribuiſſe μὴ οὐ, vocibus. apud Ariſtot. 2, Politic. μὴ γὰρ οὐ μάτην τὴν πρὸς αὑτὸν αὐτὸς ἔχει φιλίαν ἕκαστος. ἀλλ᾽ ἔστι τοῦτο φυσικόν. Vbi τὸ μὴ οὐ, cum dubitandi nota ſit, & pro μήποτε οὐ, accipiatur, ipſe nequaquam ſignificare docet. verbaque illa Ariſtotelis ſic vertit. minime vero temerarium eſt quod accidit vt ſibi ſit vnuſquiſque commendatus. cum tamen μὴ οὐ μάτην, nenō fruſtra, vertendum eſſet, ſupplendo verbum vide, vel aliud huiuſmodi, Vt mox dicetur de μήποτε.

Μήποτε.

Μήποτε, formalis nota dubitatiue decernendi vim habet. In qua ποτὲ, pene otioſum eſt. cum per ſe quoque μὴ particula idem valeat quod μήποτε dubitādi nota. vt apud Ariſtotelem, μὴ γὰρ οὐ μάτην τὴν πρὸς αὑτὸν αὐτὸς ἔχει φιλίαν ἕκαστος. præſupponit autem nota hæc verbum aliquod ſubintelligendum, puta ὅρα, vel σκόπει, vel aliud huiuſmodi:

referturque modo ad verbum indicatiuum, modo ad ſubiunctiuum. quod verbo ſiue indicatiui, ſiue ſubiunctiui modi, ſi negare opus ſit, additur οὐ particula. Theophraſt. *ἀλλὰ μήποτε οὐ τοῦτο ἢ τὸ αἴτιον ἀλλὰ τὸ προειρημένον*. at videndum eſt ne non hæc cauſa ſit. Idem ſine negatione ſubiunctiuo vſus eſt, *ἀλλ' ὃ λέγουσιν οἱ πολλοὶ δι' ὅτι τὸ κερασβόλον ἀτέραμνον γίνεται, μήποτε ἄγαν εὐήθες ᾖ*. ideſt, Nam quod vulgus hominum putat legumen quod cornu tetigerit, coctu difficile eſſe, videndum ne valde fatuum ſit. Indicatiuo etiam iunctum reperitur. Athen. *μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ἀντὶ Ανθείας Α'ντείας*. Videndum ne pro Anthea, Antea ſcribendum ſit. Sic Ariſtot. *μήποτε δὲ οὐ καλῶς τοῦτο λέγεται*. & Syneſ. *μήποτε δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἐκείνας αὐτῷ τὰς ἀρετὰς συντελεῖ*.

Eſt etiam *μήποτε*, æquiuoce *ἀπευκτικὸν*. in quo *ποτὲ* ſuam exercet ſignificationem. Gregor. *μήποτε τοσοῦτον ἀμελήσαιμεν ἢ ἀρετῆς, ἢ τοῦ φιλικοῦ καθήκοντος*. Vbi *μήποτε ἀμελήσαιμεν*, pro *μὴ ἀμελήσαιμεν ποτὲ*, ideſt, abſit vt vnquam negligamus aut virtutem aut amici officium.

Μήποτε, etiam pro *οὐδέποτε*, præcedente *οὐδεὶς* nomine, & ſimpliciter *οὐ* negatione, futurum reſpicit, *οὐ μήποτε ποιήσω*, pro *οὐδέποτε*. ſic Demoſth. *καὶ οὐδεὶς μήποτε εὕρῃ τὸ κατ' ἐμὲ οὐδὲν ἐλλειφθέν*. pro, *οὐδεὶς ποτε εὕροι*. & Plato in Critone, *χωρὶς τοῦ ἐστερῆσθαι τοιούτου ἐπιτηδείου οἷον οὐδένα μήποτε εὑρήσω*. Quod neſcio an præterito iungeretur. puta *οὐδένα μήποτε εὕρηκα*, certe ſi ſine præcedente negatione diceretur, tunc *μήποτε, ἀπευκτικὸν* eſſet.

Μήτι.

Μήτι, ne dum, non modo ex *μὴ*, & *τι*, formalis nota eſt. in qua nomen *τι*, prorſus otioſum eſt: ſignificatque alias, multo magis, alias, multo minus, pro ratione argumenti. dicitur plerumque cum particulis *γε* & *δὴ*, ſeorſum *μήτιγε*, & *μήτι δή*. Plato Dionyſio: *ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ὁρῶ τοὺς ἀγωνιστὰς ὑπὸ τῶν παίδων παροξυνομένους μήτι δὴ ὑπό γε τῶν φίλων*, non modo ab amicis. Hic multo magis ſignificat. eſt enim argumentum, ſi à pueris excitantur, multo magis ab

amicis excitari debent.Hunc ſenſum tribuit Damaſc.huic particulæ in verbis Dionyſij Areopag ab ipſo citatis: αἱ τῶν ἁγίων προσευχαὶ, ἐν καὶ τὸν τῇδε βίον, μήπιγε μετὰ θάνατον ἐνεργοῦσι.ſubiungit enim: τὸ δὴ μήπιγε πάντως ἐνταῦθα τὸ πόσῳ μᾶλλον ὑπολληπτέον. Demoſth. ἀλλ᾽ οὐδὲ καθ᾽ αὑτὸν στρατιώτης οὗτος οὐδενὸς ἐστ᾽ ἄξιος, μήπιγε τῶν ἄλλων ἡγεμὼν: ne dum aliorum ductor. Hic,multo minus,valet. ſi per ſe ne miles quidem habendus eſt,multo minus dignus qui alijs imperet.Inuenitur etiam cum ambabus ſupradictis particulis iunctim, μήπιγε δή. Demoſth. οὐκ ἔνι δ᾽ αὐτὸν ἄρχοντα οὐδὲ φίλοις ἐπιτάττειν,μήπιγε δὴ τοῖς θεοῖς. Vbi etiam,multo minus,ſignificat: ſi amicis non licet imperare,multo minus ipſis Dijs.

Μήπι autem,& μήτις,cum interrogatiue,tum etiam prohibitiue, vel dubitatiue acceptum,aliud quam ſupradictũ μήπι ſignificat: cum in hoc,nomẽ τι ſuam ſignificationem retineat.Gregor. μήπι τοιοῦτον μυσταγωγοῦσιν Ἕλληνες; num tale quid gentiles in ſuis ceremonijs habent? Vbi μὴ per ſe interrogandi officium præſtat. τι autem nomen infinitum eſt,& ſuam habet ſignificationem.Quod patet ex eo quod in obliquis etiam ſuis caſibus μὴ particulæ iungitur, μήτινος, μήτινι &c.Sic apud Lucian. ἀριθμήσω αὖθις τὸ χρυσίον,μήπι με πρώην διέλαθε.ſic μήτις numquis.Lucian. μήτις ἄλλος τοῦ τὸ γνωρίζειν;μήτινος ἄλλου τοῦτο ἦν; Quam homonymiam & diuerſam μήπι vocis naturam & conſtitutionem, neſcio an Budæus animaduerterit.

Μήτοιγε.

Μήτοιγε: vox ἐκ τοῦ μὴ ἀπαγορευτικοῦ, καὶ τοῦ, γε, μειωτικοῦ conſtat,interpoſita τοι particula, vt in μήτοι ποτὲ,pro μήποτε:quod deprecantis eſt,& abominantis apud Syneſ. ἀλλὰ μήτοι ποτὲ δεσπότεια λάβοιμι. in quibus τοι particula quamuis affirmandi vim habeat,& pro δὴ accipiatur, tamen nõ magis ad hoc præſtandum,quam ad ornatum,& orationis explementum recipitur.Xenoph. διπλῆν ἡμῖν δίκαιον καὶ τὴν ἐπωχίαν παρέχειν, μὰ δί᾽ ἔφη μήτοιγε ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Vbi μήτοιγε, perinde valet vt μήγε δὴ, ideſt non quidem vno die. vt ſit

ſenſus, minime æquum eſt duplas epulas præbere vno dũtaxat die. ſic dictum eſt illud, *εἰ δὲ μή, μήτοι γε νομίζειν πολεμίους*, ſin minus, certe non hoſtium loco habere. Interrumpitur autem interdum hoc aggregatum quarundam vocũ interpoſitione. Plato, *ὁμήρου δεησόμεθα μὴ τοὺς θεοὺς ποιεῖν ὀδυρομένους, εἰ δ' οὖν θεοὺς μήτοι τόν γε μέγιστον τῶν θεῶν*, ideſt, vt recte Budæus interpretatur, Quod ſi Deos hoc modo lamẽtantes facturus eſt, ne ſaltem Deorum maximum. Sic prorſus Ariſtot. *ἐὰν δ' ἄρα τινὰ δέῃ ποιῆσαι, μήτοι τόν γε τὸ ἦθος θεραπεύειν*. Syneſ. *σὺ δὲ μηδέποτε πλεύσειας. εἰ δέποτε δέῃ σοι, ἀλλὰ μήτοι φθίνοντός γε μηνός*; ideſt quod ſi quando oportebit, at certe vide ne ſub finem menſis.

De Particulis Μόνον οὔ, & Μόνον οὐκ, ναί, νὴ δία, νῦν δή. Cap. XV.

Μόνον οὔ, & *μόνον οὐκ*, ſi vocalis ſubſequatur, quod & *μονονουχὶ* ſub vno accentu dicitur, prope, propemodum, pene dicam, & ferme, ſignificat. totidemque modis conſtruitur, quot *οὐ* negatiua. ex qua conſtat, *μόνον οὐκ ἠπείλησε, μόνον οὐκ ἀπειλήσας*. Quæ vox latine etiam, tantum non, & ſolum non, dicitur à quibuſdam, vt annotauit Budæus. vt apud Liuium: & cum hoſtes tantum non accerſierint. *μόνον οὐ μετεπέμψαντο*. Sic Terentius. tantum non montes auri pollicens, *μόνον οὐκ ὄρη χρυσοῦ ὑπισχνούμενος*. Quorum verborum ſenſus eſt, alia omnia pollicitum eſſe, tantum hoc defuiſſe, quod montes auri non eſt pollicitus. ſic in vniuerſum per vocem hanc omnia adeſſe ſignificamus, vnum tãtum aliquid abeſſe vel deeſſe. vt cum dicimus, *μόνον οὐκ ἐπάταξεν*. alia omnia feciſſe ſignificamus, hoc vno excepto, quod non percuſſit. & hac ratione vt pæne, & ferme exceptiuum, ſeu excluſiuum eſt, & diminuendi ſenſum habet.

Μῶν.

Μῶν, an, num, nunquid, interrogationis dubitationi miſtæ ſignum, indicatiuo iungitur. vt *μὴ* in eadem ſignificatione acceptum, vt ſupra dictum eſt. vnde veriſimile fit

quod

quod dicunt Grammatici, μῶν à μὴ & οὖν, fieri κατὰ κρᾶσιν. Μῶν μὴ, etiam dicitur ἐκ παραλλήλου, pro eodem: μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λέγεσθαι; nunquid diminute dictum videtur? Vbi μὴ nihil negat. nã vbi negare opus eſt, οὐ particula τῷ μῶν additur. Ariſtoph. μῶν οὐ κέκλοφας; ἀλλ' ἥρπακας. nunquid non furatus es? Euripid. μῶν οὐκ ἀνακαλύψω βλέφαρον; nunquid non detegam oculos?

Ναί.

Ναὶ, quam particulam Latini quoque à Græcis mutuati videntur; per ſe, pro Ita, & Etiam, affirmatiuum aduerbium eſt; quo vtimur cum dubitantem certiorem reddimus, aſſeuerãtes aliquid. vel cũ interroganti concedimus, & aſſentimur. quod etiã per verbi in interrogatione recepti repetitionem facimus: vt, ἦ καὶ δίδως μοι ὦ πάππε ταῦτα; ἐγώ σοι ὦ παῖ δίδωμι. Præpoſitam μὰ particulæ, fit ναὶ μὰ, cum affirmationem iureiurando confirmamus, ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον. quemadmodum οὐ μὰ negatio eſt cum iureiurando, οὐ μὰ τὸν Ἀπόλλωνα. Eſt etiam per ſe affirmatiuum: ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες. Et adiurantis ſeu cum adiuratione obſecrantis. vt apud Ariſtoph. οὐκ ἂν διδάξαιμί σ' ἐπιστρεψ. ναὶ πρὸς τῶν θεῶν. Vbi verbum δίδαξον ſupplendum eſt. Seruit etiam obiectionibus ἀλλὰ particula ſubſequente. Demoſth. ναί φησιν ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλόν. ſic Aeſchin. ναὶ ἀλλ' ἀπηδαπλέκει πρὸς ταῦτα. Pręponitur etiã particulæ μὴν itidem affirmatiuæ. & fit, ναὶ μὴν. vt ἦ μήν. Vt de μὴν particula dictum eſt. Apud Latinos particula næ, paulo aliter videtur, quam apud Græcos vſurpari. nam, vt cetera taceam, ſolet cum pronomine aliquo iungi. Cic. in Ant. phil. 2. Næ tu ſi id feciſſes, melius famæ, melius pudicitiæ tuæ conſuluiſſes.

Νὴ Δία.

Νὴ δία: idem valet, quod ναὶ μὰ δία. & eſt vox affirmantis, & annuentis, ſeu conſentientis, & adſtipulantis. vt ναί. Xenoph. primo παιδείας: ἦ καὶ δίδως μοι ὦ πάππε ταῦτα; νὴ δία ἐγώ σοι ὦ παῖ φαίας τὸν Ἀστυάγην. In cuiuſmodi ſtipulationibus

bus ſuperioris verbi vocem analogam repræſentāt vox νὴ Δία, ac ſi dixiſſet Aſtyages ille apud Xenophontem, ἐγώ σοι ὦ παῖ δίδωμι. Vſurpatur etiam interdum pro ſimplici iurādi nota, ſine affirmationis qualitate, ita vt negationi iungatur in reſponſione negatiua. vt apud Ariſtophanem in Auibus. Vbi interrogatus quidam ab Hercule, εἰ μοὶ δ' ἄρ' οὐδὲν τῶν πατρῴων χρημάτων μέτεστι; reſpondet, οὐ μέντοι νὴ Δία. Vbi νὴ Δία, vt μὰ Δία, pro pura iurandi nota accipitur. ac ſi dixiſſet, οὐ μέντοι μὰ Δία. Non ſolum autem ad certas ac definitas, ſed etiam ad vagas interrogationes, ὑποφορικῶς adhibetur. vt apud Demoſth. τί ἔμελλον κηδεύειν, ἢ τί συμβουλεύειν; ad quæ ipſemet auctor ὑποφορικῶς quaſi ex alterius perſona reſpondet, μνησικακῆσαι νὴ Δία. quam tamen reſponſionem cum indignatione prolatam ipſe reprobans ſubijcit, καὶ τίς οὐκ ἀπέκτεινέ με δικαίως; Hac eadem loquendi forma vſus eſt ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην: ἂν δὲ τοῦτο τίς ἐρωτᾷ, τί πρὸς θεῶν ἐροῦμεν; ὅτι νὴ Δία ἦσαν τινὲς τῶν εὑρημένων τὴν ἀτέλειαν ἀνάξιοι. ſuperiora verba illa Demoſthenis, τί ἔμελλον κηδεύειν, ἢ τί συμβουλεύειν &c. ſic tranſtulit Budæus: quid tunc ipſam hortari, quid auctor ipſi eſſe debui? ſcilicet cenſere debui vt iis ad animum reuocatis, quæ in ſe admiſſa eſſe meminiſſet, offenſo animo cum illis ageret qui tunc ſalutis ſuæ ſubſidium poſtulabant? Illa vero πρὸς Λεπτίνην, idē ſic tranſtulit: quod ſiquis nos roget, quid tādem reſpondebimus? quod nonnulli (credo) qui immunitatem ciuitatis beneficio conſecuti erant, indigni eo munere inuenti ſunt. huiuſmodi autem locutiones pronuntiatione adiuuandæ ſunt ad obiectionis infirmitatem indicandam. & hoc eſt quod dicit Budæus vocem νὴ Δία ironiæ vim habere, cum potius dicendum eſſet νὴ Δία obiectionibus inſeruire. quæ tamen interdum ironice proferuntur: nam & ſine ironia ὑποφορικῶς accipitur vox νὴ Δία, vt alibi apud Demoſth. de Phocenſibus. οὐκοῦν οὐδὲν αὐτοὺς ἀπολωλέναι κωλύσει. quam poſitionē ὑποφορικῶς quaſi ex alterius perſona confirmat, νὴ Δία. κακοδαιμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλλουσιν ἀνοίᾳ. Cum

tamen

tamen hypophoram hanc ipſe mox reprobet, cum pergit, *πάνυ γε. ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς σῶς ἐστὶ δεῖ. συμφέρει γὰρ τῇ πόλει*. Niſi forte hoc quoque loco contendat aliquis hypophorā ironice adhiberi: quod nō ex animo ipſam adferat auctor, ſed ad vim eius infirmandam. ſic idem alibi: *νὴ δί' οἱ νέοι γὰρ ἡμῶν δι' ἐκεῖνον ἔσονται τὸν ἀγῶνα βελτίους*. Fiunt autem ſupradictæ obiectiones omnes quaſi ex perſona aduerſarij, quas oratores adducunt vt ipſas refellant. & idcirco ironice dici videntur. Introducuntur autem obiectiones ſiue ex propria dicentis perſona, ſiue ex perſona aduerſarij, conceſſionis ſigno præcedente. qualia ſunt *ναὶ*, & *νὴ δία*. quæ idcirco ad obiectiones formandas concurrere dicuntur; tametſi ſine ipſis etiam formari poſſint. *Ναὶ* pro *νὴ δία* vtitur Demoſthenes in obiectione: *ναὶ φησὶν, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλὸν τὸ μηδεμίαν γραφὴν φυγεῖν*: hoc eſt at enim inquit pulchrum illud Cephali &c. Conceſſione itaque vtuntur, vt poſtea inferant inſtantiam vel retorſionem. & idcirco plerumque poſt huiuſmodi conceſſionis ſigna ſequitur aduerſatiuum *ἀλλά*. Demoſth. *νὴ δί' ἀλλ' ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἔθηκε*. Cui^ hypophoræ reſpondet, *ἀλλ' ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως παρὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἔστηκε*. Sic alibi idem, *νὴ δί' ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα*. ad quæ reſpondet, *εἶτα παρὰν ὅτι μὲ εἰσῆγον οἱ λογισταὶ δ' ἐστὶ οὐ κατηγόρεις*; Cum igitur obiectiones huiuſmodi afferant oratores, vt ipſas euertant, cauſas etiam nonnunquam afferunt, vt cauſas quoque ipſas poſtea eleuent. Vt in ſuperioribus exemplis, *νὴ δία. κακοδαιμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι*, & reliqua. & in illo, *νὴ δί' οἱ νέοι γὰρ ἡμῶν δι' ἐκεῖνον ἔσονται τὸν ἀγῶνα βελτίους*. Præponitur etiam *ἀλλὰ* voci *νὴ δία*, in obiectionibus, & fit, *ἀλλὰ νὴ δία*. quod non parum differt ab hoc *νὴ δί' ἀλλά*. Vt dictum eſt vbi de *ἀλλὰ νὴ δία* agitur.

Νυῦ δέ.

Νυῦ δὲ, nunc autem, ad aliquid de præterito tempore dictum refertur. vt *πρότερον μὲν οὕτως, νυῦ δὲ* &c. ſæpe tamen ſine illo reſpectu præteriti, aduerſatiue accipitur pro *ἀλλὰ*, vel *ἀλλὰ γὰρ*, vel *ἀλλ' ὅμως*. Iſocr. in Panegyr. de Principibus

cipibus ciuitatum ſui temporis, ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς ἀπαιτεῖν ἀφεμένους τῶν ἄλλων, περὶ τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμου εἰσηγεῖσθαι καὶ συμβουλεύειν. νῦν δὲ οἱ μὲν ἐν ταῖς μεγίσταις δόξαις ὄντες, ἐπὶ σμικροῖς σπουδάζουσιν. ἡμῖν δὲ &c. & paulo infra: ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ ἐδόκει τὴν ἑαυτῶν ἔχειν ἑκάστους, εἴτε καὶ τῶν δορυαλώτων ἐπάρχειν, ἕνιτι τούτων ὁρισαμένους καὶ κοινὸν τὸ δίκαιον ποιησαμένους, οὕτω συγγράφεσθαι περὶ αὐτῶν. νῦν δὲ τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ τῇ λακεδαιμονίων οὐδεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν. ex quibus patet diuerſum quiddam poni quam quod ſuperius proponebatur. & in Plataico, ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς ἐπειδὴ πείθειν τὴν πόλιν ἡμῶν οὐχ οἷοί τε ἦσαν, συντηρεῖν μόνον εἰς τὰς Θήβας ἀναγκάζειν. νῦν δὲ φανεροὶ γεγόνασιν οὐ τοῦτο διαπράξασθαι βουληθέντες. In quibus omnibus locis per νῦν δὴ vocem negari quod ſupra ponebatur, manifeſtum eſt.

De Ο', articulo pro οὗτος pronomine accépto. de eius compoſitis, & alijs quibuſdam. Cap. XVI.

O, articulum pro οὗτος pronomine acceptum, non relatiui ὅς vicem gerere, ſed per ſe pronominis ſignificationem induere, ex eo apparet, quod τοῦ, & τῷ, & τὸν, obliqui, qui eandem enallagem recipiunt, non ex relatiuo ὅς, ſed ex protactico, ὁ, manant. τοῦ namque genitiuum, pro τούτου, & τῷ datiuum pro τούτῳ, & τὸν accuſatiuum pro τοῦτον accipi videmus. vt, τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα. τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο. τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδών. & quamuis relatiui etiã articuli voces in pronominis ſignificationem tranſeant, vt ὅς ſæpe apud Platonem, pro οὗτος, vel ἐκεῖνος, & obliqui οὗ, ᾧ, ὅν, pro analogis οὗτος, vel ἐκεῖνος pronominis caſibus, vel potius pro τινὸς τινὶ τινὰ indefiniti nominis, vel ἄλλου ἄλλῳ ἄλλον, indefiniti itidem caſibus accipiuntur. vt ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. in Euangel. Matthæi cap. 21. ideſt, Vt latinus interpres tranſtulit, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium lapidauerunt: attamen protactici articuli caſus, non quaſi relatiui caſuum

vicem

vicem gerentes, à quibus in ſignificatione etiam diſcrepant (quippe cum illi indefinitas res, vel perſonas, vt in proximo Matthæi exemplo: hi determinatas, referant:) ſed per ſe οὗτος pronominis vocum ſignificationem habẽt. vt Homerus per: τῷ γὰρ πίσει ἄγχι μάλιστα, Aiacem Telamonis refert, de quo antea dixerat, Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε τῷ τελαμωνιάδῃ. non itaque quaſi relatiui caſuũ vicem gerẽtes protactici caſus, ſed per ſe in pronominum οὗτος, vel ἐκεῖνος ſignificationem tranſeunt.

Ὅδε, ἥδε, τόδε.

Ὅδε, ἥδε, τόδε, voces, ex ὁ, ἡ, τὸ, præpoſitiuis articulis, & δε adiectitia ſyllaba conſtant, & pro οὗτος, αὕτη, τοῦτο, demonſtratiuis pronominibus accipiuntur. differuntque ab ὁ δὲ, ἡ δὲ, τὸ δὲ, non ſolum accentu, ſed etiam ſenſu, vt dictum eſt, vbi de, δὲ, coniunctione agitur. ex ὁ δὲ, oxytono, fit ὁ δέ τις. quod reſpondet τῷ, ὁ μέν τις, quorum alterum vnus quidam, alterum alius quidam ſignificat. in quibus nomẽ τὶς non tam, vt παρέλκον, & ornatus tantum gratia, vt ſenſit Budæus, quam ad ἀοριστολογίαν exprimendam apponitur: Xenoph. καὶ ὁ μέν τις εἶπε, πῶς οὖν εὑρήσεις τοῦτον διδάσκαλον, ὁ δέ τις ὡς οὐδὲ διδακτὸν εἴη. Apponitur etiam nomen τὶς ἀόριστον ſupradictis vocibus ὅδε, ἥδε, τόδε, ſub vno accentu ſuper primam poſito prolatis. Dicimus enim ὅδε τις, ideſt hic aliquis. vt apud Galenum, οὐδεὶς γὰρ ἐμπειρικῶν ἐμφαίνεσθαι φησὶ τῷ δέ τινι τόδε τι. Quare, τόδε τι, ideſt hoc aliquid, ſæpe apud Ariſtotelẽ dicitur ἡ κατὰ μέρος οὐσία, quæ per ſe eſt aliquid.

Ὁ δήποτε.

Ὁδήποτε, pro ὅ, τι δήποτε, & ὁποιοῦν, ex, ὁ, articulo relatiuo, & δήποτε, aggregato conſtat. Vide, δὴ, particulam. cap. 8.

Οἷος.

Οἷος, nomen relatiuum, quatenus in collationibus reſpondet τῷ, τοῖος, vel τοιοῦτος, quibus modo præponitur, modo poſtponitur, in hoc commentario locum non haberet: ſed quia extra propriam ſignificationem interim vſurpari videtur, idque dupliciter, de ipſo etiam nonnulla di-

cenda ſunt.Nonnunquam enim præcedente nomine τοιοῦ-
τος,pro ὥστε accipi videtur.vt apud Xenophontem,τοιοῦτός
μοι φίλος εἶ ὦ Σώκρατες,οἷος συλλαμβάνειν μοι &c.Vbi οἷος συλ-
λαμβάνειν,pro ὥστε συλλαμβάνειν ſumi videtur.ſic Demoſth.
περὶ συντάξεως. εἰ δέ τις καὶ τοιοῦτος ἐστὶν οἷος ἐγχειρεῖν ἔργῳ τῷ.
plerumque autem ſine præcedente nomine τοιοῦτος, modo
verbum infinitum ſubſequatur, ſuam immutare ſignifi-
cationem videtur. Quare Budæus in illo Syneſij: ὁ δὲ αὐτό-
χρημα μακκαβαῖος οἷος ἦν ἐγκαρτερῆσαι τῷ δόγματι: τὸ οἷος αὐτὶ
τοῦ ἕτοιμος,vel δυνατὸς, accipi docet.& alibi apud eundem,
ἐδόκει γὰρ νέος εἶναι καὶ ῥέκτης ἀνὴρ οἷος τοὺς ἐχθροὺς κακῶσαι. τὸ οἷος,
per vocabula promptus & paratus interpretatur. Idem il-
lud Demoſthenis: οἷος ἦν ἐπεξιέναι,per verbum cupiebat, &
ἐσπούδαζεν,explicat.Præterea pro ὅμοιος,vſurpari docet no
men οἷος,apud Xenoph. ἥδιον ἐστὶ χαριζόμενον οἵῳ σοι ἀνθρώ-
πῳ ἢ ἀπεχθανόμενον ὠφελεῖσθαι. Sciendum autem τὸ οἷος in hu-
iuſmodi locutionibus omnibus qualitatem ſignificare; ſi
id,quod deeſt ſuppleatur,locutioneſque illas οἷος εἰμὶ, οἷος
εἶς,οἷος ἐστὶ, in quibus,τι,particula inter nomen & verbum
interponitnr,occaſionem dediſſe varie vocem hanc inter-
pretādi; cum in illis nomen οἷος,pro δυνατὸς accipi videa-
tur.in quibus tamen ſi id,quod in potentia eſt,in actum re
ducatur,apparebit nomē οἷος à propria ſignificatione non
recedere.eſt enim οἷος εἰμὶ ποιῆσαι, pro τοιοῦτος εἰμὶ οἷος ἐστὶν ὁ
δυνάμενος ἢ βουλόμενος ποιῆσαι, quæ participia ſemper adhi
bentur in huiuſmodi locutionum reſolutione. quia in
actionibus omnibus, quarum aliqua per infinitiui modi
verbum in his locutionibus deſignatur,requiritur,vt veli-
mus,vel poſsimus, vel vtrumque. Quare in Syneſij locu-
tione illa,οἷος ἦν ἐγκαρτερῆσαι τῷ δόγματι,in qua τὸ οἷος,pro,
paratus erat,interpretatur Budæus, ſi quis propriam vocis
οἷος ſignificationem tueri volet, ſic illam reſoluet, τοιοῦτος
ἦν οἷος ἐστὶν ὁ βουλόμενος vel δυνάμενος ἐγκαρτερῆσαι.altera itē
eiuſdem,οἷος τοὺς ἐχθροὺς κακῶσαι. in qua Budæus τὸ οἷος pro,
promptus & paratus,interpretatur,ſic reſoluenda eſt.τοιοῦ-

τος ἐϛὶν, οἷος ἐϛὶν ὁ βουλόμενος, vel δυνάμενος κακῶσαι τοὺς ἐχθρούς. Demoſthenis item illud οἷος ἦν ἐπεξιέναι. quod Budæus per verbum cupiebat, interpretatur, eodem modo reſoluetur, τοιοῦτος ἦν οἷος ἐϛὶν ὁ βουλόμενος ἐπεξιέναι. Quod etiam pro ὅμοιος, accipi apud Xenophontem aſſerit in illis verbis: χαριζόμενον οἵῳ σοὶ ἀνθρώπῳ, ſic reſoluetur, χαριζόμενον ἀνθρώπῳ τοιούτῳ οἷος σὺ εἶ. natura namque relatiua inferunt correlatiua. quod etiam fit in articulis à quibus inferuntur pronomina. Aduertendum autem obliquis huius adiectiui caſibus infinitum adhiberi in locutionum reſolutione: Ariſtoph. τὴν δ' ἑτέραν αὐτὴν γνάθον σόμωσον οἵαν ἐς τὰ μείζω πράγματα. Quæ locutio ſic conuertenda eſt, τὴν δ' ἑτέραν αὐτὴν γνάθον, σόμωσον οἵαν δεῖ σομοῦν ἐς τὰ μείζω πράγματα. ſin autē pro δυνατὴν, accipere malis accuſatiuum οἵαν, itidem ſupplendus erit infinitiuus cum ὥστε, aduerbio: ὥστε δυνατὴν εἶναι ἐς τὰ μείζω πράγματα.

Οἷον.

Οἷον, etiam neutrum ἀντὶ τοῦ κωλύον, accipi docet Budæus in illis Demoſthenis: ἀνάγνωθι δ' αὐτόν μοι τὸν νόμον, οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου. ideſt, nihil enim vetat, vt Budæus interpretatur. ſic illud Greg. οὐδὲν δὲ οἷον καὶ ἥδυσμά τι προσθεῖναι τῷ λόγῳ, nihil vetat: quominus addamus: latine reddidit. In illo item Ariſtoph. οὐδὲν δὲ οἷον αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν ἐπῶν. & in illo Platonis: οὐδὲν οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν. ſimiliter accipi ſentit nomen οἷον: in Demoſthenis etiam proxime citato loco, pro βέλτιον, accipi poſſe nomen οἷος, aſſerit; verbaque illa ſic tranſtulit, nihil melius, quam ipſa verba legis audire. In quibus omnibus & ſimilibus exemplis nomen οἷον, quale ſignificat, & præſupponit ſuum correlatiuū τοῖον. vt ſit, οὐδὲν ἐϛὶ τοῖον οἷον. Qua loquēdi forma neſcio, an Latini vſi ſint: certe noſtri tēporis Itali ſic loquuntur, Non eſt talis res, ſicut hoc facere vel dicere. Non ci è tal coſa come far queſto, ò dir &c. Nec vero quod in eiuſmodi locutionibus alicubi quadrare videtur nomē βέλτιον, vel verbū κωλύει, in eo loco, quo nomē οἷον poſitum eſt; idcirco

hoc pro illis vſurpari dicendum eſt. neq. quia id, quod per οἷος, dicitur, per ὡς, aduerbium, vel per nomẽ ὅμοιος, vel ἔτοιμος, aut alia quædam vocabula, dici poſſet; ideo pro illis nomen οἷος accipi dicendum eſt. Sed ſua cuique propria ſignificatio, quoad fieri poteſt, conſeruanda eſt. alioqui nulla erit vocabulorum proprietas, multiſque alienam ſignificationem tribuemus.

Nec nego nomen οἷον, pro δυνατὸν neceſſario accipiendum eſſe videri nonnunquam, vt in illo Gorgiæ: ἀλλά σοι οὐκ ἦν οἷον μόνον μάρτυρας εὑρεῖν, ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας. ideſt, ἀλλά σοι οὐ μόνον μάρτυρας εὑρεῖν οἷόν τ' ἦν, ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας. Quæ tamen locutio ſi ſic reducatur, τὸ εὑρεῖν οὐ μόνον μάρτυρας, ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας, ἦν τοιοῦτον, οἷα εἰσὶν, ἃ σὺ εἴωθας ποιεῖν, apparebit nomen οἷον, in ſua ſignificatione remanere. Ceterum οἷον, aduerbialiter μετ' ἐμφάσεως καὶ βαρύτητος, ἢ θαυμασμοῦ profertur, ac ſi, οἵως diceretur. vt in illo Homeri: οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται. & apud Ariſtoph. in Equitibus: οἷον ὄψομαί σ' ἐγὼ ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον, & ἐν θεσμοφοριαζ. οἷον ὑμῶν ἐξελέγξω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν.

Οἴμοι.

Οἴμοι, dolentis aduerbium, ex μοι, datiui caſus pronomine ſubiuncto οἴ, particulæ, quæ & ὀΐ, diuiſim dicitur, apud Ariſtoph. ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγῃ τις, οἱ καθήμενοι ὑπὸ τοῦ δέους λέγωσ' ἰωνικῶς ὀΐ. Qua etiam voce diuiſim noſtro tempore dolentes vtimur Italice in priore ponentes accentum. Cui pronuntiationi ſuffragari videtur verbum ὀϊζύειν, & nomen ὀϊζύς, ab hac voce deriuata, in quibus ὀΐ, duas ſyllabas facit, ut patet ex metro ſæpe apud Homerum, ut ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, & alibi. Vt autem ab ὀΐ, uel ὀΐ, deriuatur ὀϊζύειν, & ὀϊζύς, ſic ab οἴμοι uerbum οἰμώζειν. quæ quidem deriuatio requirit ut μῷ, ſyllabæ, ι, littera ſubſcribatur. Porro οἴμοι, ex partibus appoſitis conſtare, non compoſitam eſſe uocem indicat accentus acutus ſupra priorem poſitus, qui circumflexus eſſet, ſi compoſita & una eſſet dictio, cuius οι, finalis pro breui putare-

taretur, quantum ad accentum attinet, ut in οἶκοι, nominatiuo plurali, ad cuius differentiam οἴκοι, aduerbium penacuitur. Ceterum quod ad vocis huius conſtructionem ſpectat, ſciendum eſt vocem οἴμοι, per ſe ſine caſus adiunctione ſtare poſſe, vt in illo ſenario, οἴμοι, τί δ' οἴμοι θνητά τοι πεπόνθαμεν; & tunc hei mihi, iuxta ſui ἐτυμολογίαν ſignificat. Additur etiam ipſi caſus rectus, vt οἴμοι τάλας, & οἴμοι κακοδαίμων, apud Ariſtophanem. & tunc pro heu duntaxat accipitur. vt ſi ὦ τάλας, vel ὦ κακοδαίμων diceres. Cum autem genitiuus additur, ἐλλειπτικῶς dicitur, vt οἴμοι πλακοῦντος, ac ſi diceret οἴμοι τοῦ πλακοῦντος ἕνεκα, ideſt dolendum eſt mihi propter placentam amiſſam.

Ὅμως.

Ὅμως, aduerſatiua, iuxta aduerſatiuarum naturam aliquid à toto detrahit & diminuit, vel alicui dato & conceſſo ſe opponit. ſicut dictum eſt de ἀλλά. reſpondet plerumque τῷ καίπερ, vel καίτοι, ideſt quanquam & tametſi, quibus datum & conceſſum effertur. καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων, ὅμως &c. Implicant autem huiuſmodi locutiones argumentum à fortiori, quo probamus: tametſi aliquid obſtat, nihilominus hoc effici. vel tametſi aliquid rem adiuuat, nihilominus non effici. ex quibus infertur, ſi nihil obſtaret, multo magis futurum, vt efficeretur. vel ſi nihil iuuaret, multo minus futurum, vt efficeretur. Nonnunquã ὅμως, τῷ ἀλλά, vel καὶ ſuppoſitum, idem efficit ſine καίπερ, vel καίτοι expreſſo, ſed tamen ſubintellecto. Xenoph. 2. ἀπομνημον. πολλάκις δὲ ἃ περὶ αὑτοῦ τις οὐκ ἐξειργάσατο, ταῦτα ὁ φίλος ἐξήρκεσεν. ἀλλ' ὅμως ἔνιοι δένδρα μὲν θεραπεύουσι, τῶν δὲ φίλων ἀργῶς καὶ ἀνειμένως ἐπιμέλονται. In qua locutione ſubauditur καίπερ, vel καίτοι, præponendum ὅμως particulæ. Quæ cum præponuntur, tunc ὅμως per ſe ſine ἀλλά, vel καὶ, ſubijcitur: vt καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων, ὅμως &c. Animaduertendum autem in ſupradicto exemplo non opus eſſe argumento à fortiori, ſed tãtum inferri abſurdum, ex quo ſequitur non debere ita fieri.

De particulis ὅπη, ὅπου, ὁπόταν, ὅπως. Cap. XVII.

Ὅπη, locale aduerbium, reſpondet τῷ ταύτῃ. & motum per locum plerumque ſignificat: Plato, ἀλλ᾽ ὅπῃ ἂν ὁ λόγος ὥσπερ πνεῦμα φέρῃ, ταύτῃ ἰτέον. ideſt quacumque. ſic apud Gregor. de aquis calidis erumpentibus, εἶτ᾽ ἐκπυρούμενα τῷ σφοδρῷ τῆς πάλης, ὅπῃ παρείκοι ἀναῤῥήγνυνται. ideſt qua natura cedit, & locum vel tranſitum præbet. Dicitur & ſine reſpondente ταύτῃ, apud Platonem, δοκεῖ ἄν τίς σοι ὦ Ἀδείμαντε ἑκὼν ἑαυτὸν χείρω ποιεῖν ὁπῃοῦν. Vbi quemadmodum ὁπῃοῦν, quacumque ex parte, ſignificat, ſic ὅπῃ per ſe quadam ex parte, ſignificare nos admonet. Ponitur & pro ὅπως, apud eumdem, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι ὅπῃ τἀληθὲς ἔχει. Quemadmodum autem ὁπῃοῦν ἀρείστως dicitur in proxime dicto Platonis loco, ſic etiam ὁπῃοῦν & ὁπηδήποτε pro eodem. Ὁπηποῦν etiam legitur apud Platonem in Apologia, ταῦτα γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ χρὴ ποιεῖν ὑμᾶς τοὺς δοκοῦντας ὁπηποῦν εἶναι. vbi pro ὁπηοῦν, ideſt vndequaque, & omni ex parte, accipitur. vt ſit ordo, τοὺς δοκοῦντας ὁπηοῦν εἶναί τι, ideſt, qui videmini & exiſtimamini vndequaque eſſe aliquid, ideſt alicuius auctoritatis, vel ingenij & iudicij.

Ὅπου.

Ὅπου, aduerbium loci, Vbi, ſignificat, & ποτὲ ἀόριστον poſt ſe recipit. Syneſ. ὅπου ποτὲ γῆς, vbicunque terrarum. Recipit etiam τὸ δὴ μόριον. Ariſtot. εἰ ὅπου δὴ τοῦ παντὸς ὄντα τυγχάνει: ideſt ſicubi ſunt in orbe terrarum. Quæ localis ſignificatio, quia interdum ratiocinationis conſequentia adhibetur, vt ſi dicas, vbi tu es, ego quoque eſſe poſſum. quod perinde valet, ac ſi diceres, ſi tu hic ſtare potes, ego quoque ſtare poſſum. idcirco factum eſt, vt ὅπου, ratiocinationum, quas conſequentias vocant, priori parti ſeruiat, non aliter quam εἰ, condicionalis. Quibus reſpõdet τὸ ἦπυ, poſteriori parti conſequentiarum deſtinatum, vt de ipſo ſupra dictum eſt, vbi etiam de ὅπου, fuſius diſputauimus.

Ὁπόταν.

Ὁπόταν etiam, & ὁπηνίκα, temporis aduerbia eūdem vſum præſtant in priore conſequentiarum parte poſita, quē ὅπου, loci aduerbium, & pro quando, & cum, & quandoqui dem cauſali accipiuntur. Demoſth. ὁπηνίκα δὲ καὶ πεποιηκὼς ἃ κατηγορεῖ φαίνεται, περὶ νόμους ἤδη δεῖ σκοπεῖν.

Ὅπως.

Ὅπως, à πῶς, atque adeo ab ὡς, etiam aduerbio deriuatur eo modo, quo ὁποῖος, & ὁπόσος, & ὁπηνίκα, à ποῖος, & πόσος, & πηνίκα: hæcque ab οἷος, & ὅσος, & ἡνίκα, vtque ὁποῖος, & ὁπόσος, & ὁπηνίκα non ſolum pro ποῖος, & πόσος, & πηνίκα, ſed etiam pro οἷος, & ὅσος. & ἡνίκα vſurpantur, ſic etiam ὅπως, non ſolum pro πῶς, ſæpe, vt infra, ſed etiam pro ὡς, accipitur. non quidem ſimpliciter, ſed quatenus τὸ ὡς pro ὅταν, vel ὅτε, & ἐπειδὴ, vel ἐπειδὰν accipitur, vt Iliad. μ΄. Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν. & ὀδυσ. χ΄. Οἱ δ' ὁμάδησαν μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα. ideſt, ὅτε εἶδον, vel ἐπειδὴ εἶδον. ſic apud Herodotum in Euterpe, ἐπὶ Μοίριος βασιλῆος ὅπως ἔλθῃ ὁ ποταμὸς ἐπὶ ὀκτὼ πήχεας τὸ ἐλάχιστον ἄρδεσκεν Αἴγυπτον τὴν ἔνερθε Μέμφιος. Vbi ὅπως ἔλθῃ dictum eſt, pro ἐπειδὰν ἔλθῃ. ſic apud Ariſtoph. in Veſpis: καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει τῶν προδόντων τἀπὶ Θρᾴκης, ὃν ὅπως αἰχμωνεῖς ἐγχυτριεῖς, ideſt ἐπειδὰν αἰχμωνεῖς, niſi forte κἀγχυτριεῖς, pro, καὶ ἐγχυτριεῖς legeretur. tunc enim præceptiue acciperetur τὸ, ὅπως, vt ſæpe alibi accipitur ἐλλειπτικῶς, ſubaudiendo non ſolum ὅρα, σκόπει, φυλάττου, εὐλαβοῦ, ſed etiam ποίει, μέμνησο, & alijs imperatiuis, ſi ad ſecundam perſonam ſit ſermo. nec non cum ijſdem in indicatiuo formatis, ſi de ſe prima perſona ſermonem habeat, cuius exempla non deſunt. Porro præceptiue neceſſe eſt ad ſecundam perſonam per imperatiuū modum fieri ſermonem, qui imperatiuus per infinitiuum & verbum δεῖ reſoluitur. δεῖ σκοπεῖν ὅπως. Præcipimus autē dupliciter: aut enim faciendum & proſequendum eſſe & fit παράγγελμα affirmatiuum, vt apud Ariſtophanem, ἀλλ' ὅπως ἀγωνιεῖτ' ἀπίλοιπ' ἄριστα: aut fugiendum ſeu vitandum

dū aliquid præcipimus,& fit παράγγελμα negatiuū,μὴ,adiūcta particula, quæ tum ad indicatiuū refertur:vt in proxime dicto Ariſtophanis exemplo:& apud Platonem, εἰπὲ τί φὴς εἶναι τὸ δίκαιον,καὶ ὅπως μή μοι ἐρεῖς,ὅτι τὸ δέον ἐστὶ,ſed caue, vel vide ne. ſic Demoſth. ὅπως τοίνυν περὶ τοῦ πολέμου μηδὲν ἐρεῖς,per indicatiuum.& Ariſtoph.in Nebulis. ϛρ. οἴμοι Σώκρατες,ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ᾽ ὅπως μὴ θύσετε. & millies alibi apud auctores.Tum ad ſubiunctiui modi verbum refertur τὸ,ὅπως μή. Plato, καὶ ὅπως μὴ ἁλώσῃ ἐνταῦθα αἰσχυνόμενος, ideſt,& vide ne tenearis hic præ verecundia. Ariſtoph.plene locutus eſt in Nebulis,καὶ μέμνησ᾽ ὅπως εὖ μοι ϛομώσῃς αὐτόν.& Plato in Gorgia,ἀλλ᾽ εὐλαβεῖσθαι ἀλλήλοις παρακελεύεσθε ὅπως μὴ πέρα τοῦ δέοντος σοφώτεροι γενόμενοι λήσετε διαφθαρέντες.ex quibus plene dictis locutionibus conijcere poſſumus ὅπως particulam cum verbo ſubſequente, in infinitiuum reduci poſſe.puta illud Ariſtoph.ὅπως εὖ μοι ϛομώσῃς, ſic reducitur,καὶ μέμνησο εὖ μοι ϛομῶσαι αὐτόν.& illud Platonis ὅπως μὴ λήσετε διαφθαρέντες,ſic, εὐλαβεῖσθε μὴ λαθεῖν διαφθαρέντες. Idem eueniet in defectiuis locutionibus, ſi verbū quod deeſt,ſuppleatur. ſic etiam reduci poterit locutio illa,οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως σιγήσομαι,ideſt,οὐκ ἔστι με σιγᾶν.vel οὐκ ἔστι τρόπος καθ᾽ ὃν ἐγὼ σιγήσομαι, ideſt,σιγᾶν δυνήσομαι. Hac eadem loquendi forma,qua Græci per,ὅπως,particulam vtuntur, Latinos quoque vſos eſſe per,ne,particulam teſtatur Budæus,tum defectiue,qualis eſt illa Terentij in Adelph.Ne nimium modo bonæ tuæ iſtæ nos rationes ſubuertant:tum etiam plena,qualis eſt in Heautontim. at vide vt ſatis modo contemplata ſis. Quam locutionem cum eſt ſermo de præterito,Græce dici poſſe negat: per præteritum autem indicatiui dici poſſe concedit,hoc modo(transferens proximum illud Terentij in Heautontim) ὅρα δὴ μὴ λέληθας σεαυτὴν οὐχ ἱκανῶς θεωρήσασα.Cum tamen per præteritum ſubiunctiui ſi non vnica voce,certe per ſubiunctiuum, & participium Græce dici poſſit, ὅρα μὴ οὐχ ἱκανῶς τεθεωρηκυῖα ᾖς. Sed vt ad vſum particulæ ὅπως reuertamur,dicen-

dum

dum locutiones omnes per ὅπως μὴ factas, non ſolum affirmatiue remoto μὴ dici poſſe, verum etiam negatiue itidẽ per μὴ ſolum ſine ὅπως in forma dubitandi, vt apud Platonem: ἀλλ' ὅρα ὦ Σώκρατες μὴ παίζων λέγῃ. quod etiam ὅρα ὅπως μὴ, dici potuit. de qua loquendi forma fuſius dictũ eſt paulo ante cap. 14. cũ de μὴ particula ageretur. Ceterum ὅπως, pro πῶς, & τινὰ τρόπον, etiam ſæpe accipitur. Greg. οὐκ ἔχω ὅπως ἐμαυτὸν ἐπίσχω τοῦ διηγήματος. Idẽ οὐκ ἔχοντες ὅπως διαθώμεθά τι τῶν ὄντων. Demoſth. περὶ τῆς ῥοδ. ἐλευθερ. ὅπως δὲ πραχθῇ ταῦτα ἐφ' ὑμῖν ἐστι, δεῖ σκοπεῖν.

Quod autem ὅπως, pro πῶς διαπορητικῶς, & ἀνυποτάκτως accipi ſentit Budæus, ideſt πυστικῶς, & οὐχ ὑποτακτικῷ ῥήματι, in illis verbis, ὅπως δὲ εἰδῶ μάλιστα ὁποῖος ἐστὶ τὴν ὄψιν; ideſt, vt ipſe vertit, quomodo autem ſcire potero potiſſimũ quali nam ſit ille facie? neſcio an recte ſenſerit. Nec ego quenquam vt imitetur huiuſmodi locutionem hortarer, niſi alia exempla inuenerit, in quibus talis loquendi forma clarius perſpiciatur, aut certe prædicta Luciani verba quomodo dicta ſint in loco proprio accurate conſiderauerit. Præterea quod annotat Budæus, ἂν, δυνητικὸν & παραπληρωματικὸν aduerbio ὅπως adiungi, Optatiuoque & ſubiunctiuo cõuenire, arguit ipſum formalem notam ὅπως ἂν conſtituere, cum in exemplis quæ affert, conſtructionis diuerſitas ſoli ἂν particulæ tribuenda ſit. & idcirco non formale aggregatum voces ὅπως ἂν, ſed ſolutæ inter ſe & ad diuerſa relatæ exiſtimandæ ſunt. Nam in exemplo Gregorij, quod affert pro conſtructione cum Optatiuo, πρὸς τοῦτο μόνον ἰδὼν ὅπως ἂν χαρίσαιτο τοῖς κατενεγκοῦσιν αὐτὸν δαίμοσιν, aduerbium ὅπως ἂν, pro ὃν τρόπον accipitur. In eo vero quod pro conſtructione cum ſubiunctiuo affert, πηγνύειν δεῖ τὰς χαλίδας ὑπτίας ὅπως ἂν ἐπαιρόμεναι ἔχωσι τὸ σύντονον; aduerbium ὅπως, pro ἵνα accipitur. in vtroque autem exemplo τὸ ἂν, verbo tribuitur. Porro ὅπως ἂν, pro ὁπωσοῦν, ideſt vtcumque accipi ἀοριστολογικῶς, vel στοχαστικῶς dictum eſt, vbi de ἂν particula agitur. Idem & ὅπως ποτὲ dicitur. Demoſth.

ἀλλ' ὅπως ποθ' ὑπείλημμαι ἀρκεῖ μοι. qualiſcunque exiſtimationis ſim. Dicitur & ὅπως δήποτε interpoſita δὴ particula; & ὅπως δηποτοῦν adiecta οὖν ἀοριστολογίας nota. Dicitur & ὅπως τιοῦν pro ὁπωσοῦν, interpoſita τὶ particula. Demoſth. οὐδ' ὁπωστιοῦν ἐγνώριζον τοὺς ἀνθρώπους. Ceterum ὅπως pro ἵνα cauſali accipi, ſexcẽtis auctorum exemplis probari poteſt.

Ὅπως μὴ, etiam vt ὡς μὴ Optatiuo iungi vt formalem notam exemplis probat Budæus. in quibus tamen exemplis particulæ ὅπως, & μὴ, ad diuerſa referuntur, nec formalem notam ὅπως μὴ conſtituunt. Animaduertendum autẽ quemadmodum ὅπως Subiunctiuo iunctum medium ad finẽ deſignat, ſic ſi in infinitiuum reſoluatur, finem ipſum deſignari. vt Ariſtoph. illud, μέμνησο ὅπως εὖ μοι στομώσῃς αὐτὸν, ſi μέμνησο εὖ μοι στομῶσαι αὐτὸν dicatur: tamen finis euidentius per ὥστε aduerbium ſignificatur. vt ſi illud Demoſth. συμπράττειν ὅπως ἕκαστοι κομίσωνται τὰ ἑαυτῶν, συμπράττειν ὥστε κομίσασθαι diceretur.

De Ὅς articulo relatiuo, ὅσον, ὅσος, τόσος. Cap. XVIII.

Ὅς, articulus, & eius obliqui omnes, in omnibus omniũ generum caſibus, ſæpe in priore parte argumentorum primum locum habet. hoc autem accidit in ea tantũ Orationis ſtructura in qua præpoſtere diſponuntur argumentorum partes, vt in illa Xenophontis 4. ἀπομνημον. νόμους δ' ἔφη ὦ Σώκρατες πῶς ἄν τις ἡγήσαιτο σπουδαῖον πρᾶγμα εἶναι, οὕς γε πολλάκις αὐτοὶ οἱ θέμενοι ἀποδοκιμάζουσι; quibus negare intendit leges rem probam dici poſſe. quæ concluſio continetur in illis verbis, νόμους δ' ἔφη ὦ Σώκρατες πῶς ἄν τις ἡγήσαιτο σπουδαῖον πρᾶγμα εἶναι, conuerſa affirmatiua interrogatione in negatiuam enuntiationem. Probatur autem per illa verba, οὕς γε πολλάκις αὐτοὶ οἱ θέμενοι ἀποδοκιμάζουσι. Vbi οὕς articulus condicionalis locum habet, & erit argumentum huiuſmodi, ſi legiſlatores ipſi ſæpe proprias leges reprobãt & euertũt, ſequitur vt lex non ſemper bona res ſit.

Ὅσον.

Ὅσον, quatenus pro, ὡς, accipitur, hoc vero pro ἕως, ſpatium loci vel temporis deſignat. ipſum quoque ὅσον κατὰ μετάληψιν, pro ἕως accipitur. Xenoph. ὅσον παρασάγγην ἀπεῖχεν: ideſt, aberat paraſangæ ſpatium. ſic de ſpatio temporis, Lucian. ὅσον ὥρα, pro ὅσον ἐστὶν ὥρα μία. ideſt quantum eſt ſpatium horæ vnius. ſic ἐν ὅσῳ dicitur ἐλλιπῶς τοῦ, χρόνῳ. vt ἐν ὅσῳ ἦρξε, quamdiu imperauit.

Diſcretam etiam quantitatem deſignat in numeralibus, ὅσον δισχίλιοι: ideſt ad duo millia, vel circiter duo millia. Pauſan. ὅσον τετρακοσίους ἀποθανεῖν λέγουσι, circiter quadringentos.

Ὅσον, etiã pro μόνον accipitur. Apollonius Rhod. δοιὼ δ' ὅσον θ' ἕλιγμα περὶ χροΐ, pro ἕλιγμα μόνον. Quidquid ſentiat lexicographus. qui recitans, vt opinor, interpretis Apollonij verba. ὅσον ἕλιγμα, ἀντὶ τοῦ ἁπλῆς καὶ βραχύτατον περίβλημα interpretatur. Cui ſignificationi τοῦ ὅσον pro μόνον ſuffragatur, quod ὅσον οὐ, pro μόνον οὐ accipitur. Thucyd. ἀγγέλλεται αὐτοῖς ἐκ πελοποννήσου ναῦς ὅσον οὐ παρεῖναι. Ex quo ὅσον ὔπω, & ὅσον οὐδέπω manarunt. Thucyd. ὅσον δὲ οὐδέπω παρεῖναι. ideſt mox, & iam iam affore. Lucian. σὺ δὲ ὅσον ὐδέπω τεθνηξομένῳ ἔοικας. Dicitur & ὅσον οὐκ ἤδη, pro eodẽ. Xenoph. ἠγγέλετο ὅτι ὁ Ἰφικράτης ὅσον οὐκ ἤδη παρείη. Idem ὁ Μνάσιππος ὁρῶν ταῦτα ἐνόμιζε ὅσον οὐκ ἤδη ἔχειν τὴν πόλιν, ὅσον μὴ etiam: idem quod μόνον οὐ, ſignificat. ideſt, niſi quod non. Sic dictũ eſt οὐχ ὅσον οὐκ ἠμύναντο, pro οὐ μόνον οὐκ ἠμύναντο. & apud Thycyd. οὐχ ὅσον τὸ λοιπὸν τοῦ πολέμου ἐνεθυμήθησαν ἀλλὰ &c. Infinitiuo præpoſitum ἐλλιπῶς τῆς ἐπὶ dicitur. pro ἐφ' ὅσον. Plutarch. ὅσον ἐμβεβαιώσασθαι τὸ νίκημα τῇ φυγῇ τῶν πολεμίων ἐδίωκον. pro ἐφ' ὅσον. Sic dicitur ὅσον δυνατὸν, pro ἐφ' ὅσον. Dicitur etiam ὅσον ἐμὲ εἰδέναι apud Ariſtoph. in Neb. pro ὅσον ἐγὼ οἶδα:

Ὅσος, ὅση, ὅσον.

Ὅσος, ὅση, ὅσον nomina relatiua, quæ interrogatiuis πόσος, πόση, πόσον reſpondent, ſæpe pro ipſis accipiuntur more,

Atticorum, qui vtuntur τοῖς ἀναφορικοῖς, ἀντὶ τῶν πευστικῶν. quia vero, πόσος, πόση, πόσον nomina, admiratiue quãdoque, vel cum indignatione proferuntur, ad denotandam intenſionem magnitudinis, vel qualitatis, vt in Epigrammate: ὢ πόσον ᾔδ' ἤθης ὁ ζωγράφος: idcirco, fit vt relatiua etiam ὅσος ὅση, ὅσον, cum iiſdem affectibus pronuntiata, loco ſuorum interrogatiuorum accipiantur, tam in genere maſculino, quam in fœminino, & neutro, vt apud Ariſtoph. in Pluto: ὅσην ἔχεις τὴν δύναμιν ἄναξ δέσποτα. & in Acharnis: ὅσον τὸ χρῆμα τῶν παρνόπων. verba etiam illa in Nebul. initio: ὦ ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον ἀπέραντον. cum admiratione & indignatione, cenſent quidam pronuntianda eſſe. dicique ὅσον ἀπέραντον, ad ſimilitudinem τοῦ, ὅσον μέγα, & ὅσον μικρὸν, in quibus inſunt nomina, quæ intẽſionem & remiſſionem recipiunt. Nam μέγα, & μικρὸν, itemque πολὺ, & ὀλίγον, nomina interminata ſunt, recipiũtque magis & minus, ἀπέραντον vero terminatum quoddam & abſolutum deſignat: quod magis & minus non recipit. & idcirco non dicimus, quam infinita hæc res eſt, ſed ſimpliciter, infinitam eſſe. Si itaque admiratiue, vel cum indignatione proferamus illud Ariſtophanis, ὅσον ἀπέραντον, idem valebit ac ſi enuntiatiue diceremus, σφόδρα ἀπέραντον. Quapropter vt vocis ἀπέραντον, ideſt, valde infinitum, ſupradictam cõdicionẽ retineamus, cogemur fateri in ſupradicto Ariſtophanis loco vocẽ ἀπέραντον, à præcedentibus, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον, ſeparandam eſſe; illa vero cum admirationis & indignationis affectu pronuntianda. Vt dicat, ὅσον ἐστὶ τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν, & ſit ſenſus, quam longum & diuturnum eſt noctis ſpatium, deinde ſubiungat καταστατικῶς, & ἀποφαντικῶς, ideſt, conſtituendi, & decernendi modo, videlicet, ἀπέραντον & immenſum eſſe noctis ſpatium. In hanc etiam ſententiam adducimur eo quod nomen ὅσον, nulli præponitur eorum adiectiuorum cum quibus copuletur, ſed ſemper ipſis poſtponitur, vt θαυμαστὸν ὅσον, ἀμήχανον ὅσον. ὑπερφυὲς ὅσον, οὐράνιον ὅσον. In quibus nomen ὅσον, pro λίαν aduerbio accipi

ſentit Budæus. vt apud Platonem: ὑπερφυὲς ὅσον ἐπιδέδωκας ἤη πρὸς φιλοσοφίαν. & apud Ariſtotelem: θαυμαστὸν ὅσον διαφέρει. ſic ἀμήχανον ὅσον, perquam difficile ſignificare docet. In quibus omnibus ſi nomen ὅσον, pro λίαν, aduerbio accipi ponamus, locutionem illam, θαυμαστὸν ὅσον ἐπιδέδωκεν, in θαυμαστὸν λίαν ἐπιδέδωκεν, reſoluere cogemur. Quapropter planius interpretabimur ſi nomen ὅσον ab adiectiuis interpoſitione vocis ἐστὶ ſubintelligendæ ſeparemus, vt ſit ὑπερφυές ἐστιν ὅσον ἐπιδέδωκεν: & θαυμαστόν ἐστιν ὅσον διαφέρει. plenior autem locutio eſſet ſi infinitiuus adderetur, puta εἰπεῖν vel νοῆσαι, ἀμήχανον ἐστὶν εἰπεῖν, & ὑπερφυές ἐστιν εἰπεῖν ὅσον ἐπιδέδωκεν, vel ὅσον διαφέρει. Apud Ariſtophanem in Ranis, legitur, εὐθὺς γὰρ ἡμάρτηκεν οὐράνιον ὅσον.

Τόσος.

Τόσος, etiam ἀνταποδοτικὸν ἐστὶ τοῦ ὅσος ἀναφορικοῦ, cum dicimus, ὅσος ἐστὶ πύργος μέγιστος, τόσος ἦν ὁ ῥοδίων κολοσσός. Dicitur etiam τόσος nomen abſolute ſine collatione, quod καταστατικὸν dicitur, vt quod conſtituat ſiue ſtabiliat aliquid, vt apud Homerum: τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας ἀχαιῶν Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πόλιν. & apud Virgilium: Tantæ molis erat Romanam condere gentem. in quibus infertur aliquid ex præcedentibus; nam & apud Homerum ex ſupputatione quadam præhabita, infertur Græcorum exercitus numerus, multum Troianorum numerum ſuperare. & apud Virgiliũ ex præmiſsis Aeneæ laboribus & ærumnis infertur, quod ſubdit, maximæ molis fuiſſe Romanam gentem condere. quem tropum Rhetores appellant Epiphonema.

Ὅτε.

Ὅτε, quod plerumque aduerbium temporis eſt, pro ὅτι cauſali, & ἐπειδὴ vſurpatur interdum, vt etiam apud Latinos, Quando. Demoſth. in prima, Olynth. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν. & περὶ τῆς συμφορᾶς· ὅτε δ' οὔπω ταῦτ' ἔχει, σκεπτέον ἐστί. ſic apud Ariſtoph. in Nebul. ὅτ' οὐδὲ κολάσαι ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας, illud, ὅτ' οὐδὲ, pro ὅτε

οὐδὲ,

οὐδὲ, αἰτιολογικῶς accipi teſtatur interpres. Accipitur & pro ὥστε apud eundem ἐν ἀχαρνεῦσιν: οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἥκει. ὅτι καὶ βασιλεὺς ἠρώτησε πρῶτα μὲν αὐτοὺς &c. Vbi ὅτι, pro ὥστε reſpondet τῷ οὕτω: & tacitam ratiocinationem innuit; quæ magis perſpicitur apud eundem in Ranis in illis verbis, εἶτ' οὐχ ὕβρις πολλὴ ταῦτ' ἐστὶν, ὅτ' ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος υἱὸς Σαμνίου, αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ, τοῦτον δ' ὀχῶ, ſi partes ratiocinationis præpoſteræ ordinentur hoc modo, ὅτ' ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος υἱὸς Σαμνίου, αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ τοῦτον δ' ὀχῶ, εἶτ' οὐχ ὕβρις πολλὴ ταῦτ' ἐστί; tunc ὅτι in antecedente, in εἰ vel ἐπεὶ, εἶτα vero in conſequente in πῶς conuerteretur, vt ſit, εἰ ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος, αὐτὸς βαδίζω τοῦτον δ' ὀχῶ, πῶς οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστί;

De particula ὅτι, & compoſitis. Cap. XIX.

Ὅτι, pro διότι cauſalis coniunctio, reſpondet τῷ διατί, & ſimpliciter quibuſdam cauſam pollicentibus, vt ſi dicas, αἴτιον δὲ ὅτι &c. Accipitur etiam pro καθ' ὅτι, vel καθ' ὅσον, vt cum dicimus, διαφέρει δὲ, ὅτι. Eſt etiam ὅτι διηγηματικὸν, ideſt narrationibus & ſimpliciter enuntiationibus accommodatum, cum alicuius verba recitamus. Quod dupliciter ſolet fieri, vno quidem modo quando perſonam dicentis induentes, eius verba recitamus, vt apud Ariſtophanem, Λάσος πότ' ἀντεδίδασκε καὶ Σιμωνίδης. ἔπειθ' ὁ Λάσος εἶπεν, ὀλίγον μοι μέλει. Illud enim ὀλίγον μοι μέλει, Laſi perſonã induens, recitat Ariſtophanes. & dicitur recta vel directa hæc recitandi forma: in qua nihil opus eſt ὅτι particula. tametſi nonnunquam in hac etiam forma directe recitandi, ἐκ περιουσίας τὸ ὅτι interponitur: vt apud Demoſthenem, ἀκούειν δὲ καὶ τῶν Εὐβοέων παραγγελμένων καὶ λεγόντων ὅτι οὐ λελήθατε ἡμᾶς ἄνδρες πρέσβεις ἐφ' οἷς πεποίηκε τὴν εἰρήνην. Idem alibi, ἔγωγε τοίνυν τότε πρὸς τοὺς δικαστὰς ὅτι ἀπολογήσεται δὲ Δημοσθένης ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ κατηγορήσει τῶν ἐμοὶ πεπρεσβευμένων. Idem, τῷ Φιλίππῳ δ' οὔτε κατειπεῖν τούτων εἶχον καλῶς οὔτ' εἰπεῖν ὅτι, ἀλ-

λ' ἔχου-

λέγουσιν ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα. In cuiuſmodi formis τὸ ὅτι, tum pronuntiatione, tum etiam punctali nota ſeparandum eſt à ſequentibus. Altero modo, recitamus alicuius verba ex noſtra perſona interueniente, ὅτι particula: vt ſi Ariſtophanes Laſi formalia verba illa, ὀλίγον μοι μέλει, ex propria perſona diceret hoc modo, ἔπειθ' ὁ Λάσος εἶπεν ὅτι ὀλίγον αὐτῷ μέλει, & dicitur obliqua ſeu ſupina hæc recitandi forma. in qua ὅτι particula, neceſſario adhibetur; & plerumque Optatiui modi vocibus adhæreſcit. vt apud Aeſchinem, ἐν δὲ ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Κριτόβουλος ὁ λαμψακηνὸς εἶπε παρελθών. ὅτι πέμψειε μὲν αὐτὸν Κερσοβλέπτης, ἀξιοῖ δὲ ἀποδοῦναι τοῖς ὅρκοις. cuius vſus innumerabilia exẽpla inuenies apud auctores. Notandum autem in proxime ſuperiori exemplo, quod verbum πέμψειεν, & ſimilia quæ in huiuſmodi locutionibus recipiuntur, Optatiui modi voce tenus dici poſſent: ſignificatione autem διηγηματικὰ potius dicerentur. Reducuntur autem ad Indicatiuum hæ quoque loquendi formæ, moxque ad infinitũ: Illud enim Aeſchinis, εἶπεν ὅτι πέμψειε· εἶπεν ὅτι ἔπεμψε dici poteſt. ex indicatiuo ad infinitum, εἶπε τὸν Κερσοβλέπτην πέμψαι αὐτόν. melius tamen Optandi vocibus vſurpatur obliqua rei præteritæ vt præteritæ narratio. Nam & præteritam rem ſub præſentis temporis verbalibus vocibus impropriè narrare licet: par eſt tamen ob prædictam cauſam per Optatiui potius voces hoc fieri. Quemadmodum autem locutiones quæ per ὅτι & Indicatiuum efferuntur, ad Infinitum reducuntur; ſic contra, quæ per infinitum efferuntur, per ὅτι & indicatiuum reſolui poſſunt. vt illa Iliad. β'. φημὶ γὰρ κατανεῦσαι Κρονίωνα, ſic ad indicatiuum reducitur, φημὶ γὰρ ὅτι κατένευσε Κρονίων. In quibus interdum τὸ ὅτι, vacare videtur, vel certe repetere præcedentem ὡς particulam, pro ὅτι itidem διηγηματικῶς acceptam, vt apud Xenoph. ἐνταῦθα γνόντες οἱ Μαντινεῖς ὡς εἰ μὴ ἀποχωρήσονται αὐτοὺς ὅτι πολλοὶ σφῶν κατακοντισθήσονται ὑποστρέψαντες ὁμόσε ἐχώρησαν. Vbi τὸ ὅτι, repetit præcedens ὡς; non tam quod multa quædam interceſſerint,

ſerint, quam ad abundantiorem perſpicuitatem, ſermoniſque figuratam elegantiam. Valet etiam τὸ, ὅτι, idē quod τὸ, articulus ἐπεξηγητικῶς. Iſocr. in Panegyr. ὃ δὲ πάντων καταγελαστότατον ὅτι τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς ὁμολογίαις τὰ χείριστα τυγχάνομεν διαφυλάττοντες. Quæ locutio ſic conuerti poteſt, τὸ δὲ τὰ χείριστα τυγχάνειν διαφυλάττοντας ἐν ταῖς ὁμολογίαις, ἐστὶ καταγελαστότατον. In qua locutione τὸ, ὅτι cauſale etiam eſſet, ſi verba in hunc ſenſum diſtribuerentur, τοῦτ᾽ ἐστι καταγελαστότατον, ideſt ἡμεῖς ἐσμὲν μάλιστα καταγέλαστοι, ὅτι, pro διότι τυγχάνομεν διαφυλάττοντες τὰ χείριστα τῶν ἐν ταῖς ὁμολογίαις. Ὅτι, autem ſuperlatiuo iunctum, vt ὅτι πλεῖστα δράσαι κακὰ apud Gregorium: & ὅτι μεγαλοπρεπέστατον φανῆναι, apud Xenoph. non narratiuum ſeu enuntiatiuum, ſed pro ὡς intenſiue accipitur. apud Ariſtoph. legitur, ὅ, τι μάλιστα ἐλήλυθας λέγειν ἐχρῆν. ideſt, quorſum, vel quamobrem potiſsimum veneris dicendum eſt. Vbi ὅ, τι, pro δι᾽ ὅ, τι tribus partibus conſtante, vſurpatur.

De vſu Ὅτι particulæ.

Libet hoc loco nonnulla præterea, & fortaſſe quibuſdam minus nota, de vſu huius particulæ diſputare. Inter ea quæ abſolute quæruntur, illa eſt prima quæſtio, An ſit aliquid nec ne? verbi cauſa, an ſit Virtus? adiunctione autem partis quæritur, an poſſit doceri Virtus? cū vero an ſit aliquid quæritur, planum eſt quæri ſimiliter, an non ſit. in vtramque enim partē valēt quæſtiones. cū igitur vterque contradicentium, rationem, qua ſuam enuntiationem muniat, excogitarit & adduxerit, tunc colligit alter quidem ipſorum, ὅτι ἐστὶ quod quæritur, alter vero ὅτι οὐκ ἔστι, deinde qui contra diſputat ſiue affirmet ſiue neget, vterque vtitur collecto & concluſo tanquam conceſſo. Vnde & illa, quæ velut pronuntiata ſumuntur, cuiuſmodi admirabilia illa Stoicorum, per ὅτι proferuntur: Vt ὅτι μόνος ὁ σοφὸς πλούσιος. & ὅτι ἴσα τὰ ἁμαρτήματα. cum autem inter eos qui contra diſputant, de re aliqua conuenit, res quidem ipſa dicitur

tur

tur conſtitutio.inde autem appellari poſſet ὅτι conſtituentis, per quod ſcilicet id quod inter aliquos certum & conſtitutum eſt, proferatur.in hæc itaque conuenit ὅτι.conuenit præterea in ea quæ de problemate quopiam in vtrãque partem diſputantur. vt facit Plutarchus in libello,ὅτι διδακτὸν ἡ ἀρετή.& alij in alijs. Itẽ ſi quis ab alijs conſcripta per capita colligat,in pauca cõferẽs quæ fuſius dicta ſunt, hic in ſingulis capitibus ὅτι apponit. idque iure.non enim διότι conſiderat, ſed ſolum ὅτι. quod quidem Euſtathius in Homerum fecit, & in deſcriptorem orbis Dionyſium. vt & ipſe indicat. Quædã inquit diſperſe in proœmio Iliadis. Voluntas eſt amicorum vt per Iliada pergam. & quæcunque ſunt accommoda progredienti ſubminiſtrẽ. id quod quidem iam fit. colliguntúrque ea ipſa ordinatim & compoſite. non vt tamẽ hic ſint quæ alij omnes in hunc poëtã elaborarunt, ſed ſolum vtilia.nec diductum eſt propoſitũ opus in vnam telã vnumque corpus continuatione quadã perpetua, ſed vtile quodq; ſeparatim collocatur.quo perfecto,tranſitur ad alterũ. cuiuſmodi eſt quod in Dionyſiũ fecimus.illic.n. ſimiliter decurſum nobis eſt opus optimis exceptis velut in delectu aliquo. Ex his alijſq; multis aperte ſatis oſtenditur Euſtathij in Homerũ commentarios ex ijs eſſe collectos quæ à veteribus dicta ſunt, eſſeque per capita digeſtos. Quare ait,Nec diductũ eſt propoſitum opus in vnã telã & corpus, & quæ deinceps vt ſupra. dictũ vero eſt eos qui eorum quæ ab alijs dicta ſunt diffuſe,delectum faciunt per ὅτι efferre capita. quoniam non conſiderant διότι, ſed ſolum ὅτι. quod quidem quoniam ab ijs qui per notas ſcribunt, ſic pingitur,"6,vt nota numeri ſex,qua noſtri ſupputatores ideſt qui rationes ſubducunt,vtuntur; in ipſo vero orationis ambitu nulla ad ὅτι aſſignabatur redditio membri; idcirco paragraphum quendam, vel exordij ſignum eſſe nonnulli exiſtimarunt. & quaſi nihil ad ſententiam conferret, eiectum eſt in editione Romana cõmentariorum Euſtathij in Homerum. hæc igitur erroris

anſam præbuere. Fidem autem fecit; quod ὅτι,ſic in principijs capitum collocatum, nulla ſua ſignificatione quadrare videbatur: neque enim eſt reddentis cauſam. quam enim reddat cauſam quod ſententiam & orationem orditur? neque affirmantis aut indicantis dici poteſt.quomodo proprie cum indicatiuis iungitur. per ὅτι enim fiunt enunciationes ſiue affirmantes, ſiue indicantes. vt, γράφω, λέγω ὅτι γράφω. in huiuſmodi autem vſu appellari etiã poſſet narrantis. à recta enim & ſimplici enunciatione in obliquam tranſit oratio. efferuntur autem narrationes dupliciter. aut recte per infinitum, aut oblique per indicatiuũ cum ὅτι ſoluto infinito, vt λέγεται γενέσθαι, λέγεται ὅτι ἐγένετο: hoc idem efficitur per optatiuum, ſi perſona quæ narrat, ad ſuperiora tempora referat narrationem. vt, διεβοήθη ποτὲ ὅτι γένοιτο, ἢ ἠλπίσθη ὅτι ἔσοιτο εἰρήνη τῷ αὐτοκράτορι πρὸς τὸν Κελτῶν βασιλέα. ideſt diuulgatum fuit aliquando, quod fieret; ſpes fuit, quod Imperatori cum Rege Gallorum pax futura eſſet. Præterea in obliquos transferuntur recti ſermones, quos quiſpiam habet dramatice introductos. Vt Matthæi 25. ſcribitur: τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. hic ſermo ſi à propria perſona Euangeliſtæ enunciatus eſſet, ſic potuiſſet proferri: τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτῷ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα. Contingit etiã rectam orationem inducere per ὅτι. quod quidem à perſona ipſius ſcriptoris dicatur, ſolum vt ſignificetur poſt particulam ὅτι nulla re interpoſita, rectam inſtitui orationem. quare ſemper poſt ὅτι cadit diſtinctio: exemplum vero illud eſt, quod ſupra à Matthæo dictum, Marcus ad hunc modum cap. 14. profert. Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι, πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. eſtque hic vſus etiam apud veteres frequens. hi igitur quos diximus, ſunt modi particulæ ὅτι ad narrandum, ac totius denique vſus ipſius. nullo autem horum viſus eſt ijs qui ὅτι eiecerunt, contingere vt acciperetur. ad nihil enim ferri ipſum videbant. atqui oportebat cogitare,

gitare, locum habere ὅτι verbo ſubaudito, indicāte, aut narrante, ideſt nuntiante: Vt φημὶ, vel φησὶν ὁ δεῖνα, ὅτι τόδε καὶ τόδε οὕτως ἔχει. Poteſt etiam ſubaudiri aliquod præcipiendi, aut docendi verbum. vt ἰστέον, ἢ σημειῶσαι ὅτι, καὶ τὰ ἑξῆς. huiuſmodi namque aliquid ſubaudiri neceſſe eſt, idque in initijs capitum; Vbi ad ὅτι nihil redditur. quoniam in progreſſu quopiam orationis, ſi ad ipſum quidem ὅτι nihil reddatur, neceſſe eſt ut actu aliquid huiuſmodi quale dictum eſt, cum coniunctione quapiam præcedat. Quod ſi aliquid reddatur, tunc vſu venit vt coniunctio aliqua, quæ redditionem eliciat, particulæ ὅτι ſubijciatur. nullum tamen verbum de dictis apte prægreditur. prægreſſio namque verbi, vel aduerbij iſtiuſmodi (vt dictum eſt) rem ſine demonſtratione ſupponit ac ſubijcit. at redditione dictum eſt contineri quamdam demonſtrationem eorum quæ per ὅτι enunciantur. atqui pugnant hæc inter ſe. Facit autem tale aliquid Euſtathius. cum is enim quippiam ipſe tamquam doctor tradit, actu apponit uerbum aut aduerbium aliquod poſitiuum. vt ἰστέον, ἢ σημειῶσαι, aut aliud huiuſmodi, quod idem valeat. quod ſi ſine aliquo horum effert id quod tradit, tunc ad ὅτι reddit aliquid. tamquam neceſſe ſit illa quæ traduntur munire, ipſique ὅτι apponit coniunctionem quæ eliciat redditionem. Vt ὅτι μὲν τόδε καὶ τόδε οὕτως ἔχει, ἐκ τοῦδε καὶ τοῦδε φανερόν. Quando vero ab alijs dicta narrat, abſq. coniunctione exprimit ὅτι, & abſque redditione. qua eorũ quæ per ὅτι proponuntur, probatio continetur. Non enim propoſitum eſt probare quæ dicuntur, ſed ſimpliciter enunciare. huiuſmodi autem tradendi forma ponit ante oculos non repugnare auditores, ſed ſponte ſequi, ſeq; ipſos præbere docendos, & iſto ὅτι contentos non vltra poſcere διότι, quod in redditione continetur, vt dictum eſt. Ex his autem quæ accidunt ὅτι ſic deſcripto, & notato ὅ licet intelligere non eſſe ſignum aliquod, vt ij quos ante dixi, exiſtimarũt. ſemper enim & vbique cernere eſt ſupra ipſum notas accentus acuti & ſpiritus denſi. quod ſi eſſet in iudicio con-

tentio, producere poſſem vetuſta quædam Euſtathij exemplaria, in quibus reperire eſt ὅτι, ſine compendio per principia vbique ſingulorum capitum ſcriptum. Verum hęc ſatis, tamquam in deſcriptione quadam hactenus dicta ſint.

Ὅτιμή.

Ὅτιμή, formalis nota, niſi, ſignificat. quod quidem aggregatum, cum ex ὅτι, & μὴ conſtet, neutra tamen conſtituentium vocum per ſe idem quod totum aggregatum ſignificat: idque proprium eſt omnium ſignorum formaliũ, vt alibi quoque dictum eſt, Herodot. in Clio. ὅτιμὴ γὰρ Ἀθῆναι, οὐδὲν ἄλλο πόλισμα λόγιμον ἦν. Plato: ὥστε μηδὲν ἰατρικῆς δεῖσθαι ὅτιμὴ ἀνάγκη. Galen. in primo de cauſ. pulſ. οὐ γὰρ τῆς ἀρτι πραγματείας ἐστὶν ὅτιμὴ πάρεργον. in quibus omnibus locis ὅτιμὴ pro, εἰμὴ accipitur. ὅτιμὴ, etiam ſæpe iuxta conſtituentium vocum proprietatem, quod non, ſignificat. Greg. de myſterijs Græcorum: δέον ἃ μὲν ἀληθῆ. μὴ μύθους ὀνομάζεσθαι ἀλλ᾽ ὅτιμὴ αἰσχρὰ δείκνυσθαι. Vbi ὅτι enuntiatiue, μὴ negatiue pro οὐκ accipitur.

Ὅτι τοίνυν.

Ὅτι τοίνυν duæ voces ſunt, quarum vnaquæque per ſe ſuã habet ſignificationem, nec vllum aggregatum ex ipſis euadit, propter quod ſimul vt vnica vox formalis deſcribẽdæ ſint: quod tamen Budæus fecit: quia ſæpe appoſitæ inueniuntur apud auctores. in qua appoſitione τὸ, ὅτι enuntiatiuum eſt, & orditur narrationem: τοίνυν, autem tranſitiuam facultatem habet. ita vt inchoatiua tranſitio ex ipſarum appoſitione fiat, Porro formales notas eas eſſe alibi quoque dictum eſt, in quibus duæ vel plures particulæ in vnicum ſenſum conueniunt: ſuamque aut vna aut omnes deponunt ſignificationem, & aliam quandam induunt, Vt de ὅτιμὴ proxime dictum eſt.

De particulis οὐ, οὐκ & compoſitis. Cap. XX.

Οὐ, negatio, in reſponſionibus habet vim repetendi verbum, quo fit interrogatio. Siquis enim interrogatus,

ἔγραψας

ἔγραψας ταῦτα; reſpondeat, οὔ, illud οὔ, tantumdem valet ac ſi οὐκ ἔγραψα, reſponſum eſſet. in ſimplicibus autem enuntiationibus interdum geminatur οὐ negatio, tamque ante verbum, quam poſt verbum adhibetur. cumque neceſſario ſecundum οὐ, puncto à ſequentibus diſtinguatur, neceſſario etiam acuto accentu munitur: ut apud Demoſth. ὁ δὴ τοὺς χρόνους ἀναιρεῖν τοῖς οἷά περ ἡμῖν ἐστὶ πολιτείας οὐ χρόνους ἀνήρηκεν οὔ, ἀλλὰ τὰ πράγματα ἁπλῶς ἀφῄρηται. In quibus οὐ ſecundo loco poſitum, non prorſus otioſum eſt; ſed negationis vim auget. Tametſi nonnumquam otioſum inuenitur. vt apud Halicarnaſſeum de Thucydidis funebri oratione: ὁ δὲ δὴ περιβόητος ἐπιτάφιος κατὰ τίνα δήποτε λογισμὸν ἐν τούτῳ κεῖται τῷ τόπῳ μᾶλλον ἢ οὐκ ἐν ἑτέρῳ; Vbi οὐ penitus vacat, niſi quis ἢ ſelectiuum pro, καὶ copulatiuo accipi malit: præſertim cum præcedens interrogatio in negatiuam enuntiationem con uertatur. eſt enim ſenſus, κατ' οὐδένα λογισμὸν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ κεῖται μᾶλλον ἢ οὐκ ἐν ἑτέρῳ. Adhuc autem magis vacare conſtat, ſi negatio explicite præceſſerit. vt apud Herodotũ: ἀποδεικνύντας οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, ἢ οὐ καὶ σφίσι καὶ τοῖς ἄλλοις.

Οὐκ.

Οὐκ, aduerbium, interdum non reſponſiuum eſt ad interrogationem, nec deſtructiuum poſitionis, nec interrogationi iunctum parem affirmationi vim habet. vt, οὐκ ἠγόρευον ὅτι παρέξειν πράγματα ἐμέλλετόν μοι; ſed præter communem eius vſum, nonnumquam aduerſatiuam vim habet cum ironia & emphaſi quadam. vt apud Ariſtophanem in Veſpis. Vbi cum ὁ χορὸς dicat, οὐ πώποθ' οὕτω καθαρῶς οὐδενὸς ἠκουσάμην οὐδὲ ξυνετῶς λέγοντος, ſubdit ὁ Φιλοκλέων, οὐκ, ἀλλ' ἐρήμας ᾤεθ' οὕτω ῥᾳδίως τρυγήσειν. Nam aduerſari videtur aſſertioni ſeu poſitioni τοῦ χοροῦ, cum tamen potius illam confirmet: aſſerendo nunquam aduerſarium crediddiſſe ipſum Φιλοκλέωνα, adeo καθαρῶς & ξυνετῶς eſſe diſputaturũ. Per ſe autem ἀλλὰ aduerſatiua hunc ſenſum non præſtitiſſet; careret enim ſermo ironia & emphaſi. Differt autem

ſenſus.

ſenſus particularum οὐκ ἀλλὰ, in hoc loco, à ſenſu quem habent apud eundem in Nebulis. Vbi cum Strepſiades interroget Socratis diſcipulum, τουτὶ δὲ τί; ille autem reſpondeat, γεωμετρία. iterumque Strepſiades, τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον; interroget, reſpondeatque ὁ μαθητής, γῆν ἀναμετρεῖσθαι. ὁ στρ. amplius interroget, πότερα τὴν κληρουχικήν; ad quæ ὁ μαθητής, οὐκ, ἀλλὰ τὴν σύμπασαν. Vbi τὸ, οὐκ, deſtruit poſitionem per interrogationem factam, & aſtruit illud: negans geometriam ad Cleruchicæ regionis, ideſt agrorum colonis aſſignatorum dimenſionem, ſed ad totius orbis terram metiendam inuentam eſſe. Cum itaque particula οὐκ, ſemper ad verbum referatur, animaduertendum eſt plerumque verbis ipſam præponi in eadem comprehenſione nulla interpoſita voce: ſin autem punctum, vel alia interpunctio intercedat, tunc aut ad præcedẽs verbum refertur, vt cum remouet vel negat pręcedentem poſitionẽ, aut ſubſequens verbum anticipate præſumit. vt in propoſito Ariſtophanis loco in Veſpis. οὐκ. ἀλλ' ἐρήμας ᾤεθ' οὕτω ξυγήσεσθαι. eſt enim integer ſermo, οὐκ ᾤετο οὕτω καθαρῶς καὶ ξυνετῶς ἐμὲ λέξειν, quæ ex præcedentibus ſupplentur, ἀλλ' ᾤετο ἐρήμας ξυγήσεσθαι. eſt autem ἦθος σαρκαστικῶς ἐπεμβαίνοντος.

Οὐ γάρ.

Οὐ γὰρ, quando enunciatiue profertur, duæ voces ſunt, quę cauſam negatiuam ſignificant. vt apud Homerum, οὐ γὰρ ἔγωγε λῶ ποτε, & οὐ γὰρ ἔτ' αὖθις νίσσομαι. Quando vero interrogatiue ſiue ſimpliciter, ſiue cum indignatione, vel ironia, vel emphaſi quadam profertur, vnum fit aggregatum. &, nonne, vel, an non, ſignificat: Ariſtoph. in Pluto: οὐ γὰρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μ' αὖ πάλιν εὐεργετεῖν &c. Plato, οὐ γὰρ ταῦτ' ἐστὶ μέγιστα ἀλλ' ἔτι τί μεῖζον; &c. an non hæc maxima, ſed alia adhuc maiora? Demoſth. cum ironia pronuntiauit, ὅμοιόν γε οὐ γάρ; οἷς ἐμοῦ κατηγορεῖ. Ariſtoph. cum emphaſi quæ innuit aſſeuerationem, in Auibus. πεισθ. εἰσὶ γὰρ ἔ περὶ βαρβάρους θεοί τινες. τηρ. οὐ γὰρ εἰσὶ βάρβαροι; ὅθεν ὁ πάππος ἐστὶν Ἐξηκεστίδου. Apud Lucian. cum indignatione profertur, οὐ γὰρ ἐχρῆν

γέροντα

γέροντα ἄνδρα καὶ μηκέτι χρῆσθαι τῷ πλούτῳ δυνάμενον, ἀπηχθῆν τοῦ βίου; Porto cum enuntiatiue accipitur, negatiuam cauſam reddit. quæ interdum altera cauſa confirmatur. vt apud Platonem: χαιρέτω δή. οὐ γὰρ ἔτι ἐγκωμιάζω. οὐ γὰρ ἂν δυναίμην. in quo caſu τὸ, οὐ γὰρ, non dicitur iterari (non enim ad idem refertur) ſed negatiuarum cauſarum ἐπαλληλία eſt; quæ vocis οὐ γὰρ repetitione deſcribitur:

Οὐ γὰρ, etiam cum ἂν particula & paratatico indicatiui, probationi alicuius antecedentis ſeruit; dupliciter autem probamus. aut enim conſequens affirmatum, quod tamen antecedenti quodammodo aduerſetur, inferimus; & tunc per γὰρ ἂν fit probatio, cui additur ἦ aſſeuerandi nota, vt loco ſuo dictum eſt: aut negatum conſequens inferimus; & tunc τῷ γὰρ ἂν additur οὐ negatio, quæ ad verbum paratatici fertur. Vt apud Antiphontem: ἀπιστουμένων δὲ τῶν ἄλλων δούλων ἐν ταῖς μαρτυρίαις, (οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν αὐτούς) πῶς δίκαιον τούτῳ μαρτυροῦντι πιστεύσαντας, διαφθεῖραί με; In vtraque autem probandi ratione tam affirmatiua quam negatiua, particula ἂν, verbo tribuitur, quæ actum tollat, & ad potentiam reducat. γὰρ vero, εἰ conditionali ſupplendæ ſubijcitur: vt in proximo Antiphontis exemplo verba, οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν, confirmant id quod præceſſit, ἀπιστουμένων δὲ τῶν ἄλλων δούλων, poſitionem videlicet ſeruis non haberi fidem per poſitionem contradictorij. ſi enim haberetur fides, ſequeretur non torqueri ſeruos. cuius remotio, ſed ſolent torqueri ſerui, ponit, fidem illis non haberi. Additur etiam vocibus οὐ γὰρ ἂν, τὸ, ποτέ, aduerbium temporis. quod in vocum diſtributione negationi tribuitur. vt apud Platonem: οὐδέποτε γὰρ δὲ αὐτοὺς φιλοπόλιδες, οὐ γὰρ ἄν ποτε ἐτόλμων τὴν ξοφόντα καὶ μητέρα κείρειν. quod argumentum modo ſupradicto reducendum eſt. Εἰ γὰρ ἦσαν φιλοπόλιδες, οὐδέποτε ἐτόλμων ἂν τὴν μητέρα κείρειν. ſimiliter illud Herodoti, ὦ παῖ Καμβύσεω (σὲ γὰρ θεοὶ ἐπορθῶσι,) οὐ γὰρ ἄν ποτε ἐς τοσοῦτο τύχης ἀπίκευ, ſic reducitur· εἰ γὰρ μή σε ἐφρόνεον οἱ θεοί, οὐκ ἄν ποτε ἀπίκου &c. ideſt, nã niſi tibi Dij fauiſſent, nunquam ad tantum fortunæ gradum

dum perueniſſes. Cæterum in prædictarum vocum explicatione Budæus dupliciter fallitur, tum quia voces appoſitas οὐ γὰρ ἂν, & οὐ γὰρ ἄν ποτε, vt aggregatas deſcribit: tum etiã quod ſimiles τῷ ἢ γὰρ ἂν, ipſas eſſe docet. cum tamen contrariæ potius, quam ſimiles dicendę ſint. quippe quæ negationem in ſe contineant, qua carent voces ἢ γὰρ ἂν, vt ſupra oſtenſum eſt.

Οὐ γὰρ δή.

Οὐ γὰρ δὴ, etiam vt aggregatum quoddam & formalem notam deſcribit Budæus; & vt μὴ γὰρ δὴ poni, ideſt, idem quod μὴ γὰρ δὴ ſignificare ſentit, Xenophontis verba illa, ἔχοις ἂν εἰπεῖν ὅτου ἕνεκα ἐπεθύμησας ἱππαρχεῖν; οὐ γὰρ δὴ τοῦ πρῶτος τῶν ἱππέων ἐλαύνειν. ſic transferens: abſit enim vt exiſtimẽ hac de cauſa te hoc cupere vt ante alios equo prouehare. ſed eo differunt, quod μὴ γὰρ δὴ, propter μὴ particulæ facultatem abominantis eſt, οὐ γὰρ δὴ, negantis. in prædicto autem Xenophontis loco nihil abominatione opus eſt: ſed negatione tantum. vt ſit ſenſus: neque enim te hoc cupere exiſtimo vt alios equitando præcedas.

Οὐ γὰρ ἄν που.

Οὐ γὰρ ἄν που, etiam pro eodem dixiſſe Platonem ſentit, in illis verbis: διὰ γὰρ ταῦτα δὴ οἶμαι πάντα λόγον κινοῦντες ἀνατίθετε τῷ ἔρωτι, καὶ φατὲ αὐτὸν τοιοῦτον εἶναι, ὅπως ἂν φαίνηται ὡς κάλλιστος καὶ ἄριστος δηλονότι τοῖς μὴ γινώσκουσιν, οὐ γὰρ ἄν που τοῖς γε εἰδόσι. quæ verba ſic tranſtulit: neque enim peritis & expertis talem videri vultis. cum igitur ſupra dixerit, οὐ γὰρ δὴ, pro μὴ γὰρ δὴ, abominandi accipi, infra vero οὐ γὰρ ἄν που, pro οὐ γὰρ δὴ, ſequitur, vt οὐ γὰρ ἄν που etiam pro μὴ γὰρ δὴ, abominandi accipiatur: cum tamen ipſe in hoc proximo Platonis loco τὸ, οὐ γὰρ δὴ, neque enim, ſignificare dicat. obſeruandum eſt autem ἂν particulam in aggregato οὐ γὰρ ἄν που, ad verbum modi alicuius obliqui referri, extrinſecus ſubaudiendi. vt in proximo Platonis loco, οὐ γάρ που φανείη ἂν τοῖς γινώσκουσι.

Οὐ γάρ

Οὐ γάρ που.

Οὐ γάρ που, namque, per ſe negatio eſt μετ' αἰτιολογίας ϛοχαϛικῆς. Plato in Euthyphr. τί νεώτερον ὦ Σώκρατες ὅτι σὺ ἐνθάδε διατρίβεις; οὐ γάρ που καὶ σοὶ δίκη τις οὖσα τυγχάνει. Vbi τὸ, γὰρ cauſam aſſignat cur Euthyphron miretur Socratem in loco illo commorari, ac ſi diceret, miror te hoc in loco verſari cum nulla tibi ſit lis, τὸ δὲ ϛοχαϛικόν που, innuit non aſſeueranter ipſum negare nullam eſſe Socrati litem, ſed ϛοχαϛικῶς ſe arbitrari. Interponitur etiam δὴ particula, & legitur, οὐ γὰρ δήπου: Demoſth. περὶ τοῦ ϛεφάνου. οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμέ, ἐμὲ δὲ αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο. Vbi τὸ δήπου affirmatiuum ϛοχασμὸν deſignat. Inuenitur & οὐ δήπου, ſine γὰρ, apud Ariſtoph. in Ranis, οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων ὦ Ξανθία, ἀλλ' ἀράμενος γ' οἴσεις πάλιν τὰ ϛρώματα. Ξανθ. τί δ' ἐϛίν; οὐ δήπου μ' ἀφελέσθαι διανοῇ ἅ 'δωκας αὐτός. Vbi interpres, οὐ δήπου διανοῇ, pro ὄντως διανοῇ, exponit. moxque ſubijcit. ἡ γὰρ οὐ, ἄρνησις συγκατάθεσιν δηλοῖ. Quod vt concedamus in interrogationibus verum eſſe, hic tamen non habet locum interrogatio, ſed potius ὁ ϛοχασμός, vt illud, τί δ' ἐϛίν; admiratiue dicat ὁ Ξανθίας, vt qui nullo modo ſibi perſuadere poſſet ſe priuatum iri ijs quæ ab hero acceperat. Neque vero propterea quod interrogatiue proferatur, idcirco ἐλεγκτικὴ eſſet ἐρώτησις, quales ſi negatiue proferantur, affirmationem inferunt, vt in Pluto: οὐκ ἠγόρευον ὅτι παρέξειν πράγματα ἐμέλλετόν μοι.

Οὐ γὰρ ἀλλά.

Οὐ γὰρ ἀλλά: tres ſunt particulæ: quas Budæus ſecutus Ariſtophanis interpretem, coniungit, & vt vnicam vocem pro καὶ γὰρ, accipi docet: aſſerens οὐ, & ἀλλά, abundare. & hoc quia, quod ſupprimitur in locutionibus in quibus voces hæ recipiuntur, non animaduertit. cum enim ἀλλὰ aduerſatiua ſit, accidit vt per ipſam contrarium quiddam quam quod in præcedentibus habitum eſt, inferatur. puta, ſi affirmatiua poſitio præceſſerit, ἀλλὰ negationem comitatur. ſi negatiua poſitio præceſſerit, ὁ ἀλλὰ affirmationem

infert. Vt ſupra de ipſo ἀλλὰ dictum eſt. Cum igitur in locutionibus in quibus οὐ γὰρ ἀλλὰ recipitur, poſt ἀλλὰ, verbum affirmatum ſequatur. vt apud Ariſtoph. in Nebul. οὐκ ἂν ποθ' εὗρον, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ ἕλκει πρὸς αὐτὴν τὴν ἰκμάδα. & in Ranis, μὴ σκῶπτ' ὦ δελφὲ, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔχω κακῶς. patet negatiuum quiddam præceſſiſſe, quod tamen non exprimitur; ſed interdum ex ſuperioribus repetendum eſt. vt in Ranis: μὴ σκῶπτ' ὦ δελφὲ, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔχω κακῶς. Vbi repetendum eſt verbum σκῶπτε, in prima perſona indicatiui, οὐ γὰρ σκώπτω deinde addendum ἀλλ' ἔχω κακῶς. ideſt non enim iocor, ſed male affectus ſum. Negatur itaque aliquid ex præcedentibus afferendo cauſam, quæ per γὰρ indicatur. Nonnunquam id quod ſubintelligitur, non ex præcedentibus, ſed extrinſecus adijciendum eſt. vt in Nebulis: εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν, οὐκ ἂν ποθ' εὗρον, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ ἕλκει πρὸς τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος. Vbi poſt particulas οὐ γὰρ, ſupplendum eſt aliquid. vt ſit integra locutio, οὐκ ἂν ποθ' εὗρον. οὐ γὰρ ἐᾷ ἡ γῆ ἀλλὰ βίᾳ ἕλκει &c. Sic in Ranis: χαρ. δοῦλον οὐκ ἄγω εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν. ξανθ. μὰ τὸν Δί' οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔτυχον ὀφθαλμιῶν. Vbi verbum ſubintelligitur, puta, παρῆν, vel παρεγενόμην, ἀλλ' ἔτυχον ὀφθαλμιῶν. non enim licuit mihi per oculorum morbum pugnæ illi intereſſe. ſic apud Platonem legitur in Euthydemo, licet interruptum interpoſitione τοι particulæ: πῶς ὦ Διονυσόδωρε λέγεις; οὐ γάρ τοι ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν λόγον πολλῶν δὴ καὶ πολλάκις ἀκηκοὼς ἀεὶ θαυμάζω. Subauditur enim hic quoque verbum συνίημι, vel tale quidpiam extrinſecus, vt ſit integra locutio: πῶς λέγεις οὐ γάρ τοι συνίημι ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν λόγον. & reliqua. In exemplo etiam quod affert interpres Ariſtophanis in Nebulis, ἀκούσαθ' Ἱππώνακτος, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἥκω, ſubauditur verbum ἀποδημῶ, vel tale quid, vt ſit, ἀκούσαθ' Ἱππώνακτος, οὐ γὰρ ἀποδημῶ, ἀλλ' ἥκω. Inducitur enim Hipponax ipſe aſſerens ſe adeſſe, & verba facturum eſſe. In Ranis item Ariſtophanis iterum eadem locutio inuenitur. Vbi inducitur ſeruus quidam qui dicat ad herum, φέρε δὴ ταχέως τὰ σκεύη, οὐ γὰρ ἀλλὰ πε-
στέον.

ςέον. Vbi verbum vel aduerbium θετικὸν, ſubauditur, vt ſit integra locutio, φέρε ταχέως τὰ σκεύη, οὐ γὰρ ἀπειθητέον, ἀλλὰ πειστέον: ideſt, non enim recuſandum eſt, ſed parendum. ſic apud eundem in equitibus, Κλέων, & Ἀλλαντοπώλης contendunt, cui nam ipſorum populus Athenienſis (qui in ea fabula inducitur) Leporinas carnes acceptas referre debeat. & Κλέων, quidem donum ſibi arrogans dicit: ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσα, Alter autem, ἐγὼ δ' ὤπτησά γε, Poſt quæ Populus ad Cleonem, Ἄπιθι. οὐ γὰρ, ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις. Abi hinc, non enim ei qui parauit, ſed ei qui mihi appoſuit gratia referenda eſt. Quam ſuppletionem qui non animaduertũt, οὐ γὰρ ἀλλὰ, pro καὶ γὰρ, accipi aiunt. Neque vero quia in huiuſmodi locutionibus quadrat ſenſus τοῦ γὰρ, idcirco οὐ γὰρ ἀλλὰ, idem & καὶ γὰρ eſſe dicendum eſt.

Οὐδ' εἰ.

Οὐδ' εἰ, pro οὐδὲ, vſurpauit Ariſtoph. in Veſpiſ. πάντα περιπέφρακται, κοὐκ ἔστιν ὅπως οὐδ' εἰ σέρφω διαδῦναι. pro οὐδὲ σέρφῳ διαδῦναι. Iſocrat. in Panegyr. οὐδ' εἰ poſt negationem, pro καὶ εἰ, vel εἰ καὶ, vſus eſt: οὐ μὴν οὐδ' εἰ συναγορεύουσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, οὐδ' ὡς ὀρθῶς περὶ τῆς ἐκείνου δυνάμεως γινώσκουσι. Vbi οὐδὲ εἰ, pro καὶ εἰ, dictum eſt, propter præcedentem negationem in οὐ μὴν: quã altera quoque ſubſequitur in conſequente οὐδ' ὡς ὀρθῶς, Atticorum more. Apud quos ſæpe repetita negatio nihil melius efficit: at ſi affirmatiua præceſſiſſet, puta καὶ μὴν, vtique καὶ εἰ, locum habuiſſet hoc modo, καὶ μὴν καὶ εἰ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις συναγορεύουσιν &c.

Οὐδὲν, & οὐδέν τι μᾶλλον.

Οὐδὲν, pro ſimplici negatione οὐ, vſurpari docet Budæus, exemplo Gregorij: διὸ καὶ πᾶσαν τὴν κάτω γνῶσιν οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ἰσόπτερα τίθεται. Ciceronemque ſimiliter, nihil pro non, vſum eſſe in illis verbis: Demoſthenes nihil Lyſiæ cedit. mihi non nihil differre uidetur, vtrum, οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ἰσόπτερα τίθεται, dicas an οὐχ ὑπὲρ τὰ ἰσόπτερα τίθεται. quod ſi affirmatiue loquamur, clarius perſpicietur. Nam ſi ὁ Δημοσθένης διαφέρει τοῦ Λυσίου, dixeris, ſimpliciter à lyſia differre Demo-

ſthenem affirmas. ſi vero, ὁ Δημοσθένης διαφέρει τι τοῦ Λυσίου, ſecundum quid, ideſt in quibuſdam differre. eam autem proportionem habet τι, ad οὐδὲν, quam affirmatio ad negationē.

Οὐδέν τι μᾶλλον, etiam pro οὐδαμῶς, accipi docet idem Budæus apud Platonem: οὐδέν τι μᾶλλον καλῶς αὐτὴν ἰατρικήν. Vbi tamē pro οὐδὲν μᾶλλον, interpoſito τί nomine: ideſt nihilo magis accipitur. quemadmodum etiam apud Xeno phontem, οὐδέν τι μᾶλλον ἢ γεωργοὺς ὠνούμενος.

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ.

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ, congeminatam negationem habet, ad negatiuæ qualitatem augendā, Atticorū more. vt Iliad. ζ'. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος δὴν ἦν. & Iliad. ς'. οὐδὲ γὰρ οὐδέκεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα. Quarum negatiuarum formam verbo tribui tertiæ perſonæ docet Euſtathius, hoc modo: οὐδὲ γὰρ ὑπεξέφυγεν οὐδὲ αὐτός. Alibi, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ dixit Homerus, pro οὐδὲ γὰρ οὐδέ. Iliad. μ'. ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν. quarum vocum τὸ, μὲν, pene otioſum eſt, τὸ δὲ, ἐπεὶ, loco, γὰρ, poſitum eſt. ac ſi οὐδὲ μὲν γὰρ diceretur.

Οὐδὲ μήν.

Οὐδὲ μὴν: idem quod ἀλλ' οὐδὲ, ſignificat. ideſt, neque vero, nec tamen; Vnde patet μὴν particulam, pro ἀλλὰ hic accipi. quo in iteratis interrogationibus, & obiectionibus vtimur; vt de ἀλλὰ dictum eſt. Quod autem ſentit Budæus οὐδὲ μὴν, & οὔτι μὴν idem ſignificare, vtrumque autem pro οὐ μέντοι accipi, neque vſu neque ratione probari poteſt. primum, quod οὔτι, non omnino eundem vſum præſtat quē οὐδὲ: vt de ipſo dictum eſt; deinde, quod οὐ μέντοι, aduerſatiuum eſt, longeque differt ab vtroque.

Οὐ δῆτα.

Οὐ δῆτα: negationem cum aſſeueratione continet. quemadmodum δῆτα, per ſe affirmationis intenſionem ſignificat, vt de ipſo dictum eſt. Quare non vt formalis nota deſcribendum eſt τὸ, οὐ δῆτα: quod fit ex duabus vocibus appoſitis: ſic enim eſſent etiam μὴ δῆτα, ac τί δῆτα, formales

notæ dicendæ: Illas autem formales eſſe notas ſæpe dictũ eſt, in quibus conſtituentium vocum aut vna, aut omnes, ſuam amittunt ſignificationem, & in aliam tranſeunt. ſed in propoſitis vocibus, conſtituentium partium quælibet ſuam retinet ſignificationem, ſingulæque ſeorſum vim ſuam præſeferunt, nec in vnam ſignificationẽ concurrunt. puta in οὐ δῆτα, οὐ, negatio, totam vim ſecum habet: δῆτα, quaſi ſubminiſtrat, vt apud Ariſtophanem in Plato, interrogatus quidã, ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἀπεστέρηκας γ' οὐδένα; reſpondet, οὐ δῆτ' ἔγωγε, pro οὐκ ἔγωγε, ideſt minime ego quidẽ. quod ſatisfaceret reſponſioni. ſic in illo Demoſthenis, μὴ δῆτ' ὦ πάντες θεοὶ, ſatis eſſet quod ad ſenſum attinet, ſi μὴ ὦ πάντες θεοὶ dixiſſet. Similiter apud Ariſtoph. τί δῆτα σοι τίμημ' ἐπιγράψω: ſi, τί σοι τίμημα ἐπιγράψω, dixiſſet, eundem ſenſum præſtitiſſet.

Οὐκοῦν, & οὔκουν.

Οὐκοῦν, circumflexum, pro ſimplici οὖν accipitur, tam collectiue vt τοίνυν & ἄρα, quam continuatiue pro, igitur, & itaque: nec quidquam negat, licet connexam habeat negationem. cuius rei ſignum eſt, quod in negationis illationibus τοῦ οὐκοῦν, οὐ, negatiua particula ſubiungitur, vt apud Demoſthenem περὶ τοῦ στεφάνου: οὐκοῦν οὔτε τῆς ἐξ ἀρχῆς εἰρήνης ἡγεμὼν οὐδ' αἴτιος ὢν φαίνομαι οὔτε τῶν ἄλλων. & reliqua: Vbi οὔκουν, παροξυτόνως ſola per ſe pro οὐκοῦν οὐ, deſeruire potuiſſet. Non ſolum autem ratiocinationum illationibus, ſed ſimplicibus etiam poſitionibus, quæ ex conceſſis quibuſdam ſequuntur, vel etiam ſumuntur, ſeruit vox οὐκοῦν, pro igitur, & itaque. Demoſth. ὑπὲρ μεγαλοπόλιτ. ἀπὸ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ἄρξομαι διδάσκειν; οὐκοῦν οὐδ' ἂν εἷς ἀντείποι ὡς οὐ συμφέρει τῇ πόλει & reliqua. Videtur etiam poni loco τοῦ μὴν, ideſt, atqui, vel attamen, & tamẽ: vt ſæpe apud Ariſtophanem in Pluto. Vbi cum ſeruus ad Chorum dicat, ἴτ', ἐγκονεῖτε, σπεύδετε, reſpondet Chorus, οὐκοῦν ὁρᾷς ὁρμωμένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως. & paulo infra, cum dicat Chorus, σὺ δ' ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν, πρὶν ταῦτα καὶ φράσαι μοι ὅπου χάριν δεῦ-

αὐτότης

σπότης ὁ σὸς κέκληκεν ἡμᾶς. reſpondet ſeruus, οὐκοῦν πάλαι δή που λέγω σὺ δ᾽ αὐτὸς οὐκ ἀκούεις. Quibus in locis & ſimilibus οὔκουν, cum accẽtu in penultima, interrogatiue prolatum, legi debere ſuſpicari poſſumus. Negatiua autem interrogatio in affirmatiuam enuntiationem reſoluitur. Neque enim quia in prædictis locis quadrare poſſet vox & ſenſus καὶ μὴν aggregati, idcirco τὸ, οὐκοῦν, idem quod καὶ μὴν ſignificare dicendum eſt. cuiuſmodi tranſumptione modice vtendum eſſe in inueſtiganda vocabulorum ſignificatione alibi quoque dictum eſt.

Porro οὔκουν penacutum, connexam negationem exercet, tam in illationibus, quam in ſimplicibus enuntiationibus, qualis eſt apud Ariſtoph. in Pluto: ἔστι δέ μοι τοῦτ᾽ αὐτὸ θαυμαστὸν, ὅπως χρηστόν τι πράττων τοὺς φίλους μεταπέμπεται. οὔκουν ἐπιχώριόν τι πρᾶγμ᾽ ἐργάζεται. In illatione autẽ, vt apud Demoſthenem, additur etiam οὐδὲ negatio poſt vocem οὔκουν, ſi ſecundo loco poſitum aliquid negare opus ſit. vt apud Demoſth. οὔκουν οὐδ᾽ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην οὐδὲν αὐτοῖς λεκτέον. Vbi οὐδὲ ὑπὲρ τοῦ ποιήσασθαι εἰρήνην dixit, cum prius de quibuſdam alijs non eſſe dicendum dixiſſet. quod non eſt geminare, ſeu repetere negationem, vt ſentit Budæus, ſed nouam negationem afferre, ad prædictũ reſpectum ſignificãdum. ſic ad expreſſionem argumenti, à fortiori ſubditur οὐδὲ negatio poſt οὔκουν, apud Platonem: οὔκουν λέγεταί γε οὐδ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν ὁμηρειδῶν. in quibus talis ratiocinatio innuitur, vt, ſi nec ab ipſis Homeri ſectatoribus hoc dicitur, ſequatur nec ab alijs quibuſdam dici.

Οὔκουν, etiam interrogatiue dicitur, vt οὐκ, apud Ariſtophanem in Pluto: οὐκ ἠγόρευον ὅτι παρέξειν πράγματα ἐμελλέτην μοι; quæ negatio in affirmatiuam enuntiationem reſoluitur. & apud Lucian. οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὅτι οὐκ ἀμελήσουσι Τίμωνος οἱ θεοί; ſic etiam οὔκουν. vt ſi dicas: οὔκουν ἔλεγον ἐγώ σοι πάλαι; Sophocl. in Antig. cum vehementia interrogationẽ ſociauit, inducens Creontem ad quendam nuntium protrahen-

trahentem: οὔκουν ἐρεῖς ποτ᾽ εἶτ᾽ ἀπαλλαχθεὶς ἄπει; quibus commotus ille reſpondet. καὶ δὴ λέγω σοι. In reſpōſionibus enim pro ſimplici negatione ponitur τὸ οὔκουν apud Platonē. ἀλλὰ μὴ ἀρχιτέκτων βούλει γενέσθαι; οὔκουν ἔγωγε ἔφη. haud equidē.

Οὐ μέν.

Οὐ μὲν, pro οὐ γὰρ, videtur accipi apud Homerum Ὀδυσ. ρ´. Vbi inducitur Vlyſſes ad Antinoum dicens: δός φίλε· οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος ἀχαιῶν ἔμμεναι, ἀλλ᾽ ὤριστος. Alibi, οὐ μὲν γὰρ dixit Iliad ε´. τῷ δ᾽ ἐπὶ παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων ἠκέσατ᾽· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο. Additur etiam huic voci δὴ particula, affirmatiuam vim habens: Xenoph. ἦ καὶ τῶν πόνων πλέον ἔχειν μαστεύεις; μὰ δία οὐ μὲν δή. quod minime vero Ciceronem dicere docet Budæus. pro quo Homerus οὐ μὲν θην dicere ſolet. vt Iliad. θ´. τίφθ᾽ οὕτω τετίησθον Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη; οὐ μέν θην κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ. Et Ὀδυσ. ε´. ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι σὴν ἄλοχον τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα, οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι. ideſt, οὐ μὲν δή. vt Euſtathius interpretatur.

Οὐ μέν τοι ἀλλά.

Οὐ μέν τοι ἀλλά, formalis nota eſt, & idem quod οὐ μὴν ἀλλὰ ſignificat. nam & μέν τοι aduerſatiuum, idem valet quod μὴν itidem aduerſatiuum. Plato: καὶ γὰρ ἂν δόξειεν οὕτω γ᾽ εἶναι ἄλογον. οὐ μέν τοι ἀλλ᾽ ἴσως γε ἔχει τινὰ λόγον. ideſt, verūtamen habet aliquid rationis.

Οὐ μέν τοι, autem per ſe, non tamen, & nec vero, ſignificat, ſemperque negatiuum ſenſum habet. ſecus οὐ μέν τοι ἀλλά, ſicut οὐ μὴν ἀλλά, non ſemper negatiuum eſt, ſed interdum affirmatiue aduerſatur, & pro ὅμως, vel ἀλλ᾽ ὅμως accipitur, vt dictum eſt de οὐ μὴν ἀλλά.

Οὐ μή.

Οὐ μὴ, negatio eſt cum prohibitione, ex οὐ, & μή. quarum particularum appoſitione prohibitionis intenſio, & vis indicatur. Ariſtoph. in Nebul. οὐ μὴ σκώψῃς ὥσπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι. & in Ranis, οὐ μὴ διατρίψῃς, ἀλλὰ γεύσει τῆς θύρας. & infra, οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων ὦ ξανθία. In quibus omnibus

bus exemplis cum μὴ prohibendi ſit, ſubiunctiuo iungitur: negatioque οὐ, accentum acutum habet, quippe quæ à particula μὴ diuiſim legitur: vt dictum eſt cap. 14. vbi de μὴ particula agitur. Cum vero κατὰ συνέπειαν proferuntur, τὸ, μὴ negationi cedit, negatiuamque vim habet, qualem in obliquis enuntiationibus: vt in exemplis quæ affert Budæus tũ ex Luciano, θάῤῥει. οὐδὲν οὐ μὴ γένηται ἄδικον, δικαιοσύνης ταύτης παρούσης. ideſt, bono animo eſto: haud enim quidquam iniuſtum fieri poteſt, præſente iuſtitia. tum ex Platone, ἕως ἂν τὸ σῶμα ἔχωμεν, οὐ μήποτε κτησόμεθα οὗ ἐπιθυμοῦμεν. ideſt, nunquam id quod cupimus aſſequemur. Item ex Gregor. θεὸν δ᾽, ὅ, τί ποτ᾽ ἐστὶ τὴν φύσιν, οὔτε τις εὗρεν ἀνθρώπων, οὔτε μὴ εὕρῃ. ideſt, nec poſthac inuenerit. In quibus omnibus exemplis videntur voces οὐ μὴ, ἐλλειπτικῶς dici, ſubaudiendumque eſſe nomen δέος, cui tribuitur negatio. Porro autem particula μὴ ad ſubiunctiuum verbum refertur; vt ſit apud Lucianũ, οὐ δέος μὴ γένηταί τι ἄδικον, δικαιοσύνης παρούσης. & apud Platonem, οὐ δέος μήποτε κτησώμεθα & apud Gregor. οὔτε δέος μὴ εὕρῃ. ſic quod legitur apud Aeſchinem, τοὺς μὲν γὰρ πονηροὺς οὐ μήποτε βελτίους ποιήσετε, verbum ποιήσετε, in ſubiunctiuo legẽdum puto: vt eodem modo reducatur locutio, οὐ δέος μήποτε ποιήσητε βελτίους τοὺς πονηρούς. Apud Syneſium autem, οὐ γὰρ μήποτε κατισχύσαιτε τοῦ πεφυκότος, οὐδ᾽ οὐ μὴ σβέσαιτε τὸν ἀπειθῆ ἐρατοῦ θείου φωτός, ſiue ἀποφαντικῶς ſiue εὐκτικῶς accipiatur τὸ, μήποτε, merito optandi vocibus tribuitur. Quod autem dixit, οὐδ᾽ οὐ μὴ σβέσαιτε, repetitionem habet τοῦ, οὐ μὴ, nam, οὐδὲ σβέσαιτε dixiſſe ſatis eſſet.

Οὐ μὴν.

Οὐ μὴν, idem quod, οὐ μέν τοι ſignificat. nam & μὴν, idem quod μέν τοι valet: ſemperque negatiue aduerſatur. Demoſth. οὐ μὴν ἐνταῦθ᾽ ἕστηκε τὸ πρᾶγμα, nec vero hic res conſiſtit. idem, οὐ μὴν κωλύει γε οὐδὲν. tametſi nihil prohibet. Differt ab οὐ μὴν ἀλλὰ, quod illud formale ſignum eſt, & modo negatiue, modo affirmatiue aduerſatur, hoc ſemper negat, & ad diuerſa refertur. quo fit vt formale ſignum

non ſit: Eodem modo differt οὐ μήν τοι ἀλλά, ab οὐ μήν τοι, à quo originem trahit.

Οὐ γὰρ ὅπως.

Οὐ γὰρ ὅπως, etiam vt aggregatum quoddam deſcribit Budæus, afferens exemplum ex Demoſthene: οὐ γὰρ ὅπως μὴ τὸ σῶμα ὑβρίζεσθαί τινος ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ᾤεσθε χρῆναι, ἀλλὰ καὶ. ideſt, non enim tantummodo corpus alicuius his diebus iniuria affici indignum exiſtimabatis, ſed & cętera. Vbi οὐ γὰρ ὅπως, pro οὐχ ὅπως γὰρ, dictum eſt. & quamuis οὐχ ὅπως nota formalis ſit, vt in qua conſtituentium particularum nulla per ſe id quod totum aggregatum ſignificet; tamen οὐ γὰρ ὅπως, non dicimus aggregatum eſſe, non magis quam οὐ γὰρ ὅπως μή. In quibus τὸ, γὰρ, ad aliud refertur, poteſtque tam adeſſe quam abeſſe: μὴ, vero verbo ſequenti tribuitur.

De particulis οὕτως, οὐ μὴν, οὐδὲ, & harum ſimilibus.

Cap. XXI.

Οὕτως, aduerbium notæ ſignificationis, reſpondet τῷ ὡς, & ὥσπερ παραβολικῷ. & plerumque καὶ, coniunctionem ſibi ſubiungit. Quæ tamen coniunctio, ſæpe per ſe prædicti aduerbij officium præſtat. Quod niſi quis animaduertat, conſequens ſermonis in vnum rediget cum antecedente, & putabit deeſſe conſequens. vt apud Xenophontem: Ἀπομνημον. α΄. ἤδη δέ ποτ᾽ ἐπεσκέψω εἰ ἄρα ὥσπερ ἀνδραποδίζεσθαι μὲν φίλους ἄδικον εἶναι δοκεῖ, τοὺς δὲ πολεμίους δίκαιον εἶναι, καὶ τὸ ἀχαριστεῖν &c. Vbi ſubintelligitur οὕτω, coniunctioni καὶ, præponendum: vt ſit integra locutio, οὕτω καὶ τὸ ἀχαριστεῖν, & reliqua. in quibus continetur conſequens ſeu poſterior pars τῆς παραβολῆς. Antecedit etiam aduerbium hoc, τὸ, ὥστε ἀποτελεσματικόν; dicimus enim οὕτω πολλοὶ ὥστε. Qui tamen ordo particularum nonnūquam peruertitur, vt apud Ariſtoph. in Auibus. δώσομεν ὑμῖν πλουθυγίειαν, εὐδαιμονίαν, ὥστε παρέσται κοπᾶν ὑμῖν ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν. οὕτω πλουτήσετε πάντες. Quod ἐπιφωνηματικῶς dictum eſt, & ad conſtructionis ordinem redi-

ſenſus particularum οὐκ ἀλλά, in hoc loco, à ſenſu quem habent apud eundem in Nebulis. Vbi cum Strepſiades interroget Socratis diſcipulum, τουτὶ δὲ τί; ille autem reſpondeat, γεωμετρία. iterumque Strepſiades, τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον; interroget, reſpondeatque ὁ μαθητής, γῆν ἀναμετρεῖσθαι. ὁ στρ. amplius interroget, πότερα τὴν κληρουχικήν; ad quæ ὁ μαθητής, οὐκ, ἀλλὰ τὴν σύμπασαν. Vbi τὸ, οὐκ, deſtruit poſitionem per interrogationem factam, & aſtruit illud: negans geometriam ad Cleruchicæ regionis, ideſt agrorum colonis aſſignatorum dimenſionem, ſed ad totius orbis terram metiendam inuentam eſſe. Cum itaque particula οὐκ, ſemper ad verbum referatur, animaduertendum eſt plerumque verbis ipſam præponi in eadem comprehenſione nulla interpoſita voce: ſin autem punctum, vel alia interpunctio intercedat, tunc aut ad præcedēs verbum refertur, vt cum remouet vel negat pręcedentem poſitionē, aut ſubſequens verbum anticipate præſumit. vt in propoſito Ariſtophanis loco in Veſpis. οὐκ. ἀλλ' ἐρήμας ᾤεθ' οὕτω ξυγήσειν. eſt enim integer ſermo, οὐκ ᾤετο οὕτω καθαρῶς καὶ ξυνετῶς ἐμὲ λέξειν, quæ ex præcedentibus ſupplentur, ἀλλ' ᾤετο ἐρήμας ξυγήσειν. eſt autem ἦθος σαρκαστικῶς ἐπεμβαίνοντος.

Οὐ γάρ.

Οὐ γὰρ, quando enuntiatiue profertur, duæ voces ſunt, quę cauſam negatiuam ſignificant. vt apud Homerum, οὐ γὰρ ἔγωγε ἦν ποτε, & οὐ γάρ ἔτ' αὖθις νίσομαι. Quando vero interrogatiue ſiue ſimpliciter, ſiue cum indignatione, vel ironia, vel emphaſi quadam profertur, vnum fit aggregatum. &, nonne, vel, an non, ſignificat: Ariſtoph. in Pluto: οὐ γὰρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μ' αὖ πόλιν εὐεργετεῖν &c. Plato, οὐ γὰρ ταῦτ' ἔφη μέγιστα ἀλλ' ἔτι τί μεῖζον; &c. an non hæc maxima, ſed alia adhuc maiora? Demoſth. cum ironia pronuntiauit, ὁμοιόν γε οὐ γάρ; τίς ἐμοῦ κατηγορεῖ. Ariſtoph. cum emphaſi quæ innuit aſſeuerationem, in Auibus. πεισθ. εἰσὶ γὰρ οἱ περὶ βάρβαροι θεοί τινες. τερεμ. οὐ γὰρ εἰσὶ βάρβαροι; ὅθεν ὁ πατρῷος ἐστὶν Ἐξηκεστίδου. Apud Lucian. cum indignatione profertur, οὐ γὰρ ἐχρῆν

γέροντα

γέροντα ἄνδρα καὶ μηκέτι χρῆσθαι τῷ πλούτῳ δυνάμενον, ἀπηχθεῖν τοῦ βίου; Porro cum enunciatiue accipitur, negatiuam cauſam reddit. quæ interdum altera cauſa confirmatur. vt apud Platonem: χαιρέτω δή. οὐ γὰρ ἔτι ἐγκωμιάζω. οὐ γὰρ ἂν δυναίμην. in quo caſu τὸ, οὐ γὰρ, non dicitur iterari (non enim ad idem refertur) ſed negatiuarum cauſarum ἐπαλληλία eſt; quæ vocis οὐ γὰρ repetitione deſcribitur:

Οὐ γὰρ, etiam cum ἂν particula & paratatico indicatiui, probationi alicuius antecedentis ſeruit; dupliciter autem probamus. aut enim conſequens affirmatum, quod tamen antecedenti quodammodo aduerſetur, inferimus; & tunc per γὰρ ἂν fit probatio, cui additur ἦ aſſeuerandi nota, vt loco ſuo dictum eſt: aut negatum conſequens inferimus; & tunc τῷ γὰρ ἂν additur οὐ negatio, quæ ad verbum paratatici fertur. Vt apud Antiphontem: ἀπιστουμένων δὲ τῶν ἄλλων δούλων ἐν ταῖς μαρτυρίαις, (οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν αὐτούς) πῶς δίκαιον τούτῳ μαρτυροῦντι πιστεύσαντας, διαφθεῖραί με; In vtraque autem probandi ratione tam affirmatiua quam negatiua, particula ἂν, verbo tribuitur, quæ actum tollat, & ad potentiam reducat. γὰρ vero, εἰ conditionali ſupplendæ ſubijcitur: vt in proximo Antiphontis exemplo verba, οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν, confirmant id quod præceſſit, ἀπιστουμένων δὲ τῶν ἄλλων δούλων, poſitionem videlicet ſeruis non haberi fidem per poſitionem contradictorij. ſi enim haberetur fides, ſequeretur non torqueri ſeruos. cuius remotio, ſed ſolent torqueri ſerui, ponit, fidem illis non haberi. Additur etiam vocibus οὐ γὰρ ἂν, τὸ, ποτὲ, aduerbium temporis. quod in vocum diſtributione negationi tribuitur. vt apud Platonem: οὐδέτεροι δὲ αὐτῶν φιλοπόλιδες, οὐ γὰρ ἄν ποτε ἐτόλμων τὴν τροφὸν καὶ μητέρα κείρειν. quod argumentum modo ſupradicto reducendum eſt. Εἰ γὰρ ἦσαν φιλοπόλιδες, οὐδέποτε ἐτόλμων ἂν τὴν μητέρα κείρειν. ſimiliter illud Herodoti, ὦ παῖ Καμβύσεω (σὲ γὰρ θεοὶ ἐπορέωσι) οὐ γὰρ ἄν ποτε ἐς τοσοῦτο τύχης ἀπίκεο, ſic reducitur: εἰ γὰρ μή σε ἐφιλέωσαν οἱ θεοὶ, οὐκ ἄν ποτε ἀπίκεο &c. ideſt, nã niſi tibi Dij fauiſſent, nunquam ad tantum fortunæ gra-

dum

dum perueniſſes. Cæterum in prædictarum vocum explicatione Budæus dupliciter fallitur, tum quia voces appoſitas ὐ γὰρ αὖ, & οὐ γὰρ αὖ ποτε, vt aggregatas deſcribit: tum etiã quod ſimiles τῷ ἢ γὰρ αὖ, ipſas eſſe docet. cum tamen contrariæ potius, quam ſimiles dicendę ſint. quippe quæ negationem in ſe contineant, qua carent voces ἢ γὰρ αὖ, vt ſupra oſtenſum eſt.

Οὐ γὰρ δὴ.

Οὐ γὰρ δὴ, etiam vt aggregatum quoddam & formalem notam deſcribit Budæus; & vt μὴ γὰρ δὴ poni, ideſt, idem quod μὴ γὰρ δὴ ſignificare ſentit, Xenophontis verba illa, ἔχεις αὖ εἰπεῖν ὅτου ἕνεκα ἐπεθύμησας ἱππαρχεῖν; οὐ γὰρ δὴ τοῦ πρῶτος τῶν ἱππέων ἐλαύνειν. ſic transferens: abſit enim vt exiſtimē hac de cauſa te hoc cupere vt ante alios equo prouehare. ſed eo differunt, quod μὴ γὰρ δὴ, propter μὴ particulæ facultatem abominantis eſt, ὐ γὰρ δὴ, negantis. in prædicto autem Xenophontis loco nihil abominatione opus eſt: ſed negatione tantum. vt ſit ſenſus: neque enim te hoc cupere exiſtimo vt alios equitando præcedas.

Οὐ γὰρ αὖ πυ.

Οὐ γὰρ αὖ που, etiam pro eodem dixiſſe Platonem ſentit, in illis verbis: διὰ ταῦτα δὴ οἶμαι πάντα λόγον κινοῦντες ἀνατίθετε τῷ ἔρωτι, καὶ φατὲ αὐτὸν τοιοῦτον εἶναι, ὅπως ἂν φαίνηται ὡς κάλλιστος καὶ ἄριστος δηλονότι τοῖς μὴ γινώσκουσιν, οὐ γὰρ αὖ που τοῖς γε εἰδόσι. quæ verba ſic tranſtulit: neque enim peritis & expertis talem videri vultis. cum igitur ſupra dixerit, ὐ γὰρ δὴ, pro μὴ γὰρ δὴ, abominandi accipi, infra vero ὐ γὰρ αὖ πυ, pro ὐ γὰρ δὴ, ſequitur, vt ὐ γὰρ αὖ που etiam pro μὴ γὰρ δὴ, abominandi accipiatur: cum tamen ipſe in hoc proximo Platonis loco τὸ, ὐ γὰρ δὴ, neque enim, ſignificare dicat. obſeruandum eſt autem αὖ particulam in aggregato ὐ γὰρ αὖ που, ad verbum modi alicuius obliqui referri, extrinſecus ſubaudiendi. vt in proximo Platonis loco, ὐ γάρ που φανείη αὖ τοῖς γινώσκουσι.

Οὐ γάρ

Οὐ γάρ που.

Οὐ γάρ που, namque, per ſe negatio eſt μετ᾽ ἀπολογίας ςοχαςικῆς. Plato in Euthyphr. τί νεώτερον ὦ Σώκρατες ὅτι σὺ ἐνθάδε διατρίβεις; οὐ γάρ που καὶ σοὶ δίκη τις οὖσα τυγχάνει. Vbi τὸ, γὰρ cauſam aſſignat cur Euthyphron miretur Socratem in loco illo commorari, ac ſi diceret, miror te hoc in loco verſari cum nulla tibi ſit lis, τὸ δὲ ςοχαςικόν που, innuit non aſſeueranter ipſum negare nullam eſſe Socrati litem, ſed ςοχαςικῶς ſe arbitrari. Interponitur etiam δὴ particula, & legitur, οὐ γὰρ δήπου: Demoſth. περὶ τοῦ ςεφάνου. οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι᾽ ἐμὲ, ἐμὲ δὲ αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο. Vbi τὸ δήπου affirmatiuum ςοχαςμὸν deſignat. Inuenitur & οὐ δήπου, ſine γὰρ, apud Ariſtoph. in Ranis. οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων ὦ Ξανθία, ἀλλ᾽ ἀράμενος γ᾽ οἴσεις πάλιν τὰ ςρώματα. ΞΑΝΘ. τί δ᾽ ἐςίν; οὐ δήπου μ᾽ ἀφελέσθαι διανοεῖ ἅ δωκας αὐτός. Vbi interpres, οὐ δήπου διανοεῖ, pro ὄντως διανοεῖ, exponit. moxque ſubijcit. ἡ γὰρ οὐ, ἄρνησις συγκατάθεσιν δηλοῖ. Quod vt concedamus in interrogationibus verum eſſe, hic tamen non habet locum interrogatio, ſed potius ὁ ςοχαςμὸς, vt illud, τί δ᾽ ἐςὶν; admiratiue dicat ὁ Ξανθίας, vt qui nullo modo ſibi perſuadere poſſet ſe priuatum iri ijs quæ ab hero acceperat. Neque vero propterea quod interrogatiue proferatur, idcirco ἐλεγκτικὴ eſſet ἐρώτησις, quales ſi negatiue proferantur, affirmationem inferunt, vt in Pluto: οὐκ ἠγόρευον ὅτι παρέξειν πράγματα ἐμέλλετόν μοι.

Οὐ γὰρ ἀλλά.

Οὐ γὰρ ἀλλά: tres ſunt particulæ: quas Budæus ſecutus Ariſtophanis interpretem, coniungit, & vt vnicam vocem pro καὶ γὰρ, accipi docet: aſſerens οὐ, & ἀλλά, abundare. & hoc quia, quod ſupprimitur in locutionibus in quibus voces hæ recipiuntur, non animaduertit. cum enim ἀλλὰ aduerſatiua ſit, accidit vt per ipſam contrarium quiddam quam quod in præcedentibus habitum eſt, inferatur. puta, ſi affirmatiua poſitio præceſſerit, ἀλλὰ negationem comitatur. ſi negatiua poſitio præceſſerit, ὁ ἀλλὰ affirmationem infert.

infert. Vt ſupra de ipſo ἀλλὰ dictum eſt. Cum igitur in locutionibus in quibus οὐ γὰρ ἀλλὰ recipitur, poſt ἀλλὰ, verbum affirmatum ſequatur. vt apud Ariſtoph. in Nebul. οὐκ ἂν ποθ' εὗρον, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα. & in Ranis, μὴ σκῶπτ' ὦ δελφὲ, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔχω κακῶς. patet negatiuum quiddam præceſſiſſe, quod tamen non exprimitur; ſed interdum ex ſuperioribus repetendum eſt. vt in Ranis: μὴ σκῶπτ' ὦ δελφὲ, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔχω κακῶς. Vbi repetendum eſt verbum σκῶπτε, in prima perſona indicatiui, οὐ γὰρ σκώπτω deinde addendum ἀλλ' ἔχω κακῶς. ideſt non enim iocor, ſed male affectus ſum. Negatur itaque aliquid ex præcedentibus afferendo cauſam, quæ per γὰρ indicatur. Nonnunquam id quod ſubintelligitur, non ex præcedentibus, ſed extrinſecus adijciendum eſt. vt in Nebulis: εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν, οὐκ ἂν ποθ' εὗρον, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ ἕλκει πρὸς τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος. Vbi poſt particulas οὐ γὰρ, ſupplendum eſt aliquid. vt ſit integra locutio, οὐκ ἂν ποθ' εὗρον. οὐ γὰρ ἐᾷ ἡ γῆ ἀλλὰ βίᾳ ἕλκει &c. Sic in Ranis: χαρ. δοῦλον οὐκ ἄγω εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν. ξανθ. μὰ τὸν Δί' οὐ γὰρ, ἀλλ'. ἔτυχον ὀφθαλμιῶν. Vbi verbum ſubintelligitur, puta, παρῆν, vel παρεγενόμην, ἀλλ' ἔτυχον ὀφθαλμιῶν. non enim licuit mihi per oculorum morbum pugnæ illi intereſſe. ſic apud Platonem legitur in Euthydemo, licet interruptum interpoſitione τοι particulæ: πῶς ὦ Διονυσόδωρε λέγεις; οὐ γάρ τοι ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν λόγον πολλῶν δὴ καὶ πολλάκις ἀκηκοὼς ἀεὶ θαυμάζω. Subauditur enim hic quoque verbum συνίημι, vel tale quidpiam extrinſecus, vt ſit integra locutio: πῶς λέγεις οὐ γάρ τοι συνίημι ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν λόγον. & reliqua. In exemplo etiam quod affert interpres Ariſtophanis in Nebulis, ἀκούσαθ' Ἱππώνακτος, οὐ γὰρ, ἀλλ' ἥκω, ſubauditur verbum ἀποδημῶ, vel tale quid, vt ſit, ἀκούσαθ' Ἱππώνακτος, οὐ γὰρ ἀποδημῶ, ἀλλ' ἥκω. Inducitur enim Hipponax ipſe aſſerens ſe adeſſe, & verba facturum eſſe. In Ranis item Ariſtophanis iterum eadem locutio inuenitur. Vbi inducitur ſeruus quidam qui dicat ad herum, φέρε δὴ ταχέως τὰ σκεύη, οὐ γὰρ ἀλλὰ πιστέον.

στέον. Vbi verbum vel aduerbium θετικὸν, ſubauditur, vt ſit integra locutio, φέρε ταχέως τὰ σκεύη, οὐ γὰρ ἀπειθητέον, ἀλλὰ πειστέον: ideſt, non enim recuſandum eſt, ſed parendum. ſic apud eundem in equitibus, Κλέων, & Ἀλλαντοπώλης contendunt, cui nam ipſorum populus Athenienſis (qui in ea fabula inducitur) Leporinas carnes acceptas referre debeat. & Κλέων, quidem donum ſibi arrogans dicit: ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσα, Alter autem, ἐγὼ δ' ὤπτησά γε, Poſt quæ Populus ad Cleonem, Ἄπιθι. οὐ γὰρ, ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις. Abi hinc, non enim ei qui parauit, ſed ei qui mihi appoſuit gratia referenda eſt. Quam ſuppletionem qui non animaduertũt, οὐ γὰρ ἀλλὰ, pro καὶ γὰρ, accipi aiunt. Neque vero quia in huiuſmodi locutionibus quadrat ſenſus τοῦ γὰρ, idcirco οὐ γὰρ ἀλλὰ, idem & καὶ γὰρ eſſe dicendum eſt.

Οὐδ' εἰ.

Οὐδ' εἰ, pro οὐδὲ, vſurpauit Ariſtoph. in Veſpiſ. πάντα πέφρακται, κοὐκ ἔστιν ὅπῃ οὐδ' εἰ σέρφῳ διαδῦναι. pro οὐδὲ σέρφῳ διαδῦναι. Iſocrat. in Panegyr. οὐδ' εἰ poſt negationem, pro καὶ εἰ, vel εἰ καὶ, vſus eſt: οὐ μὴν οὐδ' εἰ συναγορεύουσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, οὐδ' ὡς ὀρθῶς περὶ τῆς ἐκείνου δυνάμεως γινώσκουσι. Vbi οὐδὲ εἰ, pro καὶ εἰ, dictum eſt, propter præcedentem negationem in οὐ μὴν: quã altera quoque ſubſequitur in conſequente οὐδ' ὡς ὀρθῶς, Atticorum more. Apud quos ſæpe repetita negatio nihil melius efficit: at ſi affirmatiua præceſſiſſet, puta καὶ μὴν, vtique καὶ εἰ, locum habuiſſet hoc modo, καὶ μὴν καὶ εἰ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις συναγορεύουσιν &c.

Οὐδὲν, & οὐδέν τι μᾶλλον.

Οὐδὲν, pro ſimplici negatione οὐ, vſurpari docet Budæus, exemplo Gregorij: διὸ καὶ πᾶσαν τὴν κάτω γνῶσιν οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ἰσόπλευρα τίθεται. Ciceronemque ſimiliter, nihil pro non, vſum eſſe in illis verbis: Demoſthenes nihil Lyſiæ cedit. mihi non nihil differre uidetur, vtrum, οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ἰσόπλευρα τίθεται, dicas an οὐχ ὑπὲρ τὰ ἰσόπλευρα τίθεται. quod ſi affirmatiue loquamur, clarius perſpicietur. Nam ſi ὁ Δημοσθένης διαφέρει τοῦ Λυσίου, dixeris, ſimpliciter à lyſia differre Demo-

ſthenem affirmas. ſi vero, ὁ Δημοσθένης διαφέρει τι τοῦ Λυσίου, ſecundum quid, ideſt in quibuſdam differre. eam autem proportionem habet τι, ad οὐδὲν, quam affirmatio ad negationẽ.

Οὐδὲν τι μᾶλλον, etiam pro οὐδαμῶς, accipi docet idem Budæus apud Platonem: οὐδὲν τι μᾶλλον καλοῖς αὐτὴν ἰατρικήν. Vbi tamẽ pro οὐδὲν μᾶλλον, interpoſito τί nomine: ideſt nihilo magis accipitur. quemadmodum etiam apud Xenophontem, οὐδὲν τι μᾶλλον ἢ γεωργοὺς ὠνούμενος.

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ.

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ, congeminatam negationem habet, ad negatiuæ qualitatem augendã, Atticorũ more. vt Iliad. ζ΄. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος δὴν ἦν. & Iliad. σ΄. οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ ἕκεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα. Quarum negatiuarum formam verbo tribui tertiæ perſonæ docet Euſtathius, hoc modo: οὐδὲ γὰρ ὑπεξέφυγεν οὐδὲ αὐτός. Alibi, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ dixit Homerus, pro οὐδὲ γὰρ οὐδέ. Iliad. μ΄. ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν. quarum vocum τὸ, μὲν, pene otioſum eſt, τὸ δὲ, ἐπεὶ, loco, γὰρ, poſitum eſt. ac ſi οὐδὲ μὲν γὰρ diceretur.

Οὐδὲ μήν.

Οὐδὲ μὴν: idem quod ἀλλ᾽ οὐδὲ, ſignificat. ideſt, neque vero, nec tamen; Vnde patet μὴν particulam, pro ἀλλὰ hic accipi. quo in iteratis interrogationibus, & obiectionibus vtimur; vt de ἀλλὰ dictum eſt. Quod autem ſentit Budæus οὐδὲ μὴν, & οὔτι μὴν idem ſignificare, vtrumque autem pro οὐ μέντοι accipi, neque vſu neque ratione probari poteſt. primum, quod οὔτι, non omnino eundem vſum præſtat quẽ οὐδὲ: vt de ipſo dictum eſt; deinde, quod οὐ μέντοι, aduerſatiuum eſt, longeque differt ab vtroque.

Οὐ δῆτα.

Οὐ δῆτα: negationem cum aſſeueratione continet. quemadmodum δῆτα, per ſe affirmationis intenſionem ſignificat, vt de ipſo dictum eſt. Quare non vt formalis nota deſcribendum eſt τὸ, οὐ δῆτα: quod fit ex duabus vocibus appoſitis: ſic enim eſſent etiam μὴ δῆτα, ac τί δῆτα, formales

notæ

notæ dicendæ: Illas autem formales eſſe notas ſæpe dictũ eſt, in quibus conſtituentium vocum aut vna, aut omnes, ſuam amittunt ſignificationem, & in aliam tranſeunt. ſed in propoſitis vocibus, conſtituentium partium quælibet ſuam retinet ſignificationem, ſingulæque ſeorſum vim ſuam præſeferunt, nec in vnam ſignificationẽ concurrunt. puta in οὐ δῆτα, οὐ, negatio, totam vim ſecum habet: δῆτα, quaſi ſubminiſtrat, vt apud Ariſtophanem in Plato, interrogatus quidã, ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἀπεστέρηκας γ' οὐδένα; reſpondet, οὐ δῆτ' ἔγωγε, pro οὐκ ἔγωγε, ideſt minime ego quidẽ. quod ſatisfaceret reſponſioni. ſic in illo Demoſthenis, μὴ δῆτ' ὦ πάντες θεοὶ, ſatis eſſet quod ad ſenſum attinet, ſi μὴ ὦ πάντες θεοὶ dixiſſet. Similiter apud Ariſtoph. τί δῆτα σοι τὸ μνῆμ' ἐπιγράψω; ſi, τί σοι τὸ μνῆμα ἐπιγράψω, dixiſſet, eundem ſenſum præſtitiſſet.

Οὐκοῦν, & οὔκουν.

Οὐκοῦν, circumflexum, pro ſimplici οὖν accipitur, tam collectiue vt τοίνυν & ἄρα, quam continuatiue pro, igitur, & itaque: nec quidquam negat, licet connexam habeat negationem. cuius rei ſignum eſt, quod in negationis illationibus τῷ οὐκοῦν, οὐ, negatiua particula ſubiungitur, vt apud Demoſthenem περὶ τοῦ στεφάνου: οὐκοῦν οὔτε τῆς ἐξ ἀρχῆς εἰρήνης ἡγεμὼν οὐδ' αἴτιος ὢν φαίνομαι οὔτε τῶν ἄλλων. & reliqua: Vbi οὔκουν, παρεξυτόνως ſola per ſe pro οὐκοῦν οὐ, deſeruire potuiſſet. Non ſolum autem ratiocinationum illationibus, ſed ſimplicibus etiam poſitionibus, quæ ex conceſſis quibuſdam ſequuntur, vel etiam ſumuntur, ſeruit vox οὐκοῦν, pro igitur, & itaque. Demoſth. ὑπὲρ μεγαλοπολιτ. ἀπὸ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ἄρξομαι διδάσκειν; οὐκοῦν οὐδ' ἂν εἷς αἰτιάσαιτο ὡς οὐ συμφέρει τῇ πόλει & reliqua. Videtũr etiam poni loco τοῦ μὴν, ideſt, atqui, vel attamen, & tamẽ: vt ſæpe apud Ariſtophanem in Pluto. Vbi cum ſeruus ad Chorum dicat, ἴτ', ἐγκονεῖτε, σπεύδετε, reſpondet Chorus, οὐκοῦν ὁρᾷς ὡρμημένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως. & paulo infra, cum dicat Chorus, σὺ δ' ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν, πρὶν ταῦτα καὶ φράσαι μοι ὅτου χάριν ὁ δεσπότης

δεσπότης ὁ σὸς κέκληκεν ἡμᾶς. reſpondet ſeruus, *οὐκοῦν πάλαι δή που λέγω σὺ δ' αὐτὸς οὐκ ἀκούεις*. Quibus in locis & ſimilibus *οὔκουν*, cum accẽtu in penultima, interrogatiue prolatum, legi debere ſuſpicari poſſumus. Negatiua autem interrogatio in affirmatiuam enuntiationem reſoluitur. Neque enim quia in prædictis locis quadrare poſſet vox & ſenſus *καὶ μὴν* aggregati, idcirco *τὸ, οὐκοῦν*, idem quod *καὶ μὴν* ſignificare dicendum eſt. cuiuſmodi tranſumptione modice vtendum eſſe in inueſtiganda vocabulorum ſignificatione alibi quoque dictum eſt.

Porro *οὔκουν* penacutum, connexam negationem exercet, tam in illationibus, quam in ſimplicibus enuntiationibus, qualis eſt apud Ariſtoph. in Pluto: *ἔστι δέ μοι τοῦτ' αὐτὸ θαυμαστὸν, ὅπως χρηστόν τι πράττων τοὺς φίλους μεταπέμπεται. οὔκουν ἐπιχώριόν τι πρᾶγμ' ἐργάζεται.* In illatione autẽ, vt apud Demoſthenem, additur etiam *οὐδὲ* negatio poſt vocem *οὔκουν*, ſi ſecundo loco poſitum aliquid negare opus ſit. vt apud Demoſth. *οὔκουν οὐδ' ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην οὐδὲν αὐτῷ λεκτέον*. Vbi *οὐδὲ ὑπὲρ τοῦ ποιήσασθαι εἰρήνην* dixit, cum prius de quibuſdam alijs non eſſe dicendum dixiſſet. quod non eſt geminare, ſeu repetere negationem, vt ſentit Budæus, ſed nouam negationem afferre, ad prædictũ reſpectum ſignificãdum. ſic ad expreſſionem argumenti, à fortiori ſubditur *οὐδὲ* negatio poſt *οὔκουν*, apud Platonem: *οὔκουν λέγεταί γε οὐδ' ὑπ' αὐτῶν ὁμηριδῶν*. in quibus talis ratiocinatio innuitur, vt, ſi nec ab ipſis Homeri ſectatoribus hoc dicitur, ſequatur nec ab alijs quibuſdam dici.

Οὔκουν, etiam interrogatiue dicitur, vt *οὐκ*, apud Ariſtophanem in Pluto: *οὐκ ἠγόρευον ὅτι παρέξειν πράγματα ἔμελλετόν μοι;* quæ negatio in affirmatiuam enuntiationem reſoluitur. & apud Lucian. *οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὅτι οὐκ ἀμελήσουσι Τίμωνος οἱ θεοί;* ſic etiam *οὔκουν*. vt ſi dicas: *οὔκουν ἔλεγον ἐγώ σοι πάλαι;* Sophocl. in Antig. cum vehementia interrogationẽ ſociauit, inducens Creontem ad quendam nuntium pro-

trahen-

trahentem: οὔκουν ἐρεῖς ποτ' εἰτ' ἀπαλλαχθεὶς ἄπει: quibus commotus ille reſpondet. καὶ δὴ λέγω σοι. In reſpõſionibus enim pro ſimplici negatione ponitur τὸ οὔκουν apud Platonẽ. ἀλλὰ μὴ ἀρχιτέκτων βούλει γενέσθαι; οὔκουν ἔγωγε ἔφη. haud equidẽ.

Οὐ μὲν.

Οὐ μὲν, pro οὐ γὰρ, videtur accipi apud Homerum Odyſſ. ę'. Vbi inducitur Vlyſſes ad Antinoum dicens: δός φίλε· οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος ἀχαιῶν ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος. Alibi, οὐ μὲν γὰρ dixit Iliad ι'. τῇ δ' ἐπὶ παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων ἠκέσατ' οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο. Additur etiam huic voci δὴ particula, affirmatiuam vim habens: Xenoph. ἢ καὶ τῶν πόνων πλέον ἔχειν μαστεύεις; μὰ δία οὐ μὲν δή. quod minime vero Ciceronem dicere docet Budæus. pro quo Homerus οὐμὲνδὴν dicere ſolet. vt Iliad. β'. τίφθ' οὕτω πτώσσοντες ἀφέστατε Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη; οὐμὲνδὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ. Et Odyſſ. ε'. ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι σὴν ἄλοχον τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα, οὐμὲνδὴν κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι. id eſt, οὐ μὲν δή. vt Euſtathius interpretatur.

Οὐ μέν τοι ἀλλά.

Οὐ μέν τοι ἀλλά, formalis nota eſt, & idem quod οὐ μὴν ἀλλὰ ſignificat. nam & μέν τοι aduerſatiuum, idem valet quod μὴν itidem aduerſatiuum. Plato: καὶ γὰρ ἂν δόξειεν οὕτω γ' εἶναι ἄλογον. οὐ μέν τοι ἀλλ' ἴσως γε ἔχει τινὰ λόγον. id eſt, verũtamen habet aliquid rationis.

Οὐ μέν τοι autem per ſe, non tamen, & nec vero, ſignificat, ſemperque negatiuum ſenſum habet. ſecus οὐ μέν τοι ἀλλά, ſicut οὐ μὴν ἀλλά, non ſemper negatiuum eſt, ſed interdum affirmatiue aduerſatur, & pro ὅμως, vel ἀλλ' ὅμως accipitur, vt dictum eſt de οὐ μὴν ἀλλά.

Οὐ μή.

Οὐ μὴ, negatio eſt cum prohibitione, ex οὐ, & μή. quarum particularum appoſitione prohibitionis intenſio, & vis indicatur. Ariſtoph. in Nebul. οὐ μὴ σκώψῃς ὥσπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι. & in Ranis, οὐ μὴ διασμήξεις, ἀλλὰ γεῦσαι τῆς θύρας. & infra, οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων ὦ ξανθία. In quibus omnibus

non ſit: Eodem modo differt οὐ μὲν τοι ἀλλὰ, ab οὐ μὲν τοι, à quo originem trahit.

Οὐ γὰρ ὅπως.

Οὐ γὰρ ὅπως, etiam vt aggregatum quoddam deſcribit Budæus, afferens exemplum ex Demoſthene: οὐ γὰρ ὅπως μὴ τὸ σῶμα ὑβρίζεσθαί τινος ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ᾤεσθε χρῆναι, ἀλλὰ καὶ. ideſt, non enim tantummodo corpus alicuius his diebus iniuria aſfici indignum exiſtimabatis, ſed & cętera. Vbi οὐ γὰρ ὅπως, pro οὐχ ὅπως γὰρ, dictum eſt. & quamuis οὐχ ὅπως nota formalis ſit, vt in qua conſtituentium particularum nulla per ſe id quod totum aggregatum ſignificet; tamen οὐ γὰρ ὅπως, non dicimus aggregatum eſſe, non magis quam οὐ γὰρ ὅπως μή. In quibus τὸ, γὰρ, ad aliud refertur, poteſtque tam adeſſe quam abeſſe: μὴ, vero verbo ſequenti tribuitur.

De particulis οὕτως, οὐ μὴν, οὐδὲ, & harum ſimilibus. Cap. XXI.

Οὕτως, aduerbium notæ ſignificationis, reſpondet τῷ ὡς, & ὥσπερ παραβολικῶς. & plerumque καὶ, coniunctionem ſibi ſubiungit. Quæ tamen coniunctio, ſæpe per ſe prædicti aduerbij officium præſtat. Quod niſi quis animaduertat, conſequens ſermonis in vnum rediget cum antecedente, & putabit deeſſe conſequens. vt apud Xenophontem: ἀπομνημον. α΄. ἤδη δέ ποτ' ἐπεσκέψω εἰ ἄρα ὥσπερ ἀνδραποδίζεσθαι μὲν φίλους ἄδικον εἶναι δοκεῖ, τοὺς δὲ πολεμίους δίκαιον εἶναι, καὶ τὸ ἀχαριστεῖν &c. Vbi ſubintelligitur οὕτω, coniunctioni καὶ, præponendum: vt ſit integra locutio, οὕτω καὶ τὸ ἀχαριστεῖν, & reliqua. in quibus continetur conſequens ſeu poſterior pars τῆς παραβολῆς. Antecedit etiam aduerbium hoc, τὸ, ὥστε ἀποτελεστικόν; dicimus enim οὕτω πολλοὶ ὥστε. Qui tamen ordo particularum nonnũquam peruertitur, vt apud Ariſtoph. in Auibus. δώσομεν ὑμῖν πλουθυγίειαν, εὐδαιμονίαν, ὥστε παρέσται κοπιᾶν ὑμῖν ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν. οὕτω πλουτήσετε πάντες. Quod ἐπιφωνηματικῶς dictum eſt, & ad conſtructionis ordinem redi-

getur hoc modo: οὕτω πλουτήσετε πάντες, ὥστε παρέσται: & cætera: Quamquam apud auctores ſemper ἐν τοῖς ἐπιφωνήμασι, antecedens quidem cum οὕτως aduerbio poſtponitur, conſequens vero præponitur plerumque ſine ὥστε particula. cuius exempla paſſim apud ſcriptores occurrunt. Iſocr. in Paneg. τοῖς δ᾽ ἠπειρώταις οὐδ᾽ ὅταν εὖ πάσχωσι χάριν ἴσασιν. οὕτως ἀείμνηστον πρὸς αὐτοὺς τὴν ὀργὴν ἔχουσιν. quod ad constructionis ordinē ſic redigendum eſt. οὕτως ἀείμνηστον πρὸς τοὺς ἠπειρώτας τὴν ὀργὴν ἔχουσιν, ὥστε οὐδ᾽ ὅταν εὖ πάσχωσι, χάριν ἴσασι. ſic alibi in eadem oratione; σημεῖον δὲ τοῦ τάχους καὶ τῆς ἁμίλλης. τοὺς μὲν γὰρ ἡμετέρους προγόνους φασὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας &c. τοὺς δὲ ἐν τρισὶν ἡμέραις καὶ τοσαύταις νυξὶ διακόσια καὶ χίλια στάδια διελθεῖν, οὕτω σφόδρα ἠπείχθησαν. Quod etiam ſic redigetur: οὕτω σφόδρα ἠπείχθησαν, ὥστε τοὺς μὲν ἡμετέρους προγόνους &c. In quibus omnibus & ſimilibus, cum ὥστε ſupprimatur, conſtructioniſque ordo peruertatur, non mirum eſt ſi οὕτως ἀποστατικῶς, à præcedentibus diuulſum eſſe videtur. In Pluto etiã præpoſtere accipitur ſine ὥστε, cum dicit: ὅτι προσέβλεψέ με τις, ἐτυπτόμην μὲν τοῦθ᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν, οὕτω σφόδρα ζηλότυπος ὁ νεανίσκος ἦν. cuius locutionis ordo eſt: οὕτω σφόδρα ζηλότυπος ὁ νεανίσκος ἦν, ὥστε & cetera. Significat etiam conſecutionem quandam: εἰ δέ τῳ μὴ ἀρέσκῃ ταῦτα, παραβάλλων τὸ ἑτέρου ἦθος πρὸς ταῦτα, οὕτω κρινέτω. Quod εἶθ᾽ οὕτω, plenius dicitur. Iſocr. in Paneg. ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς εἴπερ ἐδόκει τὴν ἑαυτῶν ἔχειν ἕκαστον, εἴτε καὶ τῶν δορυαλώτων ὑπάρχειν, ἕν τι τούτων ὁρισαμένους οὕτω συγγράφεσθαι περὶ αὐτῶν: deinceps, mox, cæterum. Adhibetur etiam in hoc ſenſu vbi aliquid conſtitutum ac decretum fuerit. Ariſtoph. in Auibus. οὕτω μὲν εἰσίωμεν, ideſt, cæterum eamus intro. vel ἐπὶ τούτοις, hac conditione introeamus. Sic infra in eadem fabula: Vbi inducitur Prometheus velato capite, indignatur quidam quod ipſi ſe non proderet amplius, & negat ſe reſponſurum niſi ſe detegat. reſpõdet Prometheus, οὕτω μὲν ἐκκαλύψομαι. ita demum me oſtendam.

Οὐ μὴν οὐδέ.

Οὐ μὴν οὐδὲ, ex οὐ μὴν, & οὐδὲ partibus conſtat. In quorum priore μὴν particula non ſemper aduerſatiua eſt, ſed interdum tranſitiua: & quæ illam præcedit negatio, præcedentia reſpicit: repetit enim præcedentem negationem. Poſterioris autem partis negatio ſubſequenti verbo tribuitur, & negatiuam propoſitionem conſtituit. vt apud Xenophon. primo ἀπομνημ. Vbi cũ de Socrate dixiſſet, οὐ μὴν θρυπτικός γε, οὐδ' ἀλαζονικὸς ἦν, & quædam alia: mox ſubiecit, οὐ μὴν οὐδ' ἐραστὰς χρημάτων γε τοὺς συνόντας ἐποίει. Porro οὐ μὴν οὐδὲ, & οὐ μὴν οὔτε, & οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ, quaſi formales notas deſcribit Budęus, idemque ipſas quod οὐδὲ μὴν & οὔτε μὴν, hoc eſt, οὐ μέντοι ſignificare docet. afferensque Galeni verba illa, ἐσθίειν δὲ τοὺς μὲν ἐπὶ τοῖς κόποις πυρέξαντας ἐνδέχεται πολλάκις οὐ μὴν οὔτε τοὺς στεγνωθέντας, οὔτε τοὺς ἐπὶ βουβῶσι πυρέξαντας, addit: μὴν enim aduerſatiuũ eſt in hoc loco, vt in ὅμως μήν. In quibus illud animaduertẽdum eſt, prædictas voces non eſſe formales notas; cum partes conſtituentes ad diuerſa referantur. vt in prædicto Galeni loco τὸ, οὐ μὴν, aduerſatiue negat, ἐνδέχεσθαι ἐσθίειν τοὺς στεγνωθέντας καὶ τοὺς ἐπὶ βουβῶσι πυρέξαντας. quos repetita negatione, alios ab alijs diſtinguit. vt ſit ordo prædictorum verborum, οὐ μὴν ἐνδέχεται ἐσθίειν οὔτε τοὺς στεγνωθέντας, οὔτε τοὺς ἐπὶ βουβῶσι πυρέξαντας. & ſic μὴν in ſua ſignificatione remanebit. vtrumque autem οὔτε, ad ſubſequentes orationis partes referetur. Pari modo in οὐ μὴν οὐδὲ, & in οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ, partes ad diuerſa referũtur in conſtructionis diſtributione. Quid autem οὔτε, ab οὐδὲ differat, vide in dictione οὐδέ. Οὐ μὴν οὐδ' εἰ, etiam formale ſignum eſſe putaret aliquis, cum tamen non ſit, vt eius partes ad diuerſa referuntur; nam οὐ μὴν, negatiue aduerſatur. οὐδ' εἰ autem, loco καὶ εἰ, vel καίπερ ponitur, cum repetitione negationis quæ eſt in οὐ μήν.

Οὐ μὴν ἀλλά.

Οὐ μὴν ἀλλὰ, tręs ſunt particulæ. de quibus vt de vnica voce, Budæus docet, quod quamuis negationis ſpeciem

præſeferat, tamen affirmationis vim habeat: & exemplis quibuſdã voces has Enim vero, & At vero ſignificare ait. In quibus & ſimilibus omnibus, ſi οὐ μὴν, ad præcedentia referatur, clare apparebit non vnicum ſenſum harum vocum eſſe, ſed οὐ μὴν ad præcedentia referri, ἀλλὰ diuerſum aliud quiddam ponere loco eius quod per οὐ μὴν remouetur. Quam ſignificationem οὐ μὴν, pro, non tamen, cum Budæus etiam intelligat, tamen in οὐ μὴν ἀλλά, non agnoſcit. Harum itaque trium vocum μὴν aduerſatiua in diſtributione conſtructionis, in καί τοι, vel καί περ conuerſa, antecedens locutionis efficit: quod ſubticetur plerumque; & idcirco, οὐ μὴν ἀλλὰ præcedere videtur in locutionibus; reliquæ duæ conſequẽs ſibi diuidunt. Quarum ἀλλὰ, ponit aliquid diuerſum ab eo quod per οὐ particulam negatur. Iſocr. in Panegyr. νῦν δὲ οἱ μὲν ἐν ταῖς μεγίσταις δόξαις ὄντες, ἐπὶ μικροῖς σπουδάζουσιν. ἡμῖν δὲ τοῖς τῶν πολιτικῶν ἐξεστηκόσι περὶ τηλικούτων πραγμάτων συμβουλεύειν καταλελοίπασιν. οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ τοὺς ἄλλους ἡμᾶς ἐρρωμενεστέρως σκοπεῖν, ὅπως ἀπαλλαγησόμεθα τῆς παρούσης ἔχθρας. Quarum locutionum eius quæ prior eſt, ſenſus eſt huiuſmodi. Præcipuos in Græciæ rebus publ. negotijs parui momenti operam date, maxima quæque alijs curanda relinquere: Poſt quæ ſubijcit, Quod tametſi res ita ſe habet, non ideo reliquos negligere oportere, ſed curare vt Græciæ ciuitates inter ſeſe concilientur. μὴν itaque particula prædictæ locutionis antecedẽs innuit, quod tametſi res ita ſe habeat, ac ſi dixiſſet: καί περ οὖν τούτων οὕτως ἐχόντων: negatio deinceps illam conſequentis partem innuit, non idcirco reliquos negligere oportere; ac ſi dixiſſet, οὐ δεῖ τοὺς ἄλλους ἡμᾶς ἀμελεῖν. reliqua conſequẽtis pars in qua ponitur diuerſum quiddam, per ἀλλὰ coniũctionem profertur, quæ eſt ἀλλὰ σκοπεῖν ὅπως ἀπαλλαγησόμεθα τῆς παρούσης ἔχθρας: ideſt, ſed id curare vt præſentibus inimicitijs liberemur. Quãuis autem hanc originem habeat, & ad hanc etymologiam partes eius reduci poſſint in conſtructionis diſtributione, tamen ſæpe pro affirmatiua aduerſatione ſimul

mul prædictæ voces pro Verũtamen, & Attamen accipiuntur, cuius ſignificationis innumerabilia exẽpla occurrunt apud auctores. Inuenitur etiam interruptum nonnunquã, vt apud Platonem: οὐ μὴν αὐτός γε ἀλλὰ καὶ πρότερον ἀκηκοέναι. pro, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρότερον αὐτός γε ἀκηκοέναι. Interrumpitur etiam δὲ particulæ interiectione, οὐ μὴν δὲ ἀλλά.

Οὐδέ.

Οὐδὲ, vox negandi, eo ab οὔτε differt, quod hoc ſimplici negationi ſubditur: vt οὐ τοῦτο, οὐδὲ τοῦτο: οὔτε autem ſi præceſſerit, alterũ οὔτε ſequi neceſſe eſt. Galen. οὔτε τοὺς στεγνωθέντας, οὔτε τοὺς πυρέξαντας. Nam cum οὐδὲ, idem valeat quod καὶ οὐ, ſequitur vt δὲ, pro καὶ accipiatur. Quod cum per ſe ſtare poſſit etiam ſi alterum καὶ non præcedat, vel ſubſequatur; efficitur vt δὲ quoque per ſe negationi iungatur, quæ ſimplici negationi reſpondeat: οὔτε vero propter τε particulam, quam ſemper alterum τε ſubſequitur, ipſum quoque per ſe ſtare non poteſt, ſed alterum οὔτε ſemper requirit, vt dictum eſt.

Οὐ μήν πω.

Οὐ μήν πω, etiam quaſi formalem notam & aggregatum quoddam deſcribit Budæus, & Nondum ſignificare docet, ſupprimens μὴν particulæ vim aduerſatiuam, qua fit vt οὐ μήν πω vox, Nondũ tamen, vel Attamen nondum, ſignificet. Vt apud Demoſthenem: οὐ μήν πω τοῦτο βούλεσθαι λέγειν. cum itaque partes vocis huius ad diuerſa referantur, aggregatum vllum ex ipſis fieri non poteſt; non magis quam ex οὐ μήν ποτε, & οὐ μὴν πώποτε vocibus, & ſi quæ aliæ ſimili modo coaceruantur. Quare ſingulis ſua vis tribuenda eſt, vt de ſingulis ſuo loco dictum eſt. Nec vero quia ſub vno accentu proferuntur voces οὐ μήν πω pro vno quodam habenda ſunt. ſic enim quamlibet encliticam vocem non vt partem orationis, ſed vt partem & ſyllabam eius cuius accentu regitur, exiſtimare oporteret.

Οὖν.

Οὖν, particula quatenus illatiua eſt, & idem quod οὐκοῦν ſignificat, non ſolum explicitarum ratiocinationum concluſionibus accommodatur, & ἄρα, ideſt, ergo ſignificat, ſed ſimplicibus quoque poſitionibus deſeruit: quæ tamen ex quouis modo conceſſis conſequuntur vel ſumuntur; & aſſumptiuã vim habet vt τοίνυν: ex quo poſtea aliud colligitur ſeu infertur. Quatenus vero tranſitiuum eſt, eundem vſum præſtat quem μὲν οὖν: vt de illo dictum eſt: & ſignificat, Igitur, itaque ſæpe etiam abundat apud Homerũ & Herodotum, atque alios auctores, tum per ſe, tum etiam quibuſdam alijs ſociatum. Homer. Iliad. β΄. φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι Κρονίωνα. Plato: ζητῇ διαπεσώμεθα, ὥς περ οὖν καὶ ἴχ. ſic ὡς οὖν, pro ſimplici ὡς, apud Pauſaniam. ἀφικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ὡς οὖν τὰ γράμματα ἀπεδόθη συνήγαγε τοὺς ἐν τέλει. Vbi, Demum, vel Tandem ſignificare poteſt. nam & hæc quoque ſignificat. quæ ſignificatio ſæpius in δοῦν, voce reperitur, vt de ipſa dictum eſt. Apud Ionas ὦν, pro οὖν, dicitur.

Οὔτι.

Οὔτι, vt μήτι, duæ voces ſunt. in quibus neutrum nomen τι particulis οὐ, & μὴ ſubiungitur: eisque in maſculino & feminino genere reſpondent voces μήτις, & οὔτις. Vt igitur οὔτις, idem valet quod οὐδεὶς. vt apud Homerum Iliad. α΄. οὔτις ἐμεῦ ζῶντος, σοὶ χεῖρας ἐφήσει. & alibi; ſic οὔτι, idẽ erit quod οὐδὲν. vt Iliad. δ΄. τὸν δ᾽ οὔτι προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων. Vt autem οὐδὲν, pro ſimplici negatione accipitur interdum; vt de ipſo dictum eſt, ſic etiã τὸ, οὔτι, ſimpliciter negat ſine τι pronominis ſignificatione. Plato: ἀπιστοῦντα δὲ καὶ ζητοῦντα, τοὺς λόγους ποιεῖσθαι φοβερόν τε καὶ σφαλερὸν οὔτι γέλωτα ὄφλειν, ἀλλὰ μὴ σφαλῇς: & reliqua. ideſt, periculum imminet non dico ne ridiculus videaris, ſed, &c. Additur huic voci τὸ, που, ſτοχαστικὸν, & fit οὔτι που. quod tametſi interrogatiue, cum indignatione etiam nonnunquam profertur, non tamen coniectura vacat. Ariſtoph. in Ranis, ἐπίσχες οὗτος, οὔτι που σπουδὴν

ποιεῖς

ποιεῖς ὅτι ἤσθε παίζων Ηρακλέαγ' ἐσκεύασα; nunquid, vel an forte, ſeu num forte ſerio fieri putaſti quod ioco ego feci? ſic Plato interrogatiue, οὔτι που ὦ Θεόδωρε ἐγὼ ὑπὸ φιλολογίας ἀγροικίζομαι; quæ interrogatio σὺν ςοχασμῷ, pronuncianda eſt.

Οὔτοι, autem vltimam diphthongum habens, cum aſſeueratione negat: vt de ὁ δῆτα dictum eſt. ſæpe apud Ariſtoph. οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα χαιρήσεις ἔτι: nequaquam certe, minime vero. & alibi, οὔτοι κατα προίξη.

Οὐχ ὅτι.

Οὐχ ὅτι, vox æquiuoca eſt, quippe quæ dupliciter accipitur. Nam ſi ὅτι, διηγηματικῶς, & ἀποφαντικῶς, vel αἰτιολογικῶς intelligatur; tunc οὐχ ὅτι, duæ voces erunt, & Non quod, ſignificant Indicatiuo iunctæ, vt οὐχ ὅτι κἀν τούτοις ἧττον ἠνέγκατο. ideſt, non quod in his quoque deteriores partes tulerit. cui additur nonnunquam μὴ, loco οὐ, negatiuæ, ſi negare opus ſit: vt apud Lucian. οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι, ideſt, non quin honeſtum eſſe cenſeam. cum vero vox ὅτι neutram prædictarum ſignificationum retinet, tunc οὐχ ὅτι non ſimpliciter negat, ſed vt μὴ ὅτι, ampliationibus ſeruit, & formalis nota eſſe dicitur. Cumque ampliationes modo in affirmatiuam, modo in negatiuam deſinant, ſi in affirmatiuam tendit ampliatio, τὸ, μὴ ὅτι, pro, non ſolum accipitur: vt, οὐχ ὅτι τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοῦτο. ſin in negationem tendit ampliatio, pro, Non ſolum non, accipitur τὸ, οὐχ ὅτι: vt apud Athenæum, οὐχ ὅτι ἡμῶν τινα προσβλέποντες, ἀλλ' οὐδὲ ἀλλήλους. non ſolum non intuebantur quemquam noſtrũ, ſed ne ſe ipſi quidem inter ſe.

Οὐχ ὅπως.

Οὐχ ὅπως, etiam vt οὐχ ὅτι, pari ratione vtrumque ſignificat, iuxta verbi qualitatem, οὐχ ὅπως ἐποίησε τοῦτο, non ſolum hoc fecit. & οὐχ ὅπως οὐκ ἐποίησε, non ſolum non fecit. Interrumpitur etiam τὸ, οὐχ ὅπως, γὰρ particulæ interpoſitione: Demoſth. καὶ μεθύων. οὐ γὰρ ὅπως μὴ τὸ σῶμα ὑβρίζεσθαί τινος ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ᾤεσθε χρῆναι, ἀλλὰ καὶ, & reliqua: ideſt,

neque

neque enim corpus tantum cuiuſque omni iniuria his diebus vacare oportet arbitrati eſtis, ſed &c. Οὐχ ὅπως etiam iuxta ὅπως, ſignificationem pro οὐχ ἵνα, vel οὐχ ὅντινα τρόπον accipitur. Demoſth. οὐχ ὅπως διορκησθ προνοιαν ποιούμενος.

Οὐχ οἷον.

Οὐχ οἷον etiam vt οὐχ ὅτι, ſi ampliatio in negationem deſinit, pro non ſolum non, accipitur, vt apud Polybium: *μένουσα γὰρ ἡ φάλαγξ ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις αὐτῇ τόποις, οὐχ οἷον ὠφελεῖν δύναιτ᾽ ἂν τοὺς φίλους, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἑαυτὴν σώζειν.* ſic Phalaris, *οὐχ οἷον αἰθερέπω τινὶ πειθαίλω τὴν τῆς τυραννίδος ἐξουσίαν καταθέσθαι, ἀλλ᾽ οὐδὲ θεῶν τῷ δυναστεύοντι.* Pari ratione cum in affirmationem deſinit ampliatio, pro, Non ſolum, accipitur. & ſic τὸ, οἷον, pronomen more poëtico, idem quod *μόνον*, ſignificare perſpicuum eſt.

Οὐχ ὡς, etiam pro οὐχ ὅπως, idem quod *μήτι*, ideſt, nedum ſignificat. Athenæus: *Παρμενίδη μὲν γὰρ καὶ ἥκειν εἰς λόγους τὸν τοῦ Πλάτωνος Σωκράτην μόλις ἡ ἡλικία συγχωρεῖ οὐχ ὡς καὶ τοιούτους εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι λόγους.*

Οὐχ ὅσον.

Οὐχ ὅσον, etiam pro οὐχ ὅπως, vſurpari cenſet Budæus, apud Ariſtidem in oratione de laudibus Vrbis Romæ, in illis verbis: *μέγα καὶ φανερὸν σύμβολον ἐστὶ τοῦ περιέχειν τὴν πόλιν, τὸ θὺς ἐξ ἀρχῆς οὐχ ὅσον λανθάνειν.* ideſt, vt ipſe vertit, magnum id eſt indicium huius ciuitatis præſtantiæ, inde iam ab initio nedum eam obſcuro nomine non fuiſſe. In quorum verborum interpretatione, meo quidem iudicio, Budæus fallitur circa οὐχ ὅσον, vocum ſignificationem. nam tametſi οὐχ ὅσον, interdum pro οὐ μόνον accipitur, hoc loco tamen ſi hunc ſenſum ipſi tribuamus, deeſſe negatiuam fateri neceſſe erit: quod ipſe quoque Budæus nō diſſimulat. vel certe οὐχ ὅσον, pro οὐ μόνον οὐ, accipi dicendum erit. Quare οὐχ ὅσον, iuxta partium proprietatem accipiēdum eſt. non enim opponere intendit auctor verbum λανθάνειν, verbo περιέχειν, vt dicat, tantum abeſſe vt Roma in ſuo etiam exordio obſcura fuerit, vt clariſsima etiam fuiſſe inueniatur, ſed gra-

dum

dum præſtantiæ deſignare intendit, tantum ipſam præſtare aſſerens, quantum neminem latere potuerit. qui ſenſus clarius perſpici poteſt, ſi præpoſtere voces οὐχ ὅσον, ordinentur, σύμβολον ἐστὶ τοῦ τοσοῦτον περιέχειν τὴν πόλιν ὅσον οὐ λανθάνειν τινὰ, ac ſi diceres, ὥστε οὐ λανθάνειν.

Οὐ τοίνυν.

Οὐ τοίνυν, quaſi formalem notam deſcribit Budæus, & pro ἀλλὰ μὴν οὐ, poni docet. quod nec ipſum formale ſignū eſt, ſed negationem addititiam habet. ſic per οὐ τοίνυν, negatum aſſumptum ſignificamus, vel tranſitionem cum ingreſſu negatiuo. Quare negatio non vt pars vocum τοίνυν, & ἀλλὰ μὴν, ſed vt totius propoſitionis qualitas habēda eſt.

De Particulis Πάνυ γε, πάνυ τοι, & alijs quibuſdam. Cap. XXII.

Πάνυ γε, & πάνυ μὲν οὖν, vt καὶ μάλα, affirmatiue concedendi voces ſunt, & Prorſus, vel Sane quidem, ſignificant. nam γε particula, & μέντοι, idem ſæpe ſignificant. vt de ipſis loco ſuo dictum eſt. Greg. τί οὖν, θεὸς τὸ πνεῦμα; πάνυ γε, ideſt, prorſus id quidem. Plato: ὑπηρετικὴ μὲν οὖν ὡς ἔοικεν εἴη θεοῖς.

Πάνυ τοι.

Πάνυ τοι, etiam hoc eodem ſenſu dicitur, nam τοι particula alijs partibus appoſita, aſſeuerandi vim habet, vt de ipſa dicetur. Quare non recte prædictam πάνυ τοι vocem, & πάνυ τι, cui τι nomen ineſt, in vnum redigit Budæus. cum hoc affirmationibus ſubminiſtret, illud ſemper negationes ſubſequatur. Demoſth. οὐ πάνυ τι ἦν ὠχληκὼς τοῦτο. ideſt, non magnopere. Idem κατὰ νεαίρας: ἡ μὲν οὐσία οὐδὲ τριῶν ταλάντων πάνυ τι ἦν ἀξία. in quibus τὸ, τι, non pene ἀργόν ἐστιν, vt idem Budæus ſentit. ſed limitatiuam retinet ſignificationem, vt in μέγα τι, ideſt magnum quid, & alijs huiuſmodi.

Πάλιν.

Πάλιν, aduerbium, Iterū & Denuo ſignificat. Ariſtoph. in Pluto: οὐκ ἦν γε πλουτήσειν ἐξ ἀρχῆς πάλιν. Vbi ἐξ ἀρχῆς

& πάλιν ἐκ παραλλήλου, poſita ſunt. nam ἐξ ἀρχῆς, ideſt à principio, idem quod Iterum, & Denuo ſignificat.

Accipitur etiam ἀντὶ τοῦ ὀπίσω, ideſt retro, localiter apud eumdem, in eadem Fabula, ἡ δ' εὐθέως τὴν χεῖρα πάλιν ἀπέσπασεν. Vbi non iterum, ſed retro ſignificat. ſic apud Homerum in hymno Mercurij: ἴχνια μὲν τοιάδε γ' ἐστὶ βοῶν. ἀλλὰ πάλιν τέτραπται; quod, εἰς τοὐπίσω ſignificat. Alibi autem apud eumdem in illo Carmine, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὥστε φανῶ: πάλιν, in aliam partem ſignificare videtur. ſic apud Ariſtoph. in Auibus: ὀρθὴν κελεύεις ᾗ τὸ δένδρον φαίνεται; διαρραγείης. ἡ δ' αὖ κρώζει πάλιν. ideſt, in diuerſam partem crocitat. de cornicula loquens. Vbi etiam αὖ, eadem ſignificatione τῷ, πάλιν, ἐκ παραλλήλου iungitur. ſic in Pluto. cum dicit: ἀλλ' αὐτὰ πάλιν ἀναστρέψας ἐγὼ, δείξω τὸ λοιπὸν, ὅτι ἄκων ἐμαυτὸν τοῖς πονηροῖς ἐξεδίδουν. τὸ, πάλιν, non iterum, ſed contra, vel viciſſim ſignificat. Significat etiam τὸ, ὀπίσω, vt cum aliquis recipit id quod mutuo dedit: & ſic accipitur apud Ariſtot. 2. Oeconom. de vtilitate quam à liberis parentes percipiunt: ἃ γὰρ ἂν δυνάμενοι εἰς ἀδυνάτους ποιήσωσι, πάλιν κομίζονται παρὰ δυναμένων ἀδυνατοῦντες ἐν τῷ γήρᾳ. ſic in Senario illo, γῆ πάντα τίκτει καὶ πάλιν κομίζεται.

Παρ' ὅ.

Παρ' ὅ, idem quod δι' ὅ, diuiſim dictum, non eſt formalis nota, nam ſic παρὰ τοῦτο, quoque formalis eſſet, quod διὰ τοῦτο ſignificat. Demoſth. περὶ τοῦ στεφάνου. πάνυ γὰρ παρὰ τοῦτο χεῖρον γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, εἰ τουτὶ τὸ ῥῆμα ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγώ: καὶ τουτὶ τὸ ῥῆμα ἀλλὰ μὴ τουτὶ περιήνεγκα. Exemplum vocis παρ' ὅ, eſt apud Syneſium: εἰς συμμαχίαν παρακεκλῆσθε παρ' ὃ καὶ σεσώσθε τοὺς παρακαλεσαμένους. quare vel quocirca ſeruatos eſſe. In ſupradictis itaque vocibus παρὰ præpoſitio, τὸ διὰ σημαίνει. ſed quia ἡ παρὰ non ſolum τὸ ἐγγύς, ſed etiam τὸ πέρα, καὶ ἔξω, ſignificat, vt cum dicimus παρὰ φύσιν, idcirco factum eſt vt παρ' ὅ, contraquam, & pręterquam, ſiue, vt Cicero dixit extraquam, ſignificet vt ἀϋ-πνεῖ μὲν ὁ λαγωὸς κατὰ φύσιν: ἀπονυστάζει δὲ ὁ αὐτὸς παρ' ὃ πέφυκε. in

qua

qua ſignificatione articulus ὁ, pronomen τοῦτο, vel ἐκεῖνο refert, παρ᾽ ἐκεῖνο ὃ πέφυκε.

Παρ᾽ ὅσον.

Παρ᾽ ὅσον, iuxta παρὰ præpoſitionis ſignificata, diuerſa ſignificat. quia enim ἡ παρὰ exceptionem vt πλὴν, ſignificat, ſcilicet cum dicimus, πάντες παρὰ Σωκράτην παρεγένοντο, ideſt, omnes præter Socratem acceſſerunt. idcirco παρ᾽ ὅσον, præterquam quod non raro ſignificat. Significat etiam idem quod καθ᾽ ὅσον limitatiuum, ideſt, quatenus, & inquantum. Lucian. ἐστι μὲν γὰρ τοῦ γνῶντος ἐκείνου μαθητής: ἐν δὲ πλέιον οἶδε παρ᾽ ὅσον ἀσεβέστερος τυγχάνει. ſic Phalaris, ἐκεῖνοι δ᾽ ἰδιῶται ὄντες, παρ᾽ ὅσον διδάσι δίκην δοῦναι, ἀρνοῦνται. Vbi non magis limitatiuum, quam cauſale eſt τὸ, καθ᾽ ὅσον, pro δι᾽ ὅσον, ideſt, Quoniam, & Propterea quod. Sic Quatenus, pro quia, vel propterea quod, accipi apud Quintilianũ teſtatur Budæus.

Πέρ.

Πέρ, particula apud Homerum ὀδυσ. ρ΄. circa principium, idem valet, quod ἐπὶ ταῦτα: ideſt præſertim, in illis carminibus, ἐμὲ δ᾽ οὔπως ἔστιν ἅπαντας ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ. ideſt, καὶ ταῦτα ἔχοντα ἄλγεα. Nam ſi aduerſatiue intelligendo diceremus, à me autem, tametſi moleſtijs animi angor, fieri non poteſt, vt omnes homines hoſpitio excipiantur, videretur angi moleſtia eſſe cauſam, cur hoſpites facile excipiantur. quod tamen contra accidit. Eſt etiam ſæpe μειωτικὸν, vt γε. vt Iliad. α΄. ἀλλὰ σὺ πέρ μοι τίσον ὀλύμπιε. ſaltem tu. Plerumque autem ἐναντιωματικὸν, ideſt aduerſatiuum, vt Iliad. ε΄. Τυδείδης δ᾽ αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη. ideſt, καί περ μόνος ὤν, quamuis ſolus eſſet. In quo ſenſu ἐκ παραλλήλου apponitur τὸ, ἔμπης, quod & ipſum aduerſatiuum eſt. vt Iliad. ξ΄. Νέστορα δ᾽ οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης. poſtpoſitumque coniunctioni καὶ, fit καί περ. & huic aggregato aduerſatiuum ſenſum tribuit.

Πῆ.

Πῆ, ὀρθοτονούμενον, interrogatiue profertur. cui vt in ordine τῶν ἀορίστων reſpondet τὸ, ὅπῃ, ſic in ordine τῶν διαφορε-

κῶν reſpondet τὸ ᾗ. de quorum vtroque dictum eſt. Vt igitur τὸ ὅπῃ, pro ὅπως & ᾗ, pro ὡς vſurpatur interdum, ſic τὸ, πῆ, pro, πῶς, ideſt, Quonam modo, & Qua ratione, accipitur; vt apud Virgilium vox, Quà, Aeneid. quarto. Qua facere id poſſis, noſtram nunc accipe mentem, vel, paucis aduerte docebo. Plato: τὸ πῆ ἐρωτηματικόν, ſubdit τὸ ᾗ eius ἀνταποδοτικόν. ἀλλὰ μὴν κομψόν γε φαίνεται τὸ πάθος αὐτῷ. πῆ δή; ἔφη. ᾗ μὴ δ' ἐγὼ ὄψιν οὐδενὶ ἄλλῳ φίλην ἢ ἐχθρὰν διακρίνει. interrogatus enim quidam qua ratione prædictus affectus elegans ac lepidus ipſi videatur, reſpondet, ea ratione ſibi videri qua &c. Porro partitiuis coniunctionibus τὸ, μὲν, καὶ τὸ, δὲ præpoſitum τὸ πῆ, partim & partim ſignificat. Theophr. πῆ μὲν διαφέρει, πῆ δὲ ὁμοίως ἔχει. quod per τῇ μὲν, & τῇ δὲ dicitur.

Πῆ etiam motum per locum ſignificat, vt ὅπῃ. Ἐγκλινόμενον autem τὸ πῆ, ἀντὶ τοῦ πῶς accipitur, ſicut ὅπῃ, ἀντὶ τοῦ ὅπως & ᾗ, ἀντὶ τοῦ ὡς.

Πλὴν.

Πλὴν, in ſenſu exceptiuo quando limitat vniuerſale aliquod per ſigna πᾶς, vel οὐδεὶς prolatum, plerumque genitiuo iungitur. vt in Epigrammate, χῖοι κακοὶ πάντες πλὴν Προκλέους. ſic οὐδεὶς πλὴν Σωκράτους. nonnunquam vero elegantius caſum à verbo in ambitu requiſitum recipit. Vt apud Ariſtoph. ἀθυμότερα δὲ τὰ θήλεα πάντα τῶν ἀρρένων, πλὴν ἄρκτος καὶ πάρδαλις. Vbi τὸ πλὴν, nominatiuo iungitur propter ſubintellectum verbum ſubſtantiuũ: apud Xenophontem accuſatiuo, ἐγὼ δέ σοι οὐκ ἠθέλησα διδόναι πλὴν μείζους, propter verbum διδόναι. Cum autem abſolute ſine caſu effertur, pro ὅμως, ideſt verumtamen accipitur. vt in Epigrãmate: ὥστε τί ποιεῖ ἐνθάδε μοι Ξέρξης καὶ Λακεδαιμόνιοι, πλὴν κάμοῦ μηνύθη νόμου χάριν. Habet autem in huiuſmodi quoque locutionibus limitatiuum ſenſum τὸ, πλὴν. vt etiã apud Ariſtotelem in quarto Ethic. ὁμοίως δὲ πρὸς τοὺς ἀγνῶτας & γνωρίμους τοῦτο ποιήσει, πλὴν καὶ ἐν ἑκάστοις ὡς ἁρμόζει. Quæ limitatio interdum ad apertam exceptionem reducitur. vt apud Iſocratem in Panegyr. φυγὰς δὲ καὶ στάσεις καὶ νόμων συγ-

χύσεις

χύσεις τίς ἂν δύναιτο διεξελθεῖν; πλὴν τοσοῦτον εἰπεῖν ἔχω καὶ πάντων. Vbi ſi interrogatio τίς ἂν δύναιτο διεξελθεῖν, in enuntiationem conuertatur, hoc modo, φυγὰς δὲ καὶ στάσεις οὐκ ἂν δυναίμην διεξελθεῖν, addaturque, πλὴν τοσοῦτον ὃ καὶ πάντων ἐγὼ, erit exceptiuum τὸ, πλὴν, accuſatiuo τοσοῦτον, & infinitiuo διεξελθεῖν nixum. quibus exceptiuum πλὴν dignoſcitur à ſimpliciter limitatiuo, quod nullo caſu nititur. Dicitur & πλὴν ἀλλὰ, pro ἀλλ' ὅμως, apud Lucianum: πλὴν ἀλλὰ τί ἂν πάθοιμι, ideſt Attamen, vel verumtamen quid facerem? idē, οὐκ ἐπὶ δώροις τὰ ἡμέτερα, πλὴν ἀλλ' ἄπιθι. nihil donis opus eſt, quare abi, verumtamen abi. Vbi τὸ ἀλλὰ per ſe etiam hunc ſenſum præſtare poſſet, vt dictum eſt vbi de ipſo agitur. ipſum autem πλὴν, ſi deeſt τὸ, ἀλλὰ, exceptiuum ſenſum efficeret; puta ſi dixiſſet, nihil donis opus eſt, quare nihil reſtat niſi vt diſcedas. Iungitur etiam cum ἀλλ' ἢ ἐκ παραλλήλου, & fit πλὴν ἀλλ' ἤ. Ariſtot. οὐ γὰρ ἄνθρωπον ὑγιάζει ὁ ἰατρεύων πλὴν ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός. nam & ἀλλ' ἢ vox, exceptiuam vim habet, vt de ipſo dictum eſt. Iungitur item τῷ, εἰμὴ, & fit πλὴν εἰμὴ. quod nihil pluſquam, πλὴν εἰ, ſignificat. quod eſt exceptio cum condicione affirmata. nam μὴ, in hoc aggregato ſuam deponit ſignificationem, vt de ipſo dictum eſt. Galenus primo de cauſ. pulſuum, μαλακὰ δ' εἴπερ ἦν, οὐκ ἂν ἧττον σαφῶς τῷ κατὰ φύσιν ὁ σφυγμὸς ἦν, πλὴν εἰμὴ μεγάλως ἠλάττωτο τὰ τῆς χρείας. Vbi τὸ μὴ, non poteſt ἠλάττωτο verbo tribui. obſeruādumque eſt negatiuam condicionem cum exceptione ſtare non poſſe. Nam exceptio alicuius poſitiui eſt, quod in ſingulis exemplis manifeſtum erit ſi μὴ verbo principali applicare tentabimus. vt in proxime dicto exemplo Galeni, in quo cum εἰμὴ, nullo modo cum exceptionis ſenſu quadrare poſſit, ſed condicionem ſine exceptione præſeferat, arguitur condicionem negatiuam cū exceptione ſtare non poſſe. Porro πλὴν εἰ, πλὴν ἐὰν quoque dicitur. hoc ab illo differens, quod πλὴν εἰ, tam indicatiuo, quam optatiuo iungitur: πλὴν ἐὰν, ſubiunctiuo. vt apud Ariſtot. πλὴν ἐὰν χεῖρες ἢ χεῖρα γένηται. exempla cum Optatiuo

ſunt

ſunt innumera, tum apud alios auctores, tum etiam apud Galenum, παιδὶ ἐπιληπτ. ὅσαπι ἄλλα τοιαῦτα πλὴν εἴ τι τούτων ἔχει, τὸ δριμύ. & περὶ φλεβοτομ. πλὴν εἴποτε μέχρι λειποθυμίας ἄγειν τὴν κένωσιν ἐπιχειρῶμεν. & primo de cauſ. pulſ. πλὴν εἴποθ' ἡ δύναμις ἐσχάτως εἴη κεκμηκῦα. cuius conſtructionis cauſa eſt, quod Optandi voces dubitatiuis ſenſibus conueniũt. qualem præſefert εἰ, dubitatiua condicio.

Ποῦ.

Ποῦ, aduerbium locale interrogatiue acceptum, vbi, ſignificat. ſuumque accentum retinet, & præcedit alias comprehenſionis partes. vt, ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα; ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται. Ἀορίστως autem acceptũ, poſtponitur, ſuoque accentu depoſito, proxime præcedentis vocis accentu ſeu ſono regitur: & Alicubi, ſignificat. Ariſtoph. in Pluto: ἐκεῖ δέ καταδαρθόντα που. Localibus etiam aduerbijs quæ certum ac definitum quidem ſed tamen late patentem locum ſignificant adiectum, præciſam & in puncto conſiſtentem determinationem tollit, vt cum ἐνταῦθά που dicimus: vt apud Galenum, ἐνταῦθά που τὸν λόγον καταλιπόντες. Cum autem στοχαστικῶς accipitur, Fortaſſe dubitãdi aduerbij vim induit, ſemperque ἐγκλίνεται, atque adeo ſemper poſtponitur; præcedentiſque dictionis accentu vel ſono regitur. vnde monemur, τὸ στοχαστικόν, ποῦ ἀόριστον itidem eſſe, non etiam id quod locale eſt, ἀόριστον eſſe poſſe, niſi locali aduerbio adijciatur: vt ſupradictum eſt. Nam apud Sophoclem in Aiace, ὦ κλεινὰ Σαλαμὶς, σὺ μέν που ναίεις; τὸ, που, non locale eſt, ſed στοχαστικὸν dumtaxat. non enim dubitat auctor quonam in loco Salamis Inſula ſita ſit, ſed στοχάζεται, de fortuna eius, & hominum in ipſa habitantium. ſic apud Homerum Iliad. β'. αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα, εἵατ' ἐνὶ μεγάροισι. τὸ, πού, non locale, ſed στοχαστικὸν dumtaxat. Purum autẽ στοχασμὸν ſignificat τὸ, που, in illo carmine Iliad. β'. οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι. στοχαστικὸν etiam ſenſum habet τὸ που, cum dicimus δέκα που. ideſt, circiter decem. in quo ſenſu etiam apponitur τοί, τάχα, & ἴσως, aduerbijs ἐκ παραλλήλου.

λου. cum dicimus, τάχα που, & ἴσως που. Habet etiam vim aſſeuerandi τὸ, πού. qua ratione apponitur τοι, δὴ, καὶ τοι, ἤ, itidē, affirmandi notis, vnde fit ἤπου, & δήπου. Per ſe autem τὸ, που aſſertiuam vim præſefert, apud Platonem, δεῖ διακόνων που τῶν τε ἐξαξόντων καὶ εἰσαξόντων ἕκαστα, ideſt, miniſtris vtique opus eſt. & rurſus, τὰ γὰρ τοιαῦτα που δι᾽ ἀμφότερα ἀσπαζόμεθα. Nam & ſi στοχαστικῶς accipi contendat aliquis in ſupradictis Platonis locis, non tamen aſſertiuam quoque vim habere ipſum negauerit. vt etiam in illo Homeri, θεός που σοι τόγ᾽ ἔδωκε. In interrogatione etiam adhibetur τὸ στοχαστικὸν που. Plato, φέρε δὴ πῶς λέγεις; τὸ μέν που ἀρετὴν καλεῖς, τὸ δὲ κακίαν. ἦπου etiam interrogandi ſignum ex που coniecturali conſtat. Vacare etiā interdum videtur hæc particula. vt apud Sophoclem in Aiace. ταρβήσει γὰρ οὐ νεοσφαγῆ που τόνδε προσλεύσσων φόνον. niſi forte hoc in loco τὸ, που verbo applicare quis malit; & ſic erit στοχαστικὸν, vel βεβαιωτικὸν τὸ, που. vt dicat, οὐ ταρβήσει που, ideſt non vtique formidabit.

De particulis Πρὶν, Πρὸς, & Πῶς. Cap. XXIII.

Πρὶν, ideſt pridem aduerbium temporis, de anteacto tempore dicitur cum reſpectu ad præſens tempus; vt cum dicimus, ὁ πρὶν χρόνος. quapropter ſemper comparatiuum ſenſum habet, vt πρότερον, copulaturque cum indicatiuo modo, cum de futuro eſt ſermo. vt Iliad. α'. τὴν δ᾽ ἐγὼ οὐ λύσω πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν. Vbi ſuſpicari poſſemus κὲν, pro ἂν legendum eſſe loco καὶ: atque ita ἔπεισι, pro ἐπέλθῃ ſubiunctiuo accipiendum eſſet. nam ſubiunctiuo ſemper iungitur vox hæc ſi ἂν particula ipſi addatur. vt ſi dicas, μὴ πράξῃς τοῦτο πρὶν ἂν ἐπανέλθω. tametſi etiām ſine ἂν eumdem ſenſum habet, modo de futuro ſit ſermo: vt apud Syneſium, καὶ φθάνει διαφθαρέντα πρὶν εἰς τὴν φύσιν ἐπανέλθῃ. cuiuſmodi locutiones plenius dicuntur, ſi πρότερον aduerbium pręceſſerit. cuius innumera exempla occurrunt. Plato ἔναρκον ἂν ποιησαίμην μὴ πρότερον κομίσασθαι πρὶν ἂν νικήσω. ideſt, antequam vicerim.

rim. Si vero de præterito ſit ſermo, Optandi vocibus iungitur, quippe quæ narrationibus obliquis tam rei præteritæ vt præteritæ, quam præteritæ vt futuræ, conueniant, Pauſanias, μὴ πρότερον φαίαι ζητοῦντι μιμνῆσθαι πρὶν οἱ ἐν ἀκεραοείθῳ γένοιτο τὸ ὕδωρ. hic de re præterita vt de futura loquitur. De præterita autem vt præterita loquitur Demoſth. πρὸς Λεπτίνην: χρῆν τοίνυν μὴ πρότερον τιθέναι τὸν ἑαυτοῦ νόμον πρὶν τὸν παλαιὸν ἔλυσεν. & idcirco indicatiui præterito iunxit τὸ, πρίν.

Πρός.

Πρὸς, præpoſitio, quatenus compendioſis quibuſdam locutionibus deſeruit, & elegantiam quandam ſermoni affert, in hoc Commentario locum habet. Nam cum proprie motum ad locum, vel perſonam, & ſimpliciter reſpectum ad terminum quendam indicet, ſæpiſſime tamen à propria ſignificatione declinās, prædictum officium ſermoni præſtat. Genitiuo itaque iuncta in genealogijs adhibetur, ac generis ſeu originis condicionem quandam oſtendit. veluti cum dicimus, τὸ πρὸς μητρὸς, τὸ πρὸς πατρὸς, ſic τὸ πρὸς ἀνδρῶν, τὸ πρὸς γυναικῶν. vt apud Pauſaniam, ἐγένετο γὰρ τῆς Εὐρυσθένους οἰκίας τὸ πρὸς ἀνδρῶν Λεωνίδας ὁ Κλεωνύμου. In cuiuſmodi locutionibus γένος, vox ſupplenda eſt: quæ vox interdum exprimitur, vt apud Aeſchinē de Demoſthene: ἐκ τῶν νομάδων σκυθῶν τὸ πρὸς μητρὸς γένος ὤν. ideſt, quod ad ſtirpem maternam pertinet. ex cuius vocis expreſſione patet in ſuppreſſione etiam articulum ad eam vocem referri. tametſi apud Atticos in eius vocis ſuppreſſione per pluralē quoque articulū fiunt huiuſmodi loquendi formæ. Pauſanias, Νηλεῖδαι τὰ πρὸς μητρὸς, quod ad matris genus. Ad quam locutionum formam alludens Ariſtophanes, dixit. ὦ Κέκροψ ἥρως ἄναξ τὰ πρὸς ποδῶν Δρακοντίδη, ac ſi dixiſſet, τὰ πρὸς ἀνδρῶν. Hac eadem ratione dicitur τὰ πρὸς ποδῶν, apud eundem in Auibus. Vbi inducitur Epopis ſeruus, dicens, ἀπολεῖσθον. ad quæ Euelpis, ἀλλ' οὐκ ἐσμὲν ἀνθρώπω. θεραπ. οὐδὲν λέγεις. Euelp. καὶ μὴν ἔρου τὰ πρὸς ποδῶν. atqui ex parte pedū hoc ſcrutare. Ad hanc ſignificationem accedit ſenſus hu-

ius

ius præpoſitionis in quibuſdam locutionibus. qualis eſt illa apud Syneſium: ὡς δ᾽, τι αὖ ἀποβῇ καὶ πρὸς θεοῦ, καὶ πρὸς ἀνθρώπων αἴτιος ὦ. Vbi πρὸς θεοῦ, & πρὸς ἀνθρώπων, quãtum ad Deum, & quantum ad homines pertinet, ſignificat perinde ac cum dicimus, πρὸς πατρὸς, & πρὸς μητρὸς. nam illa etiam quantum ad patrem, & quantum ad matrem pertinet, ſignificant. ſic οὐ πρὸς ἰατροῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς (apud Sophoclem) non pertinet ad medicum. & apud Ariſtoph. in Pluto: τό, τ᾽ αὖ δεδοικέναι πρὸς ἀνδρὸς οὐδὲν ὑγιὲς ἐστ᾽ εἰργασμένου. Vbi interpres præpoſitionem πρὸς, τὸ καθῆκον ſignificare dicit. Vide commentaria Budæi cum de hac particula agit. vbi tum aliorum latinorum ſcriptorum adducit exempla; vt Ouid. Ipſe quidem per me ſoſpes tutusque fuiſſes, tum Ciceronis, vt ad At. Sed accipienda plaga eſt, ſumus enim flagitioſe imparati tum à militibus, tum à pecunia. quæ verba ita Græce ipſe conuertit: τοῦτο μὲν πρὸς τοῦ στρατιωτικοῦ, τοῦτο δὲ πρὸς τῶν χρημάτων. Genitiuo etiam iuncta, obteſtationibus quæ cum adiuratione fiunt, deſeruit: vt ἀντιβολῶ πρὸς παίδων μὴ περιίδητέ με, apud Demoſthenem: Sic obteſtamur πρὸς Διὸς, πρὸς θεῶν. diuerſa tamen ratione. nam ibi per ſalutem liberorum obteſtamur; hic vero non per ſalutem Deorum, ſed per Deorum fidem obſecramus. Datiuo iuncta, additionem ſignificat, ſicut etiam ἡ, ἔτι, cui nonnunquam præponitur ἐκ παραλλήλου. vt apud Ariſtoph. in Pluto: καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις εἶπεν ἀποπέμπων ὅτι &c. quãquam diuiſim etiam legi poſſunt in eo loco prædictæ præpoſitiones, vt dicat, καὶ πρὸς, & inſuper, vel & amplius, ἐπὶ τούτοις, ad hæc, vel poſt hæc εἶπεν & reliqua. Nam & ſine caſu ἐλλειπτικῶς in hac ſignificatione ponitur ἡ πρὸς, & pro inſuper, & amplius accipitur. Plato: κοινῇ στρατεύσονται καὶ πρός-γε ἄξουσι τῶν παίδων ὅσοι ἁδροί. in qua forma & in extrema quoque comprehenſione ſæpiſſime ponitur, vt apud Iſæũ, δύο καὶ εἴκοσι μναῖ, καὶ πρός. quod plenius etiam, καὶ μικρόν τι πρὸς, dicitur. in cuiuſmodi formis ἐλλειπτικῶς dictis, ſubintelligitur datiuus caſus. nam locutio illa, καὶ μικρόν τι πρὸς,

πρὸς τούτῳ, vel πρὸς τούτοις plenius diceretur. Dicitur & πρὸς δὲ, ſubſequente καὶ, & datiuum itidem ſubintellectum reſpicit. Demoſth. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι τὸν λόγον τόνδε ἀσύμφορον τῇ πόλει, πρὸς δὲ καὶ οὐ δίκαιον, & præterea minime iuſtum. Accuſatiuo etiam iuncta præpoſitio hæc in elegantibus & compendioſis quibuſdam locutionibus adhibetur. Significat enim comparationem & reſpectum. quem ſenſum habet etiam ἢ, παρὰ, accuſatiuo iuncta. Plato: τὰ δὲ ἄλλα μικρὰ ἂν εἴη πρὸς ταῦτα, reliqua vero perexigua ſint ſi cum his conferantur. Huc referri poteſt ſenſus præpoſitionis huius in illis verbis Aeſchinis, ἅπαντα μὲν ἂν διεξελθεῖν πρὸς μικρὸν μέρος τῆς ἡμέρας οὐκ ἄξιον ἐπιχειρεῖν. & illud eiuſdem, πρὸς ἕνδεκα γὰρ ἀμφορέας ἐν διαμεμετρημένῃ τῇ ἡμέρᾳ κρίνομαι. In quibus exemplis ad ſpatium & menſuram temporis indicandam adhibetur. Affinem prædictæ ſignificationi ſenſum habet hæc præpoſitio, quum compenſationem, ideſt paritatem pretij & æſtimationis aliquarum rerum ſignificat: vt apud Theophraſtum de Balſamo, πωλεῖται δὲ τὸ μὲν ἄκρατον δὶς πρὸς ἀργύριον. τὸ δ' ἄλλο κατὰ λόγον τῆς μίξεως. ideſt (vt recte interpretatur Budæus) rependitur bis tanto argento. Dicitur & πρός τινα, ad aliquem, vt ad ſcopum, ſermonem inſtituere atque dirigere. Ariſtides, πρὸς ἣν ἥκιστ' ἂν ἁμαρτεῖν ὑπολαμβάνω πάντα καθιστάμενος τὸν λόγον. Vbi loco aduerbij Propter, poni præpoſitionem πρὸς ait Budæus. Quam quidem ſignificationem aptius præſefert hæc præpoſitio apud Ariſtophanem in Ranis: πρὸς ταῦτα, τοῦτον κολάσατε. propterea hũc ſupplicio afficite. Finem etiam deſignat hæc præpoſitio, cum dicimus πρὸς ἔχθραν, πρὸς ἐπήρειαν, πρὸς χάριν.

Πῶς.

Πῶς, particula, dupliciter profertur. aut enim interrogatiue proprio accentu regitur, verbumque locutionis vt plurimum præcedit, vt πῶς δοκεῖς; πῶς οἴει; cui etiam interdum poſtponitur, & ambitum claudit, vt ἔσται δὲ τοῦτο πῶς; & γενήσεται δὲ πῶς; aut alieno accentu nititur, & ἀορίστως accipitur, vt οὕτω πως. ideſt, ſic quodam modo. Atque ita mihi

vſur-

vſurpari videtur apud Ariſtophanem in Pluto : ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πως εἰμ' ἀεί, ideſt,at ego neſcio quo pacto tali ingenio ſum præditus . quamuis Budæus ſecutus Ariſtophanis interpretem, ἐμφατικῶς accipi particulam πῶς in prædicta comprehenſione ſentiat,& cum admiratione proferendam.idque alijs exemplis , confirmare conatur ; adducens ex Pluto aliud dictum: οἱ δ' ἐγκατακείμενοι πῶς δοκεῖς τὸν πλοῦτον ἠσπάζοντο; ideſt quo tādem eos modo putas Plutum amplexatos eſſe? & ex Syneſio, ἦλθεν ἀλλὰ πῶς οἴει; In quibus duobus exemplis cum πῶς particula interrogatiua ſit, admirationis emphaſim admittit. vt apud Cæſarium ἐν ταῖς πεύσεσι, De nauigantibus: ὑπὸ δὲ τὴν σκέπην τῶν ἀκρωτηρείων ὑποφυγόντες, καὶ τοῦ ἀπευκτοῦ θανάτου πῶς σωθέντες, διχαριστηρίους τῷ θεῷ φωνὰς ἀναπέμπουσι . In illo autem Ariſtophanis : ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πως εἰμ' ἀεί, πῶς, ἀόριστον mihi eſſe videtur . pariterque interrogatione & admirabunda prolatione carere.Ceterum πῶς interrogatiuum affirmato verbo iunctū, ex natura interrogationis vehementer prolatæ, negatiuū ſenſum infert: vt πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι ἀχαιοί; qui fieri poteſt vt tibi donum tribuant? Contra ſi negato verbo iungatur interrogatiuum πῶς,affirmatiuum ſenſum efficit. vt,Quidni , apud latinos. Demoſth.πῶς οὐκ ἀδικεῖς; ideſt quid ni facias iniuriam?ideſt,omnino iniuriam facis. Ponitur & in extrema periodo huiuſmodi interrogatio apud eundem : ἄξια μὲν χάριτος καὶ ἐπαίνου κεῖνοι. πῶς γὰρ οὔ; Quæ locutiones ſic plenius dicerentur , πῶς φατέον ὡς οὐκ ἀδικεῖς; vel πῶς ἂν εἴποις ὡς οὐκ ἀδικεῖς; Quomodo negare poteris te non iniurium eſſe? Abſque negatione etiam (vt dictum eſt) interrogatiue prolata πῶς particula, γὰρ particulæ iungitur; & negatiuum ſenſum infert; Demoſth. οὐκ ἀποκρινεῖ πῶς γάρ; ὅς γε κεκληρονόμηκας τῶν Φίλωνος χρημάτων. His duabus particulis aggregatur etiam in tertio loco particula ἄν, & fit πῶς γὰρ ἄν, ſi verbum aliquod obliqui modi ſubſequatur, vel ſubintelligatur, vt πῶς γὰρ ἂν γένοιτο, qui fieri poſſet?

Πῶς, etiã pro διατί, accipitur in negatiue prolatis interrogationibus. Ariſtoph. in Nebulis: καὶ πῶς ὦ μῶρε σὺ, εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς δῆτ' οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν, οὐδὲ Κλεώνυμον; interrogat enim, cur non fulmine percutiat Simonẽ neque Cleonymum: non quærit de modo quo non percutiat. Nã de modo quo quis aliquid faciat, vel fecerit interrogare par eſt. modũ autem quo quis aliquid nõ faciat, non modo non quærere, ſed ne fingere quidem animo poſſumus. Quapropter cum affirmatiue interrogamus per vocẽ πῶς, ſemper vox hæc ad modum referri poteſt. vt Iliad. primo, πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι ἀχαιοί; non enim cur debeãt munus tribuere interrogat, quum multæ fuerint cauſæ. cur hoc facere debuiſſent, ſed quo pacto poſſint hoc præſtare interrogat; ſubdens cauſam cur hoc non poſſint præſtare, ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται. λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν. Quum igitur negatiue interrogamus, ſemper particula πῶς, pro διατί, accipitur. Nam cur aliquis aliquid non faciat, pariter ac cur faciat cauſa aliqua mouetur, vel certe cauſam afferre poteſt, & propterea cauſam etiam interrogare licet.

De Σχολῇ aduerbio, & de articulis τὸ μὲν, τὸ δὲ aduerbialiter acceptis, & τοῦ τ' ἐλλειπτικῶς. Cap. XXIV.

NOminum obliqui caſus ſæpe aduerbialiter accipiuntur. nam & genitiui nominum in aduerbium tranſeũt, vt ἐπιπολῆς: & Datiui vt σχολῇ: & accuſatiui, vt ἀρχήν. Porro σχολῇ aduerbium, Otioſe, & Tarde ſignificat. vt σχολῇ περὶ τῶν εἰσαγγελλομένων σκοποῦνται. ideſt cũ otio. Opponiturque τῷ ταχὺ, καὶ σπουδαίως. Adhibetur autem in conſequenti parte condicionalium. quemadmodum τὸ, ἤπου, pro multo minus, & nullo modo. Ariſtot. εἰ δὲ μὴ τούτων τί, σχολῇ γε τῶν ἄλλων τι ἂν εἴη. quod ſi nullum horum eſt, tarde aliorũ certe quidquam erit: ideſt, ægre & vix aliorum quidquam erit. Andocid. ὅπου τοίνυν αὐτοῖς τοῖς τριάκοντα ὤμνυτε μὴ μνησικακήσειν,

ἥπου σχολῆ τῶν γε ἄλλων πολιτῶν τινι. ægre profecto aliorum ciuium cuiquam. Quæ locutio negandi vim habet. in eaque τὸ, ἥπου, & τὸ, σχολῆ, idē ἐκ παραλλήλου ſignificare ſenſit Budæus. cum tamen ἥπου ſuam propriam βεβαιωτικὴν vim habeat (vt de ipſo dictum eſt) σχολῆ vero, negationem inferendi officium præſtet. Accipitur etiam τὸ σχολῆ, pro Facile, & facili negotio. quia quæ ſine negotio & contentione agimus, laxe & lente & remiſſe agimus. Lucianus, περὶ παρασιτικῆς: Ἐπειδὰν γοῦν καὶ τούτων τῶν τεχνῶν ἀποδείξαιμι τὴν παρασιτικὴν κρατοῦσαν, σχολῆ δηλονότι τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξῃ προφερεστάτη. ideſt, ſimulatque igitur his etiam artibus præſtare paraſiticam oſtendero, facile patebit reliquis quoque ipſam antecellere. Ponitur etiam in principio ambitus propter membrorum argumenti tranſpoſitionem. Xenoph. σχολῆ γὰρ αὖ ἄλλος γέ τις τὰ δίκαια νομοθετήσειεν, εἰ μὴ θεός. cuius argumenti naturalis ordo eſt, εἰ μὴ θεὸς τὰ δίκαια νομοθετεῖ, σχολῆ αὖ ἄλλος τις τὰ δίκαια νομοθετήσειε.

Τὸ μὲν, τὸ δὲ, & τὰ μὲν, τὰ δέ.

Τὸ μὲν, τὸ δὲ: & τὰ μὲν, τὰ δὲ, articuli neutri, voces τὸ, & τὰ, partitiuis (quas vocant) coniunctionibus præpoſitæ, ſi ad nullum ὑποκείμενον referantur, aduerbialiter accipiuntur. Gregor. ὁρῶν συμπλεκομένων ἀλλήλαις καὶ διϊσταμένων, τὸ μὲν φιλίας νόμῳ, τὸ δὲ ἀταξίας. Demoſth. τὰ μὲν φιλονεικίᾳ, τὰ δὲ ἥ τινι δήποτε αἰτίᾳ προάγονται. cauendum eſt autem ne ad aliquod totum referatur partitio: tunc enim in ſua ſignificatione manent articuli. vt ſi aliquod ſubiectum præcederet, puta χρήματα, ſequereturque τὰ μὲν αὐτῶν αὐτὸς ἔχε, τὰ δὲ ἐμὲ ἔα ἔχειν. ideſt partem quidem earum tibi habe, partem vero mihi permitte. quod exemplum affert lexicographus ad indicandam aduerbialem ſignificationem harum particularum. At in eo non aduerbialiter, ſed declinabiliter in propria ſignificatione manent articuli; in accuſandi videlicet caſu recepti, & à verbi ἔχω, vocibus ἔχε, & ἔχειν reguntur. Quando autem aduerbialiter vſurpātur, à nullo verbo reguntur articuli. vt apud Plutarchum, καὶ διελέχθη πρὸς τοὺς

πο-

πολίτας τὰ μὲν κακίζων αὐτῶν ἀβουλίαν καὶ μαλακίαν, τὰ δὲ παρορμῶν καὶ παρακαλῶν. ideſt, ciues allocutus eſt, partimque eorum amentiam, atque ſegnitiem obiurgauit, partim incitauit, atque hortatus eſt. Eodem modo accipitur vox τοῦτο partitiuis coniunctionibus iuncta: Demoſth. τοῦτο μὲν γὰρ Θασίοις πῶς οὐκ ἀδικήσεται, τοῦτο δὲ Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην; cuiuſmodi locutiones ἐλλειπτικῶς dictæ videntur. nam proxima hæc Demoſthenis, κατὰ μὲν τοῦτο τὸ μέρος Θασίους, κατὰ δὲ τοῦτο Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην, plenius dicerentur. ideſt ex vna parte Thaſios, ex altera Archebium & Heraclidem. Animaduertendum eſt etiam vt ſupra dictum eſt, ne totū aliquod ſubſit, ad quod partitio per τοῦτο μὲν, & τοῦτο δὲ facta referatur. tunc enim hæ particulæ caſus pronominis ſunt, & a verbo aliquo reguntur. vt in exemplo quod affert Budæus ex Cicerone: ſed cauſarum qua ſunt à communi quæſtione ſeiunctæ, partim in iudicijs verſari, partim in deliberationibus. Quæ verba Budæus ad indicandam vocum τοῦτο μὲν, & τοῦτο δὲ, aduerbialem ſignificationem, ſic in Græcum ſermonem tranſtulit: τοῦτο μὲν αὐτῶν δικανικὸν, τοῦτο δὲ βουλευτικόν. Verum opinor, primum quidem non vidit pronominis genitiuum αὐτῶν, totius locum habere, quod per τοῦτο μὲν, & τοῦτο δὲ in partes diuiditur. atque ita nō adverbialiter, ſed vt caſus pronominis accipi, & à verbo ἐστὶ ſubintellecto regi. deinde vero ne illud quidem animaduertit non recte fieri partitiones per caſus τοῦτο pronominis, cum rectius dicatur per articuli caſus, τὸ μὲν αὐτῶν δικανικὸν, τὸ δὲ βουλευτικόν.

Ταῦτα.

Ταῦτα, pluralis vox τοῦτο pronominis, ἐλλειπτικῶς, pro διὰ ταῦτα accipitur, ſi particulæ ἄρα, vel δὴ, vel τοι ipſi iunganrur, Vnde fit ταῦτ᾽ ἄρα, & ταῦτά τοι, & ταῦτα δὴ, quæ plane idem ſignificant. Gaza ex Cicerone, ταῦτ᾽ ἄρα καὶ συμβαίνει ὅπερ ἀπεφηνάμην. Vbi ταῦτ᾽ ἄρα, etiam ταῦτά τοι, & ταῦτα δὴ dici potuit ἀπολογικῶς μετὰ στοχασμοῦ ἢ βεβαιώσεως. apud Platonem vero, ταῦτα δὴ, μετὰ βεβαιώσεως dictum eſt, ταῦτα

δὴ ἐκαλλωπισάμην ἵνα καλὸς παρὰ καλὸν ἴω. in quibus omnibus ſubauditur διὰ præpoſitio.

De aduerbio Πρωτοῦ. Cap. XXV.

Πρωτοῦ, aduerbium temporis, ex πρὸ præpoſitione quæ ſemper genitiuo iungitur, & τοῦ articulo vice pronominis τούτου accepto, conſtat. Dicitur enim ὁ προτοῦ χρόνος, & ὁ προτοῦ βίος. perinde ac ὁ πρὸ τούτου χρόνος, & ὁ πρὸ τούτου βίος. Vbi pronomen τούτου, demonſtratiuum ad præſens tempus vel aliud quidpiam quod tempore metiri ſoleamus, relationē habet. Cum enim dicimus ὁ προτοῦ χρόνος, & ὁ προτοῦ βίος, ſupplendum eſt nomen appellatiuum ad quod refertur, in genitiuo caſu formatum. eſt enim plena oratio, ὁ πρὸ τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς βίου βίος, & ὁ πρὸ τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς χρόνου χρόνος. Non ſemper autem repetitionem hanc nominis fieri contingit. Nam cum dicimus ὁ προτοῦ πόλεμος, non neceſſario ſupponitur nunc quoque bellum eſſe, ita vt dicere poſſimus, ὁ πρὸ τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς πολέμου πόλεμος. & hinc aduerbialis huius particulæ vis oſtenditur, cum appellatiuū nomen non poſſit repeti quod relationem ſuſcipiat. Quod quidem appellatiuum nomen iuxta verbi vel alterius particulæ à qua regitur, naturam in omnibus caſibus variatur, προτοῦ, & πρὸ τούτου nunquam mutato. dicimus enim ἐν τῷ προτοῦ χρόνῳ, vel ἐν τῷ πρὸ τούτου. καὶ τὸν προτοῦ χρόνον, vel καὶ τὸν πρὸ τούτου. Dicitur & per ſe ſæpiſſime vox προτοῦ, ſed ſemper ad præſens tempus relationem habet, vel tacite vel expreſſe.

De Ταύτῃ particula. Cap. XXVI.

Ταύτῃ, datiuus ab αὕτη pronomine deductus, quatenus ſine ſubſtantiuo ponitur, aduerbialem induit ſignificationem: eſtque localis primaria eius vocis ſignificatio. Nam ad ὁδὸς nomen relationem habet. cum dicimus, ταύτῃ βαδιστέον: vt ſit plena oratio, ταύτῃ τῇ ὁδῷ βαδιστέον. Secundo loco

cauſalem vim habet, perinde ac διὰ τοῦτο, vel τούτου ἕνεκα. ideſt, ideo, & hac de cauſa. vt apud Ariſtophanem in Pluto, μηδὲν ταύτῃ γε κομήσῃς, ne propterea inſoleſcas. Habet autem vim limitatiuam in hac cauſali ſignificatione: Xenophon. οὐδὲ μὲν τοι ταύτῃ γε ἀτιμαστέον τὸ κάλλος. neque tamen icirco eſt aſpernanda pulchritudo. Illatiuam etiam ſignificationem huic particulæ tribuit Budęus, & pro τοιγαροῦν, ideſt, Itaque, vſurpari docet. afferens exemplum ex Herodiano, ταύτῃ ὁ Ἀλβῖνος καὶ φρουρᾷ μείζονι ἐφράττετο ἑαυτόν. Vbi tamen cauſalem poteſt habere ſignificationem, vt dicat, διὰ τοῦτο, vel τούτου ἕνεκα ὁ Ἀλβῖνος ἐφράττετο ἑαυτόν. quod ipſe quoque videtur animaduertiſſe, cum voces ταύτῃ τοι, pro itaque, & τούτου ἕνεκα accipi dicat apud Gregorium. Quando vero ſimplicem limitationem ſignificat, pro κατὰ τοῦτο, eatenus, & ſecundum hoc, accipitur. & ſæpe in ea ſignificatione reſpondet τῇ, ᾗ. Accipitur etiam αὐτὶ τοῦ οὕτως, vt apud Platonem, ταύτῃ καὶ ταῦτα λέγεται. ideſt, hæc etiam ſic dicebantur. idem alibi: ἴστω ταύτῃ ὅπῃ τις ὑπολαμβάνει: eſto hæc ita ſe habere, ſicut quiſque putat.

De Ταχύ, nomine in aduerbij naturam tranſeunte. Cap. XXVII.

Ταχύ: nomen notæ ſignificationis, quando aduerbialiter accipitur, opponitur τῇ, χολῇ, aduerbialiter item vſurpato; & non ſolum in poſteriori parte conſequentiarum adhibetur, vt apud Ariſtophanem; ſed etiam in ſimplicibus enuntiationibus, cum γὰρ iungitur ironice pro χολῇ. Aeſch. κατὰ Τιμάρχου: ταῦθ' ὁ γέρων ὁ ἐκ παιδὸς σεσωφρονηκὼς παρῄνεσε τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις: ταχὺ γὰρ Τίμαρχον ἢ τὸν κίναιδον Δημοσθένην ἐάσει πολιτεύεσθαι. Quod ironice dictum, idem valet, quod χολῇ γε Τίμαρχον &c. Vbi tamen tacita conſequentia innuitur, cuius antecedens ex ſuperioribus petendum eſt. & eſt ſenſus huiuſmodi: ſi Senator ille Spartanus rectã & probatam cuiuſdam praui hominis ſententiam reſpuit, multo minus ab huiuſmodi hominibus qualis eſt Timar-

chus

chus & Demoſthenes, rem publicam adminiſtrari paſſus eſſet. Vnde patet γοῦν, ex γε, & ἄρα conſtare: vt apud Ariſtophanem in Acharnenſibus: σφόδρα γ᾽ ἄρ᾽ ἐσπουδαζόμην ἐγώ, vt ſuo loco dictum eſt.

De Τί nomine interrogatiue accepto. Cap. XXVIII.

Τί, neutrum nomen interrogatiue acceptum, quod quidem tunc accentu acuto ſemper eſt præditum, neque vmquam accentum reijcit encliticarum particularum more, pro οὐδὲν vſurpari nonnunquam docet Budæus, afferēs exemplum ex Demoſthene: εἶτα ὑβριζομένων καὶ ἐξαυρομένων καὶ τί κακὸν οὐχὶ παχόντων; ideſt, vt ipſe interpretatur, & nihil non mali patientibus. Item ex Gregor. ὀνειδιζόμενος καὶ τί γοῦν οὐ πάσχων, τί δ᾽ οὐκ ἀκούων. ideſt, vt idem interpretatur, nihil non contumeliarum perpeſſus. Quę quidem Budæi opinio neſcio an admittenda ſit. Nam vt concedamus affirmatas interrogationes, negatiuis enuntiationibus inferri ſi cum emphaſi proferantur, vt ſi dicas, τί κακὸν πάσχεις; infers, οὐδὲν κακὸν πάσχεις: tamen ſi conſideremus propoſitas loquendi formulas, qualis eſt illa Demoſthenis, καὶ τί κακὸν οὐχὶ παχόντων; & Gregorij, καὶ τί γοῦν οὐ πάσχων; & huiuſmodi alias, negatum habere verbum ſeu participium, videbimus non negatiuam, ſed affirmatiuam enuntiationem ex ipſis inferri. & ſic in τί οὐχὶ παχόντων; & τί οὐ πάσχων; interrogationibus vocem τί, non pro οὐδὲν, ſed pro πᾶν accipi; totamque locutionem τί κακὸν οὐχὶ παχόντων, pro πᾶν κακὸν παχόντων, vſurpari. Adde, quod non plane patet, an apud Græcos dicantur voces οὐδὲν οὐ, in ſenſu quo apud latinos nihil nō. Quod tametſi diceretur, tamen in ſupradictis locutionibus ſupradictum ſenſum habebunt. & ſic οὐδὲν κακὸν οὐ παχόντων, pariter pro, πᾶν κακὸν παχόντων interpretandum erit. τί etiam pro διατί, ſæpiſſime accipitur. & pro εἰς τί, ideſt quam ad rem? Ariſtoph. in Nebulis in Geometria, ςρεψ. τοῦτ᾽ οὖν τί ἐστι χρήσιμον; Hæc autem quam ad rem eſt vtilis?

De Τί nomine δὲ coniunctioni præpoſito, ſubſequente εἰ μὴ, exceptiua. Cap. XXIX.

Τί δὲ εἰ μὴ, coordinatæ voces ſunt, non vt ex ipſis vnum formale ſignum efficiatur, ſed ita vt vnaquæque propriam ſignificationem præſeferat. vt apud Xenophontem, καὶ πῶς ἔφην ἐγὼ διέταξας αὐτῇ; τί δὲ εἰ μὴ τῆς οἰκίας τὴν δύναμιν ἔδοξέ μοι ἐπιδεῖξαι αὐτῇ; in qua locutione & ſimilibus ſubauditur vox ἄλλο cum præcedente verbo repetito, vt ſit integra locutio, τί δὲ ἄλλο διέταξα, εἰ μὴ, & reliqua. Vbi etiam loco εἰ μὴ, vtimur ἢ particula eiuſdem ſignificationis. vt apud Lucianum: σὺ δὲ δὴ τί πρὸς τοῦτο, ὦ Διογ. τί δ᾽ ἄλλο, ἢ ἐγέλασα; Dicitur & ſine δὲ, vt apud Thucydidem, εἰ χώραν τὴν Πλαταΐδα, Θηβαΐδα ποιήσετε, τί ἄλλο ἢ ἐν πολεμίᾳ πατέρας τοὺς ὑμετέρους ἀτίμους γερῶν καταλείψετε; Cum autem ſine δὲ proferantur huiuſmodi locutiones, patet ipſum δὲ non eſſe partem integralem τί δὲ εἰ μὴ, vocum, ac ſi eſſet vna nota formalis. nam ex formalibus ſignis ſi particulam aliquam ſubtrahas, ſenſus ipſius interit, vel certe deprauatur, atque minuitur. puta ſi εἰ μὴ aggregatum ſeiunges, non amplius ſenſum exceptiuum ſeruabit, vt pro πλὴν, accipiatur. In propoſita igitur vocū ordinatione ac ſerie, ad ſenſus integritatem, ſupplendum eſt nomen ἄλλο, & præcedens verbum repetendum eſt. Quam loquendi formam Cicero, vt multa alia imitatus, plene & integre locutionem cum verbi additione exprimit, cum dicit: Nam quid aliud agimus, niſi animum ad ſeipſum vocamus? Reducuntur autem ad enuntiationem huiuſmodi interrogationes. nam τί ἄλλο ἢ, & τί ἄλλο εἰ μὴ, idē valēt quod οὐδὲν ἄλλο ἢ, & οὐδὲν ἄλλο εἰ μή.

De particulis Τί δὴ, τί μὴν, & πώς oxytono. Cap. XXX.

Τί δὴ, etiam vt formale ſignum deſcribit Budæus. cuius opinio refellitur eadem ratione qua ſupra oſtenſum eſt τί δὲ εἰ μὴ, non eſſe totum quid, ſed tres particulas non colliga-

ligatas,ſed ſimul appoſitas.ſi enim in Platonis verbis illis, *τί δὴ οὖν ἔφη ὁ Σωκράτης ὦ πάντες ἐρᾶν φαμέν*,particulā *δὴ* ſubtra has,*τί οὖν* per ſe idē officium præſtabit,*τί οὖν ἔφη ὁ Σωκράτης* & cætera . Secus accidit in formalibus ſignis,vt proxime dictum eſt . ex quibus ſi particulam aliquam demas, quæ remanent,eamdem ſignificationem non itidem ſeruant:puta ex *ἄλλως τε* & *εἰ δὲ μή*,ſi ex altero *τε*,ex altero vero *δὲ*,ſubtrahas,neutri ſuus ſenſus remanebit ; nam aliud *εἰ δὲ μή*,aliud *εἰ μή* ſignificat,vt ſuo loco dictum eſt.

Τί μήν.

Τί *μήν*, etiam pro *τί δή*; interrogatiue vſurpari docet, vt *ἀλλὰ τί μήν*;ideſt,vt ipſe interpretatur,quidnam igitur? Nonnunquam etiam concedentis eſſe vocem *τί μήν* affirmat,& pro,quidni,accipi,vt apud Platonem: Σωκρ. *δίκαιος ἀνὴρ καὶ εὐσεβής,ἆρ᾽ οὐ θεοφιλής ἐστι*; Πρωτ.*τί μήν*; In quo tamen exemplo *τί μήν*,interrogatiue itidem accipitur.Interrogatus enim Protagoras an iuſtus vir Deo etiā amicus eſſet, reſpondet,*τί μήν*;ideſt,quidni ? quod ſenſu quidem concedentis eſt,forma vero loquēdi interrogatiuum . In qua interrogatione *τί μήν*;Quid vero, & Quidni ſignificat, ideſt, quid non,& cur non?conuerti turque interrogatio in affirmationem, vt fit,ſane ita eſt.

Ποιός.

Ποιός,ὀξύτονον,qualitatis particeps,& *ποιός τις* qualitatis cuiuſdam particeps: quod nonnunquam pro, *σπουδαῖος* accipi notauit Budæus . vt apud Ariſtotelem · *παραδοτέον τοὺς παῖδας γυμναστικῇ καὶ παιδοτριβικῇ. τούτων γὰρ ἡ μέν, ποιὰν ποιεῖ τὴν ἕξιν· ἡ δέ, τὰ ἔργα.* ideſt,vt ipſe interpretatur,harum enim altera præſtantem reddit corporis habitum,altera vero opera . Quæ quidem Budæi interpretatio verum quidem ſenſum aſſequitur,ſed non ex vi vocis *ποιός* , & *ποιά* , quæ ſimpliciter qualem , vel qualitatis participem ſignificant , is ſenſus efficitur . ſed quia res ita ſe habet, quod videlicet gymnaſtica,præſtantiora reddit corpora , voces propoſitæ ſenſum hunc præſeferunt.At non ex veritate ſententiæ vel

modo & forma locutionis vocibus tribuenda eſt ſignificatio ab etymologia aliena, ſed ſenſus ex vocibus iuxta cuiuſque vim & notionem eliciendus eſt.

De Τίς pronomine, τὸ καὶ τὸ, τὸ μὲν, τὸ δὲ, & alijs horum ſimilibus. Cap. XXXI.

Τίς, pronomen ἀορίστως acceptum, quod & fere ἐγκλιτικὸν μέρος eſt, non ſolum poſtponitur adiectiuis, & appellatiuis nominibus, vt ἄνθρωπός τις, & μοχθηρός τις, ſed etiam præponitur cum ſubſtantiuis, quod frequenter fit; tum vero adiectiuis quoque nonnunquam. vt apud Ariſtophanē in Pluto: δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ὤν. nec facit ad hoc interpoſita negatio. nam & ſine negatione, δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις μοχθηρὸς ὤν, itidem dici potuit. τίς etiam ut opponitur τῷ οὐδεὶς, Budæo occaſionem dedit, vt αὐτὸ τὸ μέγας, ipſum accipi contēdat in loco quē ipſe citat Demoſth. τὸ δοκεῖν τινες εἶναι διὰ τὴν ποιείαν προσειληφότες. Nec animaduertit oppoſitionē hanc vocis τι, ad οὐδὲν, ſi minus in Ciceronis loco, quem ad probādum ſimilem vſum vocis huius apud latinos affert ex epiſtolis ad Atticum: Fac vt omnia ad me perſcribas, meque vt facis, velis eſſe aliquem: quoniam qui fui, & qui eſſe potui, iam eſſe non poſſum: certe ex Platonis auctoritate, quam itidem affert ad oſtendendum vſum vocis huius in ſuo neutro genere: ὑμᾶς τι ἡγεῖσθε ὅτι οἴεσθέ τι ποιεῖν οὐδὲν ποιοῦντες. Pro, ποῖος etiam, & ὁποῖος accipi τίς ὀξυνόμενον, recte annotauit Budæus. vt apud Demoſth. λέγε μοι τὰς μαρτυρίας τίς ἐγὼ πρὸς τοὺς δεομένους εἰμί. Ciceronemque eodem modo vſum eſſe pronomine, Qui, cum dicit, Xenophon Socraticus, qui vir & quantus.

Τὸ καὶ τό.

Τὸ καὶ τὸ: pro, τοῦτο καὶ τοῦτο: apud Demoſthenem, περὶ τοῦ στεφάνου, accipi recte notauit Budæus: εἰ τὸ καὶ τὸ εἰπόντος ἄνθρωπος οὑτοσί, οὐκ ἂν ἀπέθανεν. De quo articulo docendum eſt non ſolum in accuſatiuo caſu accipi pro, τοῦτο pronomi-

ne,

ne, vt in loco citato Demoſthenis, ſed etiam in alijs caſibus. vt ſi dicas, τὸ καὶ τὸ συμβέβηκε, tunc nominatiui caſus erunt voces τὸ καὶ τό. & ſic in alijs caſibus, ut exigunt partes cum quibus copulatur. nā enallage in partibus declinabilibus ſi in vno caſu admittatur, in reliquis etiā admittitur; puta ſi articulus maſculinus in prima voce ὁ, pro οὗτος accipitur, τοῦ, etiam pro τούτου, & τῷ, pro τούτῳ, & τόν, pro τοῦτον vſurpabitur. exempla ſunt apud Homerum: ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθείς. τοῦ γὰρ πίσυν ἄγχι μάλιστα. τῷ δ' οὔπω τις ὅμοιος. τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδών. Notandum autem pro indefinita & incerta re dici propoſitas voces. & idem valere quod τὸ δεῖνα, καὶ τὸ δεῖνα. ſicut etiam in genere maſculino τὸν, καὶ τόν, apud Lyſiam: καί μοι κάλει τὸν καὶ τόν. pro τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα. hoc eſt hunc & illum. In quo Lyſiæ loco iubentis teſtes in mediū prodire, notandum eſt, indefinite dici τὸν καὶ τόν: ſiue quod res de qua loquitur, adeo nota eſſet omnibus, vt non ſolum nominatus quiſque, ſed quilibet ſine diſcrimine de ipſa teſtimonium dicere poſſet. aut ita indefinite locum nominibus proprijs reliquit Orator, quod fit in declamationibus, quæ veluti formulæ ſunt orationum forenſium.

Τὸ μὲν, Τὸ δέ.

Τὸ μὲν, & τὸ δὲ, eiuſdem enallages ratione, pro τοῦτο μὲν, & τοῦτο δὲ accipiuntur. Significantque Partim & partim. ideoque obliquis etiam caſibus iunguntur, quia aduerbialiter conſtruuntur.

Τὸ μέν τι, & τὸ δέ τι.

ADditur etiam τὶ ἀόριστον, ſupradictis vocibus, & fit, τὸ μέν τι & τὸ δέ τι. quæ itidem Partim & partim ſignificant: Baſil. τὸ μέν τι διὰ τὸ πολλάκις ἀπατηθῆναι, τὸ δέ τι καὶ ὑπὸ ἀσχολιῶν περισπώμενος. In quibus τι, particula, diminuendi & adſtringendi vim habet.

Τοιοῦτος.

Τοιοῦτος, nomen ἀνταποδοτικόν, non ſolum τῷ, οἷος relatiuo nomini, ſed etiam τῷ ὅς relatiuo articulo præpoſitum, reſpondet. Sophocl. in Antig. γιγνώσκων ὅτι τοιοῦτος ἐστὶν οὓς τις

ἥδεται

ἥδεται ξυνών. Vbi τὸ, τοιοῦτος, pro ὅμοιος vſurpari videtur: cum tamen, ſi id quod potentia ſubintelligendum eſt, repetatur, articulus in propria ſignificatione remaneat, hoc modo, τοιοῦτός ἐστιν, οἷοι εἰσὶν ἐκεῖνοι οἷς περ ἥδεται ξυνών.

Τοῦτο μὲν, & τοῦτο δέ.

Ipſum quoque τοῦτο μὲν, & τοῦτο δὲ, Partim & partim, vel, tū & cum, atque etiam, Simul & ſimul ſignificat. vt recte notauit Budæus. Demoſth. τοῦτο μὲν τοίνυν Θασίους ἀδικήσετε, τοῦτο δὲ Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην, ideſt ſimul etiam Thaſios, ſimul Archebiū iniuria afficietis. Andocid. τοῦτο μὲν οἷς διηλλάγητε, τοῦτο δὲ τοὺς φεύγοντας κατηγάγετε, τοῦτο δὲ οὓς ἀτίμους ὄντας, ἐπιτίμους ἐποιήσατε. ex quo Andocidis loco animaduertendum eſt, non ſolum ſemel voci τοῦτο μὲν, reſpondere vocem τοῦτο δὲ, ſed iterum atque iterum, & ſæpius ſi plura erunt recenſenda. Quo modo & Ciceronem vſum eſſe patet ex eius verbis illis: Quia tum occultantur, tum rurſus aperiuntur, tum abeunt, tum redeunt, tum antecedunt, tū etiam ſubſequuntur.

De particulis, Τοι, τοίνυν, τοῦ, & τοί. Cap. XXXII.

Τοι, particulæ vis affirmandi ſeu confirmandi apertius perſpicitur, cum ea partibus declinabilibus apponitur. vt apud Xenoph. ἀλλὰ σωφρόνων τοι ἐστὶν οὕτω ποιεῖν. Cum enim affirmatiua oratio ſit, videlicet quod σωφρόνων αἰθρώπων ἐστὶ τὸ οὕτω ποιεῖν, particula τοι affirmationem auget, & confirmat. vt Sane & Profecto apud latinos. & in ſupradicto exemplo idem valet ac ſi diceres, Nimirum, vel enimvero ſapientis eſt ita facere. Hanc eamdem vim habet, cum vocibus alijs poſtponitur. Notandum autem, cum monoſyllabis particulis iungitur hæc particula, interdum per appoſitionē iungi, ac tunc ſuam vim retinere nonnunquā: interdum vero componi; ac tunc tam eam cum qua componitur, quam ipſam τοι, ſuam quamque ſignificationem amittere, & ex ambabus tertium quoddam reſultare, vt in

μέντοι

μὲν τοι,γέ τοι,καί τοι,& quibuſdam fortaſſe alijs,de quibus in præcedentibus dictum eſt.

Porro δή particulæ,per appoſitionem poſtponitur: δή τοι enim vox,tam δή,quam τοι particulæ vim præfefert.Quando vero aduerbijs,& ſimpliciter vnicam ſyllabam excedētibus vocibus iungitur,ſemper ſuam retinet ſignificationē. dummodo diſſyllaba illa cui iungitur,ex duabus monoſyllabis non ſit coagmentata,qualis eſt τοι γὰρ. cui poſtponitur aliud τοι,& fit τοι γάρ τοι.tūc enim τοι, ſuam propriam amittit ſignificationem.Sed ſi diſſyllabis ſimplicibns iungitur, ſemper ſuam habet ſignificationem . Id quod Budæus minus videtur animaduertiſſe,cum dicat,hoc πάνυ τοι,frequētius dici πάνυ τι,per τι nomen,quod ſæpe ἀργὸν eſſe ait.Quod equidem neſcio an otioſum alicubi ſit, vt Budæo videtur. Nam tametſi cum nullo nomine ſubſtantiuo aliquando iungatur,ſed adijciatur alijs orationis partibus:non idcirco plane otioſum eſt;ſed diminuendi,& coërcendi vim habet. vt paulo ſupra de ipſo dictum eſt. Interponitur etiam aliquando, vt δήπου τοῦτο. Porro ſi quando præponatur hæc particula, propriam ſignificationem amittit, vt in τοι γὰρ, τοι γάρ τοι, & τοιγαροῦν, & in vnius cuiuſdam formalis notæ ſignificationem coaleſcit.

Τοίνυν.

Τοίνυν,συλλογιστικὸν eſt,ideſt, illatiuum concluſionis, quæ ex antecedente vel pręmiſſis quibuſdam,aut tacitis aut expreſſis,ſequitur:& in hoc eumdem vſum præſtat, quem vox οὖν,& οὐκοῦν. Eādem vim habet quando collectiuum eſt. dico autem collectiuum, cnm ex aliqua narratione ὑποστατικῶς ſubijcimus ſententiam ἐπιλογικήν. vt apud Platonem poſt multa ſubiūgitur, ἐν μὲν τοίνυν τοῦτο ἐπεισάμεθα. eſt enim hic quoque illatiuum,veluti concluſionis cuiuſdam . Viciſſim autem aſſumptionibus etiam, ideſt minori argumentorum propoſitioni deſeruit.& vocatur tunc συλληπτικὸν τὸ τοίνυν. cum videlicet cauſam concluſionis vel ſignum continet. vt apud Lucianum,ὡς σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα

καὶ μετέωρος ἐπανήλυθας. hęc eſt concluſio, cuius probationem ſubdit, οὐ τοίνυν οὐδὲ προσβλέπειν ἡμᾶς ἔτι ἀξιοῖς. In Iſocratis Panegyrico, ratiocinatio ponitur propemodum in forma argumenti οἶμαι πᾶσι δοκεῖν τούτους κρατίστους προστάτας γεγενῆσθαι, ἀφ' ὧν οἱ πειθαρχήσαντες ἄριστα τυγχάνουσι πράξαντες. Hæc eſt maior propoſitio, quam ſubſequitur aſſumptio, ſiue minor propoſitio, ἐπὶ τοίνυν τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας, οἵ τε ἴδιοι οἶκοι καὶ αἱ πόλεις ἄριστα ἔπραξαν. ex quibus ſequitur ibi propoſita concluſio, ἡμεῖς ἄρα κράτιστοι προστάται γεγόναμεν. ſic in Archidamo, τὰς κτήσεις τὰς πολυχρονίους, κυρίας ἅπαντες εἶναι νομίζουσιν. poſt quæ additur aſſumptio, ἡμεῖς τοίνυν Μεσσήνην ἔχομεν πρὶν Πέρσας λαβεῖν τὴν βασιλείαν, ex quibus infertur ibi propoſita concluſio, Ad Lacedæmonios pertinere Meſſanæ poſſeſſionem. Demoſth. etiam cum probare vellet omnia facta eſſe, quę ad ſalutem & præſidium patrię pertinerent, exponeretque quæ nam eſſent neceſſaria, οὐκ ἐκ μὲν τῆς θαλάττης τὴν Εὔβοιαν προβαλέσθαι χρῆν, ἐκ δὲ τῆς μεσογείας, τὴν Βοιωτίαν. poſt aliarum quarumdam rerum enumerationem, addidit aſſumptionem, ταῦτα τοίνυν ὑμῖν ἅπαντα πέπρακται. & alibi eadem argumentandi forma vſus eſt, τί δ' αὖ μεῖζον ἔχοι τις εἰπεῖν κατ' ἀνδρὸς ῥήτορος, ἢ εἰ μὴ ταυτὰ καὶ φρονεῖ καὶ λέγει, σὺ τοίνυν τοιοῦτος εὑρέθης.

Seruit etiam trāſitionibus inchoatiuis, vt, Igitur, Itaque, & Proinde apud Latinos. Demoſth. ὑμῶν τοίνυν οὐδ' ἂν εἷς οὐδὲν ὢν ἰδίᾳ τινὶ δοίη τοῦτ' ἀφήσοιτο πάλιν. Itaque, vel proinde nullus veſtrum eſt, & cætera. Qua ratione prolixæ etiam narrationis initij ſignum eſt. Demoſth. ἐθεωρεῖτε εἰ παραπλήσια τῇ πόλει καὶ τούτοις. ὑμεῖς τοίνυν, & reliqua. vos igitur &c. Quamquam in hoc etiam exemplo συλληπτικὸν eſt, & concluſionem probat, quod videlicet, οὐ παραπλήσια τῇ πόλει καὶ τούτοις πέπρακται. Hoc itaque ſemper animaduertendum eſt an concluſio aliqua ſubſit, cuius probationem hæc particula comitetur. ne ſententiæ vel narrationis initium ipſam comitari & inchoatiuæ tranſitionis ſignum eſſe arbitremur.

Τοῦ, & τῷ caſus articuli tam maſculini quam neutri per enallagen, pro genitiuo, & datiuo τὶς pronominis accipiuntur, tam ἀορίστως, quã ἐρωτηματικῶς accepti, vt, τοῦ χάριν; pro, τίνος χάριν ἐρωτηματικῶς, & ἕνεκά του pro, ἕνεκά τινος ἀοριστωδῶς. ſic in datiuo, τῷ δέδωκας, pro τίνι: & δέδωκάς τῳ, pro δέδωκάς τινι. ex quibus apparet præponi in conſtructione voces has, & cum accentu proferri, ſi ἐρωτηματικῶς accipiantur: poſtponi autem ἐγκλιτικῶς cum ἀοριστωδῶς vſurpantur. Porro τοῦ, in articuli ſignificatione cum ἐλλιπῶς, τοῦ ἕνεκα, vel τοῦ χάριν dicitur, infinitiuo verbo iungitur, vt apud Gregorium: ὀλίγα τῶν ἐγκυκλίων φιλοσοφήσας τοῦ μὴ δοκεῖν παντάπασι τῶν τοιούτων ἀπείρως ἔχειν. quod plene dicitur apud Ariſtoph. τοῦ λαβεῖν μισθὸν οὐχ χάριν. & alibi. Iungitur alioquin etiam infinitiuo, ſicut & cæteri caſus omnes articuli neutri, vt ὀλίγον ἐδέησε τοῦ λῃσταῖς περιπεσεῖν, quod alia loquendi forma dicitur, παρ' ὀλίγον λῃσταῖς περιέπεσεν. ſic παρ' ὀλίγον ἀπέθανεν, &c.

De Ὑπὲρ præpoſitione, & φεῦ. Cap. XXXIII.

De præpoſitione ὑπὲρ, annotauit Budæus in eadem periodo ipſam geminari. vt apud Demoſthenem: μὴ γὰρ οἴεσθε αὐτὸν ὑπὲρ ὧν ἥρηνται μὴ λαβεῖν, ὑπὲρ τούτων ὑμῖν λειτουργεῖν ἐθελήσειν. Vbi alterum ὑπὲρ vacare dicit, quod ad ſenſum attinet. Verum non omnino alteram præpoſitionem vacare dicẽdum eſt, ſed eam dumtaxat quæ ſecundo loco poſita eſt, caſumque iteratum qui cum copulatur. Porro non ſolum ὑπὲρ præpoſitionem in eiuſmodi loquendi formis in vna & eadem comprehenſione repeti contingit: ſed fere omnes quocunque caſu vna quæque iuncta fuerit, vt καθ' οὓς νόμους πολιτευόμεθα, κατὰ τούτους με κρίνεσθαι δεῖ, δι' οὓς γὰρ ἔφυγε τὴν πατρίδα, διὰ τούτους κατῆλθεν. ἐξ ὧν γέγονε πλούσιος, ἐκ τούτων ἀπέβαλε τὴν οὐσίαν. ἐν οἷς ηὐδοκίμησεν, ἐν τούτοις πάλιν ἠδόξησε. Atque ita reliquæ prope omnes. Non igitur communem omnibus præpoſitionibus loquendi formam, vni tantum adſcribi oportuit.

Ὑπὲρ ὧν, voces, vt vnam vocem quæ ſuam vim naturalem non retinet (vt eius verbis vtar) deſcribit Budæus, vt ἀνθ᾽ ὧν. non animaduertens præpoſitiones ἀντὶ, & ὑπὲρ, vice διὰ, præpoſitionis accipi, eſſe quæ ἀνθ᾽ ὧν, & ὑπὲρ ὧν, duas voces iuxta cuiuſque naturalem ſignificationem acceptas, pro δι᾽ ἃ, vel ὧν ἕνεκα. Iſocrates: ἀποδοῦναι χάριν ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ αὐτοῦ πάντας εὐεργέτησεν, ideſt δι᾽ ἃ, vel ὧν ἕνεκα, & ἀνθ᾽ ὧν. In qua Iſocratis locutione, & ſimilibus relatiuus articulus more Atticorum, in caſu antecedentis, ſubſequenti verbo tribuitur. eſſet enim plena locutio, ἀντὶ ἐκείνων ἃ ὁ πατὴρ αὐτῶν πάντας εὐεργέτησεν. eo modo quo dicitur, ἔμαθεν ἀφ᾽ ὧν ἔπαθεν. eſt enim integra locutio, ἔμαθεν ἀπ᾽ ἐκείνων ἃ ἔπαθεν. ſic, χρῶμαι οἷς ἔχω βιβλίοις, pro χρῶμαι τοῖς βιβλίοις ἃ ἔχω.

De φεῦ aduerbio.

De φεῦ aduerbio, quoniam communi opinione genitiuo iungi, ideſt conſtrui creditur, vt φεῦ τῶν κακῶν, aduertendum genitiuum ἐλλειπτικῶς dici, ſubaudirique aduerbium ἕνεκα, à quo regitur genitiuus, non autem à φεῦ, quod ἀποστατικῶς καὶ σχετλιασμὸν dicitur. Accipitur etiam eodem modo quo, οὐαὶ, apud ſcriptores eccleſiaſticos, vt apud Procopium in prouerbia Salomonis, ἐχόμενος αὐτῆς τὸ ἀεὶ εὖ εἶναι τὸ ἀεὶ φεῦ εἶναι. Vbi τὸ φεῦ idem valet quod οὐαί.

De Ω particula, & ὦν. Cap. XXXIV.

Ω particula σχετλιαστικῶς accepta, exclamantis eſt, non autem vocantis. Eſt autem exclamantis intentio πάθος aliquod ſignificare, puta indignationem vel admirationē: Vocantis vero eſt, eum quem vocat ad ſe conuertere, vel attentum ſermoni reddere. Porro quando vocatio cum ὦ aduerbio fit, ſemper aduerbio ὦ, ad nominis vocatiuum caſum fertur, vt ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, ὦ Ὀδυσσεῦ πολύαινε. Cum igitur, τὸ κλητικὸν ὦ, cum vocatiuo nominis cohæreat, veriſimile eſt illud ὦ quod vocatiuo non iungitur, κλητικὸν non eſſe, & idcirco ad illius differentiam diuerſo quoque accentu regi debere. Quamquam enim nō paucæ voces certo quodam modo ſcriptæ & prolatæ æquiuocatio-

cationis ratione plura quędam ſignificant,atque etiam diuerſis modis conſtruuntur,attamen hanc vocem,ω, pro diuerſitate ſignificationis diuerſo quoque accentu in antiquis auctorum exemplaribus notatam eſſe conſpicimus. In quibus exemplaribus τὸ σχετλιαστικὸν,& θαυμαστικὸν ὦ, cũ graui accentu ſcriptum habetur; ſicut τὸ κλητικὸν, ſemper cum circumflexo. Hoc etiam annotandum eſt, ſine vllo etiam caſu particula ω inueniri apud Ariſtophanem: ἐν ὄρνισιν. ὦ, τοῦτο μέν τοι νὴ δία αὐτοῖσι πιθοῦ. Vbi τὸ ὦ, non κλητικῶς ſed σχετλιαστικῶς, potius accipiendum eſt, quemadmodum in Pluto: τὸ, ἆ, in illis verbis, ἆ ἆ, τὴν ἀρχὴν μή μοι προσφέρε. Quæ quidem particulæ ὦ, & ἆ, vehementiore ſpiritu proferendæ ſunt, & cum diaſtole ἀποστατικῶς. Inuenitur etiam τὸ κλητικὸν ὦ, ſine vocatiuo κατ' ἀποσιώπησιν, apud eundem in Nebulis, ὦ, τί σ' εἴπω, ideſt, o, quid te nominem. eſt autē ἦθος, indignabunde loquentis. Qua apoſiopeſi oſtendit non poſſe ſatis congruum flagitio ſui filij à quo cædebatur, nomen inuenire, non πατραλοία, non ἀσεβῆ, non ἀλιτήριον, non aliud quicquam. Ceterum quod ad ſyntaxim pertinet huius particulæ σχετλιαστικῶς, vel θαυμαστικῶς, vel alio quodam modo præterquam κλητικῶς acceptæ; meo quidem iudicio nullo caſu regitur particula hæc, ſed διεσταλμένως, quibuſdam caſibus præponitur. Nam cum genitiuo præponitur, genitiuus tunc ἐλλειπτικῶς dicitur: vt cum dicimus, ὦ τῆς ἐμῆς ἀβελτηρίας. λιότητος. ſubintelligitur enim τὸ ἕνεκα. & ſic genitiuus non ab ω particula, ſed ab ἕνεκα regitur: eodem modo quod dicitur, apud Gregorium, ὦ τοῦ θαύματος λόγῳ κεκρατουμένην φύσιν τὴν ῥέουσαν. Vbi Budęus defectiuam orationem eſſe annotauit. quoniam genitiuo accuſatiuum ſubiecit. tametſi non propterea, ſed propter ἔλλειψιν τοῦ ἕνεκα, defectiua dici debeat illa oratio. in qua accuſatiuus διεσταλμένως, genitiuũ ſubſequitur. qui accuſatiuus, τὴν φύσιν videlicet, a participio κεκρατουμένην regitur, quod loco infiniti accipitur. ac ſi dixiſſet ὦ τοῦ θαύματος ἕνεκα τὴν κεκρατῆσθαι λόγῳ τὴν ῥέουσαν φύσιν. Cũque recto etiam iungi particulam hanc dicat, ſi iungi tanquam

cum ſuo caſu intelligit, idem erit error de quo proxime dictum eſt. Iuliani verba de libanio citat Budæus ad probandum propoſitæ particulæ cum recto conſtructionem, ὢ λόγος, ὢ φρένες, ὢ συνέσεις. & Gregorij, ὢ τίς Ἱερεμίας ὀδύρεται τὴν ἡμετέραν σύγχυσιν; In quibus ſi ipſam recto iungi concedamus, cum πῶς etiam aduerbio copulari concedendum erit. apud eumdem Gregorium, ὢ πῶς ἀδακρυτὶ τὴν τούτων ἐνέγκω μνήμην. tametſi nec aduerbium cum aduerbio, nec rectus nominis tranſitiue cum alijs partibus cohæreat. Dicendum itaque διεσταλμένως, præponi τοῦ τίς, καὶ τοῦ πῶς, aduerbio. cuius rei ſignum eſt, ſine ipſo etiam poſſe eaſdem ſententias efferri, τίς Ἱερεμίας ὀδύρεται &c. & πῶς ἀδακρυτὶ τὴν τούτων ἐνέγκω μνήμην. & tunc idem erit ſenſus verborum: carebunt tamen indignationis ſigno. Ceterum quia in Iuliani admiratiua illa de Libanio locutione ſi ὢ particulam detrahas, nõ modo admirationis ſigno carebit, verum etiã nullo modo conſtabunt caſus illi, & idcirco neceſſario ab ὢ, particula regi videbuntur; ſciendũ eſt cum qualitatem ſermonis & ſenſus & ingenij admiretur, ad eius locutionis integritatem qualitatis nomina ποῖος, videlicet, vel οἷος ſubintelligenda eſſe. vt ſit integra locutio, ὢ ποῖος, vel, οἷος λόγος; ὢ ποῖαι, vel οἷαι φρένες. ὢ ποία, vel οἷα σύνεσις. quemadmodum in Aeſopi verbis illis, ὢ οἵα κεφαλὴ καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει. Vbi etiam τὸ, ὢ non κλητικῶς, ſed καταγελαστικῷ ἤθει, dicitur. Atque ita in illa etiam Iuliani locutione διεσταλμένως proferenda erit particula ὢ. ſine qua etiam poſſet proferri eadem ſententia. ποῖος, vel οἷος λόγος, ποῖαι, vel οἷαι φρένες, ποία, vel οἷα σύνεσις. omnino enim huiuſmodi particulæ quę πάθος ſignificant, ſi inter alias dictiones interſerantur, παρενθετικῶς, ab alijs ſeparantur: ſin autem præponantur, διεσταλμένως, ſeparantur. nec vllo modo inter conſtructionis membra numerantur.

Ὧν.

Ὧν genitiuus pluralis articuli neutri Ἑλληνικῶς, nonnunquam dicitur. Vt ὧν ἔπαθον, ὀργὴν ἔχει. deeſt enim cauſalis ἕνεκα.

ἕνεκα.vt ſit integer ſermo, ἕνεκα ὧν ἔπαθεν,vel ὑπὲρ ὧν ἔπαθεν ὀργὴν ἔχει.

De ὡς aduerbio,& omnino de voce ὡς. Cap. XXXV.

QVemadmodum οὕτως aduerbium,ab οὗτος, pronomine vltimæ ſyllabæ productione,deducitur, ſicut nonnullæ aliæ orationis partes ab alijs, quæ in ordine partium quatenus partes ipſas præcedunt, deducuntur (de quibus non eſt hic dicendi locus) ita ab ὃς articulo relatiuo deduci aduerbium ὧς ὀξύτονον, non modo vocis ſimilitudo, ſed etiam analoga ſignificatio declarat.nam ſicut ὃς,pro οὗτος, per enallagem accipitur,ſic ὧς ὀξύτονον, aduerbium,pro οὕτως,itidem aduerbio,ponitur,nō ſolum apud poëtas, quod ſemper accidit, ſed ſæpe etiam in oratione ſoluta, vt apud Iſocratem in Paneg. οὐ μὴν οὐδ' εἰ συναγορεύουσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις,οὐδ' ὧς ὀρθῶς περὶ τῆς ἐκείνου δυνάμεως γινώσκουσι.In quo Iſocratis loco τὸ,οὐδ' ὧς,pro οὐδ' οὕτως reſpondet τῷ,οὐδ' εἰ antecedenti.alibi autem τῷ,εἰ καὶ, vel καί περ.vel alij conditioni, ſiue conceſſioni.ſæpe etiam antecedens ſupprimitur ſubintelligendum.ſecus ἐν ταῖς ἀποδόσεσι τῶν παραβολῶν,καὶ ὁμοιώσεων,ſemper τὸ, ὧς ὀξύτονον, ad præcedens βαρύτονον ὡς refertur.Verum ſicut ὧς ὀξύτονον,ab ὃς articulo reletiuo deduci deprehenditur,ſic ὡς βαρύτονον καὶ τόνου κενὸν,ideſt accentu carens,ab ὁ,articulo protactico, quod itidem βαρυτόνως, ideſt ſine accentu, profertur, deduci analogica ratione conijcere licet.Præterea quemadmodum τὸ ὀξύτονον ὧς,naturam ſui originalis videlicet ὃς, relatiui retinet,eo quod ἐν ταῖς ἀποδόσεσι τῶν παραβολῶν adhibetur,& ad præcedens aliquod refertur:ſic τὸ βαρύτονον,ὡς, quod ἐν ταῖς προτάσεσι τῶν παραβολῶν, præponitur, indicat ab ὁ protactico,quod nominibus præponitur,originem ducere. His itaque de vtriuſque aduerbij origine poſitis,patet ὡς,βαρύτονον, ſemper præcedere,ſubſequi autem τὸ ὀξυτονούμενον.tametſi τὸ ἀνταποδοτικὸν, quandoque ſupprimatur. vt cum in communi ſermone ducem vel militem aliquem laudare volentes,dicimus illum vt Cæſarem ſe geſſiſſe,ὁ δεῖνα ὡς Καῖσαρ στήμεσεν

ἠεί-

ἠρίστευσε. nempe ſubintelligendo quemadmodum Cæſar ſuis temporibus ἠρίστευσε, ſic laudandũ hũc noſtris vel alijs temporibus. Contra nunquam τὸ ἀνταποδοτικὸν, inuenies niſi τὸ προτακτικὸν, præceſſerit. præterquam ſi quando comparationum membra præpoſtere ponantur. Illud etiam non prætermittendum, aduerbio ὡς, vt dicit Ariſtot. τὰς εἰκόνας, à parabolis diſtare, quod hæ abſque ſigno ὡς fieri non poſſunt, qualitatique qualitatem conferunt. vt cum dicimus, hic ſicut Cæſar ſe geſſit, vel ſicut leo: illæ perſonam laudãdi alicuius in alterius perſonam hominis ſiue animalis transferentes, qualitates quoque illius ſubiecto applicant. vt ſi ducem aliquem laudare volentes, Cæſarem, vel Leonem ipſum eſſe dicamus, Cæſaris etiam, vel leonis qualitates illi tribuimus. Videtur autem ἐν ταῖς παραβολαῖς, ſecundum quid fieri aſſimilatio; ἐν ταῖς εἰκόσι vero, ſimpliciter. Porro quia τὸ ὀξύτονον ὡς, non niſi ἐν ταῖς ἀποδόσεσι τῶν παραβολῶν vſui eſt, de ipſo nihil eſt, quod præterea dicendum ſit. Latior vſus eſt, τοῦ βαρυτόνου ὡς, quod quidem per enallagen, tum præpoſitionum quarundam, tum ſui generis aduerbiorum, tum etiam coniunctionum ſignificationem induit. Præpoſitionis itaque εἰς & πρὸς, ſignificationem induit iuxta Atticorum idioma, vt apud Ariſtoph. in Pluto: ᾠχόμην ὡς τὸν θεὸν, ἀντὶ τοῦ πρὸς τὸν θεὸν. & apud Aeſchinem, pro εἰς, Ἐπειδὴ τοίνυν ἥκομεν ὡς Μακεδονίαν. Vbi patet ὡς, pro εἰς, accipi, vel certe loco ὡς, præpoſitionem εἰς ſcribendum eſſe. Accipitur & pro ἐπεὶ, & ἐπειδὴ χρονικῶς, Demoſth. ὡς τὰ παρ' ἡμῶν ἐπύθοντο, ideſt ἐπειδὴ, poſtquam. Sic apud latinos accipi particulam vt, annotauit Budæus, afferens ex Cicerone: Eſt enim annus vt repulſam tulit. Virgilius, vt vidi, vt perij, vt me malus abſtulit error, Theocritũ imitatus, qui item in vno & eodem carmine, ὡς ἴδον, ὡς ἐμάνην, ὥς με γλυκὺς ἵμερος ἆλτ. ter iterauit ὡς, particulam χρονικῶς vbique. ſed primo quidem loco προτακτικῶς, reliquis duobus ἀνταποδοτικῶς, ac ſi dixiſſet, ſimul ac vidi, ſtatim furere cæpi. ſic apud Virgilium, ſimul ac vidi, ſtatim perij.

perii. Ex Italorũ autem vulgari ſermone quo noſtris temporibus vtuntur, monemur, ὡς particulam in ſupradictis exemplis ἐκ παραβολικοῦ, ſiue ὁμοιωματικοῦ in χρονικὸν ſenſum tranſire. Nam apud Italos voces illæ vulgares quæ ſicut, &, ſic, ἀνταποδοτικὰ ſignificant, χρονικῶς etiam accipiuntur. puta illud Virgilii, vt vidi vt perii, dicerent, Com'io viddi, così mi perſi. Poteſt etiam, ſecundo & tertio loco poſitum ὡς, apud Theocritum, itemque apud Virgilium θαυμαστικῶς, & σχετλιαστικῶς, accipi, vt indignetur qui loquitur, quod in huiuſmodi affectum adeo facile inciderit. In hoc ſenſu, iungitur etiam τῷ τάχιστα, aduerbio. & fit, ὡς τάχιστα, pro, ἐπειδὴ τάχιστα, ideſt ſtatim vt, ſimul atque; Notandum autem duplicem ſenſum eſſe vocum ὡς τάχιστα. ſi enim abſolute, nulla reſpondente dicatur, tunc ὡς particula, pro vt ſuperlatiuis præponitur, pro ὅτι, vel pro ὅσον nomine, quæ intenſionem ſignificant, vſurpatur: vt apud latinos Quam particula, cum dicunt, quam celerrime: de quibus infra dicetur. Si vero particulis ὡς τάχιστα, reſpõdeat aduerbium aliud ſiue expreſſum, ſiue ſubintellectum, tunc (vt dictum eſt) ὡς particula, χρονικῶς accipitur: vt apud Ariſtophanem in Pluto, ὡς γὰρ τάχιστ᾽ ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεὸν, ἄγοντες ἄνδρα τοῦτον μὲν ἀθλιώτατον, νῦν δ᾽ εἴ τιν᾽ ἄλλον μακάριον κ᾽ εὐδαίμονα, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν. Iungitur etiam infinito in hoc eodem ſenſu. Demoſth. ὡς δὲ ἀκοῦσαι τοὺς παρόντας ἐν τῷ συμποσίῳ, τοσοῦτον κρότον παρὰ πάντων γενέσθαι, ὥστε, & reliqua, ἀντὶ τοῦ, ὡς δὲ ἤκουσαν, pro ἐπειδὴ ἤκουσαν. Herodotus, ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι τοὺς πορθμέας κληθέντας. ἱστορέεσθαι ἔτι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. Plato: ἡδέως οὖν ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ὦ, φάναι, Ἀριστόδημε εἰς καλὸν ἥκεις. ἀντὶ τοῦ, ὡς ἴδεν ὁ Ἀγάθων, pro ἐπειδὴ ἴδεν. Ponitur & ἀντὶ τοῦ ἵνα τελικοῦ κατὰ μετάληψιν, quatenus pro ὅπως, accipitur. Syneſ. ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ τοῦ δε. σοῦ μὲν, ὡς μὴ ἀδικοίης, τοῦ δὲ, ὡς μὴ ἀδικοῖτο. In quo ſenſu, participio etiam iungitur. Iſocr. in Panegyr. ὁ βασιλεὺς ἀπορήσας τοῖς παροῦσι πράγμασι, τοὺς ἄρχοντας τῶν ἑλλήνων συλλαβεῖν ἐτόλμησεν. ὡς εἰ τοῦτο παρανομήσειε συνταράξων τὸ στρατόπεδον.

δον. Vbi ὡς συντεράξων, pro ἵνα συνταράξῃ, accipitur. ὃς etiã relatiuum cauſalem vim habere alibi dictum eſt. vt ſi dicas, πῶς ἂν εἴη οὗτος ἀγαθὸς, ὃς τὸν πατέρα τύπτει; ideſt, quippe qui patrem cædat? Ponitur item αἰτὶ τοῦ ἐπεὶ, αἰτιολογικοῦ. Ariſtoph. εἰρήνῃ: οὐκοῦν ἀμιλλήσεσθον ὡς ἢν Χάρις ὑμᾶς ἴδῃ προσέστων αὐλήσων ἄκλητος: nam ſi Charis vos viderit &c. Lucian. ὡς νῦν γε καὶ σὲ ἐλεῶ τελέως ἤδη βεβακχευμένον. quandoquidem tui quoque nunc miſereor. In quo etiam ſenſu, per, vt, particulam exprimi vocem ὡς, arbitratur Budæus, cum affirmet proxime citato Luciani loco: ὡς νῦν γε καὶ σὲ ἐλεῶ, & reliqua, non diſſimile eſſe illud Ciceronis de Demoſthene: Vt non iam ſine cauſa Demoſthenes tribuerit primas & ſecundas & tertias actioni. & illud Plinii: Vt nõ ſit mirari ſatis naturæ prouidentiam. In quibus Ciceronis & Plinii locutionibus, cum illatiuam ex præcedentibus doceat eſſe, vt, particulam, mirũ cur hanc cauſali ὡς, quale eſt in ſuperiori illo Luciani loco, non diſsimilem eſſe tradat. Porro exempla τοῦ αἰτιολογικοῦ ὡς, ſexcenta ſunt apud auctores. Accipitur etiam limitatiue pro Dumtaxat, & Inquantum, vel Quatenus, & Secundum; Ariſtot. in decimo Ethicorum, de commentatione loquens, καὶ τὸ αὔταρκες δὴ καὶ σχολαστικὸν καὶ ἄτρυτον ὡς ἀνθρώπινον, καὶ ὅσα ἄλλα τῷ μακαρίῳ ἀπονέμεται, κατὰ ταύτην τὴν ἐνέργειαν φαίνεται ὄντα ὡς ἀνθρώπινον. ideſt, dumtaxat pro hominis ingenio, & pro humana condicione, vt ſunt humana; ſic dicimus, ὡς τὰ πολλὰ, & ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ideſt, plerũque limitatiue. Nam & apud Latinos in hoc ſenſu accipi, Vt, particulam annotauit Budæus. Cicero, & hi quidem, vt Athenienſium ſæcula numerantur, adoleſcentes debent videri. ideſt, quod alii minus eleganter dixerint, prout, & inquantum, vel ſecũdum quod Athenienſium ſæcula numerantur. ſic alibi dixit idem Cic. vt in malis, & alia huiuſmodi. Sic apud Xenophontem in primo, παιδείας· ἀλλ᾽ ἡμεῖς ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους οὓς ἐγὼ σαφῶς ἐπίσταμαι αὐτὸς ἰδὼν, ἰδιώτας ὄντας ὡς πρὸς ἡμᾶς ἀγωνίσασθαι. Si quidem nobiſcum conferantur, ideſt ſi certare no-

re nobiſcum inſtituerint. & apud Lucianum: τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος ὡς πρὸς ἐμὲ, ſi mecum compararetur. Iungitur etiã κατὰ præpoſitioni in limitatiuo ſenſu. Ariſtot. de ſue loquẽs: τάχιστα ἐπιδίδωσιν εἰς παχύτητα ὡς κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους, pro portione magnitudinis. Vbi ſine ὡς, etiam præpoſitio κατὰ, vim coërcendæ orationis haberet. Accipitur & pro ἕως aduerbio. Demoſth. καὶ μετ' αὐτοῦ γύναια ὡς τριάκοντα, circiter triginta. Vbi τὸ ὡς, non ſimpliciter adſtringendi eſt, ſed στοχαστικῶς limitati loci vel temporis ſpatium, vel numeri quantitatem, quo ſenſu idem ſignificare videtur quod ὡσεὶ, particula. Superlatiuis etiam tam nominibus, quam aduerbijs præponitur, vt Quam particula apud latinos. & quemadmodum ὅτι, intenſionem ſignificat, vt ſupradictum eſt de ὡς τάχιστα. Vnde ἐκ παραλλήλου, etiam τὸ, ὅτι præponitur. Dioſcorides: ἅλας ὡς ὅτι λευκοτάτου. ſalis quam candidiſſimi, vel perquam albi. ſic Galen. ὡς ὅτι μαλακώτατα. Exempla ſimplicis ὡς, cum nominibus innumera ſunt. Xenoph. primo, παιδείας: ἐγὼ δὲ ἐβουλόμην ἄν σε ὡς λαμπρότατον φανῆναι. Aduerbijs etiam ſubiungitur in intenſiua ſignificatione, vt nomẽ ὅσον. Ariſtoph. in Veſpis: ἀργαλέον ὡς σοφός. & in Auibus: ἄφατον ὡς φρόνιμος. Plato: ὑπερφυῶς μὲν οὖν ἔφη ὡς βούλομαι. Vbi interponuntur voces μὲν οὖν ἔφη. continuate autẽ ὑπερφυῶς ὡς βούλομαι diceretur, ideſt, magnopere cupio. Alibi, ὡς σφόδρα, dixit ἐκ παραλλήλου, quemadmodum Perquam voces dicuntur apud latinos, vt annotauit Budæus. Alioquin aduerbijs præpoſitum τὸ, ὡς, meo quidem iudicio, non magis intenſiuum eſt quam παρέλκον. vt cum dicimus, ὡς ἀληθῶς, & ὡς ἑτέρως.

Quemadmodum autem relatiua nomina ſæpe, ἀντὶ τῶν ποσοτικῶν vſurpantur, vt ὅσον, pro πόσον, ſic ὡς, pro πῶς, vel ὅπως ſæpe accipitur. Xenophon. καιρὸς δὲ γράψαι ὡς ἂν ὀρθότατα ἑκατέρῳ χρῷτο. ideſt, quonam modo. Pro ὅπως etiam, quod non raro pro ἵνα accipitur, particula ὡς, inuenitur μεταληπτικῶς. Nam quia ὡς, pro ὅπως accipitur, ὅπως autem τὸ ἵνα nonnunquam ſignificat, id circo fit, vt ὡς, pro

ἵνα accipiatur; obſeruandum eſt autem ὅπως, aduerbium non ſemper pro ἵνα vſurpari, ſed plerũque qualitatẽ, & modum ſignificare. & idcirco cum ὡς, pro ὅπως accipiatur, ὅπως autem non ſemper τὸ ἵνα ſignificet, ſequitur neque ὡς quidem pro ἵνα ſemper vſurpari, ſed etiam modum ſignificare. Vnde fit, vt ὅπως, vocis æquiuocatio dubium ſenſum tribuat particulæ ὡς. quæ tamen dubitatio, per ea quæ prędedunt particulam ὡς, plerumque tollitur. Notandum etiã in ſuperiori Xenophontis loco, Budæum pro vna voce accepiſſe voces ὡς αὖ. In quibus tamen αὖ δυνητικῶς, in conſtructionis diſtributione, verbo χρῷτο adiungitur. Vt autẽ pro antecedẽte πῶς, & ὅπως, accipitur ὡς particula in qualitatis & modi ſignificatione, vt modo dictum eſt, ſic etiam pro οὕτως, conſequenti accipitur, quando verbis ὤφελον, ὤφελες, ὤφελε præponitur, facitque ſenſum εὐκτικὸν, ſi tantum ſupradictis apponitur. vt apud Homerum: ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς ὁππότε δεῦρο υἱεῖ σῷ ἑπόμην. ἀπευκτικῶς, vero dicitur, ſi verba cum negatiua iungantur. vt apud Homer. ὡς μὴ ὤφελε γενέσθαι. & apud Syneſium: καὶ νῦν ἐπεὶ οὐχ ὑπαίτιος ὢν ἀκούεις κακῶς, ἀτυχεῖς μὲν, ἀλλ' οὐκ ἀδικεῖς, ὡς ὤφελες μηδὲ ἀτυχεῖν. In quibus exemplis illud Syneſij, ὡς ὤφελες μηδὲ ἀτυχεῖν, pro, οὕτως ὤφελες vſurpatur: & itidem apud Homerum, οὕτως ὤφελε θάνατός μοι ἁδεῖν. Cum autem conſequentia ſupponant antecedentia, in his quoque ipſum ὡς, prout antecedit ἐν ταῖς ὁμοιώσεσι καὶ παραβολαῖς, ſubintelligitur. vt in exemplo Syneſij, οὕτως ὤφελες μὴ ἀτυχεῖν, ὡς οὐκ ἀδικεῖς. Interdum etiam ipſum ὡς, in ſignificatione antecedentis accipi poteſt in eiuſmodi locutionibus. qualiter poteſt accipi in illa locutione, ὡς μὴ ὤφελε γενέσθαι. Hoc tamen intereſt, quod cum pro οὕτως accipitur, καταστατικὴν ſententiam efficit, cum autem in propria ſignificatione accipitur, modum ſimpliciter ſignificat. vt in ὡς μὴ ὤφελε γενέσθαι. Animaduertendum autem eſt, in fragmentis quibuſdã, quæ Tryphoni grammatico tribuuntur, τὸ ὡς, ἀντὶ τοῦ αἴθε εὐκτικοῦ, accipi doceri nos, in illo carmine Homeri: ὡς ὄφελεν

θάνα-

θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς ὁππότε δεῦρο ἥξει σοὶ ἑπόμην. in quem errorem incidit grammaticus quiſquis ille fuerit, quod non animaduertit voces, ὤφελον ὤφελες, ὤφελε, etiam per ſe ſine adiunctione aliqua, δεικτικὸν, vel ἀποδεικτικόν, ſi negationi iunguntur, ſenſum habere. vt ſi dicamus, ὤφελον ἰδεῖν, ideſt, vtinam vidiſſem, quod eſt, ni fallor, apud Herodotum. Quã vocem ὤφελον, tametſi aduerbialiter quis accipiat, tamen idoneum argumentum huiuſmodi ſignificationem habere prædictas voces, quod ὄφελον à verbali in aduerbialem trãſlatum, hanc eamdem habeat ſignificationem. frequentior & euidentior vſus earum vocum eſt, ἐν ἀπευκτικῇ σημασίᾳ, quando negationi iunguntur. vt apud Homer. μὴ ὤφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα πηλείωνα. ideſt, vtinam nunquam deprecatus eſſes Achillem. & alibi, μὴ ὄφελον νικᾶν. Cum itaque ὡς particulæ ſupradicta ſignificatio ſubobſcura ſit, ſenſus autem ἄθε, aduerbium commode hoc in loco recipiat, factum eſt, vt pro ἄθε, dicatur accipi ὡς particula. Quæ cauſa fuit cur multis alijs in locis auctorum nõnulli explanatores errauerint qui vbi vocem aliquam obſcuram offenderũt, facile aliam claræ ſignificationis quæ cõprehenſionis ſenſui quadrare poſſit, pro obſcura illa ſubſtituunt, cuius etiam ſignificationem obſcuræ illi tribuunt. ſimile quiddam accidit indoctis alioqui ſciolis librariis, qui in tranſcribendis libris ſi vocem ſubobſcuram offenderint, pro ea ſibi notiorem loco obſcuræ illius ſubſtituunt. vt ſiquis in illo Ouidii carmine: Ipſe quidem per me ſoſpes tutuſque fuiſſes, pro voce ſoſpes, hoſpes ſcriberet. Reſtat nunc conſiderandum quo modo intelligatur ὡς particula apud Ariſtophanem: ἐν εἰρήνῃ, in illis verbis, ὡς κυκάτω καὶ πατείτω πάντα καὶ ταραττέτω. οὐ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς σήμερον παυσαίμεθ' ἄν. Videtur enim concedentis eſſe cum indignationis vel etiam deſperationis & contemptionis affectu, quaſi diceret, Quantumuis turbet, & conculcet omnia, nos tamen exultatione & lætitia non abſtinebimus. continetque huiuſmodi locutio conſequentiam, in qua antecedens conce

dentis eſt, conſequens vero aduerſatiuum. Porro particulis etiam quibuſdam particula, ὡς, præponitur; vt γε, & περ; in ea ſignificatione qua comparationibus & ſimilitudinibus ſeruit, quæ tamen ipſius ὡς ſignificationem non immutāt, ſed efficacitatem quandam dumtaxat nonnullæ ipſi tribuūt, puta τό, γε, limitatiuū, vt in, ὡς γε μοι δοκεῖ. & aliæ aliā.

Ὡς, etiam ἀντὶ τοῦ ὅτι, ἀποφαντικοῦ, accipitur. & ipſum etiam ſæpe παρέλκει, cum obliquam orationem in rectam commutamus, Demoſt. ὅθ' οὗτος ὡς ἀπήλλαγμαι περὶ ὧν ἠδολεσχήσ... ἐνδηλοί τινες ἦσαν ἀχθόμενοι. Illud enim ἀπήλλαγμαι, ſi ex tertia perſona loquentis oblique diceretur, ὡς ἀπηλλάγη, dicendum fuit, ſed per ἠδολέσχει, ex perſona Μειδίου, in prima perſona verbali dicitur. & ſic perſona locutionis perſonæ rei accommodatur. Apponitur etiam τό, ὅτι ἐκ παραλλήλου, & fit ὡς ὅτι. cui modo immediate præponitur, modo quibuſdam interpoſitis. vt apud Xenophontem. ἐνταῦθα γνόντες οἱ Μαντινεῖς ὡς εἰ μὴ ἀποκεχωρήσονται αὐτοῖς, ὅτι &c. Quæ repetitio τοῦ ὅτι, propter multorum interpoſitionem poſt ὡς particulam neceſſario fieri videtur. ſecus quando immediate ſubijcitur τὸ ὅτι, vt ſæpe fit. Cæterum ὡς, infinitiuo iūctum, pro ὥστε, accipitur. Aeſchines: κατεπαγγέλλεται γὰρ τοσούτους ἐκκαλεῖσθαι παρὰ τῶν δικαστῶν θορύβους, ὡς οὐδ' ἀπαντήσεσθαί με ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Quod factum eſſe dicit Budæus ex vi verbi ἐπαγγέλλομαι, quod futurum poſcit, cum tamen ſub aliorum etiam verborum ductu futuro iungantur ὡς, & ὥστε aduerbia, ſi de futuro loqui oporteat. Hoc autem aptius dici potuit de infinito, ἐκκαλεῖσθαι, quod in futuro potius dicendum fuit. quippe cum de re nō facta, ſed quæ futura erat agatur; iactari enim Demoſthenem dicit Aeſchines ſe tot & tantos rumores excitaturum, quibus ego deſerta cauſa fugam arriperem. obſeruandum autem eſt multum intereſſe vtrum in conſequenti parte ambitus, vt in proxime dicto Aeſchinis loco, an in antecedenti ponatur ὡς particula, & infinito iungatur. vt apud Demoſthenem, ὡς δὲ ἀκοῦσαι, & apud Herodotum, ὡς δὲ παρεῖναι. nam

in conſequenti pro ὥστε, ἀποτελεστικῶς: in antecedēti autem, pro ἐπειδὴ, χρονικῶς, accipitur.

De Ὥστε particula. Cap. XXXVI.

NVnc de voce, ὥστε, dicendum eſt, in qua ὡς particula principem locum habet, & non ſolum ſuo accentu ſubſequentē, τε, regit, ſed etiam ſuam ipſi ſignificationem impertit, prorſusque illius ſignificationem abolet. ex vocis autē ὥστε accentu monemur, non ex duabus ipſam compoſitam eſſe, ſed ex conſtituentium appoſitione aggregatam, quales multæ aliæ apud Græcos inueniuntur, vt οἴμοι, εἴθε, &c. Porro quemadmodum ὡς, ſola pro ὥστε interdum vſurpatur, vt ſupradictũ eſt, ſic ὥστε viciſſim ἀντὶ τοῦ ὡς ὁμοιωματικοῦ, nonnunquam inuenitur apud poëtas. Homer. Iliad. γ΄. τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη ῥεῖα μάλ' ὥστε θεός. quippe Dea. In propria vero ſignificatione acceptum, duplicē habet vſum. & vno quidē modo abſolute accipitur, nulliq. particulæ pręcedenti reſpondet; licet ex præcedentiũ poſitione aliquid per ipſam colligatur & inferatur. tunc vero non ſolum indicatiuo & infinito, ſed etiam optatiuo iunctum inuenitur. ὥστε δύναμαι ἀποφήνασθαι. ὥστε δύνασθαί με; ὥστε δυναίμην. Cum vero non abſolute nec ſolum ſenſui, ſed etiam ſtructuræ & ſermonis ordini ſeruit; tunc ἀποτελεστικὸν, à grammaticis dicitur. & tam aduerbiis, quam nominibus qualitatis & quantitatis, ἀνταποδοτικῶς reſpondet, τόσος, vel τοσοῦτος ὥστε. τοιοῦτος, & τηλικοῦτος ὥστε, οὕτως ὥστε. Et non ſolum infinitiuis verbis, ſed etiam indicatiuis adhæret. Aeſchin. τοιαῦτα ἱερὰ ἔτη ὥστε ἀπορράψαι τὸ στόμα τοῦ Φιλίππου. Thucyd. ἀπέχει δὲ ἡ Ῥήνεια οὕτως ὀλίγον ὥστε Πολυκράτης ὁ τύραννος ἑλὼν ἀνέθηκε τῷ Ἀπόλλωνι. Syneſ. τοιοῦτος ἐστὶν ὥστε εἰ καὶ μὴ πεποίηκεν, ἀλλ' ἐποίησεν ἄν. Notandum autem interdum non exprimi ſed ſubintelligi præcedens nomen, vel aduerbium. vt apud Xenophontem, libro primo, ἀπομν. ἐμίσει τὸν Σωκράτην ὥστε καὶ ἀπομνημονεύσειν αὐτῷ. Vbi plena locutio eſſet, οὕτως ἐμίσει

ὥστε, & cætera: vt idem auctor in eodem libro locutus eſt. οὔπω γὰρ ἀτυχὴς ἦν, ὥστε οὐκ οἶδα εἴτις οὕτως ὀλίγα ἐργάζοιτο, ὥστε μὴ λαμβάνειν τὰ Σωκράτει ἀρκοῦντα. Eſt autem vis huiuſmodi locutionum, vt exprimant gradum, vel modum qualitatis, & menſuram propoſitæ quantitatis ſecundum magis & minus rebus accidentem. Cum autem huiuſmodi accidentia non poſſint ſemper exprimi, ſed ſenſu vel intellectu percipienda ſint, neceſſe eſt per effectus alicuius expoſitionem ipſorum intenſionem vel remiſſionem exprimere. puta ſi dicamus, adeo iratus eſt, vt librum quem tenebat, abiecerit. per effectum hunc oſtendimus magnopere aliquem iratum fuiſſe. & hac ratione ἀποτελεστικὸν, vocatur aduerbium ὥστε. quemadmodum ἀποστατικὸν, quando poſitis quibuſdam, veluti ab alio principio, colligimus & inferimus aliquid: quod tunc ἀφίστασθαι, ideſt recedere à præcedētibus, videmur. Aduertendum autem hoc nomen ἀποστατικὸν, non ſemper conuenire ὥστε particulæ, quoties colligimus & inferimus aliquid: ſed ſolum cum ἐπιλογικῶς, reaſſumimus, & in arctum redigimus ea quæ fuſius expoſuimus. alioqui quando illationibus argumentorum ſeruit, non dicitur ἀποστατικὸν, ſed ἐπιφορικόν. Vt in Epigrammate.

Χοιρίδιον καὶ βοῦν ἀπολώλεκα καὶ μίαν αἶγα,
 Ὧν χάριν εἴληφας μισθάριον Μενέκλεις.
Οὔτε δέ μοι κοινόν τι πρὸς Ὀθρυάδαν γεγένηται,
 Οὔτ' ἀπάγω κλέπτας τοὺς ἀπὸ Θερμοπυλῶν.
Ἀλλὰ πρὸς Εὐτυχίδην ἔχομεν κρίσιν. ὥστε τί ποιεῖ
 Ἐνθάδε μοι Ξέρξης καὶ Λακεδαιμόνιοι;

Infertur enim nihil ad rem eſſe loqui de bello Perſico & Laconico, cum de furto propoſitum ſit dicere. ſic in alio Epigrammate,

Ἡ πολιὴ κροτάφοισι Κοττυτάρις, ἡ πολύμυθος,
 Ῥεῖα δὲ ἦν Νέστωρ οὐκ ἔτι πρεσβύτατος,
Ζῶσ' καὶ λεύσσουσα καὶ ἄρτιπος οἷά τε νύμφη.
 Ὥστε με διστάζειν μή τι πέπονθ' Ἀΐδης.

Vbi

Vbi infertur mali aliquid fortaſſe accidiſſe Plutoni cum vetulam decrepitam tamdiu viuere patiatur.

De Ἄγε, φέρε, ἴθι, hortandi ſeu excitandi notis. Cap. XXXVII.

Ἄγε, φέρε, ἴθι, hortandi aduerbia, cum hortationis ſignificatione etiam perſonæ & numeri indicatione habent: quippe quæ ab Imperatiui modi verbis in aduerbia tranſierunt. Nam cum hortationes per Imperatiui modi voces fieri natura ſoleant; fit vt illæ quæ per ſe conſtructionem non regunt, ſed alijs verbis adiacent, ipſæ aduerbiorum loco in conſtructionem veniant, & ſermoni vim & efficacitatem tribuant. neque tamen cuiuſque verbi imperatiuæ voces in aduerbia tranſeunt: ſed propoſitis dumtaxat vocibus datum eſt, vt alijs verbis adhæreant, & per ſe conſtructionem non regant. Nam hæ quoque cum verba ſunt, conſtructionem regunt, & verbum aliud non admittunt. Vt ſi dicamus, ἄγε τὸν ἵππον οἴκαδε· φέρε τὸ γραμματεῖον· ἴθι ταχέως δραμών. tunc enim ipſa principalia ſunt in conſtructione, nec aliud verbum admittunt. Quippe cum vna oratio à duobus vel pluribus verbis, quatenus verba ſunt, non regatur; niſi plura illa verba aut per copulam, aut κατὰ τὸ ἀσύνδετον, in vnum redigantur. Cum itaque aliorum verborum quodlibet in ſui Imperatiui modi vocibus per ſe ipſum conſtructionem regat; non poteſt aliud verbum in conſtructionis ſocietatem admittere. propoſitis vero accidit, vt verbali ſignificatione depoſita, aliorum verborum vim adiuuent. Nam ſi in illo Homeri: ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, vocem ἄγε, ſubtrahas, puram imperandi formam, non item hortandi habebit oratio, hortandi qualitate detracta. Quam quidem qualitatem hortandi aduerbia imperandi vocibus tribuunt. Quare non otioſæ ſunt in conſtructione huiuſmodi hortandi ſeu excitandi notæ. Quæ ex eo etiam verbalem originem demonſtrant, quod numerorum indicationem habent. Nam tametſi ἄγε, in ſua ſingularitate non

ſolum

ſolum ad ſingularia, verum etiam ad pluralia verba refertur, vt ἄγε δὴ σὺ πρῶτον σαυτὸν ὅς τις εἶ φράσον, apud Ariſtoph. in Pluto; & ἄγε μίμνετε πάντες. Iliad. β´. & ἄγε ἀκούσατε, apud Xenoph. in Apolog. tamen in plurali etiam numero pluralibus verbis adiungitur. quod ſæpius accidit, ἐν τοῖς αἰθυποτάκτοις; Vt ἄγετε πειθώμεθα, apud Homerum. & ἄγετε δὴ τοῖς ἀποζυγίοις τοὺς ἐπιτηδειοτάτους καταλείπωμεν. Mutata etiam imperandi in interrogandi formam ἄγε vox, ad pluralia verba refertur. vt apud Plutarchum, ἄγε τί οὐκ ἀπολογεῖσθε πρὸς τὴν κατηγορίαν; Et in præcipiendi forma, ἄγε ὅπως εἰς καλόν τι καταθήσεσθε τὴν σχολήν: ideſt, videte vt otium in re quapiam honeſta collocetis. Ex perſonarum etiam indicatione verbalem ſignificationē huiuſmodi voces præſeferunt; cum non ſolum ad ſecundæ, verum etiam ad primæ perſonæ verba dirigantur. Vnde fit, vt per ſubiunctiui voces cohortatio fiat, ſi ad primam perſonam dirigatur. Nam quando vel ſeorſum ſe ipſe quiſpiam hortatur, vt φέρε ἴδω, φέρε εἴπω, vel ſimul cum alijs ſeipſum immiſcendo, vt φέρε ἐκεῖνο πρῶτον λάβωμεν, & φέρε τοῦτον ἐχόμενοι δείξωμεν, propter imperatiui defectum; ſubiunctiui ſeu coniunctiui primis perſonis vtatur, neceſſe eſt.

De Δεῦρο, loci aduerbio παρακελευστικῶς accepto. Cap. XXXVIII.

Δεῦρο, etiam loci aduerbium παρακελευστικῶς accipitur, quando imperandi verba ſupprimuntur: vt apud Ariſtoph. in Pace: δεῦρο σύ. & in Neb. δεῦρ' Ἀμυνία. & millies alibi apud alios auctores. Vbi cum κατ' ἔλλειψιν verbum ſubticeatur, τὸ δεῦρο τοπικὸν, παρακελεύσεως emphaſim habet. quod ſtatim oſtenditur, ſi verbum exprimatur. Vt in δεῦρ' ἴθι νύμφη φίλη. & δεῦρο μολὼν ἴδε: apud Homerum quoque, ὀδυσ. μ´. Iungitur etiam τῷ, ἄγε, παρακελευστικῷ, in illo Homeri: δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσεῦ, νῆα κατάστησον ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς. Vbi τὸ δεῦρο, τοπικὸν apparebit, ſi verba ſic ordinauerimus, ὦ πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, ἄγε κατάστησον τὴν ναῦν δεῦρο,

ἵνα ἀκούσῃς τὴν ἡμετέραν φωνήν. Ideſt, age nauim huc appelle vt noſtram vocem audias.

De ἴτε, voce pluraliter formata hortatiue pro aduerbio accipienda. Cap. XXXIX.

SEd & ἴτε, pluraliter formatum inuenitur hortatiue apud Ariſtoph. in Pluto: Vbi ſeruus heri ſui populares accerſens, & vt ſecum eant excitans, ait, ἴτ᾽ ἐγκονεῖτε, σπεύδετε: Cumque, ἴτε, non venite, ſed abite ſignificet, ſeruus autem non vt alio abeant, ſed vt ſecũ herũ eius conueniant, hortatur, ſequitur, vt ἴτε, in quantũ verbum, non habeat propriam ſignificationem. Quare pro aduerbio accipiendum videtur. niſi quis vocem ἴτε, non minus abite, quàm venite ſignificare contendat.

De ἔστιν ὅτε, & ἔστιν οὗ, & ἔστιν ὡς, vocibus. Cap. XXXX.

Ἔστι, tertia perſona εἰμὶ, verbi ſubſtantiui aduerbijs, ὅτε, tẽporis, & οὗ, loci, & ὡς, modi præpoſita, efficit voces ἔστιν ὅτε, & ἔστιν οὗ, & ἔστιν ὡς. Quarum ἔστιν ὅτε, pro Interdũ, & Nonnũquam accipitur. ἔστιν οὗ, pro Alicubi, ἔστιν ὡς, pro Quodammodo, & Quadãtenus. Diciturque eorum vnumquodque ἀθεισολογικῶς. Vnde fit, vt verbum ἐστὶν, adeo vnicuique prędictorum aduerbiorum commiſceri videatur, vt ſuam pene ſignificationem deponat. Attamen ſi negatio verbum ἐστὶ præceſſerit, perſpicuum erit ipſum in eiuſmodi appoſitione ſuam ſignificationem retinere. ſi enim οὐκ ἔστιν ὅτε, & οὐκ ἔστιν οὗ, & οὐκ ἔστιν ὡς, dicamus, nullum tempus, nullumque locum, nec vllum modum eſſe, quando, vel, vbi, vel qualiter, aliquid fuerit, vel ſit, vel eſſe poſſit, vel potuerit ſignificabimus. Porro ἔστιν ὡς, ἔστιν ὅπως, etiam dicitur in locutione negatiua: Ariſt. οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως, multis in locis, pro fieri non poteſt; Accidit autem prædictis vocibus, quod paucis admodum earum, quas formales appellamus. Nam

ſi quis ipſas recenſeat, paucas alterius vocis interpoſitione interrumpi comperiet. exemplum ſeiunctionis vocis ἔστιν ὡς, eſt apud Ariſtotelem: εἰ οὖν ἔστιν οὐσία ἥτις ὕλη, καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὸ ἐκ τούτων, ἔστι μὲν ὡς καὶ ἡ ὕλη μέρος τινὸς εἶναι λέγεται, ἔστι δ᾽ ὡς οὔ. Nec tamen idcirco diſſolui ἔστιν ὡς, aggregatas voces dicendum eſt, cum καθ᾽ ὑπέρβατον coëant. Nam ſi ſeorſum conſideres ambas partes, non amplius ſenſus idêm remanebit. Dictum eſt autem ex hoc formales notas digno-ſci, quod ſeiunctis vocibus conſtituentibus, neutra ipſarū per ſe idem præſtabit quod ambæ ſimul. præterquam quod in ſupradicto Ariſtotelis exemplo duo verba, ἐστὶ, videlicet, &, λέγεται, de vno ſubiecto ὕλη ſine copula dicentur. Quæ tametſi κατὰ τὸ ἀσύνδετον dicta eſſe quis contendat, certe auctoris ſenſum neutiquam ſeruare poterit ſi vocem, ἐστὶν, à voce ὡς, ſeiungat. Porro accentus ſuper prima ſyllaba verbi, ἐστὶ, denotat vocem ἔστιν ὡς, ἀποστατικῶς à præcedentibus ipſam dici, interuallumque ſeu pauſam præcedere. Nam (vt Herodianus docet) τὸ, ἔστιν, in principio orationis penacuitur. Quod autem pauſam ſequitur, principium ſubſequentium verborum dici poteſt; quamuis non ſit ambitus totius initium.

De Ἐστί voce articulis relatiuis præpoſita. Cap. XXXXI.

CAeterum, verbum, ἐστὶ, in numero multitudinis articulo etiā relatiuo plurali præponitur: & ἀοριστολογικὸν itidem nomen efficit: Nā εἰσὶν οἳ, pro τινὲς, ideſt, nonnulli accipitur. In ſingulari vero numero, non niſi negatiua præcedente inuenitur οὐκ ἔστιν ὃς, ideſt, non eſt qui, pro οὐδεὶς, ideſt nullus. ſic οὐκ ἔστιν ὅς τις, apud Euripidem, οὐκ ἔστιν ὅς τις πάντ᾽ ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ. Præcipue autem quodam iure (vt cætera verba) ſic etiam verbum ἐστὶ, in ſingulari numero, pluraliter formato articulo neutro, iungitur. dicimus enim, ἔστιν ἃ, etiam in affirmata locutione, pro τινὰ, vel, ἔνια. ideſt quædam, & nonnulla. vt apud Ariſtoph. in Acharnenſibus. οἶδ᾽ ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα, οὐχ ἁπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων. ἀλλ᾽ ἐγὼ λέγων ὅτι πόλλ᾽ ἀποστήσαιμ᾽-

ἐκείνους ἔσθ' ἃ κἀδικουμένους. Vbi ἔσθ' ἃ, neceſſario pro τινὰ accipiendum videtur: vt ſit, πολλὰ ἔσθ' ἃ, pro, πολλά τινα.

De Τί δὴ, & τί οὖν, interrogatiuis ſignis. Cap. XXXXII.

Τί δὴ, & τί οὖν, non ſolutas voces, ſed formalia ſigna eſſe ex eo intelligitur, quod ſi ſeorſum vtraſlibet voces ponas, non amplius idem ſignificabit ipſarum vnaquæque quod ambæ ſimul. Præterea in conſtructionis diſtributione vox, τί, ad nullum nomen refertur: & ſic pro πότερον, & ἆρα, ſimul iunctæ, vt vnica dictio accipiuntur: Gregor. τί οὖν, θεὸς τὸ πνεῦμα; id eſt, ἆρ' οὖν; ſecus ſi nomen, τί, ad ſubſtantiuũ aliquod referatur. tunc enim diſſoluitur aggregatum, nec amplius vt vnum quoddam ſubſiſtit, ſed ſingulæ partes vt membra conſtructioni adhibentur: vt ſi dicas, τί οὖν ζητεῖς; tunc vox τί, erit accuſatiui caſus verbi, ζητεῖς, pendentis. ſic ſi dicas, τί οὖν κλαίεις; vel aliud verbum abſolutum, τί, voci apponas, διὰ τί, ſignificabit. obſeruandum autem interdum propter nominis ſubſequutionem diſſolui aggregatum videri. τί οὖν. Vt in illa quæſtione Cæſarij, τί οὖν ἄλλο νομίζης τῇ φύσει τὸν ὑπερκείμενον οὐρανὸν, παρὰ τὸν ὁρώμενον τοῦτον καὶ στερέωμα λεγόμενον; Vbi nomen τί, ad nomen ἄλλο, ferri videtur, vt ſi diceret, τί ἄλλο νομίζεις. Cum tamen (meo iudicio) hoc etiam in loco formale ſignum ſit τὸ, τί, οὖν, & διεσταλμένως legi debeat. non enim quod aliud ſuperius cœlum putet, quam viſibile hoc interrogat, ſed nunquid ſuperius cęlum diuerſum natura à viſibili hoc exiſtimet. Nam prior illa interrogatio in enuntiationem conuertitur: poſterior hæc dubitationem retinet. Quod autem de, τί οὖν, dicimus, idem etiam de, τί δὴ, dicendum eſt: Vtraque enim ἀποστατικῶς, καὶ διεσταλμένως, id eſt ſeiunctim à ſubſequentibus proferenda ſunt, cum ſigno etiam τῆς διαστολῆς.

De voce Α'παγε. Cap. XXXXIII.

Α'παγε, aduerbium, ex imperatiui modi verbo in aduerbialem ſignificationem tranſlatum. Quod & iuxta ſui originem verbaliter quandoque conſtruitur: vt ἄπαγε σὺν-

τὸν τῆς ἀνοίας ἄνθρωπε, apud auctorem quemdam eccleſiaſticum, in libro cui Titulus, πρὸς τοὺς προσαχθεῖσαι Καισαρίω &c. Aduerbialiter vero acceptum, opponitur τῷ εὖγε: & eamdem conſtructionem recipit. vt enim dicimus εὖγε τῆς εὐνοίας, vel φιλανθρωπίας, ἐλλειπτικῶς τοῦ ἕνεκα, ſic ἄπαγε τῆς ἀνοίας, vel ἀφροσύνης: ſubintelligendo τὸ ἕνεκα. apud Chryſoſt. περὶ τῆς ἱερωσ. ſic Ariſtoph. εἰς μακαρίαν, ideſt, εἰς ὄλεθρον. nam mortui μακαρῖται dicuntur.

De Οὐαί, comminantis, & condolentis. Cap. XXXXIV.

Οὐαί, vox in ſacris litteris crebro vſurpata, plerumque cõminantis eſt, nonnunquam etiam condolentis, vt, væ, interiectio apud latinos: Vergilius, Mantua væ miſeræ nimium vicina Cremonæ. Iungitur autem plerumque datiuo. Vt οὐαὶ ὑμῖν, ſæpe in Euangelijs. & οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως, Eſaiæ capite 28. Nonnunquam etiam abſolute, & intranſitiue præponitur recto caſui: vt de ὢ, etiam mox infra dicetur. Vt οὐαὶ πόλις ἀριήλ, Eſaiæ cap. 29. & 31. οὐαὶ οἱ καταβαίνοντες εἰς αἴγυπτον. & οὐαὶ τέκνα ἀποστάται, eiuſdem cap. 30. & Abbacuc 2. οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵματι. & paulo infra, οὐαὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ ἔκνηψον ἐγέρθητι.

De Ὢ, cum nominatiuo σχετλιαστικῶς, latine, væ, verſo. Cap. XXXXV.

Ὢ: cum nominatiuo, σχετλιαστικῶς: Abbacuc 2. ὢ ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. & paulo infra: ὢ ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπὴν θολεράν: latinus interpres, Væ qui congregat. & Væ, qui potum dat amico ſuo.

Atque hæc de linguæ Græcæ particulis hactenus dicta ſint, quatenus ad inſtitutam diſputationem pertinebant.

LAVS DEO.

INDEX PARTICVLARVM, pro vario ſingularum vſu.

Prior numerus paginas, poſterior lineas indicat.

A

Ἀλλὰ, coniunctio, vi quidem aduerſatiua; munere vero copulatiua. pagina 7. linea 20.

ἄλλα, particula, quando ab ἄλλος, nomine deducatur. 7. 32.

ἀλλὰ, reſpondet particulæ μὲν, & pro δὲ, accipitur. 8. 10.

ἀλλὰ, pro Quare. & quapropter. 8. 26.

ἀλλὰ, vt ἀλλὰ καὶ, ideſt, ſed etiam. 9. 8.

ἀλλὰ, pro, Imo vero, & quin etiã. 9. 11.

ἀλλὰ, tam ſola per ſe, quam νὴ Δία vocibus ſubiecta, obiectionibus conuenit, vt apud Latinos particula. At. 11. 22.

ἀλλὰ, vt apud Latinos, Saltẽ, Certe, & At certe. 12. 27.

ἀλλὰ, ſola, exceptiue vſurpatur, vt ἀλλ᾽ ἤ. 13. 16.

ἀλλὰ, ἐλλειπτικῶς, licet non abundare videatur. 13. 29.

ἀλλ᾽ ὅταν, vt εἰ μὴ ὅταν, pro Antequam, & Priuſquam. 14. 20.

ἀλλ᾽ οὐ, & ἀλλ᾽ οὐκ, & ἀλλ᾽ οὐχὶ, & ἀλλὰ μὴ, Non autem vel, Non potius. 15. 2.

ἀλλ᾽ ἄρα, pro εἰ μὴ, ideſt. Niſi. 16. 5.

ἀλλὰ γὰρ, obiectionibus conuenit, vt Atqui, & At enim apud Latinos. 16. 25.

ἀλλὰ γὰρ, pro ἀλλ᾽ ὅμως, ſine obiectione, aduerſatiue. 16. 27.

ἀλλὰ γὰρ, interruptum aliarum vocum interpoſitione in ſenſu aduerſatiuo. 16. 32.

ἀλλ᾽ εἴπερ, ſed ſi, ſignificat, & pro Niſi, etiam exceptiue vſurpatur. 19. 8.

ἀλλ᾽ εἰ ἄρα, pro ſimplici ἀλλὰ differentiali. 20. 10.

ἀλλ᾽ ἢ, exceptiua nota, pro Niſi & Præterquam. 20. 29.

ἀλλ᾽ ἢ pro ἀλλὰ μόνον. 22. 30.

ἀλλ᾽ ἦ, vltima circumflexa, interrogatiuum eſt. 22. 32.

ἀλλὰ μὴ, interrogatiue prolata, ἆρα μὴ particulam ſubſequuntur. 23. 2.

ἀλλὰ μήποτε, non eſſe formalem notam, ſed pro An, vſurpari. 23. 30.

ἀλλὰ μὴν, pro Atqui, vel At vero, aſſumptionibus conuenit. 24. 1.

ἀλλὰ μὴν, interruptum inuenitur quarumdam vocum interpoſitione. 24. 23.

ἀλλὰ νὴ Δία, obiectionis nota, ironiam præfefert. 24. 25.

ἀλλὰ νὴ Δία, pro νὴ Δί᾽ ἀλλὰ, accipi docet Budæus. 25. 10.

ἄλλο τι, pro τί ἄλλο, ſubſequente ἢ particula. 25. 17.

ἄλλο τι, interrogationis ſignum, & pro, πότερον, & ἆρα, accipitur. 25. 20.

ἄλλο τι ἢ, pro τί ἄλλο ἢ, ſi interrogatiue præponatur. 27. 16.

ἀλλ᾽ ὅτι. Niſi quod, vel Præterquam quod ſignificat. 28. 3.

ἀλλ᾽ ὅτι, reſpondet τῷ οὐχ ὅτι, in vi aduerſatiua. 28. 14.

ἄλλο τι ἢ, pro τί ἄλλο ἢ, ideſt, Quid aliud quam, vel Præterquam. 28. 21.

ἄλλο τι

ἄλλο τι ἢ, ἆρα μὴ interrogatiua quãdoque præcedit. 29. 2.
ἄλλο τι ἢ, dicitur ſine interrogatione, præcedẽte negatiua: & ſignificat, Nihil aliud quam, vel εἰ condicionali præcedente. 28. 17
ἀλλ' ἢ, particula, loco ἢ. 29. 21.
ἄλλο τι ἢ, etiam dicitur in principio interrogationis poſitum. 29. 26.
ἄλλο τι οὖν, pro εἰκοῦν, illatiuo ſæpe accipitur. 29. 31.
ἄλλως τε καὶ, differt à voce, καὶ ταῦτα, ponitur tamen pro, καὶ ταῦτα, conditionali non ſubſequente. 31. 4.
ἀμέλει, pro θάῤῥει, ideſt, confide, & bono animo eſto. 31. 14.
ἀμέλει, dicitur etiam cum affectu querimoniæ, & indignationis. 31. 26.
ἀμέλει, pro, Nempe. & Nimirum, videlicet, & vtique. 32. 2.
ἀμέλει, vt ἀλλὰ μὴν, & καὶ μὴν, pro, Atqui. 32. 13.
ἂν, particula potentialis eſt indefinitæ orationis effectrix 32. 23
ἂν, particula omnibus modis verbalibus iungitur, vno imperatiuo excepto. 33. 21.
ἂν, etiam voluntatis, & debiti ſenſu ſub optandi voce reperitur, 34. 20.
ἂν, per optandi vocem dicitur, cũ de re præſenti, aut futura ſit ſermo ἐξορισθεῖσα ἄν. 35. 18.
ἂν, indicatiui modi vocibus appoſita, condicionem vel tacitam vel expreſſam refert. 36. 24.
ἂν, cum de re præteriti temporis ſit ſermo, non ad potentiam voces reducit. 37. 6.
ἂν rem quæ fieri poſſet oſtendit, cum per indicatiui modi præteritum, & aoriſtum effertur. 37. 22.
ἂν, cuius ſit facultatis, & quibus nam verborum modis iungatur. 38. 2.
ἂν, ἀοριστολογικὴ, ſi de re præteriti temporis, & in actu poſita ſit ſermo, paratatico etiam Indicatiui conuenit. 38. 20.
ἂν, particula in conſtructionis diſtributione non verbo ſed articulo applicanda eſt, τὶν ἂν, ideſt, ὃν ἂν, quemcumque, vel qualemcumque. 41. 1.
ἂν, participijs etiam potentialem ſenſum tribuit. 42. 7.
ἂν, ſubauditur etiam non ſolum πρὸς ὑπόνοιαν, verum etiam ἐξ ἀνάγκης. 43. 27.
ἀνθ' ὧν, ex ἀντὶ præpoſitione, & ὧν genitiuo plurali Pro his, ideſt, propterea quod. 45. 1.
ἀνθ' ὅτου, idem quod ἀνθ' ὧν, ideſt, cur, & quamobrem, vel, quare ſignificat. 45. 15.
ἄρα, παροξύτονον, collectiuum, & illatiuum pro, Igitur, 46. 8.
ἄρ, vnica ſyllaba etiam dicitur pro, δή. 48. 7.
ἆρα, penultima inflexa, dubitandi, ſeu quærendi nota, & idem quod γε, & μὴ, & οὖν ſignificat, hoc eſt, Nunquid, & Non ne. 48. 12.
ἆρα, interrogatiue prolatum, illatiuum eſt. 48. 15.
ἆρα ποτὲ & ἆρα μὴ, Nunquid ſignificat. 48. 25.
ἀτὰρ, & αὐτὰρ, quo modo apud poẽtas accipiantur. 48. 31.
ἄττα, cum ſpiritu tenui, ἀντὶ τοῦ τινὰ, vel τινα, differt ab ἅττα aſpirato, quod ἅτινα ſignificat. 49. 12.
ἄττα, etiam, ἀντὶ τοῦ, ποτὲ, videtur vſurpari. 48. 17.
ἀτεχνῶς, ideſt ſine arte, ſimpliciter, omnino, & prorſus, vt, πάνυ, ὅλως, & ἀδόλως 49. 30.
αὖ, viciſsim, & rurſum, hoc eſt contra, & ex aduerſo. 50. 19.

αὖ,

αὖ, iungitur & αὖθις, & fit, ἀλλ' αὖθις αὖ, & ἔπειτ' αὖθις αὖ. 50.31
αὐτίκα, oſtendit in promptu eſſe probationem, vt, γοῦν. 51.7.
αὐτὸς, qualitatem aliquando perſonæ, & emphaſim refert, cum oppoſitione aut tacita, aut expreſſa. 52.8.
ἄχρι, & μέχρι, tam loci, quam temporis aduerbia, οὗ, articulo, & alijs quibuſdam vocibus iuncta, ideſt, ἄχρις οὗ, & μέχρις οὗ, idem quod διὰ παντὸς, ſignificant. 52.31.

Γ

Γάρ, probationibus ſeruit, tum affirmando tũ negando. 53.27.
γὰρ, interrogationibus etiam, & reſponſionibus adhibetur. 54.25.
γὰρ, inuenitur etiam ἐλλειπτικῶς, pro Alioquin. 57.1.
γὰρ, pronomine interrogatiuo τί præpoſito, τί γὰρ, nota interrogationis, vt, τί δέ. 57.8.
γὰρ, ex γε, & ἄρ', ideſt ἄρα, conſtat, & interdum pro ἄρα, accipitur. 57.30.
γὰρ, etiam aduerſatiuam vim præſefert in dubitationibus negatiue cum interrogatione prolatis. 58.14.
γε, particula, At ſaltem, At certe ſignificat. 58.31.
γε, iungitur τῷ οὖν, & fit γοῦν, in probationibus à ſigno. 59.7. & 9.
γε iungitur cum δὴ, & cum τοι, & fit, γεδὴ, Dumtaxat, & γέτοι, Quidem. 59.32.
γε præponitur μὴν aduerſatiuo, & fit γεμὴν, pro μέντοι, ideſt, Tamẽ. 60.6.
γέτοι, ex γε, & τοι, confirmatiua eſt vt γοῦν. 60.23.
γοῦν, ex γε, & οὖν, eſt limitatiuũ, vt Quidem apud Latinos. 60.32.
γοῦν, μειωτικὸν pro Certe, vel, Quidem certe. 61.29.
γοῦν, etiam pro Imo. 62.5.

Δ

Δαὶ, diphthongo ſcriptum, loco δὲ coniunctionis in iteratis interrogationibus. 65.5.
δὲ, coniunctio, vt particulæ μὲν reſpondet ipſamque ſubſequitur, in partitionibus cum ipſa adhibetur. 62.18.
δὲ, accipitur etiam loco ἀλλὰ, Veruntamen. 62.22.
δὲ, æquiualet τῷ, καὶ, συμπλεκτικῷ. 62.33.
δὴ, αὐτό τε, δὴ, in principio longiorum periodorum. 63.15.
δὲ pro ἔτι, ideſt, Etiam. 63.26.
δὲ, iungitur & alijs particulis puta δὴ, ideſt, porro, & γε, & τοι, & που. 64.34.
δὲ, præpoſitiuis iuncta articulis, nihil commune habet cum δὲ coniunctione. 65.21.
δεῖνα, tribus generibus conuenit, ὁ δεῖνα, ἡ δεῖνα, τὸ δεῖνα, quidam, quædam, quoddam. 66.11.
δὴ, affirmantis, & aſſeuerantis, Mox, & Iam ſignificat 67.1.
δὴ, idem quod δὲ, pro Etiam accepto. 67.15.
δὴ, pro οὖν collectiuo, & pro, οὖν, ſimpliciter. 67.23.
δὴ, ſubiungitur τῷ, δὲ, in tranſitionibus orationis. 67.29.
δὴ, ſæpe παραπληρωματικῶς accipitur. 68.5.
δὴ, iuncta aduerbio ποτὲ, δήποτε, & ſubiungitur aduerbio relatiuo. 68.6.
δήπου, in affirmationibus, vt Vtique, vel Nimirum. 68.19.
δῆθεν, Quaſi vero, vtimur cum veriſimilem, ſiue fictam cauſam deſignamus. 68.13.

δῆτα,

δῆτα, confirmandi vim habet. 69. 23.
δῆτα, Profecto ſignificat, & pro δὴ accipitur. 70. 17.
διὰ, accuſatiuo iuncta, cauſam ſignificat. 70. 30.
διὰ, genitiuo iuncta, pro ἕνεκα. 71. 1.
δ᾽οὖν, pro ὅμως, ex δὲ, & οὖν, vt ἀλλ᾽οὖν pro ἀλλ᾽ὅμως. 71. 5.

E

Ἐὰν, διστακτικὸς σύνδεσμος, ſubiunctiuo iungitur, εἰ, vero, indifferenter. 71. 27.
εἰ, particula condicionalis voces omnes antecedentis præcedit. 72. 11.
εἰ, interrogatiuum aliquando eſſe videtur. 73. 1. & 2.
εἰ, geminatur, vt annotauit Budæus. 73. 15.
εἰ, pro ὅτι, etiam vel διότι. 73. 26.
εἰ, pro Vtinam accipi annotauit Budæus. 74. 7.
εἰ βούλει δὲ, pro εἰ δὲ βούλει, vt Imo vero. 74. 16.
εἰ, pro εἴθε, ab eodem κατ᾽ ἀποκοπήν. 75. 2.
εἰ δὲ μὴ, reſpondet τῷ, εἰ μὲν, ideſt ſin minus. 75. 7.
εἰ δὲ μὴ, reſpondet vox εἰ μὲν, in contradictorijs partitionibus, in ſimplicibus autem reſpondet τὸ, εἰ δέ 75. 25.
εἰ καὶ, formalis nota quæ, &, καὶ εἰ, dicitur, ideſt, Etſi, Quamuis, Quamquam. 76. 6.
εἰ καὶ, materialiter acceptum, Etſi, Sed ſi, quod ſi &c. 76. 10.
εἰ καὶ, Si modo, addita ἄρα, idē quod ἐὰν ἄρα, pro, Etiam. 76. 23.
εἰ μὴ, Niſi, in qua μὴ verbo ambitus tribuitur. 71. 31.
εἰ μὴ, pro ὅτι μὴ, ideſt quod nō, quia non. 77. 12.
εἰ μὴ, ſignificat Præterquam, in ſenſu exceptiuo. 77. 16.
εἰ μὴ exercet μὴ negatiuæ ſignificationem. 77. 30.
εἴπερ, ſimplicis condicionis plerumque notam habet. 78. 12.
εἴπερ ἄρα, pro ſiquidem, vel ſi modo ſignificat. 78 26.
εἴπερ ἄρα, cum ἀλλὰ præpoſito, ſignificat condicionem poſitiuā cum pro ἐπειδὴ accipitur. 79. 13
εἴπερ, vt εἰ, ἄλλο nominis omnibus caſibus in omnibus generibus præpoſitum augenndi vim habet. 79. 21.
εἰς, compendioſis locutionibus ſeruit. 79. 24.
εἶτα, & ἔπειτα, aduerbia ſunt τάξεως. 79. 33.
εἶτα, idem quod εἶκουν, & τοίνυν. 80. 14.
εἶτα, abundare videtur interdum. 80. 27.
εἶτα, pro demum, denique, ceterū. 81. 7.
ἐμοὶ, ſi emphaſim deſignare opus ſit, præponitur orationis parti. 81. 21.
ἕνεκα ἐμοῦ, vt δι᾽ ἐμὲ, ideſt quantum in me eſt. 82. 6.
ἐπὶ, particula παρασυναπτικὴ, vocatur à Grammaticis, poteſtate vero αἰτιολογική. 82. 15.
ἐπὶ, ſeruit etiam allegationibus eo modo quo etiam γάρ. 28. 25.
ἐπὶ, pro εἰ δὲ μὴ ſi ad affirmatiuam probandam adhibeatur. 83. 9.
ἐπὶ, pro εἰ δὲ ad negationem probandam. 83. 13.
ἐπεί τοι, pro εἰ δὲ μὴ, vel εἰ γὰρ μὴ. 83. 32.
ἐπὶ, pro poſteaquam, & Quum in ſenſu aduerbij. 84. 3.
ἐπὶ, pro alioquin. 84. 1.
ἐπὶ, iungitur τῷ τάχιστα, pro ἐπειδή. 84. 9.
ἐπειδὴ παρασυναπτικὸν μέρος. 84. 18.

ἐπεὶ.

ἐπειδὴ pro γὰρ cauſali, vel διὰ τὸ, & ἕνεκα τοῦ. 34. 33.
ἐπειδὴ, pro aduerbio temporis vt de ἐπεὶ dictum eſt. 84. 35.
ἐπειδὰν, aduerbium tēporis, quod propter ἂν, futurum reſpicit. 85. 2.
ἔπειτα, eiuſdem claſsis atque εἶτα. 85. 12.
ἔπειτα, præpoſtere ponitur in ſua ſignificatione. 85. 17.
ἔπειτα, pro μετὰ ταῦτα, & pro quare, & quapropter. 86. 7. 9.
ἔπειτα, illatiue itē accipitur. 88. 18
ἐξ οὗ, & ἀφ' οὗ, non ſunt formales & complexæ voces, contra Budæum. 84. 19.
ἔξω, vltra ſignificat, vel præter, & idem quod Amplius. 87. 31.
ἐς, quæ & εἰς dicitur, loci & temporis terminū ſignificat, vt Ad, Pro, Vſque. 88. 5.
ἐς πότε, ideſt quouſque interrogatiue. 88. 11.
ἔστε, quod & ἔς τ' ἂν, aduerbium loci & temporis ideſt donec. 88. 18.
ἔτι τοίνυν, ſeiunctim vnaquæque ſuam vim indicat, ideſt Adhuc, & Amplius, Igitur, vel Itaque. 88. 27.
ἐφ' ὅσον, ideſt ἐπὶ ὅσον, ſignificat quatenus, & inquantum. 89. 5.
ἐφ' ᾧ, pro ἐπὶ τῷ, aliquando articulus eſt. 88. 20.
ἐφ' οἷς, ideſt in eo quod aduerbialiter accipitur. 90. 24.
ἐφ' ὃ, pro ἐφ' ᾧ legitur, quod & ἐπὶ τῷ, ideſt ad hoc dici poteſt. 90. 32.
ἕως, vſque, reſpondet τῷ τέως. 91. 1.

H

Ἧ in forma datiui αὐτὶ τοῦ ὡς pro Qua, hoc eſt Vt, & Quatenus. 91. 31.
ἦ, vim illatiuam habet, & ſignificat quare, & quocirca. 92. 15.
ἢ, diſiunctiua coniunctio εἰδικὴ, vocis ſenſum refert. 93. 1.
ἢ, ſola ſine negatione pro οὐδὲ. 93. 11.
ἢ, δεύτερον, in interrogatione pars quædam eius reticetur. 93. 30.
ἢ, diſiunctiuum in priori membro diuiſionis ſubticetur. 94. 10.
ἢ, præſefert vim diſiunctiuam, vbi ſubticetur alterum ἢ antecedenti applicandum. 94. 18.
ἦ, interrogandi vim habet. 95. 2.
ἦ που, interrogationis, aut aſſeuerationis eſt nota. 95. 26.
ἦ που, pro nimium, vtique, & profecto. 96. 21.
ἦ που, & ἦ πουγε multo magis ſignificat. 96. 27.
ἦ που, multo minus etiam ſignificat, & τῷ ὅπου ſubiungitur. 96. 31.
ἤ που, quando pro multo magis accipitur, affirmatiuam vim habet; Multo minus autem non niſi ironice. 97. 8.
ἦ που, interrogatiuum, Nunquid ſignificat. 100. 17.
ἦ γὰρ, Non ne interrogatiue accipitur. 100. 26.
ἦ γὰρ ἂν, aſſeuerādi ſignum eſt & pro Alioqui accipitur. 101. 9
ἤδη, ideſt Iam & Mox aduerbium temporis & eſt termini ſignum. 101. 23.
ἦ μάλα δὴ, affirmandi & admirationis, vel indignationis apud Homerum. 102. 1.
ἦ μὴν, affirmandi ſponſionibus cōuenit, interdum ornamenti locū habet. 102. 12. & 19.
ἤπου, modo στοχαστικῶς, modo βεβαιωτικῶς, vel παραπληρωματικῶς. 103. 4.
ἦ οὔ, pro Non ne vel An non. 103. 20.
ἤτοι, diſiunctiua coniunctio idem quod ἢ ſignificat. 104. 4.

L

Ἵνα, cauſalis coniunctio futurum reſpicit. 104. 20.
ἵνα pro διὰ τὸ, vt in epigrammate, ἀλλ' ἵν' ἀφαρπάξῃ. 105. 22.

K

Καθὸ, ſecundum quod ſignificat pro cauſali aduerbio. 105. 27.
καθ' ὅτι, limitationem interminatã deſignat habens ἂν particulam ſubſequenter. 105. 1.
καθ' ὅσον, reſpondet τῷ καθ' ὅτι pro qualitatis aduerbio accepto. 106. 10.
καὶ, nomen nomini connectit, & verbum verbo. 106. 21.
καὶ, ſuperaddendi facultatem habet, & pro Etiam. 107. 5.
καὶ, etiam quod καίπερ, vel κἂν. 108. 12.
καὶ, pro æque ac, & perinde vt, quemadmodum apud Latinos Atque. 108. 26.
καὶ, pro ἢ ideſt Quam. 109. 12.
καὶ μὴν. καὶ μέντοι, καὶ μὲν δὴ ſuperaddendi facultatem habent. 109. 22.
καὶ μὴ, & non, vel non autem ad diuerſa referuntur. 110. 3.
καὶ ταῦτα, Idque vel Præſertim auget condicionem. 110. 8.
καὶ ταῦτα, pro καίπερ, hoc eſt quamquam, vel tametſi. 110. 24.
καίτοι, Atqui, tam verbo, quam participio iungitur. 111. 1.
καίτοι, ἀποδικῶς adhibetur, & fit ſermo bimembris. 111. 9.
καίτοι vt εἶτα, & ἔπειτα ἐπιλογικῶς. 113. 29.
καίτοι, Atqui, Verum, Sed, At, & Quamquam. 114. 4.
καὶ μὴν, aduertẽdi ſignum eſt, vt καίτοι. 114. 28.
καὶ μὴν, pro ἀλλὰ μὴν. 116. 1. & 117. 10.
καὶ δὴ, idem quod ἤδη, ideſt iam & mox. 117. 22.
κἂν, pro ἐὰν, pro etſi ideſt An ſi. 118. 24.
κοὐδ' οὖν, pro γοῦν, vel pro ὅμως. 119. 26.

M

Μὰ, iurandi particula eſt, & per ſe poſita, negat. 120. 1.
μὲν, ſine δὲ ſubſequente, βεβαιωτικὸν eſt, vt γε. 123. 14.
μὲν, concedendi vim habet ſi poſtea ſub δὲ ſtrictius aliquid ſubijcitur. 124. 2.
μὲν, nonnunquam poſt duo μὲν, duo δὲ inueniuntur. 124. 31.
μέντοι, aſſeuerandi vim habet, pro Vero. 125. 13.
μέντοι, pro ἀλλὰ, & δὲ, accipitur. 125. 32.
μὲν οὖν, Equidem vertitur à Cicerone. 126. 24.
μενοῦν, pro Immo, & Immo vero. 127. 28.
μέχρι, quod & μέχρις, compendium affert orationi. 128. 9.
μὴ, pro οὐ, in recta enuntiatione. 129. 1.
μὴ, optatiui modi vocibus iungitur. 130. 16.
μὴ, αὐτὶ τῦ μήποτε. 131. 7.
μὴ infinitiuis iunctum, modo pro μὴ, modo pro οὐ. 131. 17.
μὴ, idem quod εἰ μή. 132. 9.
μὴ, præpoſitum μετὰ præpoſitioni, cui contrariam ſignificationem tribuit. 132. 17.
μὴν, aduerſatiua, ὅμως ſignificat. 133. 4.
μὴ γὰρ, vtraque particula ſuum præſtat effectum. 133. 28.
μὴ δῆτα, μὴ prohibentis, δῆτα, aſſeuerantis eſt. 134. 24.
μὴ ὅτι, pro οὐ μόνον, Non ſolum. 135. 6.

μὴ οὐ

μὴ ὀ, & μὴ οὐκ, & μὴ οὐχί. 135. 25.
μὴ οὐ, quominus, & quin. 136. 14.
μήποτε, Ne non, decernendi vim habet. 137. 28.
μήποτε, æquiuoce ἀπευκτικὸν, ideſt abſit. 138. 14.
μήποτε, pro οὐδέποτε, futurum reſpicit. 138. 20.
μήτι, Nedum, non modo, pro multo magis & multo minus. 138. 27.
μήτι, & μήτις, nomen τι ſuam ſignificationem retinet. 139. 19.
μή τοι γε, deprecantis, & abominantis, vt μή γε δὴ, ideſt, Non quidē. 139. 27.
μόνον οὐ, & μόνον οὐκ, & μονονουχί, prope, propemodum, pene dicam, & ferme ſignificant. 140. 16.
μῶν, ex μὴ, & οὖν fit κατὰ κρᾶσιν, An, Num, Nunquid. 140. 30.

N

Ναὶ, Latini à Græcis mutuati ſunt, pro Ita, & etiam. 141. 8.
νὴ δία, idem, quod ναὶ μὰ δία 141. 30
νὴ δία, pro ſimplici iurandi nota. 142. 3.
νῦν δὲ, Nunc autem, ad aliquid de præterito refertur. 143. 30.

O

O articulus, pro οὗτος, pronominis ſignificationem induit. 144 17.
ὃ δὲ, ἣ δὲ, τὸ δὲ, pro οὗτος, αὕτη, τοῦτο. 145. 11.
ὃ δήποτε, pro ὅτι δήποτε, & ὁποιοῦν. 145. 26.
οἷος, reſpondet τῷ τοῖος, vel τοιοῦτος. 145. 29.
οἷος, pro δυνατός. 146. 21.
οἷον, αὐτὶ τοῦ κωλύον, Nihil. & Quominus. 147. 18.
οἴμοι, dolentis, quod & οἲ, & οἲ diuiſim. 148. 20.
ὅμως, reſpondet τῷ, καίτοι, vel καίτοι, quamquam & tametſi. 149. 13
ὅπη, reſpondet τῷ ταύτῃ. 150. 1.
ὅπου, Vbi, poſt ſe ἀόριστον recipit. 150. 23.
ὁπόταν, & ὁπηνίκα, vt ὅπου, pro Quādo, Cum, & Quandoquidē. 151. 1.
ὅπως, à πῶς, atque ab ὡς deriuatur. 151. 7.
ὅπως ἄν, pro ὅν τρόπον, & pro ὁπωσοῦν ideſt Vtcumque. 153. 28.
ὅς, articulus & eius obliqui in priori argumentorum parte primū locum habent. 154. 28.
ὅσον, pro ὡς, hoc vero pro ἕως, ſpatium loci vel temporis. 155. 1.
ὅσον, diſcretam quantitatem deſignat in numeralibus. 155. 8.
ὅσον, pro μόνον, ſic ὅσον οὐ, pro μόνον οὐ. 155. 12.
ὅσος, ὅση, ὅσον, reſpondet interrogatiuis πόσος, πόση, πόσον. 155. 31.
τόσος, ἀνταποδοτικόν ἐστι τοῦ ὅσος ἀναφορικοῦ. 157. 14.
ὅτε, pro ὅτι, & ἐπειδὴ, vt apud Latinos Quando. 157. 28.
ὅτι, pro διότι, reſpondet τῷ διατί. 158. 16.
ὅτι, quomodo vtamur, & de eo quibuſdam minus nota. 160. 19.
ὅτι μὴ, Niſi, pro εἰ μή. 164. 6.
ὅτι τοίνυν, ideſt ὅτι enūtiatiuum eſt, τοίνυν, tranſitiuum. 164. 20.
οὐ, in reſponſionibus habet vim repetendi verbum. 164. 32.
οὐκ, interdum non reſpōſiuum eſt, nec deſtructiuum, nec interrogationi iunctum. 165. 22.
οὐ γὰρ, An non, cauſam negatiuam ſignificat. 166. 21.
οὐ γὰρ δὴ, vti μὴ γὰρ δὴ. 168. 9.
οὐ γὰρ ἄν που, pro οὐ γὰρ δὴ abominandi. 168. 22.
οὐ γὰρ που, Namque, negatio μετ᾽ ἀπολογίας στοχαστικῆς. 169. 1.
οὐ γὰρ ἀλλὰ, pro καὶ γὰρ, Non enim: 169. 15.

οὐδ' εἰ, pro οὐδὲ, & pro καὶ εἰ, vel εἰ καί. 171. 15.
οὐδὲν, pro ſimplici negatione οὐ. 171. 27.
οὐδέν τι μᾶλλον, pro οὐδαμῶς Nihilominus. 172. 4.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ, ad negatiue qualitatem augendam Atticorum more. 172. 10.
οὐδὲ μὴν, idem quod ἀλλ' οὐδὲ, ideſt Neque vero. 172. 20.
οὐ δῆτα, Minime, negatio cum aſſeueratione. 172. 29.
οὐκοῦν, circumflexum, pro ſimplici οὖν, Igitur, & Itaque. 173. 16.
οὔκουν, penacutum, connexam negationem exercet. 174. 1.
οὐκοῦν, interrogatiue, vt οὐκ. 174. 27.
οὐ μὲν, pro οὐ γὰρ, ideſt, Minime. 175. 7.
οὐ μέν τοι ἀλλὰ, idem quod οὐ μὴν ἀλλὰ, ideſt, Verumtamen. 175. 20
οὐ μέντοι, per ſe, Non tamen, & Nec vero ſignificat. 175. 19.
οὐ μὴ, negatio cum prohibitione. 175. 30.
οὐ μὴν, idem quod οὐ μέντοι, negatiue aduerſatur. 176. 27.
οὐ γὰρ ὅπως, pro οὐχ ὅπως γὰρ, Non tantummodo. 177. 4.
οὕτως, reſpōdet τῷ, ὡς, & ὡς παρ παραβολικῶς. 177. 19.
οὐ μὴν οὐδὲ, οὐ μὴν οὔτε, & οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ, idem quod οὐ μέντοι. 179. 1.
οὐ μὴν ἀλλὰ, Enimuerō, & Atuero ſignificat 179. 33.
οὐδὲ, vt οὐ τοῦτο, οὐδὲ τοῦτο, & differt ab οὔτε. 181. 9.
οὐ μήπω, Nondum, Nondum tamē, vel Attamen ſignificat. 181. 21.
οὖν, idem quod οὐκοῦν, & ἄρα. 182. 1.
οὔτε, vt μήτε, quibus reſpondent, μήτε, & οὔτε. 182. 20.
οὔτοι, vltimam diphthongū habens, cum aſſeueratione negat, vt de οὐ δῆτα. 183. 6.
οὐχ ὅτι, vox æquiuoca, modo pro Non quod, modo pro Non ſolū accipitur. 183. 11.
οὐχ ὅπως, vt οὐχ ὅτι, Vtrumque ſignificat. 183. 31.
οὐχ οἷον, etiam vt οὐχ ὅτι, pro Non ſolum non, accipitur. 184. 6.
οὐχ ὡς, pro οὐχ ὅπως, idem quod μήτι, ideſt Ne dum. 184. 15.
οὐχ ὅσον, pro οὐχ ὅπως, & pro οὐ μόνον, & pro οὐ μόνον οὐ. 184. 20.
οὐ τοίνυν, pro ἀλλὰ μὴν οὐ. 185. 7.

Π

Πάνυ γε, & πάνυ μὲν οὖν, vt καὶ μάλα, Prorſus, & ſane quidē. 185. 17
πάνυ τοι, affirmationibus ſubminiſtrat, eodem ſenſu quo πάνυ γε. 185. 23.
πάλιν, Iterum, & Denuo, vt ἐξ ἀρχῆς. 185. 32.
πάλιν, ἀντὶ τοῦ ὀπίσω, ideſt retro. 186. 3
παρ' ὃ, idem quod δι' ὃ, & διὰ τοῦτο, ſignificat. 186. 23.
παρ' ὅσον, Præterquam, idem quod καθ' ὅσον. 187. 4.
πέρ, idem quod καὶ ταῦτα, ideſt præſertim. 187. 17.
πῆ, ὀρθοτονούμενον, cui reſpondet τὸ ὅπη. 187. 33.
πῆ, vt ὅπη, ἀντὶ τοῦ πῶς. 188. 14.
πλὴν, modo genitiuo iungitur in ſenſu exceptino, modo nominatiuo. 188. 18.
πλὴν ἀλλὰ, pro ἀλλ' ὅμως. 189. 8.
πλὴν εἰ μὴ, idem quod εἰ μή. 189. 18.
ποῦ, interrogatiue in ſuo accentu Vbi ſignificat, ἀορίστως autem Alicubi. 190. 9.
πρὶν, ideſt pridem, dicitur cum reſpectu ad præſens tempus. 191. 21
πρὸς, genitiuo iuncta, in genealogijs adhibetur 192. 10.
πρὸς, etiam genitiuo iuncta, obteſtationibus cum iuramento deſeruit. 193. 17.
πρὸς τινα, ad aliquem & πρὸς ταῦτα, ideſt propterea. 194. 21.

πῶς,

πῶς, interrogatiue proprio accentu regitur, alieno autem accentu ἀορίστως 194. 30.
πῶς, negatiuum ſenſum infert. 195. 17.
πῶς, pro δῆλαδή, in negatiue prolatis interrogationibus. 196. 1.

Σ

Σχολῇ, Otioſe, & Tarde. opponitur τῷ ταχὺ, καὶ σπουδαίως. 196. 25

Τ

Τὸ μὲν, τὸ δὲ, & τὰ μὲν, τὰ δὲ, aduerbialiter accipiuntur. 197. 19.
ταῦτα, pro διὰ ταῦτα accipitur. 198. 27.
τοῦ, aduerbium temporis, in omnibus caſibus variatur. 199. 6. & 22.
ταύτῃ, aduerbialem induit ſignificationem 199. 29.
ταχὺ, aduerbialiter acceptum, opponitur τῷ σχολῇ. 200. 23.
τί, neutrum nomen, pro διότι. 201. 8.
τί, in interrogationibus, pro πῶς accipitur. 201. 28.
τί δὲ εἰ μὴ, coordinatæ voces, quibus ſubauditur vox ἄλλο. 202. 4.
τί δὴ, vt formale ſignum deſcribit Budæus, cuius opinio refellitur. 202. 31.
τί μὴν, pro τί δὴ, vt ἀλλὰ τί μὴν; ideſt quidnam igitur? 203. 11.
τοιόσδε, ὀξύτονον, pro τοιοῦτος. 203. 23.
τὶς poſtponitur adiectiuis & appellatiuis nominibus, nonnumquã præponitur. 204. 8.
τὸ, καὶ τὸ, pro τοῦτο, καὶ τοῦτο accipitur in omnibus caſibus. 204. 31.
τὸ μὲν, τὸ δὲ, pro τοῦτο μὲν, & τοῦτο δὲ, Partim & partim. 205. 22.
τὰ μέν τι, & τὸ δέ τι, quæ itidem Partim, & partim ſignificant. 205. 28.
τοιοῦτος, reſpondet τῷ, οἷος, & τῷ, ὅς, & pro ὅμοιος vſurpatur. 205. 31.
τοῦτο μὲν, τοῦτο δὲ. Partim, & partim vel tum, & cum, Simul, & ſimul ſignificat. 206. 6.
τοι, vim affirmandi ſeu confirmandi habet partibus declinabilibus appoſita. 206. 20.
τοι, poſtpoſitum, tam δὲ, quam τοι vim præſefert. 207. 3.
τοίνυν, συλλογιστικὸν eſt, & eumdem vſum præſtat quẽ οὖν, & ἐκοῦν. 207. 24.
τοίνυν, tranſitionibus ſeruit, vt Igitur, Itaque. 208. 21.
τοῦ, & τῷ, pro genitiuo, & datiuo τις pronominis accipiũtur. 209. 1

Υ

Ὑπὲρ, præpoſitio geminari annotauit Budæus. 209. 20.
ὑπὲρ ἂν, pro δι' ἃ, vel ἃ ἕνεκα, & αὐτίκα. 210. 1 [illegible]

Φ

Φεῦ, cum genitiuo ἐλλειπτικῶς cõſtruitur, & vt οὐαὶ accipitur. 210. 15.

Ω

Ὦ σχετλιαστικὸν, cum graui accentu ſcriptum habetur. ſicut τὸ κλητικὸν, cum circũflexo. 210. 22.
ὢ, σχετλιαστικῶς, vel θαυμαστικῶς, præterquam κλητικῶς, accepta, nullo caſu regitur. 211. 20.
ὧν, genitiuus pluralis articuli neutri, ἐλλειπτῶς dicitur. 212. 33.
ὡς, ὀξύτονον, ab ὅς articulo quemadmodum οὕτως, ab οὗτος, deducitur. 213. 4.
ὡς βαρύτονον, etiam accentu carens, ab ὁ articulo deriuatur. 213. 19.

ὡς

ὡς βαρύτονον, præpoſitionis εἰς, & πρὸς, ſignificationẽ induit. 214. 21.

ὡς, in χρονικὸν ſenſum tranſit, vt apud latinos, illud Virgilij, Vt vidi vt perij, Com'io viddi, così mi perſi. 215. 2.

ὡς, ἀντὶ τοῦ ἵνα, quatenus pro ὅπως. 215. 28.

ὡς, limitatiue, pro Dumtaxat, & Inquantum, vel Quatenus, & Secundum. 216. 19.

ὡς, pro πῶς, vel ὅπως accipitur. 217. 27.

ὡς, pro ὅπως, in ſenſu δεικτικῷ. 218. 13.

ὡς, pro εἴθε dicitur. 219. 17.

ὡς, ἀντὶ τοῦ, ὅτι, ἀφηγηματικοῦ. 220. 7.

ὡς pro ὥστε infinitiuo iunctum. 220. 20.

ὥστε, ἀντὶ τοῦ ὡς ὁμοιωματικοῦ. 221. 6.

ὥστε, nomen ἀποστατικὸν conuenit cum ἐπιλογικῶς reaſſumimus. 222. 16

ἄγε, φέρε, ἴθι, hortandi ſeu excitandi notis. 223. 6.

δεῦρο, loci aduerbium παρακελευστικῶς acceptum. 224. 23.

ἴτε, vox pluraliter formata, hortatiue pro aduerbio accipienda. 225. 6.

ἔστιν ὅτε, pro Interdum, & Nonnunquam, ἔστιν οὗ, pro Alicubi, ἔστιν ὡς pro Quodammodo, & Quadantenus. 225. 18.

ἔστι, vox articulis relatiuis præponitur. 226. 20.

τί δή, & τί οὖν, interrogatiua ſigna. 227. 5.

ἄπαγε, aduerbium, iuxta ſui originem verbaliter quandoque conſtruitur. aduerbialiter vero acceptum, opponitur τῷ ἄγε. 227. 31.

οὐαί, plerumque comminantis eſt, nonnunquam condolentis, vt Væ, interiectio apud Latinos. 228. 12.

ὦ, cùm nominatiuo σχετλιαστικῶς. 228. 27.

ΔΟΞΑ ΤΩ ΘΕΩ.

E R R A T A.

Corrige, pagina 7.linea 20.in ſtructura. 9. 20.ita ſe habet. 11. 4.ſe res habet. 19. 11.exceptiue. 20.18.diuerſam.22.17.ἠκριβῶσθαι.l.28 ἠκριβῶσθαι.23.5.ἰατῆς; l.5. διδύμους.31.31.proferre.34.18.explicantur.l.19. diſtinguntur.35.25.particula.40.16.γυμῶν ἂν ᾖ.43.12.condicionem.44. 13.eſt, quanquam aperte nunquam ſolet ἂν particula cum εἰ condicionali coniungi. 45.31.αὐτὸ ἂν. 49.33.ἀπεχθῶς. l.34.μοχθηρίᾳ.l.34 ξένους.50.1.ἐνθάδε. 52.5.κενόν. 54.3.propinquæ alicuius rei. 57. 4.ſupplenda eſt condicionalis.l.19.profertur. l.22.πράγματι; 58.25 ζῶσι. 65.25.δεῖ 67.16.χάλεσον τὸν.68.21.quodammodo.70.6.proprie.76.19. nec & ſi,ſed ſi &;vel ſi etiam,vel quod ſi.l.30.verbo ambitus.l.32.ratiocinationum; 77. 6. ἀληθεύειν. l.30. accipitur,vt. l.32. condicionem.78.20.eſt idem Ariſtoph.79.11.eodem libro. 80.17.ijs qui.82.2. Lucæ.92.16.quare, & quocirca. 97.20. minus. 102.26. iuriiurando. l.30. γ᾽ εἶπε. 103.1. ἤπου. l.2. ἦ. l.3. ἤπου.121.2.interdum quidem.l.7. διπλῶ.l.13.διπλῶ.l.17.Auibus. 126.14. vocem. l.24. & quidem.l.31. Tranſitiones.135.34.σχηματισμός.138.11.Anteam.159.6. perſona.160.5. τυγχάνομεν.161.32.quaſi. 162.19.introductos, vt. 165.3. verbum.l.16. ſenſus. 171.29.Nihil,pro.173.8.Pluto,222.32.Γραῖα.l.33.ἄϋπνος.

REGISTRVM.

abc. ABCDEFGHIKLMNOPQRSTVXYZ.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg.

Omnes ſunt folia integra, præter c, quæ eſt ſemifolio.

R O M Æ,

Apud Franciſcum Zannettum. M.D.LXXXVIII.